

Parimiile preste an,

tipărite cu porunca mării sale prealuminatului întru Iisus Hristos Ioan Dúca **Воевода**², cu mila lui Dumnădzău Domn Țării Moldovei și Ucrainei, cu poslușaniia smeritului Dosoftéi Mitropolitul, în tiparnița țării, ce ne-au dăruit svinția sa părintele nostru fericit Ioachim, patriarhul de slăvita patrierșia a Móscului, milostivul Dumnădzău să-l blagoslovască. **Вълк**⁷ 7191, **мѣ**⁷ octovrie, 7 **днь**.^{3/}

Stihuri la luminatul herb⁴ a Țării Moldovei

Capul cel de buăr, de fiară vestită,
Sămneadză putearea țării nesmintită.
Pre cîtu-i de mare fiara și buiacă,
Coarnele-m pășune la pămîntu-ș pleacă.
De pre chip să veade buărul ce-i place,
C-ar vrea-n toată vreamea să stea țara-m pace.//

Prealuminatului întru pravoslavie, blagocistivului și preacinstitului și milostivului nostru Domn Ioán Dúca **Воевода**, din mila lui Dumnădzău Domn Țării Moldóvei și Ucrainei, de la veacnica Svintei Troițe puteare poftim mării⁵ tale sănătate⁶ și pace, cu viață nărocită să petreci, măria ta, pururea adevăr.
Domnii Țării Moldóvei pus-au nevoință
De-au învățatu-ș țara direaptă-n credință,
Pravoslavnica leage ferind necorcită,
Și-n ceriu Hristos le cruță viață fericită.
Descălecat-au țara domnul Drágoș Vodă,⁷

¹ În text, filele 1-7 nu sunt numerotate.

² În limba slavonă: „voievod”, forma de genitiv.

³ În limba slavonă: „În anul..., luna..., ...zile”. În exemplarul de la Biblioteca Academiei Române, pe paginile 1^f - 5^f, scris de mână, apare textul: [1^f] *Această svîntă carte* / [2^f] *ce să chiamă Parimiiariu* / [3^f] *s-au legat cu cheltuiala* / [4^f] *părintelui Ilarion egumen* / [5^f] *leat 7201*.

⁴ În text, scris **рхѣв**.

⁵ În text, scris: **мърий**.

⁶ În text, scris **сьньтáтá**, greșeală de tipar.

⁷ Marginal este notat anul: 6867.

Fericită buiacă cu tot feali de roadă,
 Când au adus într-însă rumâneasca limbă
 De bun neam și ferită de la calea strămbă.
 Să trage de pre sînge rudă-mpărătească,
 Dumnădzău l-au sporitu-l nainte să-i crească.
 Și fiu-său, Sas Vodă, și cu Bogdán Vodă⁸
 Cu doamnă-sa Mariia lăsînd bună roadă,
 Pre Fédor Bogdanovíci Láțvo să numeaște,⁹
 Cu dînsa, cu Ánna, de să pomenească.
 Pătru Vodă pre urmă purceasă cu viță,
 Carele-i dzîc Mușatîn în bună priință.¹⁰
 Stătut-au dup-acesta luminată roadă
 Stăpîn Țării Moldóvei, domnul Róman Vodă.¹¹
 Acesta ce să scrie-ntr-a țării urice¹²
 Mare samodîrjaveț și-n bună ferice./
 I 2^v C-au stăpînit-ș țara din plai până-n mare;
 Lăsatu-ș-au în scaun putearnic mai tare
 Ce-au născutu-ș din doamna, din Anastasiia,
 Pre Alexándru cel Bun în trai cu fericia.¹³
 C-au împodobit țara cu besearici late,
 Cu mănăstiri vestite-n frîmșet luminate:
 Bistrița iaste una, doă-i Moldovíța,
 Ș-alte besearici multe ce-ș da cuviința.
 Adus-au și pre svîntul Ioán în țară,
 De ș-au vestitu-ș cinstea și preste hotară¹⁴.
 Naintea lui mai fost-au Stéfán și cu Iúga
 Și Dumnădzău cu bine le-au ascultat ruga.
 Iară după Alexándru, fiu-său Ilie
 Și Stéfán, a lui frate, nescurtă bucurie.
 De-acia Bogdán Vodă domní mică vreme
 Și ș-au mutat sălașul unde nu să teame,
 Lăsînd pre urmă viță și rod bun în țară

⁸ Marginal: 4 ai, 6 ai.

⁹ Marginal: 8 ai.

¹⁰ Marginal: 12 ani.

¹¹ Marginal: 3 ai.

¹² Marginal: 6900 văleatul era atunci.

¹³ Marginal: vă leat 6907.

¹⁴ În text, scris *гхотаръ*.

I 3^r De i să nalță veastea și preste hotară¹⁵
 Pentru Stéfan acel Bun ce-au bătut războaie¹⁶
 De-au făcutu-ș de toate inemii pre voie;
 Prin ținuturi prin toate să văd a lui seamne,
 Mănăstiri și besearici ce-au fapt fără leane.
 Că nu numai prin sate și pre la orașe,
 Ce și prin munți și codri lui Hristos sălașe
 Ce-au făcut, zugrăvite de dau strălucoare,
 Să-i trăiască pomana-n bun nume supt soare.//
 Pre fiiu-său pre Bogdán ș-au lăsat să-i șadză¹⁷
 În scaun să-ș domnească, țara să să-ncreadă
 Că ș-a lui nevoiță n-au fost cu nemică
 De-alui al său părinte să fie mai mică.
 Svînta Mitropolie cea noă-n Suceávă
 De dînsulu-i făcută cu multă zăbavă,
 C-avea destulă luptă și treabă de oaste
 Cîndu-ș bătea pizmașii lovindu-i din coaste.
 De-a lui destoinicie scrie și-n cronice
 Că ș-au apărat țara¹⁸ cu bună ferice.
 Pre fiiu-său, pre Ștéfan, tînăr după sine
 Ș-au lăsatu-ș în scaun, domn bun, cum să vine.
 Dup-acesta stătut-au Ráreș Pátru Vodă,¹⁹
 De toate bunătăț plin de cerească roadă.
 I-i Póbrașa sălașul unde odihneăște
 Cu doamnă-sa Eléna de să pomeneăște,
 C-au fapt multe besearici di-ntreg și-nnoite,
 La țară și la munte, mari mănăstiri svinte.
 Pre urma²⁰ lor domnit-au a lor bună roadă,
 Ilie și cel tînăr Ștefaniță Vodă.
 Nemică n-au stricatu-i vrăjmășasca moarte,
 Că iaste-n ceriu cu svinții depreună-n soarte.
 Și soru-sa Roxánda, să nu să stîngă neamul,

¹⁵ În text, scris *гхотаръ*.

¹⁶ Marginal: 6965.

¹⁷ Marginal: 7012.

¹⁸ În text scris *църк*.

¹⁹ Marginal: 7036.

²⁰ În text, scris *дма*, greșeală de tipar

I 3^v

Luă pre Alexándru ce-i dzîc Lăpușneanul.
 Domni ș-acesta bine și-n Slátină-ș feace²¹
 Mănăstire frumoasă, pre toate le-ntreace.
 Pre urma acestóra, fiul Mihnii Vodă,²²
 Din Țara Muntinească sufletească roadă,
 Pătru-l cheamă pre nume și n-are²³ prihană,²⁴
 Lăsatu-ș-au în țară slăvită pomană:
 Mănăstirea ce iaste în deal la Gălăta,²⁵
 Că iaste pentru oaspeț cu masa tot gata.
 Fiiu-său Stéfan tînăr stăpîni domniia.
 După Arón domnit-au domnul Eremíia.
 Acesta de pre rudă i-i nume Movíla,
 Că Dumnădzău ș-au tinsu-ș și preste dîns mila.
 După dînsul domnit-au și Simeón Vodă,²⁶
 Lăsat-au și pre-acesta Dumnădzău cu roadă.
 Că i să știu cuconii, sufletească viță,
 De i-au făcut cu Domnul în ceriu cunoștință.
 După dînșii și Stéfan Tomșa ce-au fapt Sólca,²⁷
 Domn destoinic și-ndzileș, au potolit holca²⁸.
 Că-n dzilele acealea, prin dease războaie,
 Lăcuiitorii țării treia cu nevoie.
 De-acia Rádul Vodă au domnit cu pace,²⁹
 Cu bună-nțălepciune, tuturor cum place.
 Și Alexándru Iliiáš, cînd i-au venit rîndul,³⁰
 Au domnit și³¹ el țara nu cum i-au fost gîndul.
 Bárnovschi Míron Vodă are îndrăznire
 La Dumnădzău cu svinții fără de-ndoire.

²¹ Marginal: *и си єрѡ Богданъ* [= și fiul lui, Bogdan].

²² Marginal: *послѣ иуѡ вѡзль* [= după el, Ioan cel Rău].

²³ În text, scris *нарж*.

²⁴ Marginal: 7082.

²⁵ Marginal: *пѡмне иа кѡдѡ лѡкѡвъ* [= după el, Iancul cel Rău] 7088.

²⁶ Marginal: 7115; *Pétr, Mitro, Mihăiláš, Costantin*.

²⁷ Marginal: 7120.

²⁸ În text, scris *гхѡлка*.

²⁹ Marginal: *Gáșpar*.

³⁰ Marginal: 7109 (posibilă greșeală de tipar; corect ar fi fost 7129).

³¹ În text, scris *шѡ*, greșeală de tipar.

Moiséi Voievoda-n cereasca movilă³²
 Cu frații săi treiaste-ntr-a lui Hristos milă.
 Și Vasilie Vodă, precum i-au fost gândul,³³
 I-au dat Hristos odihnă cu svinții în rîndul.
 Și doamnă-sa Todósca veade cu dulceață,
 Cu ale ei odrasle, pre Hristos în față.//
 I 4^f Gheorghîță Ștéfan Vodă încă să nu-ș piardză³⁴
 Nedeajdea de la Domnul, ce tot să să-ncreadză,
 Că pentru tot greșitul Dumnădzău grijește,
 Cine cu drept cuget la dîns năzuiaște.
 Și pentru Ghíca Vodă laudă să dzíce,³⁵
 Că de-a rîndul cu svinții trăiaște-n ferice.
 Lui Ștefăniță Vodă Dumnădzău să-i facă
 Odihneală cu svinții, de viață să-i placă,³⁶
 Cu a sa bună maică, cu Ecaterína,
 La giudeț den direapta să-i fie odihna.
 Evstrátie Dabíjea scris iaste la viață,
 Să trăiască cu svinții în rînd fără greață,³⁷
 Cu iubita sa hiică, cu doamna Maríia,
 Să nu li să mai stîngă în veaci bucuriia.
 Și doamnă-sa Dahína încă să să vadză,
 La Dumnădzău în casă cu dînș să să-ncreadză.
 Și Dúca Voievoda, Dumnădzău să-l crească,
 Să-ș domnească în scaun și să-mbătrînească
 Cu cinstita³⁸ sa doamnă, cu Anastasíia,
 Cu cinstite odrasle-n toată fericiia;
 Din ceriu să le trimiță Dumnădzău cunună,
 Să-ș petreacă în viață cu inemă bună.
 Iliiáš Alexándru, cînd stăpîni-n țară,
 Prin³⁹ săraci ce da milă ș-au tins spre ceriu scară.
 Și Petriceáico Vodă încă-ș are parte

³² Marginal: 7139.

³³ Marginal: 7142.

³⁴ Marginal: 7162.

³⁵ Marginal: 7166.

³⁶ Marginal: 7168.

³⁷ Marginal: 7170.

³⁸ În text, scris *чи́стѣит*, probabil greșeală de tipar.

³⁹ În text, scris *при*, greșeală de tipar.

I 4^v În ceriu cu domnii țărîi și-ntr-a vieții carte
 Cu luminat cinstită doamna sa Mariia,
 În ceriu să le găteadze Hristos bucuriia./
 Lui Dumitrășco-Vodă bine să să dzîcă,
 Că certă pre vicleanii de le deade frică.
 Domnit-au după dînsul Antónie Rúset,
 S-aibă cu domnii parte ș-a lui cinstit suflet,
 C-au lăsatu-ș pomană cît au putut face,
 Dea-i Dumnădzău cu svinții trai în ceriu cu pace.
 Și sosînd cu verșurile păn-acii, iarăș rugăm de la milostivul
 Dumnădzău mării⁴⁰ tale, prealuminatului și milostivului nostru domn
 Ioán Dúca Воевода, și a cinstita și-ntru tot blagoslovita doamna
 mării⁴¹ tale, Γωσπότης⁴² Anastasía, și a cinstiț și cu de toată
 blagosloveniia dăruit fii⁴³ mării⁴⁴ voastre, măria sa Ioán Constantin
 Voievoda, Ioan Matei Voievoda, Ioán Stéfan Voievoda, și
 blagosloviții tinerii mării tale Ioán Stéfan Voievoda și cinstita
 doamnă Ecaterína, iubita și întâi născuta fiica mării⁴⁵ tale, și alalt
 blagosloviț lui Dumnădzău cuconi a mării voastre, să vă cruțe
 milostivul Dumnădzău și să vă blagoslovască, precum au blagoslovit
 pre Avraám și Isác și Iácov și cum au blagoslovit pre Iósif cu
 Asinétha și cuconii lor; așea să te blagoslovască milostivul
 Dumnădzău cu blagoslovenie veacinică întru Domnul nostru Iisus
 Hristos cu Duhul Svînt. Amin.
 Rugătoriul mării⁴⁶ tale, smeritul Dosoftéi Mitropolitul, cu toată inemă
 smerită rugăm mării tale. //

I 5^r **Profitológion,**
ádecă parimiile și proceștiile preste an ce să citesc în svînta
besearică

Miercuri în cea albă. La 6 ceas. Tropariul proceștiiei. Glas 3.

Împărate svinte totputearnice, de care să înspaimă și tremură toate,
 mîntuiaște-ne, că poț a ierta păcate ca un milostiv. *Slava, conețul. И*

⁴⁰ În text, scris *мърий*.

⁴¹ În text, scris *мърий*.

⁴² În limba slavonă: „doamna”.

⁴³ În text, scris *фін*.

⁴⁴ În text, scris *мърийнѣ*, greșeală de tipar.

⁴⁵ În text, scris *мърий*.

⁴⁶ În text, scris *мъри*.

ⲛⲏⲧ⁴⁷.

Iară dintăi. Prochimen, glas 6.

Ⲅⲓⲡⲏ Ⲅⲏ ⲗⲓⲔⲔⲓ ⲡⲣⲟⲗⲏ ⲛ̅ ⲛ̅ ⲃⲗⲃⲏ Ⲕⲟⲡⲟⲗⲏⲧⲉ ⲡⲣⲟⲗⲉ.⁴⁸

*Stih. Ⲙⲡⲉⲃⲧⲏ Ⲅⲏ ⲃⲗⲃⲟⲃⲟⲱⲗⲏ.*⁴⁹

Din prorocia lui Ioil citenia

Aceaste dzîce Domnul: „Întoarceți-vă spre mine din toată inemă voastră cu post și cu plînsu și cu boacet. Și vă rumpeți inemile voastre, iară nu hainele voastre, și vă întoarceți cătră Domnul Dumnădzăul vostru, că milostiv și-ndurat iaste, lung răbdătoriu și mult milostiv, și căiaște de răutățile oamenilor. Cine știe cîndai va-ntoarce și-i va căi și va lăsa blagoslovenie după sine, jărtvă și paos Domnului Dumnădzăului vostru. Bucinaț cu bucini în Sion, svințit post, strigaț slujbă! Adunaț nărodul, svințit besearică, aleageț bătrîni, adunaț pruncii
 I 5^v ce sug la fiță; iasă mirele din cămara sa și mireasa / din cămara mirelui ei! Între stepene și-ntre oltariu să plîngă preuști și ceia ce slujesc Domnului și să dzică: «Cruță, Doamne, nărodul tău și nu da ocina ta în ocară, să le fie mai mare păgîinii! Ca să nu dzică în păgîini: ‘Unde-i Dumnădzăul lor?’»” Și jelui Domnul pămîntul său ș-au cruțat nărodul său. „Iaca, eu voiu trimite voaă grîul și vinul și veț sătura de dînse și nu voi camai da-vă de ocară în păgîini! Și siverul îl voiu goni de pre voi și-l voi lepăda în pămînt fără de apă și voiu piiarde fața lui în marea cea dintăi și dosul lui în marea cea de-apoi; și să va sui putregaia lui și să va nălța putoarea lui, c-au mărit Domnul lucrurile sale.” Cutedză, pămîntule, bucură-te și te veselește, c-au mărit Domnul de-a facerea! Cutedzaț, dobitoacele cîmpului, c-au înflorit cîmpii pustiei; că lemnul ș-au scos plodul său, viia și smochinul deadere tăriii lor. Și cuconii lui Sion, vă bucuraț și vă veseliț de Domnul Dumnădzăul vostru, că vă deade voaă bucate îndireptate; și va ploa voaă ploaie timpurie și tîrdzîie, ca și dintăi. Și să vor împlea arile de grîu și să vor de biu vărsa călcătorile de vin și de undelemn. Și voi întoarce de voi da voaă, în locul anilor ce-au mîncat lăcusta și cărăbușii și puricii și omida, putearea mea acea mare, carea am trimis în voi. Și veț mînca mîncînd și veț sătura și veț lăuda numele Domnului
 I 6^f Dumnădzăului vostru, carele feace cu voi // minunate, și nu să va rușina nărodul meu în veaci!

Prochimen, glas 7.

Domnul vîrtute nărodului său va da; Domnul blagoslovi-va nărodul

⁴⁷ În limba slavonă în text: „Și acum”.

⁴⁸ În limba slavonă în text: „Mîntuiește, Doamne, poporul tău și binecuvîntează moștenirea ta.”

⁴⁹ În limba slavonă în text: „Spre tine, Doamne, strig”.

său cu pace.

Stih. Aduceți Domnului fiii lui Dumnădzău.

Miercuri la vecernie. Prochimen, glas 5.

Dumnădzău, în numele tău mîntuiaște-mă și-n putearea ta giudecă-mi.

Stih. Dumnădzăule, ascultă făgada mea.

Din prorocia lui Ioil citenie.

Acestea dzîce Domnul: „Scoale-să și să să suie toate limbile la zăpodiiia lui Iosafăt, că acolo voi șede să răzgiudec toate limbile împregiur. Slobodziț seacerile, c-au sosît secerișul; întraț de călcaț, că-i plină cada, să varsă pricádocele; că s-au înmulțit răutățile lor. Glasuri răsunară în Zăpodiiia Giudecății. Soarele și luna să vor întuneca și stealele îș vor scăpăta lucirea lor. Iară Domnul din Sión striga-va și Ierusalímul da-va glasul său și să va cutremura ceriul și pămîntul; iară Domnul va cruța poporul său. Și va întări Domnul pre fiii lui Izraíl și veț cunoaște că eu sînt Domnul Dumnădzăul vostru care lăcuiesc cu sălaș în muntele svîntul mieu. Și va hi Ierusalíma svîntă și de altă naștere nu va camai treace printr-însă de-acmu. Și va hi în dzua aceea, picura-vor munții dulceață și dealurile vor cura lapte și to- /ate rîpile Iúdei vor cură ape; și izvor din casa Domnului ieși-va și va adăpa Părăul Shinilor. Eghipétul în pierdzare cîmpului face-să-va de strîmbătățile fiilor Iúda prin cealea ce vârsă sînge drept în pămîntul lor. Iară Iúda în veaci sălășlui-să-va și Ierusalím în rudenii de rude; și voi cerca sîngele lor, și n-oi nevinovați; și Domnul sălășlui-să-va în Sión.

I 6^v

Prochimen, glas 6.

Nedejdiuiască⁵⁰ Izrail pre Domnul, de acmu și până în veaci.

Stih. Doamne, nu s-au înălțat inema mea.

Vinerea cea albă, la 6 ceas. Tropar glas⁵¹ 8.

Dă-ne agiutori de la scîrbe, Doamne, și mîntuiaște-ne, ceta ce te născuș din ficioară, om iubitoriule. *Slava coneț.*

Ии́иѣ iarăș dintăi și *prochimen, glas 1.*

Fie, Doamne, mila ta pre noi.

Stih. Bucurați-vă, direpții, de Domnul.

Den prorocia Zaharței citenie. Glava 8, 7.

Acestea dzîce Domnul totputearnicul: „Iaca, eu mîntuiesc poporul mieu de la pămîntul răsăritelor și de la pămîntul scăpătatelor. Și-l voi

⁵⁰ În text, scris *недеждаю́дѣскѣ*, greșeală de tipar.

⁵¹ În text, scris *гали́ць*, greșeală de tipar.

I 7^r aduce de-l voi băga în pământul său și voi sălășlui în mijlocul Ierusalimului și-m vor fi în popor și eu fi-le-voi în Dumnădzău, cu adevăratătea și cu direptătea.” Acestea grăiaște Domnul totputearnicul: „Prindză vîrtute mî- // nule voastre, ascultătorilor întru dzilele aceastea cuvintele aceastea din rostul prorocilor din dzua din carea s-au urdzît casa Domnului totputearnicului și besearica de cînd s-au zidit! Derep ce că mainte de dzilele acealea, plata oamenilor nu era în folos și plata dobitoacelor nu era, și celuia ce ieșia și celuia ce întra nu era pace de scîrbă; și mînam pre toț oamenii, tot însul la de-aproapele său. Și acmu nu ca dzilele ca ceale dintăi eu fac, dzîce Domnul totputearnicul, cestor rămaș a poporului acestuia; ce numai voi arăta pace. Viia da-ș-va roada sa și pământul da-va vîpturile sale și ceriul da-ș-va roa sa; și le voi da cu soarte rămășițelor de poporul meu aceastea toate. Și fi-va, în ce chip aț fost de blăstăm în păgîni, casa lui Iúda și casa lui Izrail, așa voi mîntui-vă și veț fi în blagoslovenie. Cutedzaț și prindeț vîrtute în mînule voastre!” Drep ce că aceastea dzîce Domnul totputearnicul: „În ce chip am cugetat să vă dosădesc cînd mă mîniară părinții voștri, dzîce Domnul totputearnicul, și n-am întors gîndul, așa mi-am tocmitu-mi și mi-am cugetatu-mi în dzilele aceastea bine să fac Ierusalimului și casii lui Iúda. Cutedzaț! Aceastea sînt cuvintele care să le faceț: Grăiț dirept tot însul cătră de-aproapele său cu adevăratătea și giudecată cu pace să giudecaț în porțile voastre! Și tot însul răutate de-aproapelui său nu gîndească în inemile voastre și giurămînt mincinos să nu / iubiț, drep ce că aceastea toate le urăsc”, dzîce Domnul totputearnicul.

I 7^v

Prochimen, glas 3.

По́йте всѣ́ на́шемъ по́йте.⁵²

Stih. Всѣ́ ѿзѣци въсплещіте ржкѣми.⁵³

La vecernie. Prochimen, glas 7.

Бѣ́ заспѣ́никъ мой ѣси́, млѣ́твоуа́ предварі́пма.⁵⁴

Stih. Измѣ́ма ѡ́ врагѣ́мъ бѣ́.⁵⁵

Din prorociia Zahariei citenie. *Glava 8, 19.*

Aceastea dzîce Domnul totputearnicul: „Postul cel a patra și postul al cincea și postul al șeaptea fi-vor casii lui Iúda și casii lui Izraíl de bucurie și de veselie și de praznice bune; și veț veseli-vă și adevăratătea și pacea să iubiț!” Aceastea dzîce Domnul totputearnicul:

⁵² În limba slavonă în text: „Cîntați Dumnezeului nostru, cîntați”.

⁵³ În limba slavonă în text: „Toate limbile, bateți din palme”.

⁵⁴ În limba slavonă în text: „Doamne, ești ocrotitorul meu, mila mă va întîmpina”.

⁵⁵ În limba slavonă în text: „Ia-mă de la vrăjmașii mei, Doamne!”.

„Că vor veni năroade multe și lăcuitori de cetăț multe. Și să vor strînge găzduind unii într-alalt cetățile, dzîcînd: «Ia-mblaț să mergem să ne rugăm feaței Domnului și să cercăm fața Domnului totputearnicului în Ierusalím!» Și vor veni năroade multe și limbi multe să cearce fața Domnului totputearnicului în Ierusalím și să milostivască fața Domnului totputearnicului. În dzilele în acealea apuca-să-vor dzeace bărbat de toate limbile păgînilor și să vor prinde de poala a bărbat iudeu dzîcînd: «Mearge-vom cu tine, drep ce c-am audzît că Dumnădzău cu tine iaste!»”

Prochimen, glas 6. Să cîntă cu-ncetul.

ДрѢПОВАЕПІ ИЗРАИЛЬ НА Г҃А ѠНІИѢ ИДѢВѢКА.⁵⁶

*Stih. Г҃И НЕВЪЗНЕСА СР҃ЦЕ МОЕ.*⁵⁷//

II 1^{r58}

Parimiile de Postul mare

Luni la 6 ceas. Tropar, glas 5.

Doamne, Doamne de carele toate să-nfricoșadză și tremură de fața putearii tale, ție cădem, nemuritoriule, ție ne rugăm, svîntule, mîntuiaște sufletele noastre pentru ruga svinților tăi!

*Poftoreaste-l cu Slava și cu ИИИИѢ. Și prochimen psalom 1: Știe Domnul calea dreptilor*⁵⁹, și calea necuraților peri-va.

Stih. Ferice de omul care n-au măs în sfat de necuraț.

Den prorocia lui Isafia citenie. Glava 1.

Videnia carea au vădzut Isafia, fiul lui Ammós, carea au vădzut asupra jidoviei și asupra Ierusalímului, în împărăția lui Ozie și Ioathám și Aház și Ezéchie, carii împărățîră Iiudiei.

Audz, ceriule, și ascultă, pămîntule, că Dumnădzău au greit: „Ficiori născuiu și înălțaiu, iară ei mă lepădară. Cunoscú boul pe cine l-au agonisit și asînul iaslea Domnului său, iară Izrail pre mine nu cunoscú și poporul mieu nu înțăleasă. Vai, lim- / bă păcătoasă, poporul plin de păcate, sāmîntă vicleană, ficiori fără de lege! Părăsît pre Domnul și mîniat pre svîntul lui Izrail, vă streinat îndărăpt! Ce mai faceț rană, adăogînd fărălege? Tot capul în dureare și toată inema în voie rea. De la picioare până la cap, nu iaste într-îns întregătură, nice rană, nice zgaibă, nice lovitură ustunoaie; nu-i pleastru a pune, nice oloi, nice legături! Pămîntul vostru pustiiu, orașele voastre de foc arse, țara

II 1^v

⁵⁶ În limba slavonă în text: „Să nădăjduiască Israil la Domnul de acum și pînă în veac”.

⁵⁷ În limba slavonă în text: „Doamne, nu s-a înălțat inima mea”.

⁵⁸ Începe o nouă numerotație a filelor.

⁵⁹ În text, scris: *дирѣции оубо*.

voastră denaintea voastră streinii o mănîncă și s-au pustiit, răsturnată⁶⁰ de năroadele streinilor! Părăsî-să-va fiica Siómului ca coliba în vie și ca pătulul pîndăresc în grădină și ca o cetate răsturnată de oști. Și de n-ar fi ce Domnul Savaoth lăsatu-ne sămîntă, ca Sódoma ne-am fi făcut și ca Gomórra ne-am fi asămănat. Audzîț cuvîntul Domnului, boiarii Sodómelor, luaț aminte leage lui Dumnădzău, poporeani de Gomórra! Ce mi-i de mulțimea jărtvelor voastre? dzíce Domnul. Plin sînt de tot ărsurile de berbeci și de săul de areț; și sîngele de tauri de și țapi nu-l voi, nice c-aț veni să mi vă arătaț! Dară cine și le-au cerșut aceste din mînule voastre? Să călcaț în curtea mea n-iț adaoge! De-m veț aduce jemnă, deșertu-i! Tămîia greață-m iaste; lunile ceale noă ale voastre și sabașile și dzî mare n-oi suferi! Post și sărbătoare și praznicile voastre⁶¹ le ureaște sufletul mieu, mi vă feacet de sațfu! //

II 2^r

De-acmu n-oi camai purta păcatele voastre! Cînd mînule voastre l-iț tînde la mine, oi întoarce ochii miei de la voi, și de veț înmulțî ruga, nu voi asculta-vă, că dară mînule voastre de sînge sînt pline! Scăldațî-vă și curaț vă faceț! Lepădaț vicleșugurile de la sufletele voastre, de dinaintea ochilor voștri! Părăsiț de vicleșugurile voastre, învățațî-vă bine a face, cercaț giudeț, izbăviț asupritul, giudecaț săracului și îndereptaț văduva și veniț și să ne întrebăm, dzíce Domnul. Și de vor fi păcatele voastre ca mohorițala, ca omățul voi albi, iară de vor fi ca roșăța, ca lîna cea noatenă voi albi. Și de veț vrea și m-eț asculta-mă, bunurile pămîntului veț mînca, iară de n-iț vrea, nice m-eț asculta-mă, sabiia pre voi va mînca-vă, că rostul Domnului le-au grăit aceste!”

Prochimen, glas 7. Psalom lui David 2.

Șerbiț Domnului cu frică.

Stih. A ce hremetiră⁶² limbile și năroadele.

La vecernie. Prochimen psalom lui David 3, glas 6.

A Domnului mîntuînța și preste oamenii tăi blagosloveniia ta.

Stih. Doamne, ce să înmulțiră⁶³ ceia ce mă supără.

De la Bitiia citeniia. Glava 1.

La-nceput feace Dumnădzău ceriul și pămîntul. Iară pămîntul era nevădzut / și netocmit și-ntunearec dzăcea deasupra prăpăștii și duhul lui Dumnădzău să purta deasupra apei. Și dzîsă Dumnădzău: „Fă-te lumină!” Și să feace lumină. Și vădzu Dumnădzău lumina că-i bună;

II 2^v

⁶⁰ În text, scris *ръстднартж*, greșeală de tipar.

⁶¹ În text, scris *востаре*, greșeală de tipar.

⁶² În text, scris *гхрметірж*.

⁶³ În text, scris *тмдлцѣра*, posibil ca urmare a confuziei iusurilor.

și despărți Dumnădzău între mijloc de lumină și-ntre mijloc de-ntunearec. Și numi Dumnădzău lumina dzuă și-ntunearecu-l chemă noapte. Și să feace sară și să feace dimineață, dzua întâie. Și dzîsă Dumnădzău: „Fă-te învîrtoșitură în mijlocul apei și să fie despărțînd în mijloc de apă și apă.” Și să feace așa. Și feace Dumnădzău învîrtoșitura și despărți Dumnădzău între mijloc de apa carea era dedesuptul învîrtoșiturii și-ntre mijlocul de apa cea deasupra învîrtoșiturii. Și chemă Dumnădzău învîrtoșitura ceriu și vădzu Dumnădzău că-i bine. Și să feace sară și să feace dimineață, dzua a doa. Și dzîsă Dumnădzău: „Strîngă-să apa cea dedesuptul ceriului în strisoare ună și să vadză uscatul!” Și fu așa. Și s-au strîns apa cea dedesuptul ceriului în strînsurile sale și să ivi uscatul. Și chemă Dumnădzău uscatul pămînt, iară adunăturile apelor le chemă mări. Și vădzu Dumnădzău că-i bine.

II 3^r

Și dzîsă Dumnădzău: „Răsaie pămîntul buriană de iarbă sămînînd sămînță pre rudă și pre sămînătură; și lemn de roadă ce face poame căruia-i sămînța lui într-însul, pre rudă pre pămînt.” Și fu așa. Și scoasă pămîntul buriană de iarbă sămînînd sămînță pre rudă și pre sămînăciune și // lemn roditoriu făcînd roadă, căruia-i sămînța lui într-însul, pre rudă pre pămînt. Și vădzu Dumnădzău că-i bine. Și să feace sară, și să feace dimineață, dzua a treia.

Prochimen, glas 2. Psalomul lui David 4. Domnul audzî-va mie cînd voi striga cătră dîns.

Stih. Cînd am strigat, mi-ai audzîtu-mi, Dumnădzău.

A Pildelor citenie. *Glava 1.*

Pildele lui Solomón, fiul lui David, carele au împărățit în Ierusalím, a cunoașterea înțelepciune și dojană ș-a cugetarea cuvinte de minte, a priimirea întorsuri de cuvinte și dezlegături de gîcitură ș-a gîndirea direptate⁶⁴ adevărată și giudecare a înderepta. Ca să dea celor brudivi⁶⁵ măiestrie ș-a cucon tînăr, sîmțire și priceapere. Că aceastea, dară, deaca le va audzî înțeleptul, mai înțelept va fi, iară cel cuminte cumpăt va dobîndi, va coage pildă și-ntunecos cuvînt, graiuri a-nțelept și ciuilituri. Începătura înțelepciunii, frica Domnului, și priceapere bună tuturoră celora ce o fac. Bună credința-n Dumnădzău, începătură de sîmțire. Înțelepciune și dojană necurați defaimă. Audz, fiule, legile tătine-tău și nu lepăda învățăturile⁶⁶ maică-ta; că cunună de bunătaț va dobîndi creștetul tău și gătini de aur pregiur grumadzî tăi.

II 3^v

Fiiule, să nu te-nșeale / bărbaț necuraț, nice să-nvoiești de te vor ruga

⁶⁴ În text, scris *дирептатее*, greșeală de tipar.

⁶⁵ În text, scris *бръднв*.

⁶⁶ În text, scris *твѣцѣтѣриле*, greșeală de tipar.

dzîcînd: „Ia-mblă cu noi de-nsoțește la sînge și să amistuim în pămînt om drept pre strîmb și să-l înghițim pre îns ca iadul de viu și să rădicăm a lui pomană de pre pămînt. Agonisita lui acea de mult preț să o cuprindem și să-mplem casele noastre de jacuri. Și a ta sîmbră o pune cu noi și de o-mpreună la o pungă să agonisim toț și sacul unul să ne fie.” Să nu mergi în căile lor; abate-n laturi piciorul tău de la cărările lor, că picioarele lor la răutate aleargă și grabnice sînt de-a vîrsarea sînge. Că nu fără dereptate să întind mreji pasărilor! Ei, dară, aceia carii la ucidere să sîmbruiesc, adună șie visteariu de răutate și prăvală oamenilor fără dereptate rea. Acestea căli sînt a tuturoara celora ce cu totul fac ceale fără leage; că cu păgînășia pre a loruș suflet strică. Întălepciunea la ieșituri să laudă, iară în ulițe îndrăznire poartă.

Сподовѣ ги.⁶⁷

Marț la-ntăia săptămînă

La ceas 6. Prochimen psalom lui David 5: Ia aminte glasului rugii meale, împăratul meu și Dumnădzăul meu.

Stih. Graiurile meale ascultă-le, Doamne. Glava 1, 19.

De prorocia⁶⁸ lui Isaia citenie

II 4^r

Acestea dzîce Domnul: „De veț vrea și să mă ascultaț, bunurile pămîntului veț mîncă; iară de n-îț vrea, // nice m-îț asculta, sabie pre voi va mîncă, că rostul Domnului le-au grăit aceste. Cum să feace curvă cetatea cea credzută Siônul, plină de giudeț, întru carea dereptatea au adormit într-însă, iară acmu-s șigubeț? Argintul vostru – nelămurit, crîșmarii tăi meastecă vinul cu apă. Boiarii tăi nu să dau supt ascultare; partnici furilor, iubind mîzde, gonind să-ș izbîndească, săracii negiudecînd și giudețul veduvelor necăotînd.” Pentr-aceaea, aceste dzîce Domnul Domnitoriul Savaoth, putearnicul lui Izrail: „Vai celor putearnici în Ierusalîm, că nu mi să va potoli mîniia în carii pun pizma și giudeț de pre pizmașii miei voi face! Și voi aduce mîna mea supra ta și arde-te-voi în curățîț! Iară pre ceia ce nu vor să asculte îi voi piiarde și voi lepăda pre toț cei fără leage de la mine și toț sîmeșii voi smeri. Și voi pune giudecii tăi ca dintăi și sfătuitorii tăi ca la-nceput. Și după aceste te vei⁶⁹ chema cetate de dreptate, maică cetățîlor, credincioasă Sion, că cu giudeț să va mîntui prada ei și cu milă. Și să vor sfărîma cei fără de leage și păcătoșii împreună și ceia ce părăsăsc pre Domnul să vor obîrși. Căce acmu să vor rușina cu

⁶⁷ În limba slavonă în text: „Învrednicește, Doamne”.

⁶⁸ În text, scris *процїа*, greșeală de tipar.

⁶⁹ În text scris *вай*, greșeală de tipar.

II 4^v

idolii lor, în carii ei îș feaceră, și să vor rușina cu strujiții lor, în carii ei nedejdiuiră, și să vor rușina de lucrurile mînului sale, în carile ei voră. Că va fi ca trepetina cînd îș leapădă frundza ei și / ca grădina cînd n-are apă. Și va fi vîrtutea lor ca pozderiia de cîlt și lucrătura lor ca scînteaiele de foc și să vor pîrli acei fără leage și păcătoșii împreună și nu va fi cine stînge.

Cuvîntul carele fu cătră Isaia, ficiorul lui Amós, pentru Iiudéa și pentru Ierusalím: Că va fi întru ceale de-apoi dzîle, vedé-vor muntele Domnului și casa lui Dumnădzău în vîrvîrile munților și să va înălța mai presus de dealuri. Și vor veni pre însul toate limbile și vor îmbla năroade multe și vor dzîce: „Ia-mblaș să ne suim în muntele Domnului și la casa Dumnădzăului lui Iiácov și ne va spune noaă calea sa și vom porceade pre însă; că din Sión ieși-va leage și cuvîntul Domnului din Ierusalím.”

Prochimen, psalomul lui David 6.

Doamne, nu cu mîniia ta mă-nfrunță⁷⁰.

Stih. Miluiaște-mă, Doamne, că neputincios sînt.

La vecernie. Prochimen, glas 6. Psalomul lui David 7.

Doamne, Dumnădzăul meu, spre tine nedejdiuii.

Stih. Mîntuiaște-mă de toț carii mă gonesc.

De la Bitiia citenie

II 5^r

Dzîsă Domnul: „Facă-să lumitori în îmvrtoșitura ceriului, să lumineadze pre pămînt, întru să desparte între mijloc de dzuă și-ntre mijloc de noapte și ca să fie în seamne și timpuri și în dzîle și-n ani și să fie de luminat în îmvrtoșitura ceriului ca ce să lumineadze pre pămînt.” Și fu așa. Și feace // Dumnădzău pre doi luminătorii cei mari, pre luminătoriu cel mai mare de-ncepături dzîle și pre luminătoriu mai mic, de-ncepături nopții, și stealele. Și i-au pusu-i Dumnădzău în îmvrtoșitura ceriului, atît cît să lumineadze pre pămînt și să oblăduiască dzîlii și nopții și să despartă între mijloc de lumină și-ntre mijloc de-ntunarec. Și vădzu Dumnădzău că-i bine. Și să feace sară și să feace dimineață, dzua a patra. Și dzîsă Dumnădzău: „Scoață apele gîngăni de suflete vii și pasări zburătoare pre pămînt, preste îmvrtoșitura ceriului.” Și fu așa. Și feace Dumnădzău chiții cei mare și tot sufletul vitelor de gîngăni cealea ce-au scos apele, pre ruda lor, și toată pasărea împănată pre rudă. Și vădzu Dumnădzău că-s bune. Și le blagoslovi Dumnădzău, dzîcînd: „Creașteș și vă mulțîș și împlêș apele în mări; și pasările să mulțască pre pămînt.” Și să feace

⁷⁰ Slova 4 este ilizibilă în text.

sară și să feace demineată, dzua a cincea.

*Prochimen psalom 8. Glas*⁷¹ 7.

Doamne, Domnul nostru, cîtu-i de minunat numele tău în tot pămîntul!

Stih. Că s-au suit mare cuviința ta.

Glava 1, 20.

A Pildelor citenie

II 5^v Întălepciunea la ieșituri iaste lăudată, iară în uliță îndrăznire poartă; pre vîrvuri de zidiuri să strigă și la porțile putearnicilor celor mai denai- /nte șeade și-n porțile cetății cu-ndrăznire grăiaște: „Oricîta vreame brudivii să țin de dereptate, n-or hi de rușine; iară cei fără minte, ocărilor fiind poftitori, necuraț făcîndu-să, urîră simțire și vinovaț să feaceră muștrărilor. Iată că voi scoate voă al meu sfat voroavă și voi îmvăța⁷² al meu cuvînt pre voi; de vreame că chemam, și n-aț ascultat, ș-am tins cuvînte, și n-aț luat aminte, ce nebăgate în samă făceaț ale mele sfaturi și alor mele dojeane n-aț socotit. Deci, dară, și eu de a voastră perire voi rîde și mă voi bucura cînd va veni voă pierdzarea. Și deaca va pripi-vă gîlceavă degrabă, iară prăvălitol în chip ca volbura va sosî, sau cînd va veni-vă scîrbă și cetății încungiurare de stricat, că va fi cînd m-eț chema-mă, iară eu nu voi audzi voă. Cerca-mă-vor răii și nu mă vor afla, că urîră întălepciunea, iară frica Domnului nu or înturnară cătră sine, nice vrură ale mele să socotească sfaturi; ce pușcăiră ale mele înfruntări. Că dară-ș vor mînca a călii loruș poamele și de a loruș necinste să vor sătura și de poftă; că pentru ce făcea strîmbătate pruncilor, umorî-să-vor, și luatul sămii va pîiarde necurații, iară cela ce de mine ascultă va lăcui cu casă de nedeajde și va odihni fără frică de la tot răul.”

Miercuri la-ntăia săptămîină //

II 6^r *La 6 ceas. Prochimen, glas 4. Psalom 9.*

Mărturisimă-voi ție, Doamne, cu toată inema mea.

Stih. Învoieșă-mă-voi și mă voi bucura întru tine.

Glava 2, 3.

Den prorocia lui Isaia citeniia

Aceastea dzîce Domnul: „Din Siôn va ieși leage și cuvîntul Domnului din Ierusalîm. Și va giudeca prentre mijloc de limbi și va înfrunta nărod mult. Și-ș vor tăia sabiile lor de-ș vor face pluguri și lăncile sale, de seaceri; și nu va scoate limbă pre limbă sabie, nice s-or mai

⁷¹ În text, scris: *гладъ*, greșeală de tipar.

⁷² În text, scris: *ѣмвѣа*, greșeală de tipar.

îmvăța de-acii a să bate. Ş-acmu, tu, casa lui Iiácov, ia-mblaț să meargim pre lumina Domnului, că ş-au aşedzat poporul său, casa lui Iiácov; că s-au împlut țara lor ca dintăi de undă, ca și streinelor neamuri, și cuconi mult de strein neam să născură lor. Că s-au împlut țara lor de argint și de aur și nu era număr vistearelor lor; și să împlu⁷³ pământul lor de cai, și nu era număr armatelor⁷⁴ lor. Și s-au împlut pământul de pîngăriturile faptelor mînului lor și să-nchinară celora ce feaceră deagetelor lor. Și să plecă omul și să tupilă bărbatul; și nu-i voi suferi pre înș. Și acmu, întraț în pietri și vă ascundeț în pământ de fața groazei Domnului și de slava vîrtutei lui cînd s-a scula să sfărime pământul; că ochii Domnului sînt nalț, iară omul iaste scund. Și să va tupila nălțîmea oamenilor și să va înălța Domnul sîngur în dzua aceeaa.” /

II 6^v

Prochimen psalomul lui David 10, glas 6.

Direptu-i Domnul și dreptăț iubi.

Stih: Pre Domnul nedejdiuiiu cum să dzîceț sufletului meu.

La vecernie. Prochimen psalom 11, glas 5: Tu, Doamne, feri-ne-vei.

Stih: Mîntuiaște-mă, Doamne, că lipsi cuvios.

Glava 1, 24.

De la Bitiia citeniia

Dzîsă Dumnădzău: „Scoață pământul suflet viu pre rudă, în patru picioare, și gîngăni ce să trag și fierile pământului și dobitoacele pre rudă.” Și fu așa. Și feace Dumnădzău fierile pământului pre rudă și dobitoacele pre ruda lor și toate jigăniile pământului trăgătoare pre rudă. Și vădzu Dumnădzău că sînt bune. Și dzîsă Dumnădzău: „Să facem om pre chipul nostru și pre sămănare și să stăpînească peștilor mării și pasărilor ceriului și dobitoacelor ș-a tot pământul și tuturor jigăniilor ce să trag pre pământ!” Și feace Dumnădzău pre omul, în chipul lui Dumnădzău îl feace⁷⁵ pre însul, bărbat și femeaie feace pre înș. Și-i blagoslovi Dumnădzău și le dzîsă: „Creașteți-vă și mulțîți-vă și împléț pământul și-l domniț de-l stăpîniț; și stăpîniț peștilor mării și pasărilor ceriului și tuturor dobitoacelor ș-a tot pământul și tuturor jigăniilor ce să trag pre // pământ!” Și dzîsă Dumnădzău: „Iată că vă dediu voă toată iarba de sămîntă ce samănă sămîntă, carea iaste deasupra tot pământul, și tot lemnul care are în sine plod de sămîntă

II 7^f

⁷³ În text, scris *тмлѣ*, greșeală de tipar.

⁷⁴ În text, scris: *гхармѣтелорь*.

⁷⁵ În text scris *ѣче*, greșeală de tipar.

sămănătoare⁷⁶, voă să fie de mîncat și tuturor fierilor pămîntului și tuturor pasărilor ceriului ș-a toată gînganiia ce să trage pre pămînt, ce are în sîne suflare de viață, și toată iarba vearde de mîncat!” Și fu așa. Și vădzu Dumnădzău pre toate cîte feace și adecă-s bune⁷⁷ foarte. Și să feace sară și să feace demineață⁷⁸, dzua a șasea. Și să obîrșiră ceriul și pămîntul și toată podoaba lor. Și obîrși Dumnădzău în dzua în a șasea lucrurile sale cealea ce feace; și odihni Dumnădzău în dzua a șapte de la toate lucrurile sale ceale ce feace. Și blagoslovi Dumnădzău dzua a șaptea și o svinți, că întru dînsă odihni de la toate lucrurile sale cealea ce-ncepu Dumnădzău a face.

Prochimen psalomul 12, glas 6.

Caută de mi-audz, Doamne Dumnădzăul meu.

Stih: Până cînd, Doamne, mă vei uita în firși?

A Pidelor citenie, glava 2, 1

II 7^v

Fiiule, de vei priimind dzîsa poruncii meale o vei ascunde la tine, va asculta de-nțălepciune ureachea ta și vei pune inema ta la înțăleagere și pune-vei la-mvățătură fiiului tău. Că de vei înțălepciunea striga-o și priceaperii vei da glasul tău și de o vei căuta ca argintul și ca nește comoare o vei cerca-o, atunce vei / priceape frica Domnului și cunoștința lui Dumnădzău vei afla. Că Domnul dă înțălepciune și de la fața lui cunoștința-i și priceaperea și strînge visteariul celora ce nevoieșc de isprăvăsc spăsenie și sprejineaște cu scutul purcesătura lui întru să ferească căile dreptăților; și cale celora ce-l țin la cinste va feri. Atunce vei priceape dreptate și giudeț și vei isprăvi toate tablele ceale bune. Că de va veni înțălepciunea într-al tău cuget, și simțirea la al tău suflet a bună va fi slavă. Sfatul cel bun feri-te-va și gîndul cel bun păzî-te-va, ca să te izbăvască și de cale rea, și de om ce grăiaște nemică de credzut. O, ceia ce părăsăsc căi dreapte de-a-mblarea în căi de-ntunearec! O, ceia ce să veselesc de răutăț și să bucură de îngîrjobire rea, căroră li-s cărările sucite și corogite hăugașele⁷⁹ lor, departe să te facă de la cale dreaptă și strein de la dreptul gînd! Fiiule, să nu te împresure răul svat, despărțit de la învățatura din tînereate leage dumnădzăiască ce uită; că ș-au pusu-ș⁸⁰ lîngă moarte casa sa și lîngă iad cu peminteanii tablele sale; toț carii să duc pre îns nu s-or mai întoarce, nice vor mai da de cărări dreapte, că niceși să tîlnesc cu ai de viață; că de-ar vrea ei mearge pre cărări bune, are găsi

⁷⁶ În text scris *съмънъшоаре*, greșeală de tipar.

⁷⁷ În text scris *вднж*.

⁷⁸ În text scris *демнѣцъ*, greșeală de tipar.

⁷⁹ În text, scris *гхъдгашеле*.

⁸⁰ În text, scris *пѣсѣсь*, greșeală de tipar.

II 8^r

cărări de direptate neatede. De trebă-s lăcuitorii pământului; ce cei fără de răutate să vor lăsa pre dînsul, că cel drept va sălășlui pământul și cuvioșii să vor lăsa pre îns, // iară căile celor fără leage de pre pământ să vor vîntura și călcătorii de leage să vor cu totul piiarde de pre dîns.

Gioi, întâia săptămînă

La 6 ceas. Prochimen, psalom 13, glas 1:

Cînd va-ntoarce Domnul prada poporului său.

Stih: Dzîsă nebunul în inema sa: „Nu e Dumnădzău!”

Den prorocia Isaiei citeniia

Nălța-să-va Domnul sîngur unul în dzua în aceea, că dzua Domnului Savaoth vine asupra tot ocarnicul și trufașul și asupra a tot suitul și înălțatul și corogi-să-vor; și asupra de tot chedrul Livánului cel înalt și preanălțat și asupra de tot copaciul valan de Vasán și asupră de tot muntele nalt și asupră de tot turnul nalt și asupră de tot zidiul nalt și asupră de tot păreatele nalt și asupră de toată corabiia mării și asupră de tot chipul de frîmseată de șeaice. Și să va corogi tot omul și va cădea nălțimea oamenilor; și să va nălța Domnul sîngur în dzua aceea și de mîni făcuți toț îi vor ascunde bîgîndu-i în peștere și-n crepăturile pietrilor și-n gaurile pământului de fața fricii Domnului și de slava puterii lui, cînd să va scula să frîngă pământul. Că în dzua în aceea va scoate omul spurcăturile sale ceale de argint și ceale de aur

II 8^v

Prochimen psalom 14, glas 1:

Doamne, cine va lăcui în sălașul tău?

Stih: Cea ce împlă fără vină și lucrează dereptate.

Sara la vecernie

Psalom 15, glas 6, prochimen.

Blagoslovi-voi pre Domnul ce m-au înțălepțit.

Fereaște-mă, Doamne, că spre tine nedejdiuiu.

Din Bitie citenie:

Aceasta-i cartea faptului ceriului și pământului cînd să feace, în care dzî feace Dumnădzău ceriul și pământul și toată verdeața de cîmp, mainte pân-a nu fi pre pământ, și toată iarba cîmpului până a nu răsări; că nu ploasă Dumnădzău pre pământ și om nu fusease să-l lucreadze; ce izvor să suia din pământ și adăpa tot obrazul pământului. Și plăzmui Dumnădzău pre omul țarnă luînd din pământ și suflă în fața lui suflare

II 9^f

de viață și să feace omul în suflet viu. Și răsădi Dumnădzău raiu în Edém spre răsărite și pusă acolo pre omul ce plăzmui. Și răsădi Dumnădzău încă din pământ tot lemnul frumos în vădzut și bun în mîncat; și lemnul vieții în // mijlocul raiului și lemnul cel de știut cunoscînd de bine și de rău. Și părău purcedea ieșind din Edém de adăpat raiul, de-acolô să desparte în patru căpetenii. Numele unuia – Fisón, acesta-i ce-ncungiură toată țara Evilát, acolô iaste aurul; și aurul aceuia pământ iaste bun; și acolô-i cărbunele și piatra cea vearde. Și nume lui al doile – Gheon, acesta-i ce-ncungiură tot pământul Ethiópiei. Și părăul al treile – Tígrul, acesta-i⁸¹ ce merge împotriva Asiriilor. Iară părăul a patru iaste acesta Efrátul. Și luă Domnul Dumnădzău pre omul ce plăzmui și l-au pusu-l în raiul desfătării, să-l lucreadze și să-l ferească. Și porunci Domnul Dumnădzău lui Adám dzicînd: „Din tot lemnul ce-i în rai mîncînd vei mînca, iară din lemnul de cunoscut binele și răul să nu mîncaț dintr-însul, că ori în ce dzî veț mînca dintr-însul, cu moarte veț muri!” Și dzîsă Domnul Dumnădzău: „Nu-i bine a fi omul sîngur; să-i facem lui agiutor pre după dînsul.” Și plămădi Dumnădzău încă din pământ toate pasările ceriului și fierile cîmpului și le adusă cătră Adám, să vadză cum le va striga. Și toate cum le-au strigatu-le Adám în suflet viu, aceea li-i numele.

Prochimen psalom 16, glas 4.

Ferește-mă, Doamne, ca geana ochiului.

Stih: Audz, Doamne, dreptății meale. /

II 9^v

A Pildelor citenii:

Fiiule, ale meale legi nu uita, ce graiurile meale le pázască a ta inemă, că lungime de trăit și ai de viață și pace îț vor adaoge. Milosteniile și credința nu-ț lipsască, ce le înșiră pre grumadzî tăi, scrie-le pre leaspedea inemii tale și vei afla har⁸². Gîndește bine naintea lui Dumnădzău ș-a oamenilor, fii nedejduitor pre Domnul cu toată inema și de a ta înțalepciune nu te gurguța, în toate căile tale să o cunoști pre însă, ca să-ț drept croiască căile tale și piciorul tău să nu să poticnească. Nu fii mîndru întru tine, ce te teame de Domnul și fugi de la tot răul; atunce sănătate va fi trupului tău și pază oaselor tale. Cinstește pre Domnul din a tale dreapte agonisite și-i dă a dzeacea din fruntea agonisitelor tale de dreptate, ca să să împle jîtnițele tale de bișug de grîu, iară vinul crămile tale să izvorască. Fiiule, nu defăima dojana Domnului, nice te mîhni de dînsul îmfruntat, că pre cine iubeaște, Dumnădzău dojeneaște și ceartă cu toiagul pre tot fiul pre

⁸¹ În text scris *ачётанъ*, greșeală de tipar.

⁸² În text, scris: *рхара*.

II 10^r

care priimeaște. Ferice de omul ce-au aflat înțălepciune, și mort lumii și viu lui Dumnădzău cela ce ști priceapere, că mai bine-i aceea a o neguțători decît de aur și de argint vistere și mai de cinste iaste decît pietrile ceale de mult preț. Nu să-nșiră împotiva ei nemică viclean, binecunoscută iaste tuturora ce o iu- // băsc și tot lucrul de preț nu iaste vreadnic ei. Că lungime de petreacere și ai de viață – în direapta ei, iară în stînga ei – bogăție și slavă. Din rostul ei porcede dreptate, iară lege și milă pre limbă poartă. Căile ei – căi bune și toate cărările ei cu pace. Lemn de viață iaste tuturora ce să țin lipițe de dînsă și celora ce să radzămă pre dînsă, ca pre un Domn, fără sminteală.

Vinere la-ntăia săptămîna

La 6 ceas. Prochimen, psalomul 17, glas 4:

Iubi-te-voi, Doamne, tăriiia mea.

Stih: Dumnădzăul meu, agiutoriul meu și nedejdiuiesc pre îns.

Den prorocia Isaiei citeniia

II 10^v

Iaca, Domnitoriul Domnul Savaoth va lepeda de la Iiudăa și de la Ierusalim vîrtucios și vîrtucioasă, vîrtute de pîine și vîrtute de apă, uriaș și vîrtucios și om boinic și giudecătoriu și proroc și chibzuatoriu și bătrîn și cindzăceariu și minunat sfătuitoriu și măiestru tăslar mare și-nțălept ascultătoriu. Și voi pune tinereii boiari lor și batgiocoritori vor stăpîni lor. Și va-mpreună cădea nărodul, om cătră om și omul cătră de-aproapele său. Și să va lovi în svadă copilul cătră bătrîn și cel fără cinste cătră cel / de cinste. Că să va apuca om de fratele său sau de dumaticul tatălui său dzîcînd: „Veșmînt ai, mai mare ne fii, și bucatele meale sup tine fie!” Și răspondzînd în dzua aceea, va dzîce: „Nu-ț voi fi mai mare, că nu-i în casa mea pîine, nice îmbrăcămînt, n-oi hi mai mare oamenilor acestora.” Că s-au răsîpîit Ierusalimul și Iiuda di-mpreună au cădzut și limbile lor cu fărădeleage nu să pleacă spre Domnul; că s-au smerit slava lor și rușinea obrazului lor împotivă stătu lor, iară păcatul lor ca sodomilor îl strigară și-l descoperiră. Vai sufletului lor, derep ce că sfătuiră sfat viclean asupra-ș, dzîcînd: „Să legăm pre cel drept, că nu ni-i de nice o treabă!” Drept aceea vîpturile lucrurilor sale vor mîncă. Vai celui fără de lege, cumplite i s-a tîmpla lui după lucrurile mînului lui! Oamenii miei, ispravnicii voștri vă spicuiesc pre voi și ceia ce să cucerează vor stăpîni voă. Oamenii miei, ceia ce vă fericesc pre voi vă rătăcesc și cărarea picioarelor voastre o turbură. Ce acmu va sta spre giudeț Domnul și va pune la giudeț pre oamenii săi; sîngur Domnul în giudeț va veni cu bătrîniia oamenilor și cu boiarii lor.

Prochimen psalom 19, glas 6:

Doamne, agiutoriul meu și izbăvitoriul meu.

Stih: Ceriurile arată slava lui Dumnădzău.

La vecernie. Prochimen psalom 19, glas 5. //

II 11^r Audză-te Domnul la dzî de grije.

Stih: Scutească-te numele Dumnădzăului lui Iácov.

De la Bitiia citeniia

Numi Adám númi tuturor dobitoacelor și tuturor pasărilor ceriului și tuturor fierilor pămîntului; iară lui Adám nu s-au aflat agiutor de-aseamenea⁸³ lui. Și aruncă Dumnădzău somn greu asupra lui Adám și dormi de greu. Și luă una din coastele lui Adám și împlu cu carne în locul ei. Și zidi Domnul Dumnădzău coasta carea luă din Adám de o feace femeaie și o adusă cătră Adám. Și dzîsă Adám: „Aceasta-i acmu os din oasele mele și carne din carnea mea. Aceasta s-a chema bărbătoaie, că din bărbatul ei s-au luat aceasta. Drept aceasta, va lăsa omul pre tatăl său și pre maica sa și să va lipi cătră femeaia sa și vor fi amîndoi într-o carne.” Și era amîndoi goli, Adám cu femeaia sa, și nu le era rușine. Iară șearpele era mai cu minte decît toate fierile de pre pămînt ce feace Domnul Dumnădzău. Și dzîsă șearpele cătră femeaie: „Ce-i de vă dzîsă Dumnădzău să nu mîncaț de la tot lemnul ce-i în rai?” Și dzîsă femeaia cătră șearpe: „De la tot lemnul ce iaste în rai vom mînca, iară de poamele lemnului ce iaste în mijlocul raiului au dzîs Dumnădzău: «Să nu mîncaț dintr-însul, ca să nu cu moarte muriț.»” Și dzîsă șearpele cătră femeaie: „Nu veț cu moarte muri, că știia Dumnădzău că ori în ce dzî veț mînca dintr-însul, / vă s-or deșchide voștri ochii și veț fi ca dumnădzăii cunoscînd binele și răul.” Și vădzu femeaia că-i bun pomul la mîncaț și-ncă plăcut iaste ochilor a vedea și frumos iaste a priceape. Și luînd femeaia de poamele lui, mînca. Și deade și bărbatului său cu sine și mîncară, și să deșchisără ochii amîndurór; și cunoscură că era goli, și cusură frundze de smochin și-ș feaceră împregiurători. Și audzîră glasul Domnului Dumnădzău îmblînd în rai dup-amiadzădz și să ascunsără, și Adám și femeaia lui, de fața Domnului Dumnădzău, în mijlocul raiului. Și strigă Domnul Dumnădzău pre Adám și dzîsă lui: „Adáme, unde ești?” Și dzîsă: „Glasul tău am audzît îmblîndu-ț în rai și m-am înfricoșat, căce gol sînt, și m-am ascuns.” Și-i dzîsă lui: „Cine ț-au spusu-ț că ești gol? Fără numai că din lemnul cela ce ț-am dat poruncă dintr-acesta numai să nu mănînci, și dintr-însul mîncaș.” Și dzîsă Adám: „Femeaia carea o dedeș cu mine, ea mi-au datu-mi din lemn

II 11^v

⁸³ În text, scris *АДАМЕНА*.

II 12^{r84}

ș-am mîncat!” Și dzîsă Dumnădzău femeii: „Ce aceasta feceș?” Și dzîsă femeia: „Șearpele m-au amăgit ș-am mîncat.” Și dzîsă Domnul Dumnădzău șarpelui: „Căce feceș aceasta, blăstămat ești de toate dobitoacele și de toate fierile pămîntului; pre piept și pre pîntece ti-i trage și pămînt vei mînce toate dzilele vieții tale. Și vrajbă voi pune între tine și între femeia și între sămînța ta și între sămînța ei; // ea te-a aleșui la cap și tu o vei pîndi la călcîi.” Și femeii dzîsă: „Înmulțind voi îmulțî scîrbele tale și suspinile tale, în durori vei naște cuconii și cătră bărbatul tău întoarcerea ta ș-aceia te va domni.” Și lui Adám dzîsă: „Că ascultaș glasul muierii tale și mîncăș din lemnul care ți-am poruncitu-ți din acesta numai să nu mănînci, dintr-însul mîncăș; blăstămat pămîntul în lucrurile tale! Cu scîrbe vei mînce dentr-însul toate dzile a vieții tale. Spini și ciuline va răsări ție și vei mînce iarba cîmpului; cu sudoarea feații tale vei mînce pîinea ta, până cînd te vei întoarce-te în pămînt din care te-ai luat, că pămînt ești și-n pămînt te vei duce.” Și chemă Adám numele femeii sale Viață, că ea-i maică tuturor celor vii.

Prochimen psalom 8, glas 6:

Nalță-te, Doamne, cu puterea ta, să lăudăm și să cîntăm.

Stih: Doamne, cu puterea ta să va bucura împăratul.

A Pildelor citenie

II 12^v

Dumnădzău cu înțălepciunea au urdzît pămîntul și găti ceriurile cu mintea; cu sîmțirile lui prăpăștile crepară, iară nûorii izvorîră roă. Fiiule, nu te luneca să cadz, ce păzeăște al mieu sfat și gînd ca să viiadze al tău suflet și bunătate să fie cerbicii tale. Să fie și vindecare în carnea ta și pază oaselor tale, ca să îmbli nedejdiuind cu pace toate căile ta- / le și piciorulu-ți să nu să poticnească. Că de vei șede, fără frică ești, iară de vei dormi, cu dulce vei dormi și nu te vei teame de frică venită, nice de năvălituri a păgîni viitoare, că Domnul va fi în toate căile tale și va sprejeni al tău picior ca să nu te vinedz. Nu te apăra bine a face a lipsit cînd are prilej mîna ta s-agiute. Să nu dzîci: „Mărgînd voi întoarce și mîine voi da!”, putearnic fiindu-ți binele a face, că nu știi ce va naște acea de mîine. Nu ciopli asupra priiatinului tău reale, ce lăcuiaște cu tine și i-i nedeajde pre tine. Nu iubi a pizmi omului în zădar, ca nu ceva asupra ta să lucreadze rău. Nu-ți agonisi a oameni răi ocări, nice rîhni căilor lor, că spurcatu-i naintea Domnului tot călcătoriul de lege, iară cu cei direpț Domnul șeade la voroavă. Blăstămul Domnului în casele necuraților, iară curțile direpților să blagoslovășc. Domnul mîndrilor să pune-mpotrivă, iară smeriților dăruiaște darul.

⁸⁴ În text, scris *āī*, greșeală de tipar.

Luni a 2 săptămînă în post*La 6 ceas. Prochimen psalom 20 I. Glas 6.*Carii vă teamet de Domnul, blagosloviț⁸⁵ pre Domnul.*Stih.* Dumnădzău Dumnădzăul meu, ia-mi aminte.**De prorocia Isaiei citenie //**II 13^r

Aceasta dzice Domnul: „Va străluci Dumnădzău în dzua în aceea în sfat cu slavă pre pămînt, întru să nalțe și să proslăvască rămășițele a lui Izraîl în Siôn; și ramașii lui Ierusalîm svinț să vor chema toț, carii s-au scris în viață în Ierusalîm. Că va spăla Domnul tina fiilor și-a fetelor Siônului și sîngele Ierusalîmului va curățî de la mijlocul lor, cu duh de giudeț și cu duh de arsură. Și va veni Domnul și va fi tot locul a muntelui Siôn și toate di-mpregiurul lui le va umbri nuor dzua și ca de fum și ca de lumină de foc aprins noaptea; cu de toată slava să va acoperi. Și va fi de umbră dzua pentru pripăc și de acoperemînt și de ascuns de năspreală de ploaie.” Cînta-voi, dară, îndrăgitului cîntec iubitelui meu, viii mele. Vie să feace iubitelui în corn, de la loc gras. Și gard di-mpregiur am pus și am hărăcit și am plîntat viie aleasă sorih; ș-am zidit crama în mijlocul ei și călcătoare am săpat într-însă ș-am așteptat să facă struguri de poamă; iară ea feace lăuruscă. Ș-acmu, om de Iiúda și carii lăcuiț în Ierusalîm, giudecaț între mine și-ntre viia mea. Ce vrea mai face încă viii mele nu i-am⁸⁶ făcutu-i? C-am așteptat să facă poamă, și feace lăuruscă⁸⁷. Deci acmu voi spune-vă ce voi face viii mele⁸⁸: Voi lua gardul ei și va fi de apucat; și voi oborî zidiul ei și va fi de călcat. Și voi părăsî viia mea și nu să va tăia, nice să va săpa, și să / vor sui într-însa spinii ca în țelină; și nuorilor voi porunci să nu ploă ploaie într-însă. Dară că viia Domnului Savaoth, casa lui Izraîl iaste, și omul lui Iiúda, mlădiță îndrăgită.

II 13^v*Prochimen psalom 22. Glas 6.*

Varga ta și toiagul tău, iale mă mîngîiară.

Stih. Domnul mă paște, și nimică nu-m va lipsi.*La vecernie. Prochimen psalom 23, glas I:*

Domn tare și putearnic.

⁸⁵ În text scris *вѣгвѣицѣ*, greșeală de tipar.⁸⁶ În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române din Iași, foaia este deteriorată, iar cuvintele *иѣ ѡмѣ* au fost adăugate de mână, ulterior⁸⁷ În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române din Iași, foaia este deteriorată, iar fragmentul *иѣ ѡмѣ ѡрѣ* [-uruscă] este adăugat de mână, ulterior.⁸⁸ În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române din Iași, foaia deteriorată și completat ulterior, de mână: *виѣ мелѣ*.

Stih. A Domnului pământul și plinul lui.

☞⁸⁹ Bitiia citenie

Feace Domnul Dumnădzău lui Adam și femeii lui cămeș de piei și-i îmbracă pre înș. Și dzîsă Dumnădzău: „Iaca, Adám sã feace ca unul de noi, de-a cunoașterea binele și răul. Ș-acmu nu cîndva să-ș tindză mîna și să ia din lemnul vieții și să mănînce și va viețui în veaci!” Și l-au trimisu-l Domnul Dumnădzău din raiul desfătării să lucreadze pământul din care s-au luat. Și scoasă afară pre Adám și l-au aședzatu-l din protiva raiului desfătării și orîndui heruvimii și acea de foc spată învîrtoare, să străjuiască calea lemnului vieții.

II 14^r

Iară Adám cunoscū feméia⁹⁰ sa și, purcedzînd grea, născu pre Căin și dzîsă: „Dobîndit-am om pentru Dumnădzău”. Și adaosă de născu pre fratele lui, pre Ável. Și să feace Ável păstoriu de oi, iară Căin e- // ra de lucra pământul. Și fu după dzîle, adusă Căin din roada pământului jărtvă Domnului; și Ável adusă și el din întăi născutele oilor sale și din grășîmea lor. Și căută Dumnădzău supra lui Ável și supra darurilor lui, iară asupra lui Căin și supra jărtvelor lui n-au căutat. Ș-au mîhnit pre Căin foarte ș-au scădzut fața lui. Și dzîsă Domnul Dumnădzău lui Căin: „Ce te-ai mîhnit și a ce ți-au scădzutu-ț fața? De au nu că de-ai drept aduce și drept mi-ai împărț? Greșit-ai; potoleaște-te, cătră tine-i întorsura lui și tu domnești lui.”

Prochimen psalom 24. Glas 6.

Caută supra mea și tu mă miluiaște.

Stih. Spre tine am rădicat sufletul meu.

A Pidelor citenie

Domnul mîndrilor să pune-mprotivă, iară smeriților dă darul. Slavă înțăleptii vor ocina, iară necurații nălțară necinste. Ascultaț, ficiori, dojana tatălui și socotiț să cunoașteț minte, că dar bun să dăruiaște voă. A mea leage nu o părăsireț. Că fiu am fost și eu, tatălui ascultoiu și drag întru tot la fața maicei, carii mă-mvăța și-mi dzîcea: „Să să îmfigă a nostru cuvînt într-a ta inemă; păzeaste poruncile meale, nu le uita. Cîștigă-ț înțălepciune, cîștigă-ț minte. Nu uita, nice treace dzîsa alui meu ro- / st, nice fugi de la graiurile rostului meu. Nu o părăsi și lipi-să-va de tine; îndrăgeaște-o și te va feri. Începătura înțălepciunii, a cîștiga⁹¹ înțălepciune, și în toată înțălepciunea, a dobîndirea minte. Cuprinde-o, stîlpeaște-o dimpregiur cu gard și înălța-te-va. Cinsteaște-o ca să te cuprindză-m brațe, ca să dea în al tău cap cunună de bunătăț

II 14^v

⁸⁹ În limba slavonă în text: „de la, din”.

⁹⁰ În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române din Iasi, foaia este deteriorată, diftongul final din substantivul *femeia* lipsește, iar cuvântul *ca* este adaugat de altă mână.

⁹¹ În text, scris *акжилнигъ*, greșeală de tipar.

și-n cunună de desfătare să te scutească. Audz, fiiule, și priimește a meale cuvinte și să vor înmulți aii vieții tale, ca să ți să facă multe căi de viață. Căile, dară, a de-nțălepciune te-mvăț și te bag în hăvgașuri⁹² direapte; că de vei îmbla, nu ți s-or împletici pașii, și di-i alerga, nu ti-i osteni. Te apucă de a mea dojană, nu te lăsa; păzește-ți-o la tine, de viață ție. Căile necuraților nu le-mbla, nice să rîvnești căile călcătorilor de leage; și ori la ce loc s-or tăbări, nu merge acoló, fugi de dînș și te premenește. Că niceș vor dormi până n-or face rău, că s-au rădicat somnul de pre dînș și nu dorm. Că ei să hrănesc cu pită de păgînie și cu vinul cel fără leage să-mbată. Iară căile direptilor tocma ca lumina strălucesc, mărg nainte și lumineadză, până cînd⁹³ s-a înderepta dzua; iară căile necuraților – întunecoase, nu știu de ce să poticnesc. Fiiule, alor meale cuvinte ia aminte și la a meale graiuri pune a ta ureache, să nu-ț lipsască fîntîmile vieții tale. Păzește-le la inema ta, că viață iaste celora ce // le află ș-a tot trupul lor sănătate.

II 15^r

Marț a 2 săptămînă în post

Prochimen psalom 25, glas 4.

Doamne, iubit-am bunăcuviință casii tale.

Stih. Giudecă-mi, Doamne, că eu cu nerăutatea mea am purces.

De prorocie Isaiei citenie

Aceaste dzîce Domnul: „Viia Domnului Savaoth, casa lui Izraîl iaste, și omul lui Iúda, mlădiță îndrăgită. Așteptam să facă giudeț și feace fărăleage; iară nu dereptate, ce țîpăt. Vai ceia ce lipăsc casă de casă și țarină de țarină apropie, ca de-aproapelui să rumpă ceva; au doară sînguri veț lăcui pre pămînt! Audzîtu-s-au, dară, la urechile Domnului Savaoth aceastea. Că de să vor, dară, face case multe, mari și bune, de pustiit vor fi și nu vor fi lăcuitori într-însele. Că unde vor ara dzeace giuguri de boi, va face o oală; și cela ce-a sămăna găleț șease va face mierțe trei. Vai, ceia ce să scoală demineată și la rachiul aleargă și șed până-n sară, că vinul pre înșii va arde! Cu ceatere și cobuze și cu dobe și cu fluieri vinul beau, iară lucrurile Domnului nu le caută și lucrurile mînului lui nu le socotesc. Pentr-acea prădat să feace poporul mieu, derep ce nu știură ei pre / Domnul; și mulțime să feace de morț, pentru foame și seate de apă! Și ș-au lăfît iadul sufletul său și ș-au deșchisu-ș gura să nu mai părăsască. Și s-or pugorî într-însul cei slăviț și cei mari și bogătașii și pierdzătorii a lui și care să veselește într-însul. Și să va tupila omul și fără cinste va fi bărbatu și ochii ce caotă pre sus să vor

II 15^v

⁹² În text, scris *гхъвгаишри*.

⁹³ În text se repetă cuvîntul *cînd*.

tupila. Și să va nălța Domnul Savaoth cu giudeț și Dumnădzăul cel sfînt să va proslăvi cu dereptate.

Prochimen psalom 26, glas 3:

Domnul, luminătorul meu și mîntuitorul meu.

Stih. Domnul, scutitorul vieții mele de cine să mă tem.

La vecernie. Prochimen psalom 27, glas 8.

Mîntuiaște, Doamne, poporul tău și blagosloveaște.

Stih. Cătră tine, Doamne, voi striga.

De la Bitiia citeniia

Dzîsă Căin cătră Ável, fratele său: „Ia-ii să ieșim la cîmp.” Și cînd fu de era ei în cîmp, să sculă Căin asupra lui Ável, fratele său, și l-au ucisu-l. Și dzîsă Dumnădzău cătră Căin: „Unde iaste Ável, fratele tău?” Și dzîsă: „Nu știu! Au doară străjearii frățîne-mieu sînt eu?” Și dzîsă Dumnădzău: „A ce feceș aceasta? Glasul sîngelui fratelui tău strigă cătră mine de la pămînt. Și acmu, blăstămat vei fi tu pre pămînt, care ș-au căscatu-ș gura de-au // priimit sîngele frățîne-tău din mîna ta. Că vei lucra pămîntul și nu-ț va adaoge putearea sa să-ț dea; gemînd și tremurînd vei fi pre pămînt.” Și dzîsă Căin cătră Domnul: „Mai mare mi-i vină decît a mi să ierta. Și deacă mă scoț astădz de la fața pămîntului și de fața ta m-oi ascunde și voi fi gemînd și tremurînd pre pămînt. Și va fi tot care m-a găsi, mă va ucide.” Și dzîsă lui Domnul Dumnădzău: „Nu așa; fiecarele ce va ucide pre Căin, șapte răscumpărători va dezlega.” Și pusă Domnul Dumnădzău sămn pre Căin ca să nu-l ucigă oricine-l va găsi.

Prochimen psalom 28, glas 7:

Domnul tărie oamenilor săi va da.

Stih. Aduceț Domnului fiii lui Dumnădzău.

A Pildelor citenie

Fiiule, a mea înțălepciune ia aminte și la a mea minte pleacă ureachea ta. Ca să păzăști gîndul bun și sîmțirea alor mele budze poruncesc ție. Nu lua aminte spre muiare rea, că miiare cură din budzele a muiarea curvă, carea până la o vreamă îndulceaște gușterul tău, iară mai apoi mai amar decît fiiarea vei afla și mai ascuțit de spata cu doă rosturi. Că a nebuniei picioare pugoară pre carii o trebuiesc după moarte în iad, iară urmele ei nu să întăresc, că pre căi de viață nu le mărg; smintitoare sînt hăugașurile⁹⁴ ei și nu bine cunoscute. Ce acmu, fiiule, ascultă-mi și nu / mințite te face a mele cuvinte. Depărteadză-ț de dînsă a ta cale, nu te apropiiia la ușile caselor ei, ca să nu dai altor viața

II 16^r

II 16^v

⁹⁴ În text, scris: *рхъδράμδρμλε*.

ta și a ta avere nemilostivilor, ca să nu să împle streinii de-a ta vîrtute ș-a tale agonisite în casele streinilor să între; și te vei căi mai apoi, cînd îți vor zmăcina cărnile trupului tău, și vei dzîce: „Cum mi-au fost urîtă dojana și de la înfruntările dreptilor s-au abătut inema mea? N-am audzît glasul celuia ce mă certa și cine mă învâța, nu mi-am pus ureachea spre dinsul! Preste puțîntel mă feci în tot răul, în mijloc de vorbă și de adunare!” Fiiule, bea apă dintr-a tale vase și dintr-a tale puțuri de izvor.

Miercuri a 2 săptămînă la 6 ceas

Prochimen psalom 29, glas 7:

Cătră tine, Doamne, voi striga.

Stih. Nălța-te-voi, Doamne, că mă sprejeniș.

De prorocia Isaiei citenie

II 17^r

Înălța-să-va Domnul Savaoth cu giudeț și Dumnădzău svîntul să va proslăvi cu dereptatea. Și să vor paște cei jecuiț ca taurii și pustiile răspîndiților mieluşei vor mînca. Vai, ceia ce-ș trag păcatele ca cu o fune lungă și ca de giug cu tînjală ca de boi // fărălegile sale, ceia ce dzîc: „De sîrg să să apropie cealea ce va să facă Dumnădzău, ca să vedem, și ca să viie svatul Svîntului lui Izrail, să cunoaştem!” Vai, ceia ce dzîc răului bun și bunului rău, ceia ce pun lumina-ntunearec și-ntunearecul, lumină; ceia ce pun amarul dulce și dulcele, amar! Vai, ceia ce să țin înțelepț de sine și denaintea lor măiestri! Vai, putearnicilor voștri, ceia ce beau vinul sîlnicii⁹⁵, ce-ș dereg rachiu! Ceia ce fac drept pre cel strîmb pentru daruri și dereptatea direaptului o iau de la dînsul! Pentr-aceaea, în ce chip să arde trestia de cărbunii îmfocaț și-mprenă să arde de pară aprinsă rădăcina ei, așea ca pravul va fi și floarea lor ca pulberea s-a nălța, că nu vrură leagea Domnului Savaoth a face, ce cuvîntul poruncilor Svîntului lui Izrail întăritară! Și să mînié Domnul Savaoth cu urgie asupra poporului său și ș-au pusu-ș mîna sa preste dînșii și i-au bătutu-i și s-au mîniat pre munț. Și fură trupurile ceale moarte a lor ca balegile în mijloc de drum. Și cu toate cu aceastea nu s-au întors mîniia lui, ce încă mîna lui îi naltă.

*Prochimen*⁹⁶ psalom 30, glas 6.

Spre tine, Doamne, nedejdiuuu să nu fiu de rușine.

Stih. Cu direptatea ta izbăveaște-mă⁹⁷.

⁹⁵ În text, scris *сѣлничій*, astfel încât sunt posibile două lecțiuni: *sîlnicii* și *sîlniciii*.

⁹⁶ În text, scris *прокімнь*, greșeală de tipar.

⁹⁷ În text, scris *избѣвѣцѣмѣ*.

La vecernie. Prochimen psalom 31, glas 6:

Bucurați-vă de Domnul și vă îmvoieșeaț, direpții.

II 17^v

Stih./ Ferice de ceia ce li s-au iertat fărălegile.

De la Bitiia citeniia

Ieși Căin de la fața Domnului și să aședză cu sălaș în pământul Naid, în preajma lui Edém. Și cunoscă Căin muiarea-sa și, purcedzînd grea, născu pre Enós. Și era făcînd cetate și numi cetatea pre numele fiului său, Enós. Și să născu lui Enós Gaidád; și Gaidád născu pre Maleleíl; și Maleleíl născu pre Mathusál și Mathusál născu pre Lámeș. Și-ș luă șie Lámeș doă femei: numele unuia, Adá și numele a doă, Sélla. Și născu Adá pre Iovíl; acesta era tată lăcuiitorilor în colibi hrănitóri⁹⁸ de dobitoace. Și numele frăține-său, Iuvál; acesta-i ce-au scornit cobuzul și lăuta. Iară Sella născu și ea pre Thóvel, și era faur de aramă și de fier. Iară soră lui Thovél, Noemá. Și dzisă Lámeș femeilor sale, Adá și Sélla: „Audzîț glasul mieu, femeile lui Lámeș, băgaț în urechi-vă a meale cuvinte; că bărbat am ucis în rană mie și tinerel în zgaibă⁹⁹ mie. Că înșeptit s-au răscumpărat Căin; iară de pre Lámeș, șeptedzăcit în șapte!” Cunoscu, dară, Adám pre Evva, femeia sa, și purcedzînd grea, născu fiu; și i-au pus numele Síth, dzicînd: „Rădicatu-mi-au, dară, Dumnădzău sămînță altă în locul lui Avel ce l-au ucis Căin.” Și Síth dobîndi fiu, și i-au pus nume Énos, acesta // nedejdiui a chema numele Domnului Dumnădzău.

II 18^r

Prochimen psalom 32, glas 4:

Fie, Doamne, mila ta pre noi.

Stih. Bucurați-vă, direpții, de Domnul.

A Pildelor citenie

Fiiule, bea apă din a tale vase și din a tale puțuri den izvor și printr-a tale ulițe să treacă ale tale ape, să-ț fie a sîngur supt stăpînie și alt nime strein să ia cu tine în parte. Izvorul tău cel de apă să-ț fie al tău și te-mpreună bucură cu femeia ce ții din tinerețele tale. Cerb de dragoste și pui de cerb de-a tale bunătăț vorovască cu tine și ceaa ce iaste a ta să să apropie de tine; cu tine să fie pre toată vremea, că într-a ei dragoste depreună purtîndu-te, înmulțit vei fi. Nu mult fii cu streina, nice fii cuprins cu brațele cealea ce nu-s a tale; că denaintea ochilor lui Dumnădzău sînt căile bărbatului și în toate colnicile lui prăveaște. Fărălegile pre bărbat vineadză și cu funile păcatelor sale fiecine să strînge. Cesta să firșeaște cu cei ne-mvățaț și din mulțimea viețuirii s-au lepădat și au perit de nebulie. Fiiule, de ti-i chizeșlui pentr-al tău priiatin, -ț vei da pizmașului a ta mînă; că-i silță tare

⁹⁸ În text, scris *гхрънитѣрі*.

⁹⁹ În text, scris *згѣба*.

omului a sale budze și să vineadză cu griaurile rostului său. Fă, fiule, cealea ce-ț eu poruncesc și te mîntuiaște. /

II 18^v

Gioi, a 2 săptămînă în post

La 6. Prochimen psalom 33. Glas 6.

Cercat-am pre Domnul și mi-au ascultatu-mi.

Stih. Blagoslovi-voi pre Domnul în toată vremea.

Den prorocia Isaiei citenie. Glava 6.

Fost-au în anul carele au murit Oziia împăratul, vădzut-am pre Domnul ședzînd pre scaun nalt și rădicat și plină casa de slava lui. Și serafimi sta dimpregiurul lui, șease aripi la unul și șease aripi la unul; și dară cu doă acoperiia feațele sale, iară cu doă acoperiia picioarele sale și cu doă zbura și striga altul cătră celalalt și dzîcea: „Aghios, aghios, aghios Domnul Savaoth, plinu-i tot pămîntul de slava lui!” Și s-au rădicat a ușii pragul de sus de glasul ce striga și casa s-au împlut de fum. Ș-am dzîs: „O, ticălosul eu, că m-am ovilit! Că om fiind și necurate budze avînd, în mijloc de popor ce-i sînt spurcate budzele lui eu lăcuiesc și pre-mpăratul Domnul Savaoth vădzuiu cu ochii miei!” Și să trimisă cătră mine unul de serafimi¹⁰⁰ și în mînule sale avea cărbune de foc care cu cleaștele au luat din oltar. Ș-au atins la rostul

II 19^r

mieu și dzîsă: „Iacă, s-au atins aceasta de bu- // dzele tale și va lepăda de pre tine fărălegile tale și păcatele tale va curăți.” Ș-am audzît glasul Domnului ce dzîcea: „Pre cine voi trimite și cine va merge la poporul acesta?” Și eu dzîș: „Iată-mă-i, eu sînt; trimite-mă!” Și dzîsă: „Du-te și dzî poporului¹⁰¹ acestuia: «Cu audzul audzî-veț și n-iț priceape; și oglindind veț oglindi și n-iț vedea.» Că s-au îngroșat inema poporului acestuia și cu urechile lor greu audzîră și cu ochii lor mijiră, ca nu cîndva vor vedea cu ochii și cu urechile să audză și cu inema să priceapă și să să-ntoarcă și să-i tămăduiesc pre înșii.” Și dzîș: „Până cînd, Doamne?” Și dzîsă: „Până ce s-or pustii cetățile, căce nu va avea cine lăcui, și casele, căce n-or fi oameni, și pămîntul va rămînea pustiiu. Și după aceea va depărta Dumnădzău oamenii și să vor mulți cei rămaș pre pămînt.”

Prochimen psalom 34, glas 6.

Scoală-te, Doamne, și caotă giudețului meu.

Stih. Giudecă, Doamne, ceia ce-m fac strîmbătate.

La vecernie. Prochimen psalom 3,5 glas 4.

Doamne, în ceriu mila ta.

¹⁰⁰ În text, scris *σεραφίμ*.

¹⁰¹ În text, scris *ποπόνδῃ*, greșeală de tipar.

Stih. Direptatea ta, ca munții¹⁰² lui Dumnădzău.

De Bítiiia citenie

II 19^v

Aceasta-i cartea faptului oamenilor, într-acea dzî ce feace Dumnădzău pre Adám, în chipul lui Dumnădzău fea- / ce pre însul, făt și fată feace pre înșii; și numi numele lui Adám, în care dzî feace pre înș. Și trăi Adám ai 230; și născu fiu în chipul său și în icoana sa și i-au pusu-i numele Síth. Și să feaceră dzîlele lui Adam ce-au trăit, deacă născu pre Síth, ai 700, și născu feț și feate. Și să feaceră toate dzîlele lui ce-au trăit ai 930 și muri. Și trăi Síth ai 205 și născu pre Enós; și trăi Síth, după ce născu pre Enos, ai 707 și născu feț și feate. Și să feaceră toate dzîlele lui Síth ai 912 și muri. Și trăi Enós ai 190 și născu pre Cainán; și trăi Enos, după ce născu pre Cainán, ai 715 și feace feț și feate. Și să feaceră toate dzîlele lui Enós ai 905 și muri. Și trăi Cainán ai 170 și născu pre Maleleíl. Și trăi Cainán, după ce născu pre Maleleíl, ai 740 și feace feț și feate. Și să feaceră toate dzîlele lui Cainán ai 910 și muri. Și trăi Maleleíl ai 165 și născu pre Iaréd; și trăi Maleleíl, după ce născu pre Iaréd, ai 730 și feace feț și feate. Și să feaceră toate dzîlele lui Maleleíl ai 895 și muri. Și trăi Iaréd ai 162 și născu pre Enóh; și trăi Iared, după ce născu pre Enóh, ai 800 și feace feț și feate. Și să feaceră toț aii lui Iaréd ai 962 și muri. Și trăi Enóh ai 165 și născu pre Mathusála; și trăi Enóh, după ce născu pre Mathusála, ai 200 și feace feț și feate. Și să feaceră toate dzîlele lui Enóh 365 și // plăcu Enóh lui Dumnădzău; și nu să afla, că l-au mutatu-l la sine Dumnădzău.

II 20^f

Prochimen psalom 36, glas 6.

Rabdă pre Domnul și păzește căile lui.

Stih. Nu rîhni vicleanilor.

A Pidelor citenie

Fă, fiule, ceale ce eu îți poruncesc și scapi; că mergi în mînule răilor pentr-al tău priiaten. Fii ne-nduplecîndu-te de-ț mînie pre priiatenul tău ce te-ai chizeșluit drept dînsul. Nu da somn ochilor tăi, nice să dormitedz cu melcii tăi, ca să te mîntuiești ca căprioara de cursă și ca păsăruia de lațe. Du-te la furnică, leaneșule, și rîvnește vădzînd căile ei și fii decît dînsa mai înțălept; că ea, plugar¹⁰³ nefiind, nice pristav avînd, sup stăpîn fiind, găteadză hrana¹⁰⁴ sa și multă în seacere-ș face strînsura. Sau te du la albină de te-mvață cîtă-i de lucroaie și lucrul cît de curat și-l face. Că agonisita ei împărății și prostacii o aduc la

¹⁰² În text, scris *мѣстѣиѣ*, greșeală de tipar.

¹⁰³ În text, scris *плугаре*, probabil greșeală de tipar.

¹⁰⁴ În text, scris *рхрана*.

II 20^v

sănătate și iaste dragă tuturor și slăvită; și-ncăș fiind de putere slabă, înțalepciunea cinstind, au sporit nainte. Până când, leaneșule, vei dzăcea? Dară când din somn ti-i scula? Pușinel dormi, pușinel ședz și pușinel dormitedz și pușintel îmbrățședz cu mînule pieptul. De-aciaa îți vine ca un rău drumăț sārăciia și caliciia ta ca un / tare alergătoriu. Iară de vei fi fără leane, veni-ț-va ca izvorul seacerea ta, iară caliciia ta ca un rău alergătoriu fugi-va de tine. Omul fără minte și călcătoriu de leage mearge în căi nu bune; acela face cu ochiul, sună cu piciorul și îmvață în melițări cu deagetul, și inema cea răstrîmbată tesluiăște reale pre toată vremea¹⁰⁵; unul ca acela mestecături face în oraș. Pentr-aceaea, de pripă vine perirea lui, tăietură și zdrobitură nevindecată; căce să bucură în toate ceale ce ureăște Domnul și să va sfărîma pentru necurăție de suflet. Ochiul ocarnicului, limba strîmbului, mînule ce varsă sînge nevinovat, inema ce tesluiăște gînduri vicleanne și picioarele ce grăbăsc să facă rău piiarde-să-vor; și-ș va arde în minciună marturul strîmb și care scorneăște pîri în mijloc de fraț. Fiiule, fereăște legile părintelui tău și nu lepăda pusorile maică-ta.

Vineri a doa săptămînă în post

La 6 ceas. Prochimen psalom 37, glas 4.

Doamne, nu cu urgiia ta mă îmfrunta, nice cu mîniia ta mă certa.

Stih. Că săgețile tale să-mfipsără în mine.

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 7, 8¹⁰⁶ //*

II 21^r

Fost-au în dzilele lui Aház a lui Ioátham a lui Ózie, împăratul¹⁰⁷ de Iiúda, suit-au Raasím, împăratul lui Arám, și Fáchei, ficiorul lui Romelii, a-mpăratului lui Izraíl, asupra Ierusalímului, să-l bată; și nu putură să bată să o dobîndească. Și să deade veaste în casa lor ce dzîcea: „S-au vorovit Arám de Efrém”. Și să spărie sufletul lui și sufletul gloatei lui, în ce chip când în dumberavă copaci¹⁰⁸ de vînt să clăteăște. Și dzîsă Domnul cătră Isaia: „Ieș în tîmpinare lui Aház tu și rāmasul Iasúv, fiiul tău, spre fîntîna drumului de sus, a Cîmpul Pîndzariului. Și să-i dzîci lui: «Fereăște să taci și nu te teame, nice sufletul tău să slăbască, nice să te temi de doă leamne, de nește tăciuni ce fumăgă aceștia. Că atuncea când urgiia mîniei meale va fi, iarăș voi tāmădui; iară fiiul lui Arám și fiiul lui Romelii, că sfătuiră voroavă vicleană la Efrém asupra mea, dzîcînd: ‘Să ne suim la Iiudéa și să facem rău; și vom grăi cu dînșii de-i vom întoarce cătră noi și le vom

¹⁰⁵ În text, scris *вродикъ*.

¹⁰⁶ Trimitere greșită; textul este din Is. 7, 1; probabil greșeală de tipar.

¹⁰⁷ În text, scris *цмпырратъль*, greșeală de tipar.

¹⁰⁸ În text, scris *кочакъ*, greșeală de tipar.

II 21^v

pune împărat pre ficiorul lui Saveil.’, aceastea dzîce Domnul Savaoth: «Nu va sta sfatul acesta, nice va fi; ce capul îi Arám Damáscul, și capul Damáscului, Raasím; că încă 65 de ai și va lipsi împărășia lui Efrém, a somorilor. Și capul somorilor – ficiorul lui Romelí; și de nu viț creade și nice veț întâleage.»” Și adaosă Domnul a grăi / lui Aház, dzîcînd: „Ceare-ț ție sămn de la Domnul Dumnădzăul tău, într-adînc și într-a nălțime.”” Și dzîsă Aház: „N-oi ceare, nice voi ispiti pre Domnul.”” Și dzîsă Isaiia: „Audzîț, dară, casa lui Davíd! Au pușîn vă-i voă osteneală a face oamenilor; și cum Domnului daț osteneală? Pentr-aceasta, da-va Domnul sîngur voă sămn.””

Prochimen psalom 38, glas 6.

Audz, Doamne, ruga mea.

Stih. Dzîș: „Feri-voi căile meale.”

La vecernie. Prochimen psalom 39, glas 4.

Mila ta, Doamne, și adevara ta în veaci.

Stih. Așteptînd am așteptat pre Domnul.

De Bítiiia citenie. *Glava 5, 31.*

Nóe era de cincii sute de ai. Și născu Nóe trei ficiori: pre Sim, pre Ham, pre Iafeth. Și cînd fu de-ncepură oamenii mulț a fi pre pămînt și feate li să născură lor. Și vădzînd fiii lui Dumnădzău pre featele oamenilor că sînt frumoase, îș luară șie femei din toate ce-ș aleasără. Și dzîsă Domnul Dumnădzău: „Nu va trăi duhul meu în oamenii aceștia, derep ce sînt ei carne; ce fi-vor dzîlele lor 120 de ai.” Iară uriașii era pre pămînt în dzîlele acealea. Și după aceaea, cum întra fiii lui Dumnădzău la featele oamenilor și-ș prășia șie: aceia era uriașii cei de veac, oa- // menii cei numeș. Și deaca vădzu Domnul Dumnădzău că să mulțîră răutățile oamenilor pre pămînt și fiecare gîndește la inema sa cu deadinsul la reale în toate dzîle, și să căi Dumnădzău că feace omul pre pămînt și răzgîndi. Și dzîsă Dumnădzău: „Șterge-voi pre omul ce l-am făcutu-l de pre fața pămîntului, de la om până la dobitoc și de la gînganii până la pasările cerului; că m-am căit a ce l-am făcutu-l.” Iară Nóe află dar naintea Domnului Dumnădzău.

II 22^r

Prochimen psalom 40, glas 6.

Eu dzîș: „Doamne, miluiește-mă.”

Stih. Ferice de care socoteaște pre mișel și calic.

A Pildelor citenie. *Glava 6, 8.*

Fiiule, ferește legile părintelui tău și nu lepăda tocmealele maică-ta; ce lipeaște-le la a ta inemă pururea și le îngrădeadză pregiur ai tăi grumadz. Și cînd mergi, poartă-le, și cu tine fie, și cînd dormi, să te străjuiască, ca sculîndu-te să vorovască cu tine. Că-i sfeaștnic

II 22^v

porunca¹⁰⁹, iară leagea-i lumină și cale de viață, muștrare și dojană ca să te ferească de muiare cu bărbat și de pîră de limbă streină. Fiiule, nu te biruiască a frîmsețelor pohtă, nice să te sătedz cu ai tăi ochi, nice-mpreună să te apuce cu geanele ei; că prețul curvei, cîtu-i și a o pită; că muiarea a oameni de cinste suflete vineadză. Lega-va neștine foc în poală și hainele să nu-ș ardă? / Și îmbla-va neștine preste jeratec îmfocat și picioarele să nu-ș ardă? Așea care va întra la femeaie cu bărbat, că n-a hi nebătut de răutăț, n-acela chip nu s-a nevinovați fiecare ce s-a atinge de dînsă. Nu-i de mirat de-a prinde-să neștine furînd, că fură să-ș sature sufletul flămînd; că de să va prinde, va-ntoarce cu șapte și, toată avearea sa dînd, s-a răscumpăra pre sine. Iară preacurvariul, prin scăderea crierilor, perire sufletului său agoniseaște; durori și necinstori sufere, iară ocară lui nu s-a mai curățî în veaci. Că-i plină de rîhnă mîniia bărbatului ei, n-a cruța la dzî de giudeț, nice va-mpăca nice cu o plată vrăjmășia, nice să va ogoi cu multe daruri. Fiiule, fereaste ale meale cuvinte, iară a meale porunci ascunde-le la tine. Fiiule, cinsteaște pre Domnul și vei întări-te și fără dînsul nu te teame de altul.

Luni, a treia săptămînă în post

Prochimen psalom 41. Glas 4.

Rugă Dumnădzăului vieții meale.

Stih. În ce chip doreaște cerbul la izvoarele apelor.

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 8, 13.*

Pre Domnul Dumnădzău, pre-acela să svințiț ș-acela să-ț fie frică.

II 23^r

Și de vei pre dînsul nedejduind fi, // fi-ț-va de svinție, și nu ca în piatra cea de poticnit veț timpina, nice ca în stîncă de cădzut. Iară casele lui Iácov în cursă și în încungiurătură, cealea ce-s ședzătoare în Ierusalím. Pentr-aceaea, vor nătări întru dînș mult și¹¹⁰ vor cădea și să vor sfărîma și să vor sparge și să vor robi oamenii, în cetate tare fiînd. Atunce vădiț vor fi ceia ce pecetluiesc leagea să nu o înveațe. Și vei dzice: „Aștepta-voi pre Dumnădzău care ș-au întors fața de casa lui Iiácov și nedejduind fi-voi pre însul; iată eu și cuconii carii mi-au dat Dumnădzău; și vor fi seamne și minuni în casa lui Izraíl de la Domnul Savaoth care lăcuiaste în muntele Sion.” Și de vor dzice cătră voi: „Întrebaț pre vrăjitori în pîntece și pre ceia ce strigă din pămînt, ceia ce bolborosăsc, ceia ce din pîntece dau glas”; de au nu-i urît la Dumnădzău a-ntreba pentru cei vii pre cei morț? Credz leage

¹⁰⁹ În text, scris *порѣка*.

¹¹⁰ În text, scris *уш*, probabil greșeală de tipar.

II 23^v

de-agiutoriu dat-au, pentru ca să nu dzică ca cuvîntul acesta, pentru carea nu ți-i a da daruri pentru dînsă. Și va veni asupra voastră foamete grea; și cînd va fi de veț flămîndzi, veț mîhni și veț grăi de rău pre maimarele țărîi și moșiile. Și vor căota în ceriu sus și-n pămînt gios vor căuta; și adecă-i neștiută mare de scîrbă și strîmtoare și întunearec cît să nu să vadză. Și nu va răspunde cela ce-i în strîmtoare, până a timp. Aceasta-i întăilea¹¹¹. De sîrg fă țară Zavulón și pămînt a lui / Nethalim și cei de pre lîngă mare lăcuiori și de ceaea parte de Iordán, părțile Galiléei. Nărodul ce îmbla în întunearec vădzu lumină mare. Ceia ce lăcuiț în țara de umbra morții, lumină va străluci¹¹² preste voi, mai multul nărodului, ce-ai pugarît cu veselii ta. Și să vor veseli naintea ta, ca ceia ce să veselesc în seceriș și-n ce chip ceia ce-mpart dobînda jacurilor, derep ce că s-au rădicat giugul care pre dînșii dzăcea și răstăul de pre grumadzîi lui; că dară toiagul ne-nduplecașilor l-au răsipit, ca în dzua ceaea pre Madiám. Că toate podoabele adunate cu viclesug și haine cu dobîndă vor întoarce și vor vrea, de s-ar face arș cu foc! Că cucon s-au născut noă fiu și s-au dat noă, căruia stăpînia s-au făcut pre umărul lui, și să cheamă numele lui: A de mare sfat înger, Minunat sfătuitoriu, Dumnădzău mare, Stăpînitor, Boiarin păcii, Tată fiitoriului veac, că va aduce pace asupra boiarilor, pacea și sănătatea lor. Mare-i boieriia lui și păcii lui nu iaste hotar; pre scaunul lui Davíd și preste împărăția lui, ca să o tocmască și să o sprejinească în giudeț și-n dereptate, de de-acmu și până în veac. Rîhna Domnului Savaoth va face aceastea.

Prochimen psalom 42, glas 6.

Mîntuința feații mele și Dumnădzăul meu.

Stih. Giudecă-mi, Doamne, și trage pîra mea. //

II 24^f

La vecernie. Prochimen psalom 43, glas 4.

Cu Dumnădzău lăuda-ne-vom toată dzua.

Stih. Dumnădzău cu urechile noastre audzît-am.

A Bítiei citenie. *Glava 6, 9.*

Nóe om drept, desăvîrșit fiind în rodul său; lui Dumnădzău¹¹³ bine ogodi Nóe. Și născu Nóe trei ficiori: pre Sim, pre Ham, pre Iafeth. Și să strică pămîntul naintea lui Dumnădzău și să-mpļu pămîntul de strîmbătăț. Și vădzu Domnul Dumnădzău pămîntul și era stricat, că ș-au stricatu-ș toată carnea calea sa pre pămînt. Și dzîsă Dumnădzău

¹¹¹ Lecțiune incertă; în text, scris: *†™ѠѠѠ*, probabil greșeală de tipar.

¹¹² În text, scris *спръчлѣчи*, greșeală de tipar.

¹¹³ În text, scris *Дѣнѣнѣ*, greșeală de tipar.

cătră Noe: „Vreamea a tot omul vine naintea mea, că s-au împlut pământul de strîmbătate de la dînșii; și iată că-i voi strica-i pre dînșii și pământul. Deci fă-ț ție corabie de leamne neputredzitoare în patru muchi durate; și cuiburi vei face într-însă și o vei smoli dinontru și pre dinafară cu smoală. Și așa vei face curabiia: 300 de coț de lungă curabiia și de 50 de coț de lată și de 30 de coț de naltă. Și strîmtîndu-o vei face curabiia și la un cot o vei obîrși deasupra, iară ușa vei face despre coaste; beciuri îndoite și-ntreite o vei face. Iară eu, iacă, voi aduce potop, apă pre pământ, ca să strice toată carnea în carea iaste suflare de viață pre supt ceriu; și cîteș sînt pre pământ să vor concini. Și voi pune legătura mea cu tine / și vei intra, dară, în corabie tu și ficiorii tăi și femeia ta și femeile ficiorilor tăi. Și den toate dobitoacele și din toate fierile și din toată carnea doă, doă, din toate vei băga în corabie ca să le hrănești¹¹⁴; pasările, zburătoarele ceriului, pre rudă, și de toate gîngăniile ce să trag pre pământ pre ruda lor, doă, doă, de toate vor intra la tine, să să hrăneasă¹¹⁵ cu tine, făt și fată. Iară tu să iai cu tine din toate bucatele ce mîncăș și să strîngi cătră tine, și să-ț fie ție și lor de mîncat.” Și feace Nôe toate cîte-i porunci Dumnădzău, așa feace.

Prochimen psalom 44, glas 6.

Pomeni-voi numele tău în tot rodul de rod.

Stih. Izbucni inema mea cuvînt dulce.

A Pildelor citenie. *Glava 8, 1.*

Fiiule, tu înțalepciunea să strigi, ca mintea să-ț asculte. Că, dară, întru nalte vîrvîri iaste și-ntre cărări stă și la porțile putearnicilor șeade și la întraturi iaste lăudată. „Pre voi, o, oamenilor, vă rog și pornesc al meu glas fiilor omenești. Gîndiș, brudzîlor, hîtrîe¹¹⁶ și cei neîmvățaș, băgaș la inemă! Ascultaș-mi, că de cinste voi grăi și deșchidzu din budzile meale direapte, că adevărătate deprinde-va gîtlejiul meu. Spurcate-s toate graiurile rostului meu; nemică într-inse nu-i țăpos, // nice sucit; toate-s direapte căroră iau aminte și-s direapte celora ce găsec minte di-nțăles. Luaș dojană mai bine decît bani și priceapere decît aurul cel lămurit, deprindeș sîmșîre decît aurul cel curat. Mai bună-i înțalepciunea strecurată decît pietri de mult preș și tot lucrul preșios nu iaste harnic ei. Eu, înțalepciunea, am tocmit sfatul, și cunoașterea și mintea eu am strigat. Frica Domnului ureaște nedireptatea și ocara și sâmeșia și căile vicleanilor; și rostul necredzut urîtu-l-am eu și strîmbatele căi a răilor urîtu-le-am. Al meu iaste sfatul și stavărul; a mea-i mintea, a mea-i și vîrtutea. Prin mine

¹¹⁴ În text, scris *хрънѣсць*, greșeală de tipar.

¹¹⁵ În text, scris *съ съхрънѣкъ*, greșeală de tipar.

¹¹⁶ În text, scris *гхжтріе*.

împărații împărățesc și putearnicii scriu dereptate. Prin mine boiarii cei mare să fac mari și domnii prin mine țin pământul. Eu pre ceia ce li-s dragă îi iubăsc și ceia ce mă vor căuta afla-vor har¹¹⁷. Bogăția și slava a meale-s și dobînda a mult și dereptatea. Mai bine pre mine să vă plodiți decît aurul și pietrile ceale scumpe multe, și ale meale prășile mai bune-s decît argintul cel ales. În căile dreptății mă primblu și pren cărările adevăratății îm petrec, ca să împărțesc celora ce mă iubăsc avuțiile și vistearile lor să le împlu de bunuri.”

Marț a treia săptămînă în post /

II 25^v

Prochimen psalom 45, glas 4.

Domnul puterilor cu noi, folosîtorul nostru.

Stih. Dumnădzău ni-i scăpare și puteare.

Din prorociia Isaiei citenie. *Glava 9, 9.*

Aceastea grăiaște Domnul: „Cunoaște-vor toți oamenii lui Efrém și ceia ce șed în Samária, carii cu ocară și cu naltă inemă dzic: «Cărămizile cădzură; ce ian blămaș să cioplim pietri și să tăiem solcovi și chedri și să ne facem șie turnuri!» Și va lovi Domnul pre ceia ce să scoală asupra muntele Siónului și asupra Ierusalimului asupra-le și pre pizmașii lui Iúda va răsîpi, Siríia de cătră răsăritele soarelui și pre elinii de cătră apusul soarelui, pre carii mănîncă poporul meu cu toată gura. Preste toate acestea nu s-au întors mîniia sa, ce încă mîna lui iaste naltă. Și poporul nu s-au întors, până ce s-au vătămat, și pre Domnul puterilor nu-l cercară. Și au luat Domnul de la Ierusalim cap și coadă, mare și mic, într-o dzî. Bătrîn și pre carii obrazele minunează, aceasta-i capul, și prorocul învătătoriu de fărăleage, acesta-i coada. Și vor fi ceia ce fericesc nărodul acesta amăgind, că-i înșală pentru ca să-i înghiță. Drept aceasta, de tinereii lor nu s-a veseli Dumnădzău și săracii lor și văduvile lor nu va milui, că-s toți fără leage și vicleani și tot rostul grăiaște strîmb. Preste toate

II 26^r aceste nu s-au întors mîniia lui, ce încă // mîna lui iaste naltă. Și să va arde ca focul fărăleagea și ca troscotul uscat s-a mînca de foc; și să va arde în codri și-n dumbrăvi și-mpreună să va mînca împregiururile dealurilor toate, prin mîniia urgiei Domnului Savaoth de s-au pîrjolit pământul tot, și vor fi oamenii ca de foc pîrjoliți. Omul pre fratele său n-a milui, ce să va abate na dereapta, că va flămîndzi, și va mînca din a stînga¹¹⁸; și nu s-a sătura omul mîncîndu-ș cărnile brațului său: că va mînca Efrém pre Manasí și Manasí pre Efrém, că depreună să vor oști cu război pregiur Iúda. În toate într-aceastea nu s-au înturnat mîniia

¹¹⁷ În text, scris *rxápa*.

¹¹⁸ În text, scris *ácmxra*.

lui, ce încă mîna lui – naltă. Vai celora ce scriu vicleșug, că scriind vicleșugul scriu, strîmbînd giudețul mișeilor, apucînd giudecata neavușilor poporului meu, afît cît le iaste lor vădúva de apucat și săracul de jac. Și ce vor face la dzua la cea de căutare, că scîrba lor de departe va veni; și cătră cine vor năzui să să folosască? Sau unde veț lăsa-vă slava voastră ca să nu cădeț la robie? Și pre didesuptul stîrvurilor vor cădea celor uciș. În toate în aceastea nu s-au înturnat mîniia¹¹⁹ lui, ce încă mîna lui – naltă.

Prochimen psalom 46, glas 3.

Cîntaț Dumnădzăului nostru, cîntaț.

Stih. Toate limbile, plesniț în palme.

La vecernie. Prochimen psalom 47, glas 3. /

II 26^v

Mare-i Domnul și lăudat foarte.

Stih. În cetatea Dumnădzăului nostru, în muntele svîntul lui.

De Bítia citenie. *Glava 7, 1.*

Dzîsă Domnul Dumnădzău lui Nóe: „Întră tu și toată casa ta în corabie, că pre tine vădzuiu drept naintea mea în ruda aceasta. Iară din dobitoacele ceale curate bagă la tine cîte 7, 7, făt și fată, și din dobitoacele cealea ce nu-s curate, doă, doă, făt și fată. Și din zburătoarele ceriului ceale curate, șeapte, șeapte, făt și fată, și din zburătoarele ceriului ce nu-s curate, 2, 2, făt și fată, ca să hrănești sămîntă preste tot pămîntul. Că încă preste 7 dzîle eu voi aduce ploaie preste pămînt 40 de dzîle și 40 de nopt și voi curăfi toată rădicătura carea am făcut de pre fața pămîntului, de la om până la dobitoc.” Și feace Nóe toate cîte i-au poruncitu-i Dumnădzău.

Prochimen psalom 48, glas 2.

Rostul meu va grăi înțalepciune.

Stih. Audzîț aceastea, toate limbile.

A Pildelor citenie. *Glava 8, 32.*

Fiiule, ascultă-mă! Și ferice de ciia carii căile meale vor feri! Ascultaț înțalepciunea și veț înțalepți și nu veț amuți. Ferice de om ce mă va asculta și omul carele a meale căi va păzi, priveghind într-a meale uș totdeauna, socotind pragurile alor mea- // le întrări! Că ieșiturile meale ieșituri de viață-s și să găteadză vreau de la Domnul; iară carii greșesc spre mine păgînătesc într-ale lor suflete și carii mă urăsc iubăsc moarte. Înțalepciunea ș-au zidit șie casă, ș-au bătut stîlpi șeapte, au giunghiat a sale giungheri, ș-au deres în păhar¹²⁰ al ei vin,

II 27^r

¹¹⁹ În text, scris *мѣнѣж*.

¹²⁰ În text, scris *пѣръгарѣ*.

ș-au gătat a ei masă. Trimis-au a sale slugi chemînd cu naltă strigare la păhar¹²¹, grăind: „Carele-i fără crieri să să abată cătră mine!” Și celor slabi de minte dzisă: „Veniț de mîncăț a mea pîne și beaț vinul ce-am dires voaă. Părăsîț nebuniia și veț vîe, cercaț înțălepteniia ca să trăiț și să isprăviț priceapere în cunoștință!” Cea ce dojeneaște răii dobîndeaște și necinste și, înfruntînd pre necurat, va dobîndi prihană asupra-ș, că înfruntările la necurat îi sînt zgănci lui. Nu înfrunta răii, să nu te urască; înfruntă pre cel înțălept și te va îndrăgi. Dă înțăleptului vină și mai înțălept va fi; spune dreptului și să va pune să deprindză. Începătura înțălepciunii – frica Domnului și sfatul svinților – priceaperea. A cunoașterea leagea de-a gîndului iaste a celui bun; că într-acesta chip multă vei trăi vreamă și țî să va adaoge ai de viață.

Miercuri, a treia săptămînă /

II 27^v

La 6 ceas. Prochimen psalom 49, glas 4.

Jărtveaște Dumnădzăului jărtvă de laudă.

Stih. Dumnădzău Dumnădzăilor, Domnul au grăit.

De prorociia Isaiei citenie. *Glava 10, 12.*

Fi-va cînd va obîrși Domnul toate făcînd în muntele Siómul și în Ierusalím va face căutare asupra mintea cea mare, asupra boiarinul Asiríilor și asupra nălțîmea slăvii ochilor lui. C-au dzis: „Dară cu vîrtutea mînei meale face-voi și cu înțălepciunea minței meale voi lua hotarăle¹²² limbilor și vîrtutea lor voi jecui. Și voi scutura cetățîle ceale aședzate în lăcuintă și lumea toată cea lăcuită oi cuprinde cu mîna mea, ca un cuib, și ca nește părăsîte oaă voi rădica. Și n-a hi cine să scape de mine sau să-m răspundză împrotivă!” Dară slăvi-să-va toporul fără tăietoriu, ca să taie el? Sau nălța-să-va hirisăul fără¹²³ cea ce-l trage? Într-aceia chip, de va neștine lua toiag sau băț. Și nu așea, ce trimite-va Domnul Savaoth în a ta cinste, necinste, și în a ta slavă, neslavă. Foc ardzător va încinge-să și va fi lumina lui Izraíl ca focul și-l va svinți pre însul în pară aprinsă și va pîrjoli și va mînca ca finul pădurea. În dzua în aceea să vor stînge munții și dealurile și dumbrăvile și va mînca de la suflet până la trupuri. Și va fi cea ca scapă, cum scapă de fuge de foc ce arde; și ceia ce vor rămînea de

¹²¹ În text, scris *пъръръ*.

¹²² În text, scris *ръотъръле*.

¹²³ În text, scris *форъ*, greșeală de tipar.

II 28^r dînșii vor // fi în număr și cucon scrie mic va pre înș. Fi-va în dzua aceea nu să va camai adaoge rămășița a lui Izrail și ceia¹²⁴ ce-au scăpat lui Iăcov n-or camai nedejdiui pre ceia ce le făcea nevoie, ce vor fi de vor nedejdiui pre Dumnădzău Svînt a lui Izrail.

Prochimen psalom 50 glas, 6.

Miluiăște-mă, Dumnădzău, după mare mila ta.

Stih. Inemă curată zideăște în mine.

La vecernie. Prochimen psalom 51, glas 4.

Nedejduit-am pre mila lui Dumnădzău în veac.

Stih. Ce te laudz cu răutate, putearnice?

Din Bîtiia citenie. Glava 7.

Nóe era de șease sute de ai. Și potopul cel de apă să feace pre pămînt. Și-ntră Nóe și fiii lui și femeaia lui și femeile fiilor lui cu dînsul în corabie pentru apa potopului. Și din zburătoarele ceale curate și din dobitoacele ceale curate și din zburătoarele ceale necurate și din dobitoacele ceale necurate și din gîngăniile din toate ce să trag pre pămînt, doă, doă din toate cealea ce-au întrat la Nóe în corabie, făt și fată, precum porunci Dumnădzău lui Nóe.

Prochimen psalom 52, glas 4.

Cînd va-nturna Domnul prada poporului său.

Stih. Dzîsă nebunul în inema sa: „Nu-i Dumnădzău.”

A Pildelor citenie. Glava 9, 12. /

II 28^v Fiiule, de te vei înțălept face, ție înțălept vei fi și deaproapelor tăi, iară de te vei rău aleage, sîngur îț vei pocerni realele. Fiiul certat înțălept va fi, iară celui fără minte șerbie i să va da. Cela ce să radzîmă pre minciuni, acela paște vînturi și acela și-i de aleargă după pasări, că ș-au părăsît căile viii sale, iară cu pravețele alui său lucru s-au rătăcit și îmblă prin pustie fără apă și prin pămînt întins în seate culeage cu mînule sterpie. Muiarea nebună și dîrză lipsită de pîine va fi, carea nu știe rușine; ședzu în ușa casei sale în jilț la vedeaie, în ulițe chemînd pre trecătorii cale ce-ș înderepteadză la căile lor: „Carele-i de voi mai fără minte, abată-să la mine! și celor lipsiț de crieri vă poruncesc de vă dzîc: «Den pîine ascunsă cu dulce vă atingeț și de apă de furat dulce beaț!»” Ce el nu știe că peminteanii la dînsa pier și la fundul iadului să tîmpină. Ce să sai, să nu zăbăvești la locul ei, nice să-ț pui ochiul spre dînsă; că așea vei treace apa streină și vei sări preste părau strein. Și

¹²⁴ În text, scris *уааа*, greșeală de tipar (caz în care lecțiunea este *ceia*) sau pronume demonstrativ feminin (caz în care lecțiunea este *ceaea*) având ca antecedent substantivul *rămășița*, cu care se acordă.

de apa streină te fereaște și den fîntîna streină nu bea, ca multă vreme să trăiești și să ți să adaogă ai de viață.

Gioi, a treia săptămîină în post

Prochimen psalom 53. Glas 4. //

II 29^r

Dumnădzău, cu numele tău mîntuiaște-mă.

Stih. Dumnădzău, ascultă rugăciunea mea.

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 11, 10.*

Așea dzîce Domnul: „Va fi la dzua aceea rădăcina lui Ieséi și acela ce-i sculător să stăpînească limbilor; pre dînsul țărîle nedejdoiesc și va fi răpaosul lui cinste. Și va fi în dzua aceea, adaoge-va Domnul să-ș arate mîna sa, să rîvnească și să cearce ce-au rămas rămășița poporului, de-a rămînea de Asírii și de Eghipet și de Vavilón și de Ethiópiia și de elamiteani și la răsărituri de soare și de la Aráviia și de la ostroavele mării. Și va rădica sămn în limbi și va strînge periții lui Izrail și împrăstiații Iúdei îi va strînge de la tutepatru vînturi a pămîntului. Și să va tăia rîhna lui Efrém și pizmașii lui Iúda vor peri; și va fi lui Izrail ca în dzua cînd ieșiră din pămîntul Eghipétului. Și vei dzîce în dzua aceea: «Blagoslovi-te-voi, Doamne, că mă urgisiseș, Doamne, și ți-ai înturnat mîniia de pre mine și m-ai miluit. Iaca Dumnădzăul meu, mîntuitoriu meu Domnul; și nedejdiuind voi fi pre însul și mîntui-mă-voi cu dînsul și nu mă voi teame, derep ce că slava mea și lauda mea-i Domnul și-m fu mie mîntuitoriu.»”

Prochimen psalom 54, glas 4.

Ascultă, Doamne, ruga mea.

Stih. Ia-mi aminte și mă audz. /

II 29^v

La vecernie. Prochimen psalom 55, glas 6.

Mă stropșiră pizmașii miei.

Stih. Miluiaște-mă, Dumnădzău, ca m-au stropșit omul.

Din Bítiiia citenie. *Glava 7, 11.*

Fost-au la șease sute de ai a vieții lui Nóe, în luna lui april, în șeapte și doădzăci a lunii. Într-aceaea dzî crepară toate fîntînile prăpăștii și stavilile ceriului să destupară; și fu ploaie pre pămînt 40 de dzile și 40 de nopt. Într-aceaea dzî întră Nóe, Sim, Ham și Iaféth și femeaia lui Nóe și trei femei a ficiorilor lui cu dînsul în corabie și toate fierile pămîntului, pre rudă, și toate dobitoacele, pre rudă, și toate gîngăniile ce mișcă pre pămînt, pre rudă, și toată pasărea ce zboară, pre rudă, și întrară la Nóe în corabie, doi, doi, din toată carnea în carea iaste suflare de viață. Și acealea ce întrară, făt, fată, de toată carnea în carea-i suflare de viață, den toate întrară la Nóe în corabie, precum îmvăță Domnul Dumnădzău pre Nóe; și astupă Domnul Dumnădzău

II 30^r

din afara lui corabiia. Și fu potopul 40 de dzile și 40 de nopt pre pământ. Și să îmulți apa și rădică curabiia și să înălță de pre pământ. Și să întăriia apa și să mulția foarte pre pământ și să purta corabiia deasupra apei. Iară apa să-ntăriia foarte pre pământ, și acoperi toț munți cei nalț carii era pre supt ceriu; 15 // coț deasupra s-au nălțat apa și-au acoperit toate dealurile. Și-au murit toată carnea ce să mișcă pre pământ, a pasări și a dobitoace și a hiară și a toată gîngănie ce să trage de să mișcă pre pământ; și tot omul și toate cîte au suflare de viață și tot cine era pre uscat au murit. Și s-au șters toată rădicarea ce era pre fața a tot pământul, de la om până la dobitoc și jiganii și pasările ceriului, și să ștearsără de pre pământ și rămasă Nôe sîngur și cine era cu dînsul în curabie. Și s-au înălțat apa pre pământ 150 de dzile. Și-ș adusă aminte Dumnădzău de Nôe și de toate herile și de toate dobitoacele și de toate zburătoarele și de toate gînganiile cîte era cu dînsul în curabie; și adusă Dumnădzău vînt pre pământ și să opri apa. Și să astupară fîntînile prăpăștii și sózmele ceriului și să opri ploaia din ceriu. Și scădea apa ducîndu-să de pre pământ și să micșura apa după o sută și cindzăci de dzile.

Prochimen psalom 56, glas 7.

Miluiăște-mă, Doamne, miluiăște-mă.

Stih. Și în umbra aripilor tale nedejdiuiesc.

A Pildelor citenie. *Glava 10, 1.*

II 30^v

Ficiorul înțelept veselește pre tatăl, iară ficiorul nebun mîhnește pre maică. Nu vor folosî comorile celor fără de leage, iară dereptatea scoate de la moarte. Nu zămoreaște Domnul sufletul dreptului, iară viața ne- / curaților o strămută. Sărăciia pre om smereaște, iară mînule bărbătașilor să-mbogățască. Hălăduiaște de pripăc omul cu minte; stricat de vînt să face la seacere ficiorul călcătoriu de leage. Blagosloveniia lui Dumnădzău – pre capul dreptului; gura celor fără de leage o va-mpresura plînsul fără vreame. Pomana dreptului – cu laude, iară numele necuraților s-a stînge. Înțeleptul la inemă va priimi poruncile, iară cel descoperit la budze împiedecînd să va poticni. Cea ce merge drept merge nedejdiuind, iară cila ce-ș strîmbă căile sale s-a cunoaște. Cea ce face cu ochii cu înșelăciune strînge oamenilor voi reale, iară cea ce înfruntă cu-ndrăznire păciuiăște. Fîntînă de viață – în mîna dreptului, iară gura necuraților va-mpresura perire. Ură scoreaște biruirea, iară pre toț carii nu să privesc îi acopere prietiniia. Cea ce din budze scoate înțelepciune cu varga bate pre omul fără inemă. Înțelepți vor ascunde sîmțirea, iară gura dîrjilor apropie sfărîmare. Agonisită bogăților cetatea tare și sfărîmare slabilor sărăciia. Lucrurile dreptilor viață fac, iară poamele necuraților - păcatele. Căi de viață va păzi dojana, iară dojana cea neînfruntată să

II 31^r

rătăcește. Acopără vrajba budzele direapte, iară ceia ce scot sudălmi mai fără de minte sînt. Din grăitul cel mult nu vei scăpa de greșală, iară crușind budzele, cu minte vei fi. Argint lămurit cu foc – limba dreptului, // iară inema celui necurat va cigni. Budzele dreptilor știu nalte, iară nebunii în lipsă să vor firși. Blagosloveniia Domnului pre capul dreptului, aceeaa îmbogățește și nu i s-a adaoge voie rea la inemă.

Vineri, a treia săptămîină în post

La ceas 6. Prochimen psalom 57. Glas 6.

Bucura-să-va dreptul cînd va vedea răscumpărare.

Stih. Oare de-adevăr, dară, direptate grăit?

De prorocia Isaiei citenie. Glava 13, 2.

Aceastea dzice Domnul: „Pre munte neguros cîmpos rîdicaș sămn. Nălțaș glasul, nu vă teameș. Mîngîiaș cu mîna, deșchideș, boiari. Eu voi orîndui; svințit sînt, și eu îi port pre înș. Boinici vin mîniia mea să o potoale, bucurîndu-să depreună și suduind, glas de limbi multe pre dealuri, aseamene de păgîni mult, glas de împăraș și păgînimi adunate. Domnul Savaoth au poruncit a limbă hărțăgaș¹²⁵, veniș de la pămînt de departe, de la marginea temeliei ceriului, Domnul și hîrții¹²⁶ lui, să strice toată lumea și pre păcătoș să-i piardză de pre dînsul. Olecăiți-vă, că-i aproape dzua Domnului și zdrobitură de la Domnul va veni. Derept aceeaa, toate mînule s-or slăbănogi și tot sufletul de om s-a spăria. / Și s-or spăimînta bătrîni și durori îi vor cuprinde ca de femeaie cînd naște; și să vor becisnici unul cătr-alalt și s-or umili și obrazul în văpaie și l-or muta. Că, iaca, dzua Domnului vine nevindecată de mînie și de urgie¹²⁷, să puie lumea toată pustie și pe păcătoș să piardză dentr-însă. Că stealele ceriului și Oriónul și toată podoaba ceriului lumina lor nu-ș vor da; și să va întunica soarele răsărind și luna nu-ș va da lumina sa. Și voi porunci în toată lumea rău și necurașilor păcatele lor și voi piarde ocară celor fără leage și ocară sămeșilor voi smeri. Și vor hi ceia ce vor rămînea mai scumpi decît aurul cel curat și omul va fi mai scump decît piatra zamfirul. Că ceriul s-a clăti și pămîntul s-a legăna din urdziturile sale pentru mîniia urgiei Domnului Savaoth în dzua aceeaa în carea va asupraveni mîniia lui.”

Prochimen psalom 58, glas 7.

Dumnădzău, folosîtoriuul meu ești, mila ta să mă stignească.

Stih. Scoate-mă din pizmașii miei, Dumnădzău.

¹²⁵ În text, scris *гхърцъгаше*.

¹²⁶ În text, scris *гхържцжй*.

¹²⁷ În text scris *дереице*, greșeală de tipar.

La vecernie. Prochimen psalom 59, glas 4.

Dă-ne ajutoriu din scîrbe.

Stih. Dumnădzău, urnitu-ne-ai și ne-ai oborît.

Din Bîtiia citenie. *Glava 8, 4. //*

II 32^r

Ședzu curabiia în luna lui septevrie, în 27 a lunii, pre munți Ararát; iară apa să micșura până la luna lui dechevrie și să iviră vîrvurile munților în luna lui dechevrie, în dzua întăie a lunii. Și cînd fu după 40 de dzile, destupă Nóe ușa curabiei carea feace. Și trimisă pre corbul să vadză oare îndărăptat-au apa; și ieșind, nu mai întors până cînd s-au uscat apa de pre pămînt. Și trimisă porumbița după dînsul să vadză oare îndărăptat-au apa de pre fața pămîntului; și neaflînd porumbița odihnă picioarilor ei, s-au întors la dînsul în corabiia, că apă era preste tot obrazul pămîntului; și tindzîndu-ș mîna, o luă și o băgă la sine în corabie. Și îngăduind încă 7 dzile, trimisă porumbița din curabie; și să-nturnă la dînsul porumbița cătră sară și avea frundză de maslin șterc în rostul ei. Și cunoscu Nóe c-au îndărăptat apa de pre fața pămîntului. Și mai agădui încă 7 dzile altele, trimisă porumbița și nu s-au camai înturnat la dînsul. Și cînd fu la șease sute și unul de ai a vieții lui Nóe, în luna lui martie, scădzu apa de pre fața pămîntului. Și descoperi Nóe podul curabiei ce feace și vādzu c-au scădzut apa de pre fața pămîntului. Iară cînd fu în luna lui april, a șeptespreacea dzî, să uscă pămîntul, și la 27 a lunii deșchisă curabiia. Și dzîsă Domnul Dumneadzău cătră Nóe grăind: „Ieș din curabie, tu și fiii tăi și femeia ta și femeile fiilor tăi cu tine și toate herile cîte cu tine sînt / și toată carnea, de la zburători până la dobitoace, și toată jiganiia ce mișcă pre pămînt, scoate-le cu tine și vă creășteț și vă mulțîț pre pămînt.” Și ieși Nóe și femeia lui și fiii lui și femeile fiilor lui cu dînsul și toate herile și toate dobitoacele și toată gînganiia ce mișcă pre pămînt ieșiră din corabie în dzua întăie a lunii lui mai. Și zidi Nóe oltariu Domnului și luă din toate dobitoace curate și din toate pasările curate și adusă¹²⁸ jărtvă pre oltariu. Și mirosî Dumnedzău miros de bună mirosală.

Prochimen psalom 60, glas 6.

Audz, Doamne, glasul rugii meale.

Ia aminte rugii meale de la marginile pămîntului.

A Pildelor citenie. *Glava 10, 32.*

Rostul dreptului cură înțălepciune, iară limba strîmbului va peri. Budzele a oameni drept știu bunătăț, iară budzele necuraților să vor răsîpi. Cumpenile vicleanne greață-s înainte¹²⁹ Domnului, iară măsura

¹²⁸ În text, scris *ААδса*.

¹²⁹ În text scris *и нъ и нитъ*, probabil greșeală de tipar.

II 33^r

direaptă priimită-i la dînsul. Că oriunde va intra ocară, acolo¹³⁰ și necinstea, iară rostul înțelepților deprinde înțelepciune. Întregătatea direpților va înderepta-le calea, iară împiedecătura neascultoilor îi va prăda pre înș. Nu folosăsc averile la vreme de mînie, iară dreptatea izbăvește de la moarte. Murind, dreptul părăsî grijea; pre îndemînă să face și bucurioasă necuraților perirea. Dreptatea celui fără prihană taie di- // rept căile, iară cu necurația cade cel fără de lege. Dreptatea a bărbat direpț îi izbăvește pre înș, iară cu necurația loruș să vineadză¹³¹ călcătorii de lege. Fîrșindu-să bărbatul drept, nu să stînge nedeajdea, iară lauda necuraților piiare. Dreptul din vînătoare scapă și-n locul lui cade necuratul. În gura călcătorilor de lege – cursa cetățeanilor, iară sîmțirea direpților – spornică. În bunătațile direpților să-ndirepteadză cetatea, iară cu gurile necuraților să sapă. În blagoslovenia direpților să naltă cetatea, iară în perirea necuraților – veselie. Pîșcăiaște cetățeanii lipsitul de crieri, iară bărbatul cu minte tăcere poartă.

Luni, a patra săptămînă în post

La 6 ceas. Prochimen psalom 61, glas 6.

Pre Dumnădzău, mîntuinta mea și slava mea.

Stih. De au nu lui Dumnădzău s-a cuceri sufletul meu?

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 14, 24.*

II 33^v

Aceasta grăiaște Domnul Savaoth: „În ce chip am dzîs, așa va fi, și în ce chip am sfătuit, așa va rămînea, întru să pierdu pre Asirii din pămîntul meu; și pe dealurile mele vor fi în stropșit și să va lua de pre dînșii giugul lor și cinstea lor de pre umerile lor să va lua.” Acesta-i sfatul care sfătui Do- / mnul preste toată lumea și aceasta-i mîna cea naltă preste toate limbile! Că cealea ce Dumnădzăul cel svînt au sfătuit, cine va răsîpi? Și mîna lui cea naltă cine o va întoarce? În anul care au murit Aház împăratul, fu cuvîntul acesta: „Nu vă veselireț, toț inoplemenicii, că s-au sfărîmat giugul celuia ce vă dezmierda pre voi! Că, dară, din sămînța șerpilor iase prăsila aspidelor și prăsila lor face șerpi zburători. Și să vor paște mișei pentru Domnul și toț oamenii pre pace să vor odihni; iară sămînța ta o va ucide cu foame și rămășița ta o va ucide. Boci-să-vor porțile cetăților și să strige cetățile ceale turburate, inoplemenicii toț! Că fumul de la miadzănoapte vine și nu iaste de-a mînearea în tăbărîții lui.” Și ce vor răspunde împărații limbilor? Că „Dumnădzău au urdzît Siónu și cu dînsul s-or mîntui smeriții poporului.”

Prochimen psalom 62, glas 4.

¹³⁰ În text, scris *аккоѡ*, greșeală de tipar.

¹³¹ În text, scris *сѣвннѣсь*.

Așea te voi blagoslovi întru viața mea.

Stih. Dumnădzău, Dumnădzăul meu, cătră tine mînece.

La vecernie. Prochimen psalom 63, glas 6.

Audz, Dumnedzău, glasul meu.

Stih. De frică de pizmaș scoate sufletul meu.

Din Bítia citenie. Glava 8, 21.

II 34^r

Dzîsă Domnul Dumnădzău: „Am socotit, nu voi adaoge // a mai blăstăma pămîntul pentru lucrurile oamenilor, că iaste pornit gîndul omului cu deadinsul la reale din tinerețe, deci nu voi adaoge a mai ucide toată carnea vie, precum feci. Toate dzîlele pămîntului, sămenișul și secerișul, frigul și zăduvul, vara și primăvara¹³², dzua și noaptea n-or mai părăsi.” Și blagoslovi Dumnădzău pre Nôe și pre ficiorii lui și le dzîsă lor: „Creașteți-vă și mulțîți-vă și împlêț pămîntul și-l stăpîniți! Și tremurul vostru și frica voastră să fie preste toate herile pămîntului și preste toate pasările ceriului și preste toate ce să mișcă pre pămînt și preste toț peștii mării; supt mîna vă le dediu. Și toată gînganiia ce iaste vie voă va fi de mîncat, ca buruianele ierbilor le dediu voă toate. Numai carnea în sîngele sufletului să nu mîncăț, derep ce că sîngele vostru a sufletelor voastre din mînule herilor îl voi cerca și din mîna omului fratelui lui voi cerca sufletul omului. Cela ce varsă sînge de om, pentru dînsul s-a vărsa a lui sînge, că în chipul lui Dumnădzău am făcut pre omul. Iară voi creașteț și vă mulțîț și împlêț pămîntul și-l domniți!”

Prochimen psalom 64, glas 6.

Ascultă-ne, Dumnădzăul, mîntuitoriul nostru.

Stih. Ție să cuvine laudă, Dumnădzău.

A Pildelor citenie. Glava 11, 19. /

II 34^v

Fiiul dirept să naște de viață, iară goana necuratului – de moarte. Greată Domnului căile strîmbate, iară priimiți sînt lui toț cei fără de vină în cale. În mîna cine-ș pune mînule, n-a hi necertat de răutăț, iară cela ce samănă dereptate va lua simbrie cu direpții. Cumu-i cercelul de aur în rîtul porcului, așea-i la femeaie rea frîmseatele. Poftele direpților toate sînt bune, iară nedeajdea necuraților va peri. Sînt ceia ce samănă al său și fac mai mult și sînt și ceia ce iau de la alți de-ș strîng și vin la scădeare. Sufletele sînt blagoslovite toate ceale prostatece, iară omul apric, nu i-i bun chipul. Cela ce conteneaste grîul îl cruță limbilor. Cela ce suie prețul grîului blăstămat va fi de nărod, iară blagosloveniia în capul celuia ce-l împarte. Cela ce tesluiaste

¹³² În text, accentuat *primăvára*.

II 35^r

bunătaț cearcă har bun, iară cela ce cearcă reale, l-or împesura pre însul. Cela ce să bizuiaște pre a sa bogăție, acela va cădea, iară cela ce sprejeneaște dreptii, acela va creaaște. Cela ce nu poartă grija pregiur a sa casă va dobîndi vînturi, iară va sluji cel fără minte la cel înțelept. Din pomul dreptății pom de viață creaaște, și să vor lua fără vreamă sufletele călcătorilor de leage. De vreamă ce dreptul abia să spăseaaște, dară păcătoșul și necuratul ce să va face? Cela ce iubeaaște dojana, iubeaaște sîmțire, iară cela ce ureaaște certarea iaste fără minte. Mai bunu-i cela ce află har la Domnul Dumnădzău, iară omul călcătoriu de lea- // ge să va tăcea. Nu va isprăvi omul de la cela ce-i fără leage, iară rădăcinile dreptilor nu să vor zmulge. Femeaia destoinică iaste cunună bărbatului ei, iară cumu-i în lemn viiarmele, așea pre bărbat va piiarde muiarea făcătoare de rău. Gîndurile dreptilor sînt giudeațe și ocîrmuiesc viclesugurile necuraților. Cuvintele necuraților – vicleane și crunte, iară rostul dreptilor va izbăvi pre sine.

Mart, a 4 săptămîină în post

La 6 ceas. Prochimen psalom 65.

Blagoslovit Dumnădzău ce n-au împins ruga mea.

Stih. Blagosloviț, limbile, pre Dumnădzăul nostru.

De prorocia Isaiei citenie. *Glava 25, 1.*

II 35^v

Doamne, Dumnădzăul meu, slăvi-te-voi. Lăuda-voi numele tău, că feceș minunate lucruri; sfatul cel di-nceput adevărat să fie, Doamne. Că pusăș cetatea de să feace movilă, cetăț mari de cădzură din temelii. A necuraților cetăț în veaci nu s-or mai zidi. Pentr-aceasta blagoslovi-te-va nărodul cel mișel și credința oamenilor asupriț ce să tem de tine te vor blagoslovi. Că te feceș a toată cetate smerită agiutoriu și celor leșinaț de lipsă acoperemînt, de oameni vicleani vei izbăvi pre înș; acoperemînt însătaților și răcoreală oamenilor celor asupriț, ca nește oameni cu puțin suflet / însătaț în Sion de oamenii cei necuraț căroră ne dedeș. Pripăc într-acoperemînt de nuor vița tare o va smeri. Și va face Domnul Savaoth tuturor limbilor în muntele într-acesta băatură de cîntece, băatură de culesuri; vor bea veselie, vor bea vin, s-or unge cu miroșuri. Și să vor tocmi în muntele acesta tocmeale și va înghiți în muntele acesta. Să le dai aceastea toate limbilor tu, că sfatul acesta-i preste toate limbile. Au înghițit moartea c-au putut. Ce iarăș au lepădat Dumnădzău toată lacrăma de la tot obrazul. Ocara poporului au rădicat de pre tot pămîntul, că rostul Domnului au grăit aceastea. Și vor dzice în dzua aceaea: „Iaca Dumnădzăul nostru pre carele nedejdiuim și ne bucurăm și ne va mîntui pre noi acesta Domnul. L-am răbdatu-l și ne-am bucurat și ne vom veseli de spăseniia noastră!”

Prochimen psalom 66, glas 6.

Blagoslovi-ne-vei, Dumnădzău, Dumnădzăul nostru.
Stih. Dumnădzău să ne cruțe și să ne blagoslovască.

La vecernie. Prochimen psalom 67, glas 6.

Cîntaț Domnului, psălmuiț numelui lui.

Stih. Cale faceț celuia ce s-au suit pre apusuri.

Den Bítiiia citenie. *Glava 9, 8.*

II 36^r

Dzîsă Domnul Dumnădzău lui Nóe și fiilor lui cu dînsul dzîcînd: „Iaca, eu rădic legătura mea cu voi și cu sămînța voastră după voi și-a tot sufletul viu // ce-i cu voi, de pasări și de dobitoace, și a toată hiara pămîntului, cîtă cu voi iaste, den toate cîte au ieșit din curabie. Și voi rădica de voi pune legătura mea cătră voi și nu va muri toată carnea de apa potopului și nu va camai fi potop de apă să strice tot pămîntul.” Și dzîsă Domnul Dumnădzău lui Nóe: „Acesta-i sâmnul legăturii carea eu dau între mine și tine și-ntre mijloc de tot sufletul viu cîte sînt cu voi, în rudenii veacinice: curcubăul meu îl puiu în nuor și va fi în sâmn de legătură. Și va fi cînd voi nuora eu nuori pre pămînt, s-a ivi arcul meu în nuor și vei pomeni legătura mea carea iaste între mine și-ntre voi și-ntre mijloc a tot sufletul viu, în toată carnea; și n-a camai hi apă să neace cît să măture toată carnea. Și va fi arcul meu în nuor și voi vedea de-m voi aduce aminte de legătură veacinică între mine și-ntre tot sufletul viu în tot trupul care iaste pre pămînt.” Și dzîsă Dumnădzău lui Nóe: „Acesta-i sâmnul legăturii carea am pus între mine și-ntre tot trupul ce iaste pre pămînt.”

Prochimen psalom 68, glas 6.

Mîntuința ta, Dumnădzău, să mă sprejinească.

Stih. Vadză mișeii și să să veselească.

A Pildelor citenie. *Glava 12, 8.*

II 36^v

Rostul înțăleptului iaste lăudat de omul, iară cel împuțit cu inema și mîrșav să batgiocurea- / ște. Mai bunu-i omul fără boierie slujind șie decît cel cu boierie și lipsit de pîine. Crúță dreptul sufletele dobitoacelor sale, iară inema necuraților – fără milă. Cela ce lucrează al său pămînt s-a sătura de pîine, iară ceia ce aleargă în deșert sînt lipsiț de minte. Cela ce iaste lacom la vinuri a să-nprimbla, într-a sale tării va lăsa necinste. Poftete necuraților – reale, iară rădăcinele credincioșilor în tării. Prin păcatul budzelor cade în cursă păcătosul și hălăduiaște dintr-însă dreptul. Cela ce caută neated milui-să-va, iară cela ce tîmpină în uși mîhneaște suflete. Din roada rostului de om să va sătura sufletul lui de bunătăț și plata budzelor lui să va da lui. Căile nebunilor dreapte – naintea lor, iară înțăleptul va asculta sfaturile. Nebunul într-aceaeș dzî și-a arăta mîniia și ascunde a sa necinste

hîtrul. Arătată credință spune dreptul, iară marturul strîmbilor – viclean. Sînt ceia ce dzîc de giunghe ca cu cuțitul, iară limbile înțăleptîlor tîmăduiesc. Budzele dreapte isprăvăsc mărturiia, iară marturul grabnic limbă are strîmbă. Vicleșug – în inema celuia ce tesluiuște reale, iară ceia ce vor să păciuiască să vor veseli. Nu place dreptului nemică strîmb, iară necurații s-or împlă de răutăț. Greăț-i Domnului budzele mincinoase, iară cela ce face cu credință priimitu-i la dînsul.

Miercuri, a 4 săptămînă în post //

II 37^r

La 6 ceas. Prochimen psalom 69, glas 6.

Să să veselească și să să bucure de tine.

Stih. Să să-ntoarcă îndărăpt și să să rușineadze.

Din prorocia Isaiei citenie. Glava 26, 21.

Iaca, Domnul de la svîntul loc aduce urgiia sa asupra lăcuiitorilor de pre pămînt, să cearce fărădelegea lăcuiitorilor pămîntului asupra lor așa. Și-ș va descoperi sîngele pămîntul și îș va acoperi ucișii de pre sine. Și încă în dzua aceea va supraaduce Dumnădzău sabiia sa cea svîntă și cea mare și tare asupra bălaurului, șearpele cel îndărăpnic, și va ucide pre bălaurul în dzua aceea, pre acel din mare. „Vie bună, dorul ei, a stăpîni preste dînsă. Eu cetate tare, cetate războiată. În zădar o adăpă, că să va dobîndi de s-a prăda noaptea, iară dzua îi va cădea zidiul, că nu iaste cine să o folosască. Cine m-ar pune să străjuiiesc păiușul în țarină? Pentru războinița aceasta o am lepădat.” Dece pentr-aceaea feace Domnul toate cîte orîndui. „Arsu-ne-am”, striga-vor lăcuiitorii într-însă. „Să facem pace cu dînsul, pace să facem carii venim.” Cuconii lui Iăcov vor creaște și va înflori Izraîl și să va împlă lumea de roada lui. Nu ca el ce-au bătut, și el așa va fi rănit, sau cum el au ucis, și el așa să va ucide; luptîndu-să și ponosluind va trimite pre înșii. Au nu tu ești cela ce ocogi cu duhul tău cu cel aspru să-i ucidz pre înșii cu duh de / mînie? Pentr-acea să va lepăda fărăleagea lui Iăcov și aceasta iaste blagoslovenia lui, cînd îi voi lua păcatul; cînd vor pune toț pietrile pîrjolite a capiștilor ca nește scrum mînuit și nu vor rămînea idoli lui.

II 37^v

Prochimen psalom 70, glas 6.

Spre tine, Doamne, nedejdiuiu să nu fiu de rușine.

Stih. Cu dreptatea ta izbăveaște-mă.

La vecernie. Prochimen psalom 71, glas 4.

Blagoslovit Domnul Dumnădzăul lui Izraîl ce face mirate sîngur.

Stih. Dumnădzău, giudețul tău împăratului dă-l și dereptatea ta fiului împăratului.

Din Bîtiia citenie. Glava 9, 18.

Era fiii lui Nôe carii sînt ieșiț din corabie Sim, Ham și Iaféth; și era

II 38^r Ham tatăl lui Hanaán. Tustrei aceștia sînt fiii lui Nóe, dintr-aceștia să sămănară preste tot pămîntul. Și-ncepu Noe a fi om lucrătoriu de pămînt și răsădi vie. Și bău din vin și să-mbătă și să goli în casa sa. Și vădzu Ham, tatăl lui Hanaán, golitura tăfîne-său și ieși de spusă celor doi fraț ai săi afară. Și luînd Sim și Iaféth o haină de pusără pre spatele lor și purceasără înapoișurea cu fața și acoperiră golitura părintelui lor; și feațele lor înapoișurea și golitura tatălui lor nu o vădzură. Și să trezi Nóe din // vin și întăleasă cîte-i feace fiiu-său cel mai tînăr. Și dzîsă: „Blăstămat Ham ficiorul! Șerb va fi frașilor săi!” Și dzîsă: „Blagoslovit Dumnădzău lui Sim și va fi Hanaán șerb lui! Să mulțască Dumnădzău pre Iafeth și să lăcuiască în salașele lui Sim și să fie Hanaán șerb lui!” Și custă Nóe după potop 350 de ai și să feaceră toate dzilele lui Nóe noă sute și cindzăci și muri. Aceastea-s, dară, rudele fiilor lui Nóe, Sim, Ham, Iaféth, și li să născură lor ficiori după potop.

Prochimen psalom 72, glas 4.

Iară mie a mă lipirea de Dumnădzău, bine iaste.

Stih. Cîtu-i de bun Dumnădzău lui Izraîl, celor derepț cu inema.

A Pildelor citenie. *Glava 12, 24.*

II 38^v Bărbatul întălegătoriu iaste scaun de sîmțîre, iară inema celor fără minte să va tîlni cu blăstămuri. Mîna aleșilor va țînea cu lesne, iară vicleanii vor fi daț în jac. Groaznicul cuvînt inema omului drept înpăimadză, iară veastea cea bună îl veselește. Direptul cunoscătoriu șie iaste priiaten, iară cunoștințile necurașilor – fără socoteală. Pre ceia ce fac păcate îi va agiunge rău, iară calea necurașilor îi va rătăci pre înșii. Nu va vîna vicleanul vînat, iară agonisita cea de cinste, bărbatul curat. În căile dreptășii în vîiață, iară căile celor ce țîn mînie – în / moarte¹³³. Fiiul cu minte bună – ascultoi tatălui, iară cel neascultoi – în pierdzare. Din numele dreptășii mînca-va ficiorul cel bun, iară sufletele călcătorilor¹³⁴ de leage vor peri fără vreame. Cela ce fereăște a sa gură păzeăște pre al său suflet, iară dîrzul cu budzele va spăriia pre sine. În pohte iaste tot acel fără de lucru, iară mînule lucroilor – la nevoință. Cuvintele strîmbilor le ureăște dreptul, iară cel fără de leage să rușineadză și n-are îndrăznire. Dereptatea fereăște pe cei fără răutate, iară pre necurașii îi vinuiaște păcatul. Sînt ceia ce să fac bogăț pre sine, de n-au nemică, și sînt și ceia ce smeresc pre sine, de-s cu multă bogățîie. Preț de răscumpărat a suflet de bărbat – a sa bogățîie, iară mișelul nu poartă groază. Lumina-i celor derepț de pururea, iară lumina necurașilor să va sînge. Sufletele

¹³³ În text se repetă cuvântul *în*.

¹³⁴ În text, scris *кѣтътѣрелорѣ*, probabil greșeală de tipar.

vicleane să rătăcesc în păcate, iară direpții să-ndură și miluiesc. //

III 1^{r135} **Gioi, a patra săptămână, la 6 ceas.** *Tropar glas 6: КРЪТЪ ТВОЕМ*¹³⁶

Crucii tale ne-nchinăm, Despuitoriule, și svînta a ta înviere slăvim.

Prochimen glas 4, psalom 73.

Iară Dumnădzău, împăratul nostru, de mainte de veaci lucră izbîndă pre mijloc de pămînt.

Stih. A ce, Dumnădzăule, urniș în firșit?

De prorocia Isáiei citenie. *Glava 28.*

Aceasta grăiaște Domnul: „Ascultaț cuvîntul Domnului, bărbăț oscîrbiț și boiarii poporului acestuia ce sinteț în Ierusalím! (Că dzísăt:)¹³⁷ «Că feacem legătură cu iadul și cu moartea împăcaciuni; și holbură purtată de va treace, nu va veni preste voi. Pusăm minciună nedeajdea voastră și cu minciuna acoperi-ne-vom.»” Drept aceasta, aceste grăiaște Domnul Dumnădzău: „Iacă, eu voi pune în urdzîturile Siónului piatră de mult preț aleasă, de ungheri, de cinste, temelie în temeliile ei; și care va creade într-însă nu să va rușina! Și voi pune giudețul în nedeajde și mila mea în cumpene și ceia ce nedejduiesc în deșert minciunei, că nu va treace preste voi volbura! Și n-oi lua de pre voi împăcaciunea morfii și nedeajdea voastră acea cătră iadul nu va rămînea. Volbură purtată de va suprăveni, fi-veț ei în călcare; cînd va treace, va lua-vă! Că dimineată, dimineată va treace

III 1^v în dzî și-n no- / apte va hi nedeajderea; învățați-vă a asculta! În strîmtoare încăpuț; nu putem a ne lupta, că înșine slăbim a ne strîngerea ca muntele necurașilor. Ca întru Muntele Tăieturelor scula-să-va Domnul, ca în groapa lui Gavaón; cu mînie va face lucrurile sale, de amărăciune lucruri; iară mîniia lui streinată va trebui și amărăciunea lui streină. Și voi nu vă veț veseli-vă, nice vor birui voaă legăturile; derep ce că obîrșite și tăiate lucruri audziiu la Domnul Savaoth, cealea ce va face preste tot pămîntul.”

Prochimen psalom 74, glas 4.

Iară eu mă voi bucura-mă în veaci.

Mărturisi-mă-voi ție, Dumnădzău, mărturisi-mă-voi ție.

De sară. Prochimen psalom 75, glas 8.

Făgăduiți-vă și daț Domnului Dumnădzăului nostru.

¹³⁵ Începe, cu pagina 1^r, altă numărătoare.

¹³⁶ În limba slavonă: „Crucii tale”.

¹³⁷ În text, fragmentul *Că dzísăt* este între paranteze.

Știut iaste în jidovime Dumnădzău în Izrail¹³⁸.

De Bítiiia cetenie

III 2^r

Aceastea-s neamurile fiilor lui Nôe pre rodurile lor și pre limbile lor, dintr-aceștia să răsămănară óstrovele limbilor pre pămînt după potop. Și era tot pămîntul rost unul și glas unul tuturora. Și cînd fu de purceasără ei de la răsărituri, aflare cîmp în pămîntul lui Senár și descălecară de să aședzară acoló. Și dzîsă tot însul cătră de-aproapele său: „Ie-mblaț să facem leaspedz și să le coacem în foc!” Și le // fu lor leaspedea în loc de piatră și var le era lor tina. Și dzîsără: „Ie-mblaț să ne zidim cetate și turn căruia capul să fie până în ceriu; și să ne facem șie nume mainte pân-a nu ne răsămăna noi preste fața a tot pămîntul!” Și să pugorî Domnul Dumnădzău să vadză cetatea și turnul ce zidiră fiii¹³⁹ oamenilor. Și dzîsă Domnul: „Iată-i-s, o rudă și un rost a tuturora, ș-aceasta începură a face; ș-acmu nu va lipsi de dînș toate oarecîte să vor pune a face. Ia-mblaț să ne pugorîm să le mestecăm lor acoló limba, ca să nu-ș audză tot însul glasului de-aproapelui.” Și-i răsămăna pre înș Domnul Dumnădzău de de-acoleá preste fața a tot pămîntul și părăsiră a zidi cetatea și turnul. Drept aceea s-au chemat numele ei Mestecătură, că acoló mestecă Domnul Dumnădzău rosturile a tot pămîntul și de-acoló răsămăna pre înșii Domnul Dumnădzău preste fața a tot pămîntul.

Prochimen psalom 73, glas 7.

Cu glasul meu pre Domnul strigaiu.

Stih. În dzua strîmtorii mele pre Dumnădzău cercaiu.

A Pildelor cetenie

III 2^v

Dorurile blagocistivilor îndulcesc sufletul, iară lucrurile necuraților – departe de cunoaștere. Cea ce îmblă cu-nțăleptii înțălept va hi, iară cea ce îmblă cu nebunii cunoaște-să-va. Pre ceia ce fac păcate goni-va după dînș reale, iară pre cei drept îi vor agiun- / ge bunuri. Dulcele om ocina-va cuconi din cuconi. Strînge-să dreptilor bogăția necuraților și dreptii să vor îndulci de bogoșie în ai mult, iară strîmbii vor peri de pripă. Cea ce cruță al său toiag ureaște pre-al său fiu, iară cea ce-l iubeaște îl ceartă cu deadins. Direptul, mîncînd, va satura sufletul său, iară sufletele necuraților – lipsite. Înțeleptele femei zidiră case, iară cea fără de minte o săpă cu mînule ei.. Cea ce merge drept să teame de Domnul, iară cea ce șuvăiaște cu căile sale va păfi necinste. Din rostul nebunilor – toiag de ocară, iară budzile înțelepților vor feri pre înș. Unde nu sînt¹⁴⁰ boi, iaslele-s curate, iară unde-s vipturi multe, vederoasă-i boului vîrtute. Martorul credzut nu bîrfește, iară a

¹³⁸ În text, scris *израиль*, probabil greșeală de tipar.

¹³⁹ În text, scris *фiii*.

¹⁴⁰ În text, scris *идежт*.

prinde pre minciună – martorul strîmbu. Vei cerca înțelepciune la cei răi și nu vei găsi, iară sîmŧire la cei înțelepți lesne.

Vineri, a patra săptămînă

Tropar ⲕⲣⲥⲏⲑ ⲡⲓⲃⲟⲉⲙⲑ. *Prochimen psalom 77, 6 ceas, glas 6.*

Acela-i, dară, îndurat și curățește păcatele noastre.

Stih. Luaț aminte, oamenii miei¹⁴¹, leagea mea.

Din Prorocia Isaiei citenie. *Glava 29.*

III 3^r Aceastea dzîce Domnul: „Să apropie la mine poporul acesta cu rostul lor și cu budzele lor mă cinstesc, iară inema lor departe stă de mine; zădar, dară, // mă cinstesc învățînd porunci omenești și dăscălii. Drept aceasta, voi adaoge de voi muta poporul acesta și voi muta pre înșii cu strămutare; și voi piiarde înțelepciunea înțelepților și priceaperea pricepoșilor lor voi ascunde. Amar celora ce adînc fac sfatul și nu prin Domnul, ceia ce-ntr-ascuns sfatul fac și va fi întunearec lucrurile lor! Și vor dzîce: «Cine ne-au vădzut și cine ne va cunoaște, dară, acealea ce noi facem?» De au nu ca lutul olariului vă veț socoti? Au doară va dzîce zidirea ziditoriului: «Nu tu m-ai plăzmuit»? Și făptura făptoriului: «Nu înțelepțește mă feceș»? De au nu încă puținel și să va muta Livánul ca muntele lui Hermél și Hermélul ca o pădure să va socoti. Și vor audzî în dzua aceea surdzii cuvinte de cărț și ce-i la-ntunearec și ce-i în negură ochii orbilor vor zări. Și să vor bucura mișeii pentru Domnul în bucurie și cei scăpaț de nedeajde dentru oameni să vor împlea de veselie; că lipsi cel fără de leage și peri mîndrul și să conceniră ceia ce fac fărădelegi pre răutate, carii fac a greși pre oamenii în cuvînt și pre toț ceia ce-nfrunteadză în porț poticală-i vor pune și pusără costiș întru cei strîmbi pre cel drept.» Drept aceasta, aceastea grăiaște Domnul supra casii lui Iiákov, carea ș-au osăbit din Avraám: „Nu amu să va rușina Iiákov, nice acmu fața sa va schimba; ce cînd vor vedea lucrurile meale, pentru mine vor svinți numele meu și vor svinți pre svîntul lui Iiákov și / de Dumnădzăul lui Izraíl să vor teame!»

Prochimen psalom 78, glas 5.

Agiută-ne, Dumnădzăule, mîntuitoriul nostru.

Stih. Dumnădzăule, veniră păgîni în ocina ta.

La vecernie, vineri. *Prochimen psalom 79, glas 4.*

Cela ce paști pre Izraíl, ia aminte.

Stih. Cela ce ședzi pre heruvimi, iveaște-te.

De Bítia citenie

¹⁴¹ În text, scris *микъ*.

Dzîsă Domnul Dumnădzău lu Avraam: „Ieș din pămîntul tău și din rudeniia ta și din casa tatălui tău și vino în pămîntul care-ț voi arăta. Și te voi face în limbă mare și multă și blagoslovi-te-voi și voi mări numele tău și vei hi blagoslovit. Și voi blagoslovi pre carii te blagoslovăsc și voi blăstăma pre carii te blastămă și să vor blagoslovi în tine toate neamurile pămîntului.” Și purceasă Avraám precum i-au dzîsu-i Domnul Dumnădzău și mergea cu dînsul Lot. Iară Avraám era de 75 de ai cînd au ieșit den Harán. Și luă Avraam pre Sára, femeia sa, și pre Lot, fiul frăține-său, și toată avearea lor, cît agonesiră în Harán, și ieșiră să margă în pămîntul lui Hanaán. Și-mblă Avraám pămîntul pre lungul ei până la locul lui Sihém, la ștejarul cel înalt. Iară hananeii atunce lăcuia acel pămînt. Și să arătă Domnul lui Avraám și dzîsă lui: „Seminții tale da-voi pămîntul acesta.” Și zidi acoló Avraám oltariu Dumnădzăului ce i s-au arătat lui. //

III 4^r

Prochimen psalom 80, glas 2.

Bucurați-vă lui Dumnădzău, agiutoriului nostru.

Stih. Luaț psalom și daț timpănă.

A Pildelor cetenie

Nezlobivul bărbat creade a tot cuvîntul, iară cel isteț vine la pocăință. Înțeleptul, temîndu-să, pleacă de la rău, iară nebunul face răul cu dîrjie; dîrjindu-să aprig, face fără de sfat, iară omul înțelept mult rabdă. Îș împart nebunii răutatea, iară ceia ce sînt cu minte să țin de sîmțire. Luneca-să-vor raii de naintea celor buni și necurați vor sluji la ușile direpților. Priiatinii vor urî pre priiatinii cei mișei, iară priiatini bogaților sînt mulț. Cela ce face necinste mișelului greșeaște, iară cela ce miluiaște pre mișei iaste fericit. Rătăcîndu-să, strîmbii tesluiesc răutăț, iară milă și adevărătate tesluiesc cei buni. Nu știu mila și credința teslarii răutăților, iară milostivătățile și credința – la teslarii cei buni. La tot însul ce să grijeaște iaste de prisosît, iară cel dezmiierdat și rînced în lipsă iaste. Cununa înțelepților – bogăția lor, iară petreacerea nebunilor – rea. Izbăvi-va suflete de la răutăț martorul credincios și aprinde minciuni vicleanul. În frica Domnului – nedeajdea tarelui și cuconilor săi va lăsa radzîm de pace.

Luni, a cincea săptămînă /

III 4^v

Prochimen psalom 83, glas 3.

Oltarele tale, Domnul puterilor.

Stih. Cîtu-s de drăgăstoase corturile tale.

De prorocia Isaiei citenie. Glava 37.

Aceasta dzîce Domnul puterilor supra-mpăratului asirriianilor: „Nu va întra în cetatea aceasta, nice va arunca asupră-i săgeată, nice va pune

peste dînsă pavăță, nice va încungiura pregiur dînsa șanț. Ce pre calea pre carea au venit, pre-aceaea s-a-ntoarce, și-n cetatea aceasta n-a-ntra”, dzîce Domnul. „Și voi sprejeni cu scutul pentru cetatea aceasta întru să o mîntuiesc, pentru mine și pentru David, ficiorul meu.” Și ieși îngerul Domnului și ucisă din oastea Asiriilor 185000, o sută optdzăci și cinci de mii. Și sculîndu-să demineată, aflară toate trupurile moarte și să dusă vîrtejindu-să. Și să întoarsă Senahirîm, împăratul Asuriilor, și lăcui în Ninévei. Și cînd el să-nchina în casa lui Naázrah, a strămoșului patrarhului său, lui Adrameléh, și Sarásar, fiii lui îl ucisără pre îns cu cuțitele, iară ei scăpară în Țara Armenească. Și stătu-mpărat Nahordan, fiiu-său, în locul lui. Și fu în vremea aceaea, să războli Ezéchiia până spre moarte. Și veni la dîns Isaiia, fiiul lui Ammós prorocul, și dzisă cătră dîns: „Aceasta dzîce Domnul: «Rînduiaște pentru casa ta, că vei muri tu și nu vei trăi!»” Și-ntoarsă Izéchiia fața sa la păreate și // să rugă cătră Domnul dzîcînd: „Ț-ad-aminte, Doamne, cum am îmblat naintea ta cu adevărătate și cu inemă-ntreagă și ceale plăcute naintea ta am făcut!” Și plînsă Ezéchiia cu plîns mare. Și fu cuvîntul Domnului cătră Isaiia dzîcînd: „Du-te de dzî lui Ezéchiia: «Aceasta dzîce Domnul Dumnădzăul părintelui tău: ‘Audzîtu-ț-am glasului rugii tale și vădzuiu lacrămile tale; și iată că-ț adaog la anul tău ani 15. Și din mîna¹⁴² împăratului asuriianilor izbăvi-te-voiu, și cetatea aceasta, și voi sprejeni cu scutul pentru cetatea aceasta.’»”

III 5^t

Prochimen psalom 84, glas 8.

Arată-ne, Doamne, mila ta.

Stih. Binevrusés, Doamne, țara ta.

La vecernie. Prochimen psalom 85, glas 4.

Îndireaptă-mă, Doamne, în calea ta și voi merge într-adevara ta.

Stih. Pleacă, Doamne, ureachea ta și-ascultă-mi.

De Bítie citenie, 13

Avraám să mută cu lăcașul în țara lui Hanaán, iară Lot să mută cu lăcașul în cetatea megiașilor și să aședză cu casa în Sódome. Iară oamenii cei din Sódome era vicleani și păcătoș împotriva lui Dumnădzău foarte. Iară Dumnădzău dzisă lui Avraám după ce să despărți Lot de la dîns: „Rădică-ț ochii tăi de caută și vedzi din locul unde acmu ești cătră miadză- / noapte și cătră livă și spre răsărite și spre mare, că tot pămîntul care tu vedzi ție țî-l voi da și seminții tale în veaci. Și voi face sămînța ta ca arina mării; de poate cineva să numere

III 5^v

¹⁴² În text, scris *ДНММЖНА*.

arina mării, și sămînța ta va număra. Scoală-te de calcă țara ta pe lungul ei și pre latul ei, că ție ți o voi da!” Și rădicîndu-ș cortul Avraám, veni de-ș pusă sălașul la ștejarul Mambri la Hevrón și zidi acolo oltari Domnului.

Prochimen psalom 186, glas 4.

Iubeaște Domnul porțile Siónului.

Stih. Urdzîturile lui în munții cei svinț.

¹⁴³ **A Pildelor citenie.** *Glava 14.*

Frica Domnului – izvor de viață și face a să da-n laturi de laturi de lațul morții. În multe năroade slavă-i împăratului, iară în lipse de gloate – zdrobitură putearnicului. Lung răbdătoriul om multu-i în minte, iară spăriosul putearnic îi nebun. Omul blînd – inemii vraci și vindecăciune oaselor – inema simțitoare. Cella ce clevețește pre measerul întărită pre cella ce l-au făcut pre îns, iară cella ce cinsteaște pre svinția sa miluiaște pre mișel la răul lui. În răul său piiare necuratul, iară cella ce i-i nedeajdea pre Domnul cu a sa cuviință-i drept. În inema cea bună să va odihni¹⁴⁴ înțalepciunea, iară în inema nebunilor nu să va cunoaște. Dreptatea nalță limbă și micșurează pre neamuri păcatele. Priimit iaste împăratului sluga cu minte și cu a lui bună întorsură // va lepăda necinstea. Urgiia piiarde și pre cei înțalept, iară răspunsul suplecat vîrtejeaște mîniia. Cuvîntul aspru scoreaște urgiu, iară limba înțaleptilor bune știe, iară rostul fără de crieri vestește reale. Preste tot locul ochii Domnului socotesc pre cei buni și pre cei răi. Vindecăciunea limbii – lemn de viață și cella ce o fereaște împlea-să-va de Duhul Svînt.

III 6^f

Marț, la 5 ceas. *Prochimen psalom 87, glas 6.*

Measer sînt eu și-n osteneale din tinireătea mea.

Stih. Doamne, Dumnădzăul mîntuinții meale, dzua am strigat.

Glava 40. Din prorocia lui Isaia citenie

Aceasta grăiaște Domnul: „Cui aț asămănat pre Domnul și a ce închipuiciune l-aț asămănat pre îns? Au nu doară icoană au făcut teslariul, sau zlătariul, topind aurul, au ferecatu-o cu aurul? Au închipuiciune au tocmitu-o pre însă? Că lemn neputrigăios alege teslariul și-nțelepțește cearcă cumu-ș va pune șie icoana și să nu să clătească. Nu veț cunoaște, nu veț audzi, nu vă s-au dat veaste di-nceput voaă, dară nu priceput voi, carii sinteț temeia pămîntului?

¹⁴³ În susul paginii, la 5^v și 6^f, greșeală de datare: *Vineri a patra.*

¹⁴⁴ În text, scris *ωαλν*, greșeală de tipar.

III 6^v

Cela ce ține crîngul pămîntului și pre carii lăcuiesc într-însul, ca pre nește lăcuste, cela ce pusă ceriul ca o cămară și-l întinsă ca un cort de-a lăcuirea, cela ce deade boiari ca-ntr-o nemică a hi mai mari, iară pămîntul ca o nemică / feace; că niceș vor sămăna, nice vor sădi, nice va rădăcina-să în pămînt rădăcina lor. Suflă asupra-le vîntul și să uscară și volbora ca niște vrascuri îi va lua pre înș. Acmu, dară, cui mă asămănat? Și-nnălța-mă-voi”, dzîsă acela svîntul. „Căutaț spre nălțime cu ochii voștri de vedeț cine le-au arătat aceastea toate! Acela ce scoate pre număr lumea sa și toate pre nume le va chema. De multă slavă și-n puteare de vîrtute, nemică nu s-au ascuns de tine! Au doară vei dzice, Iăcove, și ce grăiș, Izraîlule: «Ascunsu-s-au calea mea de Dumnădzău și Dumnădzăul mieu¹⁴⁵ giudecarea mea o luă și să deade-n laturi»? Și acmu nu cunoscūș, dară, n-ai audzît: Dumnădzăul cel veacinic, care tocmi marginile pămîntului, nu va flămîndzi, nice s-a osteni! Nice iaste aflare de-nțelepciunii lui dînd celor flămîndzi vîrtute și celora ce nu muncesc voie rea. Flămîndzi-vor, dară, tinerii și să vor trudi tinerii și aleșii fără vîrtute vor hi; iară ceia ce rabdă pre Domnul s-or schimba în vîrtute!”

Prochimen psalom 88, glas 6.

Ferice de poporul ce ști văsclcnovenie.

Stih. Doamne, în lumina feații tale vor îmbla.

La vecernie. Prochimen psalom 89, glas 4.

Doamne, scăpare ne fuseș noă.

Stih. Mainte păn-a nu fi munții și a să zidi.

De Bítie citenie. *Glava 15. //*

III 7^f

Fu cuvîntul Domnului cătră Avraám dzîcînd în visul nopții: „Nu te teame, Avraám, eu te voi sprejeni. Simbriia ta multă va fi foarte.” Și dzîsă Avraám: „Domnitoriule, ce-m vei da? Iară eu mă duc fără cuconi, iară ficiorul Maséc, din casnica mea, acesta Damáscos Eliézer.” Și dzîsă Avraám: „De vream că mie nu dedeș sămînță, casnicul mieu mă va ocina.” Și îndată glas fu cătră dînsul dzîcînd: „Nu te va ocina acesta, ce carele va ieși din tine, acesta te va ocina.” Și-l scoasă pre dînsul afară și dzîsă lui: „Caută în ceriu și numără stealele, oare putea-vei să le numeri?” Și dzîsă lui: „Așea va fi sămînța ta.” Și credzu Avraám lui Dumnădzău și să socoti lui în direptate. Și dzîsă cătră dînsul: „Eu sînt Dumnădzăul care te-am scos din orașul haldeilor ca să-ț dau ție țara aceasta, să o moștenești.” Deci îi dzîsă: „Despuitoriule, de pre ce oi cunoaște aceasta, c-oi moșteni-o?” Și

¹⁴⁵ În text, scris *mîkš*.

III 7^v

dzîsă lui: „Ia-mi o vacă tretină și capră tretină și areate tretin și turturea și porumbiță!” Și le luă el aceastea toate și le despică pe mijloc și le pusă împotrivă cu fața una ația, iară pasirele nu le despică. Și să pogoară pasirele pe trupurile pe despicăturile lor și-mpreună ședzu cu dînse pre Avraám. Iară într-apusul soarelui, somn greu cădzu Avraám și ádecă frică mare și-ntunecată îl împrésură. Și dzîsă cătră Avraám: „Cunoscînd vei cunoaște că nemearnică va hi sãmînța ta, în țară nu a sa, și vor șerbî pre înș și-i / vor supăra cu rău patru sute de ai; iară limba căriia vor șerbi voi giudeca eu și dup-aceastea vor ieși acicea cu povijie multă. Iară tu te vei duce cătră părinții tăi în pace, astrucat în bătrîneaște bune.”

Prochimen psalom 200, glas 5.

Carele petreci într-agiutoriul Celui de sus.

Stih. Dzîce-va Domnului: „Sprejenitoriul meu ești.”

De-a Pildelor citenie. *Glava 15, 7.*

III 8^r

Budzele înțelepților să leagă de simțire, iară inema nebunilor nu-i fără sminteală. Jărtvele necuraților – greață lui Dumnădzău, iară rugile direpților priimite-s la dînsul. În greață sînt¹⁴⁶ Domnului căile necuraților, iară pre ceia ce stignesc dreptatea îi iubeaște. Învățătura celui fără de răutate să cunoaște de ceia ce trec, iară carii nu iubăsc dojana să sfirșesc grozav. Iadul și perirea sînt vederate la Domnul; dară cum să nu hie și inemile oamenilor știute la Svinția sa? Nu va iubi cel necertat pre ceia ce-l înfruntează și cu cei înțelepți nu va vorbi. A inema veaselă înflorește obrazul, iară carea-i în scîrbe o mîhnește. Inema direaptă cearcă simțire, iară rostul necertaților cearcă răutăț. Pre toată vremea ochii răilor așteaptă reale, iară ceia ce sînt buni sînt lini pururea. Mai bună-i o părțicia mică cu frica lui Dumnădzău decît visteari cu necurație. Mai bunu-i ospățul cu verdeață de prieteșug și de har decît vișel de iasle cu vrajbă. Omul aprig direage vrăjbi, // iară cel îndelung răbdătoriu și vrajba cea viitoare o potoale. Lung răbdătoriu om potoleaște pîrile, iară necuratul le scorneaște mai vîrtos. Căile nelucroilor sînt așternute cu spini, iară a celor bărbăți¹⁴⁷ sînt neatede.

Miercuri, a cincea săptămînă

Prochimen psalom 91¹⁴⁸, glas 4.

Bine iaste a să mărturisi Domnului.

Stih. A vesti dimineață mila ta.

¹⁴⁶ În text, scris *сиппѣ*.

¹⁴⁷ În text, scris *вѣрвѣтлѣи*.

¹⁴⁸ În text, scris *са*.

De prorocia Isáiei citenie. Glava 41.

Așea dzíce Domnul: „Eu-s Dumnădzău întâiu și-n ceale viitoare eu sînt. Vădzură-te limbi și să-nfricoșară, sîmcealele pămîntului și să spămîntară, s-apropiiară și veniră împreună, giudecînd. Tot însul de-aproapelui s-agiute și fratelui și va dzíce: «Biruit-aiu!» Bărbat teslariu și faur bătînd ciocanul, depreună lovînd, a oare va dzíce: «Încuietoare bună iaste»; întăriră-le cu cuie, pune-le-vor și nu să vor mișca. Dară tu, Izraîl, fîciorul meu, Iiácov, carele am ales, sãmînța lui Avraám, pre care am iubit! Carele sprejeniiu de la marginele pămîntului și din pravețele lui am chematu-te ș-am dzis ție: Cuconul meu ești de te-am alesu-te și nu te-am părăsîtu-te; nu te teame, că cu

III 8^v

tine sînt, nu te rătăci, că eu sînt Dumnădzăul tău ce te-am întărit / și ț-am agiutatu-ț și te-am aședzatu-te cu dereapta mea cu cea direaptă. Iată că să vor rușina și s-or stidi toț carii să pun împotrivă ție; că vor hi ca cum n-ar hi și vor peri toț pizmașii tăi! Cerca-i-vei și nu-i vei afla pre oamenii carii s-or turbura de vin asupra ta, că vor hi ca cum n-ar hi și nu vor hi aceia ce împotrivă te luptă. Că eu sînt Dumnădzău carele țiiu direapta ta, carele dzíc ție: Nu te teame, eu ț-am agiutatu-ț! Nu te teame, vermuleț Iácov, împușinat Iizraîl, eu ț-am agiutatu-ț!»”, dzíce Dumnădzău care te izbăveaște, Svîntul lui Izraîl.

*Prochimen psalom 92*¹⁴⁹, *glas 2*.
Domnul stătu-mpărat, în bunăcuvîință s-au îmbrăcat.
Stih. S-au îmbrăcat Domnul cu puteare și s-au încins.

*Miercuri, la vecernie. Prochimen psalom 93*¹⁵⁰, *glas 4*.

Dumnădzău de răscumpărare, Domnul.

Stih. Înalță-te, care giudeci pămîntul.

De Bitie citenie, 17

Era Avraám de 99¹⁵¹ de ai. Și să arătă Domnul lui Avraám și dzîsă lui: „Eu sînt Dumnădzăul tău; bine să placi naintea mea și fii fără prihană; și voi pune testamîntul meu în mijlocul meu și-n mijlocul tău și te voi înmulți-te foarte foarte.” Și cădzu Avraám pre față; și grăi lui

III 9^f

Dumnădzău grăind: // „Iată-o-i legătura mea cu tine; și vei hi tată a mulțime de limbi și nu să va chema de-amu numele tău Avram, ce fi-va numele tău Avraám¹⁵², că tată a multe limbi te puș. Și te voi creaste foarte, foarte și pune-te-voi în limbi, și-mpăraț din tine vor

¹⁴⁹ În text, scris „сѣбѣ”.

¹⁵⁰ În text, scris „сѣрѣ”.

¹⁵¹ În text, scris „сѣсѣ”.

¹⁵² În text, scris „Авраамъ”, greșeală de tipar.

ieși. Și voi pune legătura mea în mijloc de mine și-n mijloc de tine și-n mijloc de sămînța ta, în rodirile lor în testament veacinic, să fie Dumnădzău și sămînții tale după tine. Și voi da ție și seminții tale țara în care tu găzduiești, tot pămîntul lui Hanaán, în ținare veacinică, și le voi fi lor Dumnădzău și ei vor hi mie popor.” Și dzisă Dumnădzău cătră Avraám: „Iară tu legătura vei păzi, tu și sămînța ta după tine în rodirile lor.”

Prochimen psalom 94¹⁵³, glas 4.

Cîntaț Domnului cîntec nou.

Stih. Cîntaț Domnului, blagosloviț numele lui.

A Pildelor citenie. 15, 21¹⁵⁴.

Fiiul înțălept veselește pre tatăl, iară fiiul fără crieri să strîmbă maică-sa. A ne-nțălegătoriului inemă lipsită-i de minte, iară bărbatul înțălept îndireptînd împlă. Suppun gînduri ceia ce nu cinstesc săborul, iară în inemile celora ce sfătuiesc trăiaște sfatul; că nice și-l va asculta răul, nice va dzice nărocit ceva obștii și bun. Căi de viață – năsliturile înțăleptului, să să abată de cătră iad să să mîntuiască.

III 9^v

Casele ocăritorilor le sparge Domnul și-au întărit hotarale / văduvelor. Greață Domnului – gîndul cel nedirept, iară a curaților voroavele-s cinsteșe. Piiarde pre sine luătoriul de mîzde, iară cela ce ureaște luarea mîzdelor va hi viu. Cu milosteniile și cu credința să¹⁵⁵ curațășc păcatele, iară cu frica lui Dumnădzău să dă în laturi tot însul de la rău. Inemile direpților iubăsc credințele, iară rostul necuraților va răspunde reale. Priimite sînt la Domnul căile bărbaților direpț, că drept dînsele și pizmașii priiatini să fac. Departe stă Dumnădzău de necuraț, iară rugile direpților le-ascultă. Vădzînd ochiul bine, veselește inema, iară veastea cea de nume bun îngrașe oasele. Cela ce ascultă dojană de față, în mijloc de-nțelepț va petreace; cela ce leapădă dojana ureaște pe sine, iară carele păzește înfruntările iubeaște pre al său suflet. Frica Domnului – dojană și-nțălepciune și-ncepătura slăvii va răspunde ei. La om osîrdiia inemii și la Domnul răspunsul limbii. Cît ești de mare, atîta te smerește și-naintea Domnului Dumnădzău vei afla har. Toate lucrurile smeritului vederate-s la Dumnădzău și întemeind duh – Domnul. Lipeaște la Domnul lucrurile tale și să vor întemeia gîndurile tale. Toate le lucră Domnul cu sine, iară necurații în dzi rea vor peri. Necuratu-i la Domnul tot cel cu inema naltă; în mîna mînule cela ce bagă cu strîmbătate nu să va nevinovăți. Începătura căii bune a facerea direpță, că sînt priimite la Dumnădzău

¹⁵³ În text, scris „c̃”.

¹⁵⁴ În Biblia sinodală actuală: 15, 20.

¹⁵⁵ Slova c nu este vizibilă în text.

III 10^r mai vîrtos decît a jărtvi jirtve. // Cela ce cearcă pre Domnul afla-va priceapere cu dreptate și ceia ce drept cearcă pre Svinția sa afla-vor pace. Toate lucrurile Domnului cu dreptate, să crúță necuratul la dzi rea. Mai bună-i o mică bucățea cu dreptate decît multe vipturi cu strîmbătate. Inema a bărbat să cugeteadze dreapte, ca de la Dumnădzău să să-ndirepteadze îmbletele lui.
Și după Prejdesveștena gustăm vin la trepăzare.
Pavecernița facem prin chilii pentru Canonul cel Mare.

Gioi, a cincea săptămînă

La 6 ceas. Tropar glas 6.

Milosule, lung răbdătoriule, totputearnice Doamne,
 Slobodz mila ta spre oamenii tăi.

Prochimen psalom 96, glas 6.

Domnul stătu crai, bucure-să pămîntul.

Stih. Veselească-se óstrove multe.

De prorocia Isaiei citenie. *Glava 42.*

III 10^v Așea dzîce Domnul Dumnădzău, care feace ceriul și-l închegă, care întări pămîntul și ceale ce-s pre dîns și deade dihanie de suflat oamenilor ce-s pre dîns și duh de suflet carii îmblă pre dîns: „Eu, Domnul Dumnădzău, chematu-te-am în dreptate și voi ținea de mîna ta și-nvîrtucioșea-te-voi, că dediu-te în testament de leage a rodul mieu¹⁵⁶ în lumină limbilor; să deșchidz ochii orbi- / lor, să scoț din legături pre cei legaț și din casă de temniță pre carii șed la-ntunearec. Eu – Domnul Dumnădzău, acesta-mi iaste numele. Slava mea altuia n-o voi da, nice bunătățile mele ciopliților. Ceale di-nceput iată că sosîră și noavă carele eu acmu vesti-voi și mainte până a nu vesti vă s-au spus voaă. Cîntaț Domnului cîntec nou; începătura lui sus să slăveaște, numele lui să slăveaște din simceale de pămînt! Carii pugarîț pre mare și-nnotaț pre dînsă și ostroavele și carii lăcuîț într-înse! Bucură-te, pustie și satele ei, curțile și carii lăcuîț în Chidăr! Veseli-să-vor carii lăcuiesc pre piatră, din simceaoa munților striga-vor! Da-vor lui Dumnădzău slavă, bunătățile lui ostroavele lor vor vesti! Domnul Dumnădzăul puterilor ieși-va frîngînd războiul, rădica-va rîhnă, da-va sămn, slobodzi-va chiot asupra pizmașilor săi cu vîrtute! Tăcut-am din vac; au și totdeauna să tac și să sufăr, ca ceaea ce naște? Voi zmulge și voi dezdăcina și voi săca depreună și voi pustii păraole în óstrove și iazerele voi săca! Pustii-voi munț și dealuri și toată iarba lor voi săca și voi pune păraole în ostroave și

¹⁵⁶ În text, scris *mîkš*.

III 11^f

luncile oi săca! Și voi băga orbii în calea ce n-au cunoscut și cărări ce n-au știut voi face să calce ei; face-le-voi lor întunecarecul¹⁵⁷ în lumină și căile ceale colțoase să hie neatede! Acestea-s graiurile carile voi face lor și nu-i voi părăsi pre însș”, dzîce // Domnul.

Prochimen psalom 97, glas 6.

Cîntaț Domnului cîntec nou.

Stih. Mîntui pre îns direapta lui.

Sara la vecernie. Prochimen psalom 98, glas 7.

Nălțaț pre Domnul Dumnădzăul nostru.

Stih. Domnul stătu crai să mînie năroadele.

De Bîtie cîtenie, 18

Dzîsă Domnul: „Strigare Sodómului și Gomórulei s-au mulțit spre mine și păcatele lor – mari foarte. Mă voi pugorî, dară, să vădz, oare pre cumu li-i holca ce vine spre mine facu-să; iară de nu, eu să cunosc.” Și-ntorcînd de-acoló, bărbații veniră în Sodóm.

Iară Avraám era în dvorbă înaintea lui Dumnădzău. Și apropiindu-să Avraám, dzîsă: „Au doară piiarde-vei dreptul depreună cu necurații și va hi cel drept ca și cel necurat? De vor hi cindzăci de drept în cetate, piiarde-vei pre însș? Dară nu vei lăsa pentru cei cindzăci de drept, de vor hi într-însă? Nice-nt-un chip, Svinția ta, să nu faci cuvîntul acesta, a piiarderea pre cel drept cu necurații, și să fie cel drept ca și cel necurat! Nice-nt-un chip, cela ce giudeci tot pămîntul, să nu faci giudeț ca acesta!” Și dzîsă Domnul: „De voi afla în Sodoáme cindzăci drept în cetate, ierta-voi tot locul pentru dînșii.” Și răspundzînd Avraám, dzîsă: „Acum începuiu a grăi cătră Domnu-mieu; ce eu-s pămînt și cenușe! De vor scădea cei cindzăci /

III 11^v

de drept la patruzeci și cincî, piiarde-vei pentru acei patruzeci și cincî?” Și dzîsă Svinția sa: „De voi afla acoló patruzeci și cincî, nu voi piiarde.” Și adaosă încă a grăirea cătră Domnul și dzîsă: „Dară de s-or afla acoló patruzeci?” Și dzîsă Svinția sa: „Nu voi piiarde pentru acei patruzeci.” Și dzîsă: „Încă cevaș, Doamne, de-aș grăi! De s-or găsi acoló treidzeci?” Și dzîsă: „Nu voi piiarde de voi afla acoló treidzeci.” Și dzîsă: „De vreame că am a grăi cătră Domnul meu¹⁵⁸: de să vor afla acoló doaădzeci?” Și dzîsă: „Nu voi piiarde pentr-acei doaădzăci.” Și dzîsă: „Cevaș, Doamne, de-aș grăi încă dănăoară: de să vor afla acoló dzeace?” Și dzîsă Svinția sa: „Nu voi piiarde pentru cei dzeace.” Și să dusă Domnul cît părăsi de-a grăirea cu Avraám și să

¹⁵⁷ În text, scris *†*мѡрекаль*, greșeală de tipar.

¹⁵⁸ În text, scris *миѡс*.

vîrteji Avraám la locul său.

Prochimen psalom 99, glas 6.

Strigaț Domnului, tot pămîntul.

Stih. Șerbiț Domnului cu veselie.

A Pildelor citenie. *Glava 16, 18.*

III 12^r

Cela ce priimește certarea în bunuri va fi, iară cela ce ferește dojeanile înțelepți-să-va. Cela ce ferește ale sale căi păzește pre al său suflet, iară cela ce-ș iubește viață cruță rostul său. Naintea sfărîmăciunii merge ocară, iară mainte de cădere – mintea cea rea. Mai bunu-i cel blînd la mînie cu smerenie decît cela ce-mparte jacuri cu ocarnicii. Înțeleptul în treabe – aflători de bunuri, iară cela ce-i nedeajdea pre Domnul iaste // fericit. Pre cei înțelepți și cu minte răi le dzîc, iară cei dulci în cuvînt mai mult asculta-să-vor. Fîntîna de viață – mintea celora ce-ș agonisăsc, iară pedeapsa nebunilor – rea. Înema-nțeleptului va priceape cealea ce sînt dintr-al său rost, iară pre budzele sale va purta înțelepciune. Fagur de miiare – cuvintele bune, iară dulceața lor – sănătate sufletului. Sînt căi direapte ce-ț par de bărbat a fi; dară ce ceale mai de-apoi a lor vād în fundul iadului. Bărbatul în osteneale ostenește șie și-ș scoate paguba sa, iară îndărăpnicul pre gura sa poartă perirea sa. Omul fără minte sapă șie reale și pre budzele sale grămădește foc. Omul îndărăpnic sloboade reale și fache de vicleșug luminează de face sămn răilor și desparte priiatinii. Omul călcători de leage ispitește priiatinii și-i duce la drumuri nu bune. Cela ce-ș stîlpește ochii cu vicleșug chitește încîlcite, iară cela ce-ș roade budzele învață toate reale; acesta-i cuptoriul răutății. Cunună de laudă sînt bătrînețele și-n căile să găsește în ceale de direptate. Mai bunu-i bărbatul ce rabdă lung decît cel vîrtucios și om înțelept de oraci mare, iară cela ce opreaște mîniia mai bun iaste decît cela ce dobîndește cetate tare. În sîn le vine toate strîmbilor, iară de la Domnul sînt toate direapte. Mai bine o pită cu dulceață în pace decît case pline de multe bunuri și strîmbe strînsuri cu sfadă. Sluga-nțeleaptă / va ținea pre stăpînii cei fără minte, iară întru fraț va-mpărți¹⁵⁹ părțile. În ce chip în cuptori să lămurește argintul și aurul, așea ceale alese inemi la Domnul. Răul ascultă limba celor fără de leage, iară direptul nu ia aminte budzelor mincinoase. Direptului – toată lumea cu aveare, iară necredinciosului – nice un șalău. Cela ce rîde de mișel mînie pre cela ce-l feace pre îns, iară carele miluiaște, miluit va hi. Cela ce-i pare bine de perirea altuia n-a scăpa fără certare. Cununa bătrînețelor – cuconii cuconilor, iară lauda cuconilor – părinții lor. Nu i să prind nebunului budzele

III 12^v

¹⁵⁹ În text, scris *фраѣь вцаміпърижъ*, greșeală de tipar.

credincioase, nice dreptului budze mincinoase. Plata bunătaților – certarea celora ce o trebuiesc, că oriîncătro și să va întoarce, spori-să-va. Cea ce ascunde strîmbătatea cearcă prieteșug, iară cea ce i-i urît a ascunde desparte priiatinii și casnicii. Sfărîmă îngrozirea inema dreptului, iară nebunul bătut cu toiage nu să sîmte. Price scorneaște tot carele-i rău, iară Domnul înger nemilostiv va trimite lui. Cade grijea de la bărbatul cu minte, iară cel fără de minte cugetă reale. Cea ce dă reale pentru bune, nu s-a clăti răul din casa lui. Puteare dă cuvintelor începătura dreptății. Nainte merge povață mișălătăți sfada și războiul. Care pre cel strîmbu giudecă de-l face drept și pre cel drept face strîmbu, acela iaste necurat și spurcat naintea lui Dumnădzău. Dară drep ce mai trebuie aveare omului fără de // minte? Că agonesirea înțălepciune bărbatul necurat și nemilos la inemă nu va putea. Cea ce-ș face casa sa naltă cearcă răsîpiciune, iară cea ce șuvăiaște de-a-nvățarea cădea-va în reale. Preste toată vreamea priiatin să-ț aibi; frații la nevoi de treabă să fie, că drept aceasta să fac. *Și alaltă slujbă a Prejdesveșteniilor, întru carea ne și priceștuim de svintele lui Hristos daruri.*

III 13^f

Vineri la 5 ceas, tropar glas 8

Preacîntat ești, Hristoase, Dumnădzăul nostru, cea ce leageni pămîntul pentru să-ntorci și să spăsești carii lăcuiesc pre însul; și iarăș l-întărești pentr-a ta bunătate pen nespusă milă; prin rugile Dumnădzău Născătoarei, miluiaște-ne.

Prochimen psalom 100, glas 6.

Milă și giudeț cînta-voi ție, Doamne.

Stih. Cînta-voi și voi înțăleage în cale fără prihană.

De prorocia Isáiei citenie. Glava 45.

Așea dzîce Domnul Dumnădzău, Svîntul lui Izrail, acela ce l-au plăzmuit, acela ce-au făcut ceale viitoare: „Întrebați-mă pentru fiii miei și pentru fiile meale și pentru lucrurile mînurilor meale porunciți-mi! Eu feciu pămîntul și omul pre dîns. Eu cu mîna mea întăriu ceriul. Eu tuturor stealelor dediu poruncă. Eu rădicaiu preste dîns cu dreptate împărat și toate / căile lui – direapte. Acesta va zidi cetatea mea și pleanul poporului meu va-nturna, nu cu răscumpărătură, nice cu daruri”, dzîsă Domnul Savaoth. Așea dzîce Domnul: „Să trudi Eghíptul și neguțătoriile ethiopilor și cei de Savaín, bărbat nalt, preste tine vor îmbla și ție vor hi șerbi și după tine vor urma legaț, încătușat; și vor merge cătră tine și să vor închina ție și să vor ruga întru tine, că «Dumnădzău în tine iaste și nu iaste Dumnădzău mai mult de tine; că tu ești Dumnădzău și nu știuseasem, Dumnădzăul lui Izraíl, mîntuitoriul. Rușina-să-vor și stidi-să-vor toț carii să pun împotrivă lui

III 13^v

și să vor duce cu rușine.»

Înnoiți-vă cătră mine, óstrove! Izraflule, spăsește-te cu Domnul cu spăsenie veacinică! Nu să vor stidi, nice să vor rușina până în veac”, dzíce Domnul totputearnicul.

Prochimen psalom 101, glas 4.

Doamne, ascultă ruga mea și striga mea.

Stih. Nu întoarce fața ta de mine.

La vecernie după Sveatetihii. Prochimen psalom 102, glas 4.

Îndurat și milostivu-i Domnul, lung răbdătoriu.

Stih. Blagosloveaște, sufletul meu, pre Domnul și toate ce-s înnontrul meu.

De Bítiiia citenie. Glava 22.

III 14^r Fost-au după cuvintele aceastea, Dumnădzău ispitii pre Avraám și dzísă lui: „Avraám! Avraám!” Și dzísă: „Iată-mă, eu!” Și dzísă: „Ia pre fiul tău pre cel iubit // care ți l-ai îndrăgit, pre Isaác, și te du la pămîntul cel înalt și-l rădică pre îns jirtvă de roadă-ntreagă într-unul de munț carele-ț voi spune.” Și sculîndu-să Avraam dimineața și pusă șeaoa pre asînul său și luă cu sine doi ficiori și pre Isaác, pre fiul său; și despiciînd leamne de jărtvă, să sculă de purceasă și veni la locul carele îi dzísă Dumnădzău, în dzua în a treia. Și rădicînd Avraám căută cu ochii săi și vădzu locul de departe; și dzísă Avraám ficiorilor săi: „Ședeț acicea cu asîna, iară eu și cuconul ne vom duce până cîia; și deaca ne vom închina, iarăș la voi ne vom întoarce.” Deci luă Avraám leamnele ceale de jărtvă și le pusă în cîrca lui Isaác, fiului său, și luă focul a mîna și cuțitul și purceasă ră amîndoi depreună. Și dzísă Isaác cătră Avraám, părintele său: „Teatio!” Iară el dzísă: „Ce iaste, fătul meu?” El dzísă: „Iaca focul și leamnele; dară unde-i oaia cea de jărtvă?” Și dzísă Avraám: „Dumnădzău îș va căuta șie oaie de jărtvă, fătul meu.” Și ducîndu-să amîndoi împreună, veniră la locul care i-au dzîsu-i lui Dumnădzău. Și zidi Avraám altariu și pusă leamnele; și-mpiedecînd pre Isaác, fiul său, îl pusă pre oltariu deasupra leamnelor. Și tinsă Avraám mîna sa să ia cuțitul, să giunghe pre fiul său. Și-l strigă pre însul îngerul Domnului din ceriu și dzísă lui: „Avraám! Avraám!” Iară el dzísă: „Iată-mă, eu.” Și dzísă: „Nu pune mîna ta pre fiul tău, nice-i fă lui nemică, / că acmu am cunoscut că te temi tu de Dumnădzău și nu te scumpiș de fiul tău cel iubit pentru mine.” Și căutînd în sus Avraám cu ochii săi, vădzu, și ádecă un berbeace prins cu coarnele în tufă de savec. Și mearse Avraám de luă berbeacele și-l rădică de întreg jărtvă în locul lui Isaác, fiului său. Și chemă Avraám numele locului aceluia „Domnul vădzut-au”, ca să

III 14^v

dzică astădz: „În munte Domnul s-au ivit”. Și chemă îngerul Domnului pre Avraám a doa oară din ceriu dzicînd: „Asupra de însumi mă giurau, dzice Domnul: Prin care lucru feceș cuvîntul acesta și nu te scumpiș de fiul tău de cel iubit pentru mine, adevăr blagoslovind blagoslovi-te-voi și mulțînd voi mulți sãmînta ta, ca stealele ceriului și ca arina cea pre lîngă budza mării. Și va moșteni sãmînta ta cetățile pizmașilor; și blagoslovi-să-vor cu sãmînta ta toate limbile pãmîntului pentr-aceaea ce ascultaș alui meu glas”.

Prochimen psalom 103, glas 4.

Precum să măriră lucrurile tale, Doamne.

Stih. Blagosloveaște, sufletul meu, pre Domnul. Doamne, Dumnădzăul meu¹⁶⁰, măriși-te foarte.

A Pildelor citenie, 23

III 15^r Frații la nevoi de treabă să fie, că pentr-aceasta să nasc. Bărbatul fără crieri saltă și-ș face voie bună cu sine, ca cela ce să bagă chizeaș de ia în chizeșie pre al său priiatin, iară pre ale sale budze și dinț foc gră- // mădeăște. Iubitorii de păcate bucură-să de sfădz, iară carele-ș nalță porțile sale cearcă zrobiciune, iară cel aspru la inemă nu va filni bunuri. Bărbatul lesne mutat cu limba cade în reale, iară inema nebună – duroare celuia ce și o au agonesit. Nu să bucură tatăl de fiul cel necertat, iară fiul înțălept veseleăște pre maică-sa. Inema voioasă face sănătate, iară omului mîhnicios usucă oasele. Cela ce ia mîzde în sîn cu strîmbătate nu-ș sporeaște în căi, că depărteadză căile dreptății. Fața a bărbat pricepători iaste înțeleaptă, iară ochii nebunului – la vîrvîrile pãmîntului. Urgiia tătine-său – ficiorul nebun și muncă ceia ce-l născu. Cela ce face pagubă a bărbat drept nu face bine, niceși să cuvine a sfătui cu rău putearnicii asupra dreptilor. Cela ce să scumpeaște cuvînt a scoate aspru iaste cuminte, că-i lungu răbdătoriu bărbatul înțelept. Nebunul întrebînd înțelepciune, înțelepciune i s-a socoti, iară mut pre sine neștine făcînd, s-a părea înțelept a fi. Ocuri cearcă bărbatul care va să să despartă de priiatini, dară preste toată vremea ocărit va fi. Nu-i trebuiaște înțelepciunea lipsitului de minte, că mai vîrtos să poartă cu nebuniia. Cînd va sosî necuratul într-adînc de răutăț, nu bagă samă, dară-i vine lui necinste și ocară. Apa adîncă – cuvîntul într-înemă de bărbat și părău sus săritori – izvorul de-nțalepciune.

III 15^v A să mira de fața / necuratului nu-i bine, nice să cuvine a da-n laturi dreptatea la giudeț.

Și alaltă slujbă a Prejdesveștenii. Iară sara Pavecernița cea mică cu canoane mărtvim și din minei a svîntului dzîlii, că la itros iaste slujba Acathestului.

¹⁶⁰ În text, scris *mîkš*.

Lunea Țveatonosii*La 6 ceas. Tropari glas 6.*

Aceasta-i, Dumnădzăule, strașnica dzî, a căriia s-agiungem sară nu ne-am gîndit; și aceasta să vedem cu om dragoste spodobit-ai, tresvinte, slava ție.

Prochimen psalom 104, glas 6.

Bucure-să inema căror cearcă pre Domnul.

Stih. Rugați-vă Domnului și chemați numele lui.

De prorocia Isaiei citenie, 48

Așa dzîce Domnul, cela ce te-au izbăvit, Svîntul lui Izraîl: „Eu sînt Domnul Dumnădzăul tău; înfricoșatu-te-am în folos, întru să afli tu calea mea în carea vei purcede într-însă. Că de-ai hi ascultat puruncilor meale, hi-s-ar făcut ca un părău pacea ta și dreptatea ta ca valul mării și s-ar hi făcut ca arina mării sămînța ta și cuconii pîntecelui tău, ca pulberea pămîntului. Și nice acmu nu te vei răspiiarde, // nice va peri numele tău denaintea mea! Ieș din Vavilon, fugind de la haldei; glas de veselie vestiți! Și audzît să să facă aceasta, daț veaste până la deapoiurile pămîntului! Spuneț c-au izbăvit Domnul pre șerbul său Iiácov și nu-l lăsă pre îns să-nsetadze prin pustii purfîndu-! Apă din piatră le-a scoate lor, despica-s-a piatra și va cură apă și va bea poporul meu. Nu iaste a să bucura necuraților”, dzîce Domnul. „Audzîți-mă, ostrovele, și luaț aminte, limbi! Prin vreamă multă sta-va, dzîce Domnul. Din pîntece mă chemă și din vintrele maică-mea chemă numele meu. Și pusă rostul meu ca o sabie tăioasă și supt scutul a pavăța mîinii¹⁶¹ sale mă ascunsă și mă pusă ca o săgeată aleasă și în tulbița sa mă ascunsă. Și dzîsă mie: «Șerbul meu ești tu, Ierusalim, și în tine slăvi-mă-voi!» Și eu dzîș: «Deșert am ostenit în zădar și-ntr-o nemică dediu vîrtutea mea. Drept aceasta-i giudețul meu la Domnul și durearea mea denaintea lui Dumnădzău»”.

Prochimen psalom 105, glas 6.

Blagoslovit Domnul Dumnădzăul lui Izraîl, ce face minunate.

Stih. Rugați-vă Domnului, că-i bun, că-i în veaci mila lui.

Luni la vecernie. Prochimen psalom 106, glas 4.

Rugați-vă Domnului, că-i bun, că-i în veaci mila lui.

Stih. Spuie cei izbăviți de Domnul.

De Bîtiia citenie, 27 /

III 16^v Fost-au deac-au bătrînit Isaác și să tîmpiră ochii lui de a vedearea, chemă pre Isáv, pre fiul său cel mai mare, și-i dzîsă lui: „Hiiule.” Și

¹⁶¹ În text, scris *мъниѣ*.

dzîsă lui: „Iată-mă, eu.” Și dzîsă Isaác: „Iaca, eu am îmbătrînit și nu știu dzua firșeniii¹⁶² meale. Ce acmu îț ia gluga ta și tulbița și arcul și ieș la cîmpu și să-m vinedzi vînat; și fă-mi mîncări cum place mie și-mi adă să mîncînc, ca să te blagoslovască sufletul meu¹⁶³ mainte până nu voi muri”. Iară Revéca audzî grăind pre Isaác cătră Isáv, hiiul său. Deci purceasă Isáv la cîmpu să vineadze vînat părintelui său; iară Revéca dzîsă cătră Iiácov, hiiul ei cel mai tînăr: „Iacă, eu audzîu pre Isaác, tatăl tău, cătră Isáv dzîcînd: «Adă-mi vînat și-m fă mîncări și mîncînd să te blagoslovască denaintea Domnului, mainte până nu moriu.» Acmu, dară, hiiul meu¹⁶⁴, ascultă-mă precum eu te voi învăța și pasă la oi de-m ia de-acolô doi iedzi moi și buni și voi face tătîne-tău mîncări cumu-i place; și vei duce la tată-tău să mîncînce, ca să te blagoslovască tatăl tău până nu moare”. Și dzîsă Iiácov cătră Răvéca, maică-sa: „Iaste fratele meu¹⁶⁵ flocos, iară eu sînt neated; cîndai să nu mă achipăiască părintele și voi hi denaintea lui ca un nebăgătoriu de samă și voi aduce asupra mea blăstăm și nu blagoslovenie.” Și dzîsă lui maică-sa: „Asupra mea blăstămul tău, hiiul meu; numai ce ascultă glasului meu și purceade de-mi adă”.

III 17^r

Deci mearsă de luă și // adusă la maică-sa; și feace maică-sa mîncări cum iubii tată-său. Și luînd maică-sa, Revéca, haina lui Isáv, a hiiului ei celui mai mare, acea bună, carea era la dînsa în casă, de-mbrăcă pre hiiul ei cel mai mic; și pielcealele iedzilor au pus pregiur mînule lui și pregiur golurile grumadzilor lui. Și deade mîncările și pînele ce feace în mînule lui Iiácov, hiiului ei; și dusă tatălui său și dzîsă: „Tată.” Iară el dzîsă: „Cine ești, hiiule?” Și dzîsă Iiácov tatălui său: „Eu – Isáv, cel întăi născut al tău hiiu; am făcut precum mi-ai dzîsu-mi. Scoală și ședz de mîncîncă, ca să mă blagoslovască sufletul tău.” Și dzîsă Isaác fiului său: „Ce-i aceasta carea de sîrg aflaș, fătul meu?” Și dzîsă: „Ceaea ce deade Domnul Dumnădzău înaintea mea.” Și dzîsă Isaác lui Iiácov: „Apropie-te de mine să te chipăiesc, hiiul meu, de ești tu hiiul meu Isaáv au ba”. Și să apropié Iiácov cătră Isaác, tatăl său; și-l pipăi și dzîsă: „Că glasul iaste glasul lui Iiácov, iară mînule-s mînule lui Isáv.” Și nu-l cunosc, că era mînule lui ca și mînule lui Isáv, fratelui său, flocoase, și nu-l cunosc. Și l-au blagoslovitu-l și dzîsă: „Dară tu ești hiiul meu, Isaav?” Iară el dzîsă: „Eu-s.” Și dzîsă: „Adă-mi de vînat să mîncînc, fătul meu, și să te blagoslovască sufletul meu.” Și-i adusă lui de mîncă și-i adusă și vin de bău. Și dzîsă lui Isaác, tatăl său:

¹⁶² În text, scris *φ.κρ.ι.ε.ν.ι.ι.*

¹⁶³ În text, scris *μ.ι.ε.σ.*

¹⁶⁴ În text, scris *μ.ι.ε.σ.*

¹⁶⁵ În text, scris *μ.ι.ε.σ.*

- III 17^v „Apropie-te de mine să te sărut, hiiul meu.” Și să apropié de-l sărută. Și mirosî mirosul hainelor / lui și-l blagoslovi pre îns și-i dzîsă: „Iată mirosul hiiului meu ca un miros de țarină plină care-au blagoslovit-o Domnul! Și să-ț dea Dumnădzău din roa ceriului și din grăsîmea pămîntului și mulțime de grîu și de vin! Și să-ț slujască limbile și să ți să închine boiarii și hii domn fratelui tău; și ți să vor închina fiii părintelui tău. Cine te va blăstăma, blăstămat să hie, iară care te va blagoslovi să hie blagoslovit!” Și cînd fu deaca părăsî Isaác blagoslovind pre Iiácov, hiiul său, și fu deaca ieși Iiácov de la fața lui Isaác, părintelui său, și Isáv, fratele lui, veni de la vînat și feace și el mîncări; și adusă părintelui său și dzîsă: „Să să scoale părintele meu și să mănînce de vînatul hiiului său, ca să mă blagoslovască sufletul tău.” Și dzîsă lui Isaác, părintele său: „Cine ești tu?”. Iară el dzîsă: „Eu sînt hiiul tău cel întăi născut, Isaáv.” Și să ciudi Isaác cu minune mare foarte și dzîsă: „Dară cine iaste cela ce-m vîna vînat și-m adusă și mîncăiu din toate, mainte până a nu veni tu, și l-am blagoslovitu-l și blagoslovit va hi?” Iară deaca audzi Isaáv cuvintele lui Isaác, părintelui său, strigă cu goid mare și amar foarte și dzîsă: „Blagosloveaște-mă, dară, și pre mine, părinte.” Și dzîsă lui: „Venit-au fratele tău ș-au luat blagoslovenia ta.” Și dzîsă Isaáv: „Cu dreptul i s-au pus numele lui Iiácov, că m-au poticălit amu de daori cu aiasta. Întăia nașterea mea îm luă și acmu îm luă și blagoslovenia.”
- III 18^f Și dzîsă Isaáv părintelui său: „Dară // nu-m lăsaș și mie blagoslovenie, părinte?” Și răspundzînd Isaác, dzîsă lui Isaáv: „Dară de vreame ce domn îl feciu ție și pre toț frați lui îi feciu lui slugi, cu grîu și vin întăriiu pre însul, dară ție ce-ț voi face, hiiule?” Și dzîsă Isaáv cătră tatăl său: „Dară numai o blagoslovenie iaste la tine, părinte? Dă-i de mă blagosloveaște și pre mine.” Și i să feace milă lui Isaác și strigă cu goid Isaáv și plînsă. Și răspundzînd Isaác, tatăl său, dzîsă lui: „Iată, din grăsîmea pămîntului va fi petreacerea ta, din roa ceriului de sus, și cu sabiia vei trăi și fratelui tău vei sluji. Și va fi vreamea cînd vei lepăda și vei răsîpi giugul lui de pre cerbicea ta.” Și ținea mînie Isaáv lui Iiácov pentru blagoslovenie carea blagoslovi pre însul Isaác, tatăl lui.

Prochimen psalom 107, glas 7.

Înalță-te preste ceriuri, Dumnădzău.

Stih. Gata-i inema mea, Dumnădzău.

A Pildelor citenie. 19

Cela ce fereaste poruncă păzeaste pre al său suflet, iară cela ce nu bagă în samă a sale căi moare. Cela ce miluiaște pre săracul împrumutează lui Dumnădzău și precum îi va hi datul lui, așa i să va da lui. Ceartă pre hiiul tău, c-așea-ț va hi nedeajdea bună, iară la sudalmă nu-ț înalța sufletul. Omul gînditoriu de rău mult să va păgubi,

III 18^v iară de-i și stricătoriu, și sufletului îș adaoge. Ascultă, hiiule, dojana părintelui / tău, ca să te faci înțelept la bătrîneaște. Multe gânduri-s la inema a bărbat, iară sfatul lui Dumnădzău va ținea în veaci. Rода a bărbat iaste milosteniia și mai bunu-i mișelul drept decît bogătașul mincinos. Frica Domnului în dihaniia de bărbat, iară cela ce să rătăceaște pre la uș să va sălășlui la locurile cealea unde nu străjuiaște veacinicul. Cela ce-ș ascunde în sînul său mînule cu strîmbătate, nice la gură nu și le va aduce cînd foamea îl va bate. Nebunul mai măiestru în vicleșug să face, iară de vei înfrunta pre bărbatul cel cuminte, va-nțelege sîmțîre.

Marț Țveatonosii. *La 6 ceas.*

Tropari glas 5.

Nebiruită cetate dat-ai orașului tău, născut a tine, Ficioară. Pentr-a ei rugă, mîntuitoriule de reale împregiur ce năvălesc, mîntuiaște, rugămu-ne, sufletele noastre.

Prochimen psalom 108, glas 4.

Agiută-mi, Doamne Dumnădzăul meu.

Stih. Dumnădzău, lauda mea nu tăcea.

De prorocia Isáiei citenie. *Glava 49.*

III 19^f Aceastea dzîce Domnul: „Iată că te dediu în testament de rod în lumină păgînilor ca să le fii tu de spăsenie până la firșitul pămîntului!” Așea dzîce // Domnul cela ce te-au izbăvitu-te, Dumnădzăul lui Izrail: „Svințîț pre cela ce face nebăgat samă pre sine. Svințîț pre cela ce face nebăgat samă sufletul său; pre cel urît de păgîni, pre șerbul boiarilor. Împărații vedea-l-vor pre îns; și să vor scula boiari și să vor închina lui dinaintea Domnului; că credincios iaste svîntul lui Izraîl și te-au alesu-te.” Așea dzîce Domnul: „La vreamea priimită ț-am ascultatu-ț și la dzî de spăsenie ț-am agiutatu-ț. Și te-am plăzmuit și te-am dat și te-am pus în testament veacinic ca să aședzi pre tocmală pămîntul și să ocinedzi ocina pustiii, dzîcînd celor din legături: «Ieșiți!», și celor la-ntunearec: «Vă descoperiți!» În toate căile paște-să-vor și preste toate cărările – pășunea lor. Nu vor flămîndzi, nice vor însăta, nice îi va lovi pre îș pripăcul, nice soarele, ce cela ce-i miluiaște îi va mîngîia pre îș!”

Prochimen psalom 109, glas 4.

Tu ești preut în veaci, după rînduiala lui Melhisedéc.

Stih. Dzîsă Domnul Domnului meu: „Ședzi na direapta mea.”

La vecernie. Prochimen psalom 110, glas 4.

Începătura înțelepciunii – frica Domnului.

Stih. Mărturisi-mă-voi ție, Doamne, cu toată inema mea.

De Bítiiia citenie. 31III 19^v

Dzîsă Domnul cătră Iiácov: „Întoarce-te la casa / părintelui tău și la rudeniia ta.” Și trimițînd Iiácov, chemă pre Líia și pre Rahíl la cîmpu la turme și le dzîsă lor: „Vădzu eu fața tatălui vostru că nu iaste cătră mine ca ieri și ca alaltaieri; iară Dumnădzăul părintelui meu era cu mine. Și însevă știț că cu toată vîrtutea mea am slujit tatălui vostru; iară tatăl vostru m-au zbătutu-mă ș-au schimbat simbriia mea a dzeace mieori. Nu-i deade lui Dumnădzăul părintelui meu să-m facă rău. Că de vrea dzíce așea: «Ceale pestițe-ț va fi simbriia», iale fâta toate oile pestrițe, iară de vrea dzíce: «Ceale albe să-ț fie simbriia», iale năștea toate oile albe. Și luă Dumnădzău toate dobitoacele tatălui vostru și le deade mie. Și era cînd să mîrliia oile și vădzui cu ochii miei în vis și ádecă țapii și areții încálecînd era pre oi și pre capre – albîi și pestriț și cenușii stropiț. Și dzîsă mie îngerul lui Dumnădzău în vis: «Iiácov, Iiácov!» Iară eu dzîșu: «Ce iaste, Doamne?» Și dzîsă: «Rădică de caută cu ochii tăi de vedz pîrcii și areții cum să suie pre oi și pre capre, albîi și pestriț și cenușii stropiț – c-am vădzut cîte Laván îț face. Eu sînt Dumnădzăul tău ce m-am ivit ție la locul lui Dumnădzău unde mi-ai unsu-mi acoló stîlpu și-m făgăduiș acoló făgadă. De acmu te scoală și ieș de la pămîntul acesta și te du la pămîntul nașterii tale; și voi hi cu tine.»” Și răspundzînd Líia și Rahíl, dzîsără lui: „Au doară ne iaste noaă parte și ocină în // casa părintelui nostru? De au nu ca nește streine fum socotite la dînsul, că ne vîndu pre noi și mîncă cu mîncătură argintul nostru? Toată bogății și slava carea o luă Dumnădzău, a tatălui nostru, a noastră ne va hi și cuconilor noștri. Deci acmu cîte ț-au dzîsu-ț Dumnădzăul tău, fă!”

III 20^f

Prochimen psalom 111, glas 1.

Milostivu-i și-ndurat și drept.

Stih. Ferice de omul ce să teame de Domnul.

A Pildelor citenie. Glava 21.

Fiiule, a face milă și giudeț mai bine place lui Dumnădzău decît jărtvele. Rădicarea ochilor iaste lățimea inemii, făcliia necuraților iaste păcatul. Gîndurile omului tare pururea sînt în bișug, iară tot însul ce-i leaneș iaste în lipsă. Cine strînge bogăție cu limbă mincinoasă micșurat și nebun iaste și-ncurca-să-va în lațurile morții. Apucăturile mîncătorilor vor trage pre înșii, căce nu vrură a face giudeț. Calea cea strîmbă a om depărtată-i de la Dumnădzău, iară cine-i curat, direapte-s lucrurile lui. Mai bine-i a șede a într-un unghi de pustie decît cu muiarea sfadnică în casă depreună. Sufletul necuratului doreăște răul, nu i să face milă de de-aproapele său. Certînd pre răul, mai întălept va fi puțîntel, iară de va urma întăleptului, va dobîndi știință. Gîndeăște dreptul de casa necuratului, ca să-ntoarcă pre / păcătoș de la rău. Cine

III 20^v

astupă a sa ureache la strigatul mișelului, el încă va striga și nu-l vor asculta. Darul într-ascuns stînge mîniia și darul în sîn dat potoale mai mare urgie. Bucurie iaste dreptului a face giudeț, iară celora ce fac reale iaste-le frică. Omul ce rătăcește din calea învățaturii în ceată de ghiganț va găzdlui. Cui iaste drag în ospeațe în lipsă va fi și cui place vinul și masă grasă nu s-a îmbogățî. În locul celui drept dat va fi vinovatul și-n locul celui bun să va da cel rău. Mai bine să lăcuiești în pustie decît cu femeaie sfadnică și aprigă. Visteariu dorit și olei – în lăcașul dreptului, iară omul ne-nțălept rășchira-l-va. Cine merge după dreptate și după milă afla-ș-va viață, dreptate și slavă.

Miercuri, la 6 ceas

Tropari, glas 5.

Mila ta, Doamne, fă-o cu noi și nu da pre noi prin fărălegile noastre, svinte stăpînule totputearnicule, ție ne rugăm.

Prochimen psalom 112.

Lăudaț, cuconi, pre Domnul, lăudaț numele Domnului.

Stih. Hie numele Domnului blagoslovit.

De prorocia Isaiei citenie, 18¹⁶⁶

III 21^r

Așea dzîce Domnul: „Sus strigă în vîrtute și nu cruța, ca trîmbița înaltă glasul tău și vestea- // ște poporului meu păcatele lor și casii lui Iiácov fărădelegile lor. Pre mine dzi din dzi cearcă și a cunoaște căile meale doresc, ca un popor dereptate făcători și giudețul Dumnădzăului său nepărăsîtori. Îm cer acmu giudeț drept și a să apropiia la Dumnădzău doresc, dzîcînd: «Ce iaste că ne postim și nu căutaș? Am smerit sufletele noastre și nu cunoscuș.» Oi, că-n dzilele posturilor voastre vă aflaț voile voastre și pre toț poddanincii îi boldiți! Dară de ce treabă în pîri și-n sfădz mi vă postiț și bateț cu bușurile pre cel smerit; dară derep ce-m postiț, ca astădz de să aude în strigare glasul vostru? Nu acesta post am ales și dzuă ce-ș smereaște omul sufletul său! Că nice deș ț-ai gîrjovi ca un gînj grumadzii tăi și sac și cenușă să-ț așterni, nice așea nu veț chema că iaste post și dzi priimită Domnului, că nu ca acesta post eu am ales”, dzîce Domnul. „Ce să dezlegi toată legătura strîmbătăți, dezleagă încurcăturile celor cu de-a sîla făcute schimbături, slobodzeăște zdrobiții în iertare și tot zapisul cel strîmbu rumpe-l. Hrăneaște flămîndul cu pita ta și mișei și cei fără de casă du-i în casa ta. De vei vedea golul, îmbracă-l, și de casnicii seminții tale să nu-i laș nesocotiț. Atunce va izbucni timpuriu lumina ta și vindecăturile tale de sîrg vor răsări; și va nainte merge naintea ta

¹⁶⁶ În Biblia Sinodală actuală, 58; probabil greșeală de tipar.

III 21^v dereptatea ta și slava lui Dumnădzău te va îmbrăca. Atunce / vei striga și Dumnădzău îți va audzi; încă grăind tu, îți va dzice: «Iată că Ț-am venit!» Și de vei lepăda de la tine nodătura rea și pusul mînului și cuvînt de cîrteală și vei da flămîndului pîinea ta din sufletul tău și suflet smerit vei împlea, atunce va răsări la-ntunearec lumina ta și-ntunearecul tău la amiadzădza; și va hi Dumnădzău cu tine totdeauna.”
Prochimen psalom 113, glas 6.
 Blagosloviț sinteț voi Domnului ce feace ceriul și pămîntul.
Stih. Ceriul ceriului a Domnului.

La vecernie. Prochimen psalom 114, glas 4.

Bineplăcea-voi naintea Domnului în orașul viilor.

Stih. Iubit-am, că va audzi Domnul glasul rugii meale.

A Bîtii citenie. 43.

Pusără lui Iosif frații lui pominoacele care le avea în mînule lor în casă și să-nchinară lui cu fața la pămînt. Și-i întrebă pre înș: „Cum trăiț?” Și le dzisă lor: „Sănătos iaste tatăl vostru bătrînul, care dzisăt că încă-i viu?” Iară ei dzisără: „Sănătosu-i sluga ta, tatăl nostru, încă trăiaște.” Și dzisă: „Blagoslovitu-i omul acela lui Dumnădzău.” Și plecîndu-să, să-nchinară. Și rădicînd Iósif ochii, vădzu pre Veniamîn, pre fratele său cel dintr-o maică, și dzisă: „Acesta-i fratele vostru cel mai tînăr, carele dzisăt cătră mine că l-eț aduce?” Și dzisără lui ei: „Acesta iaste.” Și dzisă: „Dumnădzău să te miluiască¹⁶⁷, // fiiule.” Și să tulbură în dor Iósif; și să porniră într-însul milostivirile și cerca să plîngă; și întrînd în cămară, plînsă acoló. Dacă să spălă pre obraz, să țînu de plîns. Și nu putea Iosif suferi pre toț carii dvorîia lui, ce dzisă: „Scoateț pre toț de la mine!” Și nu dvorîia nime lui Iósif cînd să cunoștea frațîlor săi; și slobodzi goid cu plîns și audzîră eghipteanii și audzît fu urechile lui Faraon. Și dzisă Iósif cătră frații săi: „Eu sînt Iósif, fratele vostru; încă tatăl meu viu iaste?” Și nu putea frații lui să-i răspundă lui, că să spămîntară. Și dzisă Iósif cătră frații săi: „Apropiiăț-vă la mine.” Și să apropiară; și dzisă: „Eu sînt fratele vostru Iósif, carele-l vîndut la Eghîpet. Ce acmu nu vă mîhnireț, nice vă hie bănat căce m-aț vîndut, că spre viață m-au trimisu-mă Dumnădzău înaintea voastră. Că acesta-i al doile an, foamete va hi preste pămînt, și-ncă alț cinci ai în carii nu va hi arătură, nice săcerătură. Că, dară, m-au trimisu-mă Dumnădzău naintea voastră să vă lase voaă rămășiță pre pămînt și să vă hrănească rămășiță mare. Deci acmu nu voi m-aț trimisu-mă aciea, ce Dumnădzău, și mă feace ca un părinte lui Faraon și domn a toată casa lui și boiarin a toată țara

¹⁶⁷ În text, scris *милоскж*, greșeală de tipar.

III 22^v Eghíptului. Păzîț, dară, de vă suiț la părintele meu și dzîceț lui: «Aceastea dzîce Iosíf, fiiul tău: ‘Făcutu-m-au Dumnădzău domn a tot pămîntul Eghíptului; pugoară-te la mine și nu rămînea; și vei / lăcui în pămîntul Ghesém de Aráviia și vei hi lîngă mine, tu și hiii¹⁶⁸ tăi și hiii¹⁶⁹ hiilor tăi și oile și boii¹⁷⁰ tăi și cîte ai și te voi hrăni acoló, cã încă cinci ai foamete va hi!’» Iată cã ochii voștri vād și ochii lui Veneamín, fratelui meu, cã rostul meu iaste ce grăiaște cătră voi. Spuneț, dară, părintelui meu toată slava mea cea în Eghípet și cîte vādzut și, sîrguind, pogoriț pre tatăl meu acicea.” Și cădzînd pregiur grumadzîi lui Veniamín, fratelui său, plînsă și Veniamín plînsă¹⁷¹ pre grumadzii lui. Și sărutînd pre toț frații săi, plînsă preste dînșii. Și dup-aceastea grăiră frații lui cătră dîns și să rădică glasul de sosî la urechile lui Faraon dzîcînd: „Veniră frații lui Iósif.” Și s-au bucurat Faraon și toate slugile lui.

Prochimen psalom 115, glas 4.

Rugile mele Domnului voi da denaintea a tot poporul lui.

Stih. Credzuiu, drept aceeaa grăiiu.

A Pildelor citenie. 21.

III 23^f Cela ce-ș fereăște rostul său și limba, feri-ș-va de scîrbă sufletul său. Dîrzul și obraznicul și trufașul pierdzători să cheamă, iară cela ce ține minte răul iaste călcători de leage. Pohtele pre leanișul îl ucig, cã nu să-ndeamnă mînule lui să lucreadze ceva. Necuratul toată dzua pofteăște pofte reale, // iară dreptul miluiaște și să-ndură necruțînd. Jirtvele necuraților greață sînt Domnului, cã fără de leage i le aduc pre înse. Martorul mincinos peri-va, iară omul ascultoî ferindu-să va grăi. Necuratul bărbat obraznic stă la față, iară cela ce-i drept însuș înțeleage căile sale. Nu iaste la om înțelepciune, nice bărbăție, nice sfat împotriva Domnului. Calul să găteadză la dzî de războiu, iară de la Domnul iaste agiutoarea. Mai cu folos iaste numele bun decît bogăția multă, și decît aurul și argintul – harul cel bun. Bogătașul și measerul să tîlniră înde sine; ce pre amîndoi i-au făcutu-i Domnul. Măiestrul, cînd veade răul certat, foarte pre sine să ceartă, iară cea ce-s fără minte, trecînd, să păgubiră. Rudeniia înțelepciunii – frica Domnului și bogăție și slavă.

Și alaltă slujbă a Prejdesveșteniilor.

¹⁶⁸ În text, scris *χίι*.

¹⁶⁹ În text, scris *χίι*.

¹⁷⁰ În text, scris *βόι*.

¹⁷¹ În text se repetă cuvântul *plînsă*, greșeală de tipar.

Gioia Țveatonosiilor.*Tropar glas 4.*

Glasul șerbilor tăi, Doamne, nu-l uita, ț-ad-aminte că pururea pre tine punem nedeajde, care toate le poț, și ne agiută, rugămu-ne.

Prochimen psalom 117, glas 4.

Aceasta iaste poarta Domnului, direpții vor întra într-înșa.

III 23^v*Stih. / Rugați-vă Domnului, că-i bun.***De prorocia Isaiei citenie**

Așea dzîce Domnul: „În ce chip să va afla bobîta la strugur și vor dzîce: «Nu o strica, că blagoslovenia Domnului iaste pre dînsa», așea, dzîce Domnul, voi face pentru cela ce-m slujește; drept aceasta, nu voi piiarde pre toț. Și voi scoate acea din Iiăcov sâmintă și din Iúda și va ocina muntele meu cel svînt; și vor ocina aleșii miei și șerbii miei vor lăcui acoló. Și vor fi în dumbrăvi ocoale de turme și groapa lui Ahór – odihnă de ciredzi poporului meu carii mă cercară. Iară voi, ceia ce m-aț părăsît și carii uitaț muntele meu cel svînt și gătaț nărocului masă și-implét dracului păhar, eu voi da-vă pre voi în sabie; toț voi de giungheare veț cădea, că v-am chemat pre voi și n-aț vrut să audziț, am grăit și n-aț ascultat și feacet răul denaintea mea și ceale ce eu nu vream v-aț ales.” Drept aceasta, aceastea dzîce Domnul: „Iată, ceia ce-m slujăsc vor mînca, iară voi îț flămîndzi. Iată, ceia ce-m slujăsc mie vor bea, iară voi veț însăta. Iată, ceia ce-m slujăsc mie să vor veseli, iară voi veț rușina. Iată, ceia ce-m slujăsc să vor învoieșea în veseliia inemii, iară voi veț văieta de durearea inemii voastre și de zrobotura sufletului veț olecăi-vă. Că să va lăsa numele meu în sațu aleșilor miei, iară pre voi vă va ucide Domnul Dumnădzău. Iară celor ce-m slujăsc mie li să va pune nume nou carele blagoslovi-să-va pre pămînt, // că vor blagoslovi pre Dumnădzău pre cel adevărat!”

III 24^t*Prochimen psalom 118, glas 4.*

În calea poruncilor tale alergaiu, cînd lățș inema mea.

*Stih. Mă pune în leage, Doamne, cu calea direptăților tale.**La vecernie. Prochimen 119 psalom, glas 6.*

Cătră Domnul, cînd avui scîrbă, strigaiu și mă audzi.

Stih. Doamne, izbăvește sufletul meu de budze nedireapte și de limbă înșălătoare.

De Bítiiia citenie.46.

Rădicîndu-să Izraíl sîngur și toată avearea lui, veni la Puțul Giurămîntului de jărtvi jărtvă lui Dumnădzău a părintelui său, Isaác. Și-i dzîsă Dumnădzău lui Izraíl în visul noptii dzîcînd: „Iiăcov, Iiăcov!” El dzîsă: „Ce iaste?” Și-i dzîsă lui: „Eu sînt Dumnădzăul

III 24^v părinților tăi; nu te teame a te pugorî la Eghípet, că-n limbă mare te voi face acolo. Eu mă voi pugorî cu tine în Eghípet și eu te voi sui în firșit și Iósif va pune mînuile sale pre ochii tăi.” Deci să sculă Iiákov de la Puțul Giurămîntului și-ncărcară fiii lui Iiákov pre Izraíl¹⁷², părintele lor, și povijia și femeile lor în carăle ce-au trimis Iósif să-l rădice pre îns. Și-ncărcînd avearea lor și toată agonesita ce-ș agonisiră în pămîntul lui Hanaán și veniră în Eghípet Iiákov și fiii săi cu dînsul și toată sãmînta lor, / feții și feții fiilor lui, featele și featele featelor lui și toată sãmînta sa adusă la Eghípet.

Prochimen psalom 120, glas 6.

Domnul să te ferească de la tot răul.

Stih. Rădicat-am ochii miei la munții de unde vine ajutoriul meu.

A Pildelor citenie. *Glava 23.*

III 25^t Fiiule, de va înțeleaptă fi inema ta, veseli-va și pre a mea inemă, și de vor freca budzele tale cuvinte cătră ale meale budze de vor direapte fi. Nu-ț rîhnească inema pre păcătoș, ce-ntru frica Domnului hie toată dzua. Că de le vei pãdzî aceastea fiț-vor nepoț și nedeajdea ta nu să va da în laturi. Audz, hiiul meu, și-nțálept te fă și-ț înderepteadză gîndul inemii tale. Nu hii bețiu la vin, nice tinde sfaturi și de cărni cumpărături, că tot bețivul și curvărețul va meseri și să va îmbrăca în tearfe rupte și-n drantii reale tot somnorosul. Audz, hiiule, pre tatăl ce te-au născut și nu defăima căce au bătrînit maică-ta. Adevărate agoniseaște-ț și nu lepăda dojana și-nțálepciunea și priceaperea. Bine isprăveaște tatăl drept și pre fiul cel înțelept să va veseli inema lui. Să să veselească tatăl tău de tine și să să bucure ceaea ce te-au născut. Dă-m, hiiule, a ta inemă, iară ai tăi ochi ale meale căi să păzască. Oală frîntă iaste casa altuia și puțu iaste strîmt cel strein; acesta, dară, de pripă // va peri și tot călcătoriul de leage să va topi. Cui iaste vai, cui gîlceavă, cui mîhniciuni și prohiburi, cui zdrobituri în deșert; cui-s cu vîntăi ochii? De-au nu celora ce să zăbăvăsc pre la vinuri și celora ce pîndesc unde să fac băuturile? Nu vă îmbătareț în vin, ce vă apropiiaț la oameni drept și voroviț în primblări. Că de-ț vei la cane și la păhară da ochii tăi, mai apoi vei îmbla mai gol decît pilugul. Iară acea mai de-apoi ca de șearpe mușcat s-a lăfi și ca de cherast i s-a răvârșa veninul pre dîns. Ochii tăi cînd vor vedea pre o streină, rostul tău va grăi sucituri și va bolborosî ca-ntr-înema mării și ca cîrmaciul în mare volbură. De-cîia vei dzîce: „Mă bătură și n-am durut, mă fînură rău, iară eu nu știam cînd va hi demineață, ca să viu să cerc cu cine m-oi împreuna.” Hiiule, nu rîhni a bărbaț răi, nice pofti a hi cu dînșii, că în

¹⁷² De fapt, ar trebui să fie *și-ncărcară fiii lui Israíl pre Iiákov, părintele lor*; probabil greșeală de tipar.

minciună chiteaște inema lor și durori budzele lor grăiesc. Cu-nțălepciune să clădește casa și cu sîmțire să-ndirepteadză și cu-nțăleagerea să împlu cămările de toată bogăția de cea scumpă și bună. Mai bunu-i înțăleptul decît cel vîrtucios și bărbatul ce are minte decît un lucrători mare.

Vinerea Țveatonosiilor

Tropar, glas 7. /

III 25^v Nesuferită-i, Doamne, mîniia pre păcătoș îngrozirii tale și nu sîntem vreadnici a zări ș-a ceare de la tine milă, ca nu cu urgia ta, nice cu mînia ta să ne pierdzi pre noi, carii din pămînt cu mîna zidiș.¹⁷³

Prochimen psalom 121, glas 4

Pentru casa Domnului Dumnădzăului nostru.

Stih. Mă veseliiu de ceia ce-m dzîsără: „În casa Domnului să meargem.”

De prorocia Isaiei citenie. *Glava 66.*

Veselește-te, Ierusalim, și bulcuiiț întru dîns, toț carii iubiț pre îns. Bucurați-vă împreună cu dînsul bucurie, toț cîț aț plîns pentru dînsul, ca să sugeț și să vă săturaț de țitele mîngîiarii lui, ca sugînd să vă îndulciț dentr-altul slăvii lui! Că aceastea grăiaște Domnul: „Iată, eu voi pleca într-înșii ca un părău de pace și ca rîul ce undă slavă limbilor. Cuconii lor într-umere să vor rădica și pre genunchi să vor mîngîia și ca pre neștine ce maică-sa îl mîngîie, așea și eu voi mîngîia pre voi. Și în Ierusalim vă veț mîngîia și-ț vedea și vă s-a bucura-vă inema și oasele voastre ca pajiștea vor răsări. Și să va cunoaște mîna Domnului celora ce să tem de însul și va da groază neascultoilor. Iaca, Domnul ca focul va veni și ca volbura – armele lui, să plătească în mînie răscumpărarea sa și izgonirea de la sine în pară de foc; că cu focul Domnului giudeca-să-va tot pămîntul și cu paloșul lui multe trupuri cădzute vor hi de Domnul. Ceia ce să limpedzăsc și să curățăsc prin grădini și denaintea unșorilor¹⁷⁴, ceia ce mănîncă carne de porc și ceale spurcate și șoarecele depreună să vor topi, // dzîsă Domnul, și eu lucrurile lor și gîndul lor îl știu și le voi plăti lor. Iată, ca să strîngu voi veni toate păgînimile și limbile și vor veni de vor vedea slava mea și voi lăsa de la dînșii sămn. Și voi trimite dintr-înșii spășîț în păgîni, la Tharsis și Fud și Lud și Mosóh și la Thovél și în Eláda și la óstrovele ceale departe carile nu mi-au audzîtu-mi numele, nice mi-au vădzutu-mi slava. Și vor vesti slava mea în păgîni. Și vor aduce pre frații voștri de prin toate limbile dar Domnului, cu cai și cocii, cu

III 26^t

¹⁷³ Întregul text al acestui tropar lipsește din exemplarul de la Iași, posibil ca urmare a deteriorării filei.

¹⁷⁴ În exemplarul de la Iași: *ușilor*.

carîte de mîșcoi, cu poclituri, în svînta cetate Ierusalîm, dzîsă Domnul, întru să-m aducă mie fiii lui Izraîl jirtvele sale, cu psalomi de cîntări, în casa Domnului. Și dintr-înș în voi lua popi și diiaconi, dzîsă Domnul; că în ce chip va hi ceriul nou și pămîntul nou carele eu fac să rămîie denaintea mea, dzîce Domnul, așea va sta sâmintă voastră și numele vostru. Și va hi lună din lună și sîmbătă din sîmbătă și va veni toată carnea să să-nchine naintea mea în Ierusalîm, dzîce Domnul. Și vor ieși de vor vedea odolanile¹⁷⁵ oamenilor celora ce călcară poruncile meale; că, dară, viiarmele lor nu va muri și focul lor nu să va stînge. Și vor hi de prăvire a toată carnea.”

Prochimen psalom 122 glas 6.

Miluiăște-ne, Doamne, miluiăște-ne.

Stih. Spre tine rădicai ochii miei. /

III 26^v *La vecernie. Prochimen psalom 123, glas 6.*

Agiutoriul nostru în numele Domnului care feace ceriul și pămîntul.

Stih. Că de n-ar fi că Domnul era cu noi.

De Bîtiia citenie

Părăsî Iiăcov poruncind fiilor săi și-ntindzîndu-ș picioarele în pat, să răpăosă și să adaosă cătră nărodul său. Și cădzînd Iósif pre obrazul părintelui său, îl plînsă și-l sărută. Și porunci Iósif slugilor sale, cioclilor, ceia ce-ngroapă, să-ngroape pre tatăl lui și-l astrucară cioclii pre Izraîl. Și-i împlură lui la patruzăci de dzîle, că așea să numără dzîlele îngropării, și plînsă Eghîptul șeptedzeci de dzile. Și deaca trecură dzilele plînsului, grăi Iósif cătră putearnicii lui Faraon dzîcînd: „De-am aflat har naintea voastră, grăiț la urechile lui Faraon dzîcînd: «Părintele meu m-au giurat dzîcîndu-mi: ‘În mormîntul ce mi-am săpat mie în pămîntul lui Hanaan, acoló mă îngroapă!’ Deci acmu mă voi sui de voi îngropa pre tată-mieu și iarăș voi veni.»”. Și dzîsă Faraon: „Sui de-ngroapă pre tatăl tău, precum te-au giuratu-te.” Și să sui Iósif să-ngroape pre tatăl său și-mpreună să suiră cu dînsul toț ficiorii lui Faraon și bătrînii casii lui și bătrîni a toată țara Eghîptului și toată casa cea mutată a lui Iósif și frații lui și // toată casa lui cea părintască și rudeniia și oile și boii, și-mpreună să suiră cu dîns cară și călărime și să feace oaste mare foarte. Și veniră la Area lui Atád, carea iaste decinde de Iordán, și plînsără plîns mare și tare foarte; și feace plînsul tatălui său 7 dzile. Și vădzură lăcuiitorii pămîntului lui Hanaán plînsul în Area lui Atád și dzîsără: „Plîns mare iaste eghipteanilor.” Drept aceea să numi numele locului acelui Plînsul

III 27^t

¹⁷⁵ În exemplarul de la Iași: *boldanile*.

Eghíptului, ce-i decinde de Iordán. Și-i feaceră lui așea hiii lui Izrail precum le-au poruncitu-le și-l îngropară pre îns acolo de-l dusără fiii lui în pământul lui Hanaán și-l băgară în peștera cea-ndoită ce ș-au cumpărat Avraám în cumpărătură de mormînt de la Efrón Hetteul, împotriva lui Mamvrí. Și să vîrteji Iósif în Eghípet sîngur și cu frații lui și ceia ce-mpreună suisă să-ngoape pre părintele lui. Și deaca vădzură frații lui Iósif că muri tatăl lor, dzîsără: „Nu cîndva să le ție minte de rău Iósif și ne va da noaă cu dare toate realele cealea ce-am arătat lui.” Și venind naintea lui Iósif, dzîsără: „Părintele tău te-au giurat, până a nu să săvîrși, dzîcînd așea: «Spuneț lui Iósif: ‘Iartă-le strîmbătatea și păcatul lor, că vicleane ție arătară!’» Ș-acu priimeăște strîmbătatea șerbilor Dumnădzăului părintelui tău.” Și plînsă Iósif grăindu-ș ei cătră dîns. Și dzîsără: „Iată-ne-i noi ție șerbi.”

III 27^v Și dzîsă lor Iósif: „Nu vă teamereț, / că a lui Dumnădzău sînt eu. Voi aț sfătuit asupra mea spre reale, iară Dumnădzău au sfătuit pentru mine spre bune, pentru ca să fie ca astădz, ca să să hrănească nărod mult.” Și dzîsă lor: „Nu vă teamereț! Eu voi hrăni pre voi și casele voastre.” Și-i mîngîie pre înș și le grăi la inemă. Și să aședză Iósif în Eghípet, el și frații lui și toată casa tatălui său. Și trăi Iósif 110 de ai. Și vădzu Iósif cuconii lui Efrém până la a treia rudă și cuconii lui Mahír, a hiiului lui Manasí, să născură la brațele lui Iósif. Și dzîsă Iósif fraților săi dzîcînd: „Eu moriu. Iară cu cercetare va cerceta¹⁷⁶ Dumnădzău și va sui-vă de la pământul acesta și va băga-vă la pământul carele au giurat părinților voștri Dumnădzău, lui Avraám și Isaác și Iiácov.” Și giură Iósif pre fiii lui Izrail dzîcînd: „Cu socotintă va socoti-vă Dumnădzău și-mpreună veț rădica oasele mele cu voi de-acicea.” Și să săvîrși Iósif fiind de 110 de ai și-l astrucară pre îns în Eghípet.

Prochimen psalom 124, glas 4.

Carii să nădejuiesc în Domnul ca muntele Siónu.

Stih. Nu să va clăti în veaci care lăcuiăște în Ierusalím.

A Pildelor citenie

Fiiule, deșchide al tău rost în cuvîntul lui Dumnădzău și giudecă toate sănătos. Deșchide al tău rost și giudecă drept și răzgiudecă cu giudețul pre // mișel și neputincios. Femeaie bărbată cine va găsí, mai de cinste¹⁷⁷ iaste decît pietrile ceale de mult preț una ca aceea. Să-nvoieșadză inema bărbatului ei de dînsa, una ca aceea de agonesite nu va hi lipsită. Lucreadză¹⁷⁸ bărbatului bune, iară nu reale, preste tot anul. Aflînd lîni și in, feace bune trebuitori cu mînule ei. Să

III 28^r

¹⁷⁶ În exemplarul de la Iași: *cu certare va certa*.

¹⁷⁷ În text, scris *чисте*, greșeală de tipar,

¹⁷⁸ În text, în exemplarul de la Iași, scris *лѣкряжск*.

III 28^v

feace ca corabiia ce împlă neguțătorind, de departe strînge și bogăția. Și să sculă de noapte și deade bucate în casă și lucruri slujnicilor. Vădzînd arătura, o cumpără și din roada ei răsădi moșie. Încingîndu-ș strîns mijlocul ei, rădică brațele sale la lucru. Gustă că iaste bine a lucrarea și nu să stînge lumînarea ei toată noaptea. Mînule ei le-ntinde cătră ceale de folos, coatele ei întărește la fus și ușa ei au deșchis mișelului și roadă au tins neavutului. N-are grije bărbatul ei cînd undeva să zăbăvește, că toț carii-s la dînsa sînt îmbrăcaț cu-ndoite veșminte. Și șubi feace bărbatului ei și de mătase și de șocîrlate și veșminte. Și vederos să face la porț bărbatul ei, oricîndu-ș șeade în horbă cu bătrînii și cu lăcuiorii țării. Viguri feace și le deade văpsitorilor și cingători hananeilor. Vîrtute și bunăcuvîință să-mbracă și să veseli în dzîle de-apoi. Gura ei deșchié cu socotință și cu leage și rînd tocmi limbii sale. Strîmte – cărările caselor ei și bucate cu leane nu mîncă. Crescu / pre cuconii ei și o lăudară pre însă și bărbatul ei o pofăli pre însă: „Multe fiice feaceră puteare, multe agonesiră bogăție, multe aflară slavă; iară tu întreci și covîrșîș pre toate! Mincinoase plăcături și deșartă frîmseată a femeaie nu iaste întru tine!” Că femeaia cu minte blagoslovi-să-va și frica Domnului înseș să o laude. Daț-i ei de roada budzelor ei și să fie lăudat pre la porț bărbatul ei. *Și alaltă slujbă a Prejdesveštenii cumu-i obicina. Și să știe că de astădz nice Mîcenicină, nice Bogorodicină, nice Osmoglasniță să cîntă până la sîmbăta Thomîinii Svîntului.*

Sîmbătă sara, a Stavleflorî

Prochimen. Гѣ въцаріа. ¹⁷⁹

De Bîtiia citenie

III 29^f

Chemă Iiăcov pre fiii săi și dzîsă: „Ia-mblaț de vă strîngeți, să vă spui voaă ce va tîmpina-vă la dzilele de-apoi. Adunați-vă și ascultaț, fiii lui Iiăcov, audzîț pre Izraîl, părintele vostru! Iúdo, tine vor lăuda frații tăi. Mînule tale – în gîrba pizmașilor tăi. Închina-să-vor ție fiii părintelui tău. Pui de leu, Iúda, din vlăstari, hiiul meu, suiși-te. Să culcă de dormí ca leul și ca puiul de leu; cine să-l stîrnească pre îns? Nu va lipsi boiaru din Iúda și povață din stinghile lui // până cînd va veni acela căruia să cruță; și acela-i așteptarea limbilor. Ce-ș leagă la vie mîndzul său și la curpănul viei mîndzul asînelui său. Spăla-va în vin veșmîntul său și în sînge de strugur îmbrăcămîntul său. Veaseli ochii lui decît vinul și albi dinții lui decît laptele.”

De prorocîia lui Sofónie citenie

Aceastea dzîce Domnul: „Bucură-te foarte, hiica Siónului, propoveduiaște, hiică Ierusalîm, veselește-te și te-nvoieșadză cu toată

¹⁷⁹ În limba slavonă în text: „Domnul a împărățit”.

inema ta, hiică Ierusalím! Luă de pregiur tine Domnul strîmbătățile tale, izbăvitu-te-au din mîna pizmașilor tăi. Împărăți-va Domnul în mijlocul tău; nu vei camai vedea rău de-acmu.” În vremea în aceea va dzîce lui Ierusalím Domnul: „Cuteadză, Siónule, nu fi să slăbănoghească mînule! Domnul Dumnădzăul tău în tine putearnicu-i să te mîntuiască. Aduce-va preste tine veselie și-nnoi-te-va întru îndrăgiturea sa și să va veseli în desfătare ca la dzi de sărbătoare. Și va aduna pre cei sfărîmaț; vai de ceta ce-au rădicat asupra ei ocară! Iaca, eu fac întru tine pentru mine, dzîce Domnul, în vremea în aceea și voi mîntui pre acea părăsîță și prea acea urnită oi priimi și voi pune pre înșii în laudă și cu numele vestiț preste tot pămîntul.”

De prorocia lui Zaharie citenie /

III 29^v

Aceasta dzîce Domnul: „Bucură-te foarte, hiică Sion, propoveaduiăște, hiică Ierusalím! Iaca, în pămîntul tău vine ție drept și mîntuind, sîngur blînd și călare pre asîn de supt giug și mîndz tînăr. Răspiiarde-va arme din Efrém și cal din Ierusalím și răspiiarde-să-va arcu războiaș și mulțime de pace din limbi; și va hi mai mare¹⁸⁰ apelor de la mare până la mare și de pîraoă până în obîrșiile pămîntului. Și tu, cu sîngele testamentului tău, scoșeș de slobodzîș legații tăi den groapa ce n-are apă, unde ședea în cetate tare ferecații săborului. Și pentru o dzi a străinicii tale îndoite ți le voi da, dzîce Domnul. Direp ce că mi-am întinsu-te mie-mi, lúdo, ca un arc, împlut-am pre Efrém. Și voi rădica cuconii tăi, Siónule, preste cuconii elinilor și te voi chipăi ca palușul hărțașului. Și Domnul vedea-să-va preste dînș și va ieși ca fulgerul săgeata lui; și Domnul Dumnădzău totputearnicul în trîmbită va bucina și va porceade în turbureala certării sale. Și Domnul totputearnicul cu pavăța îl va sprejeni.”

În svînta Lunea cea mare. Tropariul prorocestvii¹⁸¹

La 6 ceas, glas 6.

III 30^f

Cu suflet înfrînt cădem la svinția ta și ne rugăm ție, mîntuitoriu lumii, că tu ești Dumnădzăul // celora ce să pocăiesc.

Prochimen psalom 125, glas 4.

Cînd va-nturna Domnul prada Siónul.

Stih. Atunce să-mplú de bucurie rostul nostru.

De prorocia lui Izíchiil citenie

Fost-au în al treizezecele an, a patra lună, a cincea dzi a lunii, și eu eram în mijlocul pleaului, pre părăul lui Hovár; și să deșcheiară

¹⁸⁰ În exemplarul de la Iași: *va stăpîni*.

¹⁸¹ În text scris *пророцѣствій*.

ceriurile și vădzuu vederea lui Dumnădzău. În a cincea a lunii, acesta-i al cincelea an a prădzii lui împăratul Ioachím. Și să feace cuvîntul Domnului cătră Iezichiîl, fiul lui Vuzí, preutul, în pămîntul haldeilor, la păraul lui Hovár; și fu pre mine mîna Domnului. Și vădzuu, și ádecă duh rădicîndu-să veniia de la miadzănoapte și nuăr mare într-însul și lucoare împregiur dîns și foc fulgerînd; și la mijlocul lui – ca vederea chihribariului în mijlocul focului. Și strălucoare într-însul și la mijloc, ca o închipuitură a patru vite. Și aceasta li-i vederea lor: închipuire de om într-înse și patru obraze la una și patru aripi la una și stinghile lor – direapte și-mpănate – picioarele lor și scînteii cum fulgeră arama și iușoare – aripile lor. Și mîna de om – dedesuptul aripilor lor de tutepatru părțile lor și obrazele lor și aripile lor, a tutepatru, aproape alta de altă. Și obrazele lor nu să-ntorcea cînd îmbla iale, tot însele denaintea obrazu- / lui lor purcedea. Și-nchipuiciunea obrazelor lor: obraz de om și obraz de leu – na direapta a tutepatru și obraz de vițâl de na stînga a tutepatru și obraz de hultur a tutepatru și obrazele lor. Și aripile lor întinse deasupra a tutepatru, a tot însul doaa îngiugate cătră oalaltă, și doaa acoperiia deasupra trupului lor. Și tot însul denaintea obradului lor purcedea, unde era duhul mărgători mergea și nu să întorcea iale. Și-n mijlocul vitelor vedea era ca jăratecul de foc ardînd, ca chipul făcliilor ce să-mvîrtesc, în mijlocul vitelor, și lucoare de foc și din foc purcedea ca fulgerul. Și¹⁸² vitele mergea¹⁸³ și să vîrtejii ca vedea lui Vezéc. Și vădzuu, și ádecă car pre pămînt aproape de vite a tutepatru și chipul roatelor și făptura lor – ca chipul lui Tharsís. Și schimbăciune în tutepatru și vedea lor și lucrul lor era precum ar hi roată în roată. În tutepatru părțile mergea și nu să vîrtejii cînd iale îmbla, nice dosurile lor, și nălțime era la dînse. Și le vădzuu pre înse și dosurile lor pline de ochi, dimpregiur a tutepatru. Cînd îmbla vitele, îmbla și roatele aproape de dînsele, și cînd să rădica vitele de la pămînt, să rădica și roatele. Oriîncătro nuărul, acoló era și duhul de-a meargerea; purcedea vitele și roatele să rădica cu dînsele, derep ce că duh de viață era în roate. //

III 30^v *Prochimen psalom 126, glas 6.*

III 31^t De nu va Domnul zidi casa, zădar să trudiră ziditorii.

Stih. De nu va Domnul păzi cetatea, zădar au privegheat străjeariul.

La vecernie. Prochimen psalom 127, glas 6.

Blagoslovască-te Domnul din Sión, care feace ceriul și pămîntul.

Stih. Ferice de toț carii sîntem de Domnul.

¹⁸² În text, slova *w* este ilizibilă.

¹⁸³ În text, scris *мартъ*.

De la Ishod citenie

Acestea-s numele fiilor lui Izraíl, căroa întrară la Eghípet depreună cu Iiácov, tatál lor, tot însul cu toată casa lor întrară: Ruvím, Simeón, Leví, Iúda, Isáhar, Zavulón și Veniamín, Dan și Nethalím, Gad și Asir. Iară Iosíf era în Eghípet; și era toate sufletele ceale ieșite din Iiácov, cinci și șeptedzáci. Și să sfírși Iósif și toț frații lui și tot rodul acela. Iară fiii lui Izraíl crescură și să mulțíră și țărănoș să feaceră și să-ntăriia foarte și-mmulți pământul pre înș. Și s-au sculat împărat altul pre Eghípet, carele nu știa pre Iósif. Și dzísă neamului său: „Iaca neamul fiilor lui Izraíl, mare mulțime, și-i mai tare decît noi. Ce ie-mblaț să-i măiestrim, să nu să cîndva înmulțască și cînd ni să va tímpla / război, s-or adaoge și ei cătră pizmașii și, biruindu-ne, vor ieși din țara noastră.” Și le pusără lor pristavi la lucruri, ca să-i supere cu răul lucrurilor. Și zidiră trei cetăți tari lui Faraon, pre Pithó și pre Ramesí și pre On, carea-i Cetatea soarelui. Și pre cît pre înșii smeriia, pre-atîta mai mulț să făcea și să-ntăriia foarte. Și era în greață eghipteanii fiilor lui Izraíl și făcea silă eghipteanii fiilor lui Izraíl, cu de-a sila, și muncită viață le făcea cu lucrurile ceale greale a lutului și-a cărămidelor și cu toate lucrurile ceale ce-s la cîmpi și preste toate lucrurile cu carile îi șerbiia pre înș cu de-a sila. Și dzísă împăratul eghipteanilor moașelor ovreiești, numele uniia – Sepfóra și numele ciia a doa - Ful, și le dzísă: „Cînd moșit pre evreaice și sînt cătră născut, de va hi făt, să-l omorît, iară de va hi fată să o cruțat.” Și să temură moașele de Dumnădzău și nu feaceră precum le porunci împăratul Eghíptului și cruța iale feții. Și chemă împăratul Eghíptului moașele și le dzísă: „Ce-i aceasta de feacat lucrul acesta și cruțat de înviaț feții?” Și dzísără moașele lui Faraon: „Nu ca muierile eghipteancile, așea și muierile evriancile, că nasc mainte pîn-a nu-ntra la dînsele moașele.” Și năștea și bine făcea Dumnădzău moașelor și să-nmulțiaa nărodul și să-ntăriia foarte.

Prochimen psalom 128, glas 8. //

III 31^v Blagoslovimu-vă pre voi în numele Domnului.

Stih. De dease ori mă luptară din tinireătea mea.

De Iov citenie

Un om oarecarele era în țara Avsítidei, căruia-i numele Iov. Și era omul acela fără prihană, drept adevărat, lui Dumnădzău cinstitoriu, depărtîndu-să de la tot viclean lucru. Și i să feaceră lui feț șapte și feate trei. Și era dobitoacele lui, oi șapte mii, cămile trei mii, părechi de boi cinci sute, asîni parte fâmeiască de păstură cinci sute; și slujbă multă foarte și lucruri mari avea pre pământ. Și era omul acela de bună rudă, de-a celor de la a soarelui răsărite. Și făcînd primblări fiii lui unii cătr-alalț, făcea mease în toate dzile, luînd depreună cu sine și pre ceale trei surori ale lor să mănînce și să bea cu dînș. Și deaca să-mplea

III 32^v

dzilele petrecăinii, trimeea Iov de-i curățîia și, sculîndu-să dimineață, aducea jirtve pentru dînș pre numărul lor și un vițel drept păcat pentru sufletele lor. Că dzîcea Iov: „Să nu cîndva fiii miei în inema lor vicleane vor hi gîndit spre Dumnădzău.” Așea făcea Iov toate dzilele vieții lor. Și fu ca dzua aceasta și veniră îngerii lui Dumnădzău să stea în dvorbă denaintea Domnului și dracul veni cu dînș. Și dzîsă Domnul cătră dracul: „Dincătro veniș?” Și răspundzînd dracul Domnului, dzîsă: „Cutrierînd pămîntul și călcînd supt- / ceriul am venit.” Și dzîsă Domnul: „Luaș aminte în gîndul tău supra slugii meale Iov, că nu iaste protivnic lui de cît îs pre pămînt, om fără prihană, dirept adevărat, lui Dumnădzău cinstitoriu, depărtîndu-să de tot vicleanul lucru?” Și răspundzînd dracul și dzîsă înaintea Domnului: „Au doară în dar cinsteaște Iov pre Dumnădzău? De au nu tu îngrădiș ceale dinlontru și ceale din afăra casii lui și ceale din afăra tuturor ce sînt a lui, din giur împregiur, lucrurile mînului lui le blagosloviș și dobitoacele i le multe fecesș pre pămînt? Ce iani slobodz mîna ta și atinge toate cîte are, au doară nu în față te-a blagoslovi!” Și dzîsă Domnul cătră dracul: „Iată, toate cîte sînt a lui la mîna ta le dau; iară de dînsul să nu te atingi.” Și ieși dracul de la față Domnului.

Și Prejdesveštenna cu Evanghelie ВЪВРЪАМЪ ѠНО СЕДАЦИѢ ИСЪСОВИ¹⁸⁴,
și marț și miercuri. Și mîncăm fără hertură până la Gioi Mari.

Marțea cea mare, la 6 ceas.

Tropariul Prorociei, glas 1.

Căroră fără număr sînt greșiț, de biv iartă, Mîntuitoriule, și ne spodobeaște fără de osîndă să ne-nchinăm la svînta ta înviere prin rugările a preacurata ta Maică, sîngur multmilostivule.

Prochimen psalom 129, glas 4. //

III 33^t

Că la Domnul îi mila și multă-i la dînsul izbăvire.

Stih. Dintr-adîncuri strigaiu ție, Doamne.

De prorocia lui Iezîchiil citenie

Cînd îmbla vitele, îmbla și roatele, și cînd sta iale, sta, și cînd să rădica iale de la pămînt, să rădica cu dînșele și roatele, că duh de viață era-n roate. Și-nchipuitură era asupra vitelor ca un ceriu, ca o vedeaere de cristal strașnic întins preste aripile lor deasupra; și dedisuptul ceriului aripile lor întinse tropotîndu-să alta de altă, a tot înse doaa împreunate, acoperîndu-ș trupurile sale. Și audziiam glasul aripilor lor ca glasul de apă multă, ca glasul lui Dumnădzău - sad daî destul cînd mergea iale, glasul tropotului ca glasul de oaste; și cînd sta iale,

¹⁸⁴ În limba slavonă în text: „În vremea aceea, șezînd ai lui Iisus”.

odihniia aripile lor, că ádecă glas ieșiia de deasupra ceriului celui deasupra capetelor lor, și cînd sta iale să slobodziia aripile lor. Și din sus de ceriul celui supra capului lor, ca vedearea pietrii zamfirului, și-nchipuire de scaun deasupra lui; și pre închipuitura scaunului – închipuire ca chipul de om din sus. Și vădzuiu ca vedea de chihribariu, ca vedea de foc dinlontrul lui împregiur și de la vedea mijlocului în sus; și de la vedea mijlocului în gios vădzui vedea de foc și strălucoarea lui împregiur ca vedea de curcubău cînd iaste în nuăr la dzua de ploaie, așa-i iaste vedea strălucorii dimpregiur. Aceasta-i vedea închipuiri slăvii Domnului. /

III 33^v

Prochimen psalom 130, glas 4.

Nedejduiască Izraíl pre Domnul, de de-acmu și până în veaci.

Stih. Doamne, nu s-au înălțat inema mea.

Sara la vecernie, văhod cu evanghelie. Și după Sveatetihii prochimen psalom 131, glas 6.

Scoală-te, Doamne, la odihneala ta, tu și chivótul svințeniei tale.

Stih. Pomeneaște, Doamne, pre Davíd și toată blîndeața lui.

A Ishodului citenie

Să pogorî fiica lui Faraon să să scalde în părău și slujnicile ei îmbla pre lîngă părău. Și vădzînd un săcriiaș la stuh, trimisă pre slujnica de-l scoasă. Și deschidzîndu-l, veade cucon plîngînd în coșciug de papură. Și-l cruță fiica lui Faraon și dzîsă: „De cuconii evreilor iaste acesta.” Și dzîsă sora lui featei lui Faraon: „Vrea-vei să-ț chem o femeaie aplecătoare din evrei și-ț va apleca cuconul?” Și dzîsă ei fata lui Faraon: „Pasă¹⁸⁵.” Și îmblă tinireaoa de chemă pre maica cuconului, și dzîsă cătră dînsa fata lui Faraon: „Să-mi păzăști cuconul acesta și să mi-l apleci, iară eu îț voi da sîmbriia.” Deci luă femeaia pre cucon și-l aplecă. Și deacă să îmbărbătă cuconul, îl dusă la hiica lui Faraon și-i fu ei în loc de ficior. Și pusă numele lui Moiséi, dzîcînd: „Dintr-apă l-am scosu-l.” //

III 34^t

Prochimen psalom 132, glas 4.

Iată cîtu-i de bun și cîtu-i de frumos, ca ceaea ce-i a petreace frații dempreună.

Stih. Ca mirul pre cap ce să pugoară pre barbă.

De-a lui Iov citenie

Fost-au ca dzua aceasta, și fiii¹⁸⁶ lui Iov și hiicele lui mînca și bea în casa fratelui lor celui mai mare; și ádecă un vestitori veni la Iov și

¹⁸⁵ În text, scris *насе*, greșeală de tipar.

¹⁸⁶ În text, scris *дѣти*, greșeală de tipar.

dzîsă lui: „Părechile boilor era și prăsturile asinilor păștea aproape de dînse; și venind prădătorii, le prădară și pe ficiorii îi ucisără în rostul sabiilor¹⁸⁷. Și scăpaiu eu sîngur și veniuu să-ț dau veaste.” Încă acesta grăind, alt vestitori sosî la Iov, dzîcînd lui: „Foc cădzu din ceriu pre pămînt și arsă oile, și pre păstorii îi arsă așijderea. Și scăpaiu eu sîngur și veniuu să-ț spuiu.” Încă acesta grăind, alt vestitori veni la Iov și dzîsă lui: „De haldei călărime ne-au lovit de trei părț ș-au încungiurat cămilele și le-au prădat și duvalmii au ucis în sabii. Și scăpaiu eu sîngur și veniuu să-ț spuiu.” Încă acesta grăind, alt vestitori veni la Iov dzîcînd: „Fiii tăi și fiele tale mîncînd și bînd la hiul tău, fratele lor cel mai mare, de năprasnă vînt mare veni de la pustie și lovi în patru cornurile casii; și s-au răsturnat casa pre cuconii tăi de muriră. Și scăpaiu eu sîngur ș-am venit să-ț dau veaste.” Așea deaca audzî Iov, să sculă și / rupsă hainele sale și tunsă chica capului său și turnă țărînă pre capul său; și cădzu la pămînt de să închină Domnului și dzîsă: „Însumi gol am ieșit din pîntecele maică-mea, gol mă voiu și duce acolô. Domnul au dat, Domnul au luat; precum Domnului i-au părut, așea s-au și făcut. Fie numele Domnului blagoslovit în veaci!” Într-aceastea în toate ce să tîmplară lui n-au greșit Iov înaintea Domnului, nice în budzele sale, și nu deade nebulie la Dumnădzău.
Da-se-a Исправіи¹⁸⁸ și Evangheliia cu Prejdesveștena.

III 34^v

Miercurea cea mare la 6 ceas

Tropari, glas 2.

Astădz, acel viclean s-au strîns săbor și asupra Svințiii¹⁸⁹ tale deșearte să învăță. Astădz din voroavă lațul Iúda și-l aravoneaște, iară Caiiáfa fără de voie mărturiseaște că unul pentru toț priimești patima¹⁹⁰ de voie. Îzbăvitoriul nostru, Hristoase¹⁹¹ Dumnădzău, slava ție.

Prochimen psalom 133, glas 4.

Blagoslovască-te Domnul din Siôn și să vedz bunurile Ierusalîmului.

Stih. Iată, acmu blagosloviț pre Domnul, toț¹⁹² șerbii Domnului.

De prorocia lui Iezechiil citenie

III 35^t Dzîsă Domnul cătră mine: „Ficior de om, trimițu-te eu cătră casa lui Izrail ceaea ce mă amăreaște, carii // mă amărîră înșis; și părinții lor

¹⁸⁷ În text, scris *савіи*.

¹⁸⁸ În limba slavonă în text: „Îndreaptă”.

¹⁸⁹ În text, scris *свѣцій*.

¹⁹⁰ În text, scris *пѣтина*, greșeală de tipar.

¹⁹¹ În exemplarul de la Iași, scris *христѣ*.

¹⁹² În text, scris *шѣцѣ*, greșeală de tipar.

să lepădară împrotiva mea până în dzua de astădz. Și oameni aspri cu obrazele și vârtoș de inemă să feaceră; eu te trimiț cătră dînș, și să le dzîci lor: «Aceastea grăiaște Domnul!» Doară ei vor audzi și doară s-or teame, că iaste casa amărîtoare, și să cunoască că proroc ești tu în mijlocul lor. Și tu, ficior de om, să nu te temi de dînș, nice să te spari de obrazul lor, că să vor întărîta și să vor pune asupra ta înpregiur și-n mijloc de scorpii tu petreci; și de cuvintele lor să nu te temi și de obrazul lor să nu te spari, drep ce că iaste casă amărîtoare, și tu, ficior de om, vei grăi cuvintele mele cătră dînș. Și tu, fiule de om, ascultă-mă care-ț grăiesc cătră tine și nu hii amărîtori ca și casa cea amărîtoare! Cască gura ta și mănîncă cealea ce eu voiu da ție!» Și ádecă mîná întinsă spre mine, și-ntr-însă vălătuc de hîrtie; și o dezvălătuci denaintea mea și-ntr-însă scrisă era de din față și din dos și scriia într-însă boacet și goid și vai. Și dzîsă cătră mine: „Fiiule de om, mănîncă vălătucul acesta și pasă și grăiaște fiilor lui Izraíl!” Și deșcheié gura mea și mă hrăni cu vălătucul acela și dzîsă cătră mine: „Hiiule de om, gura ta va mînca și pîntecele tău s-a sătura de vălătucul acesta ce-i în tine.” Și-l mîncaiu și să feace în gura mea ca marea de dulce. /

III 35^v *Prochimen psalom 134, glas 4.*

Ceia ce vă teamet de Domnul, blagosloviț pre Domnul.

Stih. Lăudaț numele Domnului, lăudaț, șerbii Domnului.

Miercuri la vecernie.

Văhod cu Evanghelie Sveatetihii.

Prochimen psalom 135, glas 4.

Mărturisiți-vă Dumnădzăului ceriului, că-i în veaci mila lui.

Stih. Mărturisiți-vă Dumnădzăului Dumnădzăilor, că-i în veaci mila lui.

De-a Ieșitului citenie

În dzilele multele acealea, mare deaca să feace Moisi, ieși la frați săi, la fiii lui Izraíl, și socotind durearea lor, vădzu pre un om eghiptean bătînd pre un evreu de ai săi fraț, fiii lui Izraíl. Și oglindindu-să dincoace și dincoleá, nu vedea pre nime și, ucigînd pre eghipteanul, îl ascunsă în nășp. Și ieșind a doa dzî, vădzu pre doi bărbaț evrei bătîndu-să și dzîsă celuia ce asupria: „Pentru ce tu baț pre de-aproapele?” Iară el dzîsă: „Cine te-au pusu-te boiarin și giudecători preste noi? Au doară să mă ucidz și-i voia, în ce chip uciseș ieri pre eghipteanul?” Și să temu Moisi și dzîsă: „De s-au așea vederat făcut cuvîntul acesta!” Și audzi Faraon cuvîntul acesta și cerca să ucigă pre Moisi. Și să dusă Moisi de la fața lui Faraon și lăcui în pămîntul lui Madiiám; și deaca veni la pămîntul // lui Madiiám, ședzú la puțu. Iară popa lui Madiiám avea șeapte feate de păștea oile tatălui lor. Și venind,

III 36^t

scotea până împlea adăpătorile ca să-ș adape oile tatălui lor; iară venind păstorii, le-mpinsără. Și sculîndu-să Moisi, le izbăvi și le scoasă apă și adăpă oile lor. Și deaca mearsără la Raguíl, tatăl lor, el le dzîsă: „Ce-i aceasta de-aț sîrguit de-aț venit astădz?” Iară iale dzîsără: „Un om eghiptean ne-au izbăvit de păstori și ne-au scos apă ș-au adăpat oile noastre.” Iară el dzîsă featelor sale: „Dară unde iaste și direp ce așea lăsat pre omul? Chemațî-l, dară, pre îns, ca să mănînce pîine!” Și să așădză Moisi la omul și-i deade pre Simfóra, pre hiică-sa, lui Moisi să-i hie femeaie. Și luînd în pîntece femeaia, născu făt și numi numele lui Moiséi Ghirsán, dzîcînd: „Că nemearnic sînt în țară streină.” Iară numele lui al doile numi Eliezér, „Că Dumnădzăul părintelui meu, agiutoriul meu, și m-au izbăvit-mă din mîna lui Faraon.”

Prochimen psalom 136, glas 4.

Doamne, mila ta-i în veaci, lucrurile mînului tale nu le treace.

Stih. Mărturisi-mă-voi ție, Doamne, cu toată inema mea, și denaintea îngerilor voiu cînta ție.

De Iov citenie

III 36^v Fost-au ca dzua aceea și veniră îngerii lui Dumnădzău să dvorească înaintea Domnului și dracul – în mijlo- / cul lor. Și dzîsă Domnul cătră drac: „Dincătro tu vii?” Și dzîsă dracul înaintea Domnului: „Cutrierat-am suptceriul și-mpregiur am călcat pămîntul ș-am venit.” Și dzîsă Domnul cătră drac: „Ia aminte cu gîndul tău de sluga mea Iov, că nu iaste ca dînsul de cîț-îs pre pămînt om potrivnic lui, fără prihană, drept adevărat, lui Dumnădzău închinători, depărtîndu-să de la tot răul. Și-ncă să depărteadză de mînie, iară tu dzîsăș avearea lui de s-au stricat în zădar.” Și apucînd dracul, dzîsă cătră Domnul: „Coajă pentru coajă! Și toate cîte are omul va da pentru sufletul său. Iară de nu, ian trimite mîna ta și atinge de oasele lui și de cărnile lui, oare nu te va din față blagoslovi?” Și dzîsă Domnul dracului: „Iată că țî-l dau pre dînsul, numai sufletul lui să-l ferești.” Și ieși dracul de la față Domnului; și lovi pre Iov cu zgaibă ustunoaie de la picioare până la cap. Și luă Iov scoică ca să-ș radză punoaiele sale; și el ședea în gunoi denafară de cetate. Și vreamă multă deaca trecu, dzîsă lui Iov femeaia lui: „Până cînd vei aștepta dzîcînd: «Iacă, voi îngădui vreamă încă puțintea așteptîndu-mi nedeajdea spăseniil¹⁹³ meale»? Iată că ț-au peritu-ț pomana de pre pămînt, hiii tăi și hiile tale, a pîntecelui meu munci și durori, carele în deșert am trudit cu osteneale; iară tu sîngur în punoaie de viermi ședz de mîi noaptea afară la senin, iară eu – rătăcîță izbealește și lucrătoare din loc în loc cutrierînd și casă din casă, așteptînd pre // soarele cînd va apune ca să mă hodinesc de trudă

III 37^t

¹⁹³ În text, scris *спъсеній*.

și de osteneale și de ceale ce m-au cuprins munci carile acmu mă țin. Ce dzî ceva cuvînt cătră Domnul și mori!” Iară el, căutînd asupra ei, dzîsă: „Derep ce ca una din ceale fără de minte muieri grăiș așa? Că de-am ceale bune priimit din mîna Domnului, dară ceale reale să nu suferim?” Într-aceastea în toate ce să tîmplară lui nu greși Iov nice în budzele sale și nu deade nebunie lui Dumnădzău.

De-acii da-se-a исправитъ și Evangheliia și Prejdesveštena.

La svînta Gioi Mari, la pîrvîi ceas

Tropari, glas 3.

Cela ce fuseș bătut cu palma preste obraz pentru rodul omenesc și nu te-ai mîniat, izbăveaște din stricat viața noastră, Doamne, și ne mîntuiaște.

Prochimen, glas 1.

Cunoască limbile că numele ți-i Domnul.

Stih. Dumnădzău, cine să va asămăna ție?

De prorocia Ieremiéi citenie

III 37^v

Doamne, arată-mi și să cunosc; atuncea vădzuu năsliturile lor. Iară eu, ca un miel fără de rău dus la giungheare, n-am cunoscut că asupra mea gîndiră gînd viclean dzîcînd: „le-mblaș să bîgăm lemn în pînea lui / și să-l sfărîmăm din pămîntul viilor și numele lui să nu să camai pomenească!” Domnul puterilor giudecă drept, iscodind inemile și rărunchii¹⁹⁴; vedea-aș acea de la tine răscumpărare într-înșii, că spre tine descoperiiu dereptarea mea. Drept aceasta, aceastea grăiaște Domnul supra bărbaților Anaftóth, ceia ce cearcă sufletul meu, ceia ce dzîc: „Nu vei proroci pre numele Domnului; iară de nu, muri-veri în mînule noastre!” Drept aceasta, aceastea dzîce Domnul puterilor: „Iată, eu voi cerceta preste dînș; tinireii lor în sabie vor muri și fiii lor și fiucele lor să vor sfîrși în foame; și rămășiță nu le va hi lor, că voi aduce reale supra lăcuiitorilor Anaftóth în anul cercetării lor!” Drept ești, Doamne, și voi răspunde, însă giudeaște voi grăi cătră tine: Ce iaste că calea necurașilor sporeaște? Sporiră-să toș carii calcă giurămînturile. Plîntatu-i-ai și rădăcinară-să, feacără cuconi și feacără roadă. Aproape ești tu, Doamne, de gura lor și departe de crierii lor. Și tu, Doamne, cunoști-mă, știi-mă ș-ai ispitit inema mea naintea ta. Strînge-i de-i grămădeaște ca oile la giunghiat și-i curăteaște pre înș în dzua giungherii lor, până cînd să plîngă pămîntul și iarba toată a cîmpului să seace de răutățile lăcuiitorilor pre pămînt. Periră dobitoacele și pasările, că dzîsără: „Nu va vedea Dumnădzău căile noastre!” Ție picioarele țe-aleargă și deznoda-te-vor. // Strînge toate jigăniile cîmpului

III 38^t

¹⁹⁴ În text, scris *рѣрѣнкі*.

și să vie să o mănînce pre însă. Păstorii mult stricară viia mea, scîrnăviră partea mea, deaderă partea mea cea dorită în pustie necălcată, pusă-ră-o în perire de pierzare. Că aceastea dzîce Domnul: „Pentru toț vecinii cei vicleani ce să ating de ocina mea care-am împărțit poporului mieu, lui Izraîl, iaca, eu voi zmîci pre îns de la pămîntul lor și casa Iúdei voi scoate din mijlocul lor. Și va fi, deaca îm voi scoate pre înșii, voi întoarce și voi milui pre îns și voi sălășlui pre înșii cineș la moșia sa și cineș la pămîntul său.”

Prochimen, glas 8.

Făgăduiț și daț Domnului Dumnădzăului nostru.

Stih. Știut iaste în Iudéa Dumnădzău, în Izraîl mare numele lui.

¹⁹⁵ *Să să știe că Litiia de acmu să opreaște până la Dumineca Thominii.*

La Gioi Mare, după Văhod cu Evangheliia și Sveatetiții, cîntat:

Prochimen, glas 1.

Scoate-mă, Doamne, de omul viclean.

Stih. Cariî gîndiră strîmbătate.

De la Ishod citenie

III 38^v

Dzîsă Domnul cătră Moisi: „Pugori de mărturiseaște poporului acestuia și să-i curățâști astădz și mîne și să-ș lea cămeșile lor și să fie gata dzua a treia, că în dzua a treia să va pugorî Domnul pre muntele / lui Siná, denaintea a tot nărodul. Și să osăbești nărodul împregiur, dzîcîndu-le: «Luaț aminte pre sine să nu vă suiț în munte, nice să vă atingeț la ceva de dînsul, că tot fiecine ce s-a atinge de munte cu moarte să va sfîrși. Să nu să atingă de dînsul mîna, că cu pietri împroșcat s-a ucide sau cu săgeț să va săgeta; ori de-a hi om, ori dobitoc, nu va fi viu. Iară deacă să vor treace glasurile și trîmbitele și nuărul s-a treace de la munte, ei să vor sui pre munte.»” Și să pugorî Moiséi la nărod de la munte și i-au svințitu-i și-ș lăură veșmintele; și dzîsă nărodului: „Fiț gata, trei dzile să nu întraț la femeaie!” Iară cînd fu a treia dzî, făcîndu-să demineață, să feaceră glasuri și fulgere și nuăr neguros pre muntele lui Siná, glas de trîmbită răsuna tare. Și să înfricoșară tot nărodul ce era în tabără. Și scoasă Moiséi nărodul în tîmpinare lui Dumnădzău din tabără și-i stătură supt muntele lui Siná. Iară muntele Sináiul să fumăga cu totul, drep ce să pugorî Dumnădzău pre dînsul cu foc. Și să suia fumul ca văpaia de cuptoriu și să spărié tot nărodul foarte. Și să feaceră glasurile trîmbitei întrecînd camai tare foarte. Moisi grăiia, iară Dumnădzău răspundea lui cu glas.

Prochimen, glas 7.

Scoate-mă din vrăjmașii miei, Dumnădzău.

¹⁹⁵ În text, această indicație liturgică este marcată printr-o cruce.

III 39^r *Stih.* // Izbăveaște-mă de carii lucrează fărăleage.

De Iov citenie. *Glava 31.*¹⁹⁶

Dzîsă Domnul lui Iov prin vivor și prin negură: „Cine-i acesta ce ascunde de mine sfat, fiind graiuri în inemă, de mine-i pare că va ascunde? Încinge-ț ca un bărbat mijlocul tău, întreba-te-voi și tu să-m răspundz: Unde erai cînd am urdzît pămîntul? Spune-mi, de știi priceapere. Cine au pus măsurile lui, de știi, sau cine-i acela ce-au întins șvara preste dîns sau pre ce sînt stîlpii lui înfiț? Cine-i, dară, acela ce-au pus piatră de ugolniță preste dîns? Cînd să feaceră stealele, lăudară-mă cu glas toț îngerii miei și mă cîntară. Ș-am îngrădit marea cu porț cînd năvăliia pornită și din pîntecele maică-sa ieșia de purcedea; pus-am, dară, ei nuăr îmbrăcămînt și cu negură ca-n scutec o am înfășat. Pusu-i-am ei și hotară, puind pregiur dînsă zăvoară și porț, și i-am dzîs: «Până aciiia să mergi și să nu te urci să treci, ce întru tine-ț să ți să sfărîme valurile.» Au doară pre tine am orînduit lumina demineții, iară luceafărul știe al său rînd, a te apuca de aripile pămîntului, a scutura necurații de pre dînsul. Dară tu luaș den pămînt lut de plăzmuiș viețuitoriu și grăitoriu pre însul pusăș pre pămînt? Luat-ai, dară, de la necurații lumina, brațul, dară, trufașilor zdrobitu-l-ai?

III 39^v Mărs-ai pre pămîntul mării, dară în urmele pră- / păștii primblatu-te-ai? Dară deșchidu-ți-să de frică porțile morții și portarii iadului, vădzîndu-te, spăriiatu-s-au? Socoteaște cu mintea latul supceriului și-m spune carea cîta iaste? Și-n care pămînt lăcuiăște lumina ș-a-ntunearecului carele-i locul? Au duce-mă-vei în hotarale lor? Au doară și știi cărările lor? Știut-ai, dară, atunci, că vei să te naști, dară numărul anilor tăi cîtu-i de mult?”

Glava 42, 1.

Și răspundzînd Iov Domnului, dzîsă: „Știu că toate le poț și nemică nu-i să nu ți să poată. Dară cine-i să ascundză de tine sfat? Cela ce să cruță de cuvinte, și de tine îi pare că va ascunde. Dară cine mi-a spune acealea ce nu vădzusăm mari și minunate, carile nu știusăm? Ascultă-mă, dară, Doamne, ca și eu să grăiesc, că întreba-te-voi, dară tu mă învață. Că cu audzul urechii audziiamu-te dintăi, iară acmu ochiul meu vădzutu-te-au.”

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 50.*

Domnul îm dă limbă de dojeane, ca să cunosc cînd să cade a dzîce cuvînt. Pusă-mă demineată, demineată, adaosu-mi-au ureache de audzît și dojana Domnului îm deșchide urechile; iară eu nu preaget, nice priceesc. Spatele mele datu-le-am în bătăi de rane, iară fălcile mele – în izbituri de palme; iară fața mea n-am întors de rușinea

¹⁹⁶ În Biblia sinodală actuală: 38,1.

III 40^r șchiopiturilor. Și Domnul agiutoriu mie fu. Drept aceasta, nu m-am dat în laturi, ce am // pus obrazul meu ca o vîrtoasă piatră ș-am cunoscut că nu m-oi rușina, că să apropie cela ce mă feace drept. Cine-i acela ce-a să mă giudece? Stea cu mine depreună. Și cela ce-a să mă giudece apropiadze-să la mine. Iaca Domnul, Domnul agiuta-m-va; și cine-i să-m facă rău? Iaca, toț voi ca o haină vechi-vă-veț și ca moliia va mînca pre voi. Cine-i în voi de să teame de Domnul asculte glasul cuconului lui! Aceia carii să duc la-ntunearc și nu iaste la dînș lumină, nedejduiți-vă pre numele Domnului și vă rădzîmaț pre Dumnădzău! Iată că toț voi foc ardeț și întăriț văpaie; păsați-vă cu lumina focului vostru și cu văpaia carea aț aprins. Pentru mine să feaceră aceastea voaă; în voie rea adormi-veț!”
Diaconstele și Aghios și Prochimenul Apostolului, glas 7.

Boiarii să strînsără depreună.

A ce să zborîră limbile și năroadele?

Apostol la Corintheani, glava 1.

Fraților, eu am luat de la Domnul aceaea ce-am și dat voaă. Că Domnul Iisus.

La ceasurile a Svînta Vinerea Mare le-au tocmit Svîntul Chiril de Alexândriia.

*La 1 ceas. Psalom 5 Гли моѡ̀ și 2 Вѣскѡ̀ шепѡ̀шесѡ̀ ѡ̀зыци și 21 Бѣ бѣ моѡ̀ вѣимими.*¹⁹⁷

Și după Aliluia, tropariul, glas 1. /

III 40^v Răstignindu-te pre cruce, Hristoase, s-au surupat năsilnicia; s-au călcat putearea vrăjmașului, că nice înger, nice om, ce însuț, Doamne, mîntuitu-ne-ai, slava ție.

*Și după чтогѡ̀ наречемь*¹⁹⁸ *cîntăm ceaste stihire, poftorindu-le cu stihuri, glas 6:*

Astădz, a besearicii catapetazmă în probrăzală s-au despicat celor călcători de leage și ale sale radze soarele ascunde, pre stăpînul vădzînd răstignit.

Vers și stih:

*Вѣскѡ̀ шепѡ̀шесѡ̀ ѡ̀зыци и людіе подчѡ̀шесѡ̀ пѣрѣпнимь.*¹⁹⁹

Ca oaia spre giungheare te trăseș, Hristoase împărate, și ca un miel nezlobiv te bătuș cu piroane pre cruce de călcătorii legii bărbaț pentru păcatele noastre, om iubitoriule.

¹⁹⁷ În limba slavonă în text: „Graiurile mele”, „Pentru ce se întăritară neamurile”, „Doamne, Dumnezeuul meu, ia aminte la mine”.

¹⁹⁸ În limba slavonă în text: „Cum te vom numi”.

¹⁹⁹ În limba slavonă în text: „Pentru ce s-au întăritat neamurile și popoarele au cugetat cele deșarte?”.

Verș cu stih: Пре^Aспáше цїріе зѣмстіи ѿкнáси съврáшася.²⁰⁰

Slava, glas 8.

Celora ce te prinsără, bezaconnici răbdînd, așa le strigai, Doamne: „Săvai c-aț lovit pre păstoriul ș-aț împrăștiat 12 oi, ucenicii miei, puteam mai mult de 12 leghioane a aduce de îngeri; dară îndelung răbd, ca să să plinească cealea ce-am spus voaă prin prorocii miei, ceale neștiute și ascunse. Doamne, slava ție.”²⁰¹

Ииѣѣ²⁰² *iară aceasta. Și prochimenul prorociei, glas 4.*

Inema lui adunat-au șie fărăleage.

Stih. Ferice de care ia aminte spre mișel și measer.//

III 41^r

Din prorocia Zahariei citenie. *Glava 11.*

Aceastea dzíce Domnul: „Lua-voi varga mea cea bună și oi lepăda-o, ca să stric legătura mea carea am legat cătră toate năroadele pămîntului. Și să va strica în dzua aceea și vor cunoaște hananeii pre oile ceale străjuite mie, derep ce cuvîntul Domnului iaste. Și voi dzíce eu cătră dînșii: «De iaste bine naintea voastră, daț stăfînd plata mea sau vă apăraț!» Și postăfîră plata mea treidzăci de arginț. Și dzisă Domnul cătră mine: «Bagă-i în topitoare și caută, oare iscusit iaste în ce chip fuiu iscusit pentru dînșii.» Și luaiu cei 30 de arginț ș-am socotit și i-am băgatu-i în casa Domnului în topitoare, precum mi-au poruncitu-mi Domnul.

Apostolul cătră Galateani, 6, 14.

Fraților, mie să nu-m fie a mă lăudarea, numai cu crucea Domnului Iisus, prin care mie lumea s-au răstignit, și eu lumii.

И прóчяа.²⁰³

*Și Evanghelie din Matthei, оѣпрѣ же вѣвшѣ, 27, 1 conețul Ииáпи ѣиѣ Зеведѣцѣвѣ*²⁰⁴ 26.

*Și стóпимоя și при стѣое.*²⁰⁵ *Și condacul, glas 8:* Acel pentru noi pre cruce răstignit veniț toț să lăudăm; că pre însul deacă-l vădzu Máriia pre lemnu, și grăiia: „Săvai că și cruce suferi, tu-m ești fiul și Dumnădzăul meu.”

²⁰⁰ În limba slavonă în text: „Înainte au stat împărații pămîntului și căpeteniile s-au adunat”.

²⁰¹ În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române, Iași, colțul acestei pagini este rupt.

²⁰² În limba slavonă în text: „Și acum”.

²⁰³ În limba slavonă în text: „Și celelalte”.

²⁰⁴ În limba slavonă în text: „Făcîndu-se dimineață”, „și mama fiilor lui Zevedeu”.

²⁰⁵ În limba slavonă în text: „Pașii mei”, „Sfinte Dumnezeule (Trisaghion)”.

III 41^v *Și гн пѣмиди 40. Și иже навѣсѣкѣ вѣрѣмѣ. Slava. / Ииѣ... Чеѣнѣ ишжѣ хѣрѣвѣмѣ. Pora: Бже ѡцѣдрѣнѣ; Хѣ свѣѣ иѣспинѣ.*²⁰⁶
*La 3 ceas sînt psalomii 33: Сжди Гди ѡбидѣцихѣмѣ și psalomul 108: Бже хѣбалжѣмѣ непрѣмжѣчѣ și psalom 50: Помилѣдимѣ Бже.*²⁰⁷ *Slava... Ииѣ... Alliluia. Tropar glas 6:*

Doamne, osîndiră-te jidovii de moarte, viața a tuturor. Ceia ce Marea Roșie cu toiagul trecură pre cruce te răstigniră și ceia carii din piatră miiare supșără, fiare îț adusără. Ce de voie le răbdaș, că pre noi să ne slobodzești de șerbiia vrăjmașului; Hristoase Dumnădzău, slava ție.

Slava... Ииѣ...

*Бѣе ми ѣсѣ лѣза иѣспинѣ,*²⁰⁸ *și cîntăm trei tropare poftorindu-le, glas 8, din ceale 12 de la strastii.*

Pentru frica jidovilor, priiatinul tău și de-aproapele Petră²⁰⁹ să lepădă de tine, Doamne; și bocindu-să, așa striga: „Lacrămile mele nu le tăcea, că dziseasem că voi pădzî credință, milostivule, și n-am ferit.” Și a noastră pocăință așa priimeaste-o și ne miluiaște.

*Verș și stih: Гли мѣм вѣнѣши гн.*²¹⁰

Glas 8:

Mainte de cinstită crucea ta jolnirii batgiocurindu-te, Doamne, cugetăreatele oști să-nspăima. Că te încununaș în cunună de ocară, cela ce pămîntul ai zugrăvit cu florile și șubă de batgiocurit²¹¹ îmbrăcat, // cela ce cu nuării îmbraci vârșitura ceriului. Că-ntr-aceasta socoteală s-au cunoscutu-ț milostivirea, Hristoase, mila cea mare, slava ție.

III 42^f *Stih: Воимѣ гласѣ мѣпѣи мѣѣмѣ*²¹² *și iarăș aceaea. Și slava, glas 5:*

Tras la cruce, așa strigai, Doamne: „Pentru care lucru vreț să mă răstignit voi, jidovilor? Căce slăbănogii voștri am strînsu, căce morți ca din somn i-am sculat, curătoare de sînge am tămăduit, hananeica am miluit. Pentru care lucru vreț să mă ucideț, jidovilor? Dară veț vedea în cela care acmu cu sulița împungeț Hristos, voi, călcătorii de leage.

Ииѣ... iarăș acelaș. Prochimen, glas 4.

²⁰⁶ În limba slavonă în text: „Doamne, miluiește”, „Cel ce în toată vremea”, „Și acum”, „Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii”, „Dumnezeule, milostivește-te; Hristoase, lumina cea adevărată”.

²⁰⁷ În limba slavonă în text: „Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strîmbătate”, „Doamne, lauda mea nu o tăcea”, „Miluiește-mă, Dumnezeule”.

²⁰⁸ În limba slavonă în text: „Născătoare de Dumnezeu, tu ești vița cea adevărată”.

²⁰⁹ În text, scris *Пѣтѣрь*.

²¹⁰ În limba slavonă în text: „Graiurile mele ascultă-le, Doamne”.

²¹¹ În text, scris *вѣпѣорит*, greșeală de tipar.

²¹² În limba slavonă în text: „Ia aminte la glasul rugii mele”.

ИѲКѠ ѲЗ НА РАНИ ГѠПѠВЪ.²¹³

Stih: ГѠ НЕ ІѲРОСПІЖ ПѠОЕЖ ѠБЛИЧІ МЕНЕ.²¹⁴

De prorocia Isaiei citenie

Domnul îmi dă limbă de dojană, a cunoaște cînd să cade a dzîce cuvînt. Pusu-m-au demineață, demineață, pusu-mi-au ureache de audzît și dojana Domnului îmi deșchide urechile; dară eu nu preaget, nice privesc.

Scrisă-i înapoi, list 39.

De-acii Apostolul cătră Rimleani: БРАТІЕ, ЁЩЕ ХЪ СЪЩИМЪ НАМЪ НЕМОЩНИМЪ.²¹⁵

Evanghelie de la Marco: „În vremea aceea îndată demineață”; coneuțul: „în Ierusalim.” /

III 42^v *Stih:* ГЪ БЪ БЛЪВЕНЪ БЛОГОСЛОВЕНЪ ГЪ ДНЪ ДНЕ.²¹⁶

ТриспѠе și condacul: „Acel pentru noi pre cruce” și ГѠ ПОМІАЛДИ 40.

ИЖЕ НАВЪСАКѠЕ²¹⁷ ВРАМА²¹⁸ ... și molitva.

La ceas 6.

Psalom 53: БѠ ВЪ ИМА ПѠОЕ СПСИМА.²¹⁹

Psalom 139: ИЗМІМА ГѠ Ѡ ЧЛКА ЛЖКАВА.²²⁰

Psalom: ЖІВІЙ ВЪПОМОЩИ ВІШНЕГѠ.²²¹

Tropariul, glas 2:

Mîntuînță feces pre mijlocul de pămînt, Hristoase Dumnădzău; pre cruce preacuratele tale mîni le-ntinses, adunînd pre toate limbile ce-ț strigă: „Doamne, slava ție.”

Slava... ИНИѲ... ИКО НЕИМАМИ ДРЪЗНОВЕНІЕ...²²² Și cîntăm tropare, glas 8:

Acestea dzîce Domnul cătră jidovi: „Oamenii miei, ce v-am făcut sau ce ță-am supărat? Orbii tăi am luminat, pricâjiții ță-am curățit, om dzăcînd pre pat vă l-am sculat. Poporul meu, ce ță-am făcutu-ț și cu ce îmi plătiș? Pentru mannă, fiiare; pentru apă, oțat; în loc ce-ar fi să mă iubiș, pre cruce m-aș răstignit. Nu voi mai suferi de-acmu; chema-m-voi limbile și iale slăvi-mă-vor cu Părintele și Duhul, și eu

²¹³ Îm limba slavonă în text: „Că eu spre bătăi gata sînt”.

²¹⁴ Îm limba slavonă în text: „Doamne, nu cu mînia ta să mă mustri pe mine”.

²¹⁵ Îm limba slavonă în text: „Fraților, încă Hristos, fiind noi neputincioși”.

²¹⁶ Îm limba slavonă în text: „Domnul Dumnezeu este binecuvîntat, binecuvîntat este Domnul din zi în zi”.

²¹⁷ În text, scris *НАВЪСАКѠЕ*, probabil greșeală de tipar.

²¹⁸ Îm limba slavonă în text: „Cel ce în toată vremea”.

²¹⁹ Îm limba slavonă în text: „Dumnezeule, în numele tău mîntuiește-mă”.

²²⁰ Îm limba slavonă în text: „Scoate-mă, Doamne, de la omul viclean”.

²²¹ Îm limba slavonă în text: „Cel ce locuiește în ajutorul Celui de Sus”.

²²² Îm limba slavonă în text: „Și acum... Că nu avem îndrăznire”.

lor dăruie-le-voi viața acea veacinică.”

Vers, stih: ДАША ВЪСЪНѢДЪ МОА ЖЪЛЧЪ ЫВЪЖАЖДЖ МОЖ НАПОИШЕМА
ЎЦПА.²²³

III 43^r

Legiuitorii lui Izraël, iudeii și fariseii, ceata apostolilor strigă către voi: „Iaca besearica carea voi // o răsăpit, iaca mieluşelul care voi aț răstignit, groapei l-aț dat; dară cu putearea sa s-au sculat. Nu vă amăgireț, jidovilor, că acesta iaste carele în mare au mîntuit și-n pustie au hrănit, acesta iaste viața și lumina și pacea lumii.”

Stih: СПІСАМА БѢ ІАКВ ВЪНИДЪША ВЪДИ ДО ДША МОЕА.²²⁴

Iarăș aceaea; și slava, glas 5.

Veniț, a lui Hristos purtătoare năroade, să vedem ce au sfătuit Iúda vînzătoriu cu popii cei fără leage asupra Mîntuitoriului nostru. Astădz vinovat de moarte pre nemuritoriul cuvînt feacera și lui Pilát pridădîndu-l, la Locul Țestului răstigniră. Și aceastea pățînd, striga Mîntuitoriul nostru, dzîcînd: „Iartă-le lor, Părinte, păcatul acesta, ca să cunoască limbile dintru morț a mea înviere.”

ИИИѢ iarăș aceasta. Prochimen, glas 4.

ГН ГЪ НАШ ІАКВ ЧЮДНО ИМА ПВОЕ ПОВЪСИ ЗЕМЛИ.²²⁵

Stih: ІАКВ ВЪЗАПСА ВЕЛЕЛѢПОПА ПВОА ПРЕ ВІШЕ НЕБЪ.²²⁶

Din prorocia Isaiei citenie. 52, 12.

III 43^v

Aceastea dzîce Domnul: „Iată că va-nțaleage cuconul meu și înălța-să-va și proslăvi-să-va și mai sus de toate nalturile să va înălța foarte. Așea neslăvi-să-va de oameni chipul tău și slava ta de fiii cei omenești, așea minuna-să-vor limbi multe pre dînsul și-ș vor cuprinde împărații gura lor, că de cealea ce nu s-au povestit de dînsul vedea-vor și ceia ce n-au audzît în- / țaleage-vor. Doamne, cine au credzut audzului nostru și brațul Domnului cui s-au descoperit? Deadem veaste ca cuconul denaintea lui, ca rădăcina în pămînt însătat; nu iaste chip la dînsul, nice slavă; și-l vădzum pre însul, și n-avea chip, nice frîmseate. Ce chipul lui – fără cinste și mai firșit decît toț fiii omenești, om în rană fiind și știutoriul a răbda dureare; că s-au vîrtejît fața lui, necinstitu-s-au și nesocotitu-s-au. Acela păcatele noastre le rădică și pentru noi duce dureare. Și noi l-am socotitu-l pre însul a fi în dureare și în rană de la Dumnădzău și-n ticăloșie, dară el s-au rănit pentru păcatele noastre și au primit dureare pentru fărălegile noastre.

²²³ În limba slavonă în text: „Dat-au spre mîncarea mea fiere și în setea mea oțet”.

²²⁴ În limba slavonă în text: „Mîntuiește-mă, Dumnezeule, că au intrat ape pînă în sufletul meu”.

²²⁵ În limba slavonă în text: „Doamne, Domnul nostru, cît este de minunat numele tău în tot pămîntul”.

²²⁶ În limba slavonă în text: „Că s-a înălțat slava ta mai presus de ceruri”.

III 44^r

Dojana păcii noastre – pre dînsul, cu rana lui noi toț ne-am tãmãduit, toț ca oile ne-am rãtãcit, omul cu calea sa s-au rãtãcit și Dumnãdzãu au dat pre însul pentru păcatele noastre. Și el pentru bãtaie nu-ș deșchide rostul sãu; ca oaia la giunghiat fu tras și ca mielul împotriva tundzãtorului fãrã glas, așea nu-ș deșchide rostul sãu. În smereniia lui giudecata lui rãdicatu-s-au; darã rudeniia lui cine o va povesti? Cã sã rãdicã de la pãmînt viața lui! De pre fãrãlegile poporului sãu sã trasã la moarte. Și da-voi pre vicleanii în locul îngropãrii lui și pre bogãtașii în locul morții lui; cã fãrãdeleage n-au fãcut, nice s-au aflat viclesug în rostul lui. Și va Domnul sã-l curãtasã pre însul de la // ranã, de veț da pentru păcat. Sufletul vostru vedea-va sãmîntã lungã trãitoare. Și va Domnul cu mîna sa sã ia de la durearea sufletului lui, ca sã-i arate lui luminã și sã plãzmuiascã cu înțãlepciunea, sã-ndireptadze pre cel drept ce bine slujeaște a mulț și păcatele lor el le va rãdica. Drept aceasta, el va ocina pre mulț și a putearnicilor va-mpãrți jacuri, drept cealea ce sã deade în moarte sufletului lui și între cei fãrã de leage fu socotit. Și el păcate a mulț au rãdicat și pentru păcatele lor s-au dat. Veseleaste-te, stearpò, carea nu nãșteai, rumpe și strigã, ceaea ce nu bolii ai de prunc, cã cu multulu-s cuconii pustiei mai mulț decît a ceia ce avea pre bãrbatul”.

Apostol: Брãпiе сiптãи и ѱсiплемий ѱ единого вѣси. Ѣвлие ѱ лдкi: Сѣбрãшасã спãрци, *coneuł:* Зрãцесiã; Скòро предварì и alalte a ceasului.²²⁷

La ceasul 9, psalomii sînt aceștia: 68: Сiсiмãл бѣ iãко вѣнидòшã вòди дò дiи мòдãл, 59: Бѣ вѣпомòциъ мож вѣими, 85: Приклонìи гiи сѣхв пвое. *Slava... Ииѣѣ ... Alliluia 3.*²²⁸

Tropari, glas 8:

III 44^v

Vãdzînd tîlhariul pre începãtoriuл vieții pre cruce rãstignit, dzîcea cã: „De n-ar hi Dumnãdzãu întrupat acest cu noi rãstignit, nu ș-ar hi soarele radzele ascuns, nice pãmîntul, izbindu-sã, s-ar cutremura. Darã svinția ta, carele toate le rãbz, pomeneaste-mã, Doamne, la împãrãția / ta!”

*Slava... Ииѣѣ Иже нãс рãди.*²²⁹

Și tropare 3 din ceale 12, glas 7:

Ciudã era înpãimãtã a vedea pre a ceriuлui și pãmîntuluлui Tvoreț pre cruce rãstignit, soarele întunecat și dzua iarăș în noapte mutîndu-sã și

²²⁷ În limba slavonã în text: „Fraților, cel ce sfințește și cei ce sunt sfințiți, dintr-unul sunt toți. Evanghelie de la Luca: S-au adunat cei bãtrîni”, „priveau”; „Degrabã sã ne întîmpine”.

²²⁸ În limba slavonã în text: „Mîntuiește-mã, Dumnezeule, cã au intrat ape pînã la sufletul meu”; „Doamne, spre ajutorul meu ia aminte”; „Pleacã, Doamne, urechea ta”.

²²⁹ În limba slavonã în text: „Cel ce pentru noi”.

pămîntul de prin gropi slobodzînd trupurile morţilor. Cu carile închinămu-ne ție, Doamne, mîntuiaște-ne.

Stih: РЪЗДѢЛІША РІЗИ МОА СЕВѢ.²³⁰

Glas 2:

Cînd pre cruce răstigniră călcătorii de leage pre domnul slăvii, striga cătră dînșii: „În ce pre voi v-am mîhnit sau cu ce v-am mîniat? Naintea mea cine pre voi v-au izbăvit de la scîrbă? Și acmu ce îm plățiț cu rău pentru bine? Pentru stîlpul de foc, la cruce m-aț răstignit; pentru nuărul, mormînt mi-aț săpat; pentru mannă, fiiare mi-aț adus; pentru apă, cu oțat m-aț adăpat. De-acmu chema-m-voi limbile și iale proslăvi-mă-vor cu Părintele și Svîntul Duh.”

Stih: Deaderă în mîncarea mea fiiare și-n seatea mea adăpară-mă cu oțat.

Iarăș aceaea și slava, glas 6; întăi o citesc 3 la mijloc:

Astădz stă răstignit pre lemn cela ce pămîntul pre ape au spîndzurat. Cu cunună de spini să-ncunună cela ce iaste îngerilor împărat. Cu mincinoasă plăscă împărătească să-mbracă acela ce îmbracă ceriul cu nuării. Palmă au suferit acela ce în Iordán au slobodzît de la // nevoie pre Adám. Cu piroane pre cruce s-au răstignit mirele besearicii. Cu sulîța s-au pătruns fiul Svintei Ficioare. Închinămu-ne patimilor tale, Hristoase, arată-ne și slăvita ta înviere.

ИИИѢ...; *iarăș aceasta.*

Și cîntă **МНОГА ЛѢТА**²³¹ *domnului țării.*

Prochimen: Dzîsă nebunul în inema sa: „Nu iaste Dumnădzău.”

Stih: Nu iaste făcătoriu bine, nu iaste până-ntr-unul.

De prorocia Ieremieii citenie:

Doamne, spune-mi și cunoaște-voi; atunce am vădzut năsliturile lor. Iară eu, ca un miel nezlobiv dus de jărtvuit, n-am cunoscut că pre mine gîndiră gînd viclean, dzîcînd: „Ia-mblaț să băgăm lemn în pita lui și să-l șteargem pre însul din pămîntul viilor și numele lui să nu să mai pomenească de-acmu.” Domnul puterilor, giudecă drept, ispitind inemile și rărunchii; vedea-mi-aș acea de la tine răscumpărare de pre dînșii, că la tine am descoperit îndireptătura mea. Drept aceasta, aceastea dzîce Domnul asupra bărbaț Anathoth carii cearcă sufletul meu, carii dzîc: „Să nu procești pre numele Domnului, iară de nu, muri-vei de mînule noastre!” Drept aceasta, aceastea dzîce Domnul puterilor: „Iaca, eu voi cerceta asupra lor; tinereii lor de sabie vor muri, și fiii lor și fiele lor să vor firși în foamete și rămășiță nu le va fi lor, că voi

²³⁰ În limba slavonă în text: „Împărțit-au hainele mele lor”.

²³¹ În limba slavonă în text: „Mulți ani”.

- III 45^v aduce reale asupra lăcuiitorilor de Anathoth, în anul cercătării lor.” / Dirept ești, Doamne, și voi răspunde, însă giudecată voi grăi cătră tine: Ce iaste că calea necurașilor să sporeaște? Buieciră-să toț ceia ce pregeteadză pregetări, răsădit-ai pre înșii și să rădăcinară; cuconi feaceră și feaceră rod; aproape ești tu, Doamne, de rostul lor și departe de crierii lor. Și tu, Doamne, știi-mă, vădzutu-m-ai, ș-ai ispitit inema mea denaintea ta. Strînge-i pre²³² înșii ca oile spre giunghiat și-i curățeaste pre înșii în dzî de giunghiarea lor. Până cînd să plîngă pămîntul și iarba toată a cîmpului să să usuce de răutatea lăcuiitorilor pre pămînt? Periră dobitoacele și pasăriile, că dzîsără: „Nu va vedea Dumnădzău căile noastre!” A tale picioare aleargă și dărîma-te-vor. Strînge toate jigăniile cîmpului și să vie să o mănînce pre însă. Păstorii mult stricară viia mea, pîngăriră partea mea, deaderă partea cea dorită a mea în pustiiciunea necălcată. Pusu-s-au în perire de pierdzare, că aceastea dzîce Domnul: „Pentru toț megiașii cei vicleani ce să ating de moșia mea carea am împărțit poporului meu, lui Izraîl, iaca, eu îi voi zmulge pre înșii din pămîntul lor și casa Iúdii voi scoate din mijlocul lor. Și va fi deaca-i voi scoate pre înșii, voi întoarce și voi milui pre înșii și-i voi aședza pre înșii cineș la moșia sa și cineș la pămîntul său.”
- III 46^t *Apostol къ ѣврѣемъ: // Брѣпїе ѣмѣце дрѣзновѣнїе въ вѣхѣдъ сїпїхъ, coneș: вѣпѣсти вѣрѣцѣ бѣ жїва.*²³³
 Ёвѣліе ѡ іуана: ведѣша Исѣса ѡ каїаѣфи, coneșul: И вѣзрѣпѣ нанѣгоже проведѣша.²³⁴
*Stih: Непредѣждѣ наѣ докѡнца ѣмени пвоѣго рѣди гнѣ.*²³⁵
*Трїтѣе пѣ ѡченѣшь, condacul: Нѣсь рѣди распѣтагѣ.*²³⁶
 Гнѣ помїлѣшї 40 ѣпрѡчѣлѣ съ ѡвѣднїцеж. Въ царѣвїсї ѣгда прїидѣши.²³⁷
Astădz nice face Svînta Liturghie, nice Prejdesveștena, nice mîncăm nemică, că așea am luat de la svinșii apostoli, să nu mîncăm în dzua de Vinerea Mare, precum dzîce Domnul Hristos cătră fărisei: Ёгда ѡ

²³² În text, slova *ε* nu este vizibilă, probabil s-a șters cerneala.

²³³ În limba slavonă în text: „Către evrei: Frașilor, avînd îndrăzneală, la intrarea în Sfînta Sfîntelor”; „Să cădem în mîinile Dumnezeului celui viu”.

²³⁴ În limba slavonă în text: „Evanghelia după Ioan: L-au dus pe Iisus de la Caiafa”; „Vedea-vor pre acela pe care l-au împuns”.

²³⁵ În limba slavonă în text: „Nu ne da pe noi pînă la sfișit pentru numele tău, Doamne”.

²³⁶ În limba slavonă în text: „Sfînte Dumnezeule (Trisaghion), după aceea Tatăl nostru”; „Pe cel ce s-a răstignit pentru noi”.

²³⁷ În limba slavonă în text: „Doamne miluiește 40 și celelalte cu rugăciunea. Cînd mergi în împărăția ta”.

имѣтса ѿ нѣхъ женихъ, тогда постѣтса въ пыла дѣи.²³⁸

Vinerea cea Mare. *Sara la vecernie.*

După Slava... văhod cu Evanghelie și Sveatetihii.

Prochimen: РАЗДѢЛИША РЫЗЫ МЛА СЕВѢ И Ѡ ИМАПИ ЗМѢМВИ МЕРАША ЖРѢВЛА.²³⁹

Stih: БѢ БѢ МОИ ВЪИМИ МИ.²⁴⁰

De la Ishod citenie. *Glava 34, 1.*

III 46^v

Grăi Domnul cătră Moisi de față la de față, ca neștine când grăiaște cătră al său priiaten, și să trimitea la tabără; iară sluga Iisús tînăr nu ieșiia din cort. Și dzîsă Moisi cătră Domnul: „Iacă, tu îm dzîci: «Scoate nărodul acesta», și tu nu mi-ai / arătat pre cela ce-l trimiț cu mine; dară tu mi-ai dzîsu-mi: «Știu-te decît pre toț și har ai la mine.» Deci de-am aflat har naintea ta, iveaște-mi-te pre tine, ca de-nțales să te vădz, ca să fiu aflat har denaintea ta și ca să cunosc că-i poporul tău limba aceasta.” Și dzîsă lui Domnul: „Eu sîngur voi purceade naintea ta și voi odihni-te.” Și dzîsă cătră dînsul: „De nu vei tu sîngur depreună purceade cu noi, nu mă scoate de acicea; dară cum s-a cunoaște adevărat c-am aflat har naintea ta, eu și poporul tău, decît toate limbile cîte-s pe pămînt?” Și dzîsă Domnul cătră Moisi: „Și acest cuvînt al tău ce-l dzîsăș, face-l-voi, c-ai aflat har denaintea mea și te știu decît pre toț.” Și dzîsă Moisi: „Arată-mi a ta slavă.” Și dzîsă: „Eu voi treace mainte de tine cu slava mea și voi chema cu numele meu, Domnul, denaintea ta, și voi milui pre cine voi milui și voi cruța pre cine voi cruța.” Și dzîsă: „Nu vei putea vedea fața mea, că nu va putea să vadză om fața mea și să viiadze.” Și dzîsă Domnul: „Iaca loc la mine și stăi pe piatră cînd va treace slava mea; și te voi pune în gaura pietrii și voi coperi cu mîna mea preste tine pînă ce voi treace; și voi lua mîna mea și atunce vei vedea denapoiurile meale, iară fața mea nu țî să va ivi.”

Prochimen, glas 4:

Giudecă, Doamne, pre carii îm fac strîmbătate.

III 47^t

Stih. // Ia armă și scut.

De la Iov citenie:

Blagoslovit-au Domnul cealea de apoi a lui Iov, mai mult decît ceale dintăi, și era dobitoacele lui: oi patrospreace mii, cămile șease mii,

²³⁸ În limba slavonă în text: „Dacă se va lua de la dînșii mirele, atunci vor posti în acele zile”.

²³⁹ În limba slavonă în text: „Împărțit-au hainele mele lor și pentru cămașa mea au aruncat sorți”.

²⁴⁰ În limba slavonă în text: „Doamne, Domnul meu, ia aminte la noi”.

părechi de boi o mie, asîne de prăstură o mie. Și i să născură lui feț 7 și feate 3. Și pusă nume cei întâie – Dzuă, cei a doa – Cassiia, iară cea a treia – Amalthias Chéras, „de cerească capră corn”. Și nu să gășfia ca a lui Iov feate și fiii mai buni decît dînșii în suptceriu; și deade Iov featelor sale parte de ocină între frații lor. Și trăi Iov după rană ani o sută și șeptedzăci, iară toț aii a vieții lui – doă sute patrodzăci și optu, ș-au vădzut Iov pre fiii săi și pre fiii fiilor săi, până a patra rod. Și să sfîrși Iov bătrîn și plin de dzîle. Și scris iaste iarăș să-l scoale pre însul cu carii Domnul va să scoale. Acesta să tîlcuiaste din siriasca carte, că în pămîntul lăcuind avsitidesc, pre hotarale Iduméii²⁴¹ și Aráviei, și mainte era lui numele Iováv; și luînd femeaie arravleancă, născu un fiu ce i-i numele Enón. Iară el era din tatăl ce-l chema Zaréth, din fiii lui Isáv; pre maică-sa o chema Vosórra, cît era el al cincea de la Avraám.

Din prorocia Isaíei citenie

III 47^v Aceastea dzíce Domnul: „Iată că va-nțăleage cuconul meu și / nălța-să-va și proslăvi-să-va.” *Scrisă-i napoi, la 6 ceas.*

Prochimenul Apostolului, glas 6:

Pusără-mă în groapă adîncată.

Stih. Doamne, Dumnădzăul mîntuinții meale, dzua strigat-am și noaptea naintea ta.

Cătră Corintheani den Poslaniia Svîntului Apostol Pável citenie.

Poslania I, glava 1:

Fraților, cuvîntul crucii celora amu ce sînt pieitori nebunie le iaste, iară cestor spășitori noă, putearea lui Dumnădzău iaste. Scrisu-s-au, dară: „Piiarde-voi înțălepciunea înțăleptîlor și priceaperea pricepoșilor oi lepăda.” Unde-i înțălept, unde-i cărtulariu, unde-i întrebătoriu veacului cestuia? De au n-au brudivît Dumnădzău înțălepciunea lumii aceștiiia? Că de vream ce în înțălepciunea lui Dumnădzău n-au cunoscut lumea prin înțălepciune pre Dumnădzău, binevru Dumnădzău cu brudiviia propoveadaniei a spăși pre carii cred. De vream că și jidovii sâmn cer, și ellinii înțălepciune cearcă, iară noi propoveadum Hristos pre cruce răstignit: jidovilor scândală, ellinilor brudivie, iară a sînguri chemaților iudei și ellini Hristos, a lui Dumnădzău puteare ș-a lui Dumnădzău înțălepciune. Că brudiviia lui Dumnădzău mai înțăleaptă-i decît oamenii și slăbiciunea lui Dumnădzău mai tare iaste decît oamenii. Vedeți-vă, dară, chemătura voastră, fraților, că nu mult înțălept de pre trup, nu mult putearnici, nu mult de rudă mare, // dară ceale brudive a lumii au ales Dumnădzău, ca pre cei înțălept să-i rușineadze, și ceale slabe a lumii aleasă

III 48^r

²⁴¹ În text, scris *Iduméu*.

Dumnădzău ca să rușineadze ceale putearnice, și ceale de rudă proastă a lumii și ceale de nemică aleasă Dumnădzău, și cealea ce nu era, ca pre cealea ce sînt să le strice, pentru să nu să laude toată carnea naintea lui. Dintr-însul, dară, voi sînteți în Hristos Iisus, carele ne fu noă înțălepciune de la Dumnădzău și dreptate și svințire și izbăvire, ca precum scris iaste: „Cine să laudă, cu Domnul să să laude.” Și eu, viind cătră voi, fraților, venit-am nu cu întrecătură de cuvînt sau de înțălepciune, vestindu-vă mărturiia lui Dumnădzău. Că niceș am giudecat a vedea ceva la voi, fără numai pre Iisus Hristos și pre acesta în cruce răstignit.

Alliluia, glas 1:

Mîntuiaște-mă, Dumnădzăule, că întrară ape până la sufletul meu.

Stih. Mustrare au așteptat sufletul meu și ticăloșie. Întuneceadze-să ochii lor, să nu vadză.

Evangheliia de la Matthéi: СѢВѢТЬ СѢТВОРИША, coneuțul: *ПРІАМН ГРѢВѢ.*²⁴²

Și сподови гнѣ, и прѡчь.²⁴³

Sîmbătă demineată după slavoslovie și după aghios, la aer afară

Troparele și prochimenu, glas 4. /

III 48^v

*ВѢСКРѢСНИ БѢ ПОМОЩИ НАМЪ И ИЗБАВИ НАСЬ.*²⁴⁴

*Stih: БѢ ШИМА НАШИМА ШЛИШАХУМЪ.*²⁴⁵

Din prorocia lui Iezechiil citenie

Fu pre mine mîna Domnului și mă scoasă în duhul Domnului și mă pusă în mijloc de cîmp, și acela era plin de oase de oameni; și mă purtă regiur dînsele din giur împregiur, și ádecă era multe foarte preste fața cîmpului, și ádecă era săci foarte. Și dzîsă cătră mine: „Fiiule de om, oare învie-vor oasele săci aceastea?” Și dzîș: „Doamne, Doamne, tu le știi aceastea.” Și dzîsă cătră mine: „Fiiule de om, proceaste preste oasele aceastea și vei dzice lor: «Oase săci, ascultaț cuvîntul Domnului! Aceastea dzîce Domnul oaselor acestora: ‘Iaca, eu aduc în voi duh de viață și voi da în voi vine și voi trage preste voi carne și voi întinde preste voi piiale și voi da în voi duhul meu și veț învie și veț cunoaște că eu sînt Domnul.’»” Ș-am prorocit²⁴⁶ precum mi-au poruncitu-mi Domnul. Și să feace glas cînd eu prorociu, și ádecă cutremur, și adusă oasele, os cătră armurele său. Și vădzuiu, și

²⁴² În limba slavonă în text: „Făcînd sfat”; „În fața mormîntului”.

²⁴³ În limba slavonă în text: „Învrednicește, Doamne, și celelalte”.

²⁴⁴ În limba slavonă în text: „Scoală-te, Doamne, ajută nouă și ne mîntuiește pe noi”.

²⁴⁵ În limba slavonă în text: „Doamne, am auzit cu urechile noastre”.

²⁴⁶ În text, scris *пророчити*, greșeală de tipar.

III 49^r

ádecă preste dînsele vine și carne creștea și să suia preste dînsele piiale deasupra; și duh nu era într-însele. Și dzîsă cătră mine: „Proroceaște²⁴⁷ pre duh, fiule de om, proroceaște²⁴⁸ și dzî duhului: «Aceastea dzîce Domnul Domnul: ‘De la patru vînturi vie duh și suflă în morșii aceștia și să înviiadze!’»” Și am prorocit precum mi-au poruncitu-mi; și veni într-înșii duh și // învisără și stătură pre picioarele lor, săbor mult foarte foarte. Și grăi cătră mine Domnul, dzîcînd: „Fiiule de om, oasele aceastea, toată casa lui Izraîl iaste. Ei dzîc: «Săci să feaceră oasele noastre, perit-au nedeajdea noastră, glăsîm cu glasul acel de-apoi!» Drept aceasta, proroceaște și dzî cătră dînșii: «Aceastea dzîce Domnul Domnul: ‘Iaca, eu deșchidzu mormînturile voastre și voi scoate pre voi din mormînturile voastre, poporul meu, și voi băga pre voi în pămîntul lui Izraîl. Și veț cunoaște că eu sînt Domnul cînd voi deșchide mormînturile voastre ca să vă scoț pre voi din mormînturile voastre, poporul meu. Și voi da duhul meu pre voi și veț învie; și voi pune pre voi pre pămîntul vostru și veț cunoaște că eu sînt Domnul. Grăit-am și face-voi!’»”, dzîce Domnul Domnul.

Prochimen, glas 7:

ВЪСКРЕНІ ГИ БѢ МОИ ДАВЪЗНЕСѢТСА РЪКА ПВОЛ.²⁴⁹

Stih: ИСПОВѢМСА ПЕВѢ ГИ ВЪСКЛІ СРЦЕМ МОИМЪ.²⁵⁰

Apostolul cătră Corintheani de la întâia poslanie

A Svîntului Pável Apostol citenie

III 49^v

Fraților, mic covăsăț toată frămîntătura covăsește. Curățîț, dară, vechiul covas, ca să fiț novă frămîntătură, pre cumuș sînteț fără covas; că, dară, pasha noastră pentru noi s-au jărtvit, Hristos. Drept aceaea, prăznuim nu în covas vechiu, nice în covas de răutate și de vicleșug, ce în fărăcovăsîte de curățîie / și de adevărătate. Că Hristos ne-au răscumpărat din blăstămul legii, făcîndu-să pentru noi blăstăm; că scris iaste: „Blăstămatu-i tot cela ce-i spîndzurat pre lemn”, pentru ca întru limbile blagosloveniia lui Avraám să să nască, prin Hristos Iisus, pentru ca făgăduiala duhului să luăm prin credință.

Alliluia, glas 5. Și evangheliia, ecteniia și otpust.

La Svînta Sîmbătă cea mare, sara.

Văhod cu evangheliia și Sveatetihii cîntă și-ndată citesc:

De la Bítiiia citenie. Glava 1.

La-nceput feace Dumnădzău ceriul și pămîntul.

²⁴⁷ În text, scris *прочлѣе*, greșeală de tipar.

²⁴⁸ În text, scris *прочлѣе*, greșeală de tipar.

²⁴⁹ În limba slavonă în text: „Scoală-te, Doamne, Dumnezeul meu, să se înalțe mîna ta”.

²⁵⁰ În limba slavonă în text: „Mărturisi-mă-voi ție, Doamne, cu toată inima mea”.

Scrisă-i luni, în săptămîna cea dintăi a păreasemilor, la vecernie.

Din prorocia Isaiei citenie

Luminează-te, luminează-te, Ierusalím, că-ț vine a ta lumină și slava Domnului pre tine au răsărit! Că, iaca, întunearec va-mpresura pămîntul și negură – limbile; iară preste tine ivi-să-va Domnul și slava lui pre tine vedea-să-va. Și vor îmbla împăraț în lumina ta și limbi în strălucoarea²⁵¹ răsăritului tău. Rădică împregiur ochii tăi și vedz strîns cuconii tăi. Veni-vor toț fiii tăi de departe și fiicile tale în cîrcă rădica-să-vor. Atunce vedea-vei și bucura-te-vei și // teame-te-vei și te vei înspăima cu inema, cînd va premeni în tine bogăția mării ș-a limbi ș-a năroade. Și vor veni ciredz de cămile și te vor acoperi cămilele lui Madiám ș-a lui Ghefâr și toț de la Savá veni-vor aducîndu-ț aur; și tămîie aduce-ț-vor și piatră scumpă, și spăseniia de la Domnul vor binevesti. Și toate oile de Kidár strînge-să-vor ție și berbecii de Taveóth aduce-țî-să-vor. Și rădica-să-vor priimite pre altariul tău și casa cea de rugă a mea proslăvi-să-va. Cine-s aceștia ca nuării de zboară și ca nește porumbițe cu puișorii lor? Pre mine iaste Siómul, mine óstrovele așteptară și corabiile de Tharsis la întăiuri, întru să aducă cuconii tăi de departe și argintul și aurul lor cu dînșii, pentru numele Domnului cel svînt și pentru ceaea că Svîntul lui Izraíl slăvit iaste. Și vor zidi ficiorii de alt neam zidurile tale și împărații limbilor vor sta în dvorbă ție, că pentru urgie bătutu-te-am și pentru mila mea iubitu-te-am. Și deschide-să-vor porțile tale, Ierusalím, totdeauna, dzua și noaptea, întru să bage în tine putearea limbilor și împărații lor aduș. Că limbile și-mpărații carii nu vor sluji ție peri-vor și limbile cu pustie pustii-să-vor. Și slava Livánului cătră tine veni-va, în chiparis și peuc²⁵² și chedru depreună, să proslăvască locul cel svînt al meu și locul picioarelor mele²⁵³ slăvi-l-voi. Și vor merge / cătră tine temîndu-să fii celora ce te-au smerit și te-au crîncenit și închina-să-vor la urmele picioarelor tale toț ceia ce te crîncinară. Și numi-te-vei cetate Domnului, Sión a Svîntului lui Izraíl. Pentru ceaea ce te făcusăș părăsîta și urîta și nu era cine-ț agiuta, pune-te-voi veselie veacinică, bucurie roduri de roduri. Și vei suga laptele limbilor și bogăția a împăraț vei mînca. Și vei cunoaște că eu-s Domnul cea ce te mîntuiesc și te izbăvăsc, Dumnădzăul lui Izraíl.

A Ishodului citenie 3.

Dzîsă Domnul cătră Moisi: „Luna aceasta – voă începătura lunelor, întăie va fi voă în lunile anului. Grăiaște cătră tot săborul a fiilor lui

²⁵¹ În text, scris *στηλιδακδορα*, greșeală de tipar.

²⁵² În text, scris: *пейкъ*.

²⁵³ În text, scris *мале*, greșeală de tipar.

III 51^f

Izraîl dzicînd: «În a dzeacea dzî a lunii aceștia, să-ș ia tot însul pre case de părințimi oaie de casă. Iară de vor fi puțini în casă, cît să nu fie destui la oaie, să-ș ia cu sine pre vecinul, pre de-aproapele său, după numărul sufletelor; tot însul destulul său-ș va număra la oaie întreagă. Bărbăcuț fără prihană de un an să fie voaă, din miei și din iedz veț lua, și să vă fie socotit până în a patraspreace a lunii aceștia; și or giunghia-o toată mulțimea săborului a fiilor lui Izraîl, cătră sară. Și vor lua din sînge și vor pune pre unșori și pre pragul de sus și prin case în carile îl vor mînca într-însele. Și vor mînca cămile acealea fripte la foc și adzîme cu // păpădii s-or mînca. Și să nu mîncaț de dînse crud, nice fiert într-apă, ce fripte cu foc, capul cu picioarele și ficații. Să nu lăsaț de dînsul pre demineață și os să nu frîngeț de la dînsul. Iară ceale ce vor prisosî dentr-însul până demineață, în foc să le ardeț. Și așa să-l mîncaț: pîntecele vostru încis și-ncălțările voastre în picioarele²⁵⁴ voastre și toiagele voastre în mînule voastre, și-l veț mînca cu steaje, pashă iaste Domnului.»”.

Citenie 4:

Din prorocia lui Ioná citenie

Fu cuvîntul Domnului cătră Ioná a lui Emathí grăind: „Scoală de porceade la Niníva, cetatea cea mare, și să strigi într-însă, că s-au suit strigarea răutății ei cătră mine.” Și să sculă Ioná să fugă în Tharsís de la fața Domnului. Și să pugorî la Iop și află corabie mărăgătoare la Tharsís și-ș deade chiria sa și intră în corabie să noate cu dînșii la Tharsís, de la fața Domnului. Și Domnul rădică vînt mare pre mare și să feace holbură mare pre mare și corabiia era în primejde să să zdrobască. Și să-nfricoșară corăbiarii și striga tot însul la Dumnădzăul său și lepădare făcea vaselor celor din corabie în mare, să iușureadze. Iară Ioná să pogorîsă în pîntecele corabii și dormiia și horoia²⁵⁵. Și veni cătră dînsul cîrmaciul și dzîsă lui: „Ce tu horoiedz?”

III 51^v

Scoală-te și roagă pre Dumnădzăul tău, / doară cumva ne-a mîntui și să nu perim!” Și dzîsă tot însul cătră de-aproapele său: „Ia-mblaț să aruncăm sorț și să cunoaștem pentru cine-i răutatea aceasta pre noi.” Și aruncară sorț și cădzu sorțul pre Ioná. Și dzîsără cătră dînsul: „Spune-ne, pentru cine-i răul acesta în noi? Și ce iaste lucrul tău și dincătro vîi și unde mergi și din care țară și din care nărod ești tu?” Și dzîsă cătră dînșii: „Șerb Domnului sînt eu și pre Domnul Dumnădzăul ceriului eu cinstesc, carele au făcut marea și uscatul.” Și să înfricoșară oamenii cu frică mare și dzîsără cătră dînsul: „A ce feceș aceasta?” Că pricepură oamenii că de la fața Domnului era fugariu, că le povesti lor. Și dzîsără cătră dînsul: „Ce-ț vom face și să să potoale marea de

²⁵⁴ În text, scris *пичочареле*, greșeală de tipar.

²⁵⁵ În text, scris *ρχυροα*.

- pre noi?” Că marea purcedea și rădica mai vîrtos holbura. Și dzîsă Ioná cǎtră dînșii: „Luați-mă și mă aruncaț în mare și va alinta marea de pre voi, c-am cunoscut eu că pentru mine holbura aceasta mare iaste pre voi.” Și să nevoia oamenii să-ntoarcă cǎtră pǎmînt și nu putea, că marea să pornia și să scula mai vîrtos asupra lor. Și strigară cǎtră Dumnădzău și dzîsără: „Nice într-un chip, Doamne, să nu perim pentru²⁵⁶ sufletul omului acestuia și nu da asupra-ne sînge drept, că Svînția ta, în ce chip vrusăș, feceș.” Și luară pre Ioná și-l aruncară în mare și stătu marea de turburatu ei. Și să înfricoșară oamenii cu frică
- III 52^f mare de Domnul și jǎrtviră // jǎrtvǎ lui Dumnădzău și fǎgăduirǎ fǎgade. Și porunci Dumnădzău chitului mare să înghițe pre Ioná. Și era Ioná în pîntecele chitului trei dzile și trei nopt; și să rugă cǎtră Domnul Dumnădzăul său din pîntecele chitului și dzîsă: „Strigat-am în strînsoarea mea spre Domnul Dumnădzăul meu și mi-au audzîtu-mi; din pîntecele iadului strigării mele audzîș glasului meu! Zvîrlitu-m-ai într-adîncuri de inema mării și pǎrao încungiurǎ-mă; toate nǎlțările tale și valurile tale preste mine trecurǎ. Și eu dzîș: Urnitu-m-am din ochii tăi! Oare mai adaoge-voi să mai vădz spre besearica svînța ta? Turnatu-mi-s-au apă până la sufletul meu, prǎpatea încungiuratu-m-au acea de-apoi, s-au afundat capul meu în crepături de munț, pugorîtu-m-am în pǎmînt căruia-s rǎteadzele lui încuitori veacinice; și să să suie din putregiune viața mea spre tine, Doamne Dumnădzăul meu. Îndată ce să firșia din mine sufletul meu, pre Domnul am pomenit; și să vie spre tine ruga mea cǎtră besearica svînța a ta. Ceia ce pǎzasc deșearțele și minciunile mila lor pǎrășirǎ, iarǎ eu cu glas de laudǎ și de rugǎ voi jǎrtvi ție, cîte am fǎgăduit da-voi ție, de spǎsenia mea Domnului!” Și porunci Domnul chitului și scoasă pre Ioná la uscat. Și fu cuvîntul Domnului cǎtră Ioná a doa oară, dzîcînd: „Scoală-te de pasă în Níneva, cetatea cea mare, și strigǎ într-însa, pre cuvîntul cel denainte carele eu am grǎit cǎtră tine!”
- III 52^v Și să sculǎ Ioná / și purceasă în Níneva, precum i-au grǎitu-i Domnul. Níneva era cetate mare lui Dumnădzău, ca de cale de trei dzile. Și începu Ioná a întra în cetate cale de o dzî și strigǎ de dzîsă: „Încǎ trei dzile și Níneva să va prǎpădi!” Și credzurǎ oamenii Nínivei lui Dumnădzău și strigarǎ post și să-mbrăcarǎ în saci, din cel mic până la cel mare de dînșii. Și sosî cuvîntul la împǎratul Nínivei și să sculǎ din scaunul său și să devzǎscu de podoabele sale și să-mbrăcă cu sac și ședzu pre cenușe. Și să strigǎ și să cuvîntǎ în Níneva de la împǎratul și de la boiarii lui dzîcînd: „Oamenii și dobitoacele și boii și oile să nu guste nemicǎ, nice să pascǎ, și apă să nu bea!” Și să-mbrăcarǎ în saci oamenii și dobitoacele nu să păștea. Și strigarǎ la Dumnădzău cu

²⁵⁶ În text, scris *нектрѣ*, greșeală de tipar.

III 53^f

întins și să-ntoarsă tot însul de la calea sa cea vicleană și de la strîmbătatea cea din mînule sale, dzîcînd: „Cine-ț știe, cîndai va-ntoarce gîndul și s-a mîngîia Dumnădzău și s-a-ntoarce de cătră urgiia mîinii sale și să nu perim!” Și vădzu Dumnădzău lucrurile lor, că întoarsără de la căile lor ceale vicleane, și întoarsă gîndul Dumnădzău de pre răutatea ce grăisă să le facă lor și nu le feace. Și să oscîrbi Ioná cu scîrbă mare și s-au obiduit. Și să rugă la Domnul și dzîsă: „Oi, dară, Doamne, de au nu-s aceastea cuvintele mele ce-am grăit încă până eram în pămîntul meu? Drept aceaea am păzît să fug la Tharsís, drep ce știu că tu // milostiv ești și îndurat, lung răbdătoriu și mult milostiv și întorci gîndul de pre răutățile oamenilor. Și acmu, Domnitoriule Doamne, ia sufletul meu de la mine, că mai bine mi-i a muri, mai vîrtos decît a fi viu.” Și dzîsă Domnul cătră Ioná: „Oare foarte te-ai obiduit tu?” Și dzîsă: „Foarte m-am oscîrbit, până la oră de moarte”. Și ieși Ioná din cetate și-ș feace colibă și ședea supt dînsă la umbră până ar ști ce va fi cetății. Și porunci²⁵⁷ Dumnădzău tigvei și crescú de să sui deasupra capului lui Ioná să-i ție umbră de cătră nevoia lui. Și să bucurá Ioná de tigră cu bucurie mare. Și porunci Dumnădzău viiarmelui demineații de a doa dzî și lovi pre tigră și săcă. Și cînd fu îndată ce răsări soarele, și porunci Dumnădzău vîntului fierbinte ce arde, și lovi la capul lui Ioná și leșina și să lepăda de sufletul său. Și dzîsă: „Mai bine mi-i să moriu decît a fi viu!” Și dzîsă Domnul Dumnădzău cătră Ioná: „Oare foarte te scîrbiș tu pentru tigră?” Și dzîsă: „Foarte m-am mîhnit, până cătră moarte.” Și dzîsă Domnul cătră Ioná: „Dară tu cruțaș pentru tigră, pentru carea n-ai ostenit pregiur dînsă, nice o ai hrănit, carea supt o noapte s-au născut și supt o noapte au perit! Dară eu să nu cruț pentru Níniva, cetatea cea mare, în carea lăcuiesc mai mult de doăspreace întunearece de oameni carii nu-ș cunoscúă direapta lor sau sînga, și dobitoace multe?” / *Citenie 5*.

III 53^v

De la Iisú a lui Naví citenie

Tăbărîră-să fiii lui Izraíl în Gálgale și feaceră Paștele în a patraspreace dzî a întăia lună de decusară, despre apusul Ierihónului, în ceaea parte de Iordan, în cîmp. Și mîncară de viptul pămîntului a doa dzî de Paște, adzîme și crupe și tinere în dzua aceaea. Și să părăsî manna a doa dzî după ce mîncară ei de viptul pămîntului și de-acii nu le mai era fiilor lui Izraíl mana, ce mîncară de roada pămîntului finicesc într-acei an. Și fu cînd era Iisús la Ierihón, rădică de căută cu ochii săi și vădzu ivit om stînd naintea sa și sabiia lui – goală a mîna lui. Și să apropié Iisus de-i dzîsă lui: „Al nostru ești, au de a pizmașilor?” Iară el dzîsă lui:

²⁵⁷ În text, scris *поручи*, greșeală de tipar.

„Eu-s arhistrátig puterii Domnului, acmu am venit.” Și cădzînd Iisus pre fața sa la pămînt, dzîsă lui: „Domnitoriule, ce poruncești slugii tale?” Și dzîsă arhistratigul Domnului cătră Iisus: „Dezleagă încălțăminte din picioarele tale, că locul în care tu stai pre dînsul pămînt svînt iaste.” Și feace Iisus așa.

Citenie 6, glava 13, 20.

De la Ishod citenie

III 54^f

Rădicîndu-să fiii lui Izraîl din Sohóth și să tábăriră în Othóm, lîngă pustie. Iară Dumnădzău povață le era lor, dzua cu stîlp de nuăr, să le arate // calea, iară noaptea cu stîlp de foc, să le ție lumină. N-au lipsit stîlpul de nuăr dzua și stîlpul de foc noaptea denaintea a tot nărodul.

Glava 14:

Și grăi Domnul cătră Moisi dzîcînd: „Grăiaște fiilor Izraîl și, întorcîndu-să, să-ș puie corturile în preajma lui Fi-Háhirot²⁵⁸, între Magdál și-ntre mare, împrotiva lui Veelsepfón. Denaintea lor vei pune tabăra asupra mării. Și va dzîce Faraon oamenilor săi de fiii lui Izraîl: «Așa îmblă rătăciț în pămînt, că i-au închisu-i pustia.» Iară eu voi năspri inema lui Faraon și va goni după dînșii. Și mă voi proslăvi în Faraon și-n toată oastea lui și vor cunoaște toț eghipteanii că eu sînt Domnul.” Și feacera așa. Și să spusă lui Faraon și slugilor lui pentru nărodul. Și dzîsă: „A ce feacem noi aceasta, de lăsăm pre fiii lui Izraîl să nu ne slujască noă?” Și inhămă Faraon harmatele sale și toț oamenii săi luă cu sine; și luă șease sute de cotigi de război alease și toată călărimea Eghíptului și hatmani²⁵⁹ preste toț. Și năspri Domnul inema lui Faraon, împăratul Eghíptului, și feace goană după fiii lui Izraîl; iară fiii lui Izraîl mergea cu mîna naltă. Și goniră eghipteanii după dînșii și-i aflară tábărîț lîngă mare; și toată călărimea și harmatele lui Faraon și călăreții și oastea lui – împrotiva lui Fi-Hahiróth²⁶⁰, în preajma lui Veelsepfón. Și Faraon mergea nainte, / apropiînd; și rădicîndu-ș israilteanii ochii lor, vădzură și ádecă eghipteanii să tábăriră din dosul lor și să înfricoșară foarte. Și strigară fiii lui Izraîl cătră Domnul și dzîsă cătră Moisi: „Pentru ce nu era mormînturi în Eghípet, scosăș pre noi să ne umori în pustia aceasta? A ce o fecesș noă aceasta, de ne scosăș din Eghípet? De au nu acesta era cuvîntul ce-am grăit cătră tine dzîcînd: «Lasă-ne să slujim eghipteanilor?» Că mai bine era noă a sluji eghipteanilor decît a muri în pustia aceasta!”

III 54^v

Și dzîsă Moisi cătră nărod: „Cutedzaț! Staț și prăviț mîntuința acea de la Domnul carea va face voă astădz; că în ce chip vădzut pre

²⁵⁸ În text, scris *φινγαχιροπῆ*.

²⁵⁹ În text, scris *γατμανί*.

²⁶⁰ În text, scris *φινγαχιρωά*.

eghipeanii astădz nu veț adaoge a-i mai vedea de-acmu în văcuită vream. Domnul va bate război pentru voi, voi veț tăcea.” Și dzisă Domnul cătră Moisi: „Ce strigi cătră mine? Grăiaște fiilor lui Izraıl să îngiuge; și tu îț ia toiagul tău și tinde mîna ta preste mare și o despică. Și să între fiii lui Izraıl în mijlocul mării preste uscat. Și, iaca, eu voi învărtoșea inema lui Faraon ș-a boiarilor lui ș-a eghipteanilor tuturora și vor intra după dînșii; și mă voi proslăvi în Faraon și-n toată oastea lui și în carăle ceale de război și în caii lui. Și vor cunoaște toț eghipteanii că eu sînt Domnul, proslăvindu-mă eu în Faraon și în armele lui și în caii lui.” Și să rădică îngerul lui Dumnădzău cela ce mergea naintea taberii fiilor lui // Izraıl și mergea denapoi. Și s-au rădicat și stîlpul de nuor din fața lor ș-au stătut dindosul lor, de-au întrat la mijloc între tabăra eghipteanilor și-ntre tabăra fiilor lui Izraıl; și să feace întunearec²⁶¹ și negură și trecu noaptea și nu să împreunără unii cu alalț toată noaptea. Ș-au întins Moisi mîna preste mare și împinsă Domnul marea în vînt de austrul reapede toată noaptea și feace marea sacă. Și să despică apa și întrară fiii lui Izraıl în mijlocul mării preste săc și apa le era păreate de-a direapta și păreate de-a stînga. Și goniră eghipteanii după dînșii și întră după dînșii toată călărimea lui Faraon și armele și-ncălecătorii în mijlocul mării. Iară cînd fu în strajea demineții, și căută Domnul în oastea eghipteanilor cu stîlp de foc și de nuor și îngrozî tabăra eghipteanilor și împiedecă osiile armelor lor și-i ducea cu de-a sîla. Și dzisără eghipteanii: „Să fugim de fața izraileanilor, că Domnul bate pentru dînșii pre eghipteani!” Și dzisă Domnul cătră Moisi: „Întinde mîna ta preste mare și să să tocmască la loc apa și să impresure pre eghipteani și preste arme și încălecătorii.” Deci întinsă Moisi mîna preste mare și să tocmi apa spre dzuă cătră fund, iară eghipteanii fugiia supt apă. Și scutură Domnul pre eghipteani în mijlocul mării și să răsturnă apa de acoperi armele și încălecătorii și hatmanii și / toată putearea lui Faraon carii întrasă după dînș în mare și nu rămasă de dînșii nice unul. Și fiii lui Izraıl²⁶² trecură pre uscat prin mijlocul mării, iară apa le era păreate de-a direapta și păreate de-a stînga. Și izbăvi Domnul pre izraılteani în dzua aceea din mîna eghipteanilor și vădzu Izraıl pre eghipteanii morț pre lîngă marginile mării. Și vădzu Izraıl mîna cea mare carea feace Domnul eghipteanilor și să temu poporul de Domnul și credzură lui Dumnădzău și lui Moisi, ogodnicului său. Atunce cîntă Moisi și fiii lui Izraıl cîntecul acesta Domnului, și dzisără: „Să cîntăm Domnului slăvit ce să proslăvi.”

III 55^tIII 55^v

²⁶¹ În text, scris *†тѣньрєкѣ*, probabil greșeală de tipar.

²⁶² În textul de la Iași, scris *Ираїль*, greșeală de tipar.

Acest stih îl cîntă într-îmbe strane așea: ПОИМЪ ГЪВИ СЛАВНО БО ПРОСЛАВИСА²⁶³ până la firșitul peasnii.

- III 56^r Calul și pre călăreț au aruncat în mare. Agiutoriu și acoperitoriu fu mie în spăsenie. Acesta mi-i Dumnădzău și voi slăvi pre însul, Dumnădzău părintelui meu, și voi nălța pre însul! Domnul sfărîmînd războaiele, Domnul – numele lui. Cotigele lui Faraon și putearea lui aruncat-au în mare. Aleșii călăreți tristaț înecat-au în Roșia Mare. Cu luciul acoperi pre înșii, să afundară într-adînc ca piatra. Direapta ta, Doamne, proslăvitu-s-au în vîrtute, direapta ta mîna, Doamne, fărîmat-au pre pizmașii și cu mulțimea slăvii tale ai zrobit supostatnicii.
- III 56^t Trimis-ai urgiia ta și i-au // mîncatu-i ca păiușii, și cu duhul urgiiei tale să desfeace apa. Să-ndesară ca păreatele apele, să închegară și valurile în mijlocul mării. Dzîsă pizmașul: „Goni-i-voiu, agiunge-i-voi, împărțî-voiu jacuri, împlea-voi sufletul meu, tăia-voiu cu sabiia mea, stăpîni-i-va mîna mea.” Trimis-ai duhul tău, acoperitu-i-au marea, afundară-să ca plumbul în apă tare. Cine-i aseamenea ție în dumnădzăi, Doamne, cine-i aseamenea ție? Proslăvit în svinț, minunat slăvit, făcînd mirate? Întins-ai direapta ta, înghițit-au pre înșii pămîntul! Povățat-ai cu direptatea ta poporul tău acesta, care l-ai izbăvit, mîngîiat-ai cu vîrtutea ta la lăcașul cel svînt al tău. Audzîră păgîinii și să mîniară, durori cuprinsără pre ceia ce lăcuia în Filistiim. Atuncea pripiră domnitorii lui Edóm și boiarii moaviteanilor luatu-i-au cutremur; topiră-să toț carii lăcuiesc în Hanaán. Cadză preste dînșii frică și cutremur de mărirea brațului tău, să să împietrească, până cînd va treace poporul tău, Doamne, până cînd va treace poporul tău acesta ce-ai dobîndit. Băgînd²⁶⁴ răsădește-i pre înș în muntele ocinii tale, în gătatul lăcașul tău care-l lucraș, Doamne, svințitoarea, Doamne, carea o gătară mînule tale. Domnul împărășînd veacilor și preste veac și încă. Și cînd întră călăriia lui Faraon cu cotigele și cu călăreții în mare și adusă preste dînșii Domnul apa mării; iară fiii lui Izraîl / trecură pre uscat prin mijlocul mării.
- III 56^v

Citenie 7. Glava 3, 8.

Din prorocia lui Sofónie citenie

Aceasta dzice Domnul: „Agădui-mă la dzua sculării mele de mărtorie. Drep ce că-i giudecata mea în adunări de păgîni, să aștept împăraș, să-m vârs preste dînșii urgiia mea, toată urgiia mîinii mele. Drep ce că în focul rîvnii mele să va topi tot pămîntul. Că atunci oi întoarce de oi da popoarelor limbă de rost ales ca să cheame toț numele Domnului, să-i slujască supt un giug. De la obîrșiile păraălor

²⁶³ În limba slavonă în text: „Să cîntăm Domnului, că cu slavă s-a proslăvit”.

²⁶⁴ În text, scris БЪРЪГЪДА, greșeală de tipar.

Ethiôpiei aștepta-voi pre carii mă roagă, cu împrăștiații aduce-m-voi jărtve în dzua aceea. Nu vei păți rușine de toate năslciunile tale carile ai păgînăfit spre mine, că atunce voi lua de pre tine ocăriturile sudălmii tale și de-acii nu vei mai adaoge a te gurguța pre muntele cel svînt al meu. Și voi lăsa în tine popor blînd și smerit și să vor bineveghea de numele Domnului rămașii lui Izraîl și nu vor face nedireptate și nu vor grăi deșearte și nu să va găsi în rostul lor limbă înșălătoare. Derep ce că ei să vor naște în hrană, vor dormi și nu va fi cine-i spăria pre înșii. Bucură-te foarte, hiică Sión, propoveaduiaste, fiică Ierusalîm; veselește-te și te desfeteadză cu toată inema ta, hiică Ierusalîm! Luat-au de pregiur tine Domnul strîmbătățile tale, izbăvitu-te-au din mînule pizmașilor tăi. Împărăți-va Domnul // în mijlocul tău, nu vei mai vedea de-acmu răutate!”

III 57^t*Citenie 8:***Den A-mpărăților a treia carte citenie**

Fu cuvîntul Domnului cătră Ilie dzîcînd: „Scoală de pasă în Aréftha Sidoniei, la poarta cetății, și să ședz acolo; iată că voi porunci acolo o femeaie văduo să te hrănească.” Și să sculă și purceasă în Aréftha și veni la poarta cetății, și ádecă acolo o femeaie văduo culegea lemnuseale. Și strigă Ilia după dînsă și dzîsă ei: „Ia-mi, dară, puțintea apă în vas și să beau.” Și purceasă să-i ia. Și strigă Ilia după dînsă și dzîsă ei: „Să-m iai, dară, și o bucătea de pîine a mîna ta.” Și dzîsă femeaia: „Viu Domnul Dumnădzăul tău, nu-i la mine adzîmă de supt spudză, ce cît ar hi un pumn de făină într-o vadră și puținel undelemn²⁶⁵ în urcior. Și iată că culeg vro doă surceale și oi întra de o voi face mie și cuconilor miei și vom mînce și vom muri.” Și dzîsă Ilia cătră dînsă: „Cuteadză, întră de fă pre cuvîntul tău, dară să-m faci de-acolô turtă sup spudză mică întăi și să-mi aduci, iară ție și cuconilor tăi vei face mai apoi. Că așa dzîce Domnul Dumnădzăul lui Izraîl: «Vedrița cu fânina n-a mai scădea și urciorul cu undelemnul n-a mai împușina până la dzua ce va da Domnul ploaie pre fața a tot pămîntul.” Și mearsă femeaia de feace pre cuvîntul lui Ilie; și mîncă ea și el și cuconii ei. Și dintr-aceaea dzî vedrița / de fânină n-au mai scădzut și urciorul de undelemn n-au mai împușinat, pre cuvîntul Domnului ce-au grăit cu mîna lui Ilie. Și fu după cuvintele aceastea și să războli fiul femeii, stăpînei casii, și era boala lui grea foarte, până cînd n-au rămas într-însul suflet. Și dzîsă femeaia cătră Ilie: „Ce-i mie și ție, omule a lui Dumnădzău? Veniș la mine a pomeni păcatele meale și a umorî pre fiul meu?” Și dzîsă Ilie cătră femeaie: „Dă-mi pre fiul tău aceia.” Și-l luă pre însul de la sînul ei și-l sui în cerdac în

III 57^v

²⁶⁵ În text, scris *СНАДЕЛЕНЬ*.

carele el ședea acolo și-l culcă pre însul în patul său. Și strigă Ilie și dzîsă²⁶⁶: „Vai mie, Doamne, marturul veduvei cu carea eu lăcuiesc cu dînsa, tu ai asuprit a umorî pre fiul ei!” Și suflă pre cucon de trei ori și chemă pre Domnul și dzîsă: „Doamne, Dumnădzăul meu, să să-ntoarcă, dară, sufletul cuconului acestuia într-însul!” Și fu așa. Și strigă în goid și audzî Domnul glasul lui Ilie și să-ntoarsă sufletul cuconului la nontrurile lui și învisă. Și luă Ilie pre cucon și-l pugorî din cerdac în casă și-l deade maică-sa. Și dzîsă Ilie: „Caută, viu-i fiul tău!” Și dzîsă femeia: „Acum am cunoscut că om a lui Dumnădzău ești tu și cuvîntul Domnului în rostul tău adevărat.”

Cetenia 9:

Din prorocia Isaiei citenie:

III 58^t

Să să bucure sufletul meu de Domnul, că m-au îmbrăcat cu cămeașe de mîntuînță și cu îmbrăcămînt de // veselie m-au învăscut. Ca mirelui pusu-mi-au mitră și ca mireasa m-au împodobit cu podoabă. Și ca pămîntul ce-ș creăște floarea sa și ca grădina sămănăturile sale ce-ș răsare, așa va răsări Domnul dreptate și bucurie împotriva tuturor limbilor. Pentru Siôn nu voi tăcea și pentru Ierusalîm nu voi suferi, până cînd va ieși la lumina dreptatea mea și spăseniia mea ca feclia va arde. Și vor vedea limbile dreptatea ta și toț împărățîi pămîntului – slava ta și te va chema tine cu numele tău cel nou carele Domnul îl va numi. Și vei fi cunună de frîmseațe în mîna Domnului și diadimă de împărăție în mîna Dumnădzăului tău. Și de-acii nu ti-i mai chema-te „Părăsîță” și pămîntul tău nu s-a mai chema „Pustii”, că ție numi-să-va „Voia a mea” și pămîntului tău, „Lume lăcuită”, că va binevoi Domnul în tine și pămîntul tău să va descăleca în lăcuit. Și ca și cînd petreace de lăcuiăște tînărul cu ficioară, așa vor lăcui fiii tăi cu tine; și va fi în ce chip să veselească mirele de mireasă, așa să va veseli Domnul de tine.

Citenie 10.

Din Bîtiia citenie. 22.

III 58^v

Fost-au după cuvintele acestea, și Dumnădzău ispitia pre Avraám și dzîsă lui: „Avraám, Avraám!” Și dzîsă: „Iata-mă-î, eu.” Și dzîsă: „Ia pre fiul tău pre cel iubit ce țî l-ai iubit, pre Isaác, și te du la pămîntul cel nalt și să-l rădici acolo de jărtvă cu de toată roada / deasupra unui munte carele-ț voi spune.” Și să sculă Avraám demineață, înșălă asînul său și luă cu sine doi argaț și pre Isaác, fiul său; și despiciînd leamne de jărtvă a toată roada, să sculă de purceasă și sosî la locul ce i-au dzîs Dumnădzău în dzua a treia. Și rădicînd Avraám ochii săi, vădzu locul de departe. Și dzîsă Avraám argaților săi: „Ședeț acii cu

²⁶⁶ În text, scris *сѣкѣ*.

III 59^f

asîna, iară eu și cuconul om treace până ciia și, închinîndu-ne, cătră voi ne vom întoarce.” Și luă Avraám leamnele de jărtva totplodiei și pusă în cîrca lui Isaác, fiului său, și luă focul a mîna și cuŧitul și purceasără amîndoi depreună. Și dzîsă Isaác cătră Avraám, părintele său: „Părinte!” Iară el dzîsă: „Ce iaste, fiule?” Și dzîsă: „Iaca focul și leamnele; unde iaste oaia cea de olocarpomă?” Și dzîsă Avraám: „Dumnădzău ș-a căuta șie oaie de olocarpomă, fiiule.” Și ducîndu-să amîndoi împreună, sosîră la locul carele i-au dzîsu-i Dumnădzău. Și zidi Avraám altariu și clădi leamnele, și-mpiedecînd pre Isaác, fiul său, îl pusă pre altariu deasupra leamnelor. Și întinsă Avraám mîna sa să ia cuŧitul să giunghe pre fiul său. Și-l chemă îngerul Domnului din ceriu și dzîsă lui: „Avraám, Avraám!” Iară el dzîsă: „Iată-mă-i, eu.” Și dzîsă: „Nu pune mîna ta pre cucon, nice să-i faci nemică, că acmu am cunoscut că te temi tu de Dumnădzău și nu cruŧaș pre fiul tău cel iubit pentru mine.” Și rădicînd Avraám ochii // săi, vădzu și ádecă un berbeace prins de coarne în tufă de savec. Și mearse Avraám și luă berbeacele și l-au rădicat în olocarpomă pentru Isaác, fiul său. Și numi Avraám numele locului aceluia „Domnul vădzut-au”, ca să dzîcă astădz: „În munte Domnul s-au ivit.” Și chemă îngerul Domnului pre Avraám a doáoră din ceriu, dzîcînd: „Asupra mea m-am giurat, dzîce Domnul, prin carea feceș cuvîntul acesta și nu cruŧaș pre fiul tău cel iubit pentru mine, drept aceeaa blagoslovînd blagoslovi-te-voi și-nmulŧînd voi mulŧi sâmînŧa ta ca stealele ceriului și ca arina ce-i pre la budza mării. Și va moșteni sâmînŧa ta cetăŧile pizmașilor și blagoslovi-să-vor în sâmînŧa ta toate limbile pâmîntului, drep ce c-ai ascultat glasului meu.”

Citenie 11.

Din prorocîia lui Isaîia citenie

III 59^v

Duhul Domnului pre mine pentru carele unsu-m-au, să binevestesc mișeilor trimisu-m-au, să tãmãduiesc pre cei înfrînt cu inema, să propoveaduiesc robiŧilor slobodzenie și orbilor vedeare, să slobodzãsc pre cei sfãrîmaŧ în slobodzenie; să chem an Domnului priimit și dzuă de plata Dumnădzăului nostru; să mîngîiu pre toŧ carii plîng, să să dea celor ce plîng Sión slavă în loc de cenușe, unsoare de veselie celora ce plîng, îmbrăcãmînt de slavă în loc de duh de mîhnicuine. Și să vor numi Rod de direptate, Săditură Domnului în slavă. Și vor zidi pustiile veacinice pustiite den- / tîi, rădica-să-vor și înnoi-să-vor cetăŧ pustii, pustiite de la rod în rod. Și vor veni cei de altă rudă pãscînd oile tale și inoplemencii – plugari și viari voaă. Iară voi preuŧ Domnului chema-vă-veuŧ, slujitori Dumnădzăului nostru dzîce-să-va voaă. Vîrtutea limbilor viŧ mînca și în bogăŧîia lor minunaŧ veuŧ fi. Pentru rușinea voastră cea-ndoită și pentru stideala să va bucura partea lor.

Drept aceasta, pământul lor de-a doa oară vor ocina și veselie veacinică deasupra capului lor. Că eu, dară, sînt Domnul, de iubăsc dreptatea și urăsc apucătura de strîmbătate. Și voi da munca lor dreptîilor și leage veacinică voi tocmi lor. Și cunoaște-s-a în limbi sămînța lor și nepoșii lor în mijloc de năroade. Și cine-i va vedea, cunoaște-i-va că aceștia sînt sămînță blagoslovită de Dumnădzău și cu veselie să va bucura de Domnul.

Citenie 12.

Din A-mpăraților la patra carte citenie

III 60^r Fost-au o dzî de trecu Elisaé în Somán. Și acolo – o femeaie, giupîneasă mare, și-l opri să mănînce pîine, și cînd fu din destul ce mergea el de întră, stătu să mănînce acolo. Și dzîsă femeaia cătră bărbatul ei: „Iată c-am cunoscut că omul lui Dumnădzău svînt treace pre la noi totdeauna; să-i facem, dară, lui cerdac, loc mic, și să-i punem acolo pat și masă și jilț și candilă; și va fi cînd va veni el pre la // noi, va abate acoleá.” Și fu într-o dzî, mearsă acolo de întră și să abātu în cerdac și masă acolo. Și dzîsă cătră Ghiezi, sluga sa: „Cheamă-mi pre sumanita aceasta.” Și o chemă și stătu denaintea lui. Și dzîsă lui: „Spune cătră dînsă: «Iată că ne-ai slujit minunat toată mirată slujba aceasta. Dară noi ce-ț vom sluji? Au doară ai vrut cuvînt cătră împăratul sau cătră hatmanul?” Iară ea dzîsă: „N-am; în mijlocul oamenilor miei eu lăcuiesc.” Și dzîsă: „Ce trebuie a-i face?” Și dzîsă Ghiezi, sluga lui: „N-are cucon, și bărbatul ei nu iaste bătrîn.” Și dzîsă: „Cheamă-o.” Și o chemă și stătu la ușe. Și dzîsă Elisseé cătră dînsă: „În vremea aceasta, ca ceasul cel viu, tu vei dobîndi fiiu.” Iară ea dzîsă: „Nu, Doamne, omule a lui Dumnădzău, nu minciună pre șarba ta.” Și purceasă grea femeaia și născu fiiu pre vremea aceasta ca-n ceasul cel viu, cum au grăit Elissaé. Și crescu cuconul; și cînd fu de ieși la tată-său cătră secerători, dzîsă tatălui său: „Capul meu, capul meu!” Și dzîsă slugii: „Ia-l de-l du la maică-sa.” Și-l dusă la maică-sa și să culcă pre genunchile ei până amiadzădz și muri. Și l-au suitu-l în cerdac de l-au culcatu-l în patul omului lui Dumnădzău și închisă ușea preste dînsul și ieși. Și chemă pre bărbatul ei și dzîsă: „Trimite-mi pre unul din ficiori și o ásîină și voi cură până la omul lui Dumnădzău și oi întoarce.” Și-i dzîsă: „Cum să mergi tu la dînsul astădz, că nice-i / lună noaă, nice sîmbătă?” Iară ea dzîsă: „Pace.” Și așternu pre ásîină și dzîsă cătră sluga ei: „Ia-mblă de pasă, nu-m zăbăvi a mă sui, că de-ț voi dzîce, vino și să purcedz; și vei merge la omul lui Dumnădzău în muntele Carmilul.” Și fu deaca vădzu Elisaé venită pre însă, dzîsă cătră Ghiezi, sluga sa: „Iaca somaniteana ceaea. Acmu aleargă în tîmpinarea ei și-i vei dzîce: «Pace ție?»” Și cursă în tîmpinarea ei și dzîsă ei: „Pace ție? Pace bărbatului tău? Pace-i

III 61^r

cuconului?” Iară ea dzîsă: „Pace.” Și veni la Elissae în munte și să prinsă pregiur picioarele lui. Și să apropié Ghiezi să o dea în laturi și dzîsă Elissae: „Lasă-o, că sufletul ei în duroare iaste și Domnul au ascuns de la mine și nu mi-au spus.” Iară ea dzîsă: „Dară cerșut-am eu cucon de la Domnul meu? Căce am dzîs: «Nu glumi de mine!»” Și dzîsă Eliasseé lui Ghiezi: „Încinge mijlocul tău și ia toiagul meu a mîna ta și pasă; că de vei afla om, să-l blagoslovești pre însul, și de te va blagoslovi omul, să nu-i răspundz lui, și vei pune toiagul pre obrazul cuconului.” Și dzîsă maica cuconului: „Viu Dumnădzău și viu sufletul tău, de te-aș lăsa-te.” Și să sculă Eliassae și purceasă după dînsă. Și Ghiezi sosî mainte de dînsă și pusă toiagul pre fața cuconului, și nu era glas, și nu era audzîre. Și să-ntoarsă în tîmpinarea lui și-i spusă lui dzîcînd: „Nu s-au sculat cuconul.” Și întră Eliassae în casă și ádecă cuconul murit, culcat în patul lui. Și întră // Eliassae în casă și încuie ușa preste amîndoș și să rugă lui Dumnădzău. Și să sui de să culcă preste cucon și-ș pusă gura sa preste gura lui, și ochii săi preste ochii lui, și mînule sale preste mînule lui, și picioarele sale preste picioarele lui; și-l suflă și să încujbă preste dînsul și să încaldzi carnea cuconului. Și întoarsă de să primblă încoace și încoleá și să sui și plecă preste cucon până înde șeapte ori și-ș deșchisă cuconul ochii săi. Și strigă Eliassee pre Ghiezi și dzîsă: „Cheamă pre somanita aceasta.” Și o chemă și întră cătră dînsul și dzîsă Eliasseé: „Ia-ț cuconul tău.” Și întră femeia și cădzu la picioarele lui și să închină la pămînt; și-ș luă cuconul ei și ieși.

Citenie 13. Glava 63, 11.

De prorocia Isaiei citenie

III 61^v

Aceasta dzîce Domnul: „Unde iaste ceta ce-au scos din pămînt pre păstoriul oilor? Unde iaste ceta ce-au pus într-înșii duhul cel svînt? Acela ce-au scos cu direapta pre Moisi, brațul slăvii lui? S-au întărit apa de fața lui, ca să facă lui nume de slavă veacinică. Povățatu-i-au prin prăpaste ca caii prin pustie, și nu să osteniră, și ca dobitoacele prin cîmp, și nu să spăriară. S-au pugorît duh de la Domnul și i-au povățitu-i. Așea ț-ai purtatu-l poporul tău, ca să-ț faci nume de slavă. Caută din ceri, Doamne, și vedz din casa ta svîntă și din slava ta: Unde iaste mulțimea milii / tale ș-a cruțarilor tale? Că ne-ai suferitu-ne, Doamne. Că tu ești Părintele nostru! Avraám nu ne-au știut și Izraíl nu ne-au cunoscut; dară tu ești, Doamne, Părintele nostru, izbăveaste-ne; de la-nceput numele tău pre noi iaste. A ce ne rătăciș, Doamne, de la calea ta? Ai năsprit inemile noastre a nu ne teame de svinția ta! Întoarce pentru șerbii tăi, pentru neamurile ocinii tale, ca puțintel să moștenim muntele svîntul tău. Pizmașii noștri călcară svințitoarea ta. Feacemu-ne ca de la-nceput cînd nu ne stăpîniiai, nice să numiia

numele Svințiii²⁶⁷ tale pre noi. De vei deșchide ceriul, cutremur va cuprinde de la tine munții și să vor topi ca ceara cum să topeaște de foc și va arde foc pre pizmașii tăi, și vederat va fi numele tău pizmașilor tăi și de fața ta limbile spămînta-să-vor; cînd faci cealea slăvite, cutremur prinde de la tine munții. Din veaci n-am audzît, nice ochii noștri au vădzut Dumnădzău fără tine, și lucrurile tale-s adevărate. Și vei face celor ce te rabdă milă, că va țilni milă pre ceia ce fac ce-i direptul și căile tale pomenesc.

Citenie 14. Glava 31, 31.

Din prorociia Isaiei citenie

III 62^r Aceastea dzîce Domnul: „Iaca, dzile vin și voi lega casii lui Izraîl și casii lui Iúda legătură noaă, nu ca legătura carea am legat părinților lor la dzua luîndu-i eu de mîna lor de i-am scosu-i din pămîntul Eghiptului. Că ei nu // rămasără în testamentul mieu și eu încă am prigetat de dînșii, dzîce Domnul. Că acesta testament carele îl voi testămentui casii lui Izraîl după dzilele acealea, dzîce Domnul: dîndu-mi legile meale în cugetul lor și pre inema lor scrie-le-voi, și fi-le-voi lor în Dumnădzău și ei vor fi mie în popor. Și nu vor învăța de-acii tot însul pre de-aproapele său și tot însul pre fratele său, dzîcînd: «Cunoaște pre Domnul», că toț mă vor ști-mă, de la cel mic până la cel mare a lor, dzîce Domnul, că milostiv voi fi pre nedireptățile lor și de greșealele lor nu voi mai pomeni.”

Citenie 15. Glava 3.

De prorociia lui Daniil citenie

III 62^v În anul al optsprece, Navuhodonósor împărat feace icoană de aur, naltul ei – 60 de coț și latul ei – șease coț, ș-au pusu-o în cîmpul lui Deirá, în ținutul Vavilónului. Și trimisă Navuhodonósor împărat să strîngă pre toț ipaticii și voievodzîi și toparhii, igumenii și tiranii și cei preste stăpînimi și pre toț boiarii țărîlor, să vie la obnovleniia icoanei ce-au rădicat Navuhodonósor împărat. Și să strînsără toparhii, ipatii, voievodzîi, igumenii, tiranii, marii spre stăpînimi și toț boiarii țărîlor la obnovleniia icoanei carea au rădicat Navuhodonósor împărat și stătură denaintea icoanei. Și cranicul striga în vîrtute: „Voaă vă să dzîce, păgîni, popoară, neamuri, limbi: «În ce ceas veț audzî glasul de / trîmbită, de surlă și ceateră, samvică și psaltire și de simfónie și de tot fealiul de muzică, să cădeț să vă-nchinaț la icoana de aur carea au pus Navuhodonósor împăratul; iară care nu va cădea să să-nchine, într-acela ceas să va arunca în cuptoriul cel de foc ce arde.” Și cînd fu deaca audzîră năroadele glasul de trîmbită, surlă și ceateră, samvică și psaltire și simfónie și tot fealiul de muzică, cădzînd năroadele,

²⁶⁷ În text, scris *свинцій*.

neamurile, limbile, să-nchina la icoana de aur carea o pusă Navuhodonosór împărat denaintea lor. Atunce s-apropiیارă bărbat haldei de pîrîră pre iudei la-mpăratul Navuhodonosór, dzicînd: „Împărate, în veaci să trăiești! Tu, împărate, pus-ai poruncă a tot omul, careleş deaca va audzî glasul trîmbitei, surlei, ceaterii, samvichei și psaltirei și simfóniei ș-a tot fealiul de muzică, și de nu va cădea să să-nchine icoanei de aur carea ai făcut, fi-va aruncat în cuptoriul de foc ce arde. Deci sînt nește bărbat jidovi carii i-ai pus pre lucrurile orașului Vavilónului: Sedráh, Misáh și Avdenagó, carii n-ascultă de purunca ta, împărate, și dumnădzăilor tăi nu slujesc și icoanei de aur ce-ai rădicat nu să închina.” Atunce Navuhodonosór, cu mînie și cu urgie, dzîsă să aducă pre Sedráh, Misáh și Avdenagó. Și bărbății aceștia să adusără naintea împăratului. Și răspunsă Navuhodonosór și dzîsă lor: „Oare adevărat, Sedráh, Misáh și Avdenagó²⁶⁸, dumnădzăilor // miei nu slujiț și icoanei de aur carea am rădicat nu vă închinaț? Ce acmu să fiț gata, ca deaca veț audzî glasul trîmbitei, surlei și ceaterei, samvichei și psaltirei și simfóniei ș-a tot fealiul de muzică, să cădeț să vă-nchinaț icoanei de aur carea feciu; iară de nu vă veț închina, într-acel ceas veț fi aruncaț în cuptoriul focului ce arde. Și cine iaste Dumnădzăul carele-i să vă scoață din mînule meale?” Răspunsără Sedráh, Misáh și Avdenagó grăind împăratului Navuhodonosór: „N-avem noi treabă de cuvîntul acesta să răspundem ție! Că iaste Dumnădzăul nostru în ceriuri căruia noi slujim putearnic să ne scoață din cuptoriul focului ce arde și din mînule tale, împărate, izbăvi-ne-va. Iară de nu, la știre să-ț fie, împărate, că dumnădzăilor tăi n-om sluji și icoanei tale de aur ce-ai rădicat nu ne vom închina.” Atunce Navuhodonosór să-mplu de mînie și vedeara obrazului lui să schimbă asupra lui Sedráh, Misáh și Avdenagó și dzîsă: „Înfierbîntaț cuptoriul cu șapte părț până cînd de tot să va înfoca!” Și a bărbat vîrtucioș dzîsă: „Legaț pre Sedráh, Misáh și Avdenagó de-i aruncaț în cuptoriul de foc ce arde!” Atunce bărbății aceia fură ferecaț cu nădragii²⁶⁹ lor și cu cumănacele și cu pulpările și îmbrăcămintele lor fură aruncaț în mijlocul cuptoriului de foc ce ardea, drep ce că cuvîntul împăratului s-au întărit și cuptoriul s-au înfierbîntat cu asupră. Și pre bărbății ceia ce-au pîrît pre Sedráh, /

III 63^r și Avdenagó i-au umorîtu-i para focului dinpregiur. Iară bărbății tustrei aceștia, Sedráh, Misáh și Avdenagó, cădzură în mijlocul cuptoriului de foc ce ardea, ferecaț. Și îmbla pren mijlocul

III 63^v

²⁶⁸ În text, scris *Авденагоу*, probabil greșeală de tipar.

²⁶⁹ În text, scris *нъдрăцій*, greșeală de tipar.

III 64^t

pării, lăudînd pre Dumnădzău și blagoslovind pre Domnul. Și astîndu-le Azariia striga așa și deșchidzînd rostul său în mijlocul focului, dzîsă: „Blagoslovit ești, Doamne Dumnădzăul părinților noștri, și lădat și preaproslăvit numele tău în veaci. Că drept ești pentru toate care feceș noaă și toate lucrurile tale-s adevărate și direapte căile tale și toate giudeațele tale-s adevărate. Și giudecări de adevăratate feceș preste toate ce-ai pornit asupra noastră și pre cetatea svîntă a părinților noștri, Ierusalim; că cu adevăratate și cu giudeț aduseș toate aceastea asupra noastră pentru păcatele noastre. Că greșim postîmpind de la tine și greșim întru toate; și poruncile tale nu le-am ascultat, nice am păzît, nice am făcut cum ai poruncit noaă, ca să ne fie bine. Și toate cîte feceș noaă și toate cîte aduseș asupra noastră, cu drept giudeț ai făcut! Și dedeș pre noi în mînule a pizmaș fără de leage, spurcaț călcători, și a împărat nedirept și mai viclean decît tot pămîntul. Și acmu n-avem să ne deșchidem gura, rușine și ocară de feacem șerbilor tăi și căroră te cinstesc. Ce nu ne da pre noi până în firșit pentru numele tău și nu strica // legătura ta. Și nu depărta mila ta de pre noi, pentru Avraám cel iubit de tine și pentru Isaác șerbul tău și pentru Izraíl svîntul tău, căroră le grăiș că vei înmulți sămînța lor ca stealele ceriului și ca arina ce-i pre marginea mării. Că, Despuitoriule, micșuratu-ne-am decît toate limbile și sintem smeriț în tot pămîntul astădz pentru păcatele noastre. Și nu iaste în vremea aceasta boiarnic și proroc și povață, nice jirtvă cu întreg de ars, nice giungheare, nice prescuri, nice tămîie, nice loc de-a facerea jărtvă naintea ta și să aflăm milă. Ce cu sufletul înfrînt și cu duh smerit să him priimiț. Ca în jărtvele cealea cu-ntregul de ars și de berbeci și de tauri, ca în dzeci de mii de mieori graș, așa să fie jărtva noastră naintea ta astădzi și să să obîrșască după tine; că nu iaste rușine celora ce să nedejduiesc spre tine. Și acmu îț urmăm cu toată inema și ne teamem de tine și cercăm fața ta. Nu ne lăsa la rușine, ce fă cu noi după blîndeața ta și după mulțimea milii tale. Scoate-ne pre noi după miratele tale și dă slavă numelui tău, Doamne; și să să rușineadze toț carii arată șerbilor tăi reale. Și să să stidească din toată vîrtutea și tării lor să să sfărîme; și să cunoască că tu ești Dumnădzău unul și slăvit în toată lumea.” Și nu părăsiia aceia ce-i aruncară pre înșii, slugile împăratului, ardzînd cuptoriul cu naft și cu smoală și cu cîlț și

III 64^v

cu viță uscată. Și să / vărsa para deasupra cuptoriului în coț patruzeci și noaă și încungiură și pîrjoli pre carii află pregiur cuptoriul de haldei. Iară îngerul Domnului să pugorî îndată la cei cu îlde Azariia în cuptoriu și scutură para focului de la cuptoriu. Și feace în mijlocul cuptoriului ca un vînt de roaă șuierînd și nu s-au atins de dînșii nice leac focul, nice i-au mîhnit, nice le-au supărat lor. Atunce acești trei ca dintr-un

rost cînta și blagosloviia și slăviia pre Dumnădzău în cuptoriu, grăind: „Blagoslovit ești, Doamne, Dumnădzăul părinților noștri, și preacîntat și preaînălțat în veaci. Și blagoslovit numele slăvii tale cel svînt, cel preacîntat și preaînălțat în veaci. Blagoslovit ești în besearica svintei slăvii tale și preacîntat și preaînălțat în veaci. Blagoslovit ești, cela ce vedz prăpăștile, ședzînd pre heruvimi, acel preacîntat și preaînălțat în veaci. Blagoslovit ești pre scaunul slăvii împărăției tale, acel preacîntat și preaînălțat în veaci. Blagoslovit ești în tăriia ceriului și preacîntat și preaînălțat în veaci.”

Ne sculăm acii de cîntăm în strane ceastă la toate stihuri pripală:

III 65^t Pre Domnul lăudaț și-l preaînălțat preste toț veacii! Blagosloviț, toate lucrurile Domnului, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre însul în veaci! Blagosloviț, îngerii Domnului, ceriurile Domnului, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre // însul în veaci! Blagosloviț, apele toate ceale din sus de ceriuri, toate puterile Domnului, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre însul în veaci! Blagosloviț, soarele și lună, stealele ceriului, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre însul! Blagosloviț, toate ploii și roaă și toate vînturile, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre însul în veaci! Blagosloviț, foc și pripăc, frigul și fierbinteală, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre însul în veaci! Blagosloviț, roăle și chidele, ghețile și gerul, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre însul în veaci! Blagosloviț, brumile și omeții, fulgerile și nuării, pre Domnul; cîntaț și preaînălțăm pre îns în veaci! Blagosloviț, lumină și întunearec, noptile și dzilele, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre însul în veaci! Blagosloviț, pămîntul, munții și dealuri și toate ce cresc într-înse, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre îns în veaci! Blagosloviț, fîntîni, mări și părao, chiții și toate ce să clătesc într-ape, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre îns în veaci! Blagosloviț, toate pasirile ceriului, fierile și toate dobitoacele, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre îns în veaci! Blagosloviț, fiii oamenilor, blagoslovască Izraîl pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre îns în veaci! Blagosloviț, preuții Domnului, șerbii Domnului, pre Domnul, cîntaț și preaînălțat pre îns în veaci! Blagosloviț, duhuri și sufletele direpților, cuvioșii și / smeriții cu inema, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre îns în veaci! Blagosloviț, Anănie, Azărie, Misaîl, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre îns în veaci! Blagosloviț, apostolii, prorocii și mîcencii Domnului, pre Domnul; cîntaț și preaînălțat pre îns în veaci! Blagoslovim Tatăl și Fiiul și Svîntul Duh, pre Domnul cîntăm și preaînălțăm întru toț veacii! Lăudăm, blagoslovim, închinămu-ne Domnului, cîntînd și preaînălțînd pre însul în veaci!

III 65^v

Canonul Paștilor Învierii Domnului nostru Iisus Hristos*Peasna 1, glas 1.*

A de înviere dzuă, oameni, să ne luminăm! Pasha Domnului, pashă!
Că din moarte cătră trai și de la pământ spre ceri Hristos Dumnădzău
pre noi ne-au trecutu-ne, de biruire ce-i cîntăm.

Să ne curățîm sîmțîrile și să vedem pre neatinsă lumina cea de-mviere,
pre Hristos străluminînd. Bucurați-vă strigînd, vederat să-l audzîm, de
biruire cîntîndu-i.

III 66^t

Ceruirile-m vrednicie veselească-să, pămîntul bucure-să și să prăznuiască
lumea cea vădzută toată și ne- // vădzută, că Hristos s-au rădicat,
veselie veacinică.

Peasna 3, irmos.

Veniț, beare noavă de vom bea, nu din piatră stearpă minunatecă, ce
nerumpăcios izvor din mormînt ce ne-au ploat Hristos, cu carele
ne-ntărim.

Acmu toate să-mplú de lucori: ceriul și pămîntul și ceale ce-s
dedesupt. Să prăznuiască, dară, toată fapta sculara lui Hristos, în
carea s-au întărit.

Ieri cu tine mă-ngropam, Hristoase; cu tine mă stîrnesc astădz, ce te-ai
sculatu-te. M-am răstignit ție ieri; însuț proslăveaște-mă, Doamne,
întru-mpărăția ta.

Peasna 4, irmos.

Pre straje dumnădzăiască, Dumnădzău grainic Avvácum, să stea cu
noi și să arate cu port luminat înger, cu cutedzare grăind: „Astădz îi
mîntuînță în lume, că s-au sculat Hristos, precum toate le poate.”

Bărbătesc precum deșchisă acela ficioresc svînt zgău²⁷⁰, fu Hristos;
însă cumu-i om, mielușel dzîce-să. N-are prihană, că-i neatins de tină;
ale noastre le paște și ca Dumnădzău adevărat deplin grăiaște-să.

Ca de un an mielușel, acel blagoslovit noă, cunună Hristos, din voia
sa prin toț s-au jărtvitu-să, pasha cea curățitoare; și iarăș din mormînt
cu frîmseațe a dreptății noă ne-au lucit soarele. /

III 66^v

Tatăl lui Dumnădzău, David, naintea raclii cortului sălta și giuca; iară
gloata lui Dumnădzău cea svîntă, izbînda plăzăturilor vădzînd, să ne
bucurăm în Domnul, că s-au sculat Hristos ca un totputearnic.

Peasna 5, iermos.

Să mîneacă mînecuș adînc și, în loc de mir, cîntecul să-i aducem
Stăpînului; și pre Hristos să vedem, a dreptății soarele, tuturor viață
străluminînd.

Nenumărata a ta milă cei de a iadului lanțuje înfășurat vădzîndu-o,

²⁷⁰ În text, scris *зрѣѣѣ*.

spre lumină grăbiia, Hristoase, cu piciorul cel veasel, pasha giucînd
acea veacinică.

Să ne-apropiem, fecliașii, la purcedzătoriu Hristos de la mormînt ca
un mire, și-mpreună să sărbăm cu dragi de praznice șiruri pasha
Domnului, slobodnica.

Peasna 6, irmos.

Deștins-ai în dedesupturi de pămînt ș-ai zrobit încuietori văcuite
închisori a obădașilor, Hristoase; și a treia dzî, ca dintru chit Ionă, te-ai
rădicat din groapă.

Ferind pecețile întregi, Hristoase, te-ai sculat de la groapă, care cheile
ficioarei n-ai stricatu-le la nașterea ta, ș-ai deșchisu-ne noaă porțile de
la raiul.

III 67^r Mîntuitoriule, vie și negiunghiată jirtvă, ca un Dumnădzău însuț tine
de voie te-ai adus Părintelui și ț-ai rădicat // cu tot rodul pre Adám,
sculîndu-te din groapă.

Peasna 7, irmos.

Tinerii din cuptoriu ce-au mîntuit, de s-au făcutu-să om, pate muritori;
și prin chin, mortateca cu de nesticat o-mbracă frîmseate, sîngurul
blagoslovit, a părinț Dumnădzău și preaproslăvit.

Tîlc:

Ádecă Domnul Hristos Dumnădzău, carele cei trei otroci aruncaț în
foc de Navuhodonosór împărat i-au apărat nebetעיț de foc, acela s-au
făcut om și, cu patima și moartea sa și cu învierea sa, ne-au îmbrăcat
firea noastră cea muritoare cu bunăcuviința nesticării ș-a vieții
veacinice, carea o așteptăm la giudeț cînd ne va îmvie Svinția sa.

Muieri cu miruri dumnădzăieștile după tine cursără, care ca un mort și
cu lacrimi cercînd, închinară-să veasele, viu Dumnădzău și Paște de
tăinuit alor tăi, Hristoase, ucenici, binevestiră.

A morții prăznuim umorîciune, iadului surpăciune, de altă viață, de
veacinica-ntăie pîrgă; și giucînd, să cîntăm vinovnicul, pre sîngur
blagoslovit, a părinților Dumnădzău și preaproslăvit.

De-adevăr svințită, în tot sărbăratecă, această svobodnică noapte cu
lucori, a străluminata dzî a învierii fiind vestitoare, în carea cea fără
an lumină, de la mormînt cu trupul la toț au străluminat. /

III 67^v *Peasna 8.*

Aceasta ce-i chemată și svîntă dzuă, carea-i una din sîmbete,
împărăteasă și doamnă, praznicilor praznic și sărbătoare iaste
sărbătoarelor, ce-ntr-însă blagoslovim pre Hristos cu veacii.

Veniț, de cea noavă a viei roadă, dumnădzăiasca bucurie, în bună
sămnata dzî a învierii, de împărăția lui Hristos să gustăm, lăudîndu-l
ca pre Dumnădzău preste toț veacii.

Caută-ț tîlcul la Matthéi 26, 29, Luca 21, 18.

Rădică-ț împregiur ochii, Siónule, de vedz; că iată că-ț veniră de Dumnădzău lucind ca luminătorii, dintr-apus, din sever și de la mare și din răsărit, cuconii tăi, în tine blagoslovind pre Hristos cu veacii.

Isaia 49, 18.

Tată totputearnic, Cuvîntule și Duhule, în trei împreună de staturi osăbite, fire suprăființatecă și preadumnădzăiatecă, în tine ne-am botedzat și pre tine blagoslovim preste toț veacii.

Isaia 60, 1.

Peasna 9, irmos.

Lumină-te, lumină-te, noul Ierusalim, că slava lui Dumnădzău pre tine au răsărit! Saltă acmu și hi voios, Sión! Iară tu, curată, te înfrîmșadză, a lui Dumnădzău Maică, la scularea născutului tău.

O, de dumnădzăiescul, o, de drăgăstosul, o, de dulcele tău glas! Că cu noi în de-adevăr ai giuruit se petreci până-n hotarul vacului, Hristoase; care creștinii anghiră de nedeajde avînd, bucurămu-ne.

Matthéi 28, 20.

III 68^t

O, pasha cea mare și preasvințită, Hristoase! O, înțelepciune // și Cuvîntule a lui Dumnădzău și putear, dă-ne mai chiar să te luăm întru neînsărata dzuă a împărățîii tale!

Sveatilnă:

Cu trupul dormiș ca mortul, Împăratul și Domnul, a treia dzî te-ai sculat, pre Adám sculînd din stricat, și ai răsipit pre moarte; pasha neputredzîrii, lumii de mîntuire.

На²⁷¹ *Hvalite, glas 1.*

Cîntămu-ț, Hristoase, spăsîtoarea patimă și slăvim a ta înviere.

Cruce cela ce ai răbdar și moartea ai călcat și te-ai sculat de la morț, împacă-ne viața, Doamne, ca un sîngur de toate putearnic.

Care ai prădar iadul și ai sculat pre omul cu scularea ta, Hristoase, spodobeaste-ne cu inemă curată să te cîntăm și să te slăvim.

Dumnădzăioasa ta pugorfiune slăvind, strigăm ție, Hristoase. Născutu-te-ai din ficioară și nedespărțit erai de la Părintele; pățit-ai ca omul și de bunăvoie ai suferit cruce; sculatu-te-ai din mormînt, ca din cămară de nuntă ieșind, pentru să spăsești lumea, ca un iubitoriu de om.

Таже стихирі пѣсцѣ²⁷². *Glas 5.*

*Stih: Давѣскр*неп бѣ ирзидѣтса врѣси егв.*²⁷³

III 68^v

Pasha cea svințită astădz ni s-au arătat. Pashă noavă / svîntă, pashă tăinuită, pashă întru tot cinstită, pashă Hristos izbăvitoriu; pashă fără prihană, pashă mare, pashă credincioșilor, pashă porțile raiului ce

²⁷¹ În limba slavonă în text: „la”.

²⁷² În limba slavonă în text: „Apoi stihirile Paștelui”.

²⁷³ În limba slavonă în text: „Înviază Dumnezeu și să risipească vrăjmașii lui”.

ne-au deschis, pashă pre toț ce svințeaste credincioș.

Stih: Ико ичезаепѣ димѣ да иштезніѣпѣ.²⁷⁴

Veniț de la prăvire, femei de bine vestitoare, și Sióanei dzíceți-i: „Priimeaste de la noi de bucurie veștile a învierii lui Hristos. Desfeteadză-te, saltă și te bucură, Ierusalímule, pre Împăratul Hristos prăvindu-l de la mormînt ca pre un mire ieșind.”

Stih: Тако дапогибнѣпѣ грѣшници ѿ лица вѣрїа.²⁷⁵

De miruri purtătoare femei foarte deminează astătură la groapa a dătătorului vieții, aflară îngerul pre piatră ședzînd; și acela le grăi așa de le dzícea: „A ce cercaț viul cu morții? A ce plîngeț neputredul în stricămînt? Păsaț de strigaț ucenicilor lui.”

Stih: Сѣи днь иже сътвори гѣ възрадѣтсѣ.²⁷⁶

Pasha cea desfătată, pasha Domnului, pashă! Pashă tot cinstită ne-au strălucitu-ne! Pasha, în bucurie unul pre alalt să ne cuprindem! O, pashă răscumpărare de la voie rea! Că acmu din mormînt astădz ca din cămară strălucind Hristos, femeile de bucurie le împlú, dzícînd: „Strigaț apostolilor!”

*Slava... Ииѣк..., glas 5: Вѣскрѣсѣніѣ днь.*²⁷⁷

III 69^r

A de înviere dzuă, și să ne străluminăm cu praznicul // și unii cu alalt să ne cuprindem. Să dzícem „fraților” și celora ce ne urăsc; să le iertăm toate cu învierea și așa să strigăm: „Hristos s-au sculat de la morț, cu moarte moartea călcînd, și celor din mormînturi viață dăruind.”
Evanghelie la liturghie.

De la Ioán svînta Evanghelie citenie.

La-nceput era Vuvîntul, și Cuvîntul era cătră Dumnădzău, și Dumnădzău era acela Cuvîntul. Acesta era la-nceput cătră Dumnădzău. Toate de însul făcute sînt și fără dînsul nu s-au făcut nice una cîte sînt făcute. Întru dînsul viață era și viața era lumina oamenilor. Și lumina la-ntunearc lumineadză, și-ntunearcul pre însă n-au cuprins. Fu un om trimis de la Dumnădzău, numele lui – Ioán. Acesta au venit la mărtorie ca să mărturisască de lumină, ca toț să creadză pentru dînsul. Nu era el aceaea lumina, ce ca să mărturisască pentru lumină. Era lumina cea adevărată, carea lumineadză pre tot omul viitoriu în lume. În lume era, și lumea de însul făcută iaste; și lumea pre însul nu-l cunoscú. Întru ale sale au venit, și ai săii pre îns nu-l priimiră. Iară cîț îl priimiră pre însul, datu-le-au puteare cuconi lui Dumnădzău să să facă, celora ce cred în numele lui; carii nu de pre

²⁷⁴ În limba slavonă în text: „Cum dispare fumul, să dispară”.

²⁷⁵ În limba slavonă în text: „Așa pier păcătoșii de la fața lui Dumnezeu”.

²⁷⁶ În limba slavonă în text: „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm”.

²⁷⁷ În limba slavonă în text: „Ziua Învierii”.

III 69^v sîngiuri, nice din voie de trup, nice din voie de bărbat, ce de la Dumnădzău să născură. Și Cuvîntul acela trup să feace ș-au sălășluit în noi și / vădzum slava lui slavă, ca sîngur născutului din Părintele, plin de har și de adevărătate. Ioán mărturiseaște de dînsul și strigă grăind: „Acesta era carele am dzîs, acel după mine viitoriu naintea mea fu, că mainte de mine era, și din plinul lui noi toț am luat și har pentru har, că leagea prin Moisi dată iaste, iară harul și adevărătatea prin Iisus Hristos fu.”

Напреполовлѣніе па Десѣтницѣ²⁷⁸

Văhod, prochimenu dzîlii și citeniile.

De prorocia Isaiei citenie. *Glava 2, 2.*

Aceasta grăiaște Domnul: „Din Sión va ieși leage și cuvîntul Domnului din Ierusalím. Și va giudeca pre mijloc de năroade multe și va înfrunta limbi²⁷⁹ putearnice, până departe; că toate năroadele vor merge careaș pre calea sa, iară noi vom merge în numele Domnului Dumnădzăului nostru în veaci.” Acestea dzîce Domnul totputearnicul: „Ascultaț, voi, dealuri și munți și văile și urdziturile pămîntului, că-i giudețul Domnului cătră poporul său! Că-ș va întreba cu Izraíl dzîcînd: «Poporul meu, ce ț-am făcut ție? Sau ce te-am mîhnitu-te? Răspunde-mi! Au căce te-am scosu-te din țara Eghipétului și din casă de șerbie te-am izbăvitu-te ș-am trimis nainte feații tale pre Moiséi și pre // Aaron? Poporul meu, ce sfătuiră asupra ta nepriiatinii și cine ț-au datu-ț știre? Că ț-am datu-ț știre eu, omule, ce-i bine! Și ce Domnul cearcă la tine? Ce numai ca să faci giudeț și să iubești mila și să fii gata a meargerea în urma feații Domnului Dumnădzăului tău. Derep ce că-n vîrtute s-a mări Domnul și va paște turma sa cu pace până la marginile pămîntului.»”

III 70^f

De prorocia Isaiei citenie. *Glava 55, 1.*

Aceasta grăiaște Domnul: „Ceia ce sinteț însătaț, purceadeț la apă, și cîț n-aveț argint, ie-mblaț de cumpăraț și să mîncăț și să beaț fără de bani și fără preț vin și grășîme. Că aceste dzîce Domnul totputearnicul voaă: *glava 12, 3*: «Poporul meu, cerpiț cu cofa apă în veselie den fintînele ceale de spăsenie.» Și vei dzîce în dzua în aceaea: «Lăudaț în cîntec pre Domnul, strigaț numele lui, vestiț în păgîni slava lui, pomeniți-vă, că s-au înălțat numele lui!»”

Glava 55, 3: „Poporul meu, ascultați-mă și veț mîncă bunuri și să va dezmierda în bunuri sufletul vostru. Luaț aminte cu urechile voastre și urmaț căilor mele. Ascultați-mă și va viia în bunuri sufletul vostru și

²⁷⁸ În limba slavonă în text: „La jumătatea Peatdeseatniței”.

²⁷⁹ În text, scris *λίβι*.

III 70^v

voi tocmi voaă leage veacinică și veț chema, cînduși veț apropiia-vă cătră mine. Să-ș părăsască necuratul căile sale și vă-nturnaț cătră mine; și voi milui pre voi și voi ierta păcatele voastre, că niceș sînt sfaturile mele ca sfaturile voastre, dzîce Domnul. Ce pre cît / stă departe ceriul de la pămînt, așea stă departe calea mea de la căile voastre și gîndurile voastre de la gîndurile mele. Ca și cînd ar cădea ploaie sau omăt den ceriu și nu s-a-ntoarce de-acoleă, până ce va-mbăta pămîntul și va topi și va creaste și va da sămîntă celuia ce samănă și pită de mîncat, așea va hi cuvîntul mieu, carele, de va ieși din rostul mieu, nu s-a-nturna la mine deșert, până cînd va obîrși toate cîte am vrut și voi spori căile mele și porunciturile mele. Că cu veselie îț ieși și cu bucurie vă veț învăța; că munți și dealurile să vor schimba, așteptîndu-vă cu bucurie, și toate leamnele cîmpului vor tropoti cu ramurile lor. Și în loc de stivă va sui chiparis, iară în loc de urdzică va sui mirsînă. Și va hi Domnul în nume și în sămn veacinic, și nu va lipsi”, dzîce Domnul Dumnădzău, Svîntul lui Izraîl.

A Pildelor citenie. *Glava 9, 1.*

Înțălepciunea zidi șie casă și înfipsă stîlpi șeapte. Giunghé a sale giungheri și direasă în păharul ei vin și gătă a ei masă. Trimisă pre ale ei slugi depreună chemînd cu naltă strigare la păhar, dzicînd: „Cela ce-i fără crieri abată-să spre mine.” Și celor lipsiț de crieri dzîsă: „Veniț de mîncat a mea pită și beaț vin ce-am direș voaă. Lepădaț nebuniia și veț trăi! Și cercaț mintea, ca să viețuiț și să isprăviț minte în cunoștință. Care ceartă răni // îș va dobîndi necinste, cela ce va dojeni pre necuratul îș va da prihană șie, că dojeanile necuratului îi sînt beșici lui. Nu înfrunta pre cei răi, ca să nu te urască; înfruntă pre-nțeleptul și te va-ndrăgi. Dă-nțeleptului prihană și mai înțelept va hi. Arată dreptului și va adaoge a priimirea. Începătura înțălepciunei – frica²⁸⁰ Domnului și sfatul svinților – înțeleagere, iară a cunoașterea leagea, amintea iaste cea bună. Cu acesta, dară, chip multă vei trăi vreme și țî să vor adaoge ai de viață.”

III 71^f

De la Defteronmión citenie

Dzîsă Moisi cătră popor: „Acmu, Izraîlule, ascultă dreptările și giudeațele cîte eu voi învăța pre voi astădz a face, ca să hiț vii și să feriț și să faceț; că aceasta-i înțălepciunea voastră și mintea înaintea tuturor limbilor, oricîte or audzi îndereptările aceastea. Și vor dzîce: «Aceștia oameni sînt înțelepț și măiestri și neam mare-i aiesta.» Că Domnul Dumnădzăul nostru iaste întru toț carii ce-l vom striga. Și acmu vă luaț aminte pre sine, toată casa lui Izraîl, și vă feriț sufletele voastre foarte. Și nu uitareț toate cuvintele care vădzură ochii voștri și

²⁸⁰ În text, scris doar *κ*, probabil greșeală de tipar.

III 71^v

să nu pășască în laturi de la inema voastră, în toate dzilele vieții voastre. Și să aduceți ficiorii voștri și ficiorii ficiorilor voștri, în dzua ce dzisă cătră mine: «Strînge la beserecă oamenii și ca să audză graiurile / meale, pentru ca să deprindă a să teame de mine toate dzilele cîte vor petrece ei pre pămînt și ficiorii săi să-ș înveațe. Și v-apropiiaț de staț la munte.» Și muntele ardea cu foc până-n ceri, întunearec, ceață și fum, și glasul Domnului Dumnădzău cătră voi în munte din mijloc de foc. Glasul graiurilor voi-l audziiăț și chip n-aț vădzut, ce glas. Și v-au spus voaă leagea sa carea-au legat voaă a face. Și mie mi-au legat Domnul în vreamea aceea ca să vă învăț pre voi la-ndereptări și giudeațe ca să faceți pre pămînt. Vă grăi voaă Domnul în muntele lui Horiv din mijloc de foc.”

La Văznesenie de cu sară

*Stihire la vecernie, glas 6: ГѢ ВЪЗНЕСЕСА НА НБСА, ДА ПОСЛѢПЬ ШПѢШІМЕАЛА МІРѢ.*²⁸¹

Poftorindu-le în dzeace.

Domnul s-au înălțat în ceruri ca să trimiță pre Mîngăietoriul lumii. Ceriurile gătără scaunul lui, nuării – suirea lui; îngerii să mirară, om vădzînd din sus de dînșii. Părintele așteaptă pre cela ce-l are în sînuri depreună văcuioriu. Duhul cel Svînt poruncește tuturor îngerilor săi: „Rădicaț porț, boiari, ale voastre. Toate limbile, tropotiț cu mînule, că au suit Hristos undeș era dintru-ntăi.” //

III 72^f

Doamne, de a ta văznesenie să înspăimară heruvimii, deacă te vădzură tine, pre Dumnădzău, pre nuări în sus venind, pre cela carele preste dînșii ședz; și slăvimu-te, că-i dulce mila ta, slava ție.

În munții în cei svinț prăvindu-ț nălțările, Hristoase, cela ce ești strălucoarea slăvii a Părintelui, sus lăudămu-ț străluminatul faieș a feații chip; închinămu-ț patimile, cinstim învierea, slăvita văznesenie slăvind, miluiaște-ne.

Doamne, apostolii deaca te vădzură în nuori rădicat, cu plînsuri de lacrimi, viață dătătoriule Hristoase, de mîhniciune împluț, hlipind dzîcea: „Stăpînule, nu ne lăsa săraci, carii din milă îndrăgiș pre șerbii tăi, ca un milostiv; ce să ne trimiț, precum ni te-ai făgăduit noaă, preasvîntul tău Duh, străluminînd sufletele noastre.”

Doamne, a socotelii deacă împluș taină, luînd pre ai tăi ucinici, la Muntele Maslinilor suiai și ádecă vîrtoșitura ceriului o trecuș. Acela ce pentru mine mizărățș ca mine și te suiș de unde nu te despărțisăș, preasvîntul tău Duh trimite, luminînd sufletele noastre.

Slava.... ИИѢ... Glas 6.

De sînurile a Părintelui nedespărțindu-te, dulcele Iisúse, și cu

²⁸¹ În limba slavonă în text: „Domnul s-a înălțat la cer, ca să trimită pe Mîngăietorul lumii”.

III 72^v

pe minteanii depreună deacă viețuiș, astădz de pre Muntele Maslinilor te nălțaș în slavă și cădzuta fire a noastră, cu milă deacă o suiș, cu / Părintele depreună o aședzaș. Drept aceea, cereștile a celor fără trup șiraguri, de minune înspăimîndu-să, să buiguia miraț și, de tremur cuprinș, a ta omdragoste măriia. Cu carii și noi, cești de pre pămînt, acea pre noi a ta împreună pugorîre și acea de la noi suire blagoslovind, ne rugăm ca nește șerbi, dzîcînd: „Cela ce pre ucenicii și ceaea ce te născu, svîntă Dumnădzău Născătoare, de bucurie nepovestită împluș într-a ta nălțare, și pre noi spodobeăște a aleșilor tăi bucurie pentru rugile lor, pentru mare mila ta.”

Văhod și Sveatetihii și prochimenu dzilei.

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 6.*

Aceasta dzîce Domnul: „Fi-va în ceale de-apoi dzile vederos muntele Domnului și casa lui Dumnădzău în vîrvîrile măgurilor. Și să va nălța mai presus de holmii și vor veni într-însul toate limbile și vor porceade năroade multe și vor dzîce: «Ia-mblaț să ne suim în măgura Domnului și în casa Dumnădzăului lui Iiácov; și ne va spune calea sa și vom porceade pre însă.»

Din prorocia Isaiei citenie. *62, 10.*

III 73^t

Aceasta dzîce Domnul: „Porceadeț de vă primblaț prin porțile meale, tocmiț calea mea, faceț cale poporului meu și pietrile de pre cale în laturi le lepădaț. Rădicaț sămn în păgîni, că, iaca, Domnul audzît feace până la marginea pămîntului. Spuneț // fiice²⁸² Sióncei: „Iaca, mîntuitoriu ț-au venitu-ț, avînd a sa plată cu sine și lucrul lui naintea²⁸³ de fața lui. Și numi-l-va popor svînt, izbăvit de Domnul, iară tu numi-te-vei Cercată cetate, și nu Părăsîță.” Cine-i acesta ce vine din Edóm, roșitura hainelor lui – din Vosór? Acesta-i frumos în veșmîntul său. Strîgă cu vîrtute multă: „Eu îmi întrebă dreptate și giudecată de mîntuință.” Derep ce-ț sînt roșii hainele și îmbrăcămintele tale ca de călcătoarea teascului, plină de tescuală? Teascu călcatu-l-am sîngurel și din a limbilor nu iaste om cu mine. Mila Domnului pomenit-am și bunătățile Domnului pomeni-voi. Lauda Domnului – prespre toate carile va să ne dea noaă. Domnul – giudecătoriu bun casii lui Izraîl, aduce-ne-va noaă după mila sa și după mulțimea dreptății sale. Și dzisă: „De au nu²⁸⁴ poporul meu sînteț, cuconi, și nu vor fi neascultoi.” Și le fu lor de mîntuință din toată scîrba lor. Nice sol, nice înger, ce sîngur Domnul mîntuit-au pre îns pentru că iubii pre îns și-i cruța pre îns; însuș au izbăvit pre îns

²⁸² Cuvântul de semnalare de la sfârșitul paginii anterioare este *fiicii*.

²⁸³ În text, scris *наіття*.

²⁸⁴ În text, scris *деінь*, greșeală de tipar.

și i-au rădicatu-i pre înșii și i-au prea-nnălțatu-i toate dzilele veacului.

Din prorocia Zahariei citenie. *Glava 4, 4.*²⁸⁵

III 73^v

Aceastea dzice Domnul: „Iaca, dzua vine a Domnului; și vor sta picioarele lui în dzua în aceeaa pre Muntele Maslinilor împotriva Ierusalimului, despre răsăritele soarelui. Și în dzua în aceeaa ieși-va apă vie din Ierusalim, / giumătate de dînsă în marea cea dintăi și giumătate de dînsă în marea cea de-apoi, în seacere și-n primăvară fi-va așa. Și fi-va Domnul în împărat preste tot pămîntul în dzua aceeaa și va fi Domnul unul și numele lui unul, încungiurînd tot pămîntul și pustia de la Gavaa până la Remvón și spre-austru de Ierusalim. Și nălța-să-va și pre loc va rămînea, de la turma lui Veniamín până la locul porții ceii dintăi, până la poarta lui Gomór și până la turnul lui Anameíl, și până la turnul unghiurilor²⁸⁶ și până la storcătorile teascurile împăratului. Și vor lăcui într-însă și anathema nu va camai fi; și va petreace Ierusalimul cu nedeajde.”

La litie. Stihire glas 1.

ВЪШЕДЪ НАНЕБЕСА.²⁸⁷

Suindu-te în ceriuri, de unde te-ai și pugorît, să nu ne laș săraci, Doamne, ce să vie al tău Duh aducînd pace lumii. Arată fiilor oamenilor lucrurile puterii tale, Doamne, slava ție.

Glas 1.

Suitu-te-ai, Hristoase, la ne-nceputul tău Părinte, cela ce de necuprinsele în scris a lui sînuri nu te-ai despărțit, și adăosătură șireagurile la lauda Tresvîntului nu luară, ce un fiu, și după ce te feceș om cunoscură tine, Doamne, sîngur născut Părintelui. În mulțîmea milostivătășilor tale, miluiaște-ne.

Glas 1.

III 74^f

Îngerii tăi, Doamne, apostolilor grăiia: „Bărbaș galileeani, // ce staș căutînd în ceriu? Acesta iaste Hristos Dumnădzău ce s-au nălțat de la voi în ceriu; acesta va veni iarăș, în ce chip îl vădzut pre însul mărgînd în ceriu. Slujiț lui cu preacuvință și cu direptate.”

Glas 4.

Cînd veniș în Muntele, Hristoase, a Maslinelor, a Părintelui să împli bună păreare, îmbuiguiară-să cereștii îngeri și să înpăimară cei mai dedesupt. Astătură și ucenicii cu bucurie tremuraș, cumuș le grăiiai lor. Ca un scaun să gătiia din preajmă nuorul așteptînd și porțile ceriul deșchidînd cu frîmseașe să vedea. Și pămîntul ascundzătorile descopere, a lui Adám pugorîre cît să să cunoască și acea iarăș suire. Ce urmă să nălța ca de

²⁸⁵ În text, probabil, greșeală de tipar; trimiterea corectă este 14, 4.

²⁸⁶ În text, scris *Синѣрииѡръ*, greșeală de tipar.

²⁸⁷ În limba slavonă în text: „Suind la ceruri”.

mîna, iară rostul cu mare blagosloviîă, precum să audzîia. Nuărul pre didesupt²⁸⁸ te lua și ceriul înontru tine te sprejini. Lucrul acesta, Doamne, îl lucraș mare și preaslăvit, în spăseniia sufletelor noastre.

Glas 4.

III 74^v

Pugorîta fire a lui Adám în ceale de mai de gios părț a pămîntului, Dumnădzăule, deaca o înnoiș șie, cu tineș mai sus de toată începătura și stăpîniia o suiș astădz. Că, precumuș o îndrăgiș, depreună o posădiș și, precumuș o miluiș, o împreunaș țieș. Deaca o-mpreunaș, depreună pățîș, ca un fără patimă pătimind, o și împreună slăviș. Dară cei fără de trup, „Cine-i acesta”, grăiia, „frumosul bărbat? Dară nu-i om numai, ce-i și Dumnădzău și om, îmbe depreună (firi)²⁸⁹/ care să veade.” Drept aceea, primeniț îngerii în veșminte²⁹⁰ împregiur zbura de ucinici, unii amu îngeri stînd, „Barbaț”, striga, „galileani, acest de la voi ce să duce, acest Iisus om Dumnădzău, Dumnădzău om iarăș va veni, giudeț viilor și morților și credincioșilor, dăruind de greșeale iertare și acea mare milă.”

Glas 4.

Cînd te sus luaș în slavă, Hristoase Dumnădzău, ucenicii prăvind nuorii te sprijeniia cu trupul; porțile să rădicară ceale cerești, horiul îngerilor să bucura cu veselie, ceale mai de sus puteri striga grăind: „Rădicaț porț, boiari, ale voastre, și va întra Împăratul slăvii.” Iară ucinicii, spăimîndu-să, dzîcea: „Nu te despărți de noi, păstoriul cel bun, ce trimite-ne Duhul tău cel preasvînt care-ndireptadză și-ntăreaște sufletele noastre.”

Slava... Ииѣѣ.... Glas 4.

Doamne, taina cea din veaci ascunsă și din roduri deaca o împluș ca un bun, veniș cu ucinicii tăi la Muntele Maslinilor avînd pre carea te născu tine, pre tvorețul a tuturor și făcători, că pre-aceaea carea în patima²⁹¹ ta ca o maică mai presus de toț au durut, i s-au cădzut și cu slava trupului tău mai cu asupră să să-ndulcească de bucurie. De carea și noi dobîndind parte cu a ta la ceriuri suire, Despuitoriule, mila ta acea mare, carea în noi să feace, o slăvim.

La Nastihoavne.²⁹² *Glas 2. //*

III 75^t

Te-ai născut precum ai vrut, te iviș precum vruseș, pățîș trupeaște,

²⁸⁸ În text, scris *дидесѣптъ*, greșeală de tipar.

²⁸⁹ Paranteze în text.

²⁹⁰ În textul de la Iași, scris *вешиминет*, greșeală de tipar.

²⁹¹ În text, scris *пѣтнина*.

²⁹² Altă posibilă lecțiune: *La Na стихѣвие*. Credem, însă, că denumirea slavonă a acestor cântări era românizată (ca și în cazul altora), datorită practicii îndelungate, altfel nu se explică dublarea prepoziției.

Dumnădzăul nostru. Din morț te sculaș călcînd moartea, sus te în înălțaș în slavă, cela ce toate le împli, și trimiseș noaă Duh dumnădzăiesc ca să laudăm și să slăvim a ta dumnădzăire.

Stih: Toate limbile, ropotiș în palme.

Suindu-te, Hristoase, de pre muntele Eleónului, puterile, prăvind alaltă cătră alta, striga: „Cine iaste acesta?” Și dzisă cătră dînse: „Acesta iaste cel mare și puternic²⁹³, acesta iaste acel puternic în războiu, acesta iaste²⁹⁴ adevăr Împăratul slăvii!” „Și derep ce-i sînt lui roșii veșmintele?” „Din Vosór vine, carea iaste a trupului.” Ce însuș ca un Dumnădzău na direapta deaca ședzuș a mării, trimiseș noaă Duhul cel svînt, ca să povățască și să mîntuiască sufletele noastre.

Stih: Suitu-s-au Dumnădzău cu naltă strigare.

Te sus luaș în slavă din Muntele Maslinilor, Hristoase Dumnădzău, de naintea alor tăi ucinici, și ședzuș na direapta Părintelui, cela ce toate le împli cu dumnădzăirea, și trimiseș lor Duhul cel svînt, care lumineadză și-ntăreaște și svințeaste sufletele noastre.

Slava... ИИѢК... Glas 6.

Suitu-s-au Dumnădzău cu naltă strigare, Domnul cu glas de trîmbiță, pentru să înalțe cădzuta icoană lui Adám și să trimiță Duh mîngîietori să svințască sufletele noastre.

ИИѢК Ѡпѡцѡиши.²⁹⁵

Tropari, glas 4. /

III 75^v

Sus te luaș în slavă, Hristoase, Dumnădzăul nostru, voioș făcînd pre ucinici cu giuruia Svîntului Duh, adevărindu-să ei prin blagoslovenie că tu ești Fiiul lui Dumnădzău, izbăvitoriul lumii.

La útărnă seadealne:

La 1 stiholog seadealna, glas 1.

ПѠ^A КАМЕНИ ЗНАМЕНАНѢ.²⁹⁶

Îngerii mirîndu-să de-a suișului strein și ucinicii înspăimîndu-să de-mfricatul nălțării, te suiș cu slavă ca un Dumnădzău și porțile ție să rădicară, Mîntuitoriule. Drept aceasta, puterile ceriurilor să minuna strigînd: „Slava pugorîrii tale, Mîntuitoriule! Slava împărățiii²⁹⁷ tale! Slava nălțării tale, sîngur om iubitoriule!”

Vers.

НА Ѣ СПИХОЛѠГЪ *glas 3: Красѡте дѢѠва.*²⁹⁸

²⁹³ În text, scris *пѡтрнѡ*, greșeală de tipar.

²⁹⁴ În text, scris *ѡста*, greșeală de tipar.

²⁹⁵ În limba slavonă în text: „Și acum slobozește”.

²⁹⁶ În limba slavonă în text: „Podobii: Piatra care a fost pusă”.

²⁹⁷ În text, scris *ѡпѡрѡцѡиѡ*.

²⁹⁸ În limba slavonă în text: „La stihologia a doua: Frumusețea fecioriei”.

Cel mainte de veaci Dumnădzău și ne-nceput, ceaea ce ș-au luatu-ș fire omenească îndumnădzăind cu taină, astădz s-au înălțat. Îngerii nainte curînd apostolilor arăta pre-acesta ducîndu-să întru ceriuri cu slavă multă, iară lui închinîndu-să, dzîcea: „Slava lui Dumnădzău căruia s-au înălțat.”

*Seadealne după polileu, glas 5: СЪБЕЗНАЧАЛНОЕ.*²⁹⁹

Pugorîndu-te din ceriu la ceaste de pre pămînt, și acea gios dzăcută într-a iadului temniță depreună sculaș ca Dumnădzău adamiiasca formă, cu nălțarea ta, Hristoase, în ceriuri suindu-o, cu scaunul Părintelui tău depreună a ședeo o feceș, ca un milostiv și iubitori de // om.

III 76^r

*Stepenele antifoanelor*³⁰⁰.

Troparul evangheliei, glas 4. Suitu-s-au Dumndzău cu naltă strigare, Domnul.

Stih: Toate limbile, bateș în palme.

*Pásapnoi*³⁰¹. СѢЛІА ШРНА ГЪ ШІ ВЪСКРЄНІЕ ХВО³⁰², *psal. 50.*

Slava..., *glas 2.* Зà àппѣль мѣтвь... Инѣѣ...Завце.³⁰³

*De-acii Помилшинась бѣ повели*³⁰⁴, *glas 6:*

Astădz întru ceruri ceale de sus puteri, a noastră fire prăvind, să miră de-a strein chip suire, nepricepîndu-să unele cătr-alalte, dzîcea: „Cine-i acesta ce vine?” Și deaca vădzură pre al său Stăpîn, cereștile porș să rădice învâța. Cu carile și noi neoprit să cîntăm pre cela ce-i cu trupul de-acolô iarăș viitori, ca un giudeș a tuturoră și Dumnădzău totputearnic.

*Canoanele. Cel Пáпий*³⁰⁵ *cu iermoasele în 8 și cel 4 în 6. I Ioán Monah.*

Peasna 1, glas 5, irmos.

Canun la Văzneseniia Domnului nostru Iisus Hristos

Peasna 1:

Списателю въ ѣже въмори люди ногами немокрѣнами наста вѣпномѣ и фараўна въсе воінсвомѣ попоплѣшомѣ томѣ единомѣ въспоимѣ ѣкв прослăвисѣ.

III 76^v

Spășitoriului Dumnădzăului căruia în mare poporul cu picioare / neudate

²⁹⁹ În limba slavonă în text: „Împreună cu cel care nu are început (fărăînceputul)” („Cel care împreună cu cineva nu are început”).

³⁰⁰ În text, scris *анѣанель*, greșeală de tipar.

³⁰¹ Пѣснопой („Toată suflarea”).

³⁰² În limba slavonă în text: „Evanghelia dimineții 3”; „Înălțarea lui Hristos”.

³⁰³ În limba slavonă în text: „De la Apostol citire... Și acum... Născătoarei de Dumnezeu”.

³⁰⁴ În limba slavonă în text: „Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare...”.

³⁰⁵ În limba slavonă în text: „al cincilea”.

au povățat și pre Faraon cu toată oastea ce-au înecat, aceluși singurului să-i cîntăm, că s-au proslăvit.

Tîlc:

Aceasta o cîntă poeticul, ádecă tvórețul, făcătoriul canoanelor, din cîntecul lui Moisi, peasna cea dintâi de la stihologhii, unde dzîce: „Să cîntăm Domnului slăvit ce să proslăvi. Calul și călărețul au aruncat în mare!”, c-au înecat Dumnădzău pre trúfașul și sãmățul, pre Faraon și toată oastea lui și teleagele ceale de her cu harmată cum era pre-atuncea, de ieșiia la război cotigă pre 2 roate, coșul de oțal cu 2 cai, și din coș zvîrliia cu fușturi ascuțite viteajii de trecea prin platoșe. Cu război tare ca acela au mărș Faraon după mișeii izrailteani pedestri și fără arme și cu cróșnele în cîrcă. Pentr-aceaea Dumnădzău au smerit pre sãmățul Faraon, căce cutedză împotiva lui Dumnădzău a ieși asupra mișeilor izrailteani, că le-au audzît de rugă de pedeapsă în vreamă lungă și i-au izbăvitu-i. Deci și noi, creștini, să-i cîntăm cîntec de izbîndă lui Hristos ce ne-au izbăvit de Faraon – de diavol și de Eghipet – de iad și ne-au petrecut prin apa svîntului botedz și într-însă au necat toată putearea păcatelor.

Спѣвъ Ивѣана Дамаскѣина твѣорѣніе.³⁰⁶

Въспѡймъ въсь людіе ѣже нарѣмъ херувѣмскѣ възнѣшдса съ слѣвѣж Хѣ испѡсадівшѣ насъ ѡдеснѣѡ ѡца, пѣснь повѣ днѣж ѡкѡ прослависѡ. //

III 77^r

Să cîntăm, toate popoarăle, celuia ce pre umere de heruvimi s-au nălțat cu slavă Hristos și cu sine ne-au pus a ședea în direapta părintelui, cîntec de bucurie că s-au proslăvit.

Tîlc:

Aicea peavețul îmbie creștinătatea și dzîce: „O, popoară blagocestive, veniț cu toți să cîntăm și să lăudăm pre Domnul Hristos ce s-au înălțat în umerile heruvimilor în scaun șie leagăn, carită vie însufletată, nu de lemn, nice cai pedestri, ce carită cu miile înfrîmșată și scaun de heruvimi, svinții îngerii cei cu feațe de prunci nezlobivi, cu slavă și cinste mare. Să-l cîntăm și să-l lăudăm pre Domnul nostru Hristos acesta ce-au suit firea noastră de o au înscăunat în na direapta părintelui în scaun proslăvit, cu cîntec de biruință și de izbîndă ce s-au proslăvit cu dumnădzăirea.”

Хѡдапѣе въ ѣчѣкѡмъ Хѣ лицѣ ѡггльспѣи видѣще съплѣпѣж въвѣшнихъ дѣивѣхъжса, съ глѣснѡже въспѣвѣхъ пѣніе повѣднѡ ѡкѡ прослависѡ.

Pre mijlocitoriul lui Dumnădzău ș-a oamenilor, pre Hristos, horiurile³⁰⁷ îngerilor deaca vădzură cu trupul întru cei de sus, să minuna și ntr-o-ntinsoare de glas sus cînta cîntare de biruire, că s-au proslăvit.

³⁰⁶ În limba slavonă în text: „Creație a Sfintului Ioan Damaschin”.

Tîlc:

III 77^v

Aicea dzîce svîntul peaveț cum îngerii, deaca vădzură pre Hristos ce să feace mijlocitori, ádecă státu la mijloc între Dumnădzău Părintele și-ntre omul, de-mpreună omeniia cu dumnădzăirea, de încuscă și înrudenii rodul omenesc cu / ruda lui Dumnădzău, Fiiului Dumnădzău Hristos, deaca-l vădzură Dumnădzău fiind și om, deaca-l vădzură cu peliță și trup pemintesc și să suia cătră nălțime în ceri, să minuna și să sîia nu numai îngerii aceia ce-l suia și-i slujia, ce și alalte șireaguri, heruvimii, serafimii, și într-o-ntinsoare de tocmală de glas cînta cîntecul cel de biruire, ádecă „Aghios, aghios, aghios, Domnul Hristos cu Părintele și Duhul Svînt, plinu-i ceriul și pămîntul de slava ta.”

ИВЛѢШОМЪСА ВЪ НАГОРѢ СИНѢ ИЗАКОНЪ ДАВШОМЪ БѢГВИЦѢ МЛВЦЕЪ МАСЛІЧНІА ВЪГОРІ ВЪЗНЕСШѢСА ПЛѢПІЖ, ПОИМЪ ІАКО ПРОСЛАВИСА.

Lui Dumnădzău ce s-au ivit pre Muntele Sináiuului ș-au dat leagea vădzătoriului de Dumnădzău Moiséi, de pre Muntele Maslinilor ce s-au înălțat cu trupul, că s-au proslăvit.

Tîlc:

Aicea iară-mbie poetîcul pre creștini să slăvască pre Domnul Hristos și dzîce: „Voi, oamenilor, popoarălor, gloatelor, veniț să lăudăm și să proslăvim pre Dumnădzău ce-au dat leagea lui Moisei în Muntele Sináiuului, carele s-au arătat întăi în rugă lui Moiséi, acmu întrupat și înălțat cu trupul de pre Muntele Maslinilor, pre acesta sîngur Dumnădzău să-l proslăvim, că s-au proslăvit cu minunile și atunce și acmu astădz ce s-au înălțat.

III 78^r

Прчпѣаа мпѣи бжѣа въплѣцишагвса истѣве, и ѿ нѣдрѣ родѣпела не ѿсплѣшагв бѣ, неспрѣпано мвлѣ въсѣкаго // ѿбспоанла сѣпсти ѣхже създа.

Preacurată Maica lui Dumnădzău, pre-acela ce s-au întrupat din tine și de sînul Părintelui nu s-au despărțit Dumnădzău, nepărăsît roagă-l de toată încungiurarea să mîntuiască pre carii au plămădit.

Tîlc:

Aicea întoarce svîntul peaveț cătră Precesta și o proslăvește cu slava Fiiului ei și-i dzîce: „O, Ficioară curată și Maică lui Dumnădzău, roagă-te pentru noi lui Dumnădzău, Fiiului tău, nepărăsît, ce s-au născut dintru tine și din sînul Părintelui n-au lipsit, nice s-au despărțit, roagă-te lui totdeauna să ne spăsască, ce ne-au zidit” (ádecă așea lesne cum soagem noi pita din aloat și de-acii o și coacem de ni-i de sațfu vieții, așea lesne Svinția sa ne-au frămîntat din lut și ne-au sopt și

³⁰⁷ În text, scris *γχορύριλε*.

ne-au însuflețit)³⁰⁸, „roagă-l să ne scoată de la tot toiul și năvala și încungiuarea nevoilor și primejdilor.”

Alt canon a svîntului Iósif pre az veade, glas 4, irmos.

пвръзжъ ѿспáмоа, инаплъниáтса дѣха, ислóвѣ ѿригнжъ црци мáтери, Иавлáса свѣтаѡ прѣжествѣдѣ и въспожъ раддáса еа чддесà.

Deșchide-m-voiu rostul meu și să va-mplea de duhul cel svînt și cuvînt voi izbucni Împărăteasii Maicii; și m-oi arăta străluminat prăznuind și voi cînta bucurîndu-mă pentr-a ei minuni.

Tîlc: /

III 78^v

Acesta irmos îl ia poetîcul din psaltire, psalomul пригнжъ срце мое слóво блгѡ.³⁰⁹ Că acesta psalom arată nașterea lui Hristos din Părintele și nașterea Svințiii sale din Preacista și-l arată pre Svinția sa ca pre un împărat putearnic, iară pre Maica Svințiii sale ca o hiică Împăratului și Împărăteasă Duhului Svînt, cu mare adîncuri de înțales pentru Svinția sa Preacista și slava ei ș-a Fiiului Svințiii sale. Cine-i dăruit de la Dumnădzău cu priceapere, citească și tîlcuiască acela psalom; de iaste slab la priceapere, citească Osmoglasnicul, ádecă Octáihul, ce-i dzîcem noi Anghilestul, că va afla toate cuvintele acestuia psalom rășchirate tîlcuite prin canoane, prin stihire, prin slave.

Въскръсе прѣднѣвѣнь ѿже поестѣствѣ весѣмръпниѣ иáвилсь еси едина десáпимъ ивъсáхъ ѿчнкѡмъ ивъспечѣ Хс къ ѡцѣ ѡблакомъ носимъ, ѿже въсѣмѣ црѣ.

Sculatu-te-ai a treia dzî, acel pre fire fără moarte, și te-ai ivitu-te celor unsprădzeace și tuturor ucinicilor și cursăș, Hristoase, la Părintele pre nuăr călătorind, cela ce ești a toate Împărat.

Tîlc:

O, Hristoase, a treia dzî ai învis, cela ce ești hiriș³¹⁰ fără moarte, cela ce dai viața a toată dihaniia; și te-ai arătat la toț apostolii și ucinicii și ca astădz ai încălecat pre nuăr călare, în carită de nuăr, de te-ai suit la Părintele, ca cela ce ești împărat³¹¹ preste // toate și le-ai făcut toate.

III 79^f

Nuărul acela poate să fie ca și la preobrajenia Svințiii sale.

Въпиепъ явѣспѣвнѣ, полѣ дѣдѣ бѣо дѣхнѡвѣнѣиѣ, възѣидѣ гѣ къ невѣснимъ, въвѣсликнѡвени ипрѣжи глása, икѣ прѣвѣ свѣпѣвнѡмѣ ѡцѣ доспижѣ.

Strigă camai vederat cîntînd David, acel sufletori de dumnădzăire: „Suitu-s-au Domnul cătră ceale cerești, cu strigare și de bucin glas, și

³⁰⁸ Parantezele îi aparțin editorului.

³⁰⁹ În limba slavonă în text: „Cuvînt bun răspuns-a inima mea” (psalmul 44).

³¹⁰ În text, scris *рхѣришѣ*.

³¹¹ În text, scris *ѿпрѣрати*; greșeală de tipar.

cătră începătoriu luminelor Părinte sosî.”

Tîlc:

Acesta-i din Вѣсѣ іазѣици въсплециате ржкѣми³¹², ce-au David prorocit, ádecă „O, Hristoase, cum te sui cătră ceri cu holcă³¹³ mare de cîntări și de urlate de trîmbite și bucine și cîntări îngerești, de sosîș la Dumnădzău, Părintele tău ș-a Duhului Svînt.”

Състарѣвшіи се гн мѣръ многими съгрѣшенми, ѡбновлѣ спрѣспѣж ивъспѣніемъ сѣ, възиде ѡвлѣкомъ поемъ къ небнымъ слава славъ пвоен.

Îmbătrînită, Doamne, lumea de multe greșeale o ai înnoit cu patima și învierea ta. Te-ai suit cu nuărul purtat spre ceale cerești, slava slăvii tale.

Tîlc:

O, Despuitoriule Iisuse Hristoase Dumnădzău, Împărate ceriului ș-a pămîntului! Aceasta lume de gios carea au greșit de ț-au ieșit din svînta poruncă și s-au vechit și s-au îmbătrînit în păcate, acmu Svinția ta o ai înnoit / și o ai întinerit cu patimile și cu svîntă învierea ta. Și deac-ai împlut toată spăseniia noastră, te-ai suit în carîță de nuăr de te-ai aședzat la lumea cea de sus de-mpărățăști cu Părintele și cu Duhul Svînt preste toate lumile, ceale de sus și ceaste de gios, slava ș-a fie și cinste slăvii tale.

Влѣкж рудѣла еси въсѣхъ въсенепорѣчнаа влѣце, ѣже спрѣстѣ вѡланжа прѣемшагѡ, ивъзшедша къ свѣемѡ ѡцѡ, егоже неуставѣ ѣще иплѣтъ възѡтъ.

Domnitoriu născuș tuturor, întru tot nevinovată Despuitoare, carele patimă volnică au priimit și s-au suit cătră al său Părinte, pre carele n-au lăsat, săvai că trup ș-au luat.

Tîlc:

Cătră Svinția sa Preacista dzîce peavețul svînt: „O, Despuitoare Domnitoare ce domnești și stăpînești îngeri și pre pămînt, carea ai născut pre Stăpînul, pre Domnitoriul și Tvorețul lumii ș-a tuturor, carele au suferit de bunăvoia sa cu sfatul Părintelui și a Duhului Svînt de-au rădicat pre sine patima noastră și ca astădz s-au suit la Părintele său cel nedespărțit, carele nicedănoară nu s-au despărțit de Fiiul său, săvai că s-au întrupat.

Catavasiia.

Бжѣнимъ покрвѣнъ быѣ къснѡ іазычннѣ мрѣкомъ, скѣза бѣѡ начѣртѣннѣ закѡнъ, тѣнж бѡ ѡпрѣѣ ѡчесѣ раздѣмнѡгѡ, зрѣнѣ сжѡгѡ инаѡчѣетсѣ дѡха, раздѣмъ почитѣлѣ бжѣтвннѣми пѣсньми. //

III 80^r

Cu dumnădzăiască acoperit gîngavul negură, tîlcui de Dumnădzău

³¹² În limba slavonă în text: „Toate popoarele, bateți din palme” (psalmul 46).

³¹³ În text, scris *γυόλκζ*.

scrisa leage. Că tina scuturînd de la ochiul minții, veade pre cea ce iaste și să-mvață de-a Duhului înțălepciune, cinstind cu dumnădzăiești cîntări.³¹⁴

Tîlc:

Adecă Moisi, deaca s-au suit în Muntele Sinaiului la Dumnădzău, unde s-au pugarît svinția sa cu foc și cu glasuri mare de trîmbite și de tunete și fulgere, muntele ardea cu pară. Acoló s-au suit Moisei și Dumnădzău l-au acoperit cu nuăr și i-au scris leagea pre leaspedz de piatră de i-au dat și de-amănunt l-au învățat; și de gîngav și neslobod la limbă ce era, l-au făcut de-au grăit bine, căce c-au slujit bine lui Dumnădzău. Au lepădat tina păcatelor cu postul și cu ruga și cu slujba. Au curățitu-ș mintea, ochiul sufletului, au vădzut pre cea ce iaste, ádecă pre Dumnădzău, că Svinția sa era și iaste și fi-va și pre noi, ce nu eram, ne-au făcut și ne-au dăruit de sîntem și ne va dăruí de vom fi. Acoló s-au învățat minte de la Duhul Svînt de-au proslăvit și au mulțămít lui Dumnădzău cu cîntări dumnădzăiești.

Peasna 3.

Сїлѡжъ крѣста твоегѡ хѣ, ѡтверди мѡе помышленїе, ꙗкѡ ти ѡсвѣѡити твое сїсїтѡеное възнесѣнїе.

Cu putearea crucii tale, Hristoase, întărește-mi cugetul a cînta și a slăvi a ta spāsitoare înălțare. /

III 80^v

Възше́лъ еси́ живодо́авче хѣ кѣ ѡцѡ ѡвъзнесель еси́ на́шъ родъ члѡко лѡче, не ѡзречѣнїемъ бл҃го жѡпробїемъ своѡмъ.

Suitu-te-ai, viață dătători Hristoase, la Părintele și ai înălțat a noastră rudă, iubitori de om, cu nespusă bună mila ta.

Чїни аггльспїй сїсе, члчкѡе еспѣствѡ видѡще съвъсходїмѡ тевѡ, непрестѡннѡ ѡдивлѡеми славлѣхъ.

Ceatele îngerilor, Hristoase, omeneasca fire vădzînd suită cu tine, nepărăsît mirîndu-să slăviia.

Оу́жасѡухъсѡ аггльспїй лици хѣ, зрѡще съплѡпїю възнешѡса ѡвъспѣва́хъ сїѡе ти възнесѣнїе.

Să înspăima îngereștile horiuri, Hristoase, văzînd cu trupul înălțîndu-te, și lăuda a ta svîntă înălțare.

Bogorodicina.

Млїи непрестѡннѡ пречїсѡла въплѡщѡгѡсѡ ѡзлѡжѣснѡ пвѡнїхъ ѡзбавїтїсѡ прелѣста клеветнїчѡ пѡжциѡмѡ млпїи вѡїѡ.

Roagă nepărăsît, Preacurată, pre cea ce s-au întrupat din matrica ta să să izbăvască de înșălăciunea pîrîșului carii te cîntă, Maică lui Dumnădzău.

³¹⁴ Pe exemplarul de la Muzeul Literaturii Române, Iași: marginal, de mână, apar o cruce și nota: *Catavasis*.

СѢМЪРѢПИ РОЖДЕШИ РАЗДРЪШИ ПЕЛА, ЕДИНОГО ВЕСЪМЪРЪПНАГѢ БѢ, ДѢВ
МЛѢИ ПРЪЧПАА, ТОГО ПРИСНѢ МЛѢИ ШМЪРЪЦЕЛАЖЦІИЖМА СТРАПИ
ШМЪРЪТВІПИ ИСПАСТИМА.

III 82^r

Morții ce-ai născut pre stricătoriul, pre sîngurul fără de moarte
Dumnădzău, Ficioară, Maică preacurată, acela pururea roagă-l, pre
acealea ce mă umoară chinuri să le // umoară și să mă spăsască.

Разврзе жтробы безчадствдѣщии жы, досаджжэло ддръжймжа
блго чадствдѣщии, едина млпва пророчици дрэвлеани, носщии ддхъ
сърдшёнъ късилномд и бѣ раздмомъ.

Rumt-au zgăului a stearpă legături și dosada cea nesuferită a ceii cu
plodul bun sîngură ruga prorociței de mult Annei, ce-ș purta sufletul
înfrînt cătră putearnicul și Dumnădzăul gîndurilor.³¹⁵

Tîlcul:

Acesta irmos iaste din istoriia Annei, îmei lui Samuîl. Avea bărbatul
ei, Elcaná, 2 femei, pre Ána și pre Fenána. Și Fenána făcea cuconi,
iară Ána nu făcea, că era stearpă. Deci cînd veniia Elcaná de la
besearică, aducea Fenánei parte și pre cuconii ei părț, iară Ánei
aducea numai o parte a ei, că cuconi n-avea, și o lua în batgiocoră
Fenána. Deci ea mearsă la besearică cu inemă înfrîntă de să rugă lui
Dumnădzău să-i dea cuconi, să nu rămîie stearpă, și să i-l închine
Svințiii sale. Și acea rugă a ei cu inema înfrîntă au rumt legăturile
sterpiei zgăului ei și au tăiat și mustrarea ce păția de soția ei, că i-au
datu-i Dumnădzău cucon pre Samoíl și l-au închinatu-l lui
Dumnădzău, cum i-au giuruit, și i-au datu-i Dumnădzău de-au făcut
și alț 6 cuconi după Samoíl, numai cu ruga sîngură din inemă înfrîntă
cătră putearnicul Dumnădzău, ce știe gîndurile și / cugetul cel ascuns,
știe cine-i sămăț și cine-i smerit, nefățărind ca ipocriții ce să arată din
gură smeareni, iară din inemă sînt sâmeț.

III 82^v

Peasna 4.

ОУСЛЫШАХЪ СЛДХЪ СИЛИ КРЪСТА ІАКО РАИ ШВЪРЗЕСА ЕГОРАДИ ИВЪЗЪПІХЪ
СЛАВА СИЛѢ ТВОЕИ ГНѢ.

Audzît-am audzul puterii crucii, cum raiul s-au deșchis pentru dînsă,
ș-am strigat: „Slava puterii tale, Doamne!”

Tîlc:

Aceasta o ia peavețul de la Avácom proroc, ce-au prorocit de
răstignirea Domnului Hristos; că pentru lemnul ce să închisease raiul,
acmu pentru putearea lemnului svintei crucii s-au deșchis și Adám
iarăș ș-au încăput la instea cea dintâi. Pentr-aceaea strigăm: „Slava
puterii tale, Hristoase!”

³¹⁵ În exemplarul de la Iași, adăugat de mână pe margine, de mână: *Cata[va]sii*.

Възнесѣса въслáвѣ ѿже аггáлѣмь црю зпѣшипела на^м ѿ ѿца послáвѣ.
Тáмже въпíемь, слáва силѣ пвоѣи гñ.

Nălțatu-te-ai în slavă, cela ce ești îngerilor Împărat, pre Mîngîitoriul
noaă de la Părintele trimisăș; pentr-aceaea strigăm: „Slava³¹⁶ puterii
tale, Doamne!”

Иѿкѣ възыде спсѣ къ ѿцѣ сплáпíж, здивíшася емѣ аггáлскаа
ввннпства и възпíиша слáва силѣ пвоѣи гñ.

III 83^r

Deacă să sui Mîntuitoriul cătră Părintele cu trup, i să mirară lui a îngerilor
șiruri și strigară: „Slava // puterii tale, Doamne!”

Гв́рнїа силї горнѣншии въпíахж, в́рапа възмѣте х҃ нáшемѣ црю,
ѣгоже въспѣвáемь въ кѣпѣ съ ѿцемь и д҃хомь.

De mai de sus puteri celor mai de sus striga: „Porțile rădicaț lui
Hristos, al nostru Împărat, carele îl cîntăm împreună cu Tatăl și Duhul.”
Дѣаа родї и мáпернихъ неразѣмá, нѣ мáпи збѣе дѣваажеа прѣвїстѣ,
жже въспѣвáжцїе, радзїса вїце възивáемь.

Ficioara născu și rîndurile maicelor nu pricepu, însă maică iaste, iară
ficioară au rămas; carea cîntînd, „Bucură-te, Născătoare de Dumnădzău”,
strigăm.

Tilc:

Adecă Svinția sa Preacista ficioară născu pre Hristos și cumu-i rîndul
maicelor nemică n-au priceput. Că rîndurile maicelor sînt acestea:
adecă culcușul cu bărbat și stricatul fetiei și dureare și deșchisul
zgăului și plod de la bărbat la îngreac; iară la născut, munci și durori
greale și deșchisătură zgăului și sînge mult și dzăcare 6 săptămîni
până a să-ncheга. Iară la Svinția sa nemică de-aceastea, ce numai
Duhul cel svînt au umbrít cu putearea celui de sus. Sîngur Dumnădzău
în svîntul pîntecele ei din svîntul ei sînge ș-au plămăditu-ș trup și,
deaca ș-au împlut 9 luni, l-au născut cum sîngur Dumnădzău au știut;
iară / svînta Ficioară, cum l-au³¹⁷ îngreac fără patimă, аșеа l-au și
născut, fără leac de durori și de rînduri femeiești; și întăi ficioară, și la
naștere ficioară, și după născut ficioară, adevărata lui Dumnădzău
Maică, blagoslovită Mariia.

III 83^v

Инь³¹⁸ irmos.

Сѣдáи въслáвѣ на рѣплѣ вжспѣвнѣ, на ѿблацѣ лѣгцѣ прїиде І҃Г пре
вжпѣвннй, ѿ пречїспїа дѣвї и спѣе въпíжцжа слáва силѣ пвоѣ гñ.

Acela ce șeade în slavă pre scaun de dumnădzăire pre nuor iușor veni
Iisus acel prea dumnădzăiesc, din preacurata Ficioară, și mîntui pre
carii strigă: „Slava puterii tale, Doamne!”

³¹⁶ În text, scris *слáве*, greșeală de tipar.

³¹⁷ În text, scris *лѣж*, probabil greșeală de tipar.

³¹⁸ În limba slavonă: „Și acum”.

Tîlc:

Aceasta-i de la prorocul Isaiia, ce-au prorocit de-au dzîs de Domnul Hristos: „Iată, Domnul va veni pre nuor iușor, nu cu hreamăt și cu groază ce-au făcut în Eghîpet, ce în brațe de ficioară” - cînd au pugorît Svinția sa la Eghîpet fugind de Iród, acoló au surupat toată putearea iadului. Suitu-s-au și îngerî cu svîntul său nuăr iușor, cinstitul său trup. „Cu nuorul cel iușor” iaste întăi svînta Ficioară Máriia ce l-au purtat în pîntece și în brațe. Al doile rînd, „nuor iușor” iaste cinstitul său trup, ce poartă plinul dumnădzăirei, că Svinția sa iaste Dumnădzău deplin, săvai că-i și om deplin. A treia oară iaste sîngură vîrtucioasă a lui puteare, c-au făcut toate cîte au vrut și ne-au și spăsît.

III 84^r

Ѹсъ жъзно дѣвецъ, поемь ѿже възлюбъи, намаслѣчнѣжѣ // гвѣржъ възходѣтъ, исѣхъ блѣвѣи ѿ чѣмъ ѿблѣкомь носѣмь нѣдра доспѣже, ѿже никѣкоже ѿспавѣи.

Iisus de viață dătătoriul, luînd carii ș-au iubit, la Maslinilor Munte să suie și pre-aceștia au blagoslovit; ș-a Părintelui cu nuorul purtat sîn agiunsă, care nice într-un chip n-au părăsît.

Tîlc:

Ădecă Domnul Hristos luă iubiții săi ucinici și cu dînșii să sui la Muntele Eleónului și-ncălecă pre nuor. Pre ucenici blagoslovi, iară Svinția sa sosî tocma în sînul Părintelui său, de care sîn nice dănăoară n-au fost depărtat, nice despărțît.

Мѣрь вѣе празнеелѣтъ видѣмъи ѿневидѣмѣи, вѣрѣадоспѣи ѿггѣли ликѣжпѣи ѿ чѣци, славоцловѣцѣ непременнѣ възнесенѣе ѿзплѣпѣжъ съ єдинѣвшѣгвсѣмъ намъ блѣгоспѣжъ.

Lumea toată prăznuiaște, vădzută și nevădzută, cu bucurie îngerii săltheadză și oamenii, slavoslovind nepărăsît înălțarea căruia cu trupul s-au făcut una cu noi de bunătate.

Tîlc:

Au împreunat firea omenească a noastră cea slabă cu firea lui Dumnădzău prin bunătatea sa, de-au făcut milă cu noi în chip ca ceaea cînd împăratul îș ia împărăteasă din robii săi și-i face moșneani împărății sale pentru împărăteasa sa, că să rudesc cuconii împăratului cu cuconii robilor pentru împărăteasa și să fac una și un sînge și o casă domnul cu robul; ce-au fost roabă întăi, apoi iaste moșnean. /

III 84^v

Раздрѣшѣвъ дѣржавѣ съмѣрпѣжъ, ѿкъ весѣмѣрпѣи гѣ, весѣмѣрпѣи възсѣмъ даровѣлѣ єсѣ чѣкъ любче, ѿвъзнесѣсѣ възслѣвѣ, зрѣцимѣмъ чѣснѣмъ жченѣкѣмъ Іисе възсѣ сѣлне.

Rumt-ai putearea morții ca un nemuritori domn, nemuritorie tuturor ai dăruit, de om iubitoriuale, și te-ai înălțat în slavă prăvindu-te cinstiții ucenici, Iisuse totputearnice.

Блѣжнѣо чрѣво пвѣе възсѣ непорѣчнаѣ въ ѿжевочрѣвѣ ѿдовѣ прѣслѣвно

испѣциѣшаго неказанно въ мѣстїи сподобїса, ѣгоже мѣи спѣпи
насъ по жѣцихѣмъ.

Fericit pîntecele tău, în tot Nevinovată, să feace, că pre ceta ce
pîntecele iadului preaslăvit l-au deșertat, nefilcuit a-l încăpea te-ai
spodobit; pre carele roagă-l să ne spāsască, carii te cîntăm.

Tîlc:

Că Svinția sa Preacista au încăput în pîntecele Svinții sale pre
Dumnădzău, carele lucru în ce chip și cum nu să poate spune, cum
ceta ce nu-l încap ceriurile l-au putut încăpea Svinția sa. Pre ceta
ce-au deșertat pîntecele iadului, c-au scos de-acolă sufletele direpților
ș-a tuturor carii au credzut cuvîntului³¹⁹ Svinții sale.

*Citeaște la 1 посланіе пѣтрова*³²⁰, *glava 3, verșul 19.*

Peasna 5.

Оу̀прѣнѣжѣе въплѣмпи гѣи спїсины, пѣи во єси вѣ нашъ, развѣтвѣѣ
инѣго бѣ незнаемеъ.

III 85^f

Mîneacănd strigăm ție: „Doamne, mîntuiaște-ne, că tu ești³²¹ //
Dumnădzăul nostru, fără tine pre altul Dumnădzău nu știm.”

Исплнѣвъ веселїа въсачьскаа млѣтве, гѣрнїимъ сїлаамъ съ плѣтїж
пришелъ єси.

Împlînd toate de veselie, Milostivule, la puterile de sus cu trup ai venit.

Иггаскыа сїли въземлемѣмѣ видѣще вѣрапа възвыбѣахѣ цѣю нашѣмѣ
възмѣтѣ.

Îngereștile puteri rădicat vădzîndu-te, „Porțile, striga, Împăratului
nostru rădicați!”

Апѣстѣли видѣвше възвышѣема спїса, сътрепѣтѣмъ възвыбѣахѣ, цѣю
нашѣмѣ слава твѣѣ.

Apostolii, deaca vădzură înălțat pre Mîntuitoriul, cu cutremur striga:
„Împăratului nostru, slava ție!”

Дѣж поржѣстѣтѣ въспѣваемѣмѣ вцѣе, пѣиво бѣ плѣтїж мїрови родїла
єси.

Ficioară după naștere te cîntăm, de Dumnădzău Născătoare, că tu pre
Dumnădzău cu trup lumii l-ai născutu-l.

Оудивїшасѣ въсачьскаа, ѡ вжѣтѣвнѣї слѣвѣ пѣвоєї, пѣиво не искѣсѣ
брѣшнаа дѣѣ, прїапї възпѣрѣѣѣ ѣже надвѣсѣлми сѣцаго бѣ, иродїла
єси везлѣпнаго сїа, въсѣлмъ въспѣвѣажїимъ тѣ мїрь подавѣеши.

Minunară-să toate de dumnădzăiască slava ta, că tu, neatinsă de nuntă
Ficioară, ai priimit în zgău pre carele-i preste toate Dumnădzău și ai
născut pre cel fără de ani Fiiu. Tuturora ce te cîntă pace le dăruiești. /

³¹⁹ În text, scris *кѣвнтѣлѣдї*, greșeală de tipar.

³²⁰ În limba slavonă: „Epistola lui Petru”.

³²¹ În text, scris *кѣ тѣеѣ*, greșeală de tipar.

III 85^v Оумръпвѣвъ съмърпъ, свожа съмърпѣ гѣ, пріемъ ѣхже възлюбѣвъ,
възшѣлъ еси намасличнѣа гѣрѣ спѣжа, и ѿ пѣдѣ възспечѣ Хѣ къ
своѣмѣ родителю ѡблѣкѡмъ носѣмъ.

Deacă umorît moartea cu a ta moarte, Doamne, luaş pre carii Ț-ai iubit,
te-ai suit la a Maslinilor Muntele cel svînt și de-acolô merseși în sus,
Hristoase, cătră al tău Născătoare pre nuăr călătorind.

Страннѡ пѣвѣ рѡждѣспѡ, страннѡ пѣвѣ възкрѣсеніе, страннѡ
испращное пи живодавче, еже ѡгѡри ежѣпѡвѡе възнесеаніе еже
изображаа илаа, чѣпѡрѡ кѡниѣ възхождааше, възспѣвалѡмъ члѣкѡ
любче.

Minunată Ț-i nașterea, minunată Ț-i învierea, minunată Ț-i și strașnica
ta, de viață dățătoriule, acea de la munte dumnădzăiască înălțare,
carea închipuind Ilia cu 4 cai în sus zbura, cîntîndu-te, de om
iubituriule.

Slava.

Зрѣшимъ апѡстѡлѡмъ въцаахѣ аггѣли, мѣжѣа галилеистпѣи, чпѡ
чюдѣпѣса възнесеанію живодавца Хѣ, съи пріидеть паки наземла,
сждѣти мѣрѣ възсѣмѣ, іако сждѣа праведнѣишѣи.

Prăvindu-le, grăiia apostolilor îngerii: „Bărbaț galileeani, ce vă miraț
de nălțarea viețuitoriului Hristos? Acesta va veni iarăș pre pămînt, să
giudece lumea toată ca giudețul cel preadirept.”

Иниѣ...

III 86^t Дѣж съхранѣвѣа порожѣспѣѣ неплѣнѣж, възходѣпъ Хѣ // къ ѡцѣ вѣо
родителнице, егѡже неѡспавѣ, ѡщѣи пѣѣ прііапъ испевѣ ѡмнѣжѣи ѡ
дшевлѣнѣ замилѡспѣ не изречѣнѣа.

Решѣтелнѡ sau ѣзмивѣтелнѣ.³²²

Ficioară deaca te-au ferit după naștere nesticată, să suie Hristos cătră
Părintele, de Dumnădzău Născătoare, pre carele n-au lăsat, săvai că și
trup au luat din tine cugețit și însuflețit, prin milă negrăită.

Că focul deștramă, dezleagă, curățeăște.

ѣзмивѣтелнѣ ѡчищеніе съгрѣшеніемъ, ѡгнедѣхновѣнѣа прилѣпѣ
дѣа рѡсѣ, ѡ чѣда свѣпѡ ѡбразнаа цркѡнаа, нинѣ ѡсѣѡна бѡ ѣзыде
закѡнъ, іазыкѡ ѡгне зрѣчна дѣа блгѡдѣпъ.

Lăutoare curățiciune de păcate, cu foc suflăreață priimiț a Duhului
roaă, o, cuconi cu obraze luminaț a besearicii, că astădz din Sion au
ieșit lege, acel de limbi înfocate a Duhului dar.

Tilcul.

O, voi, cuconii cei cu obrazele pline de lumina cunoștinții cu
Dumnădzău, cuconii svintei besearici, că v-au născutu-vă svînta

³²² Scrisă oarecum aparte, aceasta pare o notație a lui Dosoftei; este posibil ca tipograful s-o fi preluat automat.

III 86^v

besearică, priimiț roaă a Duhului Svînt, roă înfocată, roaă nu umădă și cu aburel de vînt pemintesc, ce roaă înfocată cu aburel dumnădzăiesc, ce suflă cu foc (nu cu foc de cesta ce arde și veștedzește, ce foc luminători și întrămători)³²³ și de păcate curățitoare, roaă înfocată ce scaldă și curățește (înfocată că arde și dezleagă păcatele); că astădz au ieșit leage din Siôn / și darul Duhului Svînt ca nește limbi.

Peasna 6.

СЪБЫДЕМА ВЪЗНА ГРѢВЖЕ МІИ КИПІ ВЪСТЪ, ЪЗЖЕ ВЪЗЪПІХЪ КПЕВѢ ЧЛКВ ЛЪБИЦѢ, ИСПСЕМА ДЕСНИЦА ПВОА ГИ.

Încungiu ratu-m-au prăpastea, mormînt chitul în fu; iară eu strigaiu spre tine, iubitoriul de om, și m-au spăsit dreapta ta, Doamne.

Aceasta o ia peavețul de la prorocul Ioná, ce-l înghițisă chitul în mare ș-au strigat cătră Dumnădzău din rîndza chitului și l-au scos Dumnădzău sănătos. Așea și noi, cînd cădem în primejdile valurilor lumii³²⁴ sălcie, și cînd iarăș cădem de ne înghite chitul păcatelor, să nu tăcem, ce să strigăm cătră milostivul Dumnădzău, că ne va spăsi și ne va scoate de la moarte ca și pre Ioná, așea de lesne.

ВЪЗЫГРАШАСА АПОСТОЛИ ЗРАЦЕ НАВЫСОМЪ ДНѢ СИЖДИТЕЛА ВЪЗЕМЛЕМА, ШПОВАНИМЪ ДЪХА ИСПРАХУМЪ ЗОВѢХЪ, СЛАВА ВЪСХОДЪ ПВОЕМЪ.

Săltară apostolii prăvind la nălțime astădz pre Ziditoriul luat, de nedeajdea Duhului Svînt, și cu frică striga: „Slava suitului tău!”

Tîlc:

Să bucurară svinții apostoli și le sălta inema și sufletul și de nedeajdea Duhului Svînt ce le-au giuruit Domnul Hristos că le-a trimite și, vădzîndu-l pre Svinția sa în slavă cerească suit, de pre pămînt cu frică îl proslăviia.³²⁵ //

III 87^t

Предстѣше ѡггли въпїище ХѢ Шченикѡмъ пвоимъ, имже ѡвразомъ видѣсте ХѢ въсходѣща плѣпїж пакы прїидетъ праведенъ ѡже въсѣхъ сѣдїѡ.

Astătură îngerii strigînd, Hristoase, ucinicilor tăi: „În ce chip vădzut pre Hristos suindu-să cu trupul, iarăș va veni dreptul a tuturor giudeț.”

Иѡкѡ видѣше пѡ сїсе нашъ нбнїѡ силї, нависомъ въземлема съпѣломъ, възывахъ глѡще, великѡ вѡко члкѡ любїе пвоѡ.

Deacă te vădzură, Mîntuitoriul nostru, cereștile puteri la nălțime suit cu trupul, striga grăind: „Mare-i, Despuitoriule, de om dragostea ta.”

Кжпїнж пѡ неупалимъ игѡрж, илѣспвицж ѡ дшвелїнжѡ, и двѣрь небеснжѡ достоїно славїмъ Мѡрїе славнаѡ православнымъ похвалѡ.

³²³ Parantezele din acest paragraf îi aparțin editorului.

³²⁴ În text, scris *лѡмї*.

³²⁵ În textul de la Iași, foaia este ruptă, iar ultimele două silabe ale acestui cuvânt sunt completate ulterior, de mână (-*vie*).

Rugule, tine, cel nears și munte și scară însuflețită și ușe cerească pre vreadnicie³²⁶ slăvim, Márie slăvită, pravoslavnicilor laudă.

Tîlc:

Aicea iarăș laudă și fericiaște pre Svinția sa Preacista peavețul și-i dzîce: „O, Ficioară de Dumnădzău, noi creștinii te slăvim și te cinstim și mărturisim și-ț dzîcem «rugul cel nears cu foc ce-au vădzut Moiséi pre Dumnădzău» și «muntele lui Daniil ș-a lui Avácum», și «poarta lui Iezechiil ș-a lui Iácov» și «scara iarăș a lui Iácov cerească»; și, cădzîndu-să, te slăvim, Márie, Doamnă slăvită, lauda creștinilor de spăsenie.” /

III 87^v

Бжѣтвное сѣ въсечѣсноє, съвършáщце празденствѣ, вѣго мждрїи вѣжїа мїре, прїидѣте ржкáми въсплещїмь, ѡже ѡнѣа рождешагвса вѣрѣа славлáще.

Dumnădzăiasca aceasta și cu totul cinstita făcînd sãrbare, cugetãreșii de Dumnădzău, a Maicii lui Dumnădzău, veniș, mînule sã sãltãm, acel dintru dînsã nãscut Dumnădzău cu credință slãvind.

Дакáплáпї нáлѣ съвїше ѡвлáци веселїе вѣчнѡ, Хсѣ бо ѡблакѡмь ꙗко херѣвїмѡмь носїмь, къ своѣмѣ ѡцѣ въсходїмь днѣ.

Sã picureadze la noi de sus nuorii veselie veacinicã, cã Hristos de nuor, ca de heruvimi, cãlare cãtr-al sãu Pãrinte sã suie astãdz.

Tîlc:

Aicea aduce din cuvintele prorocului Isaiei poeticul și face un feali oarecare de înfãțãrare, prosopoporãian, și dzîce sã picureadze sau sã stropascã preste noi de sus nuorii bucurie și veselie veacinicã, cã Hristos iaste nuãrașul și roa, și cum era suit în caritã de heruvimi, așea sã suie astãdz la Dumnădzău, Pãrintele sãu.

Плѣти ꙗвлѣса подѡбие, ꙗже прѣждерастѡжїааса, въ єдїнѡ съврáл єсї члѣкѡ лѡбѣе, ѡвъзнесѣса зрáщїмплá, пвоїмь дченїкѡмь цѣдре къ нѣнѡмь.

Cu de trup ivindu-te chip, ceale dintãi despãrțite le strînsãș într-una, iubitori, și te-ai înãlțat, prãvindu-te ai tãi ucinici, înduratele, spre ceale cerești.

Tîlc: //

III 88^t

O, Hristoase împãrate, de vreamе ce te-ai ivit cu chip de trup, ádecã om deplin, ai împreunat ș-ai împãcat ceale de mult despãrțite – ádecã pre oamenii ce era urghisiș de la Svinția sa i-au împãcat și i-au fãcut iubiș; cã veniș Svinția ta de te-ntrupaș din șingele nostru omenesc, din svîntã Ficioară, și ne-ai fãcutu-ne Svințiii³²⁷ tale fraș și moșneani cãtrã iubit Pãrintele tãu Dumnădzău; și te-ai suit în ceri, prãvindu-te ucinicii tãi.

³²⁶ În text, scris *владничїе*, posibil datoritã influenței singularului.

³²⁷ În text, scris *свнцїй*.

Чпѡ чрълѣни рѣзы, плѣти съ ѣдинѣшагосѧ девѣсти, спѣи ѿггли Хѧ зрѣще вещьѧхъ, стрѣсти чѣстїѧ вжѣтвнїѧ нѡсѣща ѡбрази.

„Ce-s roșii veșmintele cu a trupului ce s-au împreunat grosîme?” svinții înger pre Hristos prăvind dzîcea, a patimii cinstite, dumnezeiești purtînd chipuri.

Tîlc:

Să mira svinții înger și-ntreba înde sine și dzîcea: „Ce-s roșii hainele lui Hristos?” Că-l vedea cu trup gros ca și noi, ádecă om deplin, și-i vedea suișul că-i dumnezeiesc; îl vedea pre seamne adevărate că-i Dumnezău și-mpăratul lor și iarăș să mira vădzîndu-l om deplin și de-acii vădzîndu-l rănit în svintele palme și svînta coastă și svintele picioare și hainele Svinții sale muiate în svînt sîngele său. Vedea chipuri și seamne de chinuri, că ducea la Părintele său Dumnezău jártvǎ cătrǎ Părintele pentru / noi. Vedea și, mirîndu-sǎ, întreba de-acea svîntǎ și îngerilor neștiutǎ tainǎ. Aceasta de demult o au prorocit Isaia, glava 63, verș 2.

III 88^v

Пвѣмѡ ѡпроковѣце пвое зачѣпїе, поѣмь пвое не ѡречѣное рождествѡ, ѡже ѡзбавїхумсѧ плѣ ѡзлѡвлѣнїѧ ипѣжжѧгѡ чїстѧ ѡдова затворѣнїѧ.

Cîntămu-ț, Pruncă, a ta îngrecare, cîntăm a ta nespusă naștere cu carea ne-am izbăvit de putregiune și de dosadă și de grea curată a iadului închisoare.

Tîlc:

O, preasvîntă Cucoană, noi, credincioșii creștini, cîntăm și proslăvim³²⁸ îngrecarea ta și laudăm nașterea ta această și nepovestită cu carea noi am hălăduit de la pierzare și de la rău și la închisori greale și mîhnite a iadului, că de-aceastea de toate ne-au izbăvit Fiul tău, blagoslovită Mărie.

Catavas.

Щцѣщѣнїе нѧм Хѣ ѡспасѣнїе влѣкѡ вѣсїѧль ѣсї ѡздѣвы, да ѡкѡ прорѡка ѡсвѣрѣ мѡрсѧго ѡпрѣсе ѡ Іѡѧѧ, ѡ плѣ ѡсхїпїши, вѣсѣгѡ ѡдѧма вѣсерѡдѣ напѡдша.

Condac, glas 2.

Ѣже ѡнасѣ съврѣшїѡ съмопрѣнїе ѡ ѡже нѧземлї съ ѣдинїѡ сънебѣснїмѡ възнесѣсѧ Хѣ бѣ, нїкѡкоже ѡ лжѣѧм нѣ пребывѧѧ неѡспѣпїѡ ивѣпїѧ ѡбѡщїѧмѧ ѡзѣ ѣсмь съвѡми ѡнїкѡже навѣ. //

III 89^f

Acea³²⁹ pentru noi împlînd socoteală și ceale de pre pămînt împreunînd cu ceale din ceri, te-ai înălțat în slavă, Hristoase Dumnezău, nice într-un chip despărțindu-te, ce petrecînd nedepărtat

³²⁸ În text, scris *пролѣвїѡмь*, greșeală de tipar

³²⁹ Cuvântul de semnalare de la sfârșitul paginii anterioare: *aceastea*.

și strigînd căroră te iubăsc: „Eu sînt cu voi și nime nu-i asupra voastră!”

Icos.

Иже наземли́ наземли́ ѡставлѣше, ипепѣлнаа пѣрсти ѡтпѣлаще
прїидѣте въспранѣмь, инавысопѣ възведѣмъ ѡчи и мислы проспѣрамъ
зрѣнїа ичюбства въкѡпѣ на нѣнаа врата мѣртвннїи, непцѣимъ бїти
намаслїичнѣи въгѡрѣ. Ивъзирѣпи на извавлѣцагѡ на ѡблацѣ
въшѣдша, ѡпѣдѣ бѡ гѣ на нѣса въспечѣ, тѣмѡ и любо даровѣпїи
дѣри раздадѣ апѡстолѡмъ своїмъ, ѡтѣшївъ їакѡ ѡцѣ, иѡтвердївъ
їхъ, наставївъ їакѡ снѣвъ, иглавъ цѣ нїмъ, неѡлачѣжса вѣсь, азъ ѣсмѣ
сѣвѣамї и нїикпоже нѣвы.

Cealea ale pămîntului pre pămînt lăsînd și cealea ale cenușii țărnei părăsînd, veniți să ne strînim și la nălțime să suim ochii și gîndurile, să tîndem vederile și sîmțirile împreună spre porțile ceriului noi, mortacii, să gîndim a fi la Eleón în munte și a prăvi la cela ce ne izbăveaște pre nuor purtat, că de-acoleă Domnul cătră ceri porceasă, acolo și iubitul dăruitori daruri au împărțit apostolilor săi, i-au mîngîiat ca părintele și i-au întăritu-i, i-au îndereptat ca nește fii și-au grăit cătră dînșii: / „Nu mă despart de voi. Eu sînt cu voi și nime nu-i asupra-vă.”

III 89^v

Stihuri la prolog.

Sinaxarion.

Ek dexias cathi sas patriki Loghe.

*Pistin mathitais vevaioteran deixas.*³³⁰

Ѧдѣснѣа сѣдѣ ѡца своѣгѡ сѡве,

вѣрѣ ѡченїкѡмъ пверѣдѣшїѡ показѣвъ.

De-a direapta deaca ședzuș a Părintelui tău, Cuvîntule,

Credința ucinicilor mai tare o feceș.

Într-aceastaș dzî, gioia, a cincea săptămînă după Paște, Înălțarea prăznuim a Domnului și Dumnădzău și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos. De vreame ce cînd era lăcuind cu ucinicii săi, mainte de patime, le-au giuruit venirea Duhului Svînt, dzîcînd: „Mai folos vă va fi să mărg eu; că de n-oi merge eu, Mîngîitorul nu va veni.” Și iarăș: „Cîn’, dară, va veni acela, va-mvăța-vă în toată dereptatea.” Și deaca au învis din morț patrudzăci de dzîle, li să arăta lor nu în gloate, ce osăbi cu dînșii petrecînd, mîncînd și bînd, adeverindu-le a sa înviere. Mai apoi multe de împărăția ceriului le-au făgăduit. Și le porunci de la Ierusalím să nu să despartă, ce să petreacă acolo, să așteapte fericita venire a Duhului Svînt, să să boteadze și din Svinția sa, că numai

³³⁰ Ἐκ δεξιᾶς καθίσας πατρικῆς, Λόγε, / Πίστιν μαθηταῖς βεβαιότεραν δείξας.

- III 90^r într-apă sîngur era // botedzaț de Ioán întăi. (Mai apoi săvai că povestează svîntul Epifanie, episcopul de Chîpru, cum bogoslovinu Ioán să fie botedzat pre Svinția sa Precista, și iarăș Pétră cu Ioán pre alalt apostoli.)³³¹ Și le-au poruncitu-le să petreacă în Ierusalîm pentru ca să să adevereadze întăi acolô evangheliia, ca nu cumva, ducîndu-să în streinătate, să-i poată cleveti, și căce că trebuia ca nește viteaj de-acolô să-ș găteadze și să-ș tocască armele Duhului Svînt și de-acii gata să purceadză asupra pizmașilor lui Hristos. Ce de vreme c-au sosît ceasul Înălțării, i-au suitu-i pre ucinici la Muntele Eleónului – și să cheamă așa muntele căce-i plin de pomăt de maslini; și vorovind cu dînșii de propoveadaniia carea vor mărturisi preste lume și încă și de nepovestită a lui și viitoare împărăție. Și vădzîndu-i că vor să-l întreabe pre Svinția sa de cealea ce le sînt de treabă, fiind de față și preasvînta a lui Maică, le pusă îngerii nainte, arătîndu-le suișul ceriului. Și prăvind ei, să luă din mijlocul lor, că-l rădică nuărul, și așa îngerii petrecîndu-l și strigînd cătră alalt să rădice porțile și mirîndu-să de roșiul sîngelui trupului Svințiii sale, să sui și ședzu de-a dreapta Părintelui, îndumnădzăind trupul. Și îndrăznesc de voi dzice că-l feace de-atocma cu dumnădzăirea prin care noi ne feacem pace, vrajba bătrînă răsîpind. Deci apostolilor îngerii în chip de voinici³³² să feaceră și / le dzisără: „Bărbaț galileeani, a ce staț așa înspăimaț mirîndu-vă și cătră ceriuri prăvind? Acesta Iisus Dumnădzău carele-l vedeț cu trupul mărgînd în ceri, acesta iarăș va veni cu trupul precum îl vedeț, însă nu prostează, ca dintăi, și mîlcomiș, ce cu slavă mare, precum vedeț acmu că-l petrec svinții îngerii.” Atunce apostolii, deacă obîrșiră de prăvit, să-ntoarsără de la Muntele Eleónului, că iaste aproape de Ierusalîm, 2000 și 40 de paș, că atîta numai avea voaie evreii sîmbăta a călători³³³, că așa au aședzat Moiséi, atîta paș să calce sîmbăta, că atîta le era și cortul legii, ádecă besearica, de aproape de tabără atîția paș, atîta cale era volnici a îmbla sîmbăta, cît numai să le fie de mărș la rugă, iară mai mult, nu; pentr-aceaea să cheamă „cale de sîmbăta”. Unora le pare că sîmbăta au fost nălțarea Svințiii sale, ce de-aceaea o ei greșesc, carii le pare așa. Iară apostolii, deacă să-nturnară, să suiră în casa cea de sus, unde era de să aduna, cu mironosițele și preasvînta Maica lui Iisus, cu rugă și cu molitve și cu slujbe îndelepnicîndu-să și așteptînd fericita pogorîre a Duhului Svînt, precum li s-au făgăduit. Care te nălțăș în slavă, Hristoase Iisuse, adevăratul nostru Dumnădzău, miluiaște-ne adevăr.
- Peasna 7.*

³³¹ Paranteze în text.

³³² În text, scris *воничь*, greșeală de tipar.

³³³ În text, accentuat *călători*, probabil greșeală de tipar.

III 91^r **Йже въпѣщи ѡгньнѣи пѣснѡ слѡвца сѣсѣдѣти, блѣвѣн // вѣ ѡцѣ нашихъ.**

Carele în cuptoriul de foc cîntăreții mîntuiș cuconi, blagoslovit Dumnădzăul părinților noștri.

Йже наублѡцѣ свѣта възнесѣйсѡ испасъ мѡра блѣвѣнъ вѣ ѡцѣ нашоухъ.

Carele pre noiuri de lumină te nălțaș și mîntuiș lumea, blagoslovit Dumnădzăul părinților noștri.

Нарѡмѡ Хѣ заблѡждѡше възлѡпъ ѣспѣспѡвѡ, възнесѣсѡ бѣ и ѡцѣ привѣлъ еси.

De-a umăr, Hristoase, rătăcita rădicaș de luaș fire, nălțîndu-te lui, Dumnădzău și Părintelui o adușăș.

Tîlc.

O, Hristoase Împărate, dzîce poetícul, carele ai rădicat de-ai dus pre umere firea omenească cea rătăcită, oaia cea pierdută, păstoriul cel bun, și o adușăș la Dumnădzăul nostru și al tău Părinte, blagoslovit să fie Dumnădzăul nostru carele ești de ne-ai mîntuit și ne-ai dus pominoe lui Dumnădzău.

Възшедыи въплѡти къвеспелѣсномѡ ѡцѣ блѡгословѣн вѣ ѡтець нашихъ.

Carele te-ai suit cu trupul la Părintele cel fără trup, blagoslovit Dumnădzăul părinților noștri.

*Tin necrothéisan imon ti amartia aras fisin, to so idio patri sóter prosígaghes.*³³⁴

Umorîta a noastră prin păcat rădicaș fire, alui tău hiriș Părinte, Mîntuitoriule, o adușeș. /

III 91^v *O ek parthénu tehtheis in Theotókon apirgáso evloghitós o Theos o ton patéron imon.*³³⁵

Care din ficioară te născuș și de Dumnădzău Născătoare o feceș, blagoslovit Dumnădzăul părinților noștri.

Йнь. Irmos.

Непослѡдѡжѡша пѡвѡри бѣо мѡдрѡи пѡче зиждѡпелѡ, нѣ ѡгньнѡе прецѣнѡе мѡжѡскы поправше, радѡвѡхъжж поѡце, прѣпѣпый ѡтець нашихъ бѣ блѡгословѣн еси.

Nu slujiră faptei de Dumnădzău cugetăreții, decît Făptoriului, ce a focului îngrozitură bărbăteaste călcînd, să bucura cîntînd: „Preacîntatule a părinților noștri Dumnădzău, blagoslovit ești.”

³³⁴ Τὴν νεκρωθεῖσαν ἡμῶν τῆ ἁμαρτίᾳ ἄρας φύσιν, τῷ σῶ ἰδίῳ πατρὶ σῶτερ προσήγαγες.

³³⁵ Ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς ἦν θεοτόκον ἀπειργάσω εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Tîlc.

III 92^r Navuhodonosór, împăratul cel mare, ș-au făcutu-ș trupul de aur vărsat foarte mare, ca de uriaș, și l-au pus într-un cîmp larg, anume Deirá, pre temelie scumpă. Ș-au din toată lumea craii și domnii și putearnicii și nărod mare la svințeniia icoanei sale, asemănîndu-să și potrivindu-să cu Dumnădzău, ș-au făcut și un cuptori mare și groaznic și l-au aprins. Ș-au strigat crainicii: „Cine nu să va-nchina cu fața până la pămînt naintea icoanei cînd va audzî trîmbitele și musíchiia, acela va fi aruncat într-acei cuptori.” Deci să-nchinară toț. Numai trei copii din casa împăratului nu vrură să să-nchine. Deci îi pîrîră nește clevetnici și le luă sama împăratul. Și ei dzîsără: „Noi, împărate, // altui Dumnădzău nu ne vom închina, fără de unuia Dumnădzău ce-au făcut ceriul și pămîntul și toată dihaniia, făceți-i voia.” Și fură aruncaț în cuptori în mijlocul focului, legaț și ferecaț. Iară îngerul lui Dumnădzău s-au pogorît la dînșii în cuptori de i-au ruărat și i-au dezlegat. Și focul era de 49 de coț de pălăia ș-au sorbit pre toț ce era pregiur cuptori de arunca zăgneată. Atunce vădzu împăratul și să-nchină și el lui Dumnădzău căruia slujiia Ananía, Azariia, Misail. Cîteaște peasna 7 și 8 de la stihologhii sau la prorocul Daniil, că te vei umili. Aceștia cuconi au închipuit întruparea Domnului Hristos, carele sîngur ne-ntrupat Fiiul lui Dumnădzău, de mare sfat înger, s-au pugorît la dînșii și i-au ruărat cu Duhul Svînt, că era harnici devestăvnici cu trupul și cu sufletul. Aceștia-s ficiori lui Ezechiiia împărat acelui bun ce-au mutat soarele 6 spițe înapoi.

Свѣтель тебѣ свѣтъ съща подѣть ѡблакъ гѣи, ѡземля паче зма въспремлѣма иневѣснѣи събори въсхвалиша съ апостоли глше бѣ благословѣнъ еси.

Luminat tine lumină fiind te-au rădicat nuor, Doamne, de la pămînt mai presus de cuget înălțat, și săboarăle ceriului lăudară cu apostolii grăind: „Dumnădzău, blagoslovit ești!”

Tîlc.

III 92^v O, Hristoase Împărate, Despoitoriule, dzîce poetîcul, nuăr prealuminat te-au rădicat de la pămînt, că tu ești / lumina cea nelutatecă, și te-au suit mai sus de unde agiunge mintea omului, ádecă din sus de toate ceriurile și de toate nălțîmile, tocma la Părintele în scaun de-a direapta. Și suindu-te, svinții îngeru te petrecea cu laudă și cu cîntări de biruire și apostolii, gios, depreună te proslăviră, că tu ești blagoslovitul Dumnădzău părinților noștri.

Ржками въси радѡщесѧ въсплещимъ, възнесѣнїемъ Христѡвимъ, ивъскликнѣмъ възыде бѣ въгласѣ прѣвнѣ, иседе ѡдѣснѧ іакв съпрестоленъ ѡцѡ въвѣки.

Cu mînule toț, bucurîndu-ne, să săltăm de nălțarea lui Hristos și să strigăm sus: „Suiu-s-au Dumnădzău în glas de trîmbiță și ședzu de-a dreapta, ca cela ce-i de un scaun cu Părintele în veaci!”

Tîlc.

O, voi, creștinilor, credincioșilor, veniț toț să ne bucurăm și să săltăm cu mînule la svînta înălțare și suire ce s-au suit Domnul nostru Hristos și să facem holcă și chiot sufletesc cu cîntec de biruire; ca ceia ce fac chiot deaca biruiesc la război, așea noi cu sufletul într-adîncul inemii în taină să strigăm, să s-audză la Dumnădzău, că Domnul nostru Hristos cu glas de trîmbițe și de musică îngerească s-au suit și șeade de-a dreapta Părintelui în scaun, că Svinția sa iaste de un scaun cu Părintele, de șeade și împărăteaste în veaci, depreună cu Duhul Svînt nedespărțit Dumnădzău.

III 93^r

По̀д дрѣвле мѡисѣи великѣи възнѣаше, дапоклонѣтса // възходѣще х҃ъ небеснѣи аг҃гли ѡакѡ възсѣхъ цр҃ю, емѡже зовемь ѡцемъ и вѣ благословенъ еси.

Cîntînd de demult Moiséi marele striga: „Să să-nchine suindu-să lui Hristos cereștii îngerii, ca-mpăratului tuturor!”. Căruia strigăm: „A părinților Domnul și Dumnădzăul, blagoslovit ești!”

Tîlc.

Acicea aduce peavețul mărturie pre Moiséi, prorocul cel mare, unde strigă să să-nchine Domnului Hristos ce să suie în ceri: „Bucurați-vă, voi, ceriuri, depreună cu dînsul!” și ca să să-nchine lui toț îngerii lui Dumnădzău. Bucurați-vă și voi, limbile, cu poporul lui și să i să-ntărească lui toț fiii lui Dumnădzău!

ѡ чдѣсѣ преслѣвнѣхъ, кѡкѡ възмѣстѣла еси бѣ невѣмѣстѣмагѡ бг҃о благодѣтнаа ѣжепѣпѣж ѡбнищѣвашагѡ, ѣсѣславѡж многѡж възнебеснаа възнесшагѡса днѣсѣ, и ѡбжѣвша чѣки.

O, de ciudease preaslăvite, cum ai încăput pre Dumnădzău cel ne-ncăput, Dăruita lui Dumnădzău, pre cela ce cu trupul să lăsă measer și cu slavă multă întru ceale cerești s-au înălțat astădz ș-au îndumnădzăit oamenii.

Tîlc.

Dzîce cîntecul: „O, preasvîntă Ficioară, o, minuni preaslăvite ce vedem, cum încăpuș pre Dumnădzău ce nu-l încape toată lumea, acela ce să feace measer cu trupul pentru noi de petrecu în lume să milcuiască pre toț, și să înălță cu slavă mare să proslăvască pre toț; din stricaț / ce eram, ne-au de iznoavă lămurit și ne-au curățit și ne-au dumnădzăit, dăruindu-ne împărăție și viața cea veacinică.”

III 93^v

Catavasiia.

Сѡгласнѡ зстраши ѡргѣнскаа пѣснь, почитѣти злѣпо сътвореннѣи вездѣшнѣи ѡбразъ, оѣтешѣпелеваже светѡноснаа благодѣтъ,

почита́ет ѣже въ́пни прѣ́це є́дина, равномо́щина безнача́лна
благосло́вєнь є́си.

Tocmitul în glas turbură a organelor cîntec să cinstească³³⁶ acel de aur făcut fără de suflet obraz; iară a mîngăietoriului a străluminatul dar cinsteaște a striga: „Troiață sîngură aseamenea de puteare ne-ncepută, blagoslovită ești!”

Tîlc.

Acicea arată trîmbitele și bucinile și toată mulțimea de muzică carile au turburat ș-au îngrozit acel nărod din toată lumea strîns ca să facă cinste aceluia obraz de aur a lui Navuhodonosor, fără suflet, nice de un folos; și arată iarăș acel svînt sunet a Duhului Svînt, a Mîngăietoriului, carele mîngîie și ne luminează a cunoaște pre adevăratul Dumnădzău, Dumnădzăul viu, și ne arată cum vom face cinste Svinții sale proslăvindu-l în trei întregi stături și feațe osăbite și nedespărțite, Svînta Troiață, unul Dumnădzău blagoslovit.

Peasna 8.

Йже из ѿца прѣжде вѣкъ рождѣна сѣа и бѣ, и въ послѣднѣа лѣтѣмь
въпльщєнна из дѣвы мѣре, сщ҃ци поимѣ людіе, и прѣвъзносимѣ
въ вѣсѣа вѣкы. //

III 94^f

Pre acel din Părintele mainte de veaci născut Fiiu și Dumnădzău și în ceale de-apoi a anilor întrupat din Ficioara Maică, preuții cîntaț, poporeanii, și preainălțaț întru toț veacii.

Tîlc.

Aicea, arătînd îmbe nașterile a Domnului Hristos, cea din Părintele, ce s-au născut de mai denainte de toț veacii și de toate începăturile, și cea din svînta Ficioară Măria, în veacul cest mai de-apoi ce s-au întrupat și s-au născut, îndeamnă și strigă poetical cu glasul cuconilor din cuptori să-l cînte pre Svinția sa toată lumea cea vădzută și cea cugetată, precum să veade la 8 peasnă a stihologhiilor.

Йже въ двѣю ж҃мєстѣвѣ възлєпѣвшѣа ж҃знодѣвѣа Х҃а, на нѣса съслѣвож
и ѿца съсѣща, сщ҃ци поимѣ л҃дїе превѣзносимѣ єго въ вѣкы.

În doaă ființe ce-au zburat dătătoriu de viață Hristos în ceriuri cu slavă și cu Părintele alaturea ce șeade, preuții, cîntaț, poporeanii, preainălțaț preste toț veacii.

Tîlc.

Ádecă Domnul Hristos, cum s-au suit în ceriuri cu doaă ființe. Ființa să cheamă lătinește *substanție*, grecește *usia*, rumînește *ființă*. Că ființa iaste un lucru ce iaste. Deci toată lumea cea sus și ceastă de gios întăi nu era, și din nefiind le-au făcut Dumnădzău în ființă, ádecă le-au făcut de sînt. Noi, încă, cînd cugetăm să facem ceva, un meșterșug,

³³⁶ În text, scris *съчинствѣсѣа*, greșeală de tipar

III 94^v de-l facem, el iaste, / de nu-l facem, el nu iaste; sau cuconi, de-i facem, ei sînt ființă, iară de nu-i facem, ei nu sînt. Însă omul iaste pre lume ființă mai de-a hirea, căce că-i cugetătoriu și cuvîntăreț și cunoscători și volnic a face bine și slobod; toate le are de la Dumnădzău, carele i-au făcutu-i ființa din neființă. Iară Dumnădzău, fiind cu ființa mai presus de toată ființa, căce că Svinția sa au făcut toată ființa și firea tuturor și le-au dat a fi din ce nu era și le-au dăruit și a trăi; acela milostivul Dumnădzău au împreunat ființa sa cea dumnădzăiască cu ființa noastră ceastă omenească, că s-au născut Svinția sa de s-au făcut om deplin, în ființă în deplină în sfat și în fire, și s-au făcut unul statul, în doă ființe de firi întregi. Cu aceale îmbie firi și ființe au zburat la Părintele său ce l-au născut din ființa sa, Părintele fără maică mainte de toț veacii și de toată ființa; la acela au zburat Svinția sa cu slavă după ce s-au născut pre pămînt fără tată, din ficioară preacurată și preasvîntă și aleasă din toată lumea, iubită Părintelui, Maică³³⁷ Fiiului său celui iubit. Și șeade de-a latura în scaunul dumnădzării sale cu Părintele, omul Hristos Dumnădzău.

Иже Ѡрабѡты пвѣрь идѡлскіа избавѣшагѡ ипрѣдставѣша пѣ свѡбѡдж свѡемѡ ѡцѡ, тѣ сѣе поемѣ ипѣ ипрѣвѣзносимѣ вѣкы.

III 95^t Cela ce lumea din șerbiia idolească ai izbăvit și o // ai pusu-o slobodă naintea Părintelui tău, tine, Mîntuitoriule, cîntăm și tine înălțăm preste toț veacii.

Tîlc.

Iarăș dzîce peavețul gîndul poveștii, cum noi oamenii, Hristoase împărate, lăudăm și te proslăvim, Fiiul lui Dumnădzău, c-ai mîntuit și-ai slobodzît lumea și făptura de la șerbiia și slujba idolilor și o ai suit de o ai arătat Părintelui tău mîntuită și slobodzîtă și ferită; și o ai cinstit mai presus și mai mult decît îngerii și i-ai datu-i înpărășia ceriului cea fericită; că întăi era de să stricasă lumea din voia ei, prin greșală.

Иже своімѣ съхѡжденіемѣ низлѡжшаго съпостѣпа и своімѣ възшѣствіемѣ съпрославѣшагѡ чѣка, сѣиеній поипте людіе ипрѣвѣзносимѣ вѣвѣки.

Pre cela ce cu a sa pugoșre au oborît pre pizmașul și cu a sa suire de-a latura ce-au proslăvit pre omul, preușii, cîntaș, poporeanii, preanălțaș preste toț veacii.

Tîlc.

Aicea îmbie gloatele și dzîce: „O, voi, gloatelor, preuș și poporeani, cîntaș și înălțaș pre Domnul Hristos carele au plecat la pace cu rodul nostru ce era pieitori, iară Svinția sa s-au plecat și s-au smerit pentru noi, vinovașii, cel nevinovat; pentru robii Stăpînul au plecat la pace, au rădicat asupra sa vina noastră, au curășit greșala, au iertat vina, au

³³⁷ În text, scris *мака*, greșeală de tipar.

III 95^v luat de-al nostru și ne-au / dat de-al său; s-au făcut om și ne-au dăruit dumnădzăirea, ne-au făcut ai săi, ce eram streinaț de Svintia sa; au supus pre pizmașul și îndemnătoriul răului și l-au oborît sup talpele noastre, și pre noi cu sine ne-au proslăvit la Dumnădzău, Părintele său.”
*Ton heruvim ipertéra anedihthis Theotóke agni, en ti gastrí su ton tútois epohúmenon evástasas, on vrotí immúmen ke iperipsúmen eis pántas tus eónas.*³³⁸

De heruvimi mai naltă te-arătaș, Născătoarea lui Dumnădzău curată, că în zgăul tău pre ceta ce șeade pre dînșii în carită ai purtat în brațe; pre acela noi, peminteanii, cîntăm și preanălțăm în toț veacii.

СѢПРОКИ БЛГО ЧЪСПІВІА ВЪНѢЩИ, РОЖДЕСТВО БГАРЧЕ СПАСАВ ЁСТЬ, ПОГДА ШВО ВЪБРАЗДЕМО ННѢЖЕ ДѢИСПВДЕМО ВЕСЕЛЕАНИИЖ ВЪСА ВЪЗДВИЖЕ ПОЖИЖ ГА ВЪСПѢВАЕТЕ ДѢЛА ИПРЕВЪЗНОСИТЕ ЕГѠ ВЪВЪСА ВѢКА.

Cuconi cu bună credință în cuptori nașterea Născătoarei de Dumnădzău i-au mîntuit, atunce închipuind, iară acmu plinindu-să. Lumea toată au sculat cîntînd: „Pre Domnul cîntaț, lucrurile, și preainălțaț preste toț veacii!”

ИВІШЕСА ШМИ АПОСТОЛѠМЪ НАВЪЗНЕСЕНІЕ ИВѢЩААХЪ ЧПѠ ВЪЗІРАЖЩЕ СТОИТЕ ДИВѢЩЕСА СЪИ ВЪСХОДАН ВЪ НЕБЕСНАА ПРИДЕТЬ ПАКЫ СЖДИПИ ИЖЕ НАЗЕМЛІ ЧЛКѠМЪ СЖДІА СЪИ ЕДИНЬ.

III 96^t Iviră-să cugetele la apostoli³³⁹ în văznesenie și spunea: // „A ce staț prăvind, mirîndu-vă? Acesta ce să suie întru ceale din ceriuri veni-va iarăș să giudece oamenilor de pre pămînt, giudeț fiind sîngur.”

Tîlc.

Aicea spune cum să iviră cugetele, ádecă îngerii – că sînt fără trup, n-au trup să să vadză, ce sînt ca cugetul – iară ei să iviră în chip de oameni cătră apostoli la înălțare și le dzicea: „Ce prăvind staț de vă miraț înspăimaț cătră ceri? Vedeți-l cum mearge cătră ceri; așea iarăș va veni de va giudeca lumea ca un giudeț adevărat.”

ДАДИМЪ БШ ВЕЛІЧІЕ, ХВАЛЫ СЪГЛАСІЕ ВЪСКЛИКНѢМЪ, ВЪСПОИМЪ ЛИКДИМЪ РЖКАМИЖЕ ВЪСПЛЕЩІМЪ, ВЪЗЫДЕ БЪ НАШЪ НА НЕСА ВЪЗЕМЛА АГГЛѠМЪ АРХАНГЕЛѠМЪ ПОЖИМЪ ПОГѠ, ІАКѠ ВЛАКЪ ИПВѠРЦА ВЪСѢХЪ.

Să dăm lui Dumnădzău mărire de laudă, viers tocmit să strigăm, să cîntăm, să dănuim, cu mînule să săltăm. Suitu-s-au Dumnădzăul nostru de pre pămînt în ceri, îngerii, arhanghelii cîntîndu-l, ca Despuitoriul și Tvorețul tuturor.

БЛѢВИМЪ ѠЦА ИСНА ИСПІГѠ ДХА ГА.

³³⁸ Τῶν χερουβὶμ ὑπερτέρα ἀνεδείχθης θεοτόκε ἀγνή, ἐν τῇ γαστρὶ σου τὸν τούτοις ἐποχούμενον ἐβάστασας, ὃν βροτοὶ ὑμνοῦμεν καὶ ὑπερῶοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

³³⁹ În text, scris *ἀπᾶστολί*.

Blagoslovim pre Părintele, Fiiul și Svîntul Duh, Domnul.

Възлѣтса превѣише аггль ѣспвѣ наше испадшее, ина прѣпль въ посажденнѣ вжѣпѣвнѣ паче съмѣсла, прѣидѣте прѣжжеспвѣдѣмъ ивъзовѣмъ, гѣ пойте дѣла ипрѣвъзносѣте егѡ въвѣки. /

III 96^v

Înălțatu-s-au din sus de îngerii firea noastră cea cădzută și pre scaun fu pusă dumnădzăiesc, mai presus de cugetul. Veniți să sărbăm și să strigăm: „Pre Domnul cîntați, lucrurile, și-l preînălțați preste toți veacii!”
Гѣ сѣтъ пвѣи вѣѣ пѣвнѣвъ крѣспомъ своѣмъ съмѣрпъ, въскрѣсе прѣднѣвевень иѣченѣкѡмъ своѣмъ пѣвлѣса, въспечѣ къ нѣнѣмъ, сънѣмиже пѣвѣ поклонѣжцѣса поѣмъ ипрѣвъзносѣмъ въвѣса вѣки.

Ia, Fiiul tău, Născătoarea lui Dumnădzău, prădînd cu crucea sa moartea, s-au sculat a treia dzî și ucinicilor săi s-au arătat, să sui la ceale din ceri; și cu dînșii ție închinîndu-ne, te cîntăm și preînălțăm preste toți veacii.

Peasna 9.

Тевѣ ѣже паче ѣма ислѡва мѡтерь вжѣж вълѣпо безлѣпнаго неѣзречѣннѣ рѡжѣшжѡ, вѣрнѣи ѣдино мѣдрѣнѡ величѣемъ.

Tine, ce mai presus de cuget și de cuvînt, Maică lui Dumnădzău, în an pre cel fără de ai negrăit ce l-ai născut, credincioșii într-un gînd mărind. Tевѣ иъзбавѣтелѡ мѣрѣ Хѡ бѡ, апѡстѡли видѣцѣе вѡжеспѣвнѣ възвышѣемѡ, съспрѣхѡмъ игражѣе величѣахж.

Tine, Izbăvitoriul lumii Hristos Dumnădzău, apostolii deaca vădzură dumnădzăiaște înălțat, cu frică giucînd măriia. //

III 97^r

Тѡвж ѡбжѡвѣшжжѡ пѣтъпъ зрѡще Хѣ, навѣсѡпж аггли дрѣгъ дрѣгѣ възвѣахж, въ испѣнж сѣи ѣспѣ вѣ нашѣ.

Al tău îndumnădzăit trup vădzînd, Hristoase, la nălțîme, îngerii altul cătr-alalt striga: „Adevăr acesta-i Dumnădzăul nostru!”

Tîlc.

O, Hristoase, dzîce poetîcul, îngerii tăi, deaca vădzură trupul tău îndumnădzăit de să suia la naltul nălțîmii, unii cătr-alalt dzîcea: „Adevărat acesta iaste Domnul și Dumnădzăul nostru și să ne-nchinăm Svințiii sale!”

*Se ton asomáton táxeis, He o Theós, en nefélais airómenon idúσαι ekráigazon: to tis dóxis vasileí pilas arate.*³⁴⁰

Tine a fără trup ceate, Hristoase Dumnădzău, în nuori rădicat deaca vădzură, striga: „A slăvii Împăratului porțile rădicați!”

Тевѣ съшѣдшагѡ дѡже до послѣннаѡ землѡ ичлѡка спѣша, ивъсхѡжденѣемъ пвѡи^м сегѡ възвѣсѣвша величѣемъ.

³⁴⁰ Σὲ τῶν ἀσωμάτων τάξεις, Χριστέ ὁ θεός, ἐν νεφέλαις αἰρόμενον ἰδοῦσαι ἐκράυαζον· τῷ τῆς δόξης βασιλεῖ πύλας ἄρατε.

Tine, ce te-ai pugarît până în deapoiurile pămîntului și pre omul ai spăsit și cu suișul tău pre acesta l-ai înălțat, te mărim.

Радѣиса вѣце мѣпи хѣ бѣ, ѣгоже родѣла еси, днѣсь ѿ зѣмла възносѣма, съ апѣстоли зрѣци възвеличѣла еси.

III 97^v

Bucură-te, Născătoare de Dumnădzău, Maica lui Hristos Dumnădzău care l-ai născutu-l, astădz de la pămînt înălțîndu-să / ³⁴¹cu apostolii prăvind l-ai mărit.

Peasna 9.

Въсѣкъ зѣмнѡ рѡднѣи давъзигрѣетса дѡхѡмъ просвѣщѣемъ, ѣдаликъспвѣеже невецъспѣвнихъ ѡмовъ еспѡвѡ, почипѣжци сѣиное прѣжъствѡ вѣѣа мѣпре, ѣдавѣпѣпѣ, радѣиса прѣвладѣннаа вѣѣа чѣста прѣснѡ дѣѡ.

Tot peminteanul să gioace cu duhul străluminat și să facă horbă a nelutatece cugeturi fire, cinstind svințita sărbătoare a Maicei lui Dumnădzău, și ca să strige: „Bucură-te, prefericită Născătoare de Dumnădzău, pururea³⁴² ficioară!”

Pripeala.

Ѣгли възсѡхѡдѣнѣе прѣпѣиѡ видѣвше ѡжасѡхъса кѡкъ съ слѡвѡж възѡптса ѿземла нанѣѡ.

Îngerii suirea Despuitoriului deaca vădzură, să mirară cum cu slavă s-au rădicat de la pămînt în ceri.

Ѡ дарѡвъ ѣже пѡче посѣижѣнѣа, ѡ пѡинства спрѡшна възсѣми вѡ влѣпѣвѣѣи ѿземла ѡхѡдѣ къ нѣнимъ, ѡченѣкѡмъ послѣ дѡхъ спѣи, просвѣпѣивѣи ѣхъ съмысль ѣ ѡгнь нѣсѣдѣла блѣпѣж.

O, de daruri ce-s prespre agiuns, o, de taină streină, că cela ce preste toate stăpîneaște, de la pămînt ducîndu-să cătră a ceriului, ucinicilor trimisă Duhul cel Preasvînt ce le-au străluminat mintea și de foc i-au făcut cu darul!

III 98^r

Лици ѡченѣспѣи гѣ речѣ, въ сѣдѣте въ Ѣерѡсалиме // ѣ ѡзь нѣспслѣ вѡмъ ѡпѣшѣтелѡ ѣногѡ, ѡцѡ съпрѣспѡлна ѣмнѣ рѡвнѡ чѣсна ѣгоже видѣте възимѣема ѣ ѡвладѣмъ сѣпѡлѡ нѡсѣма.

Ceatele ucinicilor Domnul dzîsă: „Voi ședeț în Ierusalim, și eu voi trimite-vă Mîngăitori altul, Părintelui de un scaun și mie aseamene cu cinstea, carele mă vedeț rădicat și cu nuor luminat purtat.”

*Aggheloi tin anodon tu Despótu oron exeplítonto pos meta dóxis epírthi apo tís ghis eis tá ano.*³⁴³

³⁴¹ În text se repetă cuvântul *înălțîndu-să*.

³⁴² În text, scris *пѣра*, greșeală de tipar.

³⁴³ Ἄγγελοι τὴν ἀνοδὸν τοῦ Δεσπότη οὐρώντες ἐξεπλήττοντο πῶς μετὰ δόξης ἐπίρθη ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὰ ἄνω. [= Îngerii, văzând înălțarea Stăpânului, s-au cutremurat cum a fost ridicat cu slavă de la pământ la cele înalte.]

Възѣмса ѿвѣ велеѣпіе вѣше неvēсѣ, плѣпѣж ѡбнищѣваша ѡ и
сѣсѣдѣніемъ ѡца почѣпесѣ естѣствѡ наше ѡпадшее,
тпрѣжѣспѣимъ и сѣгласнѡ вѣсѣ вѣскликнѣмъ, и вѣсплецимъ ржкѣми
радѣжесѣ.

Rădicatu-s-au vederat mare cuviința pre din sus de ceriuri a celuia
ce-au cu trupul meserit, și cu de-a laturea în ședereare cu Părintele s-au
cinstit firea noastră cea cădzută. Să sărbăm și cu viers tocmit toț să
strigăm și să săltăm cu mînule bucurîndu-ne.

Tîlc.

III 98^v Iarăș poeticul dzîce cum firea noastră, ce era scăpată și cădzută de la
cinste, acmu s-au rădicat aiavea, ádecă vederat, de să veade, că mai
sus decît toate nalturile și decît toate cinstile s-au suit și s-au înălțat
pentru Domnul Hristos. Că Svinția sa s-au pugarit de la / Părintele
nedespărțit de-au venit pre pămînt, născîndu-să din svînta Ficioară om
deplin; firea noastră cea lipsită și neputincioasă și slabă și ticăloasă de
lipsă, foame, seate, osteneală, boală și dureare, streinătate și nemilă,
toate aceastea le-au suferit naltul Dumnădzău pentru noi, cei cădzuț,
că noi aceastea nu le vream avea di n-am fi greșit. Și încă și-n suflet
eram mort, că eram depărtaț de darul lui Dumnădzău. Iară acmu mai
mult ne-au dăruit Dumnădzău, smerindu-să Svinția sa cu a noastră
neputință de meserătate; mai mult ne-au dăruit, că firea noastră o au
suit de-au pusu-o alaturea în scaun cu Părintele. Că Svinția sa s-au dat
firii noastre de iaste hiriș firea noastră, ádecă om deplin; cu ceaea ce
iaste om deplin s-au rudit cu noi și s-au înfrățit de-adevărat, cu ceaea
ce-i Dumnădzău deplin ne-au scos de la cădere și de la síla păcatelor
ș-a puterii iadului și ne-au dăruit împărăție cu sine în viața de veaci în
cinste de-a direapta puterii, unde-i Svinția sa cu Părintele în cuviința
cea naltă a Svinții sale, mai sus de toate ceriurile. Deci să sărbăm cu
lucruri bune și cu glas tocmit toț să strigăm; ádecă cumu-i cîntecul
scóposul de-l cîntă mult odată și-l dzic toț odată și nu-l greșesc să
tragă unul într-o parte, altul într-alta, ce să margă și viersul, și cuvîntul
într-o-ntinsoare nesmintită, într-un gînd, într-o pravoslavie și credință
III 99^f curată, să dăm chiot bucurîndu-ne de izbîndă ce-au făcut // pentru noi
Împăratul nostru Iisus Hristos, c-au biruit de ne-au izbăvit și s-au
proslăvit și ne-au dat și noaă să biruim și să ne proslăvim. Chiuitul
iaste la noi într-adîncul inemii ruga și cîntarea cu tăcere, să știe
numai Dumnădzău văslicoveniia noastră și taina curății graiului
sufletesc; fără mîndrie, cu smerenie, bucurîndu-ne să săltăm mînule,
făcîndu-ne svînta cruce și dînd milostenie.

Свѣтъ ѡсвѣта вѣсѣвѣи вѣсѣ непорочна и стевѣ вѣсѣ и мрѣкъ
везбожіа вѣ раздршѣи, и вѣнощи спѣцихъ просвѣпѣи, сего рѣди вѣсѣ
подлѣгѣ та вѣ вѣкы приснѡ зблжасѣмъ.

Lumina din lumină ce-au strălucit, dintru tot Nevinovată, din tine au răsărit și ponegreala nedumnădzăirei toată o au răsăpit și pre cei în noapte adormiț i-au străluminat. Pentr-aceaea, pre datorie tine în veaci pururea fericim.

Tîlc.

- III 99^v Aicea iarăș cîntătoriuл cătră preasvînta Născătoarea de Dumnădzău dzîce: „O, Ficioară preasvîntă și curată Maică lui Dumnădzău, Fiiul tău și Cuvîntul lui Dumnădzău, Fiiul tău ce iaste lumină din lumină, ádecă din Părintele, ce-i lumină; acela Fiiul tău Hristos, ce era nevădzută lumină, ádecă ce nu-s harnici ochii păcătoșilor să o poată vedea, lumina acea strălucoasă s-au ivit, s-au născut din tine, Ficioară, Maică lui Dumnădzău, s-au / născut din tine ș-au răsărit de-au străluminat în lume ș-au gonit ș-au răsîpit tot întunearecul și ponegreala păgînatății și nedumnădzăirei. Ș-au străluminat și pre cei dormiț ce-au adormit în noaptea neștiinții, ádecă ceia ce era limbi de nu știia de Dumnădzău și din nepriceaperea lor să-nchina idolilor ș-au murit așea, neștiind pre Dumnădzău. Pentr-aceia carii au adormit, ádecă au murit în noaptea neștiinței, că neștiința-i ca și noaptea, că nu veade omul noaptea ce face; așea era mainte de venirea Domnului Hristos, noapte, ádecă neștiință. Că atunce încă era în lume 2 ceate de oameni, cumu-s ș-acmu; că unii iubăsc a face bine, alții iubăsc a face rău. Și acmu ceia ce iubăsc a face bine vād ce fac și cui fac și pentru ce fac, că știu că slujesc lui Dumnădzău, făcînd bine pentru viața și împărăția veacinică. Așea și ceia ce fac reale și iubăsc a face rău, vād ce fac și cui fac și pentru ce fac, că fac răul și-l fac nepriotoriuл slujbă, pentru muncă veacinică. Iară atunce era noapte, ádecă neștiință, și ceia ce iubii a face bine nu știia cui l-or face, că-l făcea idolilor. Deci pre aceia adormiț în noaptea neștiinții s-au pugarit Domnul Hristos la dînșii în iad de i-au străluminat și i-au încredințat și depreună cu cei credincioș i-au scos, ádecă cu ceia ce avea leage pre Dumnădzău. Că deosăbi de păgîni era și cu leage oameni pre lume; era leage din fire, era și leage scrisă, // până cînd au venit dzua cea luminată, ádică Domnul Hristos, de-au străluminat preste toate neștiințele ș-au răsîpit toate întunearecurile ș-au curățit ponegreala păcatelor de pre credincioș. Pentr-aceaea noi, ca nește datori cu miile ce sîntem Svinții tale, Maică blagoslovită a lui Dumnădzău Fiiului tău iubit Iisus Hristos și Ficioară blagoslovită și neputredă, în veaci te laudăm cu ferice și cu mulțamită, spăseniia noastră și binele nostru cel veacinic.
- III 100^f РАДЫСА ЦРЦЕ МПРЕ ДБАМЪ СЛАВУ, ВЪСАКА БУ ШДВБОБРАЦАТЕЛНА ИДВЕРО БЛГУ ХЫПРОСПНАА ГЛІВА ШПА ВЪПНІЙ СПВОВАПИ НЕМОГЪП ПЪТИПА ДУСПОЙНУ, ИИЗМЪВАЕМЖЕ ШМЪ ВЪСАКЪ ПВОЕ РОЖДЕСВУ РЪЗМЪПИ, ПЪЕМЖЕ ПЛА СЪГЛАСНУ СЛАВІМЪ.

Bucură-te, împărăteasă maicelor, featelor slavă, că tot rostul lesne-ntorcători și binegrăitoriu a măiestri nu pot să te cînte cum să cade și slăbeaște gîndul tot nașterea ta a priceape; pentr-aceaea tine cu tocmît glas slăvim.

III 100^v

O, Ficioară și svîntă Maică a svîntului Dumnădzău și împărăteasă, bucură-te și te veselește, că tu ești cîntea și lauda maicelor și tu ești cîntea și lauda featelor ficioarițelor curate. Toate rosturile a măiestrilor celora ce știu grăi frumos și știu purta cuvîntul bine nu pot birui cum să cade să te laude cu cît au învățat ei ritorică, ádecă graiul cel / măiestru, învățat la școală, niceș poate mîntea tuturor, ádecă și a îngerilor, și oamenilor, să poată a o cugeta nașterea ta cea svîntă în ce chip fu și în ce chip taină strașnică ca aceasta, Dumnădzău să să facă om. Pentr-aceaea, cu un glas tocmît și potrivit, cu toțîi cu credință și cu dragoste te slăvim și te cîntăm, Ficioară preasvîntă și Maică lui Dumnădzău.

*Exapostilárion aftómelon.*³⁴⁴

СВѢПІЛНА САМОГЛАСНА.³⁴⁵

ОУЧЕНИКУМЪ ЗРАЦИМПА ВЪЗНЕСЕСА ХЕ КЪ ѠЦѢ³⁴⁶ СЪСѢДА, АГГЛИ ПРЕД ПЕКЖЩЕ ЗВВАХЖ, ВЪЗМѢМЕ ВРАПА ВЪЗМѢМЕ, ЦРЬ БО ВЪЗЫДЕ КЪНАЧАЛНОМѢ СВѢПѢ СЛАВЫ.

Ucinicii prăvindu-te, te-ai suit, Hristoase, la Părintele unde, ședzînd de-a laturea, îngerii, sînguind nainte, striga: „Rădicaț port, rădicați-le, că-mpăratul s-au suit la-ntăi străluminătoarea slavă!”

Ádecă la Părintele luminelor, ádecă a Fiiului și a Duhului Svînt.

На hvalite. *Glas 1.* Пw^А нѢНЫМЪ ЧИНУМЪ.³⁴⁷

Началници аггломъ съмапрѣще сѣсе, въсхожденіа спра^нше, недодмѣваахжса дрѣгъ дрѣгѢ, чпѢ видѣніе сѣ, члѣкв Ѣвм зрѣкумъ видѣмѣи, также бѣ превыше нѣсъ съ плѣпѣж въсходѣнь.

III 101^f

Începătorii îngerilor socotind, Mîntuitoriule, a suitului strein, nu să pricepea unul cătr-alalt // ce-i videaniia aceasta, că-i om cu chipul acesta ce să veade și ca un Dumnădzău din sus de ceriuri cu trupul să suie.

Галилеѣне зрѣще възнесѣнапа, Ѡмаслічнѣ съплѣпѣж слѣве, слышахж аггломъ въпѣжцимъ ѣмъ, чпѢ спѣше зрѣще, сѣи прѣидеть пакы съплѣпѣж, ѣмже ѡбразумъ видѣсте.

Galileeanii, vâdzînd înălțîndu-te de la Eleónului cu trupul, Cuvîntule, audzîia pre îngerii strigîndu-le: „Ce staț prăvind? Acesta va veni iarăș cu trupul, în ce chip l-aț vâdzutu-l.”

³⁴⁴ Ἐξαποστειλάριον αὐτόμελον.

³⁴⁵ În limba slavonă în text: „Luminânda”.

³⁴⁶ În text, scris *ѠцѢ*, greșeală de tipar.

³⁴⁷ În limba slavonă în text: „Cu ceata cerească”.

ѢГГЛСКИ ѡЖЕ ВЪМІРѢ ПРЪЖЪСВѢДЖЦЕ, ѢЖЕ НАПРЕСѢОЛѢ СЛАВѢ БѢ
НОСИМОМЪ, ВЪЗЪПІЕМЪ ПѢНІЕ, СВѢПІТЬ ЁСИ ѡЦЕ НБНІИ, СЪПРІСНУ
СЪЩНОЕ СЛѢВУ, СВѢПІТЬ ЁСИ Ѣ ДШЕ ПРЕ СПЫИ.

Îngerește carii sîntem în lume sãrbînd, celuia ce pre scaun de slavã
Dumnãdzãu șeade sã-i strigãm cîntare: „Svînt ești, Pãrintele ceresc, cu
de pururea fiind Cuvîntule, svînt ești, și Duhul acel preasvînt.”

Slava. ѢННІѢ.

РѢДІЛСА ЁСИ ІАКУ СÁМЪ ВЪСХОПѢ ІАВІСА ІАКУЖЕ ІЗНОЛІВЪ, ПОСПРАДАВЪ
ПЛЪПІЖ БѢ НАШЪ, ИЗМРЪПВИХЪ ВЪСКРЪСЕ ПОПРАВЪ СЪМРЪПЪ, ВЪЗНЕСЕСА
ВЪСЛАВѢ ѢЖЕ ВЪСА ЧЪСКАА ІСПАТНІАА, ІПОСЛАВЪ НАМЪ ДЪХЪ БОЖЕПВЕНІИ
ѢЖЕ ВЪСПѢВАТИ ІСЛАВИШИ ПВОЕ БѢЖЕСТВУ.

III 101^v

Nãscutu-te-ai cum sîngur vrusãș; ivitu-te-ai pre- / cum ț-ai învoit;
chinuit-ai cu trupul, Dumnãdzãul nostru. Din morț te-ai sculat,
cãlcat-ai moartea; te-ai nãlțat în slavã, cela ce toate le plinești, și ne
trimisãș Duhul cel dumnãdzãiesc, ca sã slãvim și sã cîntãm a ta
dumnãdzãire.

Tilcul.

Dzîce iarãș peavețul sau cîntecul cãtrã Domnul Hristos: „O, Hristoase,
nãscutu-te-ai pentru spãseniia noastrã cum ai vrut, cu naștere minunatã și
slãvitã. Ivitu-te-ai în lume precum te-ai milostivit, suferit-ai patimã și
moarte pre trup. Ce tu ești Dumnãdzãul nostru, cã ai cãlcat iadul ș-ai
rãșipit moartea cea sufleteascã și te-ai sculat din morț. Și te-ai suit
de-ai zburat cu slavã în carîta de nuãr strãluminat, cu slavã, Svinția ta,
acela carele toate le împli; c-ai împlut ceriurile toate de îngerî ce-ai
fãcut și pãmîntul de toatã dihaniia și marea și vãzduhul. Cã toate le-ai
fãcut și toate le împli și tutinderea te afli, tuturor credincioșilor
într-agiutori. Și ne-ai trimis de la Pãrintele Duhul tãu cel Preasvînt de
ne-ai împlut de darul tãu cel nedeșertat și de-nțãlepciune, sã te știm
cînta pre Svinția ta, Iisus Hristoase, cu Pãrintele și Duhul acel Svînt,
acel curat, acel strãluminãtori, acel mîngîitori și adevérit.”

A Nedelii Спѣхъ ѡцѣ³⁴⁸ *caută la dechevrie dupã 17 Пре^Арождаєствѡмъ
Христѡвѡмъ.*³⁴⁹ //

III 102^{r350} **La Peatideseniță.**

*De cu sarã, la гѢ ВЪЗВÁХЪ.*³⁵¹

*Punem stihire 10 și cîntãm ceale-ntãi trei stihire. Poftorim cea dintãi,
de-acii ceale a doa stihire iarãș poftorim cea dintãi. Iarã ceaste-s pe
glas I.*

³⁴⁸ Î în limba slavonã în text: „(Duminica) Sfinților Pãrinți”.

³⁴⁹ Î în limba slavonã în text: „Înainte de Nașterea lui Hristos”.

³⁵⁰ Filã nenumerotatã în text.

³⁵¹ Î în limba slavonã în text: „Doamne, strigat-am”.

Petdeseatnița prăznuim ș-a Duhului venire și de mainte pus timp de giuruită ș-a nedeajde împlutură și taină cîta ca o mare și cinstită. Drept aceeaa strigăm ție: „Ziditoriule a tuturoră, Doamne, slava ție!”

Б" п'ѣжде.³⁵²

Cu limbi de alt neam ai înnoit, Hristoase, pre ai tăi ucinici, ca cu dînse să te strige, pre fără moarte Cuvînt și Dumnădzău, carele dai sufletelor noastre acea mare milă.

Т'ѣ."³⁵³

Toate le dă Duhul cel Svînt: izvoreaște prorocii, preuț obîrșeaște, necărturăreț înțălepciune au învățat, păscari bogoslovnici arătă, toată aduneadză pusoarea besearicii. Cela ce ești de o-mpreună ființă și de o-mpreună scaun Tatălui și Fiiului, Mîngîietoriule, slava ție!

Glas 2.

Vădzum lumina cea adevărată, luăm Duhul ceresc, aflăm credință adevărată, nedespărțită Troiță închinînd, că ea pre noi ne-au spăsit.

III 102^v

În proroci ne-ai spusu-ne cale de mîntuință și-ntr-apostoli / ai străluminat, Mîntuitoriule al nostru, darule Duhului tău. Tu ești Dumnădzău întăi, tu și după acesteă, și în veaci tu ești Dumnădzăul nostru.

Т'ѣ."

În curțile tale cînta-te-voi, lăudînd pre Mîntuitoriul lumii; și plecînd genunchile, închina-ț-voi nebiruită puteare, în sară și-n dimineață și-ntr-amiadză-ț, și-n toată vreamea blagoslovi-te-voi, Doamne.

Т'ѣ."

În curțile tale, Doamne, credincioșii genunchiul sufletului ș-a trupului suplecînd, te cîntăm, pre ne-nceputul Părinte și pre dinpreună Fiiu și cel de pururea fiind și preasvîntul Duh, carele lumineadză și svințează sufletele noastre.

Т'ѣж'."

Troiță într-o ființă să lăudăm, pre Părintele și Fiiul și Svîntul Duh, că așa au strigat toț prorocii și apostolii cu mîcenicii.

Slava. Ииѣѣ. Glas 8.

A lui Léon Dispot împărat.

Veniț, năroade, a-n trei stături Dumnădzăire să ne-nchinăm, Fiiul în Tatăl cu Svîntul Duh, că Tatăl fără de ai născu Fiiu de pururea fiind cu-mpreună de scaun; și Duhul Svînt era întru Tatăl cu Hiiul slăvit, ună puteare, ună ființă, ună dumnădzăire. Căriia închinîndu-ne toț dzicem: „Svîntul Dumnădzău, cela ce toate în șir le feceș prin Fiiul cu-mpreună lucrarea Svîntului Duh, Svîntul tare, prin care pre Tatăl cunoscum și Duhul cel Svînt veni în lume, Svîntul fără moarte,

³⁵² În limba slavonă în text: „La fel ca mai sus”.

³⁵³ În limba slavonă în text: „La fel”.

III 103^r mîngîitoriul Duh // care de la Părintele porceade și-n Fiiul odihnește;
Troiță svîntă, slava ție!”

Văhod Sveatetihii. Prochimenul dzîlii și citeniile.

De la Cisle citenie. Glava 11.

Dzîsă Domnul cătră Moisi: „Strînge-mi șeptedzeci de bărbat din bătrînii poporului, carii sîngur tu știi că aceștia sînt bătrînii poporului și cărtularii lor. Și să-i aduci în cortul mărturiei și vor sta acii cu tine. Și mă voi pugorî și voi grăi acolea cu tine și voi lua de duhul ce-i pre tine, de voi pune deasupra lor. Și vor împreună sprejeni cu tine pornitura poporului și să nu-i porț tu sîngur.” Și adună Moisi șeptedzeci de bărbat din bătrînii poporului și-i pusă pre înșii dinpregiurul cortului. Și să pugorî Domnul în nuor și grăi cătră Moisi și luă din duhul celui de pre dîns și pusă preste cei șeptedzeci de bărbăți cei bătrîni. Și deacă să odihni duhul pre dînșii, și procestvuiră în tabără și nu camai adaosără. Și rămasără doi bărbat în tabără, numele unuia – Eldád și numele lui al doile – Moldád, și să odihni pre dînșii duhul. Și aceștia era din cei scriș și nu-ntrasă la cort și procestvuiră în tabără. Și alergă un tînăr de deade veaste lui Moisi și-i spusă grăind: / „Eldád și Moldád procestvuiesc în tabără.” Și răspundzînd Iisús a lui Naví, cela ce dvorbii înaintea lui Moisi, alesul lui, de dzîsă: „Doamne Moisi, opreaște-i!” Și dzîsă Moisi cătră dîns: „Au îț pare rău pentru mine? O, că de-ar da să fie tot poporul Domnului proroci, deaca dă Domnul Duhul său pre dînșii!” Și să dusă Moisi în tabără, el și bătrînii lui Izraíl. Și duh ieși de la Domnul și adusă cîrstei de peste mare și așternu pregiur tabără, de o parte cale de o dzî, și cale de o dzi de altă parte dinpregiurul taberii, și ca doi coț de la pămînt.

III 103^v

Din prorocia lui Ioíl citenie. Glava 2.

Aceasta dzîce Domnul: „Cuconii tăi, Siónule, bucurăț și vă veseliț de Domnul Dumnădzăul vostru, că vă deade voaă mîncări în dereptate; și va ploa voaă ploaie timpurie și tîrdzîie, ca și de mainte. Și să vor împlea arile tale de grîu și de pline s-or vărșa cădzîle tale de vin și de undelemn la călcat. Și voi întoarce de voi da voaă, pentru aii ce-au mîncat lăcusta și cărbușii și rugina și găsealnița, putearea mea cea mare carea trimiș întru voi, și veț mînca mîncînd și veț sătura, și veț lăuda numele Domnului Dumnădzăului vostru, carele feace cu voi minunate. Și nu să va rușina poporul meu în veac. Și veț cunoaște că în mijlocul lui Izraíl eu sînt, și eu – // Domnul Dumnădzăul vostru, și nu iaste altul mai mult decît mine; și nu să va mai rușina de-acum poporul meu în veac. Și va hi după acestea, voi turna din Duhul meu preste toată carnea și vor procestvui ficiorii voștri și featele voastre, și bătrînii voștri visuri vor visa, și tinerii voștri videnii vor

III 104^r

vedea. Și, dară, pre șerbii miei și pre slujnicile meale, în dzilele acealea, voi turna de Duhul meu și vor procestvui. Și voi da minuni în ceri, sus, și seamne pre pământ, gios, sînge și foc și pară de fum. Soarele să va răstoarce în întunecare și luna în sînge, mainte de ce va veni dzua Domnului cea mare și luminată. Și va hi, tot însul cela ce va chema numele Domnului spāsî-să-va.”

Din prorocia lui Ezichiil citenie. *Glava 36, vers 24.*

Aceastea dzîce Domnul: „Lua-vă-voi din păgîni și voi strînge-vă din toate neamurile și voi băga-vă în pământul vostru. Și voi stropi preste voi apă curată și veț curățî-vă de toate necurățîile voastre și de la toț idolii voștri³⁵⁴ și voi curățî-vă pre voi. Și voi da vooă inemă noaă și duh nou voi da vooă. Și voi lua inema cea de piatră din trupul vostru și voi da vooă inemă de carne și Duhul meu voi da întru voi. Și voi face ca-ntru îndireptările mele să-mblaț și giudecățîle mele să ferîț / și să faceț și să lăcuiț pre pământul care am dat părinților voștri. Și-m veț hi mie în poporeani, iară eu voi hi vooă în Dumnădzău.”

III 104^v

La litie. Samoglasnice, glas 2, trei din vecernie.

Въпрорѡцехъ възвєстїль єсї пѣтъ спасєніє.

Въдвѡрахъ пвоїхъ възпоапа спаса мїрд. și

Въдвѡрахъ пвоїхъ гї вѣрнїй колѣна дшї ипѣлѡ по^кло*ше.³⁵⁵

Slava. Иніѣ. Glas 8.

Вгда дѡхъ свои низпослє єсї гї.³⁵⁶

Cînd Duhul tău l-ai gios trimis, Doamne, ședzuților apostolilor, atunce a evreilor cuconi, prăvind, să-nspăimară cu mirat, că-i audziia pre înșii spuind cu alte streine limbi, precum Duhul le da lor; că prostaci ei fiind, să-nțaleptiră și pre păgîni cătră credință vînară; ceale dumnădzăiești ritoriciia. Drept aceaea, și noi strigăm ție: „Cela ce pre pământ te iviș și de la înșălăciune mîntuiș pre noi, Doamne, slava ție!”

La Nastihoavne. Samoglasnice, glas 8.

Nepricepînd păgîinii, Doamne, a preasvîntului Duh în apostolii tăi făcuta puteare, schimbăciunea limbilor beție a fi să gîndiia; iară noi, întăriț de dînșii, nepărăsînd așea grăim: „Duhul tău cel Svînt nu-l lua de la noi, rugămu-ne, om iubitoriule!”

III 105^f

Stih. // Inemă curată zideaște în mine, Dumnădzăule.

³⁵⁴ În text, scris *вѡцрїи*.

³⁵⁵ În limba slavonă în text: „Prin proroci ai binevestit să cînte mîntuire”; În cetățîle tale să fie cîntat Mîntuitorul lumii”; În cetățîle tale, Doamne, credincioșii au închinat genunchiul sufletului și al trupului”.

³⁵⁶ În limba slavonă în text: „Cînd l-ai trimis pe Duhul tău, Doamne”.

Doamne, a Svîntului Duh suprăvenire pre apostolii tăi de sațfu împlînd, într-alte limbi a grăi i-au tocmitu-i. Drept aceea, preaslăvitul celor amu necredincioș beție să părea, iară credincioșilor solie de spăsenie. A căruia de strălucoare și pre noi spodobeaște, rugămu-ne, om iubitoriule.

Stih: Nu mă lepăda de la fața ta și Duhul tău cel Svînt nu-l lua de la mine.

Împăratul ceriului, Mîngîtoriule, Duhul adevărătății, care tutinderea ești fiind și toate le plinești, visteariul bunurilor și de viață dătătoriu, vino și te sălășluiaște întru noi și ne curățește pre noi de la toată imăciunea și mîntuiaște, bunule, sufletele noastre.

Slava. **ИѠѠѠ.** *Glas 8.*

Limbile oarecînd de mult să mestecară pentru cutedzarea făcăturii trupului, iară limbile acmu să înțeleptîră pentru slava a Dumnădzău cunoașterei. Acoló au osîndit pre necurații cu greșala; acicea lumînă Hristos pre pascarii cu Duhul. Atunce să deșertă amuțîia cătră certare, iară acmu să noiaște împreunarea graiului cătră spăseniia sufletelor noastre.

Tropari de slobodzît și de бѢ ГѢ³⁵⁷ glas 8:

III 105^v

Blagoslovit ești, Hristoase, Dumnădzăul nostru, care cu totul înțelept pre pascari arătaș, trimițîndu-le Duhul / cel Svînt, și prin înșii lumea cu năvodul vînaș; iubitori de om, slava ție.

La itros, după-ntăiul stiholog.

Ședeara glas 4. ПОДОБИЕ ОУДИВІСА ИУСИФЪ.³⁵⁸

Cel după praznic credincioș și de obîrșire praznic să prăznuim luminat. Aceasta iaste de Cinzeci, de făgadă împlutură și de întăi puseare, că-ntr-însă focul Mîngîietoriului să pogorî pre pămînt ca în chipul de limbi și ucenici au luminat și pre-aceștia cerești tăinuitori feace. Lumina veni a Paraclitul și lumea au luminat.

Și pun citenie. Și după al doile stiholog, ședeara iarăș pre ОУДИВІСА ИУСИФЪ.

A Duhului izvor pogorîndu-să la cei pre pămînt în foc purtate rîuri împărțîndu-să cugetat, pre apostoli-i ruăra străluminîndu-i și le fu lor nuăr ruăros, focul luminîndu-i pre înș și ploîndu-i para. Pentru carii noi am luat darul, pentru focul și pentru apă. Lumina veni a Paraclitul și pre lumea au luminat.

Vers. Și iarăș citenie. Și după poleleu, ședeara glas 8: ПОВѢЛЕНІЕ ПАІНСВЪ.³⁵⁹

³⁵⁷ În limba slavonă în text: „Dumnezeu este Domnul”.

³⁵⁸ În limba slavonă în text: „Alcătuire (podobie): Minunatu-s-a Iosif”.

³⁵⁹ În limba slavonă în text: „Taina cea poruncită”.

III 106^r

După scularea, Hristoase, acea din mormînt și cătră naltul ceriului dumnădzăiesc suit, bogovidnicilor slava ta trimițînd, înduratele, Duh adevăr deacă-nnoiș pre // ucenici, deci ca o ceatere musicească, la toț vederat spusă ră cu dumnădzăiescul bătăuș tăinuit, Mîntuitoriule, răsunările și socoteala ta.

Vers.

Și antifonul treapcelor, cel dintăi, glas 4: **Ѹ юности моеѧ.**³⁶⁰

Și prochimenu, glas 4.

Duhul tău cel bun mă va-ndirepta la pămînt drept.

Stih. Doamne, ascultă rugii meale.

Пѧсапиѡѡ. *Evangelhie utrăna 9: De la „Ioán cînd fu sara” pănă la „Să nescăror veș opri, opri-să-vor”.*

Въскрѣсеніѧ хѡѡ nu dzicem, ce îndată Помѡлѡи ме бѣ. Slava. За апѡстоль. Иніѣ. За богородіце. De-acii stihul lui пѡмѡлѡи ме бѣ pe glas 6. Црю нѣѡи și canoanele praznicului.³⁶¹

Canon la svînta Petdeseatniță

Căruia-i **краегранѣса**³⁶² *Penticostin eortázomen*³⁶³, *Peatideseatniță prăznuim.*

Peasna I, glas 7, irmos.

Пѧчїнѡѡж пѡкрї фараѡна съврѣжіемь, съкрѡшѡлї врани высѡкѡж мѡшцеж поїмь емѡ іакѡ прослѡвисѧ.

Bulboaca coperi pre Faraon cu carăle. Cela ce sfărîmă războaiele cu naltul său braș, să-i cîntăm lui, că s-au proslăvit. /

III 106^v

Дѣлѡмь іакѡже дрѣвле дченїкѡмь ѡвѣщѡса, дпѣшїпелѧ дѡха пѡслѡл єси, Хѣ, вѣсїѡв мїрь свѣтъ члѡк лѡбче.

Cu lucrul precum demult ucenicilor te-ai giuruit, Mîngăietoriul Duh trimis-ai, Hristoase; ai strălucit lumii lumină, iubitori de om.

Закѡнѡмь дрѣвле проповѣданнѡе ипрорѡки, исплнїса ежпѣвнагѡ дѡха дѡнесь, вѣсѣмьевѡ вѣрнїмь блѡгѡть излїѡса.

Cu leagea de demult propoveaduitul și cu prorocii împlutu-s-au a Duhului dumnădzăiesc astădz, că tuturor credincioșilor darul s-au turnat.

Инь canon iamvicesc, căruia-i capul rîndului Theioghenés Lóghe, Pnéuma parákliton pálin allon ek ghenétou kólpon icas ephthoníois

³⁶⁰ În limba slavonă în text: „În tinerețele mele”.

³⁶¹ În limba slavonă în text: „Învierea lui Hristos”; „Miluiește-mă, Dumnezeule”; „Pentru Apostol”; „Și acum...”; „Pentru Născătoarea de Dumnezeu”; „Miluiește-mă, Doamne”; „Împăratul ceresc”.

³⁶² În limba slavonă în text: „acrostih”.

³⁶³ În limba greacă în text: „Cincizecimea sărbătorim” (Πεντηκοστήν εορτάζομεν).

oia pyrós glossisi féron theótitos aylou símateĩs fytlis kai hárin ymnopólois.³⁶⁴

III 107^f Ádecă: „O, de Dumnădzău născute Cuvîntule!” sau: „O, Fiiule și Cuvîntule a lui Dumnădzău, Duhul Mîngîitoriul iarăș altul de la Părintele din sîn trimis-ai peminteanilor ca de foc limbi, aducea de dumnădzăiasca și fără trup sămn de a ta rudă și dar căroră te cîntă.” // Acest canon iamvicesc, așa să cheamă meșterșugul făpturii lui în verșuri iamvicești, și căpețelele cuvintelor, în tropare, începăturile verșurilor, cuprind aceale slove toate ce să filcuiesc precum le-am scris rumîneaște. Iară dáscalul iaste chir Ioán Arclá.

Glas 4.

Th Бжѣпвнымъ покрѣвѣнь бѣвъ кѣснw ѡзбѣчнѣи мрáкwмъ

E Сказà бгѡ писáнный закѡнь.

I пѣнѣ вѡ ѡпрѣáсь ѡчѣсе рáмнáгw

O зрѣпть сѣщáгw ѡнáдчáеписá дѡхá

G Рáздмъ пwчипáлá вwжеспѣвннми пѣсáми.

Cu dumnădzăiesc acoperit tîrdzîul de limbă nuor,

Tîlcuî de Dumnădzău scrisa leage,

Tina ce ș-au scuturat de la ochiul gîndului,

Veade pre cela ce iaste și să-mvață de Duhul,

Înțálepciune cinstind cu dumnădzăiești cîntări.

Tîlc.

III 107^v Moiséi prorocul era la limbă tîrdzîu, că era din pruncie ars la limbă, băgasă în gură cărbune aprins. Acesta Moiséi l-au acoperit în Muntele Sináiuului nuorul lui Dumnădzău și l-au împlit de înțálepciune, de-au putut tîlcuî leagea cea scrisă de deagetul lui Dumnădzău, căce c-au grăit gură cu gură cu Dumnădzău și l-au vădzutu-l pre Svinția sa, pre Acela ce iaste. Că l-au întrebat Moiséi să-ș spuie numele, ca să știe cum va răspunde lui Faraon cînd l-a-ntreba: „Care Dumnădzău te-au mînat?” / Și Svinția sa i-au spusu-i lui Moiséi: „Așa să dzîci: «Cela ce iaste m-au trimis, Оѡν, cum vedem scris în cunună la Domnul Hristos, ce să dzîce Сѡи Сѣщáгw Сѣщóмѡ Сѣщáгw, ѡ Сѡи Сѣщимъ ѡсѣщимъ.»³⁶⁵

E Рекѡше чѣспáлá ѡбжѣпвнá дспá

N рáзлжчѣнѣе вáмъ небѣдѣпть ѡ прѡдси

³⁶⁴ Θειογενὲς Λόγε, Πνεῦμα παράκλητον πάλιν ἄλλον ἐκ γενέτου κόλπων ἦκας ἐπιθητοῖσι οἷα πυρὸς γλώσσησι φέρον θεότητος ἀύλου, σῆμα τῆς φύτης, καὶ χάριν ὕμνοπόλοις.

³⁶⁵ În limba slavonă în text: „Acesta sfîntul celui care sfîntește pe cel care sfîntește”.

E ѿзвѣ на ѿчѣмь бышнагѡ преспѡлѣ
 S съсѣдѡ ѿзлѣж дѡха,
 L въсїапи лювѣцимь бл҃гѣть ѡбїлнѣа,
 O нагѡрѣ въшѣдѣ испиѣнѣишеє слѡвѡ
 G пїхѡ ѡбразнѡ съвѣршѣетѣ ср҃це
 E дѣлѡмь вѡ скѡнчѣвѣ възвеселї дрдгы
 P дїханїемь нжднѡмь ѿ ѡгньными їазїки
 N рѣздѡвѣ дѡхѣ Хс҃ їакѡже ѡвещѡса.³⁶⁶

Grăi curatul și dumnădzăiescul rost:

„Despărțire n-îț avea, o, priiatini,
 Că eu într-a Părintelui de sus scaun
 Alaturea ședzînd, voi turna de Duh
 Să scripască iubiților darul ne-mputat.”
 În munte suind, adevéritul Cuvînt
 Cu lin obraz face inemă;
 Cu lucrul c-au obîrșit, au veselit priiatinii
 Cu suflare reapede și înfocate limbi
 Au împărțit Duh Hristos, cum s-au făgăduit.

Tilc.

III 108^r Ádecă suind Hristos la Muntele Eleónului la văznesenie, // alintindu-le inema și mîngîindu-i pre iubiții săi priiatini și apostoli, să nu dorească de ducerea Svințiii sale, ce le-au atunce giuruit că le va trimite, acmu au împlut cu lucrul, că le-au trimis de la Părintele Duhul Svînt și le-au împărțit limbi de foc cu darul Svințiii sale.

Peasna 3.

Ѧже съвѣше сѣлѣ дченїкомѣ Хс҃е, дѡндеже ѡвлечѣтесѡ рекѣль єсї.
 Сѣдїте въ їерѡсалїмѣ, ѿзже їакѡ мене дпешїтесѡ їнѡгѡ, дѡха
 моєгѡже ѿ ѡчѣ пѡслѡ, ѡнемже дпверѣдїтесѡ.³⁶⁷

„Acea de sus puteare”, ucinicilor, Hristoase, „până veț îmbrăca-vă”, dzîsu-le-ai, „ședeț în Ierusalim, iară eu ca mine Mîngîitor pre altul, Duhul meu ș-a Părintelui, voi trimite, de care veț întări-vă.”

їїже вожѣтѡнагѡ дѡха нашѣдшаѡ сїла, раздѣлшїйсѡ дрѣвле глѡсь, злѣ
 єдїнѡ мїслївшїх, въ єдїнѡ мїслїє вжѣтѡвнѣ съвѣкдпї раздѣмь,
 въраздмѡлѡжци вѣрнѡ прѣцѣ, ѡненже дпверѣдїхѡмса.

Acea dumnădzăiască a Duhului pogorită puteare, acel despărțit de mult glas cu rău ce sfătuisă, într-o-ntinsoare de sfat dumnădzăiaște le-au împreunat mintea, înțăleptînd pre credincioș cu Troița, de carea ne-am întăritu-ne.

³⁶⁶ Textul slavon și echivalentul în limba română sunt plasate în coloane paralele.

³⁶⁷ Textul slavon și traducerea sa în limba română sunt plasate în coloane paralele.

Tîlc.

III 108^v

Aicea aduce istoria cum această³⁶⁸ dumnădzăiască a Duhului Svînt puteare ce s-au pugořit pre svinții apostoli au împreunat sfatul și știința la un loc, care mai de / mult iarăș această svîntă puteare au împărțit limbile acelor ce cutedzasă de făcea turnul; că era lumea toată strînsă de lucra și avea graiul unul toț, pre o limbă grăiia toț. Și pentru acea greșală s-au pugořit Dumnădzău și le-au despărțit limba în 72 de limbi. Iară acmu la svinții apostoli s-au pugořit Dumnădzău și le-au împreunat limbile toate, că apostolii grăiia pre o limbă și toate năroade de prin toate țările audzîia cineș în limba sa și-nțalegea propoveadaniia svinților apostoli, precum spune la Де́яніе³⁶⁹, glava 2, vers 6: **Сънидѣса нарѡдъ ѡсмѣсѣса ѡкѡ слышѡхъ є́динъ кѣждоухъ свѡимъ ѡзыкомъ гл҃ашихъ, ѡпрѡчаа.**³⁷⁰ Și să-mpłú lumea de darul lui Dumnădzău în Svînta Troiță creștinîndu-să și înțalepțîndu-să.

Инь. Irmos.

Е Распрѣже ꙗпрѡви без чл҃дствѡжціа ѡзы,
 Y досаджезлѡ ѡдрѣжимъ бл҃гочл҃ствѡжциѡ
 М є́дина мл҃тва пророчицѡ древлє
 А ѡнии нвсѡциѡ дѡхъ съкрѡшенъ,
 Р кѡсилнѡмѡ и ѡѡ разѡмѡмъ.

Rumt-au zgăului stearpei legăturile
 Și mustrarea cea nesuferită a ceii plodnice
 Sîngură ruga a prorociței de mult,
 Annei, ce purta suflet înfrînt
 Cătră cel tare și Dumnădzăul gîndurilor.³⁷¹

Tîlc. //

III 109^f

Elcaná avea 2 femei. Fenána-i făcea cuconi, Anna era stearpă; și, mustreată de Fenána, feace rugă la Dumnădzău și ruga ei rumpsă legătura sterpiei din zgăul ei, de născu pre Samoil proroc, și rumpsă și mustrarea ce o mustra Fenána. Așea svînta besearică mainte cînd era stearpă o mustra ceia cu leagea, ádecă evreii, iară acmu aceeaa mustrare s-au rumt, că besearica noastră plodeaște sufleteaște cuconii săi dintru Hristos, bărbatul ei. 54, 1, *Isaia*.

А Непоспѣжна є́сть бѣѡ начѡлаа,
 R вѣпѣа вѡ из ѡви безкнѣжнѣа,

³⁶⁸ În text, scris *ачатъ*, greșeală de tipar.

³⁶⁹ În limba slavonă: *Faptele apostolilor*.

³⁷⁰ În limba slavonă în text: „S-a adunat mulțimea și s-a tulburat, căci auzea fiecare pe fiecare vorbind în limba sa”.

³⁷¹ Textul slavon și traducerea sa în limba română sunt plasate în coloane paralele.

А до́вольны пре мѣ́дрца въз ѿца́жшихъ сло́вомѣ,
 К ѿгла́вбѣкѣ нѣщи ѿзимáщихъ
 L лю́ди безчи́льниа блиблиста́ниемъ дѣ́ха.
 I Бѣ́ше ѿсхо́день ѿ нерожде́нна свѣ́та,
 T въсеси́лану дѣ́истьно свѣ́тна неизрече́нна зѣ́ра
 O ѣ́жеже ѣ́же сѣ́номъ ѿпеча́скжа влáсть
 III 109^v N нѣ́тъ ѿз ѿвлáетъ съ- / ѣ́спиву заре́ниѣ,
 P ѿгнѣ́ннѣй гла́съ въсѣ́иунѣ ѿзѣ́квомъ.

III 109^r Necuprinsă-i acea de dumnădzăire-ncepătoare,
 Dăscali c-au arătat pre acei necărtulari,
 Destul măiestri înfrîngînd rosturi cu cuvîntul
 Şi dintr-adîncă noapte scoţînd
 Gloate nenumărate cu strălucoarea Duhului.
 Era purcedzătoriu din nenăscută lumină,
 Totputearnică lucrăreaţă luminată, nespusă lucoare,
 A căruia cea prin Fiiul părinţasca puteare

III 109^v Acmu o arată de o fire / strălucoare
 Înfocatul glas în Sión năroadelor.³⁷²

Tîlc.

Dzîce tropariul cum că Duhul cel Svînt era şi este purcedzătorii din Părintele, din lumina cea nenăscută, Duhul cel Svînt acel putearnic în toate, acel lucrăreţ, c-au făcut lumea ş-au lucrat de-au gătat; acel străluminători, c-au strălucit din Părintele de-au luminat lumea şi trupeaşte, şi sufleteaşte; Duhul cel Svînt, carele-i prin Fiiul a Părintelui puteare, că Fiiul de la Părintele său au luat de-au trimis Duhul său cel Svînt apostolilor; carele-i de o dată cu Părintele, de o fire; şi ca astădz glasul cel înfocat arată în Sión limbilor strălucoarea cea dumnădzăiască a Svîntului Duh.

Peasna 4.

Съмартрѣ́а проро́къ ѣ́же въ послѣ́днѣ́а пѣ́вѣ Хѣ́ пришѣ́ствіѣ,
 въпѣ́аше, пѣ́вѣ ѿслишáхъ гѣ́ сѣ́лж, ѿко́ въсѣ́а спáспи хрѣ́сти пѣ́вѣ
 пришѣ́ль ѣ́си.³⁷³

Socotind prorocul acea de-apoi a ta, Hristoase, venire, striga:
 „Audzîtu-ţi-am, Doamne, putearea, că pre toţ să mîntuieşti
 pomazannicii tăi ai venit!”

Ъ́же въпроро́цѣ́хъ глáвнѣй ѿзакѣ́ннѣ́й провѣ́данный, пѣ́рвѣ́е

³⁷² Textul slavon şi traducerea în limba română sunt plasate în coloane paralele.

³⁷³ Textul slavon şi traducerea în limba română sunt plasate în coloane paralele.

III 110^r несъвършѣннымь, въ истинѣи ѿпешітель, въ // слѣва сдѣжипелехъ
 ѡвѣдѣтелехъ познаваѣтсѧ днсь.

III 109^v Carele în proroci au grăit și de leage-i mărturisit, mai dintăi celor

III 110^r nedesăvârșit, Dumnădzău adevărat mîn- // gîtoriuл, într-a cuvîntului
 slujitori și mărturisitori să cunoaște astădz.

Знаменіе бжѣтва нвса, апѡстолумь ѡгнемь дхъ раздѣліса,
 испранными ѡзѡки ѡзѡви, ѡкв ѡ ѡца бжѣтвнаа сіла градѣцаа єсть
 самоповелѣннаа.

Sămn de dumnădzăire purtînd, apostolilor cu foc Duhul s-au împărțit
 și cu streine limbi au arătat cum că-i de la Părintele dumnădzăiască
 puteare viitoare, sîngură poroncită.

Tîlc.

Aicea arată cum Duhul Svînt au venit de-au adus și s-au împărțit
 apostolilor cu limbi de foc și strălucite. Că Dumnădzău iaste foc de
 arde pre păcătoș și luminează pre cei direpț. Ș-au adus și sămn de
 dumnădzăire, de să arată și să cunoscă la apostoli cu minunate limbi.
 Și cum sîngur volnic au venit de la Părintele cu puteare și domnie și
 cum iaste sîngur voit, nesilit merge unde iubeaște. Și s-au arătat cu
 limbi, că limba iaste de spune și arată cugetele și sfaturile gîndului; că
 așea și Duhul Svînt spune și arată sfaturile și gîndurile lui
 Dumnădzău.

А Црь црѣмь ѡквѣ ѡзпѡквваждѣ єдинь,

L слѣво прошедѣ ѡз ѡца неповинна, /

III 110^v I рѡвнѡ мѡщнѣи своѣи дхъ апѡстолумь,

N истиненѣ послалѣ єси ѡкв блгѣтель

А поѣцимь слѣва дрѣжавѣ твоєи гѣ.³⁷⁴

III 110^r Împărat împăraților, hiriș din hiriș, sîngur Cuvîntul ieșind din
 Părintele cel fără cauză, /

III 110^v Potrivnic de puteare al său Duh apostolilor

Adeverit trimis-ai, ca un bunătățitori,

Cărora cînta slava puterii tale, Doamne.

Tîlc.

Ádecă: „O, Împărate preste toț împărații, Fiiule și Cuvîntule a lui
 Dumnădzău! Tu ești lumină din lumină, tu ești Dumnădzău din
 Dumnădzău, *Oios ex oiu*³⁷⁵, *ѡквѣ ѡз ѡквважѣ*, cum din cum sau
 așea dintr-așea sau hiriș din hiriș. Că cumu-i Tatăl Dumnădzău, așea-i
 și Fiiul. Deci Fiiul au ieșit din trupul ca sine, ádecă din Părintele. Însă
 Fiiul și Duhul Svînt au cauză pre Părintele, că sînt din Părintele, iară

³⁷⁴ Textul slavon și cel în limba română sunt dispuse pe coloane paralele.

³⁷⁵ Οἶος ἐξ οἴου; sintagma este scrisă cu caractere slavone în text (ѡѡс єξ ѡѡ).

III 111^f

Părintele n-are cauză pre nime, că nu-i născut, nice-i venit de nicăieri; iară Fiiul iaste hiriș născut din Părintele și Duhul Svînt porceade iarăș de la Părintele și sînt de o dată cu Părintele, nu de-aiurea veniț. Numai la atîta sînt osăbiț, că Fiiul să naște din Părintele și Duhul Svînt porceade din Părintele. Deci Svinția sa Domnul Hristos, Împăratul împăraților, aseamenea din de-aseamenea sîngur, Cuvîntul ieșind din Părintele cel fără cauză, ádecă nenăscut de-aiuri. Și trimisă Duhul său cel Svînt, cel de-aseamene cu putearea și cu cinstea, șie l-au trimis învoit ucinicilor săi de la // Părintele de unde-i și Svinția sa, de-acolò au luat, de la iubitul său Părinte, de-au dat iubiților săi ucinici.

L БѦНА БЖѢПВНЖА КАКИ БЫПІА,

L слóвѣ растворѣвъ съ лóжнимъ естѣсвѣмъ

O дѣ*допochишими спрдѣ ѡнеплѣнна,

N провoдѣнна пнѣ ребрѣ ѡ бжѣи слóве,

E запечaплѣа пѡплотѡж дѣха.³⁷⁶

Scălduș dumnădzăiesc de prăfacere,

Cuvînt mestecînd cu-ncheiata fire,

Plói-mi șipot din neputredă

Împunsă a ta coastă, o, a lui Dumnădzău Cuvîntule,

Pecetluind cu căldura Duhului.

Tîlc.

Ádecă scăldătoarea svîntului botedz cu carele ne prefacem, ádecă ne naștem de iznoavă, ca și un vas scump, odor de aur ce-i stricat și-l topăsc acela aur de iznoavă, de-l fac vasul iarăș în podoaba cea dintâi, așea svîntul botedz ne noiaște, că Cuvîntul lui Dumnădzău cel prisne s-au făcut una cu firea omului cea mestecată. Că omul iaste din doadă încheiat, ádecă trup și suflet. Deci acel Cuvînt a lui Dumnădzău s-au mestecat cu firea omului cea încheiată și din coasta sa ne-au ploat șipot îndoit din împuntura suliții, sînge și apă, sîngele Svinții sale, să ne priceștuim, iară apa, să ne botedzăm. Și pecetluaște, ádecă obîrșeaște cu căldura Duhului Svînt, carele astădz le-au trimis. Că și / pruncul în pîntecele maică-sa are căldură, de-l creăște și-l naște, și la faptul lumii Duhul Svînt a lui Dumnădzău să purta deasupra apei de-ncăldziia și învia și obîrșiia. Că Dumnădzău cu Cuvîntul au întărit ceriurile și cu Duhul Svînt din rostul său toată putearea lor; acela Cuvîntul, ádecă Fiiul Svinții sale, au mestecat de s-au făcut om deplin și nice leac n-au smintitu-ș dumnădzăirea ce au îndumnădzăit omenirea, cu svîntă întruparea sa, fără de nice o turburare.

III 111^v

K Прекланѣеть въсѣ спѣшіи пелю колѣна

³⁷⁶ Textul slavon și traducerea sa sunt dispuse în coloane paralele.

G сѣнѣже ѿчѣ ѿцѣ съ єспѣвѣнѣ
 E вѣлицѣхъ вѣ вѣспѣ прієхъ сжщѣствѣ
 N ѣспѣннѣ непѣстѣннѣ везлѣннѣ єдѣннѣ,
 E вѣсѣ вѣ свѣтъ блѣгодѣтъ дѣха.³⁷⁷

Pleacă-ș toate la Mîngîitori genunchile
 Și Fiiului Părintelui și Părintelui ce-i de o fire,
 Că în feațe trei îș știe ființa

Adevărată, ne-apropiată, fără ai sîngură,
 C-au străluminat lumină darul Duhului.

Ádecă toată lumea de sus și de gios pleacă genunchile de închină³⁷⁸
 Svîntului Duh Mîngîitoriului și Fiiului Părintelui și Părintelui, că-i de
 o fire Svinția sa cu Fiiul său și cu Duhul său. Că-ș știe Svinția sa ființa
 că-i în trei osăbite feațe de stături; iaste adevărată ființa Svinții sale,
 iaste neapropiată, că nemică nu să poate atinge de Svinția sa; iaste
 fără ani, că Svinția sa // au făcut aii și veacii și vremile ceale de sus de
 veaci și veacii cești de-apoi și ceia ce nu vor avea sfîrșenie. Că Svinția
 sa-i din sus de toate neapropiată, necuprinsă, ș-au străluminat darul
 Duhului Svînt ucinicilor.

III 112^f

T съврѣшѣи пѣса вѣсѣ вѣо начѣлнож,
 O єліци слѣжѣпеле прісєдѣннагѣ сжщѣства,
 Y пѣче єспєства вѣ съврѣшѣєт ѣкѣ блѣгѣтель,
 K ѣ ѿгнє зрѣчи^r Xс ѣспѣнїє
 O вѣсѣ подѣлѣ блѣгѣтъ дѣхѣ.³⁷⁹

Gătați-vă toț cu de dumnădzăire-ncerpătornică,
 Cîț slujitori a de trei strălucori ființă,
 Că mai presus de fire dereage ca un bunătățitori
 Și-i înfocadză Hristos în spăsenie,
 Tot dăruind darul Duhului.

Aicea îndeamnă poeticul pre toț oamenii și dzice: „Cîț sînteț șerbi și
 slujitori Svintei Troițe ceii în trei strălucori o fire și o dumnădzăire,
 veniț de slujiț și vă-nchinaț Svintei și începătoarei de dumnădzăire
 Troițe, că Hristos pre din sus de fire găteadză și întregadză și înnoiaște
 ca un bunătățitori și face luminaț și înfocaț spre spăsenie pre oamenii
 cei credincioș și le dăruiaște tot darul Duhului Svînt.”

Peasna 5.

Стрѣха рѣди пѣвѣгѣ пріѣпїи гї вѣчрѣвѣ прѣрѣкѣмѣ, ѣрѣждѣнїи

³⁷⁷ Textul slavon și traducerea sa sunt dispuse în coloane paralele.

³⁷⁸ În text, scris *ѣкѣкѣж*, greșeală de tipar.

³⁷⁹ Textul slavon și cel în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

III 112^v назѣмили дѣхъ спасѣніа, апѡстолска срцѣа / сиждѣтсѣ чїста,
ивѣвѣрныхъ правѣ ѡбнавляемсѣ, свѣтъ въ имїрь занѣ пвва
повелѣніа.

III 112^t Acel pentru frica ta priimit, Doamne, în pîntecele prorocilor și
III 112^v născut pre pămînt Duh de spăsenie, apostolești inemi / zidește curate
și în credincioș drept să înnoiaște, că-i lumineă și pace, direp ce a tale
porunci.

Нашѣдшаа сіла днѣ, сілеть дѣхъ правѣ, дѣхъ премѣдрости вожїа,
дѣхъ ѡ ѡца исходѣи, исїномъ вѣрнымъ намъ явлѣсѣ подапеленї,
вънїхже въселлемсѣ еспѣсввмъ, вънѣнже зрїтсѣ спѡсоти.

Pugorîta puteare astădz, acesta-i Duhul cel bun, Duhul înțalepciunii
lui Dumnădzău, Duh de la Părintele purces, și prin Fiiul credzuților
noaă ce s-au arătat dători, în carii să sălășluiaște³⁸⁰ cu firea, în care să
veade cu svinție.

L Рѣшїпелнѡ ѡчищѣніе съгрешѣніемъ

P ѡгне дѣхновѣнїа примѣтпѣ дѣха рѡсж,

W ѡ чѣда свѣто ѡбразнаа цѣркѡвна,

N нїѣ ѡсиѡна въ изїде законъ,

I языкъ ѡгне зрѣчнаа дѣа бл҃гїѣ.³⁸¹

Dezlegătoare curățiciune³⁸² de păcate,

Foc suflăreață priimiț a Duhului roaă,

O, cuconi de lumineă-mfățaț a besearicii,

Acmu din Sїon c-au ieșit leage,

De limbi foc înfețit a Duhului dar.

Tilc.

O, cuconi lumineaț a svintei besearici, priimiț³⁸³ scăldătoarea și
curățiciunea³⁸⁴ cea cu foc suflăreață roaă, ádecă roaă ce suflă cu
III 113^t foc de curățeaste păcatele, care roaă iaste a Duhului Svînt. // Că acmu
astădz în Sїon în Ierusalım au ieșit leage și împăcăciune și dar, a de
bunătatea și darul Preasvîntului Duh ce s-au ivit și s-au arătat în chip
de limbi de foc pentru curățitul păcatelor și învățatura bunătăților ce
strălumineadză spre viață de vecie.

K ѡкже бл҃гѡ изволи самѡвласнѣ,

A невладанїи съходїтпѣ дѣхъ ѡ ѡца,

S ѡпрмѣрѣа языки апѡстолї,

³⁸⁰ În text, scris *сѣлѣтлѣдѣце*, greșeală de tipar.

³⁸¹ Textul slavon și traducerea sa sunt dispuse în coloane paralele.

³⁸² În text, scris *кѡрѣцѣцжкѡне*, probabil greșeală de tipar.

³⁸³ În text se repetă cuvântul *priimiț*, greșeală de tipar.

³⁸⁴ În text se repetă secvența *și curățiciunea*, greșeală de tipar.

Е запечата́ла живоно́сное сло́во,
 Р ѡ́че си́лнѡ съ ѡб́разно́ еже спѣ́сь рече́.³⁸⁵
 Precum binevru de sine învoit,
 Nestăpînit pugoară Duhul de la Părintele,
 Întălepțînd cu limbi pre apostoli,
 Pecetluind purtătorul de viață Cuvînt,
 A Părintelui vîrtute de un obraz Mîntuitorul ce-au dzîs.
 Ádecă cum s-au făgăduit, așea au și împlut Hristos ucinicilor, că le-au trimis de la Părintele Duhul cel Svînt, cel nestăpînit, ce i-au întălepțît cu limbi.

І ѡ́цѣла́ше съмѣ́сль ѡбо ѡ грѣ́ха
 Х и́сѣѣ́ ѡстра́аше а́постолѡмъ³⁸⁶

III 113^v Тѣ слѡ́во въсена́чально́е пречѣ́сть дѡ́мъ, /
 О ѡ́динѡ мѡ́цнагѡже и́ съ сѣ́щѣствѣ́нагѡ,
 N нѣ́ѣ въсела́еть дѡ́ха сѣ́аніе.³⁸⁷

III 113^f Tămăduia amu crierii de păcat
 Și șie-ș tocniia apostolilor
 Dumnădzău Cuvîntul pre tot mai marele preacurată casă /

III 113^v Acelui de o puteare și de o ființă,
 Acmu însălășluiăște a Duhului lucoare.
 Dzîce cîntecul cum Hristos, ședzînd la cină cu ucinicii, cînd le dzîsă:
 „Voi sinteț curăț, însă nu toț.”, atunce le tămădui sufletul și mintea de păcate și-i feace de-i găță șie casă curată și cinstită și de treabă la propoveadaniia credinței. Iară astădz lumina și strălucoarea și darul Svîntului Duh, ce iaste de o puteare și de o ființă și de un scaun de-aseamenea cu Părintele și cu Fiiul, au aședzatu-să în lăcuință în Svinții săi apostoli și au luminat și i-au învățat să margă în lume să strige taina credinții.

³⁸⁸ *Tilcul acesta-i lui ІІКѡже блѣѡ изволи́ сáмовла́снѣ, ce-am uitat:*

Duhul cel Svînt, cel de o ființă și un scaun, au venit de-au pugarît de la Părintele cu puteare și stăpînie a sa, cum au vrut ș-au iubit; care Svînt și Mîngăitori Duh au întălepțît ș-au luminat ș-au învățat pre apostoli cu limbi străluminat și înfocate ș-au adeverințat ș-au întărit a Fiiului lui Dumnădzău acel purtăreț de viață și dătători de viață, ádecă

³⁸⁵ Textul slavon și traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.

³⁸⁶ În text, scris *а́столѡмъ*, probabil greșeală de tipar.

³⁸⁷ Textul slavon și traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.

³⁸⁸ În text, în acest loc apare o cruce, care face trimitere la versurile din seria anterioară (marcate și ele printr-o cruce, cf. nota 370, și al căror început este reprodus aici de Dosofteri), neurmte de un *tilc*, din eroarea mitropolitului, pe care și-o și mărturisește.

III 114^r cuvîntul ce-au dzîs apostolilor Hristos: „Cînd va veni Mîngăitoriul, Duhul dereptății, va-nderepta-vă la toată dereptatea. Și de la al meu va lua și va spune voaă”, ádecă // „de la a mea învățătură”; „și mărturiia va lua să vă spuie pre un cuvînt cu mine.”

Peasna 6.

Плавѣщаго върежъ житїейскыхъ мѣлвѣ, ѡскорѣваемъ пошпалемъ грѣхы, ѡдшеплѣннѣ свѣрю примѣпѣемъ, ѡкв ѡвна Хѣ въпїжпи, ѡ смрѣпѣннѣ мѣ глжбїни възведї.³⁸⁹

Amețit de spumele valurilor lumii, cu curabiia necat de păcate și a stricătoare de suflet hiară aruncat ca Ioná, Hristoase, strig ție: „De aducătoarea morții adîncime scoate-mă!”

Tîlc.

Ioná prorocul au fugit de unde-l mîna Dumnădzău să procească nineviteanilor, să le procească că-i va prăpădi; și cunoscînd că va ierta Dumnădzău, au fugit, să nu iasă de minciună. Ș-au măs pre Marea Albă, iară marea s-au turburat de era să pīaie toată curabiia pentru dunsul. Și le-au spus vina sa și s-au dat de l-au aruncat în mare. Și l-au înghițit chitul, l-au purtat trei dzile în rîndză; și s-au rugat lui Dumnădzău și l-au borît chitul și i-au căutat numai de-au măs unde-l mîna și n-au scăpat de ce să temea. Așea și eu, Doamne, amețit de turbureala mării de mă loveaște greață, ce vor să mă neace grijile aceștii lumi cu curăbiari cu tot, ádecă păcatele, și sînt aruncat nu chitului ce mănîncă la trup, ce chitului ce mănîncă suflete; ce mă rog: scoate-mă, cum ai scos pre Ioná. /

III 114^v Ѣ дѣа пвоегв наплѣтъ въсѡкж, ѡквже рекль єсї богѡпнв ѡзлїѡ ѡ ѡсплннїшесѡ въсѡчьскаѡ раздма гї, ѡкв ѡ ѡца снѣ неплѣннѡ родїлсѡ єсї, ѡдѡхъ неразѣлнѣ про ѡсходї.³⁹⁰

De Duhul tău preste pelița toată, precum ai dzîs, de-agiuns ai turnat, de să-mplură toate de-nțalepciune, Doamne; că din Părintele Fiiu fără putredzîie te-ai născut și Duhul nedespărțit purceade.

Tîlc.

Așea astădz precum au prorocit prorocul Ioil Дѣа³⁹¹ 2, verș 17: Pre tot omul ai turnat Duhul tău cel Svînt de să-mplú lumea toată de știința ta, Doamne. Știu în toată lumea că ți-i nașterea din Părintele și purceaderea Duhului Svînt nedespărțită. Nașterea ți-i fără putregiune ș-a Svîntului tău Duh fără patimă purcesul din Părintele prin Svinția ta și nedespărțit de Svinția ta.

І Ѣцѣенїе нѡмъ Хѣ ѡспасенїе,

³⁸⁹ Textul slavon și traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.

³⁹⁰ Textul slavon și traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.

³⁹¹ Denumirea slavonă a cărții *Faptele apostolilor*.

О влѣка въсїалъ еси ѿ двн
 І да іакѡ пророка ѿ свѣрѡ мѡрскагѡ,
 С ѿ прѣси Іонѡ ѿ плѡ исхипїши,
 О въсѣго адѡма въсерѡдна пѡдша.³⁹²

Milostivire ne ești, Hristoase, și spăsenie; Despuitoriul, ai străluminat din Ficioară, ca cum prorocul din hiara mării, din gușe pre Ioná de putregiune s-apuci, pre tot Adámul cu tot rodul cădzut.

Tîlc. //

III 115^t O, Hristoase, tu ești mila noastră, că te-ai milostivit pre noi și ne-ai mîntuit; Despuitoriul nostru și Stăpînul, ai străluminat din svînta Ficioară de-ai mîntuit rodul nostru; cum ai mîntuit pre Ioná prorocul din gușea chitului, dintr-acea hiară groaznică de mare l-ai apucat neputred, așa pre Adám din rîndza iadului cu tot rodul ce cădzusă ai apucat de-ai scos. Că Svinția ta ești milostivirea și curățiciunea noastră, că te-ai rădicat jărtvă Părintelui pentru noi de l-ai milostivit pre noi; ce eram urgisiți și streinați și cădzuți de la milă, acmu ne-ai făcut iubiți și miluiți și ai săi ție, Dumnădzăului nostru, și iubitului tău Părinte. Că ne-ai curățit de toate păcatele și de păgînie și din gura șearpelui vicleanului ce-au viclenit pre Adám.

І въжделѣѣи намъ правъ въжпрѡбахъ, вѣчно прїемшиа дхъ ѡбновленїи
 А ѡче исхѡдеи, въсѣгда съвъкѡплень,
 Р тїни мрѣскїа палїтелеи сквѣрнь,
 У калаже съмїсламъ чїспїтелеи
 R въсѣдръжїпелю.³⁹³

Dorit noă dirept în ficaț, cu vecie ce-am luat Duh de-nnoire de la Părintele purcedzători³⁹⁴ pururea-mpreunat, de tina urîtă ardzători de spurcăciuni, de imăciunea gîndului curățitoriu, totputearnice.

Tîlc.

III 115^v O, putearnice și veacinice-mpărate Hristoase, acel dorit și adevărat și curat Duhul tău cel Svînt, ce-l ai de la / Părintele pururea nedespărțit, pururea-mpreunat, acela cu vecie ni l-ai dat să-l avem, ce-am luat în ficații noștri, cum dzice prorocul David: *дхъ правъ ѡбновїи въ жпрѡвѣ мвєи*, „Duhul tău cel Svînt înnoiaște în ficații miei”, ádecă în inemă și-m plămîne, de-m svințeaste toate sîmțirile. Duhul tău cel Svînt, ce arde și curățeaste toată tina păcatelor și imăciunilor celor sufletești, Duhul tău cel putearnic ne-ai dat de-am luat, cu care totdeauna ne-nnoiești și ne svințești.

³⁹² Textul slavon și traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.

³⁹³ Textul slavon și traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.

³⁹⁴ În text, scris *пдчєсѣторї*, greșeală de tipar.

O Желáтелно достоáниє апóстолѡмъ,
 S свнáномъ ждáщимъ твоє прише́ствіе,
 G познáниє дѣхъ ѡ́че рождествѣна слóва
 L влáж вестѣанъ ѡзичѣскихъ ласкáниѣ
 W скóрѡ показѣши ѡгнеджхнѡвѣннимъ сѣдѣніемъ.³⁹⁵

Îndrăgit dar apostolilor

Sioneani ce-așteaptă a ta venire,
 Cunoștință Duh a din Părinte născut Cuvînt
 Minciuna dîrză a păgînești lingăriciuni
 De sîrg³⁹⁶ arăț cu de foc suflăreța ședeaie.

Tîlc.

O, dragă și dorită dăruință, o, Duhul cel Svînt, cel dorit, că tu ai arătat de-am cunoscut pre Domnul Hristos că-i adevărat Fiiul lui Dumnădzău. Tu ai arătat toată taina Svintei Troițe cu pugarîrea ta. Tu ești doritul dar apostolesc ce te-au așteptat în Sión sioneanii ceriului.

III 116^t

Tu ne-ai dat a cunoaște că-i de la Părintele // Cuvîntul Hristos, Domnul nostru. Tu ai înfruntat păgînii și batgiocuritorii carii lua în rîs și lingăria pre svinții tăi apostoli de-i făcea că-s beaț. De sîrg le-ai tăiat ocară, că te-ai pugarît cu suflare înfocată de-ai ședzut preste dînșii cu sămn de limbi de foc, de te-au propoveaduit în toate limbile cu Părintele și cu Fiiul.

Condac glas 6.

Ѣгда съшедь ѡзѣки размѣси, раздѣлáлаше плѣмена вѣшній, ѣгда ѡгньнѣа ѡзѣки раздаáше, въсь єдиненіє єдино въсьѣхъ призвá исъгласно славѣмъ пре спѣѣи дѣхъ.³⁹⁷

Cînd s-au pugarît de-au limbile mestecat, despărția năroadele cel de sus. Cînd de foc limbi împărțî, într-o uniciune pre toț chemă și într-o-ntinsoare de glas slăvim Preasvîntul Duh.

Icos.

Sîrgă și stavără dă mîngîiare șerbilor tăi, Iisuse, cînd să mîhnesc sufletele noastre. Nu te despărțî de sufletele noastre la scîrbe, nu te depărta de crierii noștri la încungiurări, ce pururea sîrguiaște la noi de vino și te apropie. Acela ce ești tutinderea și precum cu apostolii tăi ai petrecut depreună pururea, așa și pre carii te doresc ții împreună la tine, milostivule; ca fiind împreunaț, pre tine să cîntăm și să proslăvim Preasvîntul Duh.

Sinaxarion. /

³⁹⁵ Textul slavon și traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.

³⁹⁶ În text, scris *десѣръкъ*, greșeală de tipar.

³⁹⁷ Textul slavon și traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.

III 116^v *Pnoi viaia glossopyrseutos nemei, Hs. tò theion pneuma tois apostolois.*³⁹⁸

Cu reapede vînt limbi înfocate-mparte

Hristos Duhul său Preasvînt apostolilor.

*Ekkehytai megalo eni imati pneuma alieusi.*³⁹⁹

Turnatu-s-au în mare dzî Duh păscarilor.

Într-aceastaș dzî, duminica a opta de la Paște, Svînta Peatdeseatniță, ádecă Cindzăcile, sârbăm. Și aceasta o luăm din cărțile evreiești, că cum prăznuia ei Cindzăcile, cinstind a șaptea număr, că și de la Paște trecînd 50 de dzile luară leagea, așa și noi, de după Paște sârbînd 50 de dzile, Duhul cel Svînt luăm, carele ne tocmeaște leagea și ne-ndireaptă la toată adevara, rînduindu-ne în cealea ce plac lui Dumnădzău. Și să știe că la evrei era trei sârbători mari: Paștele, Cindzăcile și Cucicele. Deci Paștele făcea pentru pomenirea trecutului Mării Roșie, că *pasha* să tîlcuiască „trecătoare” sau „mutare”. Aceaea trecătoare de atunci a evreilor au fost închipuind trecătoarea noastră de la întunecatul păcat cătră rai iarăș mutare și suire. Cindzăcile sârba pentru pomenirea patimilor pustiei și cum cu multe scîrbe au străbătut de-au întrat în țara cea făgăduită, că atunce și de roadă de grîu și de vin să-ndulciră. // Și închipuia patima⁴⁰¹ necredinții noastre, a limbilor ce-am străbătut de-am hălăduit la credință în svînta besearică, că atunce și noi ne priceștuim de stăpînescul trup și sînge. Deci unii dzîc că pentr-aceaea să prăznuia la evrei Cindzăcile, iară alții pentru cinstea celor 50 de dzile ce-au postit Moiséi de-au luat leagea cea scrisă de Dumnădzău, într-aceaeași pomenind și jirtva de jirtviră vițălului vărsat și de alte carile Moiséi, suind în munte și pugarînd, au isprăvit. Iară unora li s-au părut Cindzăcile evreii să fie scornit pentru căce cinstiia a șaptea, cum am dzîs, că și șaptele, el de sine înșeptit, face Cindzăcile, neagiungînd o dzî. Deci cinstea Peatdeseatniții nu numai în dzăci, ce și în ai deaca soseaște, din carii și acel la dînșii ce fac de-i dzîc „Iovileon”, ce să tîlcuiască „iertare”; că înșeptind aii de șapte ori așa iaste, cînd și țarinile lăsa nesămănate și viile ierta și dobitoacele ierta de lucru spre odihnă și robilor celor cumpăraț iertare și slobodzenie de să ducea.

Iară al treile praznic – Schinopighiia, ádecă Cucicele, că-ș făcea sălașe de frundze; care prăznuia după culesul a toată roada, după cinci luni de la Paște. Și să face acesta praznic în pomana dzilei în carea Moiséi

³⁹⁸ Πνοή βιαία γλωσσοπυρσεύτως νέμει, Χς τὸ θεῖον πνεῦμα τοῖς ἀποστόλοις.

³⁹⁹ Ἐκκέχεται μεγάλῳ ἐνῆ ἡματι πνεῦμα ἀλιεῦσι.

⁴⁰⁰ În text, scris ρз, greșeală de tipar.

⁴⁰¹ În text, scris πάπινα.

III 117^v mainte au întins acel în Muntele Sináiuл vădzut de nuor și făcut de Veseleil, marele meșter, cort; că sălașe și ei făcînd, aceeaa sărbătoare prăznuiesc și, / în țarini petrecînd, mulțămînd lui Dumnădzău, roada agonisitei sale culegea. Într-aceasta dzî să pare că și David psalomii culesurilor să fie scris, *iper ton línon*⁴⁰², așea i-au deasupra titluit; chip era ș-aceaea de învierea noastră din morț. Că fiind răsăpîte a noastre corturi, ádecă trupurile, și iarăș închegate, de roada agonisitei noastre atunce ne vom îndulci prăznuind în corturile, sălașele ceale veacinice. Și trebuie a ști că într-aceaea dzî de Cindzácile făcîndu-să, Duhul cel Svînt la svinții ucinici s-au pugorît, iară de vreamе ce svinții socotiră și învoiră a aședza praznicele, iată și noi pentru mărirea Preasvîntului și făcătoriului de viață Duhului, căce că iaste una din Svînta și viață-ncepătornică Troiță; iată și noi pre mîine om spune: „Duhul Svînt au venit.”

Prin a svinților apostoli rugî, Hristoase, Dumnădzăul nostru, miluiaște-ne. Amen.

Peasna 7.

Йже въпéшь ѡгньнѣа въвържéни при^внйи ѡпрóци, ѡгнь върóсѣ преложйша, пѣнйѣ сйце въпйѣше, благослвэнь еси гй бé ѡць нáшихъ. Acei în cuptoriul înfocat aruncaț svinț cuconi focul în roadă premeniră, cu cîntare așea strigînd: „Blagoslovit ești, Doamne, Dumnădzăul părinților noștri!”⁴⁰³

III 118^f Вѣтѣдѣцимь вожествѣна величйа апóстолѡмь, // дѣха дѣнство нецревáшесѣ пйáнство невердѣцимь, ймже прóица познавáетсѣ едйи бѣ ѡпец нáшихъ.

III 117^v Ritoricind dumnădzăieștile mării apostolii, a Du- // hului facere să
// părea beție necredincioșilor, prin carea Troița să cunoaște unul

III 118^f Dumnădzău a părinților noștri.

Tîlc.

Dzîce poetícul cum necredașii și păgîinii, deacă audzîră pre apostoli spuind și strigînd aceale dumnădzăiești și preaslăvite mării și taine a lui Dumnădzău, gîndiră că sînt beaț de vin și nu pricepusă că-i darul cel dumnădzăiesc a Preasvîntului Duh, că nu ținusă minte de prorocul Ioíl, unde dzîce că să va-nturna darul Duhului Svînt în tot trupul de om. Prin dar și facere să cunoaște Svînta Troiță, unul Dumnădzău. Că apostolii era neînvățat de ritorică și limbi nu știusă, iară atunci să feacără mai presus de toț retóricii și știură toate limbile, de grăiia tuturor căruiaș în limba lor, și s-au proslăvit Dumnădzăul părinților noștri.

⁴⁰² Ὑπὲρ τῶν ληγῶν [= pentru teascuri]. În text, scris χίνων, probabil greșeală a tipografului.

⁴⁰³ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

Нераздѣльное ѣстество православному бѣго словимъ, бѣ ѡца
везначалнаго, по ѡжде власти слова и дѣха, благословенъ бѣ ѡтец
нашихъ.

Nedespărțita fire cu pravoslavie să de Dumnădzău cuvîntăm,
Dumnădzău Părinte ne-nceput, de-aceaeaș puteare Cuvîntul și Duhul,
blagoslovit Dumnădzăul părinților noștri.

Tîlc.

III 118^v

Aicea dzîce poeticul: „Cînte-i Svintei Troițe cum noi, / oamenii, cu
bună închinăciune și cu direaptă cinste slavoslovim și cîntăm și
lăudăm firea și ființa dumnădzăirii acea nedespărțită și nedespreunată,
carea nice să desparte, nice să despreună. Întăi cîntăm Dumnădzău pre
Părintele cel ne-nceput, ce n-are începătură, și pre Fiul și Cuvîntul lui
Dumnădzău Părintele și Duhul cel Svînt, carile sînt tot într-aceaeaș
puteare, tutet reale feațe, neosăbită firea și putearea și dumnădzăirea.
Blagoslovit Dumnădzăul părinților noștri.

С сьгласноу страши ѡрганскаа пѣснь,

С почитати златоу сътворенний ве³ дѣмъ ний ѡбра³,

І оутѣшителева свѣтоноснаа блг^Ать

Р⁴⁰⁴ почитаетъ ѣже въпѣти трѡице єдина.

I Tocmit-ai glas spărie a organelor cîntare,

A cinsti de aur făcutul fără suflet obraz,

Iară a Mîngîitoriului luminătoarea bunătate

Cinsteaște a striga: „Troiață singură,

De potrivă putearnică fără-ncepătură, blagoslovită ești!”

Tîlc.

Aicea spune poeticul poveastia lui Navuhodonosor împărat, ce-au pus
icoana sa să i să-nchine gloatele și năroadele. Și cei trei otoci nu
vrură să i să-nchine. Și-i aruncară în cuptoriul cel înfocat. Spune
poeticul cum cîntecul dzicăturilor și grăinicia și strigarea acelor
organe, adecă fluier, lăute, // cimpoi, trîmbite, surle și alte măiestrii
de urlete, sunete ce-au făcut Navuhodonosor, aceaea musică tocmită
au înturburat năroadele și le-au dat frică năroadelor să să-nchine
acelui chip de aur a lui Navuhodonosor, acelui chip fără suflet. Iară
darul Mîngîitoriului, Duhului Svînt, îmbie și îndeamnă să cinstească și
să să închine lui Dumnădzău celui în trei ipostase, adecă stături, și să
dzică: „O, Troiață de o ființă și de un scaun și fără-ncepătură, tu ești
blagoslovită și slăvită pururea!”

III
119^{r405}

⁴⁰⁴ Probabil, greșeală de tipar sub influența inițialei din textul slavon; aici ar fi trebuit să
fie S.

⁴⁰⁵ În text scris *рѡ*, greșeală de tipar.

F Гл̑а пророковѣщѣапелный неразѣмѣце,
 E гл̑ахъ вину съдѣла*ное безѣмнѣи пид*ство
 R рѣчи стра*ни іакѡ слышаша апостоль
 O вл̑гочьспіивѣже пи въпїемъ вожествѣнѣ
 Th⁴⁰⁶ ѡвожїпелю въсѣхъ благословѣнѣ еси.
 Glasul de prorocii grăit necunosând,
 Grăia de vin făcută nebunii beție
 Graiuri minunate deac-audzîră la apostoli.
 Bincredzătorii strigăm ție dumnădzăiaște:
 „Dumnădzăitoriul tuturor, blagoslovit ești!”

Tîlc.

III 119^v Spune poeticul cum necredincioșii evreii nu cunoștea glasul acela ce-au prorocit prorocul Ioil, cum va să să toarne Duhul Svînt preste tot trupul. Ei dzîcea că cuvintele ceale preaslăvite ce propoveadua apostolii sînt beție de vin și neștiință. Și dzîcea / că acela grai iaste plin de vin și nu pricepea că ei grăiesc în toate limbile din toată lumea ce era strînse acolo pentru praznicul, pentru să-nțăleagă toț, cineș în limba sa. Iară noi, bincredzătorii creștini, dzîcem și strigăm dumnădzăiaște, cum să cade: „O, Dumnădzău a toată lumea, blagoslovit ești!”

Th Бж̑пвѣный възгрѣмѣ видѣи гл̑аса
 E Бж̑пвѣный ївїль б̑го началнѣншагѡ
 O Имже изл̑ж рѣкша іакѡже сл̑бѡв
 T ѡ д̑ха моѣгѡ, съвъзпїїжть, естѣствѡ
 I Трисїанно свѣтлоє благословѣнѣ еси.
 Dumnădzăiesc tină vădzătoriul glas,
 Dumnădzăiescul Ioil, de dumnădzăire-ncepătoriul
 „Căroră voi turna, ce-au dzîs, ca și Cuvîntul,
 De Duhul meu, de vor împreună striga:
 «Fire-n trei strălucori luminată, blagoslovit ești!»⁴⁰⁷

Tîlc.

Aicea spune cum văzătoriul cel dumnădzăiesc, ádecă dumnădzăiescul proroc Ioil, tună dumnădzăiesc glas de mărturisi de Duhul Svînt că-l va trimite Părintele, începătoriul de dumnădzăire, cum au trimis și pre Cuvîntul său, ádecă pre Fiul. Așea au dzîs Ioil din rostul Părintelui că în dzîile de-apoi dzîce Domnul: „Voi turna din Duhul meu preste tot trupul și vor proroci cuconii voștri și featele voastre”, glava 2, verș 28.

⁴⁰⁶ Probabil, greșeală de tipar; conform cheii acrostihului, aici ar fi trebuit să fie *N*.

⁴⁰⁷ Textul slavon și versiunea românească sunt dispuse în coloane paralele.

III
110a^{r408} Așea au tunat glas dumnădzăiesc de la // Părintele, că va trimite și Duhul Svînt, ca și pre Fiiul, de-au împreunat credincioșii a striga așea: „O, fire svîntă și blagoslovită, Dumnădzău în trei strălucori, blagoslovită să fii!”

Т Трѣтій ѿвѣ гл҃го ѿдѣливъ часѡ* бл҃го д҃ать

О іакѡ да іави^т пристави почитати

С Въпроситѣ власти

А Нѣ въединомъ нѣкѣ днѣ господскѡмъ

У снѣ ѡцѣ и дѣхѣ⁴⁰⁹ благословень еси.

Al treia bine ne-mpărți din ceasuri dar,

Pentru ca s-arate trei stături a cinsti

Într-o sîngurăciune de puteare.

Însă într-una acmu de dzî domnească

Fiiul, Părintele, Duhul, blagoslovit ești.

Tîlc.

Ádecă al treile ceas s-au nărocit de-au împărțit darul, că-n al treile ceas au trimis Dumnădzău Svîntul Duh. Și aceasta încă-i taină, ca să ne arate a cinsti trei stături a lui Dumnădzău într-o sîngurată puteare, ádecă să nu dzicem trei puteri, ce numai una: una domniia, una firea, una voia. Prostota să cheamă fiece va fi într-una, ca și să dzicem vinul: de-a hi într-una, va fi prisne, iară de-a hi în 2, iată că nu-i prisne, ce-i îndoit cu apă sau cu miiare; sau argintul, cînd iaste prisne sau mestecat. Deci Dumnădzău iaste prisne, unul ne-ndoit, ne-ntreit, ne-mpătrit, ce-i într-una, ádecă prisne. Deci ce iaste prisne n-are mestecătură, nice adaosură. /

III 110a^v Deci Dumnădzău de pre fire și de pre stăpînie și vlastie iaste într-una și voia, și facerea, iară staturile obrazelor sînt trei la Svînția sa, ádecă Părintele, Fiiul și Duhul Svînt. Și svoinstve trei, că Părintele iaste sîngur Părinte Fiiului și Fiiul iaste Fii Părintelui sîngur și Duhul Svînt iaste sîngur Duh Părintelui și Fiiului și i-i purcesătura din Părintele și odihna întru Fiiul. O sîngurăciune de vlastie, carea s-au adevérit că astădz, în svîntă dzî duminică, blagoslovit să fie.

Peasna 8.

Нешпална ѡгню въсинай припричашшїасѧ къпїна, бѧ сказа, къснш ѡзїчнѡ и҃г҃гнїѡѡ Мѡѡсїеѡ и҃дѣпи рѣвѣнїе вожїе прїи, не и҃знрѣнїи ѡгнѣмъ пѣвца показѧ, въсѧ дѣла гѡсподнѣ гѧ поїте и҃пре възносїте егѡ въвъсѧ вѣкы.⁴¹⁰

⁴⁰⁸ Greșeală de numerotare în text.

⁴⁰⁹ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

⁴¹⁰ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

Nepîrlită de foc în Sinái ce s-au lipit căpinul, pre Dumnădzău au arătat tîrdzîului de limbă și gîngavului Moiséi și pre cuconi rîhna lui Dumnădzău trei nemistuiț de foc cîntători îi feace. Toate lucrurile Domnului, pre Domnul cîntaț și-l preaînălțaț preste toț veacii.

Tîlc.

III 120^r

Aicea aduce istoriia rugului ce-au vădzut Moiséi în Muntele Sináiului, că era înfocat și nice leac nu să pîrjoliia, nice să veștedzîia de acel svînt foc carele arăta că-i sîngur Dumnădzău viu de-au ferit căpinul neatins. // Și istoriia otrocilor, de rîhna ce avea pentru Dumnădzău nu s-au putut lipi focul de dînșii, ce încă i-au făcutu-i peaveț de-i cîntară aceale blagoslovenii svinte și minunate, precum să veade, peasna 8. Că așa și pre svinții apostoli nu i-au ars, ce i-au străluminat și i-au făcut propoveadnici și mărturisitori Svintei Troițe focul ce s-au pus preste dînșii în chip de limbi.

Живѡтнѡ съвише вѡрнѡ нѡсимѡ, шѡмѡвнѣ въсе свѣтѡ дѡха рибѡремѡ дихѡнїю, ѡгнь новїнихѣ ꙗзыкѣ, велїчїа божїа вѣтїїстѡвѡахѡж. въсѡ дѣла гѡспѡдна гѡ поїте и превѣзносите єгѡ въвѣсѡ вѣки.⁴¹¹

Viiatecă de sus reapede purtată, sunătoare a a Preasvîntului Duh păscarilor suflare, cu de foc închipuite limbi măririle lui Dumnădzău le grăiia. Toate lucrurile Domnului, pre Domnul cîntaț și-l preaînălțaț întru toț veacii.

Tîlc.

C-au suflat Dumnădzău în obrazul lui Adám suflare vie de l-au făcut viu. Aceaea suflare veiatecă a Duhului Svînt, ca vîntul reapede ce face sunet sau tunet, așa au fost pugorîrea Duhului Svînt pre svinții apostoli, de i-au împlut de toată înțălepciunea și știința a grăi de Dumnădzău.

III 120^v

Иѡкѡ нѡ некасѡемѡжѡ превѣсѡхѡдѡще гѡрѡж, неѡѡїцесѡ ѡгньѡ спрѡшѡща, / прїидѡте и спѡнѡемѡ въгѡрѣ сїѡнѣ, въгрѡдѣ живѡгѡ бѡ, дѡха насыщѣнимѡ ѡченїкѡмѡ нѣ съликѣстѡвѡжѡще, въсѡ дѣла гѡна гѡ поїте ипрѣвѣзносите єгѡ въвѣсѡ вѣкѡ.⁴¹²

III 120^r

III 120^v

Ca la neatinsul suindu-ne munte, netemîndu-ne de focul ce sparie, veniț / și să stăm în Muntele Siónului, în cetatea viului Dumnădzău, cu de Duhul Svînt sătuii ucinici acmu horbind, toate lucrurile Domnului pre Domnul cîntaț și-l preaînălțaț preste toț veacii.

Tîlc.

Iarăș peavețul înviteadză și îndeamnă și îmbie pre credincioșii creștini și dzîce: „O, creștini blagosloviț, blămaț să ne suim să stăm în Muntele Siónului – ádecă în svînta besearică, în cetatea lui Dumnădzău viu. Veniț, nu vă teamereț de focul cela ce înfricoșea și înspăima pre Moisi

⁴¹¹ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

⁴¹² Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

în Muntele Sináiuului, cînd luă din mîna lui Dumnădzău leaspedzîle. Să cutedzăm, că acmu au venit Dumnădzău nu să ne-ngrozască, ca pre izrailteanii, cînd nu cutedza nice să s-apropie de Muntele Sináiuului, ce numai prăviia de departe cu multă frică. Blămaț cu dragoste să stăm în svînta besearică, să ne-ndulcim de Dumnădzău. Veniț să facem hoară⁴¹³ cu ucinicii cei sătui de Duhul Svînt. Și faptele toate a lui Dumnădzău, lăudaț pre Dumnădzău și-l preainlțaț preste toț veacii.”

- L Рѣшипѣ ѡзы и ѡршаша етъ пламень,
 III 121^r О Трисвѣтлѣи вѣоначѣ- // лиа ѡвразь,
 Y по жѣть дѣти, благословѣиже единаго, спаса и
 S съдѣтелеа іакъ благодѣтелеа,
 I сътворѣннаа вѣсачьска пвѣрь.
 III 120^v Dezleagă legăturile și ruoreadză para
 III 121^r Treluminatul de bogonacea- // lie chip.
 Cîntă cuconii și blagosloveaște pre unul Mîntuitoriu și
 Tot Făptoriu, c-a binelui făcători,
 Făcuta-n șir toata zidire.
Tîlc.

Aceasta încă-i istoria otrocilor, cum Svînta Troiță, cu chipul Svinții sale, c-au fost cuconii trei, deci acela svînt chip le-au dezlegat legăturile și le-au răcorit para focului. Și ei, cuconii acei trei, blagoslovăsc și slăvăsc pre Dumnădzău. Și toată zidirea, ádecă toată lumea, că-i zidită și făcută de Dumnădzău, îl mărturiseaște și-l ascultă ca și focul, că nu s-au nice leac atins de acei trei cuconi. *Bogonacealie* iaste un cuvînt legat din 2, *dumnădzăiască-ncepătorie*, ádecă că Svînta Troiță iaste începătoare de dumnădzăire și de domnie, *господь началіе*. /

- III 121^v М Помѣнь Хс члѣко спаѣнихъ словесъ,
 А іаже ѡ ѡца слишавъ апостолѡмъ речѣ,
 Т дѡхъ творѣитъ іазыкѡ ѡгнь
 Е нимъ видѣніемъ насѣдъ, благословѣннагѡ присва-
 I ѡжци, ѡпдждѣна поѣ⁴¹⁴ / па пвѣрь.
 III 121^r Pomenirea Hristos a de oameni spășitoare cuvinte
 Ce-au de la Părintele audzît apostolilor spusă.
 Duhul face limbi înfocate cu chipul ședzînd,
 III 121^v Pre blagoslovitul făcîndu-l al său, streinata te cîn- / tă lumea.
Tîlc.

⁴¹³ În text, scris *γχωάρ.ж.*

⁴¹⁴ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

Aicea dzîce Hristos cătră apostoli cuvintele ce-au audzît de la Părintele și le spusă și pomenirea acelor de spăsenie cuvinte. Și Duhul Svînt ce s-au ivit în limbi de foc le-au dat pomenire și le-au adus aminte și i-au înțelepțit cu cuvîntul dumnădzăies ce le-au dat Domnul Hristos. Și lumea și fapta cea înstreinată de demult acmu s-au împrietinit cu Dumnădzău, de-l cîntă și-l proslăvește pre Svinția sa.

С Спїселеиѣ само влѣчиѣ прихвѣдѣ, свѣтъ

F самосїѣтелеиѣ иподѣтелеиѣ свѣта сѣиѣ,

У пришеѣѣ еси насициѣѣ апостолы,

Т чѣснѣ ѡбѣ диханїе пвоимѣ рабомѣ, ѡтѣшиѣтелеиѣ же дѣхѣ подаеши.

Mîntuireaște sîngur stăpîneaște viind, lumină sîngur strălucoroasă și dătăroasă de lumină fiind, venit-ai, săturînd pre apostoli,

cinstită ca suflarea alor tăi șerbi, Mîngîitoriul Duhul Svînt le dai.

Tîlc.

O, Hristoase Împărate, Svinția ta, cu mîntuință și cu stăpînie ce ne-au venit Duhul tău cel svînt, lumina cea sîngură de sine luminată și dăruitoare de lumină, aceea ce-au venit la apostoli de i-au împlut și i-au săturat de dar de cinste și de-nțălepciune, Duhul cel Svînt, cel cinstit și slăvit, ca o suflare // și ca un vînt. Că tu, Fiiule și Cuvîntule a lui Dumnădzău și Împăratul slăvii, să ne dăruiești și să ne dai Duhul cel Svînt, acel mîngîitori, să ne mîngîie și să ne-mpace la Părintele tău pre noi, șerbii tăi.

III 122^f

І въспѣша пророкъ дѣха насыциѣна ѡста твоѣ ме

С леснѣ ѡ црїю пришествїе

К и дѣхѣ ѡ нѣдрѣ ѡчѣскыхѣ произше^A

А несъздаиѣ съсѣдѣтелеиѣ съпрестолениѣ пвоиѣ,

І послаѣѣ еси въ члѣчїѣѣ, вѣрїимѣ почѣствѣ.⁴¹⁵

Cînta a proroci de Duh sătulul rost, a ta cu trupul, o, împărate, venire.

Și Duhul din sînul părintesc venind,

nezidit, depreună ziditori, depreună în scaun cu tine, trimis-ai, pentru întruparea⁴¹⁶, credincioșilor cinste.⁴¹⁷

Tîlc.

Dzîce cum rostul cel svînt, cel plin și sătul de Duhul Svînt, a prorocilor au cîntat ș-au lăudat, Hristoase Împărate, Domnul slăvii, a ta venire și-ntrupare ce-au venit în lume. Și iarăș tu, iubitul lui Dumnădzău Fii, ai trimis de la Părintele Duhul cel Svînt la svinții tăi

⁴¹⁵ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

⁴¹⁶ În text, scris *†тродѣцѣѣ*, greșeală de tipar.

⁴¹⁷ În text, scris *чїиѣте*, greșeală de tipar.

apostoli, Duhul tău cel Svînt ce porceade din sînul Părintelui, Duhul cel Svînt, cel nezidit, cel de o-mpreună ființă și de o-mpreună în scaun cu tine și de o-mpreună în slavă și cinste și-mpărăție; de-aseamene-mpreună cu Svinția ta, Fiiul și Cuvîntul lui Dumnădzău și Părintele, ai trimisu-l de la Părintele de-au cinstit și-au proslăvit a ta svîntă întrupare la credincioș.

Peasna 9. /

III 122^v **Нѣтлѣиꙋсѣꙋмѣ рождѣши, ѡвѣсехꙋ прѣцѣꙋ словѣꙋ плѣтꙋ заимовѣвши, мѣти неискꙋсѣꙋмѣжнаѣ дѣѡ вогородѣце, прѣимѣлице неѡсподѡннаꙋꙋ въмѣстѣлице везмѣрнаꙋꙋ съдѣтелѣꙋ пѡвоѣꙋꙋ мѣѡе величѣемѣ.**

Nu cu de stricare ispită ai născut și-a totmăiestrului Cuvînt peliță ai prumutat, Maică neispitită de bărbat, Ficioară de Dumnădzău născătoare. Priimitoarea nesuferitului, încăpătoarea nesămuitului Ziditoriului tău, pre tine mărim.

Tîlc.

Aicea iarăș dzîce poetîcul cătră preasvînta Preacistă, la a 9 peasnă: „O, Preasvîntă Ficioară și Maică lui Dumnădzău, Svinția ta, ce fuseș vas și sprejinitoare de sprijiniș pre Fiiul lui Dumnădzău în svînt pîntecele tău! Svinția ta, ce fuseș încăpătoare celui ne-ncăput și Făcătoriului tău, că l-ai născut fără leac de ispită bărbătească, ai împrumutat din svînt trup și sîngele tău cel ficioresc Tvorețului tău, de s-au născut din svîntă fetiia ta, Ficioară. Cela ce-au făcut pre Adám din lut, celuia ce-au scos pre Éva fără maică din tată, acela s-au prumutat din Svinția ta cum au vrut și-au iubit, de s-au născut. Svințiii tale ne-nchinăm și mărim slava ta!”

III 123^r **Наполѣщен дрѣвле ѡгньнен колѣсници, ревнѣтель ѡгне дѣхновѣннѣꙋ радѣжсѣꙋ но- // сѣмь, ѣже нѣѣ въсѣѡвшеенаѣ дѣхнѣпѣꙋ сказѡше съꙋвше апѡстолꙋмѣꙋ, ѡ неꙋже ѡсѡвѣпѣꙋшесѣꙋ, прѡицѣꙋ въсѣꙋмѣꙋ скѣꙋꙋшѣꙋ.**⁴¹⁸

III 122^v Pre pălăitoare de mult înfocată carîță rîvnaciul foc suflăreț

III 123^r bucurîndu-să // purtat, ceastă de-acmu strălucită suflare spunea de sus apostolilor; de la care străluminîndu-să, Troița tuturor arătară.

Tîlc.

Aicea arată minunea ce s-au făcut la Ilie prorocul, cînd s-au suit cu carîță de foc spre ceri. Și o aduce aceasta poetîcul pentru adeverința și încredințarea tainei Svîntului Duh. Spune poetîcul că oarecînd, demult, fulgera și pălăia străluminînd carîta acea de foc. Ilie acel svînt și rîhnaci, ce rîhniia pentru Dumnădzău, era veasel mărghînd călare în carîță de foc ca aceea. Acela plăzuia taina și darul ce-au străluminat astădz svinților apostoli de la naltul ceriului, suflare înfocată a

⁴¹⁸ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

Duhului Svînt. Cum atunce la Ilie, așea și acmu la svinții apostoli s-au arătat darul Duhului Svînt în limbi de foc. De la care dar deaca să luminară, ce fusease întâi necărtulari și neînvățaț, ei cunoscură și știură taina Svintei Troițe, de filcuiră tuturor credincioșilor.

III 123^v *Закѡна ѣспѣствъ крѡмѣ, спрѣннѡ слышѣшесѡ, ѡченѣкѡмъ ѣдинѡмѡ
вѡ гласѣ гасѣщѣ, дѡха благодѣпѣж различѣ ѡглашѣхѡсѡ, / лѡдѣе
плѡмена ипѡзыци, вожеспѣвнаѡ велѣчѣѡ, проицѣ разѡмѡ надѣѡеми.*

III 123^r De leagea firilor osăbi minunat să audzîia; ucinicilor unul, dară,

III 123^v glas glăsînd, cu a Duhului dar împărțit să răsuna, / gloate, năroade și limbi dumnădzăieștile măriri, a Troiței înțales învățîndu-să.

Tîlc.

Spune peavețul cum streinat și preaslăvit lucru s-au audzît, denafară de obicina firii omenești, direp ce că de la un glas și de la un grai de limbă ce știia apostolii, (ădecă evreiaște numai, că altă limbă nu știusă)⁴¹⁹, iară cu darul Duhului Svînt, glasul graiului lor să-mpărția pre toate limbile, de să-nțalegea răsunînd într-audzul lor. Că era părtheani, mideani, elamiteani, aravi, criteani, chipriani și alte multe limbi strînse, să mira unde-ș audzîia limbile sale din rostul apostolilor și înțaleasără de să-mvățară taina Svintei Troițe și mărirea dumnădzării Svinții sale o lăfîră în toată lumea.

Pre-aceale vremi de veaci era-n toată lumea slujba idolilor, că-mvățasă vrăjmașul pre oameni de-ș făcusă dumnădzăi drăcești. Cine ce rău făcea, așea avea dumnădzău aceluia feali de păcat. Curvele și curvarii avea pre dzîna dragostelor, lătiniî îi dzîcea Vênera și o mutară la luceafărul cel mare, că acela luceafăr face tărie gónițelor, de să gonesc dobitoacele, și oamenilor le face poftă spre plod, de să mulțasc oamenii pre lume și vita. Grecii o chema acea dzînă Chîpra și Afrodîta și dzîna dragostelor; iară noi, creștinii, îi dzîcem // dzîna spurcăciunelor ș-a necurățîilor ce ș-au scornit păgîinii, oamenii cei nestîmpăraț a păgînătățîi. Șugubeții avea pre Cron, lătinește-l chema Saturnus, Luceafărul Sîmbetei. Spurcăcioșii iubii pre Zêves, lătinește-i dzîcea Iovîs, ădecă Gioi; să fie fost și om ca acesta spurcat și după moarte l-au pus nebunii, oamenii iubitorii de spurcăciuni, în dumnădzăi, de-l cinstii, de făcea toate pîngăriturile fără nice un păcat. Și i-au pusu-i nume Dumnădzăul Tunului și-l scriu a mînă cu fulgerul, în car înfocat cu 2 hulturi înhămaț. Cine iubii curățîia, aceluia încă-i scornisă vrăjmașul pre Athîna, dzîna-nțalepciunilor, ca nice cei înțalepț și curaț să nu fie fără păcat. Era Soarele, Luna, Marț și Miercuri și Luna și alte multe basne de dumnădzăi. Și deprinș fiind oamenii cu multe fealiuri de dumnădzăi,

III 124^r

⁴¹⁹ Paranteză în text.

audzîia veaste de izrailteani că au numai un Dumnădzău și-i întrecea pre toț din toată lumea; carele n-are începătură, carele au potopit lumea cu apă și Sodómul cu foc și pre Faraon cu Marea Roșie; carele au hrănit pre izrailteani în pustie 40 de ai cu bucate din ceri și hainele nu li s-au mai vechit; carele s-au pugarît în Muntele Sináiului de-au dat leage. Pre acesta Dumnădzău curat și iubitori dereptății știindu-l că au izrailteanii, veniia din toată lumea păgînii, limbile, în veaste la Ierusalím, la Paște, de să-nchina. Dară / de unde știia ei și cine-i îndrepta? Era izrailteani rășchiraț în toată lumea, din prădz ce de multe ori era prădată acea țară svîntă pentru păcatele lor, cînd scîrbiia pre milostivul Dumnădzău; și pre-acoló, prin țări pre unde era aședzaț ei, siliia la Paște de năzuia să să afle la Ierusalím, că așea scrie leagea lui Moiséi: de trei ori într-un an tot omul să să afle la Ierusalím, ádecă la Paște și la Rusalii și la cules. Deci să lua cu dînșii și de-aceale limbi de pre unde lăcuia ei de veniia cu dînșii; pentr-aceaea era atîtea limbi strînse la svînta Peatdeseatniță. Și încá nu numai atîta, ce și evreii acei veniț nu știia evreiaște, că-ș uitasă limba, ca și până astădz, cum vedem, că jidovii grăiesc nemțeaste și frînceaste și ruseaste, iară limba sa o au uitat. Pentr-aceaea era atîta fealiuri de limbi la Ierusalím.

X РАДЪІСА ЦРЦЕ МАТЕРУ ДЪВАМЪ СЛАВУ,
 А ВЪСАКАВО БЛАГУХЪПРОВОСНА ІДОБРУ ГЛІВА ШТА,
 R ВЪПІЙСНОВАТИ НЕМОЖЕ^r ПЪПИ ПЛ ДОСТОІИВУ
 I И ЗЪМЪВАЕТЕ ШМЪВЪСАКЪ РОЖДЕСТВО ПВОЕ РАЗЪМЪПИ,
 O⁴²⁰ ПЪМЖЕ ПЛ СЪЛЮВЪВІЖ СЛАВІТЬ. ⁴²¹

Bucură-te,-mpărăteasă, maice featelor slavă, că tot bun măiestru și bine grăitori rost a ritorici nu poate să te cînte cum să cade și ameteaște gîndul tot născutul tău a-l gîndi. Pentr-aceaea, tine cu drag slăvim.

Tîlc. //

III 125^r Iarăș poeticul cătră svînta Preacistă dzîce: „O, Ficioară preasvîntă, Născătoarea lui Dumnădzău și Împărăteasă, bucură-te și te veselește, că Svînția ta ești cinstea și slava maicelor și featelor ficioare. Că tot rostul de ritor, de învățaț și măiestri și înțelepț, nu poate să agiungă a te slăvi cum să cade și toată mintea omenească și îngerească ameteaște și nu poate să priceapă svînta ta naștere cum să feace și să împlú, de să născu om Dumnădzău, Dumnădzău om. Pentr-aceaea, cu dragoste te slăvim și te cîntăm, blagoslovită Maică lui Dumnădzău, Ficioară.”

Y ПЪПИ ПОДОВАЕТЕ ЁСТЕСТВО ЖІЗНЬИЖА УПРОКОВІЦЖ,
 M ЁДИНА ВО ВЪ ЧРѢВЪ СЪКРЫ СЛОВО,

⁴²⁰ Probabil greșeală de tipar; conform cheii acrostihului, aici ar fi trebuit să fie *N*.

⁴²¹ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

N недѣлѣющее исцелѣющее чловечѣское естество, еже

O дѣсними сѣдалици нѣтъ посаженнх ѡца

P пославъ влѣгть дѣха.⁴²²

A cînta să cade fire-mviereață Pruncă, că sîngură în pîntece ascunsă Cuvîntul, neputincioasa tămăduind omeneasca fire; carea-n dreapta-n scaun acmu ce-i așezată la Părintele, de-au trimis darul Duhului.

Tîlc.

III 125^v

Iarăș cătră preasvîntă Preacista poetîcul dzîce: „O, Ficioară, de Dumnădzău Născătoare, cade-să și să cuvine cu dreptate să te cîntăm și să te proslăvim, preasvînta Ficioară și Pruncă fire-mviereață, c-ai Svinția ta învis firea noastră cea omorîță și muricioasă o ai / învis și o ai tămăduit, firea noastră⁴²³ cea lîngedă, pentru svîntă îngrecarea ta. C-ai îngrecat din Duhul Svînt pre Cuvîntul, pre Fiiul lui Dumnădzău, ce cu cuvîntul învie morții, născutu-l-ai, carele ne-au tămăduit de moarte veacinică și ne-au dăruit viață de vecie și ne-au făcut loc de-a dreapta scaunului unde șeade cu Părintele depreună de-mpărătește. Acoló au așezat firea noastră și de-acoló ne-au trimis darul Duhului Svînt.”

O влицѣм дѣхнѣ бѣготочна влѣгть,

L свѣпѣсеса вльспѣсеса измѣненіи,

O стрѣннимъ измѣненіемъ благопнѣишимъ,

I равннмошьспвѣдѣще, несѣкѣомъ вѣдѣще,

S прелѣдро присвѣтлау сѣщѣству славимъ.⁴²⁴

A cît au suflat de Dumnădzău cursul dar, străluminînd fulgerînd mutaț, cu streină mutare în dumnădzăiască frîmseațe, Acea de o aseamene în puteare nedespărțită știind, prea-nțăleaptă trelucorată ființă slăvim.

Tîlc.

III 126^f

Dzîce poetîcul: „O, oamenilor, întru cît v-au suflatu-vă și v-au venitu-vă darul cel de Dumnădzău turnat a Duhului Svînt de-au curs la inemile voastre de sînteț luminaț ca lumina și ca fulgerul de scripiț, mutaț din fire pemintească în fire cerească și premeniț de gînduri pemintești și împodobiț și schimbaț cu podoabă cuvioasă dumnădzăiască a svîntului botedz, într-acea streină, minunată, // frumoasă podoabă și slăvită mutaț, ádecă schimbaț! O, oamenilor, noi toț cît ne-au dăruit Dumnădzău cu lumina sa aceasta de-am vădzut ș-am cunoscut cu deadins taina Svintei Troițe⁴²⁵ ce iaste nedespărțită,

⁴²² Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

⁴²³ În text, scris *нодсрж*, greșeală de tipar.

⁴²⁴ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

⁴²⁵ În text, scris *трѣице*, greșeală de tipar.

că nu să taie, nice să desparte, și iaste aseamene de puteare, slăvim și cîntăm acea svîntă trelucorată, că-i în trei lucruri, ádecă trei stături, ipostase, acea svîntă ființă și fire înțăleaptă în trei lucruri, în trei sori, și nevădzută, și cu cugetul neagiunsă, și cu mintea necuprinsă, slăvim.”

Sveatilna.

Въсѣ спїи дше исходаи из ѡца, и снѡмъ пришедїи безкнижнимъ
ѡченїкѡмъ, иже тѡ ба познавшихъ спси ѡ свпїи въсѣхъ.⁴²⁶

Preasvîntul Duh, ce ieși din Părintele și prin Fiul ai venit necărtulăreșilor ucenici, pre carii te Dumnădzău cunoscură, spăsește-i, svințește-i pre toț.

Свѣтъ ѡцъ, свѣтъ слѡво, свѣтъ и свпїи дѡхъ, иже въ
іазыцѣхъ ѡгньнихъ апѡстолѡмъ прїиде, и пѣмъ въсѡтварь
наставлѡжъ къ свѣтѡ бѡ разѡмїа.

Lumină Părintele, lumină Cuvîntul, lumină și Svîntul Duh carele în limbi de foc apostolilor au venit și cu dînsul toată lumea o-ndireaptă cătră lumina cunoștinței lui Dumnădzău.

Nahvalite, glas 4. /

III 126^v

Преслѡвнаа дѡнѣсь видѣша въсї іазыци въгрѡдѣ давидѡвѣ, егда дѡхъ
съ нїде спїи въ ѡгньнихъ іазыцѣхъ, іакѡже бѡгѡ глївїи лѡка
написѡеть. Речѣ бѡ събрѡнимъ ѡченїкомъ Христѡвѣмъ, выспъ глѡсъ
іакѡже носїмъ нѡжнѡ дїхѡнію, и исплнї дѡмъ нѡеже бѡхъ сѡдѡше,
ивѣсї начѡша вѣщѡти, стрѡнными глї, стрѡнными велѣнми,
стрѡнными ѡченми спїи трѡицѡ.⁴²⁷

Preaslăvite astădz vădzură toate limbile în cetatea lui David, cînd Duhul s-au pugorît cel Svînt cu focate limbi, precum și de Dumnădzău grăitorul Lúca scrie, că dzisă: „Deaca să strînsără ucinicii lui Hristos, fu glas ca și cînd bate reapede vînt și împlú casa unde era de ședea. Și toț începură a grăi cu streine graiuri, cu streine porunci, cu streine îmvățături, de-a Svintei Troițe.”

Дѡхъ спїи бѡше ѡбъ прїснѡ и єспї ивѡдепї, нїже начинѡемъ нїже
престѡемъ къ прїснѡ ѡцѡ и снѡ, съчинѣнъ и съчислѣемъ, живѡт и
живѡтворѡ, свѣтъ ѡсѡтѡ про исхѡдѡ, самѡблѡгъ и испѡчникъ
блѡгѡсти, илїже ѡцъ познавѡетсѡ и снѡ славїтсѡ и ѡвѡсѣхъ

III 127^t

III 126^v

знѡетсѡ, єдїна сіла // єдїнѡ съчетѡніе єдїно покѡліе спїи трѡицѡ.

Duhul cel Svînt era amu pururea și iaste și fi-va, nice începînd, nice părăsînd, ce pururea Părintelui și Fiiului de-a laturea în ceată și în număr, viață și înviețatori, lumină din lumină purcedătoriu, de sine bun și fintîna de bunătate, prin carele Părintele să cunoaște și Fiiul

⁴²⁶ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

⁴²⁷ Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

III 127^T să slăvească // și de toț iaste știut, una putearea, una adunăciunea, una închinăciunea Svintei Troițe.

Tilc.

Aicea ia mărturiia poeticul de la свѣтъ⁴²⁸ Grigórie Bogoslóv, la cuvintele lui, cum Duhul Svînt era pururea și iaste și fi-va, ádecă Duhul Svînt și dumnădzăirea era pururea și iaste și totdeauna va fi și firșit n-are. Și cînd dzîce „Duhul cel Svînt”, arată dumnădzăirea toată, că Duhul Svînt mîngîitoriul nicedănoară nu s-au început, nice s-a mai svîrși, ce pururea-i cu Părintele și cu Duhul și să numără și Svinția sa și să cinstească de-aseamene Dumnădzău deplin ca și alalte 2 feațe sau stături, ádecă Tatăl și Fiiul, numai căce au osăbiciune cu al săul: ádecă cum are Părintele al săul său a naște pre Fiiul și a scoate Duhul Svînt, și cum are Fiiul al săul său a să naște din Părintele, așa și Duhul Svînt are al săul său a purceade din Părintele și a să odihni pre Fiiul. Așa li-i osăbiciunea, numai cu cît să osăbăsc al săurile persoanelor: Părintele are osăbiciune cu părinția și Fiiul cu fiția și Duhul Svînt purceaderea. Că Părintele naște, Fiiul să naște, Duhul purceade. Deci Duhul Svînt iaste viața, de și tot ce-i în Părintele și în Fiiul, cum și sufletul omului tot ce-i în mintea lui și în cuvîntul lui. Duhul Svînt iaste viață și face viețile și iaste lumină și iaste din lumină, din

III 127^V Părintele, / și iaste sîngur de sine bun și izvor și fîntînă bunătății. Cu acesta și pentr-acesta Părintele cunoaște-să și creade-să și Fiiul să slăvească și să cinstească și de toț să cunoaște și să slăvească. Una putearea și cinstea iaste a Svintei Troițe, una-i împreunăciunea și una-i închinăciunea și slavoslóviia și cîntarea, nedespărțită.

Дѣхъ свѣтъ и животъ и живъ источникъ ѿмень, дѣхъ премъдрости дѣхъ разума, влагъ правъ ѿмень бл҃госвѣдѣи ѿчищѣнїа, бѣ и вьгьпорѣ, ѿгнь ѿ ѿгна исхѣда, гл҃а, дѣа, раздѣлаа дарованїа, имже прорѣци вѣсї и вжїи апѣстоли, съ мжченики вѣнчашасѣ, страѣнѣу слышанїе, страѣнѣу видѣнїе, ѿгнь рздѣлаа върадѣнїа дарованїемъ.

Duhul Svînt, lumină și viață și viu izvor cugetat, Duh de întăles, bun, drept cugetăreș, stăpînitori, curățînd greșealele, Dumnădzău și dumnădzăitori, foc din foc ieșînd, grăînd, lucrînd, împărțînd darurile, prin carele prorocii toț ș-a lui Dumnădzău apostoli cu mîcencii să-ncununară, streină audzîre, streină vedeaie, focul împărțîndu-să în împărțituri de daruri.

⁴²⁸ În limba slavonă: „Sfântul”.

Tîlc.

III 128^r Iarăș poeticul ține gîndul cel dintăi și dzîce cum Duhul cel Svînt iaste lumină și viață și izvor viu și cugetat netrupăreț și iaste, cum dzîce prorocul Isaia, Duh de-nțălepciune⁴²⁹, Duh de cunoștință și // priceapere, curat, bun și dulce stăpînitori, că domnește și-l stăpînește și șterge păcatele oamenilor, că iaste Dumnădzău și face pre oameni dumnădzăi, după dar și pusoare. Foc din foc, că iase din Părintele și grăiaște și-nțăleptește și talmăcește și lucrează și face și-mparte daruri tuturor, cît trebuie și să cade. Că prin mijlocul Svinții sale să feaceră prorocii și apostolii toț și să-ncununară și să proslăviră depreună cu svinții mîcenici. Strein preaslăvit iaste audzîtul, strein și slăvit iaste vădzutul și prăvitul Svîntului Duh. Jeratec și foc iaste cugetat și să-mparte în împărțituri de daruri.

Slava. Glas 6.

Црю нбный спсшителью душе йстины иже възде сый ивсѣа испльнѣа, скрѣвище благихъ ижизни подателю, прииди ивселиса вьни ивчистий ни ѿ вьсѣахъ скверне и спаси бл҃гїи души наша.

Împăratul ceriului, Mîngîitoriule, Duhul direptății, care tutinderea ești și toate le plinești, visteariu de bunuri și viață dătătoriule, vino și te sălășluiuște în noi și ne curățește de toată imăciunea și mîntuiaște, dulce, sufletele noastre.

Tîlc.

III 128^v Iarăș poeticul acealeaș cuvinte dzîce cătră Duhul cel Svînt și să roagă să vie să lăcuiască întru dînsul și întru credincioșii creștini. Dzîce: „O, Împăratul / ceriului, Duhul cel Svînt, cel mîngîitori, Duhul direptății, ceta ce te afli pretutinderea la inemile ceale curate și le plinești toate, ádecă ceale știrbite și stricate sau ceale neplinite, cum și di-nceput cu cuvîntul Domnului ceriurile să-ntăriră, și cu tine, Duhul rostului lui celui svînt, toată putearea lor. Că tu ești visteariul a tot binele, tu ești viața și dai viață: Și suflă Dumnădzău în obrazul lui Adám suflare de viață de-i feace sufletul într-însul. Că tu ești dătoriul vieții și agiutoriul vieții. Vino, rugămu-te, Duhul cel Svînt, de petreci în inema și mintea noastră, ca să fim curățît de toată tina păcatelor și să ne spăsești sufletele de la moartea veacinică. Că fără tine noi sîntem morț sufletește, fără lumină la-ntunearec⁴³⁰ și fără viață, iară cu Svinția ta vom fi luminaț și cu tine vom vedea lumină și vom fi în viață veacinică, cu sufletul mîntuit, că tu ești dulcele nostru Dumnădzău de la Părintele pentru Iisus Hristos adevăr.

⁴²⁹ În text, scris *денцѣпчюне*, greșeală de tipar.

⁴³⁰ În text, scris *лантѣнѣрень*, greșeală de tipar.

- III 129^r ꙗже славослѡвіе великѡ и ѿпѡстъ, сѣцевь.⁴³¹
 Йже въвидѣниѣ ѡгньнихъ ѡзѣкъ сънѣсе ниспослѡвѣи прѣпѣи свои дѡхъ
 на спѣла свои ѡченѣи и апѡстоли, хѣ истинѣи бѣ нашъ, мпливѡами
 пре // чѣстѣи егѡ мѡперъ, свѡпѣи слѡвнихъ и въсѣ хвѡлнихъ апѡстоль
 и въсѣхъ спѣхъ, помилѡеть испасѣт ны, ѡкъ блѡгъ и чѣкъ лѡвецъ.⁴³²
- III 128^v Cela ce în chip de-mfocate limbi din ceri au trimis Preasvîntul său
 Duh spre svinții săi ucinici și apostoli, Hristos adevărat, Dumnădzăul
 III 129^r nostru, pentru ruga preacistei sale Maice și a svinț slăviț // și în tot
 lăudaț apostolii și a tuturor svinților, să ne miluiască și să ne spăsască
 ca un dulce și de om iubitori.
La svînta liturghie. Antifoanele.
 În loc de спѣи ве: елицѣ въ хѣ кръстѣстеса⁴³³: Cîț în Hristos v-aț
 botedzat, în Hristos v-am îmbrăcat. *Aliluia.*

Duminea Tuturor Svinților

Din prorocia Isăiei citenie. Glava 43.

- III 129^v Aceastea dzîce Domnul: „Toț păgîinii să strînsără în grămadă și să vor
 strînge boiari dintru dînșii. Cine va vesti aceastea întru dînș, sau ceale
 di-nceput, cine audzîte va face-le voaă? Aducă-ș marturii săi și
 să-ndereptadze și spuie cu dreptul: «Hiți-m marturi.» Și eu – martur,
 Domnul Dumnădzău, și cuconul ce l-am alesu-mi, ca să cunoașteț și
 să-m creadeț și să-nțaleageț că eu sînt și naintea mea n-au fost alt
 Dumnădzău și după mine nu va fi. Eu sînt Dumnădzău și nu iaste
 fără mine cine mîntui; eu am dat veaste ș-am mîntuit, am probrazit și
 n-au fost întru voi / strein. Voi – mie martori, și eu martur, Domnul
 Dumnădzău. Că de la-nceput⁴³⁴ eu sînt, și nu iaste cine din mînule
 meale să scoaț. Voiu face, și cine să-ntoarcă aceaea?” Așea dzîce
 Dumnădzău, cela ce ne izbăveaște pre noi, Svîntul lui Izraîl.
Alte doă caută-le la dechevrie în 5, ceale dintăi.

Сѣѣишомѡ гпѡиѡ ѡвакімѡ, патріархѡ Царскаго Града Мѡскви и всѣа
 Рѡсѣи, великѡи и малѡи и прѡчіа

Спѣхи вѡлѡскиѣ.⁴³⁵

Lăudată s-aibă dreptul pomană

⁴³¹ În limba slavonă în text: „Apoi slavoslovia mare și otpustul, astfel”.

⁴³² Textul slavon și traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

⁴³³ În limba slavonă în text: „Sfinte Dumnezeule”; „Cîți în Hristos v-ați botezat”.

⁴³⁴ În text, scris *деиаченѣтъ*, greșeală de tipar.

⁴³⁵ În limba slavonă în text: „Sanctității sale Domnului Ioachim, patriarhul orașului împărătesc al Moscovei și al întregii Rusii, al celor mari și al celor mici și al celorlalți. Versuri de binecuvântare”.

În ceriu și pre lume, fără de prihană,
 Că și de la Móscvă luceaște lucoare,
 Întinzînd lungi radze, -n bun nume supt soare.
 Ioachím svîntul, a svînta cetate
 Acea-mpărătească⁴³⁶, de creștinătate,
 La dîns pentru mila cine năzuiăște
 Cu ovilit suflet, bine-l dăruiaște.
 C-am năzuit și noi la svînta lui față;
 Priimitu-ne-au bine ruga cu dulceață.
 Din patrierșie datu-ne-au tipare,
 Sufletească treabă, și bine ne pare. //

III 130^r

Dea-i Dumnădzău parte și-n ceriu să lucească,
 De-a rîndul cu svinții să să proslăvască. Amin.
 Свѣтъ спѣости пвѣеѧ смерѣный двсвдѣй митрополитъ СѢчѣвскій.⁴³⁷
 Aceasta o aflaiu acmu și-n cartea a cincea lui Evsévie Svîntul de
 Pamfiliia, episcopul de Chesáriia Palestínii, unde scrie viața marelui
 Constantin împărat, în a cincea carte:
 I *Iudithi fuerit cum signum, terram adebit,*
 A giudețului sămnuł fi-va, cînd pămîntul va asuda,
 E *E țelo veniet prințeps per secula futurus,*
 Din ceriu veni-va Domnitoriul prin veacii ce va să vie
 S *Sțilițet ut carnem prezens et iuditem orbem,*
 Pentru ca trupul de față și să giudece lumea,
 O *Omnis homo hunc*⁴³⁸ *fiduscve Deum, inviduscve videbit,*
 Tot omul pre-acesta creștin domn și cel urît vedea-l-va,
 Y *Una cum sanctis exțelsum fine sub aevi,*
 Împreună cu svinții pre naltul în sfîrșit supt veacul,
 S *Sede sedens animas țensebit corpora et ipsa,*
 -N scaun ședzînd, sufletele va-ntreba și trupure înse.
 H *Hersos erit mundus*⁴³⁹, *spinas ferit undicve tellius,*
 Țelini-s-a lumea și spini creăște-vor pre tot pămîntul,
 R *Reiitens simulahra homines*⁴⁴⁰ *et munera ditis,*
 Lepădînd idoli oameni și darurile bogaților, /

⁴³⁶ În text, scris *ачалпъръ тжскж.*

⁴³⁷ În limba slavonă în text: „Fiul Sfinției tale cel smerit Dosofotei, mitropolitul Sucevei”.

⁴³⁸ În text, scris *гхѣмо, гхѣнь.*

⁴³⁹ În text, scris *мѣндѣ.*

⁴⁴⁰ În text, scris *гхѣминесъ.*

- III 130^v I *Incvirens portas, infringhet carteris atri,*
Cercînd porțile zdrobi-va a temniței iadului.
S *Sic et enim cunctae venit liux libera carni,*
Așea și dară a tot va veni lumină slobodă trup.
T *Tunc sanctis ignis sontes aeternus aduret,*
Atunci svinților focul pre vinovaț veacinici va arde,
O *Occultos actus omnes tunc cviscve locvetur,*
Ascunsele fapte toate atunci tot însul va spune,
S *Sed tenebrosa Deus colliustrans pectora pandet,*
Ce-ntunecoasele Domnul luminînd piepturi va deșchide.
Th *Threnus erit cunctis et stridor dentis adesi,*
Jeale fi-va-n toț și scrișnet dintelui ros,
E *Effughiet solis iubar, astrorumcvae horeae,*
Fugi-va soarelui radza și a stealelor șireaguri,
O *Omne poli liumen solvetur et aurea liuna,*
A tot ceriu lucă s-a rumpe și acea de aur lună,
Y *Vallies extolliet, colliescve avertițe perdet,*
Văile nălța-va, dealuri de vîrv gios le-a răsîpi-le.
Y *Uscvam nec țelsum mortalibus, aut grave cvic cvam*
Nice-au mai fost nalt mortacilor, sau greu ceva ca aceasta,
I *Inde aecvi montes campis, hinc⁴⁴¹ țerulia ponti,*
Dincoace tocma munț cu șesuri, dincoalea apele mării,
O *Omne ratis spernen onus, hisțet⁴⁴² fulmine telius,*
Tot a corabie or lepăda tar, va căsca cu fulger pămîntul,
S *Sic fontes simul areștent, et fliuminis alvei,*
Așea fîntîni cu tot vor săca ș-a părăului matce. //
- III 131^f S *Stridulia tum cverulium sonitum tuba fundet olimbo,*
Zbierătoriu atunce groaznic sunet bucinul va da din ceriu,
O *Orbis grande malium rughiens et damna futura,*
Lumii năvarnic rău rugind și osînde fiitoare,
T *Tartareumcve chaos monstrabit terra de hisțens⁴⁴³,*
Ș-a Tartarului prăpaste va ivi pămîntul căscînd,
I *Et venient omnes reghes, domini ante tribunal,*
Și veni-vor toțîi craii la Domnul nainte-n giudeț.
R *Refliuet e țelo tunc sulfuris amnis et ignis,*

⁴⁴¹ În text, scris *гхінкь.*

⁴⁴² În text, scris *гхїцетї.*

⁴⁴³ În text, scris *гхїценї.*

Va curra din ceriu atunci de iarbă pucioasă părau și de foc.
 S *Sic cunctorum hominum*⁴⁴⁴ *fient manifesta sepulhra,*
 Așea tuturora oamenii vor fi deșchise morminturi,
 T *Tunc lignum*⁴⁴⁵ *fidis erit exoptabile cornu,*
 Atunce lemneul svinților fi-va foarte dorit cornu,
 A *Atcve piorum vita hominum*⁴⁴⁶ *nocumentacve mundi,*
 Ș-a bunilor viață oameni și supărările lumii
 Y *Undis liustrabunt bis seno in fonte vocatos,*
 Cu apele limpedzi-vor într-a 12 fintîni pre chemaț,
 R *Rex pastoris erit nobis et ferrea virga,*
 Crai a păstoriu fi-ne-va noă și de her vargă.
 O *Omnipotens Deus est praescriptus versibus istis,*
 Totputearnic Dumnădzău iaste scrisul cu verșuri aceastea,
 S *Servator nostro aeternus rex passus amore,*
 Spăsătoriu pentr-a nostru veacinic crai ce-au păfîț liubov.⁴⁴⁷

⁴⁴⁴ În text, scris *гѣоминѣмь*.

⁴⁴⁵ Marginal, la finalul versului, marcată în text printr-o paranteză, nota: *-gneum*.

⁴⁴⁶ În text, scris *гѣоминѣмь*.

⁴⁴⁷ Iudicii fuerit cum signum, terra madebit, / E coelo veniet princeps per secula futurus, / Scilicet ut carnem presens et iudicet orbem, / Omnis homo hunc fidusque Deum, infidusque videbit / Una cum sanctis excelsum fine sub aevi, / Sede sedene animas censebit corpora et ipsa. / Hersos erit mundus, spinas ferit undique tellus, / Reiciens simulachra homines et munera ditis, / Inquirens portas, infringet carceris atri, / Sic et enim cunctae venit lux libera carni, / Tunc sanctis ignis sontes aeternus aduret, / Occultos actus omnes tunc quisque loquetur, / Sed tenebrosa Deus collustrans pectora pandet, / Threnus erit cunctis et stridor dentis adesi, / Effugiet solis iubar, astrorumque choreae, / Omne poli lumen solvetur et aurea luna, / Valles extollet, collesque avertice perdet, / Usquam nec celsum mortalibus, aut grave quicquam, / Inde aequi montes campis, hinc cerulia ponti, / Omne ratis spernen onus, hiscet fulmine tellus, / Sic fontes simul arescent et fluminis alvei, / Stridula tum querulum sonitum tuba fundet olimbo, / Orbis grande malum rugiens et damna futura, / Tartareumque chaos monstrabit terra dehiscens, / Et venient omnes reges, domini ante tribunal, / Reffluet e coelo tunc sulphuris amnis et ignis, / Sic cunctorum hominum fient manifesta sepulchra, / Tunc lignum (lignum) fidis erit exoptabile cornu, / Atque piorum vita hominum nocumentaue mundi, / Undis lustrabunt bis seno in fonte vocatos, / ex pastoris erit nobis et ferrea virga, / Omnipotens Deus est praescriptus versibus istis, / Servator nostro aeternus, rex passus amore. Cf. și Ursu, *Note și variante*, p. 482-482, care reproduce transcrierea făcută de Ștefan Ciobanu; Munteanu, *Lexicologie*, p. 175, nota 130. Opțiuni pe care le considerăm eronate în transcrierea anterioară (în afară de cele corectate deja de Eugen Munteanu): v. 5: *individusque* în loc de *infidusque*; v. 8: *tellis* în loc de *tellus* (E. Munteanu propune aici ca soluție *terris*); v. 15: *choreae* în loc de *horae*; v. 18: *quisquam* în loc de *quicquam*; v. 22: *querulum* în loc de *querulium*.

III 131^v Și aceasta-i sivila Erithréa, carea însăș pre sine / a șeasa după potop rudenie au trăit ș-au fost popă lui Apolón. Și cu dumnădzăiasca însuflare au prorocit cu verșuri, la-ncepătură avînd tot verșul careleș cîte una de-aceaste slove pre rînd, precum și le-am scris pre marginea verșurilor, carele dzîc așa: „Iisus Hristos, Theou yíos sotír stavros”, ádecă „Iisus Hristos, a lui Dumnădzău Fiiu, Spăsitoriu, cruce”.

Fost-au în dzilele lui Ghedeón sivila Eritréa Erofilii aceasta, și era mai cinsteșe de alalte sivile, cînd Ghedeón au mîntuit pre izrailteani de Amalíc. De-aceasta scrie Apolodórus Eritreánul să-i fie fost dintr-un oraș, ádecă din Erítro. Scris-au de Troáda că să va strica și de alte monárhii. Să purta în port călugăresc și purta în cap cămălăucă, era miadză vîrstă, mîhnită la față, sabie goală a mînă, măr rătund supt picioare cu steale, în chip de ceriu. Scris-au ș-aceastea de Domnul Hristos:

In ultima aetate humiliabitur⁴⁴⁸ proles divina, et puelliari offițio educabitur,⁴⁴⁹

În veacul cel de-apoi să va smeri plodul lui Dumnădzău și cu pruncească slujbă să va scoate,

Iungebitur humanitati deitas, iatebit infeno agnus Deus et homo⁴⁵⁰, elighitcve sibi ex piscatoribus e lectis numerum duodeținarium.⁴⁵¹

Smeritul Dosoftei, Mitropolitul Suceavschii. //

III 132^t Și iată-le-s și leșeaște.⁴⁵² /

III 132^v Liactánțius de la siville de dzua giudețului scrie: Cînd va veni sferșitul lumii vor fi spaime mari carile n-au mai fost. Tot fealiul de răutate s-a ivi în oameni. Dereptatea în oameni, credința, pacea, stidința, mila, inema cea milostivă și îndurată și alte bunătăț or peri. Ceia ce vor fi buni vor pățî rău de cei răi, nice o milă pre cuconi și pre săraci și mișei nu va fi. Lăcomiile și pricile preste măsură, bărbăția lor

⁴⁴⁸ În text, scris *γυδμιλιάβιπδρς*.

⁴⁴⁹ In ultima aetate humiliabitur proles divina et puellari officio educabitur.

⁴⁵⁰ În text, scris *γυδμανητάπι, γυόμω*.

⁴⁵¹ Iungebitur humanitati deitas, iacebit infeno agnus Deus et homo, elligitque sibi ex piscatoribus et lectis numerum duodecinarium. [Divinitatea va fi unită cu omenescul, Va sta în fin mielul, Dumnezeu și om, și își va lua aleși dintre pescari, doisprezece la număr].

⁴⁵² Urmează versuri în polonă, cu alfabet chirilic; transcrierea lor este reprodușă la Ursu, *Note și variante*, p. 483-484. Marginal, trimiteri biblice: *Isaia 49* (versul 5), *Psalom Вѣсѣтлосиѣ* (v. 6), *Apocalipsis* (v. 7), *Isaia 40* (v. 8), *Matthéi 24* (v. 9), *Solonean. 2* (v. 10), *Isaia 6* (v. 13), *Ioan 5* (v. 15), *Corinth. 4* (v. 17), *Lucá 12* (v. 20), *Lucá 14* (v. 21), *Ioil 2* (v. 24), *Isaia 40* (v. 26), *Isaia 4* (v. 27), *Varuh 6* (v. 29), *Isaia 33* (v. 30), *Ezechil 38* (v. 32), *Isaia 18* (v. 33), *Corinthea. 15* (v. 34), *Isaia 5* (v. 35), *Rimleani 14* (v. 37), *Ioil 4* (v. 38), *Lucá 6* (v. 39).

- III 133^f va-ntoarce în domnie blăstămățască: războaie împărecheate, tatăl //
 asupra de ficior, ficior asupra de tată; scaunele maimarilor vor fi fără
 cinste și fără ascultare și-or scorni legi cine știe pentru asuprealele
 maimarilor besearicii. Înțelepți și cei harnici vor fi de ris.
 Blaznii, mîniiacii, nebunii, bețivii, fărâcătorii vor fi la cinste.
 Bătrînii cu tinerii s-or pomcișea. Soarele, luna, stealele, ceriul din fire
 s-or schimosî. Foameț, umoruri, oști, cutremururi de pămînt,
 întunecăciuni de soare și de lună adease, comituri, adecă steale cu
 coadă, pohoaiie mari de ape, războaie, gîndaci. De-aciaa împărășile
 s-or rumpe, s-a ținea lumea cu dzeace putearnici. S-a rădica unul
 dintre dînșii mai cumplit și mai rău, carele Ásiia și África va cuprinde
 și alte țări supt sine va supune; și va rumpe legile și va pune a sa leage
 și va aședza, domniia sa o va muta dintr-o parte de lume la altă parte.
 După dînsul, s-a scula altul mai amar, carele rămășițele celui dintăi va
 supăra; cît n-au stricat cela, va strica cesta. Atunce va fi cătră
 Dumnădzău mare strigare, suspini, boacete nestîmpărate de la toț
 oamenii de-a valoma, groază de nevoi și de muncă. Odihnă și somn
 n-a mai hi și toată lumea și svînta besearică s-a pustiî de om. De-aciaa
 un mincinos proroc s-a scula; pre oamenii cei svinț, direpț și
 dumnădzăiești va face goană 42 de luni și va da poruncă să-l laude,
 să-l facă că-i Hristos. Și seamne va face / și mulț oameni va trage la
 sine cu-nșălăciuni și-i va înhera în frunte și să vor închina seamnelor
 lui. Carii nu vor vrea să să-nchine, va face goană asupra-le, de să vor
 bejeni fugind, mistuindu-să prin munț și prăpăști pustii; și-i
 va-ncungiura. Atunce credincioșii vor striga la Dumnădzău cu glasuri
 mare, plîngînd și suspinînd, și vor dzîce: „Doamne, Dumnădzăul
 nostru, fie-ț milă de noi!” Lui Dumnădzău i s-a face milă de glasurile
 lor și va mîna la dînșii înger din soare carele toată lumea va potoli și o
 va odihni de armășiia lui. Va lepăda giugul cel greu de pre oameni și
 va răcori inemile lor. De-aciaa Domnul Dumnădzău s-a pogorî cu
 putearea sa și-i va ieși înaintea mare strălucoare și puteare necugetată
 cu mulțime de îngeri și va ucide pre toț carii s-or lepăda, cît va cură
 sîngele ca păraole. Și domnul lor va sili să scape; ce îl vor prinde și-l
 vor lega cu lanțuțe de foc și-l vor arunca la locul lui în iad, ca să
 odihnească lumea cu pace. Și de-aciaa, deaca va aședza pacea, giudeț
 mare de pripă pentru viii și pentru morții pre pămînt va fi. Și
 credincioșilor carii vor fi viii le va da supt puteare toată păgînimea,
 iară morții îi va aduce la mila sa. Iară răilor le va dzîce: „Duceți-vă în
 muncă veacinică!” Și va sta împărășia direpților 1000 de ai. Atunce
 vor fi vremile de aur, de carile au scris de demult. Soarele, luna,
 stealele vor fi mai luminoase. Pămîntul fără trudă-ș va da toată roada.
- III 134^f Miiare, // lapte din pămînt vor izvorî. Herile-ș vor uita sălbăticia; leul

cu vacile, lupul cu oile depreună vor lăcui, porumbii cu uliii depreună vor zbura, șearpele ș-a curățî veninul, nice o săzdanie nu s-a hrăni cu sîngele altuia. Iară după 1000 de ai, cînd iarăș dracul s-a dezlega, va turbura oamenii cei păgîni asupra credincioșilor, atîta cît vor porni iarăș gonenie asupra dreptilor și-i vor scoate din lăcașe, atîta cît s-or vîrî prin pămînt de vor petrece de răul lor ascunș. De-acii Dumnădzău va slobodzî asupră-le din ceri iarbă pucioasă cu foc și va arde oamenii cei răi și spurcaț și idoloslujiteli. Iară credincioșii de prin pămînt ascunș vor vedea aiavea răscumpărarea asupra pizmașilor săi carii s-a desface pămîntul și-i va înghițî. Atunce Domnul Dumnădzău cu foc lumea și oamenii va înnoi, atîta cît va fi pămîntul ca cristalul de limpede. Iară oamenii vor lua trup slăvit și luminat și sănătos și vor petrece în loc ales în mila lui Dumnădzău putearnic.

Aceastea Liactântius au scris în cărțile sale mai apoi la firșit, scoțîndu-le din cărțile sivilelor și din proroci. Dară noi avem destul Svînta Evanghelie, de spune camai adevărat.

Canonul la svînta Blagoveaștenie /

III 134^v Căruia grecește i-i vlavele troparelor pre az veade, ádecă 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, iară rumînește n-ai cum le pune, așa că limba-i alta. Ceastă dintăi iaste cuvîntul rugătoriului, iară glagoli iaste a lui Gavriîl, iară P a Preacistii.

*Glas 4, ѿбръзжъ сѣмáмоа.*⁴⁵³

Cînte-ț, Despuitoare, trăgîndu-ș vioara duhului, Davíd, părintele tău! Ascultă-mă, fiică, bucuratecul glasul arhanghelului bucurie-ț vestește acea negrăită. *Psalom 44, 11.*

G: Strigu-ț, bucurîndu-mă: Pleacă-ț ureachea și-mi adintă, a Domnului spuindu-ț culcuș nesămănat; c-ai aflatu-ț dar denaintea Domnului, ce n-au mai aflat cîndva alta, Preacurată.” *Lucá 1, 42.*

P: Vădește-mi, îngerule, a graiurilor puteare cum va fi precum dzîsăș; grăiaște-mi limpede cum voi îngreca, fată fiind ficioară, dară cum m-oi face-mă maică tvorețu-mieu? *Lucá.*

G: Cu-nșălăciuni a-ț grăi o cugetedz, precum să veade, și mă bucur vădzîndu-ț paza ta cea tare. Cuteadză, Doamnă, că lui Dumnădzău, cînd va, cu lesne i să plinesc și preaslăvitele. *Lucá.*

Peasna 3.

пвоѣ пѣснвслóвца богорóднице. бы^{т454} 49, 10.

III 135^t P: Lipsit-au boiarin din Iúda și vreama de-acmu înc-au // sosît, în

⁴⁵³ În limba slavonă în text: „Deschide-voi gura mea”.

⁴⁵⁴ În limba slavonă în text: „Ai tăi cântăreți, Născătoare de Dumnezeu. Facerea”.

carea s-a ivi sine a limbilor nedeajdea Hristos; iară tu cum îl voi naște, ficioară fiind, limpedzește-mi. *Luca 1, 34.*

G: Întrebi de mine a ști, Ficioară, acel chip a-ngrecării tale; ce acesta-i neflucuit, iară Duhul acel Preasvînt cu lucrăreață puteare umbrindu-te, va deisvui. *Luca 1, 35. ѡѡ* 3.

P: Strămoașe-mea Evva, priimind sfatul a șearpelui, de rai s-au scăpat, de Dumnădzău fu gonită; deci de-aceaea eu mă tem, de privitișul tău strein, avînd sîială de lunicuș. *Lucă 1, 30.*

G: A Domnului dvorbitori trimis sînt, dumnădzăiescul vestindu-ț sfat. A ce mi te temi, Totcurată, de care tine să teame; ce mi te sîiești, Stăpîină, de mine-n frică cinstea ce-ț pasc?

Peasna 4.

СѢДАНЪ ВЪ СЛАВѢ НА ПРЕСТОЛѢ БЖЕ.⁴⁵⁵ *Isaia 7, 14.*

P: De o svîntă ficioriță ce-a să nască audzît-am, prorocul de demult pre Emmanuil ce l-au prorocit; ce eu doresc să pricep cum de-a lui Dumnădzău mestecare firea de om va putea răbda? *ИѢХО*⁴⁵⁶ 3, 2.

G: Dat-au veaste demult rugul neatins de foc ce-au rămas, ce-au suferit para; dăruită ce ești, Preacîntată, pentru tine taina ceaea ce-i preaslăvită, după născut rămîi curată, pururea ficioară.

III 135^v P: Străluminat de lucoarea lui Dumnădzău putearnicul, dreptăți crainic, spune, Gavriil, cu dreptate, / cum nestricată rămîind⁴⁵⁷ curăția mea, Cuvînt voi naște cu trup pre acel fără de trup?

G: Cu sîială-ț ca o slugă îț dvoresc, Doamnă, nainte, cu frică, Ficioară, a le socoti cu sîintă mi-i. Ca ploaia preste lînă pogori-să-va pre tine cuvîntul Părintelui ce-au binevrut. *Psalom 71, 6.*

Peasna 5.

ՃԴՅԻՏԵՍԱ ԵՄՏՈՒՄԿԱԱ.⁴⁵⁸

P: Să pricep nu ți le poci covintelor de-adevărat, că minuni s-au făcut de multe ori în dumnădzăiasca sîlă făcînd minuni, chipurile seamnele legii; iară fără mărituș n-a mai fost să nască fată.

G: Mărite Preacurată, mirată ți-i și minunea, că însăț pre marele-mpăratul iai în găoace de-au întrupatu-să. Tine te plăzuiesc a proroci pilde și ciuilituri ș-a legii sămnăturile.

P: Acel de toț ne-ncăput și tuturor ce-i nevădzut, cum acesta va putea-n fetescul zgău lăcui ce-au el însuș plămădit? Cum voi îngreca eu Dumnădzău, Cuvîntul cel ne-nceput Părintelui și Duhului?

⁴⁵⁵ În limba slavonă în text: „Cel ce stai în slavă pe scaun, Doamne”.

⁴⁵⁶ Denumirea slavonă a cărții *Ieșirea*.

⁴⁵⁷ În text, scris *рѣмжидь*.

⁴⁵⁸ În limba slavonă în text: „Toți s-au minunat”.

G: Cătr-al tău strămoș David de giuruită ce i-au dzîs că va pune plodul zgăului tău în scaunul⁴⁵⁹ a-mpărății sale, bunătatea tine lui Iacov, singură ce te-au ales, cuvîntăreț svîntîț sălaș. *Psalom 46, 5.*

Peasna 6, irmos. //

III 136^t *Evóise protypon tin tafîn tin triimeron o profytis Ionas en to kítei deómenos: Ek fthoras me rysai, Iisu vasileu ton dynámeon.*⁴⁶⁰

Strigat-au închipuind îngroparea de trei dzîle gîcitoriul Ioná-n nontru de chit rugîndu-să: „Din pierdzare ia-mă, Iisuse, -mpărăatul puterilor!”

P: Graieloru-ț, Gavriile, glasu-ț de bucurie ce-am priimitu-ț, veselii Domnului împlutu-m-au, că bucurie-m spui, bucurie-m vestești ce n-are sfîrșit.

G: Deade-ți-să svînta bucurie, Maica Domnului; bucură-te, ție toată fapta-ț strigă, Mireasă Domnului, că însăț Maică Fiiului Domnului te-arăț chiar.

P: A Évvei acmu cu mine să să strice osînda și să să dea de pre mine datorii ei astădz; și cu mine vina cea bătrîna să să dea cum mai di-ntreg.

G: Giuruitu-s-au Dumnădzău lui Avraám strămoșul să-ș ureadze în sâmința lui limbile, Curată; pentru tine istov, giuruita deplin ș-au luat astădz.

*Peasna 7. невослджішл.*⁴⁶¹

P: Lumina ne-ncărnată-m spui cu carne de trup, carea să-mpreună prin mila sa cea multă, luminate bune vești, dumnădzăiești strigări, acmu strigîndu-mi: „Bлагословиту-i, Curată, plodul svînt pîntecelui tău!”

III 136^v G: Bucură-te, Doamnă Ficioară precurată și a lui Dumnădzău / svînt vas, făclie de lumină! Scularea lui Adám ești, Évei răscumpărul, muntele cel svînt, luminată besearică, casa nuntii fără moarte.

P⁴⁶²: Sufletul ți-au limpedzît și trupul ți-au svințit, besearică te-au făcut ca să-ncapi pre Dumnădzău; cort de Dumnădzău frîmșat, însufletat sălaș! Asupră-ț venirea Duhului acel Preasvînt și vieții curată Maică!

G: Luminată lumînare de Domnul faptă, casă nuntei te vădz și secrii într-aurat. Pre dătătoriul legii îț ia, Mireasă a Domnului, ce-au de bine vrut omenescul a izbăvi cu tine, chipul cel stricat.

*Peasna 8. Catavas. Глѣши ѡпрокѡвѣце.*⁴⁶³

⁴⁵⁹ În text, scris *сладль*, greșeală de tipar.

⁴⁶⁰ Ἐβόησε προτυπῶν τὴν ταφὴν τὴν τριήμερον ὁ προφήτης Ἰωνᾶς ἐν τῷ κίτει δεόμενος· Ἐκ φθορᾶς με ῥύσαι Ἰησοῦ βασιλεῦ τῶν δυνάμεων.

⁴⁶¹ În limba slavonă în text: „Cei ce nu au slujit (nu s-au plecat)”.

⁴⁶² Probabil greșeală de tipar; replica este a lui Gabriel.

⁴⁶³ În limba slavonă în text: „Ascultă, fecioară”.

Acue, córi parthéne agní, eipáto di o Gavriíla
 Audz, Pruncă Ficioară curată, spuie, dară, Gavriíl
Vulín ypsístu arháian alithinín,
 Sfatul Celui de sus bătrîn adevărat:
Ghenu pros ypodohín etoimi Theu
 „Fii de-a luarea gătată pre Dumnădzău,
Diá su gar o ahoritos vrotois synanastréfetai,
 Că pentru tine ne-ncăputul cu peminteanii lăcuiaste,
Dió kai háiron voo: Evlogheite, pánta ta erga Kyriu, ton Kirion.
 Și, bucurîndu-mă, strig: Blagosloviț, toate lucrurile Domnului, pre
 Domnul!”
Ennoia pasa ittatai vronton, antéfisei i parthénos,
 „Cugetul tot să-nvînce omenesc, i-au răspunsu-i Ficioara, //
 III 137^r *Zitúsa aper moi fihégki parádoxa,*
 Cercînd aceastea care-m spui, preaslăvite,
Isthin su tois lógois alla dédoika,
 Mă-ndulciuu de cuvintele-ț; ce temu-mă,
Thamvitheisa mi apáti me os Evan pórrro nempseis Theu,
 Că m-am spăriiat, nu cu nadă, ca pre Éva, să mă-mparț de Domnul,
Allomos ide voás: Evlogheite, pánta ta erga Kiriu, ton Kirion.
 Ce, înșă, te vădz că strigi: «Blagosloviț, toate lucrurile Domnului, pre
 Domnul!»”
Ide su to aporon lélytai, fisí pros táuta o Gavriíl,
 „Iată-ț, nepriceaperea să dezlegă, dzîsă spre-aceastea Gavriíl,
Kalos gar efis to pragma distékmarton,
 Bine că dzîsăș că-i lucrul cu nelesne,
Lógois son heiléon peitharhúsa loipon
 Cuvintelor budzeloru-ț plecîndu-te de-acmu,
Mi amfívalle os plásmati,
 Nu te-ndoí ca de omizî,
Os prágmati de písteue, ego gar háiron voo: Evloghite.
 Ca de-adevărului creade, că eu, bucurîndu-mă, strig: Blagosloviț, toate
 lucrurile Domnului, pre Domnul!”
Nómos utos Theóthen vrotoís, i amemptos authis fisí,
 „Leagea ceasta-i de la Dumnădzău oamenilor, Neocita iarăș dzîsă,
Xynú erotos tókon proérhesthai,
 Din a doi iobostea cuconul să iasă,
Ukoida syzyígu pantelós idonín,
 Nu știu de mărituș nice leac dulceață; /

- III 137^v *Pos un légheis oti téxomai? Fobúmai mi apáti laléis.*
 Dară cum grăiești că voi naște? Temu-mă să nu cu nadă dzici.
Allómos ide voás: Evlogheite, pánta ta erga Kiriu, ton Kirion.
 Ce, însă, iată că strigi: «Blagosloviț, toate lucrurile Domnului, pre
 Domnul!»⁴⁶⁴
Rímata aper moi fthégghi semní, o anghelos pálin voa,
 „Cuvintele ce-m spui, Preacurată⁴⁶⁴, arhanghelul iarăș strigă,
*Syníthus pélei lohéias*⁴⁶⁵ *anthrópon thnítion.*
 A obicnită iaste naștere de oameni mortaci.
Ton ontos Theón soi epagghélomai
 Pre-adevăratul Dumnădzău îți făgăduiesc,
Yper lógon te kai ennoian sarkúmenon os oiden ek sú.
 Pre din sus de cuvînt și de cuget întrupat cum știe din tine.
Dio kai háiron voo: Evlogheite, pánta ta erga Kiríiu.
 Deci, veselindu-mă, strig: Blagosloviț, toate lucrurile Domnului!⁴⁶⁶
Faini moi alitheías rítor, katétheto i parthénos,
 „Mi te-arăț dreptățîi grainic, priimi de dzisă Ficioara,
Harás gar koinis elílithas agghelos,
 De bucuriia, dară, tuturor venit-ai sol,
Psyhín un epí kathígnismai Pnéumati,
 Sufletul că mi-am curățît cu Duhul Svînt.
Os to rima su ghenéstho moi skinúto en emoi o Theos,
 Pre cuvîntul tău facă-mi-să, mîie în mine Dumnădzău,
*Pros on voo metá su: Evlogheite, pánta ta erga Kyriú, ton*⁴⁶⁶
 La care strig cu tine: Blagosloviț, toate lucrurile Domnului, pre
 Domnul și pre din sus îl înălțat preste toț veacii!” //
- III 138^t *Peasna 9. Pre az veade îndărăpt.*
Os empsýho Theu kivoto,
 Ca la-nsuflețît Dumnădzăului chivot,
Psavéto midamós heir amyítion,
 Să nu s-atingă mîni a ne-ncredzuț,
Heili dé piston ti Theotóko asighítos,
 Iară rostul credzuților Preacistii netăcut
Fonín tu agghélu anamelpéto

⁴⁶⁴ În text, scris *πρὸς ῥάμια*.

⁴⁶⁵ În text, scris *λογχέιας*.

⁴⁶⁶ Lipsește din text ultimul cuvânt al frazei.

Glasul arhanghelului⁴⁶⁷ sus să-i cînte,
En agalliásei voonta: Haíre, Keharitoméni, Kirios meta sú.
 În bucurie care strigă: „Bucură-te, Dăruită, Domnul iaste cu tine!”
Yper énnioian syllavúsa Theón
 Din sus de gînd zemislind pre Dumnădzău,
Tis fýseos thesmús elathes córi,
 A firii hotar ai trecut, Ficioară,
Sy gar en to tiktein ta mitéron diédras
 Că tu la născut de-ale maicelor ai scăpat,
Reystí fýsis per kathestikya
 Curătoare fire săvai fiind. Deci în vrednicie îț audz:
Othen epaxíos akueis: Haíre, Keharitoméni, o Kyrios meta su.
 „Bucură-te, Dăruită, Dumnădzău cu tine!”
Pos thilázeis gála parthéne agný
 Cum apleci cu lapte, Ficioară curată,
U fêrei exeipein glóssa vroteia,
 Nu poate să spuie limbă peminteană, /
 III 138^v *Xénon gar fýseos epideíknyssai prágma,*
 Că strein firii arăț lucru,
Nomímu gonís orus yperváinon.
 A legii de naștere hotariu covîrșind.⁴⁶⁸
Othen epaxíos akueis: Haíre, Keharitoméni, o Kyrios meta su.
 Deci cum să cade îț audz: „Bucură-te, Dăruită, Domnul cu tine!”
Mistikos tais ierotéyktois Grafais
 Cu ascuns de svînt făcutele Scripturi
Laleítai peri sou míter Ypsístu
 Să dzîce de tine, Maică Naltului,
Klímaká gar pálai Iakov se protipúsan
 Că scară de demult Iácov tine plăzuind,
Idón vásis Theu auti efi i kai epaxios akúeis
 Deaca vădzu radzîm lui Dumnădzău, aceasta-i dzîsă, carea cum să
 cade audz.⁴⁶⁹
Haíre, Keharitoméni, o Kirios meta sú.

⁴⁶⁷ Lecțiunea este incertă. În text, cuvîntul este scris *ἀγγελιδδῆ*. Este posibilă și o încercare de copiere a termenului grecesc.

⁴⁶⁸ În text, acest vers este scris în continuarea celui grecesc, pe marginea paginii, posibil pentru a corecta o eroare tipografică inițială.

⁴⁶⁹ În text, secvența *care audz* este scrisă pe marginea rîndului următor, separată de textul grecesc printr-o paranteză, probabil din dorința de economisire a hîrtiei.

Bucură-te, Dăruită, Domnul cu tine!
Thaumaston to ierofanti Moisei
 Minunată sfîntariu lui Moiséi,
I vátos kai to pyr edeixe téras
 Căpinul și focul deade minune
Ziton de to péras eis diávasin hrínu
 Și cercînd împlutul în treacăt de vreamă,
*En córi agní efi katoptéyso i os Theotóko*⁴⁷⁰ *lehthei*
 În Pruncă curată, dzîsă, voi vedea ei ca Maicii Domnului să să dzîcă.
Háire, Keharitoméni, o Kirios meta sú
 Bucură-te, Dăruită, Domnul cu tine,
Daniil se oros kalí noitón.
 Daniil te munte dzîce cugetat. //
 III 139^r *Ghennítrian Theu, Isaías,*
 Maică lui Dumnădzău, el Isaia
Vlepei de os pókon Ghedeón, o David de
 Te veade ca lîna Ghedeón, iară David
Aghiasma fáskei, pýlin dé se allos,
 Svințitoare-ț dzîce, ușe-ț dzîce altul,
O dé Gavriil soi kraygázei: Háire, Keharitoméni, o Kýrios meta sú.
 Iară Gavriil, el îț strigă: „Bucură-te, Dăruită, Domnul iaste cu tine!”⁴⁷¹

⁴⁷⁰ În text scris **δεοκόκο**, greșeală de tipar.

⁴⁷¹ Ἄκουε, κόρη παρθένε ἀγνή, εἰπάτω δὴ ὁ Γαβριήλ / Βουλὴν Ὑψίστου ἀρχαίαν ἀληθινήν. / Γενοῦ πρὸς ὑποδοχὴν ἐτοίμη θεοῦ / Διὰ σοῦ γὰρ ὁ ἀχώρητος βροτοῖς συναναστρέφεται / Διὸ καὶ χαίρων βοῶ· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον. / Ἐννοια πᾶσα ἠττᾶται βροτῶν, ἀντέφησεν ἡ παρθένος, / Ζητοῦσα ἅπερ μοι φθέγγη παράδοξα, / Ἦσθην σου τοῖς λόγοις, ἀλλὰ δέδοικα, / Θαμβηθεῖσα μὴ ἀπάτη με ὡς Εὐάν πόρρω πεμψῆς θεοῦ, / Ἄλλ' ὅμως ἴδε βοᾶς· Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον. / Ἴδε σοι τὸ ἄπορον λέλυται, φησὶ πρὸς ταῦτα ὁ Γαβριήλ, / Καλῶς γὰρ ἔφης τὸ πρᾶγμα δυστέκμαρτον. / Λόγοις σῶν χειλέων πειθοαρχοῦσα λοιπόν, / Μὴ ἀμφίβαλλε ὡς πλάσματι, / Ὡς πράγματι δὲ πίστευε, ἔγω γὰρ χαίρων βοῶ· Εὐλογεῖτε. / Νόμος οὗτος Θεόθεν βροτοῖς, ἡ ἄμεμπτος αὐθῆς φησὶ, / Ξυνοῦ ἔρωτος τόκον προέρχεσθαι, / Οὐκ οἶδα συζύγου παντελῶς ἡδονήν. / Πῶς οὖν λέγεις ὅτι τέξομαι; φοβοῦμαι μὴ ἀπάτη λαλής, / Ἄλλ' ὅμως ἴδε βοᾶς· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον. / Ῥήματα ἅπερ μοι φθέγγη σεμνή, ὁ ἄγγελος πάλιν βοᾶ, / Συνήθους πέλει λοχείας ἀνθρώπων θνητῶν, / Τὸν ὄντως Θεὸν σοι ἐπαγγέλλομαι, / Ὑπὲρ λόγον τε καὶ ἔννοιαν σαρκούμενον ὡς οἶδεν ἐκ σοῦ. / Διὸ καὶ χαίρων βοῶ· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου. / Φαίνη μοι ἀληθείας ῥήτωρ, κατέθετο ἡ παρθένος, / Χαρᾶς γὰρ κοινῆς ἐλήλυθας ἄγγελος, / Ψυχὴν οὖν ἐπεὶ καθήγνισμαι Πνεύματι, / Ὡς τὸ ῥῆμα σου γενέσθω μοι, σκηνοῦτω ἐν ἐμοὶ ὁ Θεός, / Πρὸς ὃν βοῶ μετὰ σοῦ· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν[Κύριον]. / Ὡς ἐμψυχῶ Θεοῦ κιβωτῶ, / Ψαυέτω μηδαμῶς χεῖρ ἀμυήτων, / Χεῖλη δέ πιστῶν

Din a lui Suida

Вѣ днѣи благочѣспївагѡ Ідспїна црѣа баше нѣкто началникъ Іδδέωμъ
именемъ Θεωδόσιε. Йже баше знаелъ многими и самѡмδ црѣви. И
имѣаше дрѣга Христелнина, сребро кδзньца именемъ Фнлїппа.
Бѣхжже ѡвѡи писменипи сѣлѡ. Нѣкѡгдаже порицажшδ иδδεїνωви
христїанїнѣ, ѡневѣрѣнїи въ Хѣ бѣашегѡ, ѡнже, вѣрж мѣ имѣи
дрѣже, іакѡ ісλѡл извѣспїхсѡ ѡ хрїптѣ іакѡ іспиненѣ ѣспѣ вѣїї
снѣ, въсемїрагѡ ради спасенїа сѣшѣдїн, ѡ бѣ ѡца, ивѣплѣпївсѡ. Нѣ
насилдепми пристрѣспїе богатѣспва, ісλѡва приврѣмнна. Вѣлѣ вѡ
їще крѣцїжсѡ, несѣпвврѣпма патрїѣрха. Нж ѣще дѣсѡ δвѣрїши
ѡмнѣ йже ѣсмѣ извѣцѣнѣ, слїши ѡ мѣне, крїепсѡ вѣнашем рѡдѣ
свїпѡнѣ кондїчнїи вѣнѣмже єгда баше цѣла црѣковѣ Солομόνѡва, въ
Йерδсалїмѣ. Писѡвѣхжсѡ свїпїници поїмени кѣ сѣще чїсλѡмъ, /
пochїсλδ вѣкѡмѣ. Йпochїсλδ кнїгамѣ спїимѣ. (πολїκѡ вѡ кнїгѣ спїихѣ
въвѣспѣн) и єгда кптѡ ѡптѣхѣ кѣ δμїρѣше, сѣвїрѣхжсѡ прѡчїи,
ісλѡмѣ ижрѣвїемѣ иνωгѡ ѡвїрѣхж, и ісплѣнѣхж мѣспѡ
мрѣпѡвагѡ. Йпѣкѡ прилδчїсѡ Христѡви, извѣрѣпсѡ сѣдѡмѣ пѣхѣ кѣ
сїпїникѣ и єгда въсхѡптѣша δπсѣпї єгѡ, призѡвѣшѡ мѣтере. (Ιωσїφ
вѡ δже вѣше δμρλѣ) Ивѣпросїша жѣ и іспѡвѣдѡ, іакѡ ѡца нѣземлї
снѣ мѡнї сѣї неимѣпѣ. Нѣ агѣлѣ влгѡ вѣспїими, и їмѡ ємδ наречѣ.
Тѣмже дѣвж породїхѣ, и прѣвїхѣ порοждѣспѣвѣ єгѡ дѣοж досѣлѣ.
Йпризѡвѣше бѣви и іспїпѣвше, ѡврѣпѡша пѣкѡ. Дѣ іакѡже
δвѣрївшесѡ вѣписѣше сѣлѡ дивївшесѡ, сїще начѣрѣпѣвше. Вѣ ѡнѣ
сїца днѣ скончѣсѡ ѡнї сїца сїпїникѣ, ивѣнѣгѡ мѣспѡ вїспѣ ѡвѣпїмѣ
нѣшимѣ ісλѡленїемѣ їс снѣ бѣ живѣгѡ, иδѣвїѡ Μάρїα. Исвїпѡкѣ пѣї

III 139^v

τῆ Θεοτόκῳ ἀσιγήτως / Φωνὴν τοῦ ἀγγέλου ἀναμέλποντα / Ἐν ἀγαλλιάσει
βοῶντα· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, Κύριος μετὰ σοῦ. / Ὑπὲρ ἔννοιαν συλλαβοῦσα
Θεόν, / Τῆς φύσεως Θεομοῦς ἔλαθες κόρη, / Σὺ γὰρ ἐν τῷ τίκτειν τὰ μητέρων
διέδρασ, / Ῥευστὴ φύσις περ καθεστηκυῖα. / Ὅθεν ἐπαξίως ἀκούεις· Χαῖρε,
Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. / Πῶς θηλάζεις γάλα, παρθένε ἀγνή, / Οὐ
φέρει ἐξειπεῖν γλῶσσα βροτεία, / Ξένον γὰρ φύσεως ἐπιδείκνυσαι πρᾶγμα, /
Νομίμου γονῆς ὄρους ὑπερβαῖνον· / Ὅθεν ἐπαξίως ἀκούεις· Χαῖρε,
Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. / Μυστικῶς ταῖς ἱεροτεύκτοις Γραφαῖς, /
Λαλεῖται περὶ σοῦ, μήτηρ Ὑψίστου, / Κλίμακα γὰρ πάλαι Ἰακῶβ σε
προτυποῦσαν, / Ἰδὼν βάσεις Θεοῦ αὐτῆ ἔφη ἢ καὶ ἐπαξίως ἀκούεις· Χαῖρε,
Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. / Θαυμαστόν τῷ ἱεροφαντῆ Μωσεῖ, / Ἡ
βάτος καὶ τὸ πῦρ ἔδειξε τέρας / Ζητῶν δὲ τὸ πέρας εἰς διάβασιν χρόνου / Ἐν
κόρῃ ἀγνῆ ἔφη κατοπτεῦσά ἢ ὡς Θεοτόκῳ λεχθεῖν· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ
Κύριος μετὰ σοῦ. / Δανιὴλ σε ὄρος καλεῖ νοητόν. / Γεννήτριαν Θεοῦ Ἠσαΐας, /
Βλέπει δὲ ὡς πόκον Γεδεών, ὁ Δαυὶδ δὲ / Ἀγίασμα φάσκει, πύλην δὲ σε ἄλλος. /
Ὁ δὲ Γαβριὴλ σοὶ κραυγάζει· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

сѣръць къ*дикъ да́же до ии́ѣ хранѣнь ѣспѣ въцѣлостѣ въпѣверѣадѣ
сѣлѡ маи*спѣвнѣ, именѣ сподобѣша видѣти егѡ.⁴⁷²

Din a lui Súida

Oti⁴⁷³ Ávgust Chésari deaca státu împărat, mearsă la capiștea idolească să-ntreabe pre Pythiia idolul cine va-mpărăți⁴⁷⁴ după dînsul. Și-i dzîsă: „Cucon evreu îm porunceaste, a dumnădzăi fericit ce-mpărăteaste, această casă să lipsăsc și la iad de-acmuș să lăcuiesc. Deci te du mîlcom din capiștile noastre.” Și ieșind de la vraje Ávgust, au rădicat în Capetólie oltariu ș-au scris deasupra lătineaste: *Oltariul acesta-i a-ntăi născutului Dumnădzău: O nomos utos esti tu protogonu Theu.*⁴⁷⁵ //

IV 1^{r476} Prorociile și parimii preste an la sărbători și la praznice ce împlă cu mineiul

Septevrie 1. *La vecernie.*

Din prorociia Isaiei citenie

⁴⁷² În zilele binecredinciosului Iustinian împărat era un conducător al iudeilor cu numele Teodosie, cunoscut de mulți și de însuși împăratul. El avea un prieten creștin, meșter în argint, pe nume Filip. Erau amândoi foarte învățați. În vremea aceea, iudeii nu-î acceptau pe noii creștini, nu credeau în Hristos, Dumnezeu nostru, pe care, prin credință, noi îl avem aproape, căci de mult s-a vestit că Hristos este adevărat Fiul lui Dumnezeu, care s-a întrupat de la Dumnezeu Tatăl ca să vestească mîntuirea întregii lumi, neacceptând patima bogăției și slava vremelnică dacă ne botezăm lui, patriarhului celui nefăcut. Dar în această privință a fost dat să se convingă despre mine, că sunt vestit. Ascultă la mine. A fost ascuns în neamul nostru un act în care atunci era toată biserica lui Solomon, la Ierusalim. Se scriau (numeau) preoții după numele a 22 de numere sfinte și după numărul sfințelor cărți. (Atâtea cărți sfinte erau cunoscute.) Și când cineva dintre aceștia 22 murea, se adunau ceilalți și prin sorți îl alegeau pe cel care era pus în locul mortului. Și așa i s-a făcut și lui Hristos să fie ales prin sorți alături de cei 21 de preoți. Și atunci când au vrut să-l înscrie pe el, au chemat-o pe mama [lui] (Iosif atunci era deja mort). Și au întrebat-o și a mărturisit că „Tată pe pământ fiul meu nu are. Un îngerul l-a binevestit și a spus numele lui. Așa fecioară am născut și înainte de a-l naște am rămas fecioară.” Și le-au chemat pe bătrâne și au cercetat și au aflat că așa era. Ca să se încredințeze, au scris mult, mirându-se, și la fel au aflat. În locul preotului aceluia săvârșit în acea zi, a fost numit cel hotărât pentru noi Iisus, Fiul lui Dumnezeu celui viu și al Fecioarei Maria. Și acest zapis, adică condac, până azi, este păzit întreg la Tiberiada, în mare taină; și pe mine m-a învrednicit să-l văd.

⁴⁷³ Este conjuncția grecească ὅτι ‘căci’.

⁴⁷⁴ În text, scris *вѣпѣръцѣ.*

⁴⁷⁵ ‘Ο νομός οὗτος ἐστὶ τοῦ προτογόνου Θεοῦ.

⁴⁷⁶ Începe altă numărătoare.

IV 1^v Duhul Domnului pre mine, prin carele pomăzuitu-m-au a binevesti measerilor, trimisu-m-au a tămădui pre cei înfrînt cu inema, a striga prădaților slobodzenie și orbilor vedeare, a chema anul Domnului priimit și dzuă de dată Dumnădzăului nostru; a mîngîia pre toț carii plîng, a da cela ce plîng Siôn slavă în loc de cenușe, unsoare de veselie celora ce plîng, podoabă de slavă în loc de suflet mîhnit. Și chema-să-vor rudă dreptății, plîntarea Domnului în slavă. Și vor zidi pustietățile ceale de demult, pustiite dintăi. Rădica-să-vor și înnoi-vor cetăț pustiite din rod în rod; și vor veni cei de altă rudă de vor paște oile tale / și inoplemencii plugari și viari voă, iară voi preuț Domnului veț numi-vă, slujitori Dumnădzăului vostru dzîce-să-va voă. Vîrtutea limbilor mînca-veț și în bogăția lor mînaț veț fi. Pentru rușinea voastră cea îndoită și pentru stideala bucura-să-va partea voastră. Drept aceasta, țara lor de-a doa oară ocina-vor și veselie veacinică pre capetele lor. Că eu, dară, sînt Domnul, ce iubăsc dreptatea și urăsc apucările strîmbătății. Și da-voi munca lor dreptilor și legătură veacinică voi lega lor. Și cunoaște-să-va întru limbi sămînța lor și nepoții lor în mijloc de năroade. Și cine-i va vedea, cunoaște-i-va că aceaște sînt sămînță blagoslovită în veaci de la Dumnădzău și cu veselie veseli-să-vor de Domnul.

Din Levit citenie

IV 2^r Grăi Domnul fiilor lui Izraîl, dzîcînd: „De veț în poruncile meale îmbla și îmvățăturile meale feri și veț face-le, da-voi ploaia în vreamea sa și pămîntul da-va vipturile sale și leamnele cîmpilor da-ș-vor poamele lor. Și vă să va agiunge trierul cu culesul viilor, și culesul să va agiunge cu sămănatul. Și viț mînca pîinea voastră în sațfu și veț lăcui cu nedejde mare în țara voastră. Și voi da pace în țara voastră și nu va fi cine să vă sparie. Și voi piiarde fierile din țara voastră și război de oaste nu va trece prin țara voastră. Și vor cădea vrăjmașii voștri denaintea voastră și vor // goni din voi cinci pre o sută și o sută de voi goni-va dzăci de mii. Și voi căuta preste voi și voi blagoslovi pre voi și voi creăște-vă și voi mulțî-vă și voi pune legătura mea cu voi. Și viț mînca ceale vechi și vechi preste vechi și ceale vechi din fața celor novă le veț osăbi. Și nu va fi greață sufletului meu de voi. Și voi îmbla prin voi și voi fi voă Dumnădzău și voi îm veț fi popor. Iară de nu-m veț asculta, nice veț face îmvățăturile meale aceastea, ce le veț lepăda-le și de giudecățile meale n-a băga samă sufletul vostru, cît voi să nu faceț toate poruncile meale, și eu voi face-vă așea: oi pune asupra voastră becisniciia și veț sămăna în deșert sămănaturile voastre și vor mînca munca voastră pizmașii voștri. Și voi opri fața mea asupra voastră. Și viț cădea denaintea vrăjmașilor voștri și vor goni-vă și veț fugi, nime gonindu-vă, și voi sfărîma ocară

sămețiii voastre. Și voi pune ceriul vostru ca de fier și pământul vostru ca de aramă. Și va fi în deșert vîrteza voastră; și pământul vostru nu-ș va da sămînța sa și leamnele cîmpului nu-ș vor da poamele sale. Și voi slobodzî asupra-vă fierile ceale sireape a pământului și vor conceni dobitoacele voastre; și va împușina-vă pre voi sabiia cea pornită asupra-vă. Și va fi țara voastră pustie și curțile voastre pustii. Că voi purceasăt spre mine lăturiș, și eu încă voi purceade spre voi cu mînie de curmedzîș,” dzîce Domnul Dumnădzău totpu- / tearnicul, Svîntul lui Izrail.

IV 2^v **Din Înțălepciunea lui Solomón citenie**

Direptul de va sosî a să sfișî, în odihneală va fi. Că bătrîneță-i cinstește, nice-a de mult ani, nice cu cislă de ani să numără; iară căruntețea iaste mintea oamenilor, și vîrsta de bătrînețe – viața cea neîntinată. Plăcut lui Dumnădzău fiind, s-au îndrăgit și viețuind cu păcătoșii, s-au mutat, s-au apucat, ca nu cumva răutatea să schimbe mintea lui sau vicleșugul să înșeale sufletul lui. Că rîhneala răutății ne grăiaște ceale bune și învierbădzarea poștei strămută mintea cea fără răutate. Fîrșindu-să în pușinel, au împlut ani lungi, că plăcut era Domnului sufletul lui; drept aceasta, au stejit din mijlocul vicleșugului. Iară năroadele, deaca vădzură și nu pricepură, nice pusără în gînd una ca aceasta, că darul și mila în cuvioșii lui și socotița într-aleșii lui.

Septevrie 8. Рѡ^м Дѣствѣ прѣтѡи бѣци.⁴⁷⁷

Prochimenul dzîlei.

Și propocestviile caute-le în avgust în 15, la slujba Оуспѣніи бѣци.⁴⁷⁸ //

IV 3^t **Septevrie 14, la dzua Svintei Cruci**

Prochimenul dzîlei.

De la Ishod citenie

Rădică Moiséi pre fiii lui Izrail de la Marea Roșie și-i dusă la pustie Sur. Și îmblară trei dzîle prin pustie și nu gășia apă nice să bea. Și veniră la merra și nu putea să bea apă din merră, că era amară; drept aceeaa numiră numele locului aceluia Amărăciune. Și cîrtiia nărodul asupra lui Moisi, dzîcînd: „Ce vom bea?” Și strigă Moisi cătră Domnul și i-au arătat-i Domnul lemn și l-au băgat într-apă și s-au îndulcit apa. Acoló i-au pusu-i Dumnădzău dreptări și giudecăt. Și acoló îl ispitia și-i dzîsă: „De vei cu ascultare asculta de Domnul Dumnădzăul tău și cealea plăcute naintea lui de vei face și-ț vei băga

⁴⁷⁷ În limba slavonă în text: „La Nașterea preacuratei Născătoare de Dumnezeu”.

⁴⁷⁸ În limba slavonă în text: „Adormirii Maicii Domnului”.

IV 3^v în urechi poruncile lui și vei feri toate dreptările lui, toată boala carea am pornit asupra egipteanilor nu voi porni / asupra ta. Că eu sînt Domnul, carele te istelesc.” Și veniră în Elím și era acolo 12 fîntîni de apă și 70 de stîlpări de finicuri. Și descălecară acolo, pre lîngă ape. De-acii să rădicară de la Elím și veni toată nărodzîme fiilor lui Izraíl în pustiiia Sim, carea iaste între Elím și între Siná.

A Pildelor citenie. *Glava 3.*

Fiiule, nu te slăbi de certarea Domnului, nice te leșina de dînsul mustrat. Că pre carele iubeaște Domnul îl ceartă și bate pre tot fiul pre care priimeaște. Ferice de omul ce-au aflat înțálepciune și de miriciosul ce știe priceapere, că mai bine aceasta să-ș cîștige, decît de aur și de argint visteare; mai de cinste iaste decît pietrile scumpe, nu să potriveaște ei nice un rău. Binecunoscută iaste tuturor celora ce o iubăsc și tot lucrul cinstit nu iaste vreadnic ei. Că lungime de trai și ani de viață – în dreapta ei, iară în stînga ei – bogăție și slavă. Din rostul ei porucește dreptate, leage și milă pre limbă poartă. Căile ei – căli bune și toate cărările ei – cu pace. Lemn de viață iaste tuturor căroro să țin de dînsă și celora ce să radzîmă într-însă, ca pre Domnul, fără sminteală.

Din prorocie Isaiei citenie. *Glava 60.*

IV 4^t Aceastea dzîce Domnul: „Deșchide-să-vor porțile tale, Ie- // rusalim, dzua și noaptea, și nu să vor închide, întru să aducă în tine putearea limbilor și pre împărații lor aduș. Că, dară, limbile și împărații carii nu vor sluji ție peri-vor și păgîinii cu pustietate să vor pustii. Și slava Livánului la tine va veni, cu chiparís și pevg și cu chedru depreună, să slăvăsc locul cel svînt al mieu și locul picioarelor meale proslăvi-l-voi. Și vor merge cătră tine înfricoșeaț fiii celora ce te-au smerit și te-au amărît și să vor închina la urmele picioarelor tale toț carii te-au amărîtu-te. Și te vei chema „Cetatea Domnului”, Sión a Svîntului lui Izraíl, pentru ceaea ce te făcusăș părăsîta și urîta și nu era cine-ț agiuta. Și pune-te-voi veselie veacinică și bucurie a rude de roduri. Și vei suga laptele limbilor și bogăția împăraților mînca-vei. Și vei cunoaște că eu sînt Domnul cela ce te mîntuiesc și te izbăvăsc, Svîntul lui Izraíl.”

Septevrie 26, la Prestavlenie Svîntului Evanghelist Ioán Bogoslov

ВЪХУДЪ. ПРОКІМЕНЬ ДНЮ. И ЧПЕНІА Г. НАНІХЪЖЕ НЕСЪДЮЕМЪ, НО СПОІМЪ.⁴⁷⁹

Din Săbornica întâie Poslanie a Svîntului / Ioán citenie 1. 1 Glava

⁴⁷⁹ În limba slavonă în text: „Văhod. Prochimenul zilei și citenia 3. La acestea nu ne așezăm, ci stăm drept”.

IV 4^v 3, 21.

Iubiților, de nu ne va inema noastră vinui pre noi, îndrăznire avem la Dumnădzău, și oriceș om ceare, lua-vom de la Svinția sa. Căce poruncile lui păzîm și ceale plăcute naintea lui facem. Și aceasta-i porunca lui, ca să creadem în numele Fiiului său Iisus Hristos și să iubim unii pre-alalt, precum ne-au dat îmvățătură. Și cela ce păzește poruncile lui întru dînsul petreace, și el într-însul. Și prin aceasta știm că rămîne în noi din Duhul care ne-au dat noă.

4, 1. Iubiților, nu a fiecare duh creadeț; ce să ispițiț duhurile, oare de la Dumnădzău sînt, că multț minciñoș proroci veniră în lume. Prin aceasta să cunoașteț Duhul lui Dumnădzău: tot duhul care mărturiseaște pre Iisus Hristos în trup venit de la Dumnădzău iaste, și tot duhul care nu mărturiseaște pre Iisus Hristos în trup venit de la Dumnădzău nu iaste, ce acesta iaste a lui Antîhrist, care îț audzîț că va veni și acmu în lume iaste amu. Voi de la Dumnădzău sînteț, cuconașilor, ș-aț biruitu-i pre înșii; că mai mare iaste cel în voi decîț cel în lume. Ei din lume sînt, drept aceasta din lume grăiesc și lumea pre înșii ascultă. Noi de la Dumnădzău sîntem; acela ce cunoaște pre

IV 5^r Dumnădzău ascultă pre noi, iară cela ce // nu iaste de la Dumnădzău nu ne ascultă noă.

Din Săbornica Poslanie a lui Ioán citenie

Iubiților, de-au așea Dumnădzău îndrăgit pre noi, și noi datori sîntem unii pre-alalt să iubim. Dumnădzău nîmerea undeva cîndva au vădzut. De ne vom iubi unii pre-alalt, Dumnădzău în noi petreace și dragostea lui întregată⁴⁸⁰ iaste întru noi. În aceasta cunoaștem că întru dînsul petreacem și el întru noi, că dintru Duhul său dat-au noă și noi vădzum și mărturisim că Părintele au trimis pre Fiiul mîntuitoriu lumii. Cela ce va mărturisi că Iisus iaste Fiiul lui Dumnădzău, Dumnădzău într-acela petreace și acela întru Dumnădzău. Și noi cunoscum și credzum dragostea care o are Dumnădzău întru noi. Dumnădzău dragoste iaste. Și acela ce petreace întru dragoste, în Dumnădzău petreace și Dumnădzău într-însul.

Din Săbornica Poslanie a lui Ioán citenie

Iubiților, să neștine va dzîce: „Iubăsc pre Dumnădzău” și pre fratele său ureaște, minciнос iaste. Că acela ce nu iubeaște pre fratele său ce-l veade, pre Dumnădzău, ce n-au vădzut, cum poate să iubască? Și această poruncă avem de la dînsul, ca / cela ce iubeaște pre Dumnădzău să iubască și pre fratele său.

IV 5^v *Glava 5, 1.* Fiecarele ce creade că Iisus iaste Hristos, de la Dumnădzău născut iaste; și fiecarele ce iubeaște pre cela ce-au născut,

⁴⁸⁰ În text scris *ιμεργαμκ*, greșeală de tipar.

iubeaște și pre cel născut dintr-însul. Într-aceasta să cunoaște că iubim pre fiii lui Dumnădzău, când pre Dumnădzău iubim și poruncile lui le păzîm. Aceasta, dară, iaste dragostea lui Dumnădzău, ca poruncile lui să le păzîm. Și poruncile lui greale nu sînt. Că tot ce-i născut din Dumnădzău biruiaște pre lumea. Și aceasta iaste biruirea carea au biruit pre lumea, credința noastră. Cine iaste care biruiaște lumea, de nu cela ce creade că Iisus iaste Fiiul lui Dumnădzău?

La liturghie. Prochimen, glas 8.

ВѢВЪСА ЗѢМЛА И ЗИДЕ ВѢЩАНІЕ ИХЪ.

*Stih: НѢСА ПОВѢДЖТЬ СЛАВЖ ВЖІЖ.*⁴⁸¹

Din Săbornica Poslanie a svîntului Ioán citenie. 4, 12.

IV 6^r

Pre Dumndzău nimenea nicăirea n-au vădzut. De iubim unii pre-alalt, Dumnădzău în noi petreace și dragostea lui întregată-i în noi. În aceasta cunoaștem că-ntru dînsul petreacem și el întru noi, că din Duhul său au dat noă. Și noi vădzum și mărturisim că Părintele au trimis pre Fiiul mîntuitoriu lumii. // Cela ce va mărturisi că Iisus iaste Fiiul lui Dumnădzău, Dumnădzău într-îns petreace și acela în Dumnădzău. Și noi cunoscum și credzum dragostea carea o are Dumnădzău în noi. Dumnădzău dragoste iaste, și cela ce petreace întru dragoste, în Dumnădzău petreace și Dumnădzău într-însul. Într-aceasta s-au întrăgit dragostea lui Dumnădzău cu noi, pentru să avem îndrăznire la dzua giudecății. Că precum acela iaste, și noi sîntem în lumea aceasta. Frică nu iaste dragoste, ce întreaga dragoste afară scoate frica, că frica muncă are, ș-acel ce i-i frică nu să întregadză întru dragoste. Noi îl iubim pre însul, că Svinția sa întăiul au îndrăgit pre noi.

Alliluia. Glas 1.

ИСПОВѢДАТЬ НѢСА ЧЮДЕСА ПВОА ГИ.

*Stih: БГЪ ПРОСЛАВЛЯЕМЪ ВЪСЪВѢЩАХЪ СПИУХЪ.*⁴⁸²

De la Ioán Svînta Evanghelie citenie

IV 6^v

În vremea aceea, sta la crucea lui Iisus maica lui și sora maică-sa, Máriia a lui Cléopa, și Máriia Magdalina. Iară Iisus, vădzînd pre maică-sa și pre ucinicul stînd, carele iubii, dzîsă maicii sale: „Nevastă, iaca fiiul tău.” De-acii dzîsă ucinicului: „Iaca maică-ta.” Și dintr-acela ceas luă ucinicul pre însă întru ale sale. Acesta iaste ucinicul care mărturiseaște pentr-aceastea ș-au⁴⁸³ scris aceastea și știm că adevărată iaste mărturiia lui. / Sînt, dară, și alte multe cîte au

⁴⁸¹ În limba slavonă în text: „În tot pămîntul să iasă vestirea lui”; „Cerurile vestesc slava lui Dumnezeu”.

⁴⁸² În limba slavonă în text: „Cerurile mărturisesc slava ta, Doamne”; „Pe Dumnezeu să-l proslăvim, pe Sfîntul sfinților”.

⁴⁸³ În text, scris *ашѣ*, greșeală de tipar.

făcut Iisus, carile, de s-ari scrie cîte una, nice însăş îm pare lumea c-ar încăpea aceale ce s-ari scrie cărţ.

Причѣстна въвѣсѣ зѣмля.⁴⁸⁴

Octovrie după 11 dzîle, dumineca сѣмѣ ѿць⁴⁸⁵, parimiile caute-le după Văznesenie sau la dechevrie după 12: Неделѣ предърождествомъ хрѣстовомъ.⁴⁸⁶

Octovrie 14, caute dechevrie 5.

Octovrie 26, la Sveafii Dimitrie

Văhod, prochimen dzîleii.

Den prorocia Isaiei citenie. Glava 63.

IV 7^r

Întoarce-te din ceriu, Doamne, și caută din svîntul tău și din slava ta: Unde iaste rîvna ta și vîrtutea ta? Unde iaste mulțimea milei tale și ieftinătății tale? Că ne îngăduiai, Doamne. Că tu ești Părintele no- // stru. Avraám nu ne știe pre noi și Izraíl nu ne cunoaște; ce tu ești, Doamne, Părintele nostru. Izbăveaște-ne; di-nceput numele tău pre noi iaste. A ce ne șuvăiș, Doamne, de-am rătăcit de la calea ta, ai înăsprit inemile noastre a nu ne teame de tine? Întoarce pentru șerbii tăi, pentru plemile moștenirii tale, ca puțintel să moștenim muntele cel svînt al tău. Pizmașii noștri călcară svințitoarea ta. Ne feacem ca și întâi, cînd nu stăpîniiai preste noi, nice să chema numele tău pre noi. De vei deșchide ceriul, tremur va cuprinde de tine munții și să vor topi ca ceara de față de foc topită și va arde focul pre pizmașii și vederit va fi numele tău pizmașilor tăi. De fața ta păgîinii turbura-să-vor. Cînd faci aceale slăvite, tremur cuprinde de tine munții. Din veaci n-am audzît, nice ochii noștri vădzură Dumnădzău mai mult de tine, și lucrurile tale-s adevărate. Și vei face celora ce te rabdă milă, că va tîmpina milă pre ceia ce fac dereptate și căile tale pomenesc. Și acmu, Doamne, Părintele nostru tu ești, iară noi sîntem tină; și tu – Plăzmătoriul nostru și lucruri mînului tale toț noi. Nu te mîniia pre noi, Doamne, până în foarte și nu în vreamă pomeni păcatele noastre. Și acmu caută, Doamne, că nărodul tău sîntem toț noi.

Den prorocia Ieremieii citenie. Glava 2.

IV 7^v

Aceaste grăiaște Domnul: „Mi-am adus aminte de mi- / la tinereațelor tale și de ibostea logodnei tale, ceaea ce urmai tu Svîntului lui Izraíl.”

⁴⁸⁴ În limba slavonă în text: „Așteptare în tot pământul”.

⁴⁸⁵ În limba slavonă în text: „Sfinților Părinți”.

⁴⁸⁶ În limba slavonă în text: „Duminica dinaintea Nașterii lui Hristos”.

Grăiaște Domnul, Svîntul lui Izraîl: „Domnului pîrgă vîpturilor lui. Toț carii mîncă pre însul greșesc, reale vor veni asupra-le, grăiaște Domnul. Audzîț cuvîntul Domnului, casa lui Iiăcov și toată părinția casii lui Izraîl! Aceastea grăiaște Domnul: «Ce aflară părinții voștri în mine greșală, de fugiră departe de mine și purceasără în urma deșertîlor și să deșertățîră și dzîsără: ‘Unde iaste Domnul ce ne-au scos din pămîntul Eghipétului și ne-au povățat în pustie, în pămînt necercat și necălcăt, în pămînt fără de apă și fără de plod și în umbră de moarte, în pămînt în carele n-au trecut printr-însul om, nice s-au sălășluit fiiu de om acolo?’ Și v-am băgatu-vă în Carmîl, ca să mîncat roada lui și dulcețle lui. Ș-aț întrat ș-aț spurcat pămîntul mieu și ocina mea o pusăt în pîngăriciuni. Popii nu dzîsără⁴⁸⁷: ‘Unde iaste Domnul?’ și ceia ce țîn leagea nu mă știură și păstorii păgînățîră împrotiva mea. Și prorocii procestvuiră cu Vaál și în dosul celor fără folos purceasără. Pentr-aceasta încă mă voi giudeca cu voi, grăiaște Domnul, și cătră fiii fiilor voștri îm voi întreba. Păsaț de treaceț la óstrovele Hettîm și căutaț în Chidar și trimiteț de socotiț foarte; și să vedeț de s-au făcut unele ca aceastea. Și de-ș schimbă păgînii dum- // nădzăii săi, și ei nu sînt dumnădzăi; iară nărodul mieu au schimbatu-ș slava sa din carea nu să vor folosî. S-au înspăimat ceriul de-aceasta ș-au tremurat cu multul foarte»”, grăiaște Domnul.

IV 8^r

A-nțălepciunea lui Solomón citenie

A direpțîlor suflete – în mînule lui Dumnădzău și nu s-a atinge de dînșii munca. Să părură în ochii neîntălepțîlor a murirea și s-au socotit răutățîre ieșitul lor și acea de la noi ducere – sfărîmare. Ei, dară, sînt în pace, că deși în fața oamenilor vor lua muncă, upovăința lor de fără moarte-i plină; și cu puțînteale certîndu-să, cu mari daruri dăruiț vor fi. Că Dumnădzău i-au cercatu-i și i-au aflatu-i destoinici șie. Ca aurul în ulcea i-au lămuritu-i și ca o cu de toată roada întregă jărtvă i-au priimitu-i la sine. Și la vremea căutării lor vor străluci și ca scînteaiete în păiușuri vor cură. Vor giudeca pre păgîni și vor stăpîni pre năroade și va împărățî cu dînșii Domnul în veaci. Ceia ce nedejdiuiesc spre însul vor priceape adevara și credzuțîi întru dragoste vor răbda lîngă dînsul; că harul și mila – întru preacuvioșii lui și căutare – întru aleșii lui.

IV 8^v

Noievrie 8, Săborul Svîntîlor / Îngeri.

Văhod. Sveate tihii. Prochimenul dzîlei n citeniia 3.

De la Iisus a lui Naví citenie. Glava 5.

Fost-au, cúmuș era Iisus în Iérihon, rădică de căută cu ochii săi și vădzu om stînd în preajma sa și sabiia zmultă lui în mîna lui. Și apropiindu-să Iisus, dzîsă lui: „Al nostru ești, au de-a pizmașilor?”

⁴⁸⁷ În text, scris *„сѣбѣ”*.

Iară el dzîsă lui: „Eu-s arhistratigul puterii Domnului, acmu am venit.”
 Și Iisus cădzu cu fața la pămînt și dzîsă lui: „Domnitoriule, ce poruncești șerbului tău?” Și dzîsă arhistratigul Domnului cătră Iisus: „Dezleagă călțămîntea de la picioarele tale, că locul pre carele tu stai pre dînsul svînt iaste.” Și feace Iisus așea.

A Giudecilor citenie. Glava 6.

Fost-au în dzua aceea, și s-au întărit Madiám asupra fiilor lui Izraíl. Și ei strigară cătră Dumnădzău și ádecă îngerul Domnului veni și ședzu supt stăjarul ce iaste în Efrátha. Și Ghedeón, fiul lui Ioás, mlătîia grîu într-are și păziia să fugă de fața lui Madiám. Și să ivisă cătră dînsul îngerul Domnului și dzîsă cătră dînsul: „Domnul cu tine, putearnic de vîrtute!” Și dzîsă cătră dînsul Ghedeón: „Cu mine, Doamne! Și deaca iaste Domnul // cu noi, dară direp ce ne-au aflu-ne pre noi toate realele aceastea? Și unde sînt toate minunatele lui, cîte ne povestiră noă părinții noștri, dzîcînd: «De au nu din Eghípet ne-au scos pre noi Domnul?»? Și acmu ne-au lepădat pre noi și ne-au datu-ne în mîna lui Madiám!” Și căută spre dînsul îngerul Domnului și dzîsă lui: „Pasă cu putearea ta cu aceea și vei mîntui pre Izraíl din mîna lui Madiám; iată că te trimiș!” Și dzîsă cătră dînsul Ghedeón: „Cu mine, Doamne; cu ce voi mîntui pre Izraíl? Iacă, miia mea iaste mai suptîie în Manasí și eu sînt mai mic în casa părintelui meu.” Și dzîsă cătră dînsul Domnul: „Că voi fi cu tine și vei bate pre madiamii ca pre un om sîngur.” Și dzîsă cătră dînsul Ghedeón: „Și de-am aflat har naintea ochilor tăi și-m vei face astădz toate cîte grăiș cu mine, nu te duce de-aciiia până voi veni la tine și-m voi aduce jărtva mea de voi pune naintea ta.” Și dzîsă îngerul Domnului: „Eu sînt; și voi șede⁴⁸⁹ până te vei întoarce-te.” Și Ghedeón întră și feace un ied de la capre și o efi măsură de fânină adzîme și carnea pusă în blid, iară dzama turnă în oală. Și scoasă la dînsul supt stăjar și închină. Și-i dzîsă îngerul Domnului: „Ia carnea și pîinile ceale fără covas și pune pre piatră.” Și feace așea. Și tinsă îngerul Domnului capătul toiagului celui din mîna sa și să atinsă de carne și de adzîme și s-au aprins foc din piatră / ș-au mîncat toată jirtva. Și îngerul Domnului să dusă din ochii lui. Și vădzu Ghedeón că îngerul Domnului iaste și dzîsă Ghedeón: „Vai mie, Doamne, că vădzuiu îngerul Domnului față cătră față!” Și dzîsă lui Domnul: „Pace ție. Nu te teame, nu vei muri.” Și zidi Ghedeon oltar Domnului acoló și i-au pusu-i numele „Pacea Domnului”, până în dzua de astădz.

Din prorocia lui Isafei citenie. Glava 4⁴⁹⁰.

⁴⁸⁸ Greșeală de numerotare în text.

⁴⁸⁹ În text, scris *ωωωω*.

⁴⁹⁰ De fapt, este cap. 14; la Dosoftei, probabil, greșeală de tipar.

IV 9^r Aceastea dzice Domnul: „Tot pământul să strige cu bucurie! Și leamnele Livánului s-or bucura asupra ta și chedrii Livánului vor dzice: «De când tu te-ai adormit, nu s-au suit cine taie pre noi!» Iadul gios s-au amărît tîlnindu-te, venindu-ț tu, au rădicat asupra ta uriaș, pe toț carii au stăpînit pământului; carii să sculară de pre scaune, toț împărații limbilor. Toț vor răspunde și vor dzice ție: «Dară și tu fuseș prins în robie, ca și noi, și între noi fuseș numerat.» S-au pugorît în iad slava ta și acea multă a ta veselie⁴⁹¹. Supt tine vor aștearne putregai și acoperemîntul tău – viiarmele. Cum cădzu din ceriu Luceafărul, acela ce demineată răsare! Te zdrobiș în pământ, cela ce trimiteai în toate limbile! Ce tu dzisăș în gîndul tău: «În ceriu m-oi sui-mă, din sus de steale ceriului voi pune scaunul meu; voi ședeia în munte nalt, preste munții cei nalt ce-s spre miadzănoapte. Și mă voi sui-mă din sus de nuori și voi fi // aseamenea Celui de sus.» Iară acmu în iad te vei pogorî, în fundurile pământului. Ceia ce te vor vedea mira-să-vor de tine și vor dzice de tine: «Acesta om carele ascuția pământul? Carele clătiia împărații, carele pusă lumea toată pustie și cetățile ei au răsîpit, pre cei în robie n-au slobodzît la casele lor?» Toț împărații pământului adormiră cu cinste, omul în casa sa; iară tu vei fi lepădat în munț, ca un mort mîrșav, cu mult morț giunghiaț de sabie de să pogoară în iad. În ce chipu-i cămeașea cruntă în sînge, de nu-i curată, așea nice tu nu vei fi curat, direp ce că pământul meu ai stricat și pre oamenii miei ai ucis!»

Noievrie 13, la Sveatfii Ioán Zlatoust

Sveate tihii.

Lumină mîngăioasă, a svîntă slavă, a fără moarte Părinte ceresc, Svînt fericit, Iisuse Hristoase, venind într-a soarelui scăpătat de vădzum lumină de sară, cîntăm Tatăl și Fiiul și Svîntul Duh Dumnădzău. Cade-să tine în toate vremi a cînta în toate glasuri cuvioase, Fiiule a lui Dumnădzău, viață ce dedeș; pentr-aceaea lumea te slăveaște.

Prochimenul dzilei și parimiile. /

IV 9^v Din a Pildelor a lui Solomón citenie

Pomana direptului – cu laude și blagoslovenia Domnului în capul lui. Ferice de omul ce-au aflat înțălepciune și muriciosul ce știe priceapere, că mai bine-i aceaea să-ș cîștigue decît de aur și de argint vistear; că mai de cinste iaste decît pietrile scumpe și tot lucrul scump nu iaste vreadnică ei. Că din rostul ei porceade direptatea, leage și milă pre limbă poartă. Drept aceaea, ascultați-mă, o, cuconașilor, că cinsteșe voi grăi, și ferice de omul carele a meale căi

⁴⁹¹ În text, scris *βεαίε*, greșeală de tipar.

va păzi. Că ieșiturile mele-s ieșituri de viață și să gătează vreare de la Domnul. Drept aceasta, vă rog pre voi și slobodzâsc al meu glas fiilor omenești. Că eu, înțelepciunea, am tocmit svat și cunoștință și pricepere. Eu am chemat, al meu-i svatul și tăriia, a mea-i priceaperea și a mea-i vîrtutea. Eu pre carii mă iubăsc în sînt dragi și ceia ce mă cearcă afla-vor har⁴⁹². Să gîndiți, dară, nepricepoșii, hîtrie⁴⁹³, și cei nedomoliți, băgați inemă. Ascultați-mă și iarăș cinsteșe că voi grăi și deșchidzu din budze cele direapte. Că adevăratate va chiti gîtlejul meu, că-s uricioase denaintea mea budzele mincinoase. Cu direptate-s toate graiurile rostului meu, nemică nu-i într-înse sucit, nice noduros.

IV 10^r Toate neatede sînt celora ce înțăleg și // direapte celora ce află pricepere. Că vă spuiu voă cu drept, ca să fie în Domnul nedeajdea voastră și să vă împlet de duh.

Din Înțelepciunea lui Solomón⁴⁹⁴ citenie

Rostul dreptului picurează înțelepciune și budzele a bărbat știutoare sînt de haruri⁴⁹⁵. Rostul înțelepților chiteaște înțelepciune și direptatea izbăveaște pre înșii de la moarte. Fîrșindu-să omul drept, nu piiare nedeajdea, că fiul drept să naște spre viață și în bunurile sale poamă de direptate-ș va culeage. Lumina dreptților totdeauna și de la Domnul afla-ș-vor har⁴⁹⁶ și slavă. Limba înțelepților bune știe și în inema lor să odihneaște înțelepciunea. Iubeaște Domnul cuvioase inemi, priimiți, dară, sînt lui toți ceia ce-s fără prihană în cale. Înțelepciunea Domnului luminează fața celui cu minte, că-i agiunge pre ceia ce o doresc pre însă până a nu să priceape și cu bună îndemînă să veade celora ce o iubăsc. Cine să va mîneca la dînsă, nu s-a osteni, și cela ce nu va dormi pentru dînsă, de sîrg fără grije va fi. Că pre ciia ce sînt vreadnici ei ea încungiură cercînd și prin cărări li să năluceaște cu bună inemă. Înțelepciunii nu va birui nice dănoară răutatea. Pentr-aceastea și iubostariu mă feaciu frămseațelor ei și o sărutaiu pre însă și o am cercat din tinerețea mea. Ș-am cerșutu-o mireasă să o aduc mie, / că cela ce a tuturoră stăpînul o au îndrăgit pre însă. Că tăinuitoriu svînt iaste a științii lui Dumnădzău și aflătoriu lucrurilor lui. Ostenealele ei sînt plăcute bunătăț și minte întregă de curăție și gînd bun ea îmvață, dereptate și bărbăție, decît carile mai de treabă nu iaste nice una în traiul oamenilor. Iară deși multă îmvațătură de dăscălie pofteaște cineva, știe ceale di-nceput și ceale fiitoare asămenează. Știe întorsuri de cuvinte și dezlegături de ciuilituri.

IV 10^v

⁴⁹² În text, scris *γχαρς*.

⁴⁹³ În text, scris *γχατρίε*.

⁴⁹⁴ În text, scris *соллмóнь*, greșeală de tipar.

⁴⁹⁵ În text, scris *γχαρδρι*.

⁴⁹⁶ În text, scris *γχαρς*.

Seamne și ciude mai denainte le știe și izbîndirile timpurilor și vremilor, și tuturora dătătoare de sfat iaste bună. Că nemuritorie iaste într-însă și bună slavă la împreunăciunea cuvintelor ei. Drept aceasta, m-am rugat Domnului și m-am cucerit lui ș-am dzîs din toată inema mea: „Dumnădzăul părinților și Domnul milei, cela ce feceș toate cu cuvîntul tău și cu înțălepciunea ta ai înfirat de-ai gătat pre omul, ca să stăpîneadze preste ceale de tine făcute fapte și să poarte în cîrmă lumea cu precuviință și cu dreptate; dă-mi pre ceaea ce-i la scaunele tale lîngă tine ședzătoare înțălepciune și nu mă cu probă lepăda de la cuconii tăi, că eu-s șerbul tău și ficior slujnicei tale. Trimite-o de la svînt lăcașul tău și de la scaunul slăvii tale ca, depreună fiind cu mine, să mă înveațe ce iaste bineplăcut la tine și să mă povățască la cunoștință și să mă ferească întru slava ei. Că gîndurile mortacilor toate-s fricoase // și de sminteală sînt cugetățile lor.”

IV 11^r

De Înțălepciunea lui Solomón citenie

Cînd să cinsteaște cu lăudări svinte dreptul, veseli-să-vor năroadele. Că nemuritorie iaste pomeana lui, căce și lui Dumnădzău iaste cunoscut, și la oameni, și-i plăcut la Domnul sufletul lui. Să doriș cu drag, drept aceea, o, oamenilor, înțălepciunea și să o poftiș, și veș învăța-vă. Că începătura ei iaste liubovul și paza legilor. Cinstiș înțălepciunea, ca în veaci să împărășiș. Spune-vă-voi și n-oi ascunde de voi tainele lui Dumnădzău; că acela și înțălepciunii povățăș iaste, și înțăleptșilor îndireptătoriu, și toată mintea ș-a lucrărilor meșterșug. Ceaea ce este tuturor minte învățat-au înțălepciune. Că iaste într-însă duh cugetăreș svînt, strălucire a lumină văcuitoare și icoană bunătățiș lui Dumnădzău. Ea priiateni lui Dumndzău și proroci isprăveaște și mai de-a firea iaste decîț soarele și de toate a stealelor pusoare. Cu lumina potrivindu-o, să află mai denainte. Ea pre ceia ce-i slujesc ei din durori au izbăvit ș-au îndereptatu-i⁴⁹⁷ în cărări dreapte; datu-le-au cunoaștere svîntă și i-au apăratu-i de ceia ce vineadză. Și vitejie vîrtucioasă le-au dăruit lor, ca să înțăleagă toț că mai tare decîț toate iaste credința cea bună și nu va birui nice dănăoară răutatea asupra înțălepciunii, nici-ș va treace pre vicleanii înfruntîndu-i / giudecata. Că dzîsără întru eiș, sfātuind nu drept: „Să facem silă asupra celui drept, să nu cruțăm cuviința lui, nice să ne rușinăm de cărunteatea a bătrîn de mulț ai. Fie-ne noă putearea leage. Și să căpuim pre cel drept, că nu ni-i de treabă noă și să pune împotivă lucrurilor noastre și ne îmfrunteadză greșelele certării noastre. Să spune că are cunoștința lui Dumnădzău și ficior Domnului pre sine numeaște. Ne fu noă de îmfruntare gîndurilor noastre. Greu ne iaste noă și vedem că nu să potriveaște cu altora viața lui și schimbate cărările lui. În

IV 11^v

⁴⁹⁷ În text, scris *†Αερνμάμδῷ*, greșeală de tipar.

pîngăriciune ne-am merit lui și să depărtează de la căile noastre ca de necurății și fericeste ceale de-apoi direșilor. Să vedem, dară, oare sînt cuvintele lui adevărate? Și să ispitim ceale în izbînda lui, cu ocară și cu muncă să le cercăm, ca să cunoaștem blîndețea cea miloasă a lui și să-i iscodim nezlobivii lui. Cu moarte grozavă să-l osîndim pre însul, că va fi pravăț din cuvintele lui.” Acestea gîndiră și să rătăciră, că i-au orbitu-i pre înșii răutatea lor și nu cunoscură tainele lui Dumnădzău, nice giudecară că tu ești Dumnădzău sîngur, carele a vieții ai și a morții stăpînie și mîntuiești la vreme de scîrbă și izbăvești de la tot răul, acela înduratul și milostivul și dătătorul cuvioșilor tăi har⁴⁹⁸ și cu al tău braț trufașilor te pui împotriva. //

IV 13^{r499}**Noievrie 21, la Văvedenie**Пре Грѣоѣ Бѣи⁵⁰⁰*Văhod. Prochimenul dzîlei u citeniia 3.***De la Ishod citenie**

Grăi Domnul cătră Moisi, dzîcînd: „În dzua întăie a luna întăia vei întinde cortul mărturie și vei pune chivotul și-l vei acoperi cu catapetează. Și vei băga masa și sveașnicul și vei pune cădilnița cea de aur, de tămîiat denaintea chivotului mărturie. Și vei pune acoperemîntul catapetazmei pre ușa cortului mărturie. Și vei lua undelemnul cel de pomăzanie și vei pomăzui cortul și toate cîte-s într-însul și-l vei svinți, și toate vasele lui, și vor fi svinte. Și vei svinți oltariul și va fi oltariul Svîntă Svintelor”. Și feace Moisi toate cîte porunci lui Domnul Dumnădzău, Svîntul lui Izrail. Și acoperi nuorul cortul mărturie și de slava Domnului s-au împlut cortul. Și nu putu Moisi să între în cortul mărturie, că umbriia deasupra-i nuorul, și de slava Domnului să împlu cortul. /

IV 13^v**Din A triia împărăție citeniia**

Fost-au, deaca obîrși Solomón de-a zidirea casa Domnului, și găta de besearică pre toț bătrîni lui Izraîl în Sión, întru să aducă chivotul legăturii Domnului din cetatea lui David, aceasta iaste Sion. Și rădicară preuții chivotul legăturii Domnului și cortul mărturie și toate vasele svinte, și împăratul și tot Izraîlul – nainte chivotului. Și băgară preuții chivotul legăturii Domnului la locul său în davirul casii, în Гѣла Гѣыхъ⁵⁰¹, supt aripile heruvimilor. Și heruvimii întinse avea aripile preste locul chivotului și acoperiia heruvimii preste chivot și preste svintele lui deasupra. Și nu era în chivot mai mult de ceale doă

⁴⁹⁸ În text, scris *рхѣрѣ*.

⁴⁹⁹ Greșeală de numerotare în text.

⁵⁰⁰ În limba slavonă în text: „Preasfintei Născătoare de Dumnezeu”.

⁵⁰¹ În limba slavonă în text: „Sfânta Sfintelor”.

table a legii carile le-au pus Moisi în Horiv, cealea ce feace legătură Domnul. Și când fu deaca ieșiră preuții din svîntul, și nuorul împlu casa și putură preuții să stea să slujască de fața nuorului, că împlușă slava casa Domnului Dumnădzăului atotputearnicul.

De prorocia lui Iezichiil citenie

Aceastea dzîce Domnul: „Fi-va, de la dzua cea a opta și mai presus, face-vor preuții pre oltariu jărtvele cu-ntreg de ars ale voastre și ceale a spăseniilor⁵⁰² voastre și voi priimi-vă pre voi”, dzîce Adonai Domnul.

IV 14^r

Și mă-n- // toarsă pre calea ușii Svintelor ceii mai denafară, ceiaa ce caută cătră răsărituri, și aceaea era încuiată. Și dzisă Domnul cătră mine: „Fiiule de om, ușea aceasta încuiată va fi, că Domnul Dumnădzăul lui Izrail va trece pintr-însă, și va fi încuiată. Că voievodul acesta șeade într-însă să mănince pîine. De cătră calea Elámului prin ușe va intra și pre calea lui va ieși”. Și mă băgă pre calea ușii Svintelor ceii de cătră seaver, împotriva argealii. Și vădzui, și ádecă-i plină de slavă casa Domnului.

Noievrie 30, ГѢГО СЛАВНАГО АПОСТВАЛА АНДРЕА ПЪРВОЗВАННАГО⁵⁰³

Din săbornica întâie Poslanie a Svîntului Petrá Apostol citenie. Zacealo 58.

Petrá, apostolul lui Iisus Hristos, aleșilor nemeanicilor rășchirării, Pontului, Galátiei, Cappadóchiei, Asiei ș-a Vithíniei, de pre providențiaa lui Dumnădzău Părintele cu svințirea Duhului, în ascultarea și stropirea sîngelui lui Iisus Hristos, har voă și pace să să înmulțască! Iubiților, pentru carea spăse- / nie a sufletelor cercară și ispîtiră prorocii, carii pentru acel viitoriu în voi dar au prorocit, ispîtind în care și în ce fealiu de timp sâamna acel întru dînșii Duh a lui Hristos, de mainte ce mărturisiia ceale de pre Hristos patimi și ceale după dinsele slăvi. Căroră mi s-au descoperit cum că nu lor, ce noă, ce slujiiia acealea carile acmu să spusără voă, prin ceia ce vă binevestiră cu Duhul Svînt trimis din ceriu, în cealea ce doresc îngerii să prăvască. Drept aceaea, încingîndu-vă șoldurile gîndului vostru, preveghind deplin, să nedejduiți spre acel ce să aduce voă dar la arătarea lui Iisus Hristos, ce nește cuconi ascultoii, neshimosîndu-vă în ceale dintăi în nepriceaperea voastră pohte; ce precumu-i cela ce v-au chemat pre voi svînt, și înșivă svinț în toată petreacerea să fiți. Pentr-aceaea scris iaste: „Svinț fiți, că eu svînt sînt.” Și de vreamă că Tată chemaț pre cela ce nefățărit giudecă după a fietecăruia lucru, cu frică a străiniciii voastre vreamă să petreaceț, știind voi că nu

IV 14^v

⁵⁰² În text scris *спъсеній*.

⁵⁰³ În limba slavonă în text: „A sfîntului slăvitului apostol Andrei, cel întfi chemat”.

IV 15^r

putredzătorii argint și aur v-ați răscumpărat din deșarta voastră petreacere din părinț dată, ce cu cinstitul sînge ca de mieluşel fără prihană și fără imăciune Hristos, orînduit de mainte de-nceputul⁵⁰⁴ lumii și ivit în ceaste de-apoi vremi pentru voi, carii prin însul creadeți în Dumnădzău, în cela ce l-au sculat din morț și slavă lui ce i-au dat, cît credința voastră și nedeajdea să fie în Dumnădzău. Sufletele voastre ce le-ați curățit într-ascultarea adevăratății cu // duhul, cu iubire de frăție nefățărîtă, din curată inemă unii pre-alalt să iubiți cu întins, rănăscîndu-vă nu din sămînță putreditoare, ce din neputreditoare, prin cuvîntul a lui viu Dumnădzău și treitoriu în veaci. Derep ce că toate trupurile-s ca iarba și toată slava omului iaste ca floarea ierbii: au săcat iarba, și floarea ei au cădzut. Iară cuvîntul Domnului petreace în veaci. Și acesta-i cuvîntul care s-au binevestit în voi. Lepădînd, dară, toată răutatea și tot vicleșugul și ipocrisiile și zavistiile și toate clevețele, ca nește acmu născuț cuconaș cuvîntărețul și nevicleniciosul lapte să doriți, ca într-însul să creasteți, de vream ce-ați gustat că iaste bun Domnul. La carele deacă veți veni, la piatra acea vie de oameni nebăgată-n samă, iară de Dumnădzău aleasă și cinstită, și înșivă ca nește pietri vii vă veți clădi casă sufletească, preuție svîntă, întru să rădicăți jărtve sufletești, bine priimate lui Dumnădzău prin Iisus Hristos. Drep ce și cuprinde în Scriptură: „Iaca că puiu în Sión piatră de pus la capul unghiului aleasă, cinstită, și cela ce va creade într-însă nu să va rușina.”

Din săbornica Poslanie a svîntului apostol Petră citenie. Zacealo 59.

IV 15^v

Iubiților, Hristos pentru noi pățînd, voă lăsînd iscălitură de izvod, ca să urmați după urmele lui, / carele păcat n-au făcut, nice s-au aflat vicleșug în rostul lui, carele, suduit, nu întorcea să suduiască, pățînd, nu îngroziia, ce lăsa pre certarea celuia ce giudică cu direptate. Carele păcatele noastre însuș le-au rădicat cu trupul său pre lemn ca, de păcate părăsîndu-ne, cu direptatea să viețuim. Cu a căruia a lui rană v-ați sănătoșat, că erați ca nește oi rătăcite, dară v-ați întors acmu la păstoriul și socotitoriul sufletelor voastre.

*Glava 4, 1.*⁵⁰⁵

Așijdere femeile, subdîndu-vă alor voștri bărbați, ca și săvai oarecarii nu să potol cuvîntului pentr-a femeilor cu dînse petreacere, fără cuvînt dobîndi-să-vor deaca vor oglindi acea cu frică curată petreacerea voastră. Căroră le fie nu acea din afară împletitura cosîțelor și podobitura cu peteală sau a îmbrăcămîntului de haine podoabă, ce acel

⁵⁰⁴ În text, scris *Аѣчендіа*, greșeală de tipar.

⁵⁰⁵ Este cap. 3, 1 în Biblia sinodală actuală.

ascuns a inemii om în cea neputredzitoare a blîndului linului Duh, carea iaste denaintea lui Dumnădzău de multă cinste. Că așea oarecînd și svintele femei care nedejdiuia pre Dumnădzău podobiia pre sine, subdîndu-să alor săi bărbaț, precum Sărra au ascultat pre Avraám, domn pre însul chemîndu-l, cărora vă feacet cuconi, bine făcînd și netemîndu-vă nice de o frică. Bărbații, așijdere, depreună lăcuind după știință, ca unui mai slab vas femeiesc împărțînd cinste, ca ce și-mpreună ocinători darului vieții, întru să nu curmaț rugile voastre.

IV 16^r

Iară cea de-apoi⁵⁰⁶, toț întru-mpreunat⁵⁰⁷ cuget, miloș, // iubitori de fraț, miloș de la inemă, priatnici, ne-ntorcînd rău pentru rău sau sudalmă drept sudalmă, ce împrotivă blagoslovind, ca ceaea ce știț că spre ceastă sînteț și chemaț, ca blagoslovenie să ocinaț.

Din Săbornica întăia poslanie a svîntului apostol Petră citenie. Zaceali 61.

Iubiților, Hristos amu deacă pătimi pentru noi cu trupul, și voi-n-acelaș gînd să vă-implătoșăț; că cela ce pătimi pre trup s-au părăsît de păcat, întru nu camai a omenești pohte, ce voiî lui Dumnădzău alaltă cu trupul să viețuiască vreame. Destul, dară, vă-i trecutul timp a traiului voia păgînilor ce-aț lucrat, petrecînd în necurății aselghicești, pohte, vinării, mîncaturi, băuturi și fără cădîntă slujbe idolești, în carea să miră căce n-alergaț voi în aceaeaș a nesațu de păcat mestecare suduind. Cariî vor da samă la cela ce are gata să giudece viii și morții. Că drept aceastaș și morților s-au binevestit, ca să să giudece amu după cumu-s oameni cu trupul și să viiadze după cumu-i Dumnădzău cu duhul. A tuturor, dară, firșit s-au apropiat; drept aceaea, vă-nțăleptiț și prevegchiaț la rugi. Și mainte de toate, acea între voi dragoste întinsă avînd, că liubovul va acoperi mulțimea păcatelor.

IV 16^v

Iubitori de oaspeț unii cătră-a- / laltă fără de-mputat, fietecarele cum ș-au luatu-ș darul între dînși-vă slujindu-l ca nește buni ispravnici a tot fealiul de darul lui Dumnădzău. Să neștine grăiaște, ca cuvintele lui Dumnădzău; să neștine slujeaște, ca din putearea carea i-o dă Dumnădzău, ca întru toate să să slăvască Dumnădzău prin Iisus Hristos, a căruia iaste slava și domniia în veaci de veaci. Amin.

Acest canon de rugă cătră svinția sa Precista, vădzînd că-i prea frumos de rugă și umilenie și ispoveadanie, l-am tipărit. Aflatu-l-am că merge naintea canoanelor a svîntului apostol Andrei în 30 a lui noiembrie. Pre glas 1.

⁵⁰⁶ În text, scris *Аиноѡ*, greșeală de tipar.

⁵⁰⁷ Altă lecțiune posibilă: *într-un preunat*.

Irmos: Пѣснь побѣднѣа.⁵⁰⁸ Pripeala.

Прѣтѣа Бѣе спѣима грѣшнаго.⁵⁰⁹

Ca însăţ pre cel fără de ani, în ai ce l-ai născut întrupat, Preasvîntă, Preacurată, toate ceale cu anii a ticălosului-mi suflet patimi istealeaşte.

Ranele, Preacurată, alui meu suflet ş-a inemii nesîmţire, gîndului întunecare şi a mintii schimbături curăţeaşte ca o milostivă cu ale tale rugi. Slava.

IV 17^r

Lumina ce o născuş, pre izbăvitoriul meu, de la-ntunearec scoate-mă şi de la munci, Preacurată, de ceale veacini- // ce de-acolea, ca, spăsîndu-mă, să laud mărirea ta.

A mintii meale, Preacurată, ponegreale cu lumina depărtează-le, carea lumina născuş acea din sus de minte, şi-m dăruiaşte, Milostivă, lumina să prăvăsc acea dintru tine răsărită noă.

Peasna 3, irmos. Дадпвърѣдпса срѣце моѣ.⁵¹⁰

A sterpitolui gîndului meu sterpiia toată depărtează-o şi rodit sufletul meu în bunăţăţ să-l arăţ, preasvîntă Dumnădzău Născătoare, agiuoare creştinilor.⁵¹¹

Izbăveaşte-mă de la toată osînda şi de multe poticale a şearpelui, de văcuitul foc şi de-ntunearec, întru tot Nevinovată, ceaea ce lumina o născuş noă acea ne-nsărată. Slava.

Acea neapărată giudecată şi focul acel nestîns şi răspunsul, Curată, acela straşnic cu totul temu-mă. Pripeaşte, mîntuiaşte mainte de firşit, bună milostivă, pre şerbul tău. Ынѣнѣ.

Blagoslovit a pîntecelui tău plod, Ficioarea tot lăudată, că pre acei stricaţ cu plodul pomului, prin lemnul crucii sale, nesticării feceş partnici cu dumnădzăiescul dar.

Catavasiia. Сѣси ѡбѣдѣ раби своѣ.⁵¹²

Şi aceasta: Caută de sus cu milă, tot cîntată Dumnădzău Născătoare, preste a mea cumplită a trupului boală şi sănătoşadză a sufletului meu neputinţă.

Sădealna, glas 8: Премѣдрости.⁵¹³

IV 17^v

Idoleasca dîrjie gios oborînd şi a Domnului Hristos pa- / timi dorind, Andréie fericitule, arătat-te-ai apostol, din ceriu tuturoră izvorînd minunile, şi limbilor te feceş fericit îmvăţatoriu. Deci a ta pomană cum să cade o cinstim şi, cu cîntări lăudînd, cu credinţă te mărim. A

⁵⁰⁸ În limba slavonă în text: „Cîntare de victorie”.

⁵⁰⁹ În limba slavonă în text: „Preacurată Născătoare de Dumnezeu, mîntuieşte-mă din greşală”.

⁵¹⁰ În limba slavonă în text: „Să se întărească inima mea”.

⁵¹¹ În text, scris *крецилорь*, greşală de tipar.

⁵¹² În limba slavonă în text: „Mîntuieşte din nevoie pe robii tăi”.

⁵¹³ În limba slavonă în text: „Înţelepciunea”.

Domnului apostole, roagă pre Hristos Dumnădzău de greșeale iertare să ni să dea, căror cu cinste slăvim svîntă nevoița ta. *Slava. Иѣѣ.*

Soarele lu nuorule celui cugetat, a dumnădzăiasca lumină sveașnicule de aur strălucos, ne-ntinată, neimată, întru tot fără prihană Domnitoare, întunecosulu-mi suflet de orbiciunea patimilor cu a nepățimirii zări luminează-l, rogu-mă, și spurcata inema mea spală-o cu șiurile umileniei, iară cu de păcăință lacrimi de glodiștea izbăvește-mă a păcatelor, pentru să-ț strig cu liubov, spăsîndu-mă: „Dumnădzău Născătoare, pururea Ficioară, roagă Fiiul tău și Dumnădzăul meu de păcate iertare să mi să dea, că pre Svînția ta nedejdiuiesc⁵¹⁴, șerbul tău.”

*Peasna 4. Дѣмь провидѣ, прѣпѣаа бѣе спѣи насъ.*⁵¹⁵

Ficioară preasvîntă, neimatul cort a lui Dumnădzău, imatul mine în greșale curățește-mă acmu, cu a milostivătăților tale picuri preacurate, și-m dă mîna de-agiutoriu, ca să strig: „Slava ta ție, Curată, de Dumnădzău slăvită!”

Besearică svințită te-arătaș lui Dumnădzău, ce-au în tine lăcuit, Ficioară, preste minte; lui te roagă, de-a păcatelor pre noi tină să ne curățască, ca să ne facem și lăcaș Duhului Svînt. //

IV 18^r

Miluiăște-mă, însăț ce-ai născut izvorul milei, Dumnădzău Născătoare, și dezleagă cumplita sufletului meu boală și depărtarea inemii de lacrimi șiuri și umilenie mainte de firșit, dumnădzăiască dăruindu-mi cu ruga ta. *Иѣѣ.*

Cugetînd prorocul în Duhul lui Dumnădzău, munte tine scrisu-te-au umbrît, Preacurată; pre topiții de arsura multelor greșeale răcoreaște-i, curățește-i cu ruga ta, Ficioară, însăț pămînteanilor îndireptare.

*Peasna 5, irmos. Твѣи мѣръ дѣждь намь.*⁵¹⁶

A ta pace dă noă, Fiiule a lui Dumnădzău, că altul fără tine Dumnădzău nu știm, numele tău numim, că Dumnădzău viilor și morților tu ești.

Vederile inemii meale deșchide-o, Curată, să-m vădz luminat dumnădzăiasca lucoare și a ta slavă acea nepovestită, ca milă să dobîndesc și veacinică slavă.

În doă voi pre unul, din cinstita născuș Troiță, Preacurată, purtînd unul stat; pre carele întins roagă-l pre toț pre noi să ne mîntuiască. *Slava.*

Preacurată, ca ce născuș Mîntuitoriu și Dumnădzău, roagă-te din toată mine scîrba și de boale și de răutate întreg să hălăduiesc eu, al tău netreabnic șerb. *И*.*

⁵¹⁴ În text, scris: *днєждюѣскъ*, greșeală de tipar.

⁵¹⁵ În limba slavonă în text: „Cu duhul cugetând... Preacurată Născătoare de Dumnezeu, izbăvește-ne pe noi”.

⁵¹⁶ În limba slavonă în text: „Pacea ta dă-ne-o nouă”.

Roagă pre carele-l născuș, Ficioară, preste gînd, să să spăsască carii cu credință ție strigă: „Bucură-te, Ficioară tot nevinovată, bucură-te, blagoslovită lumii folositoare!” /

IV 18^v *Peasna 6, irmos*⁵¹⁷. Пророкъ ѿ ѿннѣ подовѣса. ⁵¹⁸

Pre prorocul Ioná închipuindu-l, îț strig: „A mea viață, bunule, izbăveaște de stricat și scoate-mă, mîntuitorul lumii, ce-ț strig: Slava ție! În multe ce-s întinat păcate, cu necutedzat obraz mă rog Svințiii⁵¹⁹ tale, cea adevăr bună, cort lui Hristos ne-ntinat, spală-mă de toată tina cu ruga ta.

Chivernisătoriu în fii, pururea ce-s înotînd în luciul cumplitelor a lumii năpăști, și mă mîntuiaște, spre-a spăseniii vad îndireptîndu-mă. *Slava.*

Trevalure⁵²⁰ de gînduri și de patimi adusori și adîncuri de păcat ticălosul meu suflet învăluiesc; agiută-mi, svîntă Despuitoare. **ИИИѢ.** Măririi ție pururea făcut-au Domnul Hristos, care roagă-l pururea să-ș mărească pre mine bogatele sale mile, Svinția ta, de Dumnădzău dăruită.

Într-aceastaș dzî cuvînt pentru ivirea botegiunii Țărîi Rusăști de svîntul apostol Andréi, cum veniia în Țara Rúsiei ș-au blagoslovit locul și cruce au înfipt, unde-i acmu Chievul.

IV 19^t Svîntul apostol Andréi, lăcuind în Sinóp învățînd nărodul și botedzîndu-i, de-acoló trecu în Corsún. Și audzînd că-i aproape gura Dnîprului⁵²¹ și poate de-acoló merge la slaveani și la vareaj și de la vareaghi la Rîm; iară deasupra Dnîprului audzî că iaste // Volócul, pădure spre apa Vólota, și pre Vólota să între în Ilmen, iazer mare, din care cură părăul Volhovul și merge în iazerul mare Nevó și aceluia iazer întră gura în marea vareajilor. Și pre-aceaea mare mărghi până la Rîm și de la Rîm pre aceaeaș mare vii la Țarigrád și de la Țarigrád întri iarăș în Marea Neagră în carea cură Dnîprul. Iară Dnîprul vine din pădurea Vólocov de cură spre-amiadzăț. Iară Dviná dintr-aceaeaș pădure cură spre miadzănoapte, de întră în marea vareajilor. Dintr-aceaeaș pădure cură și Vólga spre răsărit și întră cu 70 de guri în Marea Hvalisca⁵²². Drept aceaea, din Rósiia poț a merge pre Vólga la bolgari și la Hvalis, și la răsărit a merge în soartea lui Sim; iară pre Dviná, la vareaș și din vareaj la Rîm și la pleamea lui Ham. Iară

⁵¹⁷ În text, scris *Ирось*, greșeală de tipar.

⁵¹⁸ În limba slavonă în text: „Pe prorocul Iona imitîndu-l”.

⁵¹⁹ În text, scris *свнцїи*.

⁵²⁰ În text, accentuat *трѣвѣлдрѣ*.

⁵²¹ În text, scris *Днѣпрлѣдїи*, probabil greșeală de tipar.

⁵²² Veche denumire a Mării Caspice.

IV 19^v Dnîprul cură în Marea Neagră cu trei guri ce să cheamă Marea Rusască. Deci pre acea mare au învățat svîntul Andréi și de-acolea mearse la Rîm. Și veni la gura Dnîprului și luă pre Dnîpru în sus; și cu tîmplarea lui Dumnădzău veni de stătu supt dealuri la țărături unde-i orașul Chiévil. Și dimineață, sculîndu-să, dzisă ucinicilor celor cu sine: „Vedeț măgurile aceastea, că în munții aceștia va străluci bunătatea, darul lui Dumnădzău, și s-a face oraș mare și besearici multe va rădica Dumnădzău acie și cu svîntul botedz va lumina țara aceasta.” Și suindu-să în munții aceștia, i-au blagoslovit și, făcînd rugă la Dumnădzău, pusă cruce. Și de-acolô / mearse la Novogrod și de-acolô la Rîm. Iară în Peloponís fu răstignit pentru Hristos de Egheát, împăratul Tîrului. Deci să-i dzîcem toț: „Bucură-te, svinte Andréie apostole, ce-ai blagoslovit țara noastră și ai proobrăzuit svîntul botedz ce-am noi dobîndit de la credinciosul Vladimér! Bucură-te, c-ai sămănat svînta învățătură în toată lumea! Bucură-te, ucenice a lui Hristos și al nostru învățătoriu! Nu părăsî pentru noi rugîndu-te cu preasvînta Dumnădzău Născătoare, cu Ioan Crăstitel și cu apostolii svinț, cu carii ne izbăviț rugîndu-vă Domnului Hristos.” Amin.

*Peasna 7. Ижевѣлѣціи ѡпрѣки пвѡд сѣсе.*⁵²³

Pre cei în cuptoriu cuconii tăi, Mîntuitoriuile, nu i-au atins, nice i-au supăratu-i focul; atunce tutetrei ca dintr-un rost lăuda și blagosloviia grăind: „Blagoslovit Dumnădzăul părinților noștri!”

Spurcățitul mieu, Preacurată, suflet svînțeaste-l pururea șerbului tău, Preasvîntă, și a gîndului cumplitele prădz și a inemii depărtări și-a dimonilor năvăli de sîrg curățeaste.

Umorît de chinurile trupului, tot Nevinovatecă, înviadză mintea mea și a lui Dumnădzău plăcute a face întăreaște-mă, ca să te măresc și să slăvăsc pururea bunătatea ta. *Slava*.

IV 20^t Umoară-mi, Domnitoare curată, a trupului patimi și-a sufletului mieu smerit, tina cumplită ștergînd, Fi- // cioară, și de datul sămii amar la nevăduții vrăjmaș izbăveaste și mîntuiaște-mă.

Tine, preasvîntă Curată cinsteșe, șerbii tăi pururea dzua și noaptea cădem cu zdrobită inemă, cu necutedzat obraz rugîndu-ne izbăvire de greșeale să aflăm prin ruga ta.

*Peasna 8. Ёгѡже бо ѡпса ѡггали ивѣса во ии спва.*⁵²⁴

De carele sătăm⁵²⁵, îngerii și toate vonicimile, ca de Ziditoriul și Domnul, lăudaț, preuț, slăviț, cuconi, blagosloviț, năroade, și-l preaînălțat preste toț veacii!

⁵²³ În limba slavonă în text: „Pe cei în cuptor tinerii tăi, mîntuitorule”.

⁵²⁴ În limba slavonă în text: „De care se tem îngerii și toate armatele”.

⁵²⁵ Conform versului de mai sus („se tem”), ar fi aici o greșeală de tipar.

Să-ntrupadză cel fără trup din tine dumnădzăiaște; căruia roagă-te, Totcurată, patimile sufletului meu să le umoară și să-l învie pre îns, ce-i umorît de mult de răul păcat.

Tămăduiș sfărîmătura lui Adám peminteanul, pre mîntuitoriul născînd, Preacurată, pre Dumnădzău, lui te roagă ranele sufletului meu să lecuiaască și nevindecatele boale. *Slava.*

Rădică-mă, ce-s cădzut într-adîncul răutăților; pre acești ce mă luptă bate-i vrăjmaș, ce-mi săgetară cu necădzute dulceț sufletul. Preacurată, nu mă treace, ce te milostiveaște și spăsește-mă. **ИНИИѢ.**

Lecuiaște, Curată, patimile inemii meale, ce-ai născut pre vraciul tuturor, și mă fă părtaș la partea direpților, Ficioară, pre Hristos rugînd.

*Peasna 9, irmos. Свѣтлонѣсный ѡблѣкъ вѣиже въсѣхъ.*⁵²⁶ /

IV 20^v

Luminatul nuor în carele a tuturoră stăpînul ca ploaia din ceriu pre lînă s-au pugarît și s-au întrupat pentru noi, de s-au făcut om, acel fără-nceput, să o mărim toț, ca o Maică a Dumnădzăului nostru preacinstită curată.

Iubitoriu păcatelor ce sînt, cu nebăgare samă-m petrec și de giudecata cea neșuvăită mă cutremur, Preacurată; la carea fereaște-mă cu ale tale svinte rugi, dumnădzăiască Ficioară, neosîndit, să proslăvăsc pre Svinția ta ca folosîtoarea sufletului meu.

Cutremuru-mă de divanul, Ficioară, și de neascundzătorii ochi a Fiiului tău, lucruri de greață pre pămînt ce-am isprăvit. Drept aceasta, strig ție: „Tot milostivă Domnitoare, agiută-mi, și de nevoia⁵²⁷ cea de-atunci scoate și mă mîntuiaște, Preacurată. *Slava.*

Cîtă-i de strașnică dzua a-ntrebării, Ficioară, cîtu-i răspunsul⁵²⁸ de îmfricat, cîtă-i de cumplită rușinea! Cine va putea să stea de-acia? Preacurată Despuitoare, miluiaște ticălosulu-mi suflet și mainte de firșit dăruiaște-mi iertare, Preacurată. **ИНИИѢ.**

Lumina ce născuș dumnădzăiască, mine întunecatul în toate ticalele vicleanului și-n toate răutățile, ce-am mîniat pre milostivul Fiiul tău și Dumnădzău, ceaea ce ești cu totul fără prihană, lumineadză-mă, ducînd spre bune fapte, ca ceaea ce ești prilej tuturor bunătăților.

Прѣтла вѣце сѣи насъ.⁵²⁹ //

IV 21^r

⁵³⁰Supt a ta milostivire carii năzuiesc cu credință și să-nchină cu direaptă închinăciune Fiiului tău, Ficioară, Dumnădzău Născătoare, ca

⁵²⁶ În limba slavonă în text: „Luminatul nor în care al tuturor?”.

⁵²⁷ În text, scris *невѣж*.

⁵²⁸ În text, scris: *ръспѣмѣдѣ*.

⁵²⁹ În limba slavonă în text: „Preacurată Născătoare de Dumnezeu, mîntuiește-ne pe noi?”.

⁵³⁰ În exemplarul de la Iași, filele următoare, până la final, lipsesc; porțiunea echivalentă din parimiar este copiată de mână, ulterior, după o variantă diferită de cea a lui Dosoftei.

unui Dumnădzău și Domn a toată lumea, roagă-te să mă izbăvască de stricat, de primejdii și de tot fealiu de năpăști.

Slava Svîntului, glas 8.

Pre strigătorii credinței și slujitorii cuvîntului, pre Andréi, să-l binecinstim, că acesta pre oamenii dintr-adînc undeaște, în loc de undiliște, crucea în mîna ținînd; și ca struna slobodzînd putearea, scoate sufletele de la înșelăciunea vrajmașului și le închină lui Dumnădzău, dar bun priimit. Pururea pre acesta noi, credincioșii, cu ceata ucinicilor lui Hristos să-l binecinstim, să să roage Svînții⁵³¹ sale să ne fie milostiv la dzua de giudeț.

Иниѣѣ. Bogorodicina.

Priimeaste, Vitleém, pre a lui Dumnădzău mitropolie, că lumina cea nescăpătată la tine să o nască vine. Îngeri, mirați-vă în ceriu; oameni, slăviți pre pămînt; vălhovnici de la Persidă, treslăvitul dar aduceți de-i închinați; păstori, fluierînd, tresvîntul cîntec cîntați, toată dihaniia să laude pre a tuturoră Făcătorii!

Dechevrie 5, precuviosul părintele nostru Sava osvințitul. /

IV 21^v *Văhod, prochimenul dzilei n citenie 3.*

Di-nțălepciunea lui Solomón citenie. Glava 3.

A direpților suflete – în mîna lui Dumnădzău și nu să va atinge de dînșii muncă. Să părură în ochii nebunilor a murirea și ș-au menit răutate ieșitul lor și acea de la noi ducere, sfărîmăciune, iară⁵³² ei sînt întru pace. Că, dară, și-ntre ochii oamenilor de vor lua muncă, nedeajde lor iaste de fără moarte plină și cu puțîntel dojeniți, cu mare bunătăț să vor dărui, că Dumnădzău i-au cercatu-i și i-au aflatu-i destoinici și. Ca aurul în topitoare i-au ispititu-i și ca olocarpomă de jirtvă i-au priimitu-i. Și la vreama cercetării lor vor strălumina și ca nește scînteii în păiuș vor cură, vor giudeca pre păgîni și vor stăpîni pre popoară; și va împărăși cu dînșii Domnul în veaci. Ceia ce nedejdiuiesc spre însul vor priceape adevărătatea și credincioșii în dragoste vor lăcui cu dinsul; că harul și mila – în precuvioșii lui și cercetare – întru aleșii lui.

Di-nțălepciunea lui Solomón citenie. Glava 5.

IV 22^t Direpți în veaci viețuiesc și cu Domnul – plata lor și grijința lor de la Cel de sus. Drept aceea, vor lua împărășii cea de bună cuvîntă și diadimă frîmseții din mîna Domnului, că cu direapta sa va acoperi pre înș și cu brațul său va scuti pre înș. Lua-ș-va armă- // tură rîvna sa și va întrarma stîlhiile lumii în răscumpărare pizmașilor. Îmbrăca-va

⁵³¹ În text, scris *свнціи*.

⁵³² În text, scris *Шрѣ*, greșeală de tipar.

platoșe dreptatea și-ș va obloji coiful giudeț nefățărît. Lua-ș-va pavăță nebiruită preacuviiință și-ș va ascuți năprasnică urgie în loc de sabie. Va rădica cu dîns război lumea asupra nebunilor. Purceade-vor bine chibzuite săgeț de fulgere și ca din bun încujbat arc a nuorilor la proșce lovăsc și din praștie de piatră de mînie pline vor cădea smide. Mînia-să-va asupra lor apa mării, iară păraole vor năvăli cu potop de năprasnă. Împotrivă le va sta lor duhul puterii și ca vivornița îi va vîntura pre înș, de va pustii tot pămîntul fărăleagea și fapturnile ceale reale va răsturna scaune de putearnici. Deci ascultaț voi, împăraț, și să înțăleageț; învățați-vă, putearnicilor a hotarilor pămîntului! Ascultaț, ceia ce țineț mulțîmile și vă dîrjiț cu năroade de limbi! Că vă s-au dat de la Domnul ținearea voastră și puternicia de la Cel de sus.

Din Înțălepciunea lui Solomón citenie

IV 22^v

Dreptul de va sosî a să firși, în răpaos va fi. Că bătrîneatea cea de cinste nu-i de mulț ai, nice în număr de ai să numără; și cărunteatele iaste înțălepciunea oamenilor și vîrstă de bătrîneate, viață nespurcată. Bineplăcut lui Dumnădzău fiind, îndrăgit fu și, petrecînd pre mijloc de păcătoș, s-au pristăvit, fu apucat ca cu răutatea să izmenească / înțălesul lui sau înșelăciunea să prelăstească sufletul lui. Că iubostea răului întunecă binele și zburdarea pofti premeneaste minte fără de rău. Sfîrșindu-să în puțîn, împlu ai mulț, că plăcut fu lui Dumnădzău sufletul lui; drept aceasta s-au grăbit din mijloc de vicleșug. Iară oamenii, vădzînd și ne-nțălegînd, nice puind în gînd una ca aceasta; că bunul dar și mila – în precuvioșii lui și socotînța – în aleșii lui.

Dechevrie 6, a dentru svinț părintele nostru Nicolăe, arhiepiscopul de Mirlichîia, făcătorul de minuni. *Parămiile caute-le la noievrie 13, la sveatîi Ioán Zlatoústii.*

Dechevrie 12, a dentru svinț părintele nostru Spiridón. *Parămii caute-le la noievrie 13.*

Dechevrie 13, svinții mîcinici Evstrátia, Avxéntia, Evghénia, Mardária și n Orésta. *Parămiile caute-le la octovrie 26.*

Dechevrie 17, svîntul proroc Daniil.

Sara la vâhod. Prochimenul dzîlei n citenia 3.

Din prorocia lui Daniil citenie. *Glava 7.*

IV 23^t

Dzîsă Daniil: „Vădzut-am în videnia mea noaptea, și ádecă patru vînturile ceriului rădzîmară în marea // cea mare. Și patru fieri mari ieșiia din mare, nesămănîndu-ș șie. Vedeam, și ádecă a patra hiară –

sămață și strașnică și vîrtucioasă preste măsură. Dinții ei – de fier mari și unghile de-a aramă, mîncînd și zdronicînd, și rămășițele în picioare călcînd; și aceeaa îș dessămăna cu multul decît fierile de-ntăi și coarne avea dzeace. Și căutam și-l oglindiiam, și ádecă alt corn mititel au răsărit în mijlocul lor, trei coarne denainte să rumpsără denaintea lui. Și ádecă ochi ca de om – în cornul acela și gură ce grăiia mare și făcea război cu svinții. Prăviiam, până cînd scaunele să pusără și cel vechiu de dzîle ședzu; și haina lui – albă ca omătul și părul capului lui – ca lîna cea curată. Scaunul lui – pară de foc, carîta lui – foc pălăitoriu, rîu de foc cura de mergea pre denaintea lui, mii de mii slujii lui și dzăci de mii de-ntunearece dvorii naintea lui. Giudețul ședzu și cărțile să deșchisără. Și vădzuiu atunce din glasul cuvintelor mare carile cornul acela grăiia, până ce s-au ucis fiara ș-au perit și trupul ei s-au dat să ardă în foc; și a celoralalte fieri li s-au premenit stăpîniia și lungare de trai li s-au dat lor până în an și în timp. Prăviiam în visul nopții, și ádecă cu nuării ceriului ca un fiu de om venind era și până la vechiul dzîlelor au sosît și denaintea lui să adusă. Și lui i să deade stăpîniia și cinstea și împărăția și toate năroadele, neamu- / rile și limbile lui vor sluji. Stăpîniia lui – stăpînie veacinică, carea nu s-a mai treace, și împărăția lui nu s-a mai răsîpi.

IV 23^v

Din prorocia lui Daniil citenie. *Glava 6.*

În dzua aceeaa dzîsă nărodul cătră împăratul Dárie: „Daniil din fiii⁵³³ pleanului jidovăsc nu s-au plecat poruncii tale, împărate, și nu bagă în samă de sorocul ce-ai pus, că în trei vremi să nu-ș ceai la Dumnădzăul său cerșerile sale.” Atunce, dacă audzî împăratul cuvîntul acesta, i s-au făcut jeale de-aceasta și de Daniil și cerea să-l izbăvască. Și era până-n sară rugînd să-l mîntuiască. Atunce, bărbați aceia grăiră împăratului: „Caută, împărate, că mideanilor și persilor nu place a schimba sorocul și ustavul ce-a pune împăratul.” Atunce împăratul dzîsă de adusără pre Daniil și-l aruncară în groapa leilor. Și dzîsă împăratul lui Daniil: „Dumnădzău, căruia tu slujești pururea, izbăvi-te-va.” Și adusără o piatră de astupară gura gropii și pecetlui împăratul cu inelul său și cu inealele boiarilor săi, ca să nu să schimbe facerea pentru Daniil. Și să dusă împăratul și să culcă fără cină și bucate nu-i dusără; și somnul să dusă de la dînsul. Și încheie Dumnădzău gurile leilor și nu dodeiră lui Daniil. Atunce împăratul să sculă demineață la lumină și veni reapede la groapa leilor. Și apropiindu-să spre groapă, la Daniil, strigă cu goid mare: „Daniile, șerbul lui Dumnădzău viu, Dumnădzăul tău, // căruia tu slujești pururea, potut-au să te scoață din gurile leilor?” Și dzîsă Daniil cătră

IV 24^t

⁵³³ În text, scris *φίι*.

împăratul: „Împărate, în veaci să trăiești! Dumnădzăul meu trimis-au îngerul său și-au încheiat gurile leilor și nu-m stricară; că s-au aflat dreptatea mea naintea lui și naintea ta, împărate, greșală n-am făcut.” Atunce împăratul s-au bucurat de dînsul și dzîsă pre Daniîl să scoată din groapă. Și-l scoasă pre Daniîl din groapă și betejie nu s-au aflat pre dînsul, c-au credzut în Dumnădzăul său. Și dzîsă împăratul de adusă pre oamenii carii pîrîsă pre Daniîl și-i aruncară în groapa leilor, și copiii⁵³⁴ și femeile lor; și nu sosîia la fund, până-i înviniia leii și le sfârîma ciolanele. Atunce Dărie împărat scrisă la toate năroadele, pleamenilor și limbilor, lăcuiitorilor în tot pămîntul: „Pacea să vă să înmulțască! Din fața mea poruncitu-s-au poruncă, cum prin tot pămîntul împărății mele să tremure și să să teamă de fața Dumnădzăului lui Daniîl! Că acela-i Dumnădzău viu și trăitoriu în veaci și-mpărăția lui nu să va răsîpi. Și stăpîniia lui până-n firșit sprejineaste și izbăveaste și face seamne și minuni în ceriu și pre pămînt, acela ce-au izbăvit pre Daniîl din gura leilor.”

Din prorocia lui Daniîl citenie. *Glava 14.*

IV 24^v În vremile acealea era în Vavilón un zmau mare și-l cinstiia vaviloneanii. Și dzîsă împăratul cătră Da- / niîl: „Au dzîce-vei și acesta că-i de-a aramă? Acesta-i viu, mănîncă și bea. N-ii putea să dzîci că nu-i acesta Dumnădzău viu. Deci închină-te lui.” Și dzîsă Daniîl: „Domnului Dumnădzăului meu m-oi închina, că acela-i Dumnădzău viu. Iară tu, împărate, dă-mi voie și-l voi ucide pre zmaul, fără sabie, fără băț.” Și dzîsă împăratul: „Dau-ți-l.” Și luă Daniîl smoală și iarbă pucioasă și lînă și le hiarsă împreună și feace gămălie și o aruncă în gura zmaului; și o înghiți și crepă. Și dzîsă Daniîl: „Iată-vă-s cinsteaștele voastre.” Și deaca audzîră vaviloneanii, bănuiră foarte și să porniră asupra împăratului. Și dzîsără: „Iudeul stătu împărat; pre Vil l-au zdrobit și pre zmau l-au ucis și pre popi au tăiat.” Și dzîsără, venind la-mpăratul: „Să ne dai pre Daniîl; iară de nu, te vom ucide, și casa ta.” Și vădzînd împăratul că-l strîng foarte și de silă deade pre Daniîl. Iară ei îl aruncară în groapa leilor și-au ședzut 6 dzîle. Și era în groapă 7 lei și le da pre dzî doă trupuri și doă oi. Iară atunce nu le dedeade nemică, pentru să mănînce pre Daniîl. Iară Avvácum prorocul era în Țara Jidovască. Și hiarsă hertură și, dumiçînd pîne în coșniță, mergea⁵³⁵ în cîmp să ducă săcerătorilor. Și grăi îngerul Domnului cătră Avvácum să ducă prîndzul ce are în Vavilón, lui Daniîl, în groapa leilor. Și dzîsă Avvácum: „Doamne, Vavilónul nu-l știu; și cum să știu groapa?” Și-l luă îngerul Domnului

⁵³⁴ În text, scris *κοπίῳ*.

⁵³⁵ În text, scris *μαρτυρᾶ*.

IV 25^r de creaste- // tul lui și țindu-l de părul lui și-l pusă în Vavilon, deasupra gropii, în reapede duhului; și strigă Avvácum grăind: „Daniile, Daniile, priimeaste-ț prîndzul ce ț-au trimis Dumnădzău!” Și dzîsă Daniil: „Dară ț-ai adus aminte, Doamne, și n-ai lăsat pre carii te iubăsc!” Și să sculă Daniil de mîncă. Iară îngerul Domnului pusă pre Avvácum îndată la locul său. Iară împăratul veni a șapte dzî să jeluiască pre Daniil. Și veni deasupra gropii și căută și ádecă Daniil șeade. Și strigă împăratul cu glas mare și dzîsă: „Mare ești, Doamne, Dumnădzăul lui Daniil, și nu-i altul, fără tine!” Și-l trasă de-l scoasă, iară pre vinovații pagubii lui i-au aruncatu-i în groapă și-i mîncară denaintea lui.

Dechevrie după 17, НЕДЕЛА СТЫХЪ ѿЦЬ ПРѢДРѢДѢСВОВА ХРИСТОВЫМЪ.⁵³⁶

Aceasta-s și la НЕДЕЛА СТЫХЪ ѿЦЬ și la toate săboară.

Văhod, prochimenu dzilei и citenia 3.

De la Bitie citenie. Glava 8, 14.⁵³⁷

Audzînd Avraám că s-au robit Lot, nepotu-său de frate, numără pre ai săi ficiori de casă, trei sute și optspreace, și goni lungînd după dînșii până în Dan. Și au lovit pre dînșii noaptea, sîngur și ficiorii săi cu dînșii, și i-au înfrîntu-i și i-au luat în goană până la Hovál, carea iaste în na stînga Damáscu- / lui; ș-au întors toț caii sodomilor și pe Lot, nepotulu-ș de frate, l-au întors, și toată avearea lui și femeile și nărodul. Și ieși împăratul Sodómelor în tîmpinarea lui, după ce s-au înturnat ei de la tăietura lui Hodologomór, și cu împărații cei cu dînsul, în zăpodia lui Saví; aceasta era Cîmpul Împăraților. Și Melhisedéc, fiul împăratului Salím, scosu-le-au pîine și vin, că era, dară, preut lui Dumnădzău celui de sus. Și blagoslovi pre Avraám și dzîsă: „Blagoslovit Avraám lui Dumnădzău celui de sus, carele au zidit ceriul și pămîntul! Și blagoslovit Dumnădzăul cel de sus, carele deade pre vrăjmașii tăi supt mîna ta!”

De la Defteronomíon citenie. Glava 10.

Dzîsă Móisi cătră fiii lui Izraíl: „Căutaț, iacă, vă dediu naintea voastră pămîntul; întraț de-l ocinaț, care s-au giurat Domnul părinților voștri, lui Avraám și lui Isaác și Iacóv, să-l dea lor și sămînții lor după dînșii. Ș-am dzîs cătră voi în vremea aceea, dzîcînd: «Nu voi putea însumi să port pre voi. Domnul Dumnădzău au înmulțit pre voi și, iacă, astădz sînteț ca stealele ceriului de mult. Domnul Dumnădzăul părinților voștri să vă adaogă voă, ca să fiț cu miile îndoit, și să vă blagoslovască pre voi, precum au grăit voă!» Ș-am luat din voi bărbaț

⁵³⁶ În limba slavonă în text: „Duminica Sfinților Părinți, înainte de Nașterea lui Hristos”.

⁵³⁷ Probabil greșeală de tipar; în Biblia sinodală actuală: 14, 14.

IV 26^r înțelept și măiestri și schitaci și i-am pus-i pre înș să oblăduiască preste // voi: miiăș și sutari și cindzăceari și vătaș pre dzăci și diiaci giudecilor voștri. Și am poruncit voă în vreamea aceeaa dzicînd: «Ascultaț între mijloc de frați voștri și giudecaț drept între mijloc de bărbat și-ntre mijloc de fratele lui și-ntre mijloc de venitul lui. Să nu cunoașteț obraz la giudeț, după mic și după mare să giudeci, să nu te sfiești de față de om, că giudețul a lui Dumnădzău iaste!»⁵³⁸”

De la Defteronomiôn citenie. *Glava 10.*

Dzîsă Móisii cătră fiii lui Izraîl: „Iaca, a Domnului Dumnădzăului tău – ceriul și ceriul ceriului, pămîntul și toate și cîte-s într-însul. Însă pre părinții voștri i-au de mainte ales Domnul să-ș îndrăgească pre înșii ș-au ales sămînța lor cu dînșii decît toate limbile, ca și-n dzua aceasta. Și să rătădzaț împregiur năspriia inemile voastre și cerbicea voastră nu o mai spărlicit de-acmu. Că, dară, Domnul Dumnădzăul vostru, acesta-i Dumnădzău dumnădzăilor și Domn domnilor, Dumnădzăul cela mare și vîrtucios și strașnic, carele nu minunează obrazul, nice va lua mîzdă; face giudeț nemernicului și săracului și vădovei și iubeaște pre nemeanicul, să-i dea pîine și veșmînt. De Domnul Dumnădzăul tău să temi și lui unuia să slujești și la dînsul să te lipești și cu numele lui ti-i giura. Acela-i lauda ta și acesta-i Dumnădzăul tău, carele Ț-au făcutu-Ț aceste mari și slăvite, ce le⁵³⁸ vădzură ochii tăi.” /

IV 26^v **Dechevie în 25, de pre trup Născutul Domnului și Dumnădzăului și Mîntuitoriului nostru Iisus Hristos.**

Văhod cu evangheliia și sveate tihii și prochimenul dzîlii.

☩ Bitiia citenie. *Glava 1.*

Di-nceput feace Dumnădzău ceriul și pămîntul. Iară pămîntul era nevădzut și netocmit și-ntunearec – deasupra prăpăștii; și duhul lui Dumnădzău să purta pre deasupra apei. Și dzîsă Dumnădzău: „Facă-să lumină.” Și să feace lumină. Și vădzu Dumnădzău lumina că-i bună. Și osăbi Dumnădzău în mijloc de lumină și-n mijloc de-ntunearec. Și numi Dumnădzău lumină dzuă, iară întunearecul numi noapte. Și să feace sară, și să feace dimineață⁵³⁹, dzua întăie. Și dzîsă Dumnădzău: „Facă-să întăritură în mijlocul apei și să fie despărțînd între mijloc de apă și apă.” Și fu așa. Și feace Dumnădzău întăritura și despărțî Dumnădzău între mijloc de // apă cea de deasupra întăriturii și-ntre mijloc de apă cea desuptul întăriturii. Și numi Dumnădzău întăritura ceriu. Și vădzu Dumnădzău că-i bine. Și să feace dimineață, dzua a doa. Și dzîsă Dumnădzău: „Strîngă-să apa cea de supt ceriu într-o adunătură și ivască-să uscatul.” Și fu așa. Și să strînsă apa cea

IV 27^r

⁵³⁸ În text, scris *чале*, posibil greșeală de tipar.

⁵³⁹ În text, scris *димицаж*, greșeală de tipar.

dedesuptul ceriului întru adunările sale și să ivi uscatul. Și pusă Dumnădzău nume uscatului pământ, iară strînsurilor apelor le pusă nume mări. Și vădzu Dumnădzău că-i bine. Și dzîsă Dumnădzău: „Să răsare pământul buruiiană de iarbă sămănînd sămînță, pre rudă și pre sămănăciune, lemn de roadă ce face poame, căruia i-i sămînța lui într-însul, pre rudă pre pământ.” Și fu așa. Și scoasă pământul buruiiană de iarbă sămănînd sămînță, pre rudă și pre sămănăciune, și lemn de roadă ce face poame, căruia-i sămînța lui într-însul, pre rudă pre pământ. Și vădzu Dumnădzău că-i bine. Și să feace sara, și să feace dimineață, dzua a treia.

Din Cisle citenie. Glava 24.

IV 27^v

Fu duhul lui Dumnădzău pre Valaám; și luînd ciumilitura sa, și dzîsă: „Cîtu-s de bune casele lui Iiácov, sălașele tale, Izraíl! Ca niște văi cu păduri umbroase și ca niște pomeate pră păraoă și ca niște corturi ce le-au înhiptu-le Domnul, ca de chedri, lîngă ape. Ieși-va om din sămînța lui și va domni a limbi multe și să va nălța împărăția lui și să va creaste. Dumnădzău l-au îndireptatu-l de la Eghîpet, / ca slava inorogului său. Mînca-va țara pizmașilor săi și grăsimile lor din măduhă le va suga și cu săgețile sale va săgeta pre pizmașii. Să culcă de să odihni ca leul și ca puiul de leu; și cine-l va stîrni pre însul? Ceia ce te blagoslovesc, blagosloviț sînt, și ceia ce te blastămă, blăstămaț sînt. Răsări-va steaoa din Iiácov și să va scula om din Izraíl și va zdrobi pre maimarii lui Moáv și va jecui fiii lui Sith. Și-i va hi Edóm uric și-i va hi uric Isáv, pizmașul lui, și pre Izraíl feace vîrtute.”

Din prorocia lui Mihéi citenie. Glava 4.

IV 28^t

„În dzîlele acealea, dzîce Domnul, voi strînge pre acea sfărîmată și pre acea lepădată o voi priimi și pre carii am părăsît. Și voi pune pre acea sfărîmată în rămășiță și pre acea părăsîtă în limbă tare și va împărăfi Domnul preste dînșii în muntele Siónului, de pre acmu și până în veac. Și tu, Vifleém, casa lui Efrátha, au doară împuținată ești în miile lui Iúda? Că dintru tine îm va ieși maimarele, să fie boiarin în Izraíl. Ieșiturile lui dintru-ntăi din dzîle de veac. Derept aceea, da-i-va pre înșii până la vreamea născătoarei. Naște-va, și rămășii fraților lui vor întoarce pre fiii lui Izraíl. Și va sta și va căuta și va paște turma sa în vîrtute Domnul și cu slava numelui Domnului Dumnădzăului lor stăpîni- // vor, derep ce că acmu să vor mări până la marginile pământului.”

De-acii ne sculăm de cîntăm cest tropari, glas 6:

Ascundzînd te născuș sup vîrtoapă, ce ceriul iarăș tine te propovedui, ca o gură pre steaoa nainte scoțînd, Mîntuitoriele; și vâlhovnici ț-au adusu-ț cu credință, carii să-nchina ție; cu carii miluiaște-ne.

Sith 1: Temeliile lui în munții svinț.

Și iaca, inoplemenicii⁵⁴⁰ și Tírul și nărodul ethiopilor.

Domnul povesti-va în scriptură năroadelor și boiarilor cestora ce să născură într-însă. *Slava.*

Fîrșitul tropariului. Ы́нѣнѣ тропариул деplin.

De-acii iarăș citeniile.

Din prorocia Isaiei citenie. Glava 11.

IV 28^v

Aceasta grăiaște Domnul: „Ieși-va toiaș din rădăcina lui Ieséi și floare din rădăcina lui să va sui. Și să va odihni pre însul duhul lui Dumnădzău, duh de-nțălepciune și de priceapere, duh de sfat și de vîrtute, duh de cunoaștere și de bună credință; duh de frica lui Dumnădzău va-mplea pre însul. Nu după slavă va giudeca, nice după grai va înfrunta, ce va giudeca întru dereptate a smeriților giudeț și va înfrunta cu dereptariul pre slăviții pămîntului. Și va bate pămîntul cu cuvîntul rostului său și cu duhul din budzele sale va ucide necurații. Și va hi cu dereptate încins pregiur / mijlocul său și cu dereptate înfășat coastele sale. Atunce împreună să va paște lupul cu cîrlanii și pardul împreună va odihni cu iedul și vițalul cu leul și cu taurul depreună să vor paște și-mpreună cuconii lor vor hi; și leul ca boul va mînca paie. Și cucon sugărel pre bortă de aspide și cel întărcat pre covrul puilor de aspide mîna îș va pune și nu-i vor putea face rău, nice vor să piardză nice pre unul în muntele cel svînt al mieu. Că s-au împlut tot pămîntul a cunoaștere pre Domnul, ca apa cea multă să-mpresure mările. Și va hi în dzua aceea rădăcina lui Ieséi și acela ce să scoală a hi mai mare pre păgîni și pre dînsul limbile nădejdiuiesc, și va hi odihneala lui cinste.”

Din prorocia Ieremieii citenie. Glava 3.

Acesta-i⁵⁴¹ Dumnădzăul nostru, nu să va meni altul spre dîns. Aflat-au toată calea de știință ș-au datu-o lui Iiácov, ficiorului său, și lui Izraíl, celui iubit de dînsul. După acestea, pre pămînt s-au ivit și cu oamenii împreună au petrecut. Aceasta-i partea poruncilor lui Dumnădzău și leagea ceaea ce iaste în veac. Toț carii o țin pre însă, li-i în viață, iară carii o părăsăsc pre însă vor muri. Întoarce-te, Iiárove, și te prinde de dînsă, aleargă pre zare în preajma luminii ei; nu da altuia slava ta și cealea ce-ț sînt de folos ție a limbă streină. Ferice de noi, de izrailteanii⁵⁴², că cealea ce plac lui Dumnădzău la noi știute sînt. //

IV 29^r

Din prorocia lui Daniil citenie. Glava 2.

Dzîsă Daniil lui Navohodonosór: „Tu, împărate, prăviiai, și ádecă o icoană mare. Și icoana aceea și obrazul ei înălțat sfînd denaintea

⁵⁴⁰ În text, scris *инотлемѣчій*, greșeală de tipar.

⁵⁴¹ În text, scris *йчѣстаа*, greșeală de tipar.

⁵⁴² În text, scris *издранилтаній*.

feății tale și visul ei – strașnic. Icoană a căriia-i era capul de aur curat, mînule și pieptul și brațele ei de argint; pînticele și stîngile de aramă, fluierele de her; picioarele, parte oarece de her și parte oarece de hîrb. Prăviiai, până cînd să tăie piatră de la munte fără mînă și lovi pre icoană la picioarele ceale de her și de hîrb și le sfărîmă de tot. Atuncea să sfărîmară deodată hîrbul, herul, arama, argintul și aurul și să feaceră ca pravul di-ntr-are de vară. Și le-au rădicatu-le mulțimea vîntului și loc nu s-au găsît lor; și piatra ceaea ce-au lovit pre icoană să feace în munte mare și împlu tot pămîntul. Acesta-ț iaste visul, și dezlegătura lui spune-vom înaintea împăratului. Va rădica Dumnădzăul ceriului împărăție carea în veaci nu să va strica, și-mpărăția lui nărodului altuia nu să va lăsa. Și va suptiia și va vîntura toate împărățiile și ea să va rădica⁵⁴³ în veaci, în ce chip vădzuș că din munte să tăie o piatră fără de mînă și zdronică pre hîrbul, pre herul, pre arama, pre argintul, pre aurul. Dumnădzăul mare arătă împăratului cealea ce să cade a fi dup-aceastea; și adevăratu-i visul și credzută-i dezlegătura lui.” /

IV 29^v *Tropari, glas 6.*

Răsîpiș, Hristoase din Ficioară, cugetatul soarele dreptății și steaoa te-au arătat, în vîrtoapă încăput, acel nenăscut; vâlhovnici îndereptaș la-nchinarea ta, cu carii te mărim, viață dătătoriu⁵⁴⁴, slava ție.

Stih. Domnul stătu împărat, în bună cuviință s-au îmbrăcat.

Rădicară păraole, Doamne, rădicară păraole glasurile lui.

Minunate-s nălțăturile mării, minunatu-i întru nalturi Domnul.

Slava. Fîrșitul tropariului. Ы́и́и́и́ tropariul tot.

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 4.*

Cucon să născu noă, fiu, și s-au dat noă, căruia începătura să feace pre umărul lui; și să cheamă numele lui A de mare sfat înger, Minunat săveatnic, Dumnădzău vîrtucios, Stăpînitoriu, Boiarin păcii, Tată fiitorului veac”. Că va aduce pace preste boiari, pace și sănătatea lor. Mare-i stăpîniia lui și păcii lui nu iaste obîrșie. Pre scaunul lui David și pre împărăția lui va șede să o tocască și să o sprijenească pre însă în giudeț și-n dereptate de pre-acmu și până în veac. Rîhna Domnului Dumnădzăului Savaoth face-le-va aceastea.

Din prorocia Isaiei citenie⁵⁴⁵. *Glava 7.*

IV 30^t Adaosă Dumnădzău a grăi cătră Aház dzîcînd: „Ceare-ț // ție sămn de la Domnul Dumnădzăul tău, într-adîncime și-n nălțime.” Și dzîsă

⁵⁴³ În text, scris *рѣдника*, greșeală de tipar.

⁵⁴⁴ În text, scris *дѣтѣрюле*, greșeală de tipar.

⁵⁴⁵ În text, scris *пороція, тѣніе*, greșeli de tipar.

Aház: „Nu voi ceare, nice voi ispiti pre Domnul.” Și dzîsă Isafia: „Ascultaț, dară, casa lui David! Au doară-i puțin vooă osteneală a da oamenilor? Și cum Domnului daț dodeială? Derept aceasta, va da Domnul sîngur vooă sămn. Iaca, ficioara în pîntece va lua și va naște fiu, și vor chema numele lui Emmanuîl. Unt și miiare va mînca; mainte până a nu cunoaște el sau a osăbi ceale vicleane, va aleage cel bun, derep ce că mainte până a nu cunoaște cuconul binele sau răul va lepăda răul, întru să aleagă cel bun.”

Glava 8: Și dzîsă Domnul cătră mine: „Ia-ț ție hîrtie novă mare și scrie într-însă cu scriptură de om: ascuțit prada să facă în jacuri, că au sosît amu. Și marturi să-m faci credincioș oameni, pre Úrie preutul și pre Zaharía, fiul lui Varáhie.” Și mă apropiiau cătră prorociță și-n pîntece luă și născu fiu. Și dzîsă⁵⁴⁶ mie Domnul: „Cheamă numele lui De sîrg pradă ascuțit jecuiaste, derep ce că mainte până a nu ști cuconul a chema tată sau mamă, lua-va putearea Damáscului și dobîndele Samariei în preajma împăratului Asírilor. Cu noi – Dumnădzău, să cunoașteț, limbi, și fiț învincte! Audzîț până-n obîrșeniile pămîntului, vîrtucioșii, învinctiți-vă, că dară iarăș de vă veț învîrtucioșea, și iarăș învinctiț veț fi! Și orice sfat veț sfătui, răsîpi-l-va Domnul, și cuvînt orice-aț grăi, nu va trăi întru voi, că-i cu noi Dumnădzău! /

IV 30^v

Și iase diaconul de dzîce *пáки*⁵⁴⁷ și popa răspunde *Ико свѣпъ еси бѣ нѣпъ*⁵⁴⁸ și cîntă aghios. Și prochimenul apostolului, *glas 1.*

Domnul dzîsă cătră mine: „Fiiul meu ești tu.”

Stih. Ceare de la mine și voi da ție limbile.

Cătră evrei poslaniia svîntului apostol Pavel citenie

Cu multe părț și în multe chipuri demult Dumnădzău deaca grăi părinților cu prorocii, mai apoi în dzîlele aceastea grăi noaă cu Fiiul, care-l pusă ocinători tuturor, prin carele și veacii feace. Carele și-i fiind strălucoare slăvii și șaruitoriu statului lui și purtînd pre toate cu cuvîntul puterii sale, prin sine curățiciune făcînd păcatelor, ședzu în direapta scaunului măririi întru nalturi, cu atîta camai bun fiind decît îngerii, cît camai osăbit decît dînșii au ocinat nume. Că cui au dzîs cîndva din îngerii: „Fiiul meu ești tu, eu astădz te născui”? Și iarăș: „Eu voi hi lui Tată, iară el îm va fi Fiiu”? Și cînd, iarăș, aduce pre cel întăi născut în lume, dzîce: „Să i să închine lui toț îngerii lui Dumnădzău.” Și, dară, cătră îngerii dzîce: „Cela ce face pre îngerii săi duhuri și slujitorii săi de foc pară.” Iară cătră Fiiu: „Scaunul tău, Dumnădzău, în veacul de veac! Toiag de dereptate – toiagul împărățîii

⁵⁴⁶ În text, scris *сѣк*, greșeală de tipar.

⁵⁴⁷ În limba slavonă în text: „Iarăși, din nou”.

⁵⁴⁸ În limba slavonă în text: „Căci sfînt ești, Dumnezeuul nostru”.

IV 31^r tale.” Iubit-ai dereptatea ș-ai urîț strîm- // bătatea; derept aceea, te unsă, Dumnădzăule, Dumnădzăul tău cu oloi de bucurie, mai presus decît părtașii tăi.” Și tu de-nceputuri, Doamne, pămîntul întemeiaș, și lucruri mînului tale sînt ceriurile! Iale vor peri, iară tu tot vei trăi; și toț ca haina să vor vechi și ca o îmbrăcăminte le vei învăli și să vor schimba! Iară tu tot acelaș ești și aii tăi nu vor lipsi. Dară cătră carele de îngeri au dzîs cîndva: „Ședz de na direapta mea pînă cînd voi pune pre pizmașii tăi podnojie picioarelor tale”? De-au nu toț sînt de slujbă duhuri în slujbă trimise, pentru ceia ce vor să ocineadze spăseniia? Drept aceasta, să cade camai cu multul noi să luăm aminte acestor audzite, să nu cîndva să ne scăpăm. Că de vreame acel prin îngeri grăit cuvînt fu adevérit și toată călcarea și neascultarea au luat direaptă simbrie, cum noi să scăpăm de-afîta mare negîndind spăsenie? Carea începătura luînd a să grăi prin Domnul, de la ceia ce-au audzît întru noi s-au întărit.

Aliluia. Glas 8.

Stih. Dzîsă Domnul Domnului mieu: „Ședz de-a direapta mea.”

Toiag de puteare va trimite ție Domnul.

Din pîntece de mainte de lucefăr te-am născut.

Evanghelie de la Lúca

IV 31^v În dzilele acealea, ieși poruncă de la Chésar Avgust să să scrie în toate lumea. / Aceasta scrisoare întăi să feace domnind în Siríia Chirichie. Și mergea toț de să scriia cineș la a sa cetate. Deci să sui și Iósif de la Galiléa, din cetatea Nazarét, în jidovime, la cetatea lui Davíd, carea să cheamă Vithléem, drep ceaea ce era el din casa și din moșiiia lui Davíd, să să scrie cu Mariiám, logodită șie femeaie, fiind grea. Și fu cînd era ei acoló, să-mplură dzilele să nască ea; și născu pre hiiul ei pre cel întăi născut și-n scutece l-au înfășat și l-au culcat în iasle, derep ce că nu le era lor loc de găzduit. Și păstorii era în satul într-acelaș priveghind și străjuind străjile nopții pregiur turma lor. Și ádecă îngerul Domnului astátu la dînș și slava Domnului au luminat pregiur dînș. Și să îmfricoșară cu frică mare. Și dzîsă lor îngerul: „Nu vă teamereț! Iată că vă binevestesc voă bucurie mare, carea va hi tuturor oamenilor. Că să născu voă astădz mîntuitoriu, carele iaste Hristos Domnul, în cetatea lui Davíd. Și aceasta-i voă sãmnul: afla-veț prunc în scutece înfășat culcat în iasle.” Și de pripă să feace cu îngerul mulțime de oaste cerească ce cînta pre Dumnădzău și dzîcea: „Slava întru cei de sus lui Dumnădzău și pre pămînt pace, întru oameni bună vreau.” Și fu deaca să dusără de la dînș în ceriu îngerii, iară oamenii, păstorii, dzîsără unii cătr-alalț: „Ian blemaț pînă la Vithléem și să

IV 32^r vedem cuvîntul acesta⁵⁴⁹ ce să feace, carele Domnul ne-au arătat noă.”
 Și mearseră păzînd. Și aflară pre Mariiam și pre Iósif și pruncul culcat
 în iasle. Și // deaca vădzură, spusă de cuvîntul ce li s-au dzîs lor, de
 cuvîntul acesta; și toț carii audzîră să minunară de aceale grăite de la
 păstori. Iară Mariiám toate le socotiia cuvintele aceastea, clădindu-le
 în inema ei. Și să-nturnară păstori slăvind și cîntînd pre Dumnădzău,
 pentru toate cealea ce audzîră și vădzură, precum s-au grăit cătră dînșii.
Și de-a rîndul Svînta Liturghie Marelui Vasilie.
*Priceasna: Eníte ton kyrion.*⁵⁵⁰

Dechevrie 27. Svîntul apostol și întăi mîcenic și arhidiacon Stéfan
Sara la vecernie. Prochimenul dzîlei și parimiile 3; caute-le la
noievrie 30, ceale doă dintăi, iară a treia să o cauț la dechevrie, în 5:
Direptul de va sosî.

Ghenuarie 1, la Obreazanie
Din Bitiia citenie. Glava 17.

IV 32^v Ivitu-s-au Domnul lui Avraam și dzîsă lui: „Eu sînt Dumnădzăul
 tău; slujeaște cu bună plăceare naintea mea și / fii fără prihană. Și voi
 pune testamentul meu între mijlocul meu și-ntre mijlocul tău
 și-nmulți-te-voi foarte și fi-vei tată a mulțime de limbi. Și nu să va
 chema numele tău Avram, ce fi-va numele tău Avraám, că tată a multe
 limbi pusu-te-am. Și creaste-te-voi foarte, foarte și pune-te-voi în
 limbi și împăraț din tine ieși-vor. Și pune-voi testamentul meu între
 mijlocul meu și-ntre mijlocul tău și-ntre mijlocul semînții tale, după
 tine, în rudeniile lor, în testamentul veacinic, și fi-voi lor Dumnădzău.”
 Și cădzu Avraám pre fața sa și să închină Domnului. Și dzîsă
 Dumnădzău cătră Avraám: „Tu, dară, testamentul meu vei păzi, tu și
 sāmînța ta după tine, în rudeniile lor. Și acesta-i testamentul carele îl
 vei păzi, între mijlocul meu și-ntre mijlocul sāmînței tale după tine, în
 rudeniile lor: rătredza-să-va voă tot bărbătăscul și veț rătredza pelița
 puțșoarei voastre și fi-va în sām de testament între mijloc de mine și
 de voi. Și cuconul de opt dzile să va rătredza voă, tot bărbătăscul în
 născările voastre. Și fătul parte bărbătească carele nu ș-a rătredza pelița
 puțșoarei lui în dzua în a opta, piiarde-să-va sufletul acela din
 rudeniia lui, căce testamentul meu au stricat.”

Din a Pildelor citenie. Glava 8, 22.

IV 33^r Domnul ziditu-m-au începătură căilor sale, în lucrurile sale; mainte
 de veac întemeiatu-m-au, // la începătură, mainte până pămîntul a nu-l
 face, până prăpăștile a nu le face, mainte până a nu veni izvoarăle

⁵⁴⁹ În text, scris *ἀέμα*, greșeală de tipar.

⁵⁵⁰ Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [= Lăudați-l pe Domnul].

apelor, mainte până a nu munți să-ntăriră și mainte de toț holmii mă naște. Domnul feace orașe și nelăcuite și hranițe lăcuite celor pre sup ceriu. Când gătiia ceriul, depreună eram cu dînsul, și când osăbiia al său scaun de vînturi, cînd vîrtucioase făcea ceale de sus neguri și cum vîrtoase punea izvoară celor sup ceriu; cînd punea mării tare pusoarea ei, și apele nu trec gura ei, și tari făcea urdzîturile pămîntului, eram lîngă dînsul de-aseamenea. Eu eram cu carea să bucura și în toate dzîle mă veseliam în fața lui, pre toată vreamea.

Din a Pildelor citenie. *Glava 10.*

Rostul dreptului picură înțelepciune.

Scrisă-i la noievrie 13.

Ghenuarie 6, la Bogoiavlenie

Văhod cu evanghelie. Prochimenul dzîlei и citenia по рѡдѡ⁵⁵¹. Cea dintăi iaste scrisă la Născut; a dooa-i aceasta:

De-a Ieșitului citenie. *Glava 14.*

IV 33^v

Dzîsă Domnul cătră Moisei: „Ce strigi cătră mine? Grăiaște cătră fiii lui Izraîl și să-ngiuge. Iară / tu rădică toiagul tău și-ntinde mîna ta preste mare și o rumpe și să între fiii lui Izraîl în mijlocul mării, pre uscat. Și, iaca, eu voi năspri inema lui Faraon și a slugilor lui și a eghipteanilor tuturor și vor întra după dînș. Și mă voi proslăvi în Faraon și în toată oastea lui și în cotigile lui și în caii lui. Și vor cunoaște toț eghipteanii că eu sînt Domnul, proslăvindu-mă în Faraon și în cotigi și în călăreții lui.” Îtinsu-ș-au, dară, Moisei mîna preste mare; și împinsă Domnul marea cu vînt de-amiadzădz năvarnic preste toată noaptea și feace marea sacă și să despică apa. Și întrară fiii lui Izraîl în mijlocul mării, preste uscat, și apa le era păreate de na dreapta și păreate de na stînga. Și alergară eghipteanii și-ntrară după dînșii, toț caii lui Faraon și cotigile de război și călărimea, în mijlocul mării. Îș întinsă, dară, Moisi mîna preste mare și tocmi apa de cătră dzuă la locul său; iară eghipteanii fugiia supt apă. Și scutură Domnul pre eghipteani în mijlocul mării. Și-ntorcîndu-să apa, vîrtejind au acoperit cotigele și călăreții și toată putearea lui Faraon ce întrasă după dînșii preste mare; n-au rămas de dînșii nice unul. Iară fiii lui Izraîl îmblară pre uscat pre mijlocul mării.

Din a Ieșitului citenie. *Glava 15.*

IV 34^t

Rădică Moisi pre fiii lui Izraîl de la Mare Roșie // și-i dusă în pustiia ce să cheamă Sur. Și îmblară trei dzîle prin pustie și nu afla apă cît nice să bea. Și veniră la merra și nu putea să bea apă din merra, că era amară; drept aceea, s-au numit numele locului aceluia Amărăciune.

⁵⁵¹ În limba slavonă în text: „rar; deosebit”.

Și holecia⁵⁵² nărodul asupra lui Moisi, dzicînd: „Ce vom bea?” Și strigă Moisi cătră Domnul. Și i-au arătat-i Domnul lemn; și l-au băgat-l într-apă și s-au îndulcit apa. Acoló îi pusă lui Dumnădzău dreptări și giudeațe și acoló pre însul îl ispitia și-i dzisă: „De vei cu audzul audzi glasul Domnului Dumnădzăului tău și ceale plăcute înaintea lui de vei face și-ț vei băga în urechi poruncile lui și vei feri toate dreptările lui, toată boala ceaea ce-am adus asupra eghipteanilor nu o voi aduce asupra ta; că eu sînt Domnul, cela ce te tămăduiesc pre tine.” Și veniră la Elím și era acoló doaăspreace fîntîni de ape și șeptedzăci de stebles de finic; și să tábărîră acoló pre lîngă ape. Rădicară-să, dară, de la Elím și veni tot săborul fiilor lui Izraíl la pustiia ce să cheamă Sim, carea iaste între Elim și între Sinái.

Tropar, glas 5.

Iviși-te în lume, cela ce-ai făcut lumea, ca să luminedzi pre cei la-ntunearec ce șed; om iubitoriule, slava ție. *Stih.*

Dumnădzăule, cruță-ne și ne blagosloveaște,

Ca să luminedz pre cei la-ntunearec ce șed. *Stih. /*

IV 34^v Întru să cunoaștem pre pămînt calea ta.

Ca să luminedz pre cei la-ntunearec⁵⁵³ ce șed.

Stih. Mărturisască-ți-să năroadele, Dumnădzău,

Ca să luminedz pre cei la-ntunearec ce șed. Om iubitoriule, slava ție.

Slava. Ы́иши те cea dintăi: Iviși-te.

De la Iisus a lui Naviin citenie. Glava 3.

Dzisă Domnul cătră Iisus: „În dzua aceasta, înceape-voi a te înălța denaintea tuturor fiilor lui Izraíl, ca să cunoască că precum am fost cu Moisi, așa voi hi cu tine. Și acmu, poruncește popilor și celora ce rădică chivotul legii, dzicîndu-le: «Deaca veț întra în partea apei Iordánului, să și staț în Iordán.»” Și deaca purceasără popii ce rădică chivotul legii în Iordán, și picioarele popilor celora ce rădică chivotul să-ntinsără în partea apei Iordánului. Iară Iordánul să împlea preste tot temeul său, ca în dzilele săceratului grînelor. Și să opriră apele cealea ce să pugorîia de sus într-o grămadă, stînd departe foarte de la Damín cetatea, până la partea lui Cariathiarím; iară ceaea ce să pugorîia s-au pugorît în Marea lui Aravá, până la Marea Slátinilor, până de tot ce-au lipsit. Și nărodul sta în preajma Erihónului. Și stătură popii ceia ce purta chivotul Legii Domnului, pre uscat în mijlocul Iordánului gata. Și toț fiii lui Izraíl trecură pre uscat, până ce firși tot nărodul trecînd // la pustie.

IV 35^t

⁵⁵² În text, scris *γυολχιλ*.

⁵⁵³ În text, scris *λαίτθινάρεκκ*, greșeală de tipar.

Din A-mpărățiilor a patra citenie. Glava 2.

Dzîsă Ilie cătră Eliséi: „Ședz, dară, acicea, că Domnul m-au mînat pînă la Iordán.” Și dzîsă Elisaé: „Viu Domnul și viu sufletul tău, de te-aș lăsa-te.” Și purceasără amîndoi. Și cindzăci de bărbat din fiii prorocilor veniră și stătură în preajmă de departe, iară ei amîndoi sta deasupra Iordánului. Și luă Ilie sarica sa și o învălătuci și lovi cu dînsa apele; și să curmă apa dincoace și dincoala și trecură amîndoi pre uscat. Și cînd fu deaca trecură, dzîsă Ilie cătră Elisaé: „Ceare ce-ț voi face, mainte pînă nu m-oi lua de la tine.” Și dzîsă Elisaé: „Să fie, dară, duhul ce iaste pre tine, îndoit pre mine.” Și dzîsă Ilie: „Ai năsprit cerșind; însă de mă vei vedea luîndu-mă de la tine, fi-ț-va ție așea, iară de nu mă vei vedea, nu-ț va hi.” Și cînd fu mîrgînd ei și vorovind, adecă un car de foc și cai de foc și despărțî între mijlocul amînduror; și să luă sus Ilie cu volbură ca în ceriu. Și Elisaé prăviia și el striga cătră ceriu: „Tată, tată! Tu ești carîta lui Izraîl și carîtașul lui!” Și nu l-au mai vădzut de-cîi. Și s-au apucat Elisaé de haina sa și o rupsă în doă și sprejeni sarîca lui Ilie Elisaé, ce-au cădzut deasupra lui. Și să în- / toarsă Elisaé și stătu la budza Iordánului și lovi apele și nu să despărțîră. Și dzîsă Elisaé: „Unde iaste Dumnădzăul lui Ilie, părintelui meu?” Și lovi Elisaé apele de-a doara și s-au despărțît apele și au trecut pre uscat.

IV 35^v**Din A-mpărățiilor a patra citenie. 5.**

Venit-au Neemán, boiarinul împăratului Asiriilor, cu carîtele sale și cu caii lui, și stătu la ușea lui Elisaé. Și trimisă Elisaé vestitoriu cătră dînsul, dzîcînd: „Pasă de te spală în Iordán de șapte ori; și s-a întoarce pelița ta la tine și te vei curățî.” Și să minie Neemán și să dusă și dzîsă: „Iată, eu dzîceam că va ieși la mine și va chema cu numele Domnului Dumnădzăului său și-ș va pune mîna sa pre pricăjiciune și o va strînge de pre trupul meu. Dară nu-i mai bun Arvaná și Farfá, páraole Damáscului, decît Iordánul și decît toate apele lui Izraîl? De-au n-aș merge să mă scald într-însele și să mă curățășc?” Și să-ntoarsă și să dusă cu mînie. Și să apropiară ficiorii lui de-i dzîsără: „Părinte, că de ț-are fi mare cuvînt grăit cătră tine prorocul, de au nu l-ai face? Ce precum ț-au dzîsă-ț, scaldă-te și te curățeaște.” Și s-au pugarît Neeman și s-au botedzat în Iordán de 7 ori, pre cuvîntul omului lui Dumnădzău; și s-au întors pelița lui pre dînsul ca de cucon mic și s-au curățît. //

IV 36^t*Tropar, glas 6.*

Păcătoșilor și vameșilor prin mulțimea milei tale ivitu-te-ai, Mîntuitoriu nostru; dară unde vrea avea lumina ta să lumineadze, fără numai celor la-ntunearec ce șed? Doamne, slava ție!

Stih. Domnul să împărățî, cu bunăcuviință s-au îmbrăcat.

Unde vrea avea lumina ta să lumineadze⁵⁵⁴.

Stih. Rădicară păraole, Doamne, rădicară păraole glasurile lor.

Unde vrea avea lumina ta.

Stih. Minunate-s nălțările mării, minunatu-i în nalturi Domnul.

Slava. *и́иѣк.* Păcătoșilor și vameșilor: *tot tropariul.*

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 7.*

Aceasta dzice Domnul: „Scăldați-vă și curaț face-veț. Lepădaț vicleșugurile de la sufletele voastre de denaintea ochilor miei. Părăsîți-vă de vicleșugurile voastre. Învățați-vă bine a face. Căutaț giudețul, izbăviț asupritul, giudecaț săracul, îndereptaț văduva. Veniț și să ne-ntrebăm, grăiaște Domnul. Și de vor hi păcatele voastre ca mohorițala, ca omătul voi albi, iară de vor hi ca roșala, ca noatena voiu albi. Și de veț vrea și de m-eț asculta, bunurile pămîntului veț mînca; iară de nu veț vrea și de nu m-eț asculta, sabiia va mînca-vă pre voi, că rostul Domnului le-au grăit acestea.”

De la Bitiia citenie. *Glava 32.*

IV 36^v

Rădicînd ochii Iiácov, vădzu oastea lui Dumnădzău tă- / bărită. Și-l tîmpinară pre îns îngerii lui Dumnădzău. Și dzîsă Iiácov deaca vădzu pre înșii: „Oastea lui Dumnădzău-i aceasta?” Și pusă numele locului aceluia Oaste. Și trimisă Iiácov soli naintea sa cătră Isáv, fratele său, în pămîntul lui Asír, în țara lui Edóm, și le deade poruncă dzîcînd: „Așea veț dzice Domnului meu, lui Isáv: «Așea grăiește sluga ta Iiácov: ‘Cu Laván am petrecut ș-am zăbăvit până pre-acmu. Și mi-am făcutu-mi oi și boi și asini și robi și roabe. Și am trimis să dau știre Domnului meu, lui Isáv, să găsască har sluga ta naintea ta.’»” Și vîrtăjiră solii cătră Iiácov, dzîcînd: „Mearsem la Isáv, fratele tău, și vine la tîmpinarea ta; și patru sute de bărbat – cu dînsul.” Și să temu Iiácov foarte, de să mira ce-a face. Și despărți gloata cea cu dînsul și boii și oile în doaă pîlcuri. Și dzîsă Iiácov: „De va veni Isáv la un pîlc și-l va tăia, fi-va pîlcul al doile de hălăduit.” Și dzîsă Iiácov: „Dumnădzăul părintelui meu, lui Avraám, și Dumnădzăul părintelui meu, lui Isaác, Doamne, ceta ce mi-ai⁵⁵⁵ dzîsu-mi: «Întoarce-te la pămîntul născutului tău și bine îț voi face», sosește-mi de toată direptatea și de toată adevărătatea carea o feceș slugii tale, că cu toiagul meu cu acesta am trecut Iordánul.”

Din a Ieșitului citenie. *Glava 2.*

⁵⁵⁴ În text sunt notate numai primele două silabe ale cuvântului, *сѣлѣми.*

⁵⁵⁵ În text, scris *миаѣ.*

IV 38^r pentru tine le feci toate acestea și // tu vârtejiș inema nărodului acestuie după tine.” Și cădzu foc din ceriu și mîncă jărtvele olocaftomatelor și despicăturile și apa de pre dînsele și apa cea din hăleșteu⁵⁵⁸, și pietrile și țarna linsă focul. Și cădzu tot nărodul pre fața lor și dzîsără: „Adevăratu-i Domnul, acelaș iaste Dumnădzău.”

Din A-mpărățiilor a patra citenie. *Glava 2.*

Dzîsără oamenii cetății Ierihónului cătră Eliseé: „Iaca, descălicătura cetății aceștia iaste bună, precum și tu, Doamne, vedz, și apele sînt reale și stearpe.” Și dzîsă Elisaé: „Luaț o cofă noă și băgaț într-însă sare.” Și o luă. Și ieși la ieșiturile apelor. Și lepădă acoló sarea și dzîsă: „Acestea dzîce Domnul: «Vindec apele acestea, n-a camai hi într-acoalea muritoriu, nice stirpită drep dînsele.»” Și să tămăduiră apele până în dzua aceasta, pre cuvîntul ce-au grăit Elisaé.

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 49.*

Acestea dzîce Domnul: „La vreamă priimită ascultatu-ț-am și la dzî de mîntuit agiutatu-ț-am. Și plăzmuitu-te-am și datu-te-am și pusu-te-am în legătură de pace cu limbile, întru să aședz pămîntul și să ocinedz ocină pustiei, grăind celor în legături: «Leșiț!» și celor la întunec: «Descoperiți-vă!» Întru toate căile paște-să-vor și în toate cărările – pășunea lor. N-or flămîndzî, nice or însăta; nice-i va lovi pripăcul, / nice soarele. Ce acela ce-i miluiaște mîngîia-i va pre înș și pre fîntîni de ape va purta pre înș. Și voi pune toț munții în cale și toate cărările de pășuni lor. Iaca, ceștia de departe veni-vor, ceștia de la miadzănoapte și de la mare, iară alții din pămîntul persilor. Veselească-să ceriurile și bucure-să pămîntul; arunce munții veselie și dealurile dereptate, că milui Dumnădzău nărodul său și pre smeriții nărodului mîngîiatu-i-au. Drept aceaea dzîsă, dară, Siónu: «Părăsîtu-m-au Domnul și Dumnădzău m-au uitatu-mă.» Au uita-va maica cuconul ei, sau să nu-i fie milă de cuconii pîntecelui ei? Iară de le va și acesteia uita femeaia, iară eu nu te voi uita-te,” dzîce Domnul totputearnicul.

De-aciia diacoste mici și cîntă aghios.

Prochimenul, glas 3.

Domnul, luminătoriul meu și mîntuitoriul meu, de cine să mă tem.

Stih. Domnul, scutitoriu vieții mele.

Apostol cătră Corintheani, zacealo 143: De iaste post până la giumătate, iară de nu este post, de la giumătate.

Aliluia. Glas 6.

Izbucnit-au inema mea cuvînt bun.

Stih. Ghizdav în frămseate decît fiii omenești.

⁵⁵⁸ În text, scris *χλεψιέξ*, greșeală de tipar.

Evangelhie. Lúca, zacealo 9.

Și de-a rîndul dumnădzăiască Liturghie marelui Vasilie.

Priceasna. Hvalite Ɱа. //

IV 39^r **Ghenuarie 17. Svîntului Antónie.**

Caută-le la decevrie, în 5.

Ghenuarie 18. *Caută-le la noievrie 13.*

Ghenuarie 20. *Caută-le la decevrie 5.*

Ghenuarie 25, Ɱтыъ Grigórie Bogoslov. *Caută-le la noievrie 13.*

Ghenuarie 30, Svinților Trisvetitlielor. *Caută-le la Nedelea Ɱтхъ*

Ɱць napoi, la decevrie Ɱредродѣствомъ Хрѣтовимъ.

Una de la Devteronomion, glava 10: Dzîsă Moisi cătră fiii lui Izraîl: „Iaca, a Domnului Dumnădzăului tău ceriul.”

Alta de la Devteronomion, glava 1: Dzîsă Moisi cătră fiii lui Izraîl: „Căutaț, iacă, vă dediu naintea voastră pămîntul, întraț de-l ocinaț.”

Iară a treia-i la octovrie în 26:

Din Întălepciunea lui Solomón citenie.

A direpților suflete în mîna lui Dumnădzău. /

IV 39^v **Făuvrar 2, la svînta Streatenie a Domnului năstru Iisus Hristos**

Văhod. Prochimenul dzîlei и citeniia tri.

Din a Ieșitului citenie. *Glava 12.⁵⁵⁹*

Grăi Domnul cătră Moisi în dzua aceea carea scoasă pre fiii lui Izraîl din pămîntul Eghipétului, dzîcînd: „Svințeaste-mi tot întăi născutul ce să naște întăi de deșchide zgău întru fiii lui Izraîl.” Și purceasă Moisi și strînsă tot nărodul și dzîsă: „Țîneț minte dzua aceasta în carea aț ieșit din pămîntul Eghipétului, din casă de șerbie, că cu mîna vîrtucioasă Domnul v-au scos pre voi de-acicea, și să ferit leagea aceasta. Și fi-va deaca va băga pre voi Domnul Dumnădzău în pămîntul hananeilor, în ce chip au giurat părinților voștri, și să desparț tot întăiul născut, ce deșchide zgău, ceia ce sînt feț Domnului. Și fi-va deaca te va întreba după aceastea hiiul tău grăind: «Ce iaste aceasta?»», și vei dzîce lui: «Că în mîna putearnică ne-au scos pre noi Domnul din pămîntul Eghipétului, din casa de șerbie. Dară cînd să năspri Faraon a ne slo- // bodzî pre noi, ucisă Domnul tot întăiul născut în pămîntul

IV 40^r

⁵⁵⁹ În Biblia sinodală actuală: 13, 1.

tămăduiesc pre înș.” Și dzîș: „Până cînd, Doamne?” Și dzîsă: „Până ce să vor pustii cetățile, ca să nu să lăcuiască, și case, ca să nu fie a oameni⁵⁶², și pămîntul să va părăși pustiu. Și după aceastea va lungi pre oamenii⁵⁶³ și⁵⁶⁴ să vor înmulți acei rămaș pre pămînt.”

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 19.*

Iaca, Domnul șeade pre nuoraș iușurel și va merge în Eghîpet. Și să vor scutura făcutele de mîni a Eghîptului de fața lui și inema lor să va micșora într-înșii. Și să va turbura duhul lor într-înșii și sfatul lor va răsîpi și va da pre Eghîptul în mînule de stăpîni. Că aceastea dzîce Domnul Domnitoriul, svîntul Savaoth: „Bea-vor eghipteanii apa de marginea mării, ⁵⁶⁵iară părăul va lipsi și va săca.” Aceastea dzîce Domnul: „Unde-ț sînt acmu înțelepții tăi? Vestescă ție și spuie ție ce-au sfătuit Domnul Savaoth Eghîptului! La dzua aceea, fi-vor eghipteanii ca muierile în frică și în cutremur de fața mînei Domnului Savaoth carea însuș va pune preste dînș. Și va fi altariu Domnului în țara eghipteanilor și stîlpul spre hotarul ei Domnului și va fi de sămn în veac Domnului Savaoth în țara Eghîptului. Că vor striga cătră Domnul și va trimite lor Domnul om carele va mîntui pre înșii. Și cunoscut va hi Domnul eghipteanilor și vor cunoaște eghi- / pteanii pre Domnul în dzua aceea și vor face jărtvă și dar și să vor ruga și vor da făgădele sale Domnului.

IV 41^v

Mart 9, la Svinții 40 de mîcinici. *Caută-le la octovrie în 26.*

Mart 25, Svînta Blagoveaștenie a presvintei Domnitoarei noastre Dumnădzău Născătoarei și pururea Ficioarei Máriei.

Cate-le la septevrie în 8.

Iară la liturghie, de-a hi dzî de post, să dzîc 4, din Triod doă și ceastea doă a praznicului.

De la Ishod citenie. *Glava 3.*

Întră Moisi în muntele lui Dumnădzău Horiv și i s-au arătat lui îngerul Domnului în pară de foc din tufă de rug. Și veade că tufa arde cu foc și tufa nu să pîrjoliia; și dzîsă Moisi: „Voi treace să văd videnia mare această, ce iaste de nu să arde tufa.” Iară deaca vădzu Domnul că să aprópie să vadză, l-au chematu-l din tufa de rug dzîcînd: „Moisi, Moisi!” Iară el dzîsă: „Ce iaste, Doamne?” Și // dzîsă: „Nu te apropiia acii. Dezleagă legătura de la picioarele tale, că locul în care tu stai

IV 42^r

⁵⁶² În text, scris *áwmení*, greșeală de tipar.

⁵⁶³ În text, scris *áwmenîñ*, greșeală de tipar.

⁵⁶⁴ În text se repetă conjuncția *și*.

⁵⁶⁵ În text apare, înaintea acestui cuvânt, secvența *na*, greșeală de tipar.

pămînt svînt iaste.” Și dzîsă lui: „Eu sînt Dumnădzăul tatălui tău, Dumnădzăul lui Avraám și Dumnădzăul lui Isaác și Dumnădzăul lui Iiácov.” Și-ș ascunsă Moisi fața sa, că să sîia a căuta naintea lui Dumnădzău. Și dzîsă Domnul cătră Moisi: „Vădzînd vădzuiu răul poporului meu în Eghípet și țîpătul lor l-am audzît de ceia ce-i mîná la lucru. Vădzut-am durearea lor și m-am pugorît ca să-i scoț pre înșii din țara aceea și să-i bag pre înșii în țară dulce și multă, în pămînt ce cură miare și lapte.”

Din a Pildelor citenie. *Glava 8.*

Domnul ziditu-m-au începătura căilor sale.

Scrisă-i la Obreazanie, ghenuar 1.

April 23, Svîntul mare mîcinic Gheorghie.

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 43. Caută-le la* МЕДЕЛА ВЪСКЪ
СТЪХЪ⁵⁶⁶.

Mai 8. *Caută-le la septevrie 26.*

IV 42^v

Mai 21, Pomenirea svinților slă- / viț de Dumnădzău stemiț și tocma ca apostolii mare⁵⁶⁷ **împăraț Constantin și Eléna**

Văhod și sveate tihii și prochimenul dzîlii. Și de s-a tîmpla la Văznesenie sau la Petideseatniță, întăi să pui pârimiile a praznicului, deci a svinților.

Din A-mpăraților a patra citenie. *Glava 8.*

Stātu Solomón denaintea feații oltariului Domnului, în fața a toată beseareca lui Izrail, și-ș tinsă mînule în ceriu și dzîsă: „Doamne, Dumnădzăul lui Izrail, nu iaste Dumnădzău ca tine în ceriu sus și pre pămînt gios! De vream că ceriul ceriului nu te vor cuprinde, cum casa aceasta carea am zidit numelui tău? Ce pentr-aceaea și vei căuta pre ruga mea, Doamne, Dumnădzăul lui Izrail, întru să audz rugii și făgadii cu carea șerbul tău să roagă naintea ta cătră tine astădz, întru să fie ochii tăi deșchiș la casa aceasta dzua și noaptea, carea dzîsăș: «Fi-va numele meu acolea, întru să audz rugării ce să roagă șerbul tău în locul acesta, dzua și noaptea.» Și vei audzî rugăciunile șerbului tău și a poporului tău, Izrail, cînd să roagă la locul acesta; și tu să audz la locul lăcașului tău în cer și să faci și milostiv să fii lor.”

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 61.*

IV 43^t

Bucureadze-să sufletul meu de Domnul, că mă îmbracă cu îmbrăcămînt de spăsenie și cu cămeașe de veselie // mă-nvăscu, ca unui mire în

⁵⁶⁶ În limba slavonă în text: „Duminica tuturor sfinților”.

⁵⁶⁷ În text, scris *μράε*, greșeală de tipar.

pusă cunună și ca mireasa mă-mpodobi cu podoabă. Și ca un pământ ce-ș creaste floarea sa și ca gradina ce-ș sămănăturile răsare, așa va răsări Domnul dreptate și bucurie denaintea tuturor limbilor. Pentru Sión nu voi tăcea și pentru Ierusalím nu voi părăsi, până când va ieși ca lumina dreptatea mea și mîntuînța mea ca făclia va arde. Și vor veadea limbile dreptatea ta și toț împărați pămîntului – slava ta; și te va chema cu numele tău cel nou carele Domnul ți-l va numi. Și vei hi cunună de bunătate în mînule Domnului și diadimă de-mpărăție în mîna Dumnădzăului tău. Și nu te vei camai chema părăsîta și pămîntul tău nu să va camai chema pustiu, că ție să va numi numele meu cel nou și țara ta – lăcuită. Că va binevoi Domnul întru tine și pămîntul tău împreună să va lăcui. Și ca cela ce împreună lăcuiaste giune cu ficioară, așa vor lăcui cuconii tăi cu tine. Și va hi, în ce chip să va veseli mirele de mireasă, așa să va veseli Domnul de tine.

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 60.*

IV 43^v

Lumineadză-te, lumineadză-te, Ierusalím, că-ț vine a ta lumină și slava Domnului pre tine au răsărit! Că iată că-ntunearec va împresura pămîntul și negură preste limbi, iară / preste tine să va ivi Domnul și slava lui pre tine să va vedea. Și vor purceade împăraț pre lumina ta și limbi pre strelucoarea răsăritului tău. Rădică împregiur ochii tăi și-ț vedz adunaț cuconii tăi. Vini-ț-vor toț fiii tăi de departe și fiicele tale pre brațe să vor rădica. Atunce vei vedea și te vei bucura și te vei teame și te vei buigui cu inema, că va muta întru tine bogația mării și păgînesc popor. Și-ț vor veni turme de cămile și te vor acoperi cămile de Madiám și de Ghefár; și toț de la Savvá ți vor veni aducîndu-ț aur și tămîie aduce-ț-vor și piatră scumpă și izbînda de la Domnul ți vor binevesti. Și toate oile de Chidár ți să vor strînge ție și berbeci de Naveóth ți vor veni ție. Și să vor rădica priimite pre oltariul tău și casa rugii mele proslăvi-să-va. Cine sînt, dară, ia caută-i, ca nuorii de zboară și ca porumbețele cu pușorii săi? Pre mine iaste Siónul, pre mine ostrovele așteptară și corabii de Tharsis întru-ntăiuri să-ț aduc cuconii tăi de departe, și argintul și aurul lor cu dînșii, pentru numele Domnului cel svînt și pentru ca Svîntul lui Izrail slăvit să fie. Și vor zidi ficiorii altor neamuri zidiurile tale și împărați limbilor vorbi-vor ție înainte; că prin urgie te bătui și prin mila mea te îndrăgiu. Și să vor deșchide porțile tale, Ierusalím, totdeauna dzua și noaptea și nu să vor închide, întru să bag la tine putearea limbilor și // împărați lor aduș. Că limbile și împărați carii nu vor sluji ție peri-vor și păgîinii de pusteciune pustii-să-vor. Și slava Livánului la tine va vini, cu chiparis și pevg și chedru depreună, să slăvăsc locul cel svînt al meu și locul picioarelor mele slăvi-l-voi. Și vor merge cătră tine înfricoșeaț ficiorii celor ce te smeriră și te mîniară și să vor

IV 44^r

IV 44^v închina la urmele picioarelor tale toț ceia ce te-au mîniat. Și te vei chema Cetatea Domnului, Siónul a Svîntului Izraíl, pentru ceaea ce te făcusă⁵⁶⁸ părăsită și urfă și nu era cine-ț agiuta. Și te voi pune bucurie veacinică, de veselie a rod de rod. Și vei suge laptele limbilor și bogăția împăraților vei mînca. Și vei cunoaște că eu sînt Domnul carele te mîntuiesc și te izbăvăsc, Dumnădzăul lui Izraíl. Și-n loc de aramă îț voi aduce aur și-n loc de her îț voi aduce argint și în loc de leamne îț voi aduce aramă și în loc de leamne – her. Și voi da boiarii tăi pre pace și episcopii tăi în dereptate și nu s-a camai audzi strîmbătate în pămîntul tău, nice sfărîmătură, nice becisnicie în hotarăle tale, ce să va chema Mîntuință zîdiurile tale și porțile tale – Podoabă. Și nu-ț va camai hi soarele în lumină de dzi, nice răsăritul lunii îț va lumina noaptea, ce-ț va fi Domnul lumină veacinică și Dumnădzău – slavă. Că nu va apune soarele ție și luna nu țî s-a știrbi, că-ț va hi Domnul lumină veacinică; și-ț vor treace dzîlele cealea de jalobă⁵⁶⁹ și poporeani ție – toț direpții și prin / vac vor ocina pămîntul, păzînd răsada lucrurilor mînelor lui în slavă. Cel puțin va hi cu miile și cel mai mic – în limbă mare; și eu, Domnul, pre vreamă îi voi strînge pre înș.

Iunie 12, Precuviosul părintele nostru Onúfrie Eghipteanul.
Caută-le la decevrie 5.

Iunie 24, la ро*дѣство⁵⁷⁰ svîntului slăvit proroc Predteci⁵⁷¹ și Botedzătoriu Ioan

După prochimen, citenia tri.

Din Bitiia citenie. Glava 17.

IV 45^t Dzîsă Domnul Dumnădzău lui Avraám: „Sára, femeaia ta, nu să va chema numele ei Sára, ce Sárra va fi numele ei. Și o voi blagoslovi pre însă și-ț voi da dintr-însa cucon și blagoslovi-l voi; și va fi în limbi și împăraț limbilor dintr-însul ieși-vor.” Și cădzu Avraám pre fața sa și dzîsă în gîndul său: „Dară celui de o sută de ai naște-să-va fiu? Și Sárra, de noădzăci de ai fiind, oare naște-va?” Și dzîsă Dumnădzău lui Avraám: „Așea iaste. Iaca, Sárra, femeaia ta, va naște ție fiu și vei chema numele lui Isaác. Și voi pune testamentul meu cătră dînsul în legătură veacinică.” Avraám, dară, și Sa- // rra era bătrîni, trecuț cu

⁵⁶⁸ În text, scris *фѣкѣсѣшець*, greșeală de tipar.

⁵⁶⁹ În text, accentuat: *jálobă*.

⁵⁷⁰ În limba slavonă: „Nașterea”.

⁵⁷¹ În text, scris *прѣдтечь*; altă lecțiune posibilă: *prediteci*, mai aproape de etimonul slavon (*прѣдтечь* ‘praecursor’, cf. F. Miklosich, *Lexikon*).

dzîlele. Și rîsă Sárra întru sine, dzîcînd: „Deaca nu mi-au fost până acmu, și domnu mieu iaste bătrîn.” Și dzîsă Domnul Dumnădzău lui Avraám: „Ce iaste de rîsă Sárra întru sine dzîcînd: «Oare de-adevărat voi naște? Și eu sînt îmbătrînită!» De au nu să poate la Dumnădzău tot cuvîntul?” Și Domnul Dumnădzău cercetă pre Sárra, precum au grăit. Și purcedzînd grea, născu lui Avraám fiu în bătrîneațe, precum i-au grăit lui Domnul Dumnădzău. Și l-au obrezuit a opta dzî, precum i-au poroncit Domnul Dumnădzău. Și Avraám era de o sută de ai cînd i s-au născut fiu-său Isaác. Și dzîsă Sárra: „Rîs îm feace Domnul Dumnădzău, că oricineș va audzî, bucura-mi-să-va.” Și dzîsă: „Cine va da știre lui Avraám că apleacă Sárra, c-am născut cucon la bătrîneațele mele?” Și cresc cuconul și să înțarcă. Și feace Avraám ospăț mare în carea dzî s-au înțarcat Isaác, fiu-său.

Din a Giudecilor citenie. *Glava 13.*

În dzîlele acealea, fu un om din neamul lui Dan, și numele lui – Manóe; și femeaia lui – stearpă și nu naștea. Și să arătă îngerul Domnului cătră femeaia și dzîsă cătră dînsa: „Iaca, tu ești stearpă; și în pîntece vei lua și vei naște fiu. Și acmu, fereaște să nu beai vin și băuturi ce îmbată și să nu mănînci de tot ce nu-i curat. Că, iaca, tu în pîntece vei lua și vei naște fiu, și fier să nu îmble pre capul lui; că nazireu svințit lui Dumnădzău va fi cuconul / din pîntece.” Și mearse femeaia de spusă bărbatului ei, dzîcînd: „Că omul lui Dumnădzău au venit cătră mine; și chipul lui – ca chipul de îngerul lui Dumnădzău, luminat foarte. Și-m dzîsă: «Iaca, în pîntece vei lua și vei naște fiu; și acmu să nu beai vin și rachiu și să nu mănînci tot ce nu-i curat, că nazireu lui Dumnădzău va fi cuconul dîn pîntece până la moartea sa.»” Și să rugă Manóe lui Dumnădzău și dzîsă: „Rogu-mă, Doamne, omul care trimisăș la noi să vie iarăș și să ne lumineadze ce vom face cuconului ca să să nască.” (Și ascultă Dumnădzău ruga lui Manóe.)⁵⁷² Și veni îngerul la Manóe și dzîsă: „De toate cîte am dzîs cătră femeaia ta ca să să ferească, cîte ies din vie să nu mănînce, și vin și rachiu să nu bea.” Și dzîsă Manóe cătră îngerul Domnului: „Cum ți-i numele? Ca deaca va veni cuvîntul tău, să te slăvim.” Și dzîsă îngerul Domnului: „A ce întrebi numele mieu? Că acela iaste minunat.” Și n-au adaos de-acii îngerul Domnului a să ivi la Manóe și la femeaia lui.

Din prorocia Isaiei citenie. *Glava 40.*

Aceastea grăiaște Domnul: „Mîngîiaț, mîngîiaț oamenii miei, dzîce Dumnădzău. Preuț, grăiț în inema Ierusalîmului, rugați-l, că s-au împlut smereniia lui. Că i s-au dezlegat ei greșala, c-au luat din mîna Domnului îndoite păcatele ei. Glasul strigătorului în pustie: «Gătiț calea Domnului, direapte faceț cărările Dumnădzăului nostru!» În

⁵⁷² Între paranteze în text.

IV 46^{r573} munte nalt te suie, cela ce bineveștești // Siónului, naltă cu vîrtute glasul tău, ce te binevestești Ierusalîmului; nălțaț, nu vă teamereț! Eu, Domnul Dumnădzău, eu voi audzî, Dumnădzăul lui Izraîl, și nu-i voi părăsi pre înșii; ce voi deșchide din munț părao și-n mijloc de cîmpi, izvoară. Face-voi pustiiia cu iazere și pămîntul cel însătat, cu adăpători. Veselească-să ceriul de sus și nuorii picureadze dereptate! Să răsaie pămîntul și să vlăstireadze milă, și dereptate să vestească depreună! Glas de veselie răspundeț, audzîtă să fie aceasta până la marginile pămîntului! Spuneț c-au izbăvit Domnul pre șerbul său Iiácov; și de vor însăta prin pustie, le va scoate apă din piatră. Veseleaște-te, stearpă, ceaea ce nu nășteai; rumpe și strigă, ceaea ce nu boliiai de prunc! Că multî is cuconii pustiei cu mai mare mulțime decît a ceia ce avea pre bărbatul.

Iunie 29, la Svinții slăviț și în tot lăudaț apostoli Pétr și Pável

Văhod, prochimenul dzîlei n citeniia tri.

Din Săbornica întăie poslanie a svîntului apostol Petr citenie

Fraților, blagoslovit Dumnădzău și Părintele Domnului nostru

IV 46^v Iisus Hristos, care după multul milei sale au / rănăscut pre noi spre nedeajde vie, prin învierea lui Iisus Hristos din morț, spre moștenie nestricăcioasă și neimată și neveștedzîtoare, ferită în ceriuri pentru noi, carii cu putearea lui Dumnădzău sîntem păzîț prin credință, în spăsănie gata să să descopere la vreamea de-apoi. Întru carea a vă bucura puținel acmu cu dulce iaste, căce v-aț mîhnit în mult fealiul de năpăști. Pentru ca lămuritura voastră a credinței, cu multul mai de cinste decît aurul cel spălat și prin foc lămurit, să să afle în laudă și slavă și cinste la descoperemîntul lui Iisus Hristos care, nevădzîndu-l, iubiț. În carele acmu neoglundind, dară credzînd, vă veselîț cu bucurie negrăită și proslăvită, dobîndindu-vă⁵⁷⁴ obîrșiiia credinții voastre, spăsănie sufletelor.

Din Săbornica întăie poslanie a svîntului apostol Petr citenie

Iubiților, încingînd șoldurile gîndului vostru, preveghind, cu-ntregul să nedejdiiuț⁵⁷⁵ spre aducătoriul voaă har⁵⁷⁶, la ivitura lui Iisus Hristos, ca nește cuconi ascultoii, neschimosîndu-vă cu ceale dintăi în neștiința voastră pofte. Ce precumu-i cela ce v-au chemat pre voi svînt, și voi svinț în toată petrecaniia să fiț, derep ce că scris iaste: „Svinț fiț, că și eu svînt sînt.” Și de vreame că Părinte chemaț pre cela ce nefățarat

IV 47^t giudecă după fiete a căruia lucru, în frică cel a nemernicii voa- // stre timp îl petreaceț, știind că nu cu putregăioase de argint sau de aur v-aț

⁵⁷³ În text scris 45, greșeală de numerotare.

⁵⁷⁴ În text, scris *ДИБЖАДИ ДСВЖ*, greșeală de tipar.

⁵⁷⁵ În text, scris *НЕЖАЮИЦІ*, greșeală de tipar.

⁵⁷⁶ În text, scris *ГХАРЬ*.

izbăvit din deșarta voastră de la moș dată petreacere, ce cu cinstit sîngele ca de mielușel fără prihană și fără întinare Hristos.

Din Săbornica întâie poslanie a svîntului apostol Petr citenie

Iubiților, rogu-vă, ca nește nemearnici și veniți, să vă depărtaț de trupeștile poște carile să oștesc asupra sufletului, petreacerea voastră avînd bună între păgîni, pentru ca în cealea ce vă clevetesc pre voi ca făcători de rău, din ceale bune fapturi oglindind, să laude pre Dumnădzău în dzua căutării. Plecați-vă, drept aceea, a toată omeneasca săzdanie, pentru Domnul; săvai a împărat, ca ce că-i mai de sus; săvai a ighemoni, ca ce că-s de dînsul trimiș, de răscumpărare amu făcătorilor de rău, iară de laudă celora ce fac bine. Că așa iaste voia lui Dumnădzău: bine făcînd, să ascultaț gura neștiinței a oameni neîntălept, ca nește slobodaș și nu ca ce-aț avea acoperemînt răutății slobodnicia; ce, ca nește slugi a lui Dumnădzău, pre toț să cinstiț, frăția să iubiț, de Dumnădzău să vă teameț, pre împăratul să cinstiț. Slugile, fiț ascultoi întru tot stăpînilor voștri, nu numai celor buni și miloș, ce și celor aspri. Că aceas- / ta-i harul, cînd neștine pentru știința lui Dumnădzău sufere de rabdă scîrbele, păfînd cu strîmbul. Că, dară, ce laudă-i dintr-aceaea cînd veț greși și viț răbda bătaie? Ce cînd veț face bine și păfînd veț răbda, aceasta-i har la Dumnădzău. Că ș-într-aceasta sînteț chemaț. Că și Hristos au păfîț pentru noi, noă lăsînd izvod ca să urmaț urmelor lui; carele păcat n-au făcut, nice s-au aflat înșelăciune în rostul lui. Carele, suduit, nu întorcea⁵⁷⁷ sudalma, păfînd, nu îngroziia, ce lăsa pre sama celuia ce giudecă cu dreptate. Careleș și greșealele noastre însuș le-au rădicat cu trupul său pre lemn, ca murind de cătră păcate, să viețuim dreptății. Celuia ce cu a lui vânătaï v-aț tămăduit; că eraț ca oile rătăciț, dară v-aț întors acmu la păstoriul și socotitoriul sufletelor voastre.

Iulie 20, Svîntul proroc Ilie

Văhod și prochimenu dzilei.

Din A-păraților a treia citenie. Glava 17.

Fu cuvîntul Domnului cătră Ilie prorocul și dzîsă cătră Aháv: „Viu Domnul Dumnădzăul puterilor, Dumnădzăul lui Izraíl, căruia lui dvoredz denaintea lui astădz, // de va hi într-aii aceștia roaă și ploaie, fără numai prin rostul mieu.” Și fu graiul Domnului cătră Ilie, dzicînd: „Pasă de-acicea spre răsărituri și te ascunde la părăul Horáth, ce-i în fața Iordánului. Și va hi, din părău de vei bea apă și corbilor oi porunci să te hrănească⁵⁷⁸ acoló.” Și purceasă și feace Ilie pre cuvîntul

⁵⁷⁷ În text, scris *†*τοῦρχα*, greșeală de tipar.

⁵⁷⁸ În text, scris *γυρῆνιάσκκ*.

Domnului, și ședzu la părău Horáth, la fața Iordánului. Și corbii aducea lui pîini dimineața și carne înde sara și din părău bea apă. Și cînd fu după dzile și săcă părăul și nu fu ploaie pre pămînt.⁵⁷⁹ (Și fu graiul Domnului cătră Ilie, dzîcînd: „Scoală de pasă la Arétha Sidónului și vei șede acolo. Și, iacă, voi porunci unii muier văduve să te hrănească.” Și să sculă de mearsă la Arétha, la poarta cetății, și ádecă acolo o muier văduvă culegea lemnușeale. Și strigă Ilie după dînsă și dzîsă ei: „Adă-mi puține apă într-un vâscior și voi bea”. Și purceasă să-i aducă. Și strigă Ilie după dînsă și dzîsă: „Ia-mi, dară, și o bucătea de pîine de-m adă în mîna ta și ca să mănînc”. Și dzîsă femeia: „Viu Domnul Dumnădzăul tău că de iaste la mine pîine de supt spudză, ce numai cîtu-i un pumn de fânină în puțină și puținel undelemn în urcior. Și iacă-m culegu doaă lemnușeale și voiu merge de-m voiu face mie și cuconilor miei și vom mînce și vom muri.” Și dzîsă Ilie cătră dînsă: „Cuteadză de întră și fă pre graiul tău. Dară să-mi faci mie de-acolea adzîmioară mică întăi și să-mi scoț să-mi aduci; iară / ție și cuconilor tăi vei face mai apoi. Că aceastea dzice Domnul Dumnădzăul lui Izraîl: «Vadra cu fânina n-a mai scădea și urciorul cu undelemnul nu să va mai împuțina, până la dzî ce va da Domnul Dumnădzău ploaie pre fața a tot pămîntul.»” Și purceasă femeia și feace după graiul lui Ilie. Și-i deade lui și mîncă el și ea și cuconii ei. Și din dzua aceea, vadra cu fânina n-au mai scădzut și urciorul cu undelemnul nu s-au mai împuținat, după cuvîntul Domnului ce-au grăit cu mîna lui Ilie. Și fu după graiurile aceastea, și să războli fiul femeii, stăpîinii casii; și era boala lui mare foarte, până cînd nu rămasă într-îns suflet. Și dzîsă femeia cătră Ilie: „Ce-i mie și ție, omule a lui Dumnădzău? Ai întrat la mine a pomenirea păcatele mele și a umorîrea pre fiul meu.” Și dzîsă Ilie cătră dînsa: „Dă-mi pre fiul tău.” Și luă pre îns din brațele ei și-l dusă în cerdac unde el ședeá acolo și-l culcă în patul lui. Și strigă Ilie și dzîsă: „Vai mie, Doamne, martorule văduvei cu carea eu trăiesc cu dînsa, și o supărăș de-i umorîș pre fiul ei!” Și suflă pre cucon de trei ori și chemă pre Domnul și dzîsă: „Doamne, Dumnădzăul meu, întoarcă-să, dară, sufletul cuconului acestuia într-însul!” Și să feace așa. Și strigă pre cuconul. Și audzî Domnul în glasul lui Ilie și să întoarsă sufletul cuconului la nontrurile lui și învisă. Și luă Ilie pre cucon și-l pugorî de la cerdac în casă și-l deade maică-sa. Și dzîsă Ilie: „Vedz că-i viu fiul tău.” // „⁵⁸⁰[Cu]noscuu că tu omul ești a lui Dumnădzău și graiul Domnului în rostul tău adevărat.”)

IV 48^vIV 49^r

⁵⁷⁹ În text, paranteza este precedată de o cruce.

⁵⁸⁰ Lipsește un pasaj din text, probabil dintr-o eroare a tipografului.

Din A-mpărățiilor a treia citenie. Glava 18.

(⁵⁸¹Și fu după dzile multe și graiul Domnului fu cătră Ilie în anul cel al treia, dzîcînd: „Du-te și te arată lui Aháv, și voi da ploaie pre fața pămîntului.” Și purceasă Ilie să să arate lui Aháv. Și era foamete tare în Samáriia. Și chemă Aháv pre Avdiu, pre ispravnicul casii; și Avdiu era temîndu-să de Domnul foarte. Și era cînd ucidea Iezavéla pre prorocii Domnului și luă Avdiu o sută de bărbat proroci de i-au ascuns cîte cindzăci în doă peșteri și-i hrăniia pre înșii cu pîne și cu apă. Și dzîsă Aháv cătră Avdiu: „Vino să cutrierăm prin țară și pre la izvoarele apelor și pre la toate păraole, doară vom găsi iarbă și ne vom cruța caii și mîșcoii⁵⁸² și să nu pîiaie din dobitoace.” Și-ș împărțîră calea ca să o petreacă printr-însă. Aháv purceasă pre o cale însuș și Avdiu au purces pre altă cale sîngur. Și era Avdiu în drum și veni Ilie în timpinarea lui. Și Avdiu să sîi de cădzu cu fața la pămînt și dzîsă: „Tu ești însuș, domnul meu, Ilie?” Și dzîsă Ilie cătră Avdiu: „Eu sînt. Purceade de spune Domnului tău: «Iaca Ilie.»” Și dzîsă Avdiu: „Ce-am greșit de dai pre șerbul tău pre mînule / lui Ahav, să mă umoară? Viu Domnul Dumnădzăul tău de iaste limbă sau împărăție⁵⁸³ să nu hie trimis Domnul meu să te cearce. Ș-am dzîs: «Nu iaste»; și-au pătruns împărăția și orașele ei și nu te-au aflat. Și acmu tu dzîci: «Purceade de spune Domnului tău: «Iaca Ilie.» Și va hi, cum eu voi merge de la tine, și duhul Domnului te va lua într-alt pămînt carele eu nu știu; și deaca voi intra de voi spune lui Aháv, și nu te va găsi și mă va ucide. Și iacă șerbul tău iaste temîndu-să de Dumnădzău din tinerețea sa. Dară nu ți s-au spusu-ț domnului meu în ce chip feciu cînd ucidea Ezavéla pre prorocii Domnului? Și am luat din prorocii Domnului o sută de bărbat de i-am ascuns în peșteri, cîte cindzăci, și i-am hrănit-i cu pîne și cu apă. Și acmu tu îmi dzîci: «Du-te de spune domnului tău: ‘Iaca Ilie’», și mă va ucide.” Și dzîsă Ilie: „Viu Domnul puterilor căruia dvoresc naintea lui, că astădz mă voi arăta lui.” Și purceasă Avdiu în timpinarea lui Aháv și-i spusă lui. Și alergă Aháv în timpinare lui Ilie. Și fu, cum vădzu Aháv pre Ilie, dzîsă cătră dînsul: „Tu ești acela ce surupi pre Izraîl?” Și dzîsă Ilie: „Nu surup eu pre Izraîl, ce tu și casa tatălui tău, cînd lăsat voi pre Domnul Dumnădzăul vostru și v-aș dus după Vaalim. Și acmu trimite de strînge la mine pre tot Izraîlul, la muntele lui Carmil, și pre prorocii lui Vaal și cei cindzeci⁵⁸⁴ a rușinei și prorocii pădurilor, carii mîncă

⁵⁸¹ Paranteză în text.

⁵⁸² În text, scris *мъшко*.

⁵⁸³ În text, scris *имперіе*, greșeală de tipar.

⁵⁸⁴ În text, scris *чидзечи*, greșeală de tipar.

- IV 50^r masa Ezavélii.” Și trimisă Aháv în tot Iz- // railul și strînsă și pre tot prorocii la muntele lui Carmíl. Și dzîsă lor Ilie: „Până cînd voi veț șchiopăta într-îmbe subgenunchile voastre? De iaste Domnul Dumnădzăul, purceadeț după dînsul; iară de iaste Vaál acela, păsaț după dînsul.” Și dzîsă Ilie cătră nărod: „Eu am rămas proroc Domnului sînguratec, și prorocii pădurii foarte-s mult.” Și dzîsă Ilie: „Să ni să dea, dară, noaă doi boi și să-ș aleagă ei șie pre unul; și să și-l demice și să-l puie pre leamne, și foc să nu puie. Și eu voiu face pre boul celalalt, și foc nu voiu pune. Și strigaț cu numele dumnădzăului vostru, și eu voiu chema în numele Domnului Dumnădzăului mieu; și fi-va, dumnădzăul cela carele va audzî cu foc, acesta-i Dumnădzău.” Și răspunsă tot nărodul și dzîsă: „Bunu-i graiul ce grăiș astădz.” Și dzîsă Ilie prorocilor rușinii: „Aleageți-vă șie pre vițelul pre unul și faceț voi întăi, că sinteț mult voi, și chemaț în numele dumnădzăului vostru, și foc nu punereț.” Și luară vițălu și feaceră așea; și chemară cu numele lui Vaál de dimineață până amiadzădz și dzîsără: „Audzî-ne, Vaále, audzî-ne!” Și nu era glas, și nu era audzîre, și alerga pregiur jărtăvnic ce făcusă. Și fu amiadzădz; și batgiocori pre înș Ilie Thezviteanul și le dzîsă: „Strigaț cu glas mare, că are voroavă, sau îș trebuiaște, sau doară doarme, și să să deșteapte!” Și-l chema cu glas mare și să croia pre obiceaiul lor cu cuțite și cu croiale până în vărsatul sîngelui pre dînșii. Și pro- / rociia până cînd trecu după amiadzădz; și cînd fu la⁵⁸⁵ vreama să să suie jărtva, și nu era glas. Și grăi Ilie Thezviteanul cătră prorocii spurcărilor dzîcînd: „Dați-vă în laturi de-acmu, și eu voiu face jirtva mea cea cu totul de ars.” Și să deaderă în laturi. Și dzîsă Ilie cătră nărod: „Apropiiăți-vă cătră mine!” Și să apropiară tot nărodul cătră dînsul. Și luă Ilie doaăspreace pietri, pre numărul a doaăspreace neamuri a lui Izraíl, cum au grăit Domnul cătră dîns dzîcînd: „Izraíl fi-va numele tău!” Și zidi pietrile în numele Domnului și vindecă altariul Domnului cel săpat și feace hălășteu să încapă doaă măsuri de sămînță pregiur altariu. Și clădi leamnele pre altariu ce feace și demică jirtva cea de ars cu-ntregul și o pusă pre despicăturile ceale de leamne. Și dzîsă Ilie: „Aduceți-mi patru veadre de apă și le turnaț preste jărtvă și preste leamne!” Și feaceră așea. Și dzîsă: „Îndoii!” Și îndoira. Și dzîsă: „Întreii!” Și întreira. Și mergea apa împregiurul altariului și hălășteul să-mplu de apă. Și strigă Ilie cătră ceriu și dzîsă: „Doamne, Dumnădzăul lui Avraám și Isaác și Iiácov, audzî-mă astădz pentru foc și astădz să cunoască tot nărodul acesta că tu ești sîngur Domnul Dumnădzăul lui Izraíl și eu – șerbul tău și pentru tine feciu toate lucrurile acestea! Audzî-mă, Doamne,
- IV 50^v

⁵⁸⁵ În text se repetă cuvântul *la*, greșeală de tipar.

- IV 51^{r586} audzî-mă pentru foc și să cunoască nărodul acesta că tu ești Domnul Dumnădzăul lui Izraîl și tu ai vârtejit inema nărodului // acestuia după tine.” Și cădzu foc de la Domnul din ceriu și mîncă olócavsta jărtvă și leamnele și apa cea din hălășteu și pietrile și țărna au lins focul. Și cădzu tot nărodul gios pre fața lor și dzîsără: „Adevărat Domnul iaste sîngur Dumnădzău.” Și dzîsă Ilie cătră nărod: „Prindeți-mi pre prorocii lui Vaál, nime să nu scape de dînșii.” Și-i prinsără pre înș. Și i-au pugorîtu-i Ilie la părăul lui Chirson și i-au giungheatu-i pre înș acoló. Și dzîsă Ilie cătră Aháv: „Sui de mănîncă și bea, că vine glas de picioare de ploaie.” Și să sui Aháv să mănînce și să bea. Și Ilie să sui în Carmíl și să plecă la pămînt și pusă obrazul său între genunchile sale și dzîsă slugii sale: „Sui-te de caută în calea mării.” Și să sui de oglindi ficiorul și dzîsă: „Nu iaste necăiurea.” Și dzîsă Ilie: „Și tu te întoarce de șapte ori.” Și să întoarsă ficiorul de șapte ori. Și cînd fu n-a șaptea, adecă o neguriță mititea cîtu-i o urmă bărbătească suind apă din mare. Și dzîsă: „Sui de dzî lui Aháv: «Înhamă carul tău și să te cubori să nu te apuce ploaia.” Și cînd fu până cicea și până ciia, și ceriul să întunecă de nuori și de vînt și să feace ploaie mare. Și plîngea și mergea Aháv până la Izraîl. Și mîna Domnului fu pre Ilie și-ș strînsă cu brîul pîntecele său, și alerga naintea lui Aháv până la Izraîl. *Glava 19.* Și spusă Aháv Ezavélii, muierii sale, toate cîte feace Ilie și cum ucisă prorocii în sabie. Și trimisă Ezavél de-i dzîsă: „Tu / ești Ilie, și eu – Ezavéla. Aceastea să-m facă mie dumnădzăii și aceastea să-m adaogă, că într-aceasta vreamă voiu pune sufletul tău ca unuia de-aceia.” Și să temu Ilie și să sculă și să dusă pentru capul său. Și veni la Virsaveé, în pămîntul Iúdii, și lăsă ficiorul său acoló, și el să dusă la pustie, cale de o dzî, și veni de ședzu supt brădet și-ș cerea sufletului său să moară. Și dzîsă: „Agiunge-mi acmu, ia-mi, dară, sufletul meu de la mine, Doamne, că nu sînt mai bun eu decît tată-mieu.” Și adormi de somnă acoló, supt pom. Și ádecă oarecine s-au atins de dînsul și dzîsă lui: „Scoală de mănîncă și bea.” Și căută Ilie, și ádecă la căpăftiul său adzîmă de alac și urcior cu apă. Și să sculă de mîncă și bău și să-ntoarsă de adormi. Și să-ntoarsă îngerul Domnului a doară și să atinsă de dînsul și-i dzîsă lui: „Scoală de mănîncă și bea, că departe de tine calea.” Și să sculă și bău și mearsă în vîrtutea mîncării aceia 40 de dzîle și 40 de nopt, (⁵⁸⁷ până la muntele lui Dumnădzău Horív. Și-ntră acoló în peșteră și masă acoló. Și ádecă graiul Domnului cătră dînsul și-i dzîsă: „Ce cauț pre cicea, Ilie?” Și dzîsă Ilie: „Jeluind am jeluit Domnului totputearnicului, că te
- IV 51^v

⁵⁸⁶ În text, scris *ka*, greșeală de tipar.

⁵⁸⁷ Paranteză și majusculă în text; înaintea parantezei apare un ornament floral.

IV 52^r

părăsîră fiii lui Izraîl. Altarele tale le răsîpiră și prorocii tăi umorîră în sabie. Ș-am rămas eu sînguratec și-m cearcă sufletul meu să mi-l ia.” Și dzîsă: „Vei ieși mîne și vei sta înaintea Domnului în munte. Iacă, va trece Domnul. Și ádecă vî- // nt mare și putearnic topind munții și sfărîmînd pietrile denaintea Domnului în munte; nu-i în vînt Domnul; și după vînt – vivor, și nu-i în vivor Domnul; și după vivor – foc, și nu-i în foc Domnul. Și după foc – glas de vintecel supțîre, și aci-i Domnul.” Și cînd fu deaca audzi Ilie, acoperi obrazul său cu sarea sa și mearsă de stătu supt peșteră. Și ádecă cătră dînsul glas și dzîsă: „Ce tu acicea, Ilie?” Și dzîsă Ilie: „Jeluid am jeluit pre Domnul totputearnicul, că părăsîră legămîntul tău fiii lui Izraîl. Oltarele tale răsîpiră și prorocii tăi ucisără cu sabiia; și rămaș eu sîngurățal și cearcă sufletul meu să mi-l ia.” Și dzîsă Domnul cătră dînsul: „Pasă de te-ntoarce în calea ta. Și vei merge în drumul pustiei Damáscului și vei pomázui pre Azaîl împărat Sirîii și pre Iiú, fiiul lui Namesí, vei pomázui împărat preste Izraîl, și pre Elisaé, fiiul lui Safát de la Velmaulá, vei pomázui în proroc pentru tine.”

De A-mpărățîilor a patra citenie. *Glava 2.*

Dzîsă Ilie cătră Elisaé. *Scrisă-i ghenarie 6, list 25.*

Avgust 6, la Svînta Preobrejenie

Sara la vecernie. Prochimenul dzîlei n citenia tri.

De la Ishod citenie. *Glava 24. /*

IV 52^v

Dzîsă Domnul cătră Moiséi: „Sui-te cătră mine în munte și stăi acicea. Și da-ț-voi leaspedzîle ceale de piatră, leagea și poruncile carile am scris, să le înlegiuiești lor.” Și să sculă Moiséi și Iisús, ce-i dvorîia lui, și să suiră în muntele lui Dumnădzău. Și bătrînilor dzîsără: „Mîlcomiț acii până ne vom întoarce cătră voi. Și ia, Aáron și Or cu voi; să nescui s-a fîmpla giudeț, margă la dînșii.” Și să sui Moiséi în munte și acoperi nuor muntele. Și s-au pugorît slava lui Dumnădzău pre muntele Sináiuului și l-au acoperit 6 dzîle. Și chemă Domnul pre Moiséi a șeaptea dzî din mijlocul nuorului; iară videnîia slăvii Domnului – ca focul ardînd pre vîrvul muntelui, în preajma fiilor lui Izraîl. Și întră Moiséi în mijlocul nuorului și să sui pre munte; și era acoló pre munte 40 de dzîle și 40 de nopt.

Ⲅ ⲏⲕⲥⲁⲁ⁵⁸⁸ citenie. *Glava 34*⁵⁸⁹.

Într-acealea dzîle, grăi Domnul cătră Moiséi față cătră față, ca neștine cînd grăiaște cătră al său priiatin, și să trimitea la săbor. Iară sluga Isus, fiiul lui Naví, tînăr, nu ieșîia din cort. Și dzîsă Moiséi cătră

⁵⁸⁸ În limba slavonă: „Din Ieșirea”.

⁵⁸⁹ În Biblia sinodală actuală: 33, 11.

IV 53^r

Domnul: „Iată, tu îm dzîci: «Scoate oamenii aceștia!» Și tu nu-mi arătaș pre carele vei trimite cu mine, ce tu mi-ai dzîsu-mi: «Știu-te mai presus decît pre toș și dar ai de la mine». Deci // de-am aflat dar denaintea ta, arată-mi-te însuș di-nșăles să te vădz, ca deac-am aflat dar denaintea ta, și ca să cunosc că-i poporul tău neamul acesta.” Și dzîsă: „Însumi nainte îș voi merge și te voi odihni-te.” Și dzîsă cătră Svinția sa: „Că de nu vei tu-mpreună mergea⁵⁹⁰ cu noi, nu mă scoate de-acia. Dară cum s-a ști adevăr c-am aflat dar la tine eu și poporul tău? Ce de vei merge Svinția ta cu noi, și mă voi proslăvi eu și poporul tău decît toș păgînii, limbile ce-s pre pămînt.” Și dzîsă Domnul cătră Moiséi: „Și acesta cuvînt ce dzîsăș țî-l voi face, că aflaș dar denaintea mea și te știu mai presus decît pre toș.” Și dzîsă: „Arată-mi slava ta.” Și dzîsă Svinția sa: „Eu voi trece mainte de tine cu slava mea și vei chema cu numele meu pre Domnul nainte-ș. Și voi milui pre cine miluiesc și voi cruța pre cine cruț.” Și dzîsă: „Ni-i putea vedea fața mea, că nu poate vedea omul fața mea și să fie viu. Iaca locul la mine și vei sta pre piatră; și deaca va trece slava mea, și te voi pune în gaura pietrii și voi coperi cu mîna mea preste tine până voi trece; și-m voi lua mîna, și atunce vei vedea napoiurile meale, iară fața mea nu țî s-a arăta.” Și să mîneacă Moiséi de demineață și ieși la muntele Sináiuului, cum i-au dzîsu-i Domnul⁵⁹¹. Și să pugorî Domnul în nuor și stătu nainte-i acii Moiséi și chemă cu numele Domnului și veni Domnul naintea feații lui. Și chemă Domnul Dumnădzăul înduratul și milostivul, îndelung / răbdătoriu și mult milostiv și adevérit. Și grăbi Moiséi de să plecă la pămînt și să-nchină Domnului.

IV 53^v

Din A-mpărățiilor a treia citenie. *Glava 19.*

În dzîlele acealea, veni Ilie în Bersabeé, carea iaste pămîntul Iúdii, și-ș lăsă ficiorul acii. Și el mearsă în pustie cale de o dzî și veni de ședzu supt brădet și cerșu să-ș dea sufletul. Și dzîsă: „Agiunge-mi acmu, ia-mi, dară, sufletul de la mine, Doamne, că nu sînt eu mai bun decît tată-mieu.” Și să culcă de adormi acolô supt molidvu. Și ádecă oarecine s-au atins de dînsul și-i dzîsă: „Scoală de mănîncă și bea.” Și să-mpregiur căută Ilie; și ádecă la căpătiul lui – adzîmă de alac și cană cu apă. Și să sculă de mîncă și bău și să-ntoarsă de adormi. Și să-ntoarsă îngerul Domnului de-a daora de l-a deșteptat și i-au dzîsu-i: „Scoală de mănîncă și bea, că-i departe de tine calea.” Și să sculă de mîncă și bău și mearsă în tăriia mîncării aceia 40 de dzîle și 40 de noș la muntele lui Dumnădzău Horív. Și întră în peșteră și să sălășlui într-însă. Și ádecă graiul Domnului cătră dînsul și-i dzîsă: „Ce cauș

⁵⁹⁰ În text, scris *мѣртва*, probabil greșeală de tipar.

⁵⁹¹ În text, scris *дѣлѣнѣль*, greșeală de tipar.

IV 54^r pre cicea, Ilie?” Și dzîsă Ilie: „Rîhnind rîhnit-am Domnului atotputearnicului, că te părăsîră fiii lui Izraîl; oltarele tale le săpară și prorocii tău ucisără în sabie. Ș-am rămas eu sîngur și caută sufletul meu să-l ia.” Și dzîsă Domnul: „Vei ieși mîne și vei sta // denaintea⁵⁹² feații Domnului în munte. Iacă, va trece Domnul. Și ádecă duh mare și tare topind munți și sfărîmînd pietrile naintea⁵⁹³ Domnului; nu-i în vînt Domnul. Și după vînt – cutremur; nu-i în cutremur Domnul. Și după cutremur – foc; nu-i în foc Domnul⁵⁹⁴. Și după foc – glas de liniște supfîre, și aci-i Domnul.” Și cînd fu deaca audzi Ilie, acoperi fața sa cu sareca sa și ieși de stătu la gura peșterii. Și-i dzîsă Dumnădzău: „Pasă de te-ntoarce în calea ta; și vei merge în calea pustiei Damáscului și vei pomázui pre Eliséi, fiul lui Safát, în locul tău proroc.”

August 15 Надспѣние прѣтѣа влчѣца нашеа вѣж ипрѣно дѣи маріа⁵⁹⁵.

Prochimenul dzîlei и citenia tri.

☩ Bitiia citenie. *Glava 28.*

IV 54^v Ieși Iiácov de la Puțul Giurămîntului și mearse în Hărăn. Și află loc de dormi acolo, că apusease soarele. Și luă din pietrile locului aceluia de-ș pusă căpătîi, și dormi într-acela loc și vis vădzu. Și ádecă scara rădzîmată în pămînt, a căriia vîrvul agiungea până în ceriu; și îngerii lui Dumnădzău suia și pogorîia pre / însă și Domnul să rădzîma pre dînsă. Și dzîsă: „Eu, Dumnădzău lui Avraám, părintelui tău, și Dumnădzău lui Isaác; nu te teame! Pămîntul pre carele tu dormi, ție îl voi da și sămînței tale. Și va fi sămînța ta ca arina pămîntului și să va lăți până la mare și livă și miadzănoapte și spre răsărite; și să vor blagoslovi de tine toate neamurile pămîntului și de sămînța ta. Și iacă, eu sînt cu tine, păzîndu-te în calea în toată, încătro ce vei merge; și te voi întoarce în pămîntul acesta, că nu te voi părăsi până cînd îți voi face toate cîte ț-am grăit.” Și să sculă Iiácov din somnul său și dzîsă: „Că iaste Domnul în locul acesta și eu nu știusăm.” Și să înfricoșe și dzîsă: „Dară el strașnic loc iaste acesta. Nu-i aceasta, ce-i casa lui Dumnădzău, și aceasta-i poarta ceriului.”

Din a Pildelor citenie. *Glava 9.*

Înțálepciunea ș-au ziditu-ș casă, rădică stîlpi șeapte, giunghé a sale jártve și direasă în păhar al ei vin și gāti a sa masă. Trimisă a sale slugi chemînd cu naltă strigare la păhar, grăind: „Cine-i de voi fără crieri, pleace spre mine!” Și celor lipsiț de crieri dzîsă: „Veniț de

⁵⁹² Cuvântul de semnalare de pe pagina anterioară: *denainte*.

⁵⁹³ În text, scris *наитѣа*, greșeală de tipar.

⁵⁹⁴ În text, scris *дѣимнѣа*, greșeală de tipar.

⁵⁹⁵ În limba slavonă: „La Adormirea precuratei, fericitei noastre Născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria”.

IV 55^r mîncăț a mea pîine și beaț vin ce-am deres voaă. Părăsîț nebuniia și veț vie în veaci să împărățîț. Cercaț înțalepciunea, ca să viețuiț. Îndereptaț de isprăviț mintea în cunoștință. Cine dojeneaște răii dobîndaște necinste, că probrăzînd pre necuratul, îș // va lua prihană; că probrăzala necuratului îi sînt beșici. Nu probrăzî răii, să nu te urască; probrăzează înțeleptul, și te va îndrăgi. Dă vină înțeleptului și mai înțelept să va face. Arată dreptului, și va adaoge a deprinde. Începătura înțelepciunii – frica Domnului, și sfatul svinților – mintea; iară a priceape leagea, de gîndul cel bun iaste. Că cu acesta chip mult vei trăi ai și țî să vor adaoge aii vieții tale.

☩ **пророцѣсва Іезекійлева**⁵⁹⁶ **citenie**. Glava 43.

Aceasta dzîce Domnul: „Fi-va de la dzua a opta”. *Și de-acia scrisă-i la noievrie 21, list 13.*

August 29, la Tăiatul cinstului cap a svîntului Ioán, Botedzătorul Domnului Hristos

Sara la vecernie. Prochimenul dzîlei și citenii trei.

Din prorocia Isaiei citenie. Glava 40.

Aceasta grăiaște Domnul: „Mîngîiaț, mîngîiaț pre oamenii miei”, dzîce Dumnădzău. *Caută-o în 24 a lunii lui iunie, la Născutul Svinții*⁵⁹⁷ *sale.*

A doa-i aceasta:

Din prorocia lui Maláhie citenie. Glava 3.

IV 55^v Aceasta grăiaște Domnul totputearnicul: „Iaca, eu voi trimite pre îngerul meu nainte de fața ta, / carele va tocmi calea ta denaintea ta. Și va veni în besearica sa Domnul, carele voi îl căutaț. Și cine va suferi dzua întrării lui, sau cine va putea sta la ivitul lui? Derep ce că acela va puceade ca focul în topitoare și ca iarba spălătorilor.⁵⁹⁸ (Зілак фарбіскіѣ. Herba⁵⁹⁹ fullonum.) Și va șede sleind și lămurind ca argintul și ca aurul și va curățî pre fiii lui Leví și-i va turna pre înșii ca pre aurul și ca pre argintul. Și vor fi Domnului aducînd jărtve cu dreptate și va plăcea Domnului jărtva Iúdei și a Ierusalímului, ca-n dzîle de veac și ca anii de mainte. Și m-oi apropiia cătră voi cu giudeț și voi fi martur reapede asupra fărncătoarelor și asupra preacurvăreațelor și asupra celora ce să giură pre numele meu cu strîmbul și asupra celora ce opresc simbria năimiților și fac sîlă văduvelor și dau brînci săracelor; și asupra celora ce strîmbadză giudețul nemearnicului și asupra celora ce nu să tem de mine, dzîce Domnul totputearnicul. Derep ce că eu sînt

⁵⁹⁶ În limba slavonă: „Din prorocia lui Iezechiel”.

⁵⁹⁷ În text, scris *сѣиѣ*.

⁵⁹⁸ Paranteze în text.

⁵⁹⁹ În text, scris *рхѣрба*.

IV 56^t

Domnul Dumnădzăul vostru, și nu mă schimb, și voi, fiii lui Iiákov, nu vă părăsít de la păcatele părinților voștri, ce aț datu-vă în laturi de la legiuitele mele și nu le-aț ferit. Întoarceți-vă cătră mine și oi întoarce-mă spre voi”, dzíce Domnul totputearnicul. „Și vor ferici-vă toate limbile, și veț cunoaște că eu sînt Domnul, ce caut între dreptul și-ntre cel strîmb, la dzua aceea carea eu o fac de cruțat celora ce mă iubăsc.” *Glava 4. //*

„Să cunoașteț, dară, și să pomeniț leagea lui Moiséi, șerbul meu, precum i-am poruncitu-i în Horív, cătră tot Izrailul, porunci și-ndireptări⁶⁰⁰. Și iaca, eu trimiț voă pre Ilíe Thezviteanul, mainte până a veni dzua Domnului cea mare și străluminată; carele va tocmi inema tatălui cătră fiu și inema a om cătră de-aproapele său, ca să nu viind să lovăsc pămîntul de năprasnă”, dzíce Domnul totputearnicul, Dumnădzăul lui Izraíl.

Di-nțálepciunea lui Solomon citenie. *Glava 4.*

IV 56^v

Direptul de va sosí a să firși, în răpaos va fi. (16)⁶⁰¹ Va osîndi dreptul murind pre cei vii necuraț, că vor vedea moartea dreptului și nu s-or priceape ce sfătuiră de dînsul. Că-i va trînti Domnul pre necurați cu obrazele la pămînt și-i va scutura până la rădăcini; și până în cel de-apoi să vor usca în dureare, și pomana lor va peri. Că-ș vor veni în gîndul păcatelor lor spămîntaț și va înfrunta pre înșii dimprotivă fărălegile lor. Atunce va sta cu îndrăznire multă dreptul între fața celora ce l-au scîrbit pre însul și celora ce tăgăduiesc durorile lui. Vădzîndu-l, înspăima-să-vor cu frică cumplită și-ș vor ieși din minte de preaslăvită mîntuința lui. Că vor dzíce întru sine căindu-să și de strîmtoare vor suspina și vor dzíce: „Acesta era carele îl aveam oarecînd în rîs și în pildă de ocară, nebunii noi. Petreacerea lui o socotiam nebunie și moartea lui – fără / cinste. Cum s-au merit în fiii lui Dumnădzău și în svinții sorțul lui iaste. Poate că ne-am rătăcitu-ne din calea dreptăți și a dreptăți lumină n-au lucit preste noi și soarele n-au lucit noă. De fărăleage împlutu-ne-am și de cărarea perirei ș-am îmblat în cărări ne-mblate, iară calea Domnului n-am cunoscut.⁶⁰² (Dară ce ne-au folosít mîndriia? Și bogăția cea cu mîndrie, dară ce dobîndă ne-au adus aceasta? Că-s trecătoare toate lucrurile acestea ca umbra și ca solul ce aleargă nainte și ca corabiia ce noată reapede pre apă; carea deaca o treace, nu-i pot afla urma, nice cărarea fundului ei între valuri. Sau ca pasărea ce zboară pre văzduh, unde nice un sămn nu să află de calea ei, fără numai sunetul aripilor ei împrăștiind iușorul vînt și despicînd cu năvală calea văzduhului; clătînd cu răsprăștiiatele

⁶⁰⁰ În text, scris шидирептърій, greșeală de tipar.

⁶⁰¹ Paranteze în text.

⁶⁰² Paranteze în text; înaintea parantezei apare o cruce.

aripi au zburat în ceaea parte, și de-acii nice un sămn a zburării sale nu să găsească. Sau ca săgeata slobodzîtă la proșcă însămnată, despîcîndu-să cu dînsă văzduhul, acii iarăș să înbină, de nu să mai știe trecătoarea ei. Așea și noi, născîndu-ne, aciiș ne firșim și nu putum nice un sămn de bunătate s-arătăm și răul nostru ne firșim. Unele ca aceastea grăiră în iad aceia ce fac păcate, că nădeajdea făcătorului de rău iaste ca fulgii cînd îi apucă vîntul și ca spuma cea cingășea, carea de năvală să răsîpească, și ca fumul ce-l împrăștie vîntul, și ca pomenirea oaspelui ce să duce într-aceaeș dzî. Iară direpții în veaci vor trăi și la Domnul le iaste plata lor și grija⁶⁰³ lor de la Cel de sus.

Cu Dumnădzău conețul Parimiilor.

---

⁶⁰³ În text, scris *грижа*, greșeală de tipar.